Ф. Ч 434
УНИВ. БИБЛИОТЕКА
Бр. 20963

Бр. I. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. јануара 1888.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Најденића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Најденића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за ред.

Опомена о новој години 1888.

Ево већ је своје заузео место
И сео је на свој, на годишњи престо,
И поч'о је младац загонетно, журно,
Лажни бог — Сатурно.

По вечерњу ваља познати вам свеца.
За то, људи, не будите деца!

Не будите деца, не дајте се варат'
Немојте налетат' на сваки апарат,
На ма како био умотан у шаре,
Отворите очи, — те божије даре.

Не будите деца, која лудо дубе
Кад им когод медом примазује зубе;
Не верујте брзо, свачем загрљају, —
Са медом се често и жаоке дају.

Не будите деца, не играјте с' жмуре;
Отворите очи баш пред хуком буре.
Немојте се кошкат' рад ситније мете,
Онда, кад вам крупна искушења прете.

Не будите деца, — („хајд' у школу мали!“)
Ви, које су дуги вечи школовали.
Немојте се играт' у праху и блузу —
Зар не знате, стари, да је испит близу.

Не будите деца, што на трсци јашу
Ил' наћеху моле да им скува кашу.
Маћехска се каша и без молбе кува, —
Ожељи вас може, — ваља да се дува.

Не будите деца, која се од страве
Под јастук увуку, пак се ту удаве.
Свакога баука не бојте се, моји,
Јер тај баук можда, можда се вас боји.

Најгора је слабост што без нужде клеца;
За то, људи, људи, не будите деца.
Многима је мило кад се пред њим јеца;
За то, људи, људи, не будите деца.

Не будимо деца, да се заиграмо.
Не будимо деца, да се покикамо.
Не будимо деца, да се заблесамо.
Не будимо деца, да се заварамо.
Јер владар Сатурно, — то ваља да знамо —
Он не ждере људе, него децу само.

—м—

Новолетне мисли.

Кад нам берберин, оџачар, млекација, егзекутор или други који доброжелатељ првог јануара ујутро, па нам се приближи руци и честита нам ново лето, нама се новољно насмеши брк, то нам годи, пружимо му неколико сексера, каткад и форинту (да се може претплатити на „Стармали“ кад већ ми то због силних трошкова не можемо), одушевимо га милостиво, да може још и друге многе својом честитком усрећити.

Нема дакле сумње да честитке новога лета људима пријају. И што више искрених лажи тога дана примимо, то нам је на срцу (и у џепу) лакше. Што нам лепше честитачи долагну, толико нам већма одлагне. Но ипак све те пријатности не могу да уљуткају ону стару пословицу, која кроз толике стотине година вели: „свако лаже боље.“

Тако је и мени било, кад сам првог јануара сав ситан повадио на честитке истрошио (а крупног писам

ни имао) — онда сам закључао врата и почео премишљати, шта сад ја од тих честитака имам? — ама баш ни пребијене потуре.

Из те празноће поникоше у мени чудне мисли. Зашто да нам се честита баш ново лето (кад и није лето, него баш највећа зима)? Зар не би боље било кад би нам се могло честитати друго што ново.

Кад би н. пр. ко запшао, од највеће господе па до најпростијег пвора, па да им честита, н. пр. нову памет. (То би истина изгледало као нека мала упреда, — честитача би таки гурнули кроз врата на поље. — али ако ништа друго, бар би напојница у нашем џепу остала.

Па шта велите, кад би нам ко могао честитати нову слогу. — То би нас тако изненадило, да у први мах ову честитку не би ни разумели. (Али би је на брзо разумели кад би се други дан састали или у црквеној општини, или у читаоници, или у певачком друштву или на другом ком народном збору и договору. Онда би ту честитку разумели не само ми, него би је разумели и други, који не знају ни бекнути српски.

Не би згорега било кад би нам могао ко честитати и нову слободу, ново братинство, нову једнакост, јер стара слобода, старо братинство, стара једнакост (т. ј. како се замишљала) тако се већ истрцала, да би чивутин Исак пре купио чизме без дона, него овај и овакав адиџар синју држава и народа.

А шта велите кад би нам ко могао честитати нов над. — То би врло лепо било; само би честитач морао бити здраво озбиљан човек, — јер кад би се он у сред честитке засмејао, могли би лако и ми прснути у смеј, — па ето да од честитке испадне комедија.

Не би згорег било кад би богаташи сиромашним ћацима могли честитати нов зимски капут, нову шубару, или нове чизме.

Има погорелаца, који би нас пољубили, кад би им могли честитати нову кућу.

Има општина, којима би свануло, кад би им могли честитати новог попу.

Има благодејанаца, који би се задовољили и са новим купусом, — јер стари се већ тако усмрдио, као да су га пре три године у јухтеним чизмама газили.

А не би нас баш ни то убило, кад би и самоме Анђелању могли честитати ново наименовање, н. пр. за обер-мандарина у Кинеској (али онда би кинески зид морао бити мало већи, или Кина још мало даље).

Знам да ни „Стармали“ нема никакве ваље од новог лета, ако му у једно не можемо честитати и нову претплату. — А како с њоме стоји, то ће он сам најбоље знати.

Ћира. Како стојимо са европским миром?

Спира. Врло дубоко.

Ћира. Не разумем те.

Спира. Сад ћеш ме разумети. Бисмарково је „најдубље уверење“ да ће мир, (овако као што га сада уживамо) трајати још три године дана.

Ћира. Е па онда то мени изгледа као да је мир пао у бунар. Јер Бизмарково најдубље уверење вальда тек није плиће од каквог обичног бунара.

ПОДЛИСТАК.

Накалањије господара Мојшелеса.

Господар Ицига Мојшелес, (свет говори, да је чивут, али по имену његовом судећи, тешко да је,) био је у његовом местанцу, важна личност. — Све се то некако оно њега врло! — Ко даје новаца са „*умереном*“ камотом?, Он; — ко тужи сваки дан по неколико дужника? Он; ко купује испод цене куће и земље на лицитацији?.. Он; — ко продаје и сламњачу испод каквог јадника?.. Он; — а ко се оно забечио у хинтову, е мисли да ће носом облак пропарати?.. опет он, и све он!.... Колико га се многи бојао, (узрок је лако погодити) сто пута га је мрзио, (узрок је још лакше погодити,) али нико се не ваље, да бесноме Мојшелесу тако надроби, као старешина М—е станице. . . .

Господар Мојшелес имао је доста пара, и кућа и земаља, али све му то није могло да угоје његову охолости! . . . Само да му је било доживети, да сваки пред њиме клања, да му се улагује, ех, онда би *Хер Ицинг* растао, . . растао! . . Али ко је год могао, склањао се од њега и избегавао га. . . Зашто? : . Зато! . . Само сиромаштво „Stations-Chéf“ кроз М—у пролазеће железнице, морао је посведневно слушати разглабања глупога, али препреленога Чиве и није смео ништа против његове личности, јер је г. Мојшелес био добра муштерија за железницу, товарио многу рану, стоку, коже, вуну, перје и пр. и пр.

Чуо је Мојшелес, да постоје на железницама као и на паробродима неке „Saisonkarte“, које *закључују*? господа добију, и које целе године и за целу дот. пругу важе, па је и то чуо, да такве „бесплатнице“ важе за дотичнога „кондуктера“ или „контролора“ врло много, јер не знајући, ко је онај, коме је управа железничка или паробродска ту почасну карту дала, обично таку господу *веома учтиво* предусретају, а од стране осталих чиновника железничко-паробродских са неким *страхопоштовањем* поздрављају; (кажу: да иначе та болест код реченога особља не влада) што је са свим појмљиво, јер не може се знати, да ли ону врашину „Ehrenkarte“ има какав моћни министар царевине Тунгузке, или — какав скромни сурадник каквог скромног листића). . .

Давле, госп. Ицига Мојшелес, *морао* је такву карту добити, на ма сав „*умерени*“ *интерес* уложио, који је за ово две-три године на позајмљених фор. 100.— од неког

Пуслице.

. Није то без смисла што Бисмарка цртају са три длаке на глави. Јер ево нам Бисмарк сада наговештује три године мира. Дакле свака година мира виси о једној Бисмарковој длаци.

. Што се ради о миру, то се Хелфије ништа не тиче; он хоће да Угарска великој Русији баци рукавицу. — Те би најјефтиније било на овај начин, кад би Угарска самог Хелфија бацила Русији, — јер ако се добро сећамо, Хелфи се некада звао „Handschuh“.

. Проносе се гласови да ће се у Србији либерална странка расцепити на старе и на младе либерале. (А зар се не би либерална странка могла подмладити и без цепања.)

. Ово је већ пета истрага у Матици Српској. Али ваљда ни на ту нету неће се још натакнути мамуза са жврком.

. Бугари неће ништа изгубити ако изгубе принца Кобурга. Јер сад се прочуло да Дадијан Мингрелски има још већи нос него што је у Кобурга.

. Мали краљ Шпањолски добио је сандуче хавана цигара, које ће пушити тамо после 15—16 година. До душе кроз тако дуги низ година лакше је сачувати сандуче цигара, него круну.

. Талијани дижу војску на Негуша. И мисле да их Негуш неће угушити, ако их пушчина не угуши.

. Чудан је тај Бисмарк, „Sich nicht verbluffen lassen“ — то он саветује нама, али тако да и други чују.

. Бугарској би требао краљ са тако дугачким носом, да може на далеко видети и онда ако не види даље од носа.

Је л' ово рај?

Вера нас учи, вера нам каже:
да кад животу домаће крај,
престане туга, престане беда,
престане сваки земаљски нај.
А пакленку небо с' отвара,
те види онда божанствен гај,
а душу скромну
обасја сјај . . . .
Је л' ово рај? . . . Је л' ово рај?

Тако се учи, и треба тако,
без вере нема спасења нам.
Али и овде, још за живота,
блаженство често осећам,
па питам себе, кад се остварн,
срца ми жељни замишљај.
По души реци!
одговор дај.
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај?

Срећа ти иде са свију страна,
гомилаш блага не знаки број,
а пријатеља пуна ти кућа,
сваки те воли, сваки је твој!

Аћима Несретниковића, добио! — (Чујете, браћо, ту се лепа сумица скукала, а интерес је ипак био *врло „умерен“*!)

Никако није дао мира и тентао је „шефа“ од станице, да му овај такву карту — „изради“, јер и он је бајаги важна личност и по његовом рачуну морала би преко жељезне пруге трава порастети, да није богатога господара Ицига Мојшелеса!

Кад се већ никако није могао чиве опростити а „штационшеф“ науми, да га скине с врата, па ма морао од управе добити нос, баш колики је у самог „хер Ицига“! Договори се са кондуктером, који је влак пратио до З..., и кад овај пристаде, а он веселим лицем саопћи Ицигу, да ће му се давнашња жеља испунити и да ће моћи путовати до З.., као највећи господин. . . Врло се чива спреми за тај пут, па се жив набечио у хинтону, који га до постаје довезе. . . Шеф постаје уведе га у собу и ту му тајанствено исприча, шта је то управо „сезонкарта“ и како се са истом путује; а наложи му, да само ништа од инштрукције не заборави! . . . Чива само климну милостиво главом, и кад влак дође, поносито уђе у једна кола. Са неким презрењем погледа на своје сапутнике, као да им речи хтеде: не знате ви са каквом важном личношћу данас путујете! ! . . . Влак са крену. Мало даље од станице ево кондуктера са његовим обичним: „Karten — bitte!“ . . сваки се пожури, да са шешира или из џепа извади своју билету, коју кондуктер прегледа и са „tessék kérem“ натраг врати. . . Наш госп. Ициг седио је забечен у једном углу и кад кондуктер и њега за карту замоли, а он само *дуже десни кажипрст до уста па га превуче са десне стране на леву и кроз стиснуте зубе тек само учини:* „фијуу! . . фт! !“

Сапутници чудновато се сгледаше, али где чуда! . . Кондуктер се усправи, салутира свечано пред Мојшелесом и дубоко се поклонивши, рече понизним гласом: „молим, молим, молим, Ваша милост“ ! ! ! и још једаред поклонивши се, изиђе напоље. . . Сапутници се и опет сгледаше! Нешто између себе мумлају, а господар Мојшелес ? . . . . Ако има осим познатих *седам* небеса, још које, — онда је он тамо био ! ! Није шала! Овакова почаст ! ! Оваконо господство! *„Ваша милост“* ! ! Ни министар не може више тражити ! . . Још је једном кондуктер улазно због билета и иста процедура обновила се, само је Мојшелес сада био још охолији и надувенији, него први пут . . . Стигоше у З. . „ Код вратница при излазу у постају говорио је кон-

*

фале ти твоју богату кесу,
из које траже почесто; „дај“! . . .
По души реци,
одговор дај.
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај? . . .

Слава се на те осмеа љупко,
узвисила те на голем вис,
пред робом пузи, моли и плаче,
и горди међед и лукав лис;
куда год крочиш, свуда те прати
свемоћни твоје велики сјај . . .
По души реци!
одговор дај:
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај?

Љубимац ти си силнога владара,
красе ти прса ордени сви.
С тобом да зборе, уза те да су,
многи су срећни и радосни!
Ал' за ту милост морате ето,
продати род и завичај . . .
По души реци
Одговор дај:
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај?

Ракија љута тебе се мили,
са њом се тешиш и бљакаш јад.
па кад се добро накваснш побро,
сав свет ти онда постане — гад.
па журиш, да му с' пута се склониш,
да легнеш где у који крај . . .
По души реци,
Одговор дај:
Је л и то рај? . . . Је л и то рај?

Мржња и злоба душу ти муче.
„Освета света, дарују ми моћ!
да могу црног душмана свога
сурвати једном у пакла ноћ“! . . .
и гле! за руком испаде жеља
видиш му тугу чујеш му вај . . .
По души реци!
Одговор дај:
Је л' и то рај? . . . Је л' и то рај?

Али кад срце, препуно миља,
на *њеном* срцу почива хој!
а душе наше, љубави нашој,
певају срећа нам славопој!
уста на усти топе се слашћу,
а рука нам веже загрљај . . .
По души реци!
одговор дај!
Ово је рај! . . . Ово је рај!

Др. Казбулбуц.

Најновија аристократија.

Теле-фон.
Теле-граф.

(„Osa.“)

Ово је седма.

Дошао Л. у Банат а невидио дотле љубенице, него чуо само да је то врло добро за јело. Кад дуже времена није посла нашао на поштено нагладно угледа у једној башти људје (буадење), помисли: мора бити, да су то љубенице, — прескочи преко заграде и почне јести. Прошао туда један Бачванин па га запита: „А шта ти то радиш?“

— „Једем љубенице“ рече Л.

— „Та нису то љубенице него људаје.“

— „Биле људаје или љубенице, ал' ово је седма“ одговори Л. и настави посао.

Љ—о.

дуктер влака нешто са портиром који је карте од излазећих путника примао, и кад Мојмелес ближе стиже, салутираше му обојица и пропустише га без билете.

Сутра дан враћао се Мојмелес натраг. — Ушао је баш по бриге у вагон и сео опет онако надувено као јуче. Познато је, да никаква срећа није трајна и да човека баш онда изневери, кад се тоне најмање нада . . . Кондуктер, који је овај влак пратио, дође но обичају рад билета. — Сви се изређаше. — Господар Мојмелес узе достојанствен изглед, озбиљним погледом прекори кондуктера од главе до пете, *дакле прст до уста и погледа јучерашње тајанственог:* „фиј! . . фт! . .“ Кондуктер, и остали сапутници разрогачише очи. „Молим за билету!“ поновн прн. . . . Госп. Мојмелес строго га погледа. „Но зар не видите? фиј! фт!“ Кондуктер устукну мало натраг. Помисли да је Нцит или пијан или луд; сапутници почеше се грохотом смејати . . . „Још једном вас молим, да се окажете безпослице и да ми вашу билету покажете!“ оштрим гласом сад кондуктер осложи Мојмелеса, а овај још недомишљајући се своме јаду, понављаше узастопце: „фиј — фт!! фиј — фт!!“ у прстом у мало не одвали парче од свога закаћиногa носа, превлачећи преко усана са десне на леву страну. Али сви његови тајанствени знаци не помогоше му, и што је већма фијукао, с' тим већма се кондуктер горопадно! Реч по реч, те паде и многа крупна, а рест је био . . . *казна* госп. Мојмелеса, што је *без билете путовао*; а што се опомени кондуктеревој противно, преда га овај на првој станици жандарима, који госп Мојмелеса крај све протекције одведоше варошкој кући и тек пошто је прописану глобу положио, могао је свој пут продужити, наравно купити сад *редовну билету*. — Разуме се, да шефа станице дуго походио није, и ма да је овај увек био сушта учтивост, госп. Мојмелес није га ни погледа свога удостојио, али је и целу ствар пређутао, да му се неби његови сугрђани смејали и свегили. — Тек после дугог времена, кад је нужним послом опет са шефом уговарао, не може оћутати, а да се овоме заједно и захвали, но зачуди се, кад се овај стаде прадити и кондуктера грдити, шта више, рече да ће и пријану учинити како се смео тако важан трговац увредити, и т. д. Мојмелесу се чисто сиђе неки терет са срца! „Дакле опак је кондуктер крив, јел' те?“ — упита; — „наравно“, одговори овај, „него молим Вас *Хер фон Мојмелес*, јесте ли се Ви *тачно* владали по мом тајном упутству, које за „се-

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Александра. Мајко! Направила сам и ја једну загонетку. Пошли је чика Јови нек је он реши, па ако је реши; да ми пошље решење.

Мати. Дед' покажи да видим.

Александра (смејући се) Ево је.

Мати погледи на артију и види нацртану бомбу; иза бомбе била је горе запета, а за тим су стојала два слова: О. и Н. (наравно то значи: Бомбон — а Александра би волела, да јој чика Јова пошље то решење*).

Б. М.

О вечери много смо говорили о несрећи нашој о филоксери, како је већ дошла и у наш виноград у сваки члан, у сваку бразду, увукла се у сваки чокот.

Хвала богу, имам још у подруму два-три буренцета стара вина, од којег после вечере обично попијем чашицу (или две). Тако и сада, после тога разговора, наточим чашицу вина и дигох да је испијем. Али у тај мах повикне моја мала Катица:

— Пази, бабо, да не попијеш филоксеру!

Ј. Б.

Ја сада, мој г. уреднице, нисам више ни досетљив ни наиван. Али ако и ово спада у ону вашу рубрику, коју сви радо читамо, а ви је прибележите. Пре тридесет година био сам дете; тога лета била је дуга прижега и суша. На последак већ су морали носити на њиву литију, да нам подари кишу. И мој ће ујак да иде уз литију. Кад је већ пошао, — а ја му довикнем: Ујаче, ујаче, зар нећеш понети амбреа?! (Јер ја сам држао као у воску: чим литија на њиву дође, да ће таки ударити горопадан пљусак). — Уја није понео амбреа. — Али није пала киша тога целог месеца.

А.

*) Распитали смо у уредништву „Невена“ ал до сад још није стигла Александрина загонетка. Али чим стигне, чика Јова ће се потрудити да загонетку реши, и таки ће Александри послати решење у лепој кутијици. Ур.

зонкарте“ важи?‘ . . „Како да нисам“, приповедаше Иџиг, „тако сам фаљкано, и тако вешто превукао прстом преко уста са десне стране на леву, да ме је онај први кондуктер одма разумео, али онај други угурузус чинио се и невешт, шта више направио ме је и лудим и пијаним.“ „Па зар ви нисте при *повратку* превукли *левом* кажипрстом преко уста са *леве* стране на *десну*?“ упита сад шеф станице. „То нисам, него *десним* прстом са *десна на лево*!“ „Е, на сад мч је све јасно,“ рећи ће пун озбиљности шеф станице, — „сад разумем, ту дабоме није ни кондуктер крив, него ви сами, драги *жер фом* Мојшелес, јер *десни прст* важи за *одлазак*, а *леви за повратак*; у томе лежи баш највећа контрола, и ту сте Ви превеверегли“ . . . . Чиза је и веровао, и није тражио „сезон карту,“ шта више молио је шефа станице, да и о његовој првој карти никоме ништа не приповеда . . . . Од куда ја ту причу знам? . . . Преповедао ми је баш *онај исти* кондуктер, код кога се цела ова комендија *није* збила! —

Др. Казбулбуц.

Разни сонети.

I.

Словенска политика.

Већ минуше хиљаде година
од како нас Господ на свет сазда,
од како нас жалосна судбина
туђинцима у аргатлук разда.
И многи ће с' дићи на висина,
а ми ћемо робовати вазда,
јер је Словен од д' виних давнина
добар слуга али невешт газда.
Но највећма са једног несклада
горки удес вечно подносимо:
највећма нам политике страда,
што је никад браћки не бистримо,
у час згодан и за трезна чина,
већ свак за се и — при чаши вина.

II.

Српска слабост.

Сваки народ има слабих страна
(и највећи ум као кад заблуди),
ал' у нас је понајвећа мана,
што играмо, чим нам ко загуди.
Таква нам је ћуд природом дана,
на сносимо немо удес худи,
да нам свака реч'ца замеђљана
врло лако прија за груди.
Па с тога нам и јест тако лепо,
што с' уздамо у раге ма које,
а не у се и у клусе своје.
Не, не ваља неровати слепо.
Није добра нарав подле зиље,
ал' још мање срце голубије.

III.

Неком посланику на неком сабору.

(По старој дозетци.)

Дико наша ти си предна хвале —
па како те похвалио не би'?!
Но, ако би речи где издале,
остатак им прочитај у себи.
Шта су људске усне налагале,
ни пси с маслом полизали не би;
ал' код мене, богме нема шале,
кад се жито од кукоља треби.
За то нећу дуго ни далеко.
Рећићу ти што још ниси чуо,
од како си на свет настануо,
што ти још ниједно није рек'о,
нит ће рећи од сада па до пек':
рећићу ти само, да си — *човек* . . .

IV.

Њој.

Очи су ти два сунашца мала,
беле груди рајски сапак пусти,
на лицу ти ружица процвала,
свет блаженства на мељљани усти.

По коси ти мрка ноћца пала . . .
. . . ал' пре, него мрак сасма загусти,
док ми није слаба памет стала —
најпре нешто ти мени допусти.
Допусти ми круно лепотице,
да ти скинем мало боје с лица
и те лажне зубе из вилица,
да ти „турнир“ и „фатоне“ срубим;
па кад љуску од језгре одлубим,
упећу се да те и — пољубим!

С. Л. Лазић.

Из старог доба.

У оно давно, хвалено и слављено *старо* време, кад је звекет сабљице по калдрми биње границе више страха направно, него рика каквог бесног бика; кад је постојао кордун са свом његовим спластима и милинама; кад је господин, господин капрал имао већу власт него данашњи капетан; кад је цветала лесковина и дреновина; кад је „дереш“ био на дневном реду, и кад су „*двадесетчетице*“ падале као гњиле крушке, — у то доба предходне наредбе за јунаштва наших дичних граничара, имао је сваки „*царев син*,“ осим „*мундира*,“ „*панталона*,“ пушке и „*лаковања*“ *кајиша*, још и плату од — *четири*, цифром *цифрам 4 крајцаре у — бакру*, — дневно!! Шта мислите, шта је све могао купити наш „*бака*“ за ону гомилу крајцара! Што му је *просто о* после купљеног „*виксо*,“ „*лака*,“ *кравља на „ношу*,“ *игала, конаца, четака* и „*муниципалбера*“ *за „дугмета*,“ могао је утрошити, где је хтео. —

Да се мислити, да је многи од њи стекао грдан капитал, само неблагодарни Авакум Протестировић из Невадовљинаца, увек је казивао, да му је то мало и на саму „*фиксу!*“ Е, шта'ћете ви распикуће? . . . Тако једеред изиђе „*бедел*,“ да момчад мора њи у цркву, јер је био велики празник; сви су се на „*бурлеј*,“ искупили, само нема Авакума . . . Сутра дан енога на „*реворту*.“ Пита га господин стражмештер, зашто није јуче у цркву ишао, а он ће, — замислите само, — овако одговорити: „Молим покорно, ја писан могао доћи, јер . . . јер . . . јер сам био болестан.“

„Лажеш худо! . . . Него си сигурно засео где у биртију, па потрошио све цареве паре?!

Зар цар даје оне паре за *вино, пиво и шта ти ја знам зашта?* Ха?! Чекај угурсузе, ти ниси ишао у цркву, али зато ти бог неће ни дати среће, као овим другим јунацима“ . . . „А да нису они други јуче „*висовали*“ по пет *крајцара*?“ — упитаће несретни Авакум; али за ову нечувену и невиђену дрскост, која је кадра била цео *регламент*“ и сву „*субурдинацију*“ повредити, — отера га госп. стражмештер „збиље“ у „*штукуз*.“ — и ако тај човек није до сад умр'о, или ако га доцније нису на поље пустили, и сада валда лежи у „*штукузу*' . . . .

Тако је то било у оно старо, добро време!

Др. Казбулбуц.

? . . ! . . .

Знате л' шта би био
врхунац љубави преле?
као што би жене многе
У моду увести хтеле?

Кад би муж јој с' тога
Живот себи уз'о'
(памећу превршне)
што му слаткој жени
к лицу њеном белом,
добро стоји — „ц р н о“!

Д. Казбулбуц

Нема на вересију.

Чују парохијани покојног попа Б. да се попу ништа не плаћа осим годишњег парохијала, па се договоре, да не плате ни оне крајцаре, што се на јутрење даје, кад свештеник маже осећеним уљем.

Чуо за тај њихов договор поп Б. па се припреми, како ће их дочекати.

На први јутрењи њи ће напред председник црквене општине. Кад га је поп Б. помазао он се поклони и хтеде да оде, али га поп Б. ухвати за рукав и рече: „плати!“

— „Неће!“ рече председник.

— Нећеш?“

— „Неће!“

— „Па добро, кад нећеш — (маше руком преко чела и обраше зејтин) — а ти путу, нема на вересију.“ Кад видеше други шта се зби са председником извади сваки по крајцару и плати.

Љ—о.

Шта је брак?

Писали су многи
Шта је брак?
Је л' љубави сунца —
Или је — мрак

Ја ко велим брак је —
Иди нек свако знаде —
Понајбољи начин
Да се *зло* познаде.

Реметичанин.

Више како господа нареде.

Дошао Босанац са чаршије (пијаце) кући, па га дружина запита: „шта је оно телал викао?“ Он, да се напали рече: „Ето, валакана, јаља, да се од сада мора у ћевојке удавати за старце, а бабе за момке.

— Хм хм рече ћевојка, која је по кући нешто спремала.

А баба ће иза нећи додати: „ма није то сиико хм хм, већ онако ће бити како господа нареде.“

— „Е, ал телал рече и то, да само бабе могу се за момке удати, које могу на кули шивању иглу угледати.“

„Баба се некако извуче иза нећи, дође до пенџера, намјести обадвије руке на очи па рече: „куле не видим, ал' канда се на кули нешто свијетлуца, биће да је оно игла.“

Љ—о.

Бријао се „за душу“.

Дошао фратар у К. просити милостиње за свој манастир; па како пре тога, путујући дуже времена кроз села није се бријао, прилично му нарасла брада и бриш. Оде берберу С. и замоли га да га обрије „за душу“ (за бадава). Овај обећа и рече му, да седне. Насапуни га поштено и пусти, да се мало осуши. Узме за тим тупу бријачицу и почне стругати. Ударе фратору сузе на очи, али шта ће, мора да ћути. У том почне на пољу неко псето урликати. Берберин се трже и запита: „шта је то?“ — „Ваљда сад и тога јадника брију „за душу“ одговори фратор.

Љ—о

Прошла трбобоља.

Служио код нас циганин Ђуро, па му се допала наша домаћа шљивовица. Сваки дан пред подне а он у дреку: јој, што ћу, боли ме трбу, дајте ми оне жестоке ракије. Неколико дана давала њему моја мати ракије, но на послетку увиди, да то мора бити циганска уцјутарња. Једног дана, кад је цига по обичају и опет почео се преврћати и дерати, донесе му мати угријан пред заптан у крпу, па му рече, да то држи на трбуву, али нека пусти, да га по мало пече, можда ће ти, рече, овај лек боље помоћи него ракија. И збиља, циганина није после тога никад више трбу болело.

Љ—о

На селу.

Свештеник. Ал мајсторе какве сте ми ципеле направили деци! Не ваљају ништа. Кад хоћу добри пар ципела, морам да шиљем у варош.

Чизмар Тако је, господине, и мени; кад хоћу лепу придику да чујем, морам да идем у варош.

Красна пошиљка.

— Сервус браћо! како си? Јеси ли здрав? Сад баш долазим из францускога; састао сам се и са твојом љубавидостојном супружницом. Шаље ти по мени неколико пољубаца. (Загрли га и почне га љубити).

Хвала лепо. Захваљујем. Доста — доста ми је.

Неједнак поступак.

— А где си ти данас ручао.

— Та одвукао ме овај Суботички Чикутин собом у гостионицу. Па знаш ли шта је јео, дедо му зрикавог?

— Шта?

— Јео пужева.

— Па како их је јео?

— Извукао вилушком голог пужа из његове куће, умочио га у сирће и у рен, па тако га је појео.

— Е где молим те, а са мојим кошиљом Станком сасвим је друкче поступао. Кућу му је појео, а њега самог оставио је голог наг; није га умочио ни у сирће ни у рен.

У позоришту.

А. „Познајете ли, молим вас оно девојче у овој ложи са оним мајушним лицем?“

Б. „Познајем; то ми је сестра.“

А. „А, не мислим ја њу, него ону поред ње у плавој хаљини.“

Б. „То је моја жена.“

Одговори Администрације.

Ј. К. у С. Хвала на пријатељском и доста разложном савету у погледу издавања једног илустрованог листа. После издавања „Српских илустрованих новина“ на којима сам доста изгубио ја се скоро — бар до бољих књижевних прилика — нећу смети усудити на такво подузеће, које треба *одушевљењу но што је данашњи наша читалачка публика.* Дај боже да с Вама заједно дочекам те боље књижевне прилике, али изгледа канда нису за то.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА „СТАРМАЛИ“.

Већ и само зато да мржња српских непријатеља има о шта запети пре него се на српску публицу оспе, треба сваки ваљан Србин да држи „Стармалог“.

Што више мржње падне на нас, мање ће је доспети до вас. А ми немо се већ постарати да је што више на себе навучемо.

Ово је само један разлог, — а остале разлоге знамо, — знате. — знају — зашто треба „Стармалог“ одржати ојачати, повећати улепшати.

Отварамо даклем двокрилна врата претплате. Ко нам дође. добро нам дошао, коме ми дођемо — боље га нашли!

Претплата износи за Аустро Угарску 4 фор. годишње, — 2 фор на по године, — 1 фор. на три месеца.

Претплата за Србију, Црну Гору и друге српске крајеве износи 10 динара годишње, 5 динара на пола године и $2\frac{1}{2}$ динара тромесечно. За краљевину Србију прима претплату на „Стармали“ књижара В. Валожића у Београду, а коме је удесније може послати претплату и на уредништво односно администрацију „Одјека“ у Београду.

За све остале земље 10—5—$2\frac{1}{2}$ франка.

Претплата се шаље на издаватељство „Стармалог“ у Н. Сад.

Уредништво и издаватељство „Стармалог“

Све дужнике наше, којима са данашњим бројем цедуље шаљемо уз ознаку колико који дугује, учтиво молимо да сваки свој дуг подмири у најкраћем времену. Нека сваки помисли да је издавање новина скопчано са великим, разноврсним трошковима, па кад ми ове кад и кад на

штету своју морамо да подмирујемо, право је да нама плати сваки, који новине прима и чита. Иначе мораћемо у листу јавно по имене сваког позвати који то не учини у року од 14 дана. Не желимо бруке, али мораћемо учинити, кад дотични неће да своју дужност учине. Зато поновљено молимо сваког, ко данас у своме листу целују наће, да исту пажљиво прочита и свој дуг пошље.

Такође молимо и све оне, који нам што за овај лист од прошле године дугују, да свој дуг у најкраћем року подмире или да одговоре ако су коме што у име тога дуга за наш рачун платили. Сваки од оних добио је карту колико и за које време дугује. Нека нико не чека, да га још и другим путем за овај дуг опомињемо.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ.“

Овај 1-ви број шаљемо свима нашим дојакошњим предплатницима од којих још није претплата стигла, молећи их да изволе предплату поновити или да нам врате лист натраг, ако га не желе и даље држату, на да се ради штампања за даље равнати знамо. Наклада „Стармалог.“

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

Покварен стомак

(кад нема апетита, рђаво варење, ка мора љутина) кад је спора промена материје и код последица тога (затвор, ветрови, главобоље, мигрена, шуљеви) лечи се Липмановим карлсбадским капљним прашком (Lippmann's Karlsbader Brausepulver), наше најбоље домаће средство. Добива се у кутијама по 60 новч. и 2 фор. у апотекама. 3—3

Најбољи крв чистећи и побољшавајући лек јест

ЈОДКАЛИ-СИРУП

приправљени од Александ. пл. Ковача лекарника у Вел. Бечкереку.

Особито се препоручује код *сифилитични болести* и код *последица* истих, проузроче занемарењем, падале код *шкрофула*, особито у они случајева где се отоци *жлезда* и старе *трофулозне ране* назале.

Непроцењив лек против *костобоље, главобоље, реуматични болести, живаца, болести на нога, тешко зарастућујући ранама, мигранни, тешком дисању, падавици, одебљању, жутици, грчеви у матезици*, отоку *жигрице и сузице*. Да успех имаде нуждно је 4—5 боца *Јодкали-сирупа* употребити.

Цена једне боце фор. 1·20

Главно стовариште А. пл. КОВАЧА, лекарна код „Спасителя“ у Вел. Бечкереку.

ГЛАВНА СТОВАРИШТА: у Н. Саду: Апотека К. Трозинтера. Осек: Ј. пл. Дионис. Земун: Фрања пл. Бенко. Загреб: Антон Кетз, (*Barmherzige Brüder*) Панчево: Ф. Рада. Београд: К. пл. Дрискоци; Суботица: Д. Дечи, апотекар.

Стоваришта у Апотекама: Беч: А. Мол, *Tuchlauben Nr. 9.* Будимпешта: Јосже пл. Терек, *Kőnigsgasse Nr. 12.* Ђерђе Крајснер, *Kalvinplatz.* Александар Мезарошић, *Wasserstadt.* Сегедин: К. пл. Варчан. Темишвар: К. Јакер. Т. Тарнај. Мако: Кол. пл. Кулнеј. Х.-М.-Вашархељ: К. Бернатек. Печуј: Кол. Гебел. Прат: Б. Фрагнер, *Nr. 205-III.* Мишколц: Др. Ј. Сабо. Дебрецин: Др. Е. Рочкеч. Сигмар. Ј. Босин. Кашау: Ф. Керлтг. Пожун: Венделин Хајм. Бур: Оте Петри. 8—10.

Само 1 ф. 80 н.

Влага, хладноћа! не шкоди!

Непробојни, топли, трајни и за чудо јефтини су моји плетени вунени јакнови и особито добро стоје чојани и од лодна

„ГРАЂАНСКИ“-ЈАКНОВИ

за јесен и зиму, за госпоју, госпође, дечаке и девојчице, све по истој цени од 1 ф. 80 н. у I. какавим плетени. Ови славни „грађански“ јакнови за сваког су човека најнужнији одећа, и имамо та у сви бојама: непоказних, ирких, мелирних, драп, бордо, плавих и црних. — Ко такву јакну има најбоље је од хладноће сачуван, јер се они пријубље уз тело, држе подједнаку топлоту и од драгоцене су предности. Осим споменуте врсте ми још две финије сорте:

Од фине зефирске вуне густе плетене и топли	Од чоје и лодна у топлој зимској каквоћи
3 ф. 25 н.	5 ф. 10 н.

За меру доста је да нам се пошље обин прсиј. — Разашиљање са напатом обавља само:

J. FEKETE, Kleider-Versendung, Wien, *Hundsthurmerstrasse № 18/19.* 12—12

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

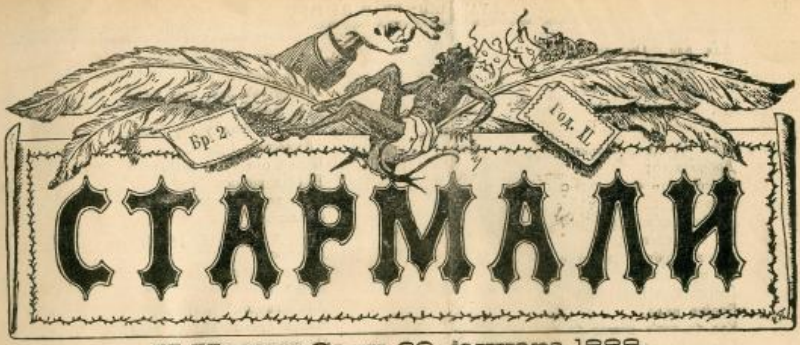

У Новоме Саду 20. јануара 1888.

„Стармали“ излазе сваког месеца. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Властник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernal-er Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Кад осуши...

(Крајкача.)*)

Позната је прича свима
О мокрини обојцима,
Што их сељак (не баш јуче)
Обесио испред куће
Да се суше.
Ал на пољу зимак стег'о
Више градâ испод зере, —
А од таке атмосфере
Све се мрзне.
С јутра сељак протр очи,
К обојцима својим проче; —
„Шта је ово?!“ — виче жени —
„Та обојци укочени
Као кост!“
Вајкао се јадан сељак,
Невесељак
Па и сузе мал' не проли:
„Ао, боже, праже, ко ли, —
Кад осуши
Што пресуши?!

Кад осуши
Што пресуши?!
Ове речи тако сличне
Постале су пословичне;
Па и мени пек је дâт
Сабрати их у пукéт
И заденут' — а да шта ћу —
У песму ми у крајкачу.

Европскога (уху) мира
Мења се пролонгира.
Хајд'мо напред! — дајте штаке! —
Две су струје, *обе јаке.*
Јесу л' две баш, не знам тачно
(Ал нешто је *обојачно*)
Је л' схватање наше тупо,
Ил што ј' скупо, баш је скупо!
И већ терет у дно гледи —
Да л' тај трошак чега вреди.
Хоћемо ли *сушит' сузе*
Наше беде
Или ће се можда рећи,
Кад се сиђе:
Кад осуши
Што пресуши?!

У листова наших току
(Боже покри)
Бивало је тма песама,
Па и мокри.
Сваке воде нисмо жедни,
Истина је.
„Омладина“ — Кукољева
То признаје.
И од плаге има лека,
Али кака?
(Случајно се сећам оних
Обојака).
Шта, зар вили Равијојли
Грло стезат'?!
Ил на струни гусала нам
Чвор завезат'?!
Водене су многе песме,
То признајем ја у души, —

*) Крајкача? Тако ја без предходног одобрења наших овдашњих судова назвах ову врсту песама, коју је писац ове песме по туђем обичају радије „кулиле“-ом, а мени је замилело, да место тога истином згодно српско име, ако га нађем. Ја мислим да сам добро кумовао. На сад ако се прими добро, — ако се не прими, толико и чини. Ур.

Али, али, „Омладино,“
Кад осуши
Што пресуши?!

Јест', Светозар Марковић је
Добро хтео;
Вишој мети он посвети
Живот цео.
Ал је дош'о нешто рано,
Не баш сретно;
А што Србу није хитно,
То му сметно.
Његових је ђака била
Бројна руља,
Кад би уст'о пашао би
Сад и хуља;
И он би се у јачини
Свога духа
Јако трги'о, трги'о би се
Од *пресуха.*
Рекао би својој школи:
То ме боли:
Кад осуши
Што пресуши?!

У Србији — граду српском —
Све се мења
Ту је много искушења,
Па и трења.
Јуче чусмо реч, која нам
Тако прија;
Много ј' лека у тој речи:
„Амнестија.“
И реч ова кључ је златан
Родних врата,
Кроз која се враћа снага
Обилата.
Тим се суше сузе многих
Породица;
Место тужних, сад веселих
Има лица.
Али „пардон“ овај грли
Чак и крвиће подлих чина;
Одговорност тешку скида
С Гарашана, с Вукашина.
Па ту морам опет рећи
(Не знам коме)
Пословицу, што се сада
Служим њоме;
(Ком не прија нек запуши
Сво'е уши)
Ал ја морам рећи што ме
Тре у души:
Кад осуши,
Што пресуши?!

Родољуб.

ШОЛАЈСТАК.

Продано перо.

Притег'о сам пушат — идем у хајдуке....
Двосечац сам љути узео у руке;
гарави сам шару врг'о преко плећа,
да ме у злу брани од-а злих несрећа;
кабаницу суру озго сам огрн'о,
јер је небо мутно, натушteно, црно,
а то ти је жива и живцата згода
против пуста ветра, против непогода;
још ако би где год помрчине било,
у торбу сам метн'о кремен и оцило,
да укрешем огањ, који душу гали,
да некоп посветли, а неког упали;
опасне сам кан'о — кога ће ми беса? —
не мислим да бежим ма било чудеса.
Идем у хајдуке...

„О, да смешне теме!
Ма какве хајдуке?! Прошло је то време!
Ово јест и томе негда било места —
јест било је, — ал' данас га нема;
у данашње дане разум светом влада,
а снага се иште за цепање клада.“

Е, баш сте ви чудни! Ви из' одвећ знате,
или своје доба још'те не схватате.
Та баш данас цвеће за хајдуке цвета
под тол'ким дахија и толика смета,
код тол'ка метиља, просвећених буба
гадних пришпиоца, подлих скутољуба,
што на рачун реда у салу се даве,
а са њих се други гложе и кркаве.
Лако се то борит' против силе грубе —
*слатким*шћем *Кеш најпре отупити зубе.*
Окајте се, људи, доста ми је муке!
Останте ме с миром — идем у хајдуке.

Идем у хајдуке.... ал' не као стари
они наши горски народни стражари,
што су клали злице мучки из ненада:
заседа је моја на сред главног града.
Ту мислим да седнем, где се метеж мёт.,
па мирно да чекам крвопије клете;
ту ћу да пободем прст на десној страни,
а лево да ставим путир суза слани';
па кога год туде зла срећа наврати,
најпре мора мени царину да плати
и да узме причест — канџу слане воде —
онда нека иде, куд га очи воде!
А за сретна рада пре свију и свега,
дочека ћу звера најопаснијега,
најгрђег од свију грдних несретника,
дугоноката мачка јегуљаста лика,
препредену лолу, лукавога лиса,
питомо јагњешце, што две овце сиса,
на које сам давно овим ножем смер'о:
ударићу најпре на *продано перо.*

„Та кој' ти је ђаво? Јеси л' с' ума сиш'о?

Завршно-почетне допуне.

У Мађарској је слобода *идеална.*

Иде ал на дрвеним ногама.

* * *

Ух, Гарашанину, моје је страховање опет тебе *снило.*

Беснило се дуго памти и у сну призире.

* * *

Државна гимназија у П. Саду српску децу радо прима, али *како васпита?*

Ко вас пита?

* * *

Наша је ћуд у неким непријликама млака *ка тија.*

Апатија је страшна реч; не би требало ни да је разумемо, а камо ли да је негујемо.

* * *

Поред наше школе самицијски шегрти *носе Каје.*

Осећаје гладних ђака, а још гладнијега учитеља тешко је описати.

* * *

Да ли још и сад кицош Мата у звезде своју *џуру кује?*

Цурукује.

* * *

Омладина српска вала да зна борити се и *хрвати.*

И Хрвати имају се с киме борити. Али само та вежбања не морамо ми правити међу собом.

* * *

И кад је највећи мраз, у слободној природи *има тица.*

И Матица може дочекати петог комесара, само кад је недра лица.

* * *

Не бојте се, људи, *потопа.*

По топа исто толико вреди, као и по пушке (т. ј. ако се уздуж преполови).

* * *

У свима манастирима се не види за *књигу маније.*

Игуманија је ипак нешто, од чега људи могу добро живети и угојити се.

* * *

Сад си баш на правог мајстора наиш'о!
Да си спе са свећом по мраку тумара',
нигда не би наш'о стручнија тробара.
Да се бориш с' лавом, прош'о би без вреда,
ал' то „јање“ уме жешће да уједа;
па да нешто осне своје отров-стреле,
не би ти ни тице костију изнеле.
Већ окај се прага, не тражи му трага,
за то треба мало другачија снага*.
Тако зборе века срца милостива,
што зло само виде — ал' им зло не бива.

Е, а шта знам ја ту?! Враг ми мира не да!
Све ме нешто силом гони у напреда.
чини ми се, да сам лепо дома ост'о,
не бих нигда мира и блаженства дост'о;
па се јунак дигох жеља да уговем,
да га у по дана на мегдан позовем.
Трпио сам, гут'о, док се трпет' могло;
и жмурит' сам знао — па шта је помогло?
Но сад ми се веће до грла довукло,
сад већ морам ићи, па куд пукло — пукло!

*

Ој, продано перо!... Где збуних се с' главе!
Та има их, болан, к'о зелене траве,
к'о по глувој ноћи сопуљага тица,
к'о у бари жаба, као пијавица.
Ви'ш, ја певам једном — да грдне срамоте! —
а њих има сила, као гад се коте!

Не, ружан је нос'о, кој' се крњи, цепа.
Дакле испочетка — с' главе па до репа.

Ој, продана пера, велика и мала,
бесавесна траго са златних јасала,
кичељива децо мамонова млека,
подмукле сирене деветнестог века,
потрчуше ниске, лажни мудријаши,
што 'но вам се поглед од видела плаши!
Ви пусти букачи, шупљих осећаја,
што 'но вам се мис'о у крви напаја,
што 'но вас је тартар прегустио славно,
што 'но вас је хроми одн'о већ одавно,
што сте луцки разум под закуп узели,
што сте нам се свима на теме попели,
па нам врео пен'о у очи сипате,
те божијем створу прогледат' не дате,
шт живите само, само да једете,
и да се кад и кад роцки насиједете
пред охолим мигом неумитне силе,
као да су сваке мозак вам попиле!
Приступите амо на ваших будака,
из тих мрачних шпиља и муклога мрака,
где поштење никад завирило није,
од'кле само трулеж и бугија бије.
Приступите, велим!... Ближе!... Што сте стали?...
Тако!... на сад пруж'те ваш језичић мали,
јер ме мори жеља без да вас увредим —
да вам само мало у зубе загледи;
да вас српски питам (знам да крити п'ете),

Ако је тело и мало слабо, само нек *душа није*.

Душаније спомен не да се лако ишчупати из груди свесних Срба.

* * *

Пазите људи, на ветар, одкуда *вам шири!*

Вампири су негда утишавани гложовином, — а сад је лепше, ако им се доскочи *слоговином*.

* * *

Има нека змија, која се зове *випера*.

И пера Тодоровић се негда борио против змија. Негда је он *њима био опасан*. И сад је тако, само је разлика у нагласку: сад *је њима опасăн*.

* * *

Сва Херцеговина зна, да није Мостар *мали*.

Стармали се о томе још није довољно уверио.

Кичода Мичодски.

Ћира. Даклем епархиска скупштина састаће се и у Темишвару.

Спира. Уплаш — —

Ћира. Шта?! уплашио си се?!

Спира. Та писач. Него хтедох рећи да ми писао одлете у Плашки.

Ћира. На шта ти поручује писао оданде?

Спира. Вели: Нуто беде! Сад ће „наш набранник“ имати бар неку разлога за несазивање скупштине.

Ћира. А каква то разлога?

Спира. Може рећи: Нећу да се угледам на Бранковића.

Ћира. Ако ћемо да се шалимо, онда твоја писао има право.

Пуслице.

*. Мислило се да ће Тиса на интерпелације Хелфија и Перцела ћутати као риба, — а где он није ћутао као риба, већ се извукао (као егуља).

Ж. Тиса кад говори о спољашњој политици, има обичај не говорити на памет, него читати из артије. Има и право. Памет ваља чувати за високо кајање, а артија се може употребити и за ниже потребе.

како вам је име, како се зовете?
Какве ли сте боје — карактера, знате, —
(ако карактера уопште имате)?
Одакле сте родом? Кад сте на свет дошли?
Од куда идете? Камо ли сте пошли?
Имате л' крај себе путничкога листа?
Је л' вам душа мирна? Је л' вам савест чиста?
Да случајно нисте поробили кога?
Живите л' од свога знојa крвавога? . . . .
Ма шта вам је, шта је, моји тићи мали?
Што сте тако бледи, тако уздрхтали?
Што сте нос отегли, а трбух увукли? . . .
Ај, та ви сте неки штрајгони подмукли! —
Шта? . . . Или нас, можда, страх од мене хвата?
Та овде се само цестарина плаћа.
Овде вам се само тихо исповеда
и поштењак сваки пролази без пређа;
но дође л' ми кад кад таљир од два лица
— а већ често бива таквих кук вица —,
тога с' места гоним у завичај стари
да ми једна губа чељад не поквари;
тај једном за свагда, запамти за гоју
и ја такве лоле познајем — по носу . . .
И ваши носићи, немојте их крити —
баш су красна соја не мож' лепши бити.
Тако фиших справа, живога ми Бога,
нисам никад вид'о за живота свога!

(Свршиће се.)

Ко је добио опкладу?

Шала из ђачког живота.

„Пошто је дневни ред исцрпљен, затварам ову седницу поздрављајући искрено добродошлицом драге нам госте, нашу браћу Словенце.“

„Живели, живели!“ чује се са једне стране а из доњег „парламента“ све грми.

Тајник Мирко склопио записник, узео своју „кнјигу“ па похитао и он доле, а већ удешава друштвену химну „Заставе се наше вију . . .“ Он иначе није баш певач, али ту песму увек мора он отпевати; то се већ зна. Доњи парламенат прихвата у кору и устаје. Мало по мало па се сви подигли, то је већ стари обичај у друштву. Словенци се згледају, али устају и они. Пева се то, све се тресе ниска, подугачка „сала“. Сваки осећа у себи уз весело расположење још и нешто певачког дара, бар толико да може пристати уз тај кор.

Но ви се, драги моји читаоци оба пола, сигурно чудите свему томе, што сам вам до сад напривоедно. Какав дневни ред? какав тајник? какве „кнјиге“, какви гости Словенци и каква седница? Где се то све догађало? Шта је то управо?

Само стрпљиво! Сад ћемо све дознати.

Ја сам вас довео — per licentiam poeticam — на завршетак једне седнице академског друштва „Сокола“.

Седница се држи у локалу неког стрељачког друштва,

△. Видео сам велику слику Бисмаркову, која је изишла у листу „Базару“. Уредник тога листа мора бити да је велики поштоваљац Бисмарков — и лепо је то од њега, што се потрудио, да Бисмарк не изиђе „из моде“.

≡. Малер је (т. ј. Бисмарков) само то, што све оно, што „Базар“ доноси, не остаје дуго „у моди“.

пр. Кажу да ће назови кнез бугарски, господин Кобург путовати у Румунију. (Па лепо, — одande му је ближе у Ебентал.).

„*„. Ако „Н. Уставност“ и „Одјек“ продуже један другог нападати и озлоглашавати, онда су постигли своју стару жељу, т. ј. да „Виделo“ постане сасвим излишно.

---

§. Кажу да сад и сам гроф Андрашн пагиње на измирење Аустро-Угарске са Русијом, — т. ј. пре рата (јер после рата измирују се увек обе ратне странке и без пагињања

□. Наш ратни министар г. Билант издржао је једну сретну операцију. Сад још само да га бог (њега и нас) сачува од какве несретне операције.

≏. У Прагу је умр'о скоро целат Пипергер, који је био не само вешт у своме занату, него је писао и немачке романе, које је критика похваљивала. (Јамачно су се критичари бојали да га не увреде.)

⊙. О Гувдуљићевој прослави у Бечу забранила је полиција певање старе и толико пута допуштене песме „Падајте, браћо!“. (Да нам је Јакшић жив сигурно би за љубав сл. полицији написао нову песму: „Не падајте, браћо!)“

☽. Први број овогод. „Србобрана“ запљењен је због чланка: „Ко назива“. (Нека се продужи тако пљевење, пак ће људи и без чланака знати: Ко назива.

≏. У Србији почеле су се месојеће са новим Шасе Кроасе. Поштени хајдуци враћају се својим кућама; а бесни жандари иду у хајдуке.

Утеха.

Јелка: „Ала бога ти Анка, како можеш поћи за овог Перу, та коса му је црвена, мислиш, да си је запалила, на горе.“

Анка: „А зашто неби пошла за њега, мати моја каже, да ће му и онако временом коса — опасти!

Јовилим.

Соба нам је то ниска али врло дугачка. Стол је намештен на „покој“. Горе седи председник, тајник и полицајни конесар. Даље се поређали часници друштвени и гости Словенци, јер академска словенска друштва сва подржавају пријатељске везе међу собом. На оба крака тог „покоја“, тамо доле, најмање је *покоја*, јер су га места заузели чланови „дољег парламента“. Ту су на окупу весељаци, који друштвене седнице ревносно похађају или се слабо упуштају у дебате. Док траје седница они ревносно дошанкују „келнеру“; наручују нове „кригле“; но мало цркћу; кад кад бурно аплаудирају или изражују своје незадовоље ком говорнику; кад треба да гласају, питају о чему је реч и — једва чекају да се сврши „званични део“ седнице. У „забавном делу“ *њихова* је влада; они певају, они су говорници, они својим шалама зачињавају весеље.

— „Али какав „званични“ и какав „забавни део“ на седници књижевног друштва једног?“ Примећујете ми ви опет.

Молим лепо! Има и то са свим свога смисла. Седнице су подељене тако, да би одговориле одмах за две цели. На „званичном“ делу се дебатује; читају се и критикују поједини радови а на „забавном“ се гаји српска песма и српско весеље. Тај је дан остављен, за весеље и за међусобно зближавање. Па да ли ће ко замерити томе? Има то своју лепу, врло добро страну али . . . Но збиља, није ми намера, да о том говорим, ја требам да вам причам.

Еле забавни део поче бурно и весело као обично. Ту се здравља Словенцима, Славенству, заједници, братству и љубави, слови и свима идеалима, којима се сви ми тако радо љуљушкамо. Па онда се ту шали, разговара, пева и надпева. Претресају се по разни групама разне дневне и занимљиве новости.

Ено су баш на једном крају „покоја“ њих неколицина необично запагали. Смеју се да попуцају од смеја. Рада баш ово натегао „кригу“ на како се засмејао, одмах се загрцнуо. Милан намешта наочари па се само смеши. Мора да је он што причао, одмах се позна. Чича устао са столи е па се све рукама плеска, Јоца нал' није пао са столице; Раја, но, о њему ћу вам већ и онако доста причати, јер је он јунак ове приче . . . Све се то смеје, само се тајник Мирко усиљава да буде озбиљан, ал види се, да му не иде од срца.

— Та идите, молим вас. Слушате Милана, где вас товари“.

— „Товари, товари! Слабо бога ми!“ Прекидају Мирка сви скоро у глас.

— „Па добро најпосле, шта је то тако страшно? Који од вас не би то на мом месту исто учинио?“ додаје Мирко у натру.

— „Па ево ја први не бих. Ти верујеш једној намигуши, једној варошанки, чеду порока и покварености велико-варошке. Грозна наивност! Ја ни једну и не гледим. Презирем их баш због те луде тежње њихове за еманципацијом. Немам ока да их видим.“ Тако је говорио обичном натром женомрзац Раја.

Да вам га брже прикажем. Раја Рад . . . али нашто и презиме? Не морате ви баш све дознати. Дакле Раја

Познав'о сам.....

Познао сам једну цуру из Н... .....
Није била здраво стара, ни сувише млада. —
Није била ни висока нит' је била мала;
Баш ко данас да је гледим, побл се држала. —
Разуме се да је знала и да кокетира;
У кући је сваки игр'о, како она свира (али без клавира).
Сермијица њеног оца не беше баш јака;
Уз мираз је кћери дав'о, хиљаду банака. —
Просилаца било ј' доста и лоши и бољи;
Ал ни један није био баш по њеној вољи. —
За мајстора ни да чује она има повода. —
Тако исто није хтела поћи за трговца.
Учитеља — и то неће, мала му је плата;
За доктора пре би хтела, ил за адвоката. —
Чекујући на докторе време боме прође
У бирању не знаш како, тридесета дође
Али отиц, да је једном скине себи с' врата,
Младожењу наће кћери и тај беше ћата. —
И тако ван она сада задовољно живи
Јер њен мужић не сме никад ка јој се противи. —
Али он то само чини ради кућњег мира, —
Те вам тако и он игра како она свира.

Од Ка П. Мира
№ 4.

Депутација некад.

Кад су оно пре много година Силбашани своју нову цркву светили, отиде депутација од 4 члана митрополиту у Карловце, да га позову, да им баш он цркву освети. Кад је митрополит депутацију лепо примио и обећао, да ће јој молбу испунити, понуди је мало лепом пљивовицом, и тад ће рећи први члан: „Ух, јест ракија, мора да си је сам пек'о“. „Та нисам је ја, него су је људи пекли“, рече митрополит. „Но, но, не кажем ја да си је баш ти наставља'о и казан прао, него си к'о човек, запалио лулу, па настојав'о“. Тек што ово сврши први члан рећи ће други члан, који је непрестано разгледао митрополитову дочекаоницу: „Ух да лепа огледала, мог'о би се стојећки бријати, а не к'о ово моје, видиш само нос на њему!“ Митрополит се поче мало смешити, које још порасти, кад упаде трећи члан, који се нешто загледао кроз прозор, у диван, митрополитов врт: „Ух, да лепе траве, да су моји коњи ту, сити би се напасли, знаш господине, писмо ништа понели за њих, па су сву ноћ у Новом Саду гладовали, та могли би се пречестити“. Кад је депутација полазила кући, проговорише најзад најћутљивији, четврти члан: „Та дођи господине да осветиш нам цркву, знаш моја је кућа баш трећа од рогла, па имам лепих праситца, и кад дођеш пустићу те у свињац, па бирај које волеш!“

Јовилим.

Епиграми.

1.

Стрина Фема.

Знате л' кад се на ракију
Срди стрина Фема?

је прве године филозоф. Обичан, добар друг са једном врло великом махном. Раја је — уображен. Уображен је у себе, у своју спољашност, у своје знање, у свој приповедачки дар још најпаче. Јер, треба да знате, да је Раја књижевник. Још док је гимназиста био угледале су неке његове песмице света.

Од како је на универзу дошао пустио се он и мало даље. Написао је неколико причица под разним шифрама, које су врло звучале на Руска имена, као што је то у оно доба почело улазити у обичај. Није се као књижевник одликовао никаквом оригиналношћу, али у својој мржњи према женскима, те наравно и према еманципацији истих био је до шкандалозности оригиналан.

То сте могли и из оно неколико речи његових видети. Њему је доста била заједљиво изишљена анегдотица шаљивог Милана, да одмах проспе сву жуч на цео женски род.

Јоца, који није био пријатељ научних дебата при чаши пића, прекиде Рају у његовој филипици: „Та прођи се тога! Тако би могао човек исто и тебе и сваког од нас натоварити. Женске су врло добар лесак а што оне теже толико да се донађу, томе смо, мој брајане, више ми мушки криви. Та ко најпаче оговара какву женску чисту и скромно одевену без обзира на моду него ти. А опет би за то могао и ти лепо налетити“.

„Ко, ја? Никад и никако! Досадно ми и то ваше товарење,*) али мене за цело — не би ни један од вас никад натоварио, то вам ја кажем!“ жести се даље Раја.

*) Академски израз, којим се хоће да каже, да је неко врло досадном шалом насађен.

„Немој два пут каз'ти.“ рече му Јоца са свим флегматично.

„И три пут!“

„Е добро; да се опкладимо“, настави Јоца, да ћеш један пут тако лепо насести.“

„Ко? Ја?! А што да се кладим?“

„Хајде ако смеш!“

„Па добро, пристајем. За шта хоћеш?“

„За пет форината и то тако, да се одмах цела петачка поније.“

„Па гилт!“

„Гилт!“

Раја и Јоца ухватише се за руке а Мирко пресече.

— „А, а! Србине, сад смо те упецали! Хајт, то си баш од речи до речи преписао! То је пљивежна крађа, море! Дакле тако ти?!“

Молим, молим, ја то скромно признајем. Јест, ја сам цео овај разговор скоро украо али на — поштен начин и у најбољој намери. Све је то тако од прилике било, као што сам вам причао, на пошто ја не тежим ни за каквом оригиналношћу (баш као ни мој узор од ког сам тај диалог украо) хтео сам само да си уштедим мало труда...

Група око Раје и Јоце бавала све већа а кад народ виде, да се ту о петачки нива ради, удари у ужасан аплауз, ког је једва прекинуо Цига веселом једном песмицом.

Што је даље било на седници, то не спада на стварˇ.

(Свршиће се.)

Јест', срди се на њу јако
Увек — кад је нема.

2.

Мој пријатељ Сима.

Док је био нежењен
Мој пријатељ Сима,
Ругао се пуницама.
Ругао се свима,
Сатирама оштрим
Гонио их љуто.
Ал од кад се оженио
— Мудро је ућут'о.

3.

Госпођици Марти.

Да с' манете белила,
То је моја жеља.
Без белила — нерујте ми —
Много сте ми бела.

Титир.

Први пут — па насео.

Чика Сими се допало, како је браца Перо неколико њих повољно оженио и од сваког ђувегије добио по леп „аџуг“ а разуме се и од невесте кошуљу а гдегде и гаће; па се зати и он тога посла. Нађе и он једног „благонадежног јуношу“ и спомене му: како би он имао за њега једну добру партију да га ожени. Овај чујући ко је то пристане и пошље чика Симу да запроси ћерцу Ленку Ч. за њега. После дужег размишљања пристане и Л. отац, а ћерца Л. је још ома пристала била. Кад су се младенци „испитали“ онда чика Сима поведе разговор и „о мираз“ и отац Л. обећа: да ће ома о пртеновању дати две хиљаде форината. Ђувегија будући задовољан овим обећањем позове чика С. као провођацију кројачу и наручи му леп „аџуг“ који је имао до сватова готов бити. Кад дође пртеновање а Л. отац даде само једну хиљаду фор. а друго обећа дати кроз извесно време. Ђувегија је ово сматрао за неку спекулацију, и једило га је тако, да би и од женидбе одустао само да није онако волео ћерцу Л. а држао је, да је ова спекулација и са „провођацијанин“ знањем изведена, те науми вратити му „мило за драго.“

Међу тим дође и дан венчања. У вече тог дана кројач донесе чика Сими „провођацијски аџуг“. Но како се чика С. зачуди кад виде капут без рукава, а чакшире без тура. А шта је то? запита чика Сима. Молим чика Симо — одговори кројач — г. Ђувегија је пре неки дан био и рекао да тако направим: о; јер — вели он је сад само полу обећаних новаца добио, а кад добије и оне друге новце, онда ће платити да се на „аџугу“ и то што још треба оправи. Шта је на ово чика С. помислио незнано, али је и нехотице гласно изрекао: „ето ти га ни, први пут — па насео.“

Стојан Ш.

Мој јад.

Кад год сам тако ћут,
па цео свет ми крив,
ја ми је криво и то:
зашто и ја сам жив!..
Па ми онда жао,
како нисам знао,
то угодити:
да се нисам море,
да се нисам треб'о
барем родити!

Др Казбулбуц.

Леп комплименат.

Неки досадни фићфирић често је долазио у посету госпођици Н. Једаред кад је дошао, затече је баш где храни своју канарицу.

Фићфирић. Ал би ја волео да сам ја ваша канарица. Шта би онда радили са мном?

Госпођица. Дала би вас мачки, да вас поједе.

Велики процес.

Неки сељанин дошао к адвокату да му повери свој процес. Видео је у собн пун орман књига; и то му се допадало. После, кад је већ испричао своје јаде, адвокат уве са стола неку малу књижицу, (вађда табелу за штемпарину) и поче ју читати. Али то сељаку већ није било по вољи. „Господине, маните се ви те мале књижице, јер мој процес није мала ствар! Него узмите ви на читајте из оне књиге“ и показа прстом на најдебљу књ гу у стакленом орману.

Слободни грађани.

Три пријатеља враћали се својим кућама око поноћи из биртије, на како су били, добро „расположени“ певали су путем неку песму. Сретне их полицај и опомене их да не нарушавају ноћну тишину. А они се опиру: Зато што ми неби смели певати?! Та ми смо слободни грађани.

Полицај (који је био доброђудан и шаљив — што се код полицаја ретко дешава продере се на њих). Није истина да сте слободни грађани. Познајем ја вас добро. Ви сте сва тројица — ожењени.

Интерпелација г. уредника „Smotre“.

Велештовани господине!

Ваш угледни месечник „Smotra“ показао се да није тесногруд, изјавивши да радо прима чланке и ћирилицом писане. То је похвале достојно, јер иде у прилог књижевној узајамности хрватској и српској.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас

Али ипак ми допустите да вас нешто упитам. — Кад сте свима допустили, ко хоће да се у „Smotri“ може служити и ћирилицом, зашто сте то право закратили цигло и једино српском православном свештенику, г. Јов. Сундечићу?

Са поштовањем **Стармали.**

Нове књиге.

Које уредништво добија на приказ.

Јосифа II. Крашевескога Јермола роман превео с пољског Рајко. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Новоме Саду, 1888. Цена 70 новч.

Приповетке Милорада П. Шапчанина. Књига шеста. У овој је књизи приповетка: Сањало. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Новоме Саду. 1888. Цена је 75 новч.

Први листови записник кривичних догађаја (излази два пут месечно) година II. Књига II. — Свески 7. (са 2 слике). Уређује и одговара Стева П. Видаковић. У Београду штампано у држ.-српској државној штампарији 1888. Цена 50 пара динарских.

Све дужнике наше, којима са данашњим бројем шаљемо уз ознаку колико који дугује, учтиво молимо да сваки свој дуг подмири у најкраћем времену. Нека сваки помисли да је издавање новина скопчано са великим, разноврсним трошковима, па кад ми ове кад и кад на [illegible] своју искрамо да подмиријемо, право је да нама плати сваки, који новине прима и чита. Иначе мораћемо у листу јавно по имене сваког позвати који то не учини у року од 14 дана. Не желимо бруке, али мораћемо учинити, кад дотични неће да своју дужност учине. Зато поновљено молимо сваког, ко данас у своме листу цедуљу нађе, да исту пажљиво прочита и свој дуг пошље.

Такође молимо и све оне, који нам што за овај лист од прошле године дугују, да свој дуг у најкраћем року подмире или да одговоре ако су коме што у име тога дуга за наш рачун платили. Сваки од оних добио је карту колико и за које време дугује. Нека нико не чека, да га још и другим путем за овај дуг опомињемо.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СТАРМАЛОГ.“

Овај 2-ги број шаљемо свима нашим дојакошњим предплатницима од којих још није претплата стигла, молећи их да изволе предплату поновити или да нам врате лист натраг, ако га не желе и даље држати, па да се ради штампања за даље равнати знамо. Наклада „Стармалог.“

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

КАД МОРИ ЉУТИНА

рђаво се ври, споро се измењује материја, навађује крв, код главобоље, несвестице, онда је лек **Липманов карлсбадски кипећи прашак (Lippmann's Karlsbader Brausepulver).** Добива се у кутијама по 60 новч. и 2 фор. у апотекама. 2—3

За одржање и полепшање

ЖЕНСКЕ ЛЕПОТЕ

је

Дра Боте помада за лице

најбоље средство. Она уклања за најкраће време пеге, мрке флеке и свакојаке осипе у лицу. Сасим је неопходна и ако се она не прави од масти, то не проузрокује бубуљице на лицу. Цена једне тегле 1 фор., мала тегла 50 новч.

Дра Боте водица за умивање

особито добро средство да чува лице од бора и чини да лице постаје свежије и добије еластичност. 1 боца 50 новч.

Главно стоваришше за равашљање поџиранџа

АЛЕКСАНДРА пл. КОВАЧА, апот. у В. Бечкереку.

Главно стоваришше у Новом Саду у трговини Паје Јовановића. — У Будимешти главни депо: *Josef Török, Königsgasse 13.* — У Темишвару апотеке *C. M. Jahner, Klausenburgerund Albert (Stadtapotheke), St. Törcsvay.* — У Колошвару *V. Tischler, Fuvtsmerk.* — У Вел. Ст. Миклошу *David. Mészáros.*

Само је онда прави наш производ, ако има горе наслиника наша заштитна марка и ако је изготовљена у апотеци АЛЕКСАНДРА пл. КОВАЧА.

Наруџбине са стране обављају се најбрже.

9—10

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

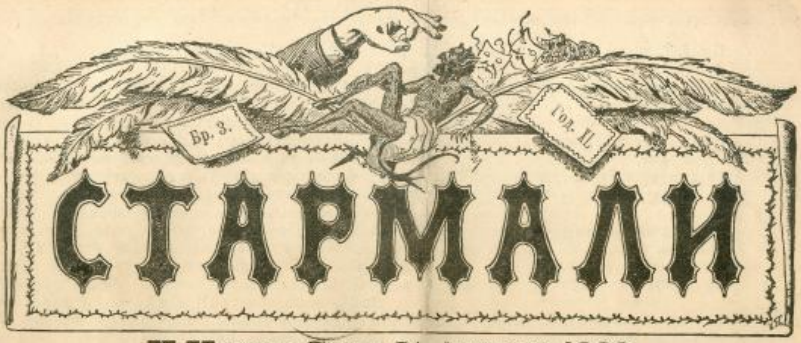

У Новоме Саду 31. јануара 1888.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5, — 2½ динара или еквива. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Најденића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernal-er Gürtelstrasse. Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Најденића у Нов. Саду, за Србије шиљати Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

МОЛИТВА ВИДЕЛОВСКОГ ЂАВОЛА.

„Бог мађарски.“ — *„Бог немачки.“* —
Или *„српски бог“* — ! ! !
— Зар се може бог разделит' —
Може л' бити тог ! ?

Је л' хришћанству то на дику ?
— То излети ком песнику
У заносу па' гордости
Или бола,
Бог је један сваком, свима —
Учи школа.
Али сваки народ има
Свог ђавола.

И ми Срби у тој срећи
Нисмо празни;
Ми имамо, — хој — ђавола
Ваше, разни.
Под кол'ко смо раскидани
Разних крова,
Бар толико ми имамо
Ђаволова.
И још ваше, — ал ја нећу
Да их бројим;
Од бројања ја зазирем,
Ја се бојим.
Један мањи, други већи;
Један пљести, други кечи
Један ласка, други прети,
Трећи гледа да се свети,
Један куди, други хвали;
Један хлади, други пали.
Један легне, други крочи;
Један чучне, други скочи.
Сваки за се зна шта може;
Каткад (ретко) сви се сложе
И пирују на свом лову
(Ка' на пример на Косову).

Ја не могу на све ђавле
Вид обратит',
Уједаред њима свима
Реп ухватит';
Ни овога, о ком данас
Песму пратим
Ја не могу за реп кратак
Да ухватим.
То је ђаво у кога су
Силе мале,
А свој шатор разап'о је
Крај Авале.
По изгледу наликује
Дивљој мачки, —
То је ђаво „Виделовски,“
„Напредњачки.“
По јаду би српском хтео
Да се ваља, —
Гледа народ да превари,
Па и краља.
Ал му нешто није згодно,
Није лако.
У невољи ђаво с' богу
Моли 'вако:

„Пусти, боже, да изведем
Мало шале,
Да разљутим, да напујдам
Либерале !

Пусти, боже, ил зажмури
За час мали,
Да ја ући где зборишу
Радикали!

На ја да им заповиом
Старо поље,
Да их гурнем ја до слоге.
— До ђаволе.

Да наведем мис'о моју
Тако смелу,
Да угасим светлост њину
У „Виделу“.

Жеља ми је накложарна,
— Снага слаба —
То да могу, љубо би ме
Роми даба.“

Тако ђаво моли бога
— Зна шта жели.
Радикали, либерали,
Чујете ли? — — —

— ић.

Политични преглед.

Кад човек после божићњег и разног свечарског мамурлука напрегне свој ум и потруди се да се колико толико разбистри, да може бацити поглед свој на данашњу политичку ситуацију, а њему прво у очи падне неки европски шпиталь са високим болесницима. Ено н. пр. Бисмарка дирнула чаи —, хоће рећи капља; немачког престолонаследника боли грло; пашег ратног министра морали доктори да оперирају; Черна тоња је најгоре прошао, јер је умрло, па оживео; сина хинеског цара лечи енглески доктор; Герман шиље болесне божићне поздраве са обале егејскога мора, — даклем морске поздраве; Јота Грујић има такође посла са неким „Beschwerd“-ама, т. ј. са „Nichtigkeitsbeschwerd“-ама; Милан Грозни постарао се већ и за тестамент (али не за свој, него за — Германов), — и тако сада цела Европа мирише чисто на кар-бол и сва је уфачлована и рањава, јер као што рекох, почињући од Бисмарка, па све до Милана Грозног, све је нешто болесно, кљакаво, сакато, и тако ми Европа изгледа као неки убоги дом и завод за изнемогле.

Тако смо ето ушли у нову годину.

Нова година је иначе лепа, радосна ствар, само има вам она и својих непријатних страна. Јер

ПОДЛИСТАК.

Продано перо.

(Свршетак.)

Него, јесте л' чули моји тићи красни,
на што вам из уста тај задах ужасни,
што 'но као смрт вашим гредом плази?
За што ли вам, море, тако сирце трази,
као да сте дошли из кужних крајева,
где сунчева светлост нигда не доспева?
Да се нисте дигли, к'о рој љутих зоља,
да ширите отров преко наших поља?
Ој, та зар вам другде места не бејаше,
већ би и то мало сиротиње наше,
то мало, слабо у повоју дете,
зар би и то, болан, да вам отрујете?

Но нећете, вала, док је главе живе,
док ја овде судим и праве и криве.
И ево се тврдо заричем пред свима,
да од целе праштам свима грешницима:
праштам разбојнику, јер га нужда тера,
да с' од узна створа претвори у звера;
праштам убицама, кој' се смрћу свете —
и оцеубице нек нису проклете;
праштам тврдицама, шкртим тврдокорним;
праштам и немарним и духом уморним;
праштам прељубнику — ма да не бих прош'о? —
нма одговора и његовом „За што?“;
праштам и ленивцу, што у хладу лежи,
те Богу и људ'ма и природи греши;
праштам паликући, што руши огњишта;
праштам тиранима, с којих свет пропишта;
праштам славољупцу и на част му слава;
праштам и пијанцу, што ум понижава;
праштам клеветнику, том измету света,
јер и над тим сметом има горег смета;
праштам за сад свима, и слабим и јаким,
ал' не праштам само вама зликовцима,
јер таквоме греху, који душу ниже,
ни на страшном суду опроштаја није! . . .
. . . . Знам да праштам оном, ко је плитке главе,
који *није кадар* наћи ствар праве,
кој' са тешка јада и глупости клете
силом обезуми и пута помете,
кога зло удес и несрећа гони,
да по мраку лови, да по калу рони:
јер ако ј' и склизн'о, ако се и дави, —
дави се он једни и о својој глави.
Ал' престаје милост, нема милосрђа,
кад се тиче оних одређених рђа,
који *целу земљу на брдници вуку*,
а смеју се нашем болу и јауку;
којима је ближње мање него ништо,
јер им ништа није зазорно и свето;
којима је небо разум бистар дало,
ал' срце пилеће, тричаво и мало;
кој' су своје знање туђим знојем збрали,
а за свој га рачун под најам издали;
који служе сваком, ко их боље скрби,
и чешу се тамо, где их и не сврби;
који род свој руше силом свога дара,
а род би им дао и славе и пара,
ха у туђе нису застранили јато,
да им је поштење од природе дато;
у којих је поља, што до краја тера,

прво чим уђемо у нову годину, а ми смо годину дана старији, те ће нас тако у годину дана пре узети у создате и с годином дана смо ближе смрти. Друго, онај који није остао дужан порције за прошлу годину, чим је освануло нова година, а он је опет постао дужник ерару (erare humanum est) и општини, те одмах почиње немирније и брижније да спава. Даље, остао је човек без календара, те сад мора да се баца у трошак и да купује нов календар „Звездара“ или „Планетара“, јер лањска му сад више не вреди (а није никад ни вредно).

Од осталих политичних д гађаја прошле недеље највећу пажњу обратило је на себе помрачење месеца, који се заклонио за земљину сенку и читао овде песму Лазе Костића:

„Месече, што се лудиш?
Месече што си слеп?
Тај би тек венац био
На мојој дики леп.“

А онда се, без сумње, разуме онај венац (котур) што се видео око месеца пре него што ће онако пијан заћи за ону шерпењу, за коју кажу да је сенка земљина. Њелави људи не могу да се начуде, како је то да се пун месец може помрачити и поцрвети! Требало би да им какав наш астроном то протумачи. А може бити да се месец намазао каквом помадом за косу или црнилом од фризера Абта у чавутском сокаку.

Са новом годином не само да је настала нова четврт месечева, него је настала и нова четврт за претплаћивање на новине и листове. По овоме види се јасно, да месец и наши листови стоје као у некој свези и да су у нечем налик једно на друго. А то је баш оно, што не ваља: јер кад месец, као небесно створење може да се помрачи, те да га нестане са лица неба, онда у толико пре могу и листови да се помраче и то тотално, те да их нестане са лица земље, јер и они могу да заћу за сенку српског немара (или за сенку каквог ћумрука), особито при преласу у нову четврт, а по астроному Фалбу су критични дани за листове: 1. јануар, 1. април, 1. јули и 1. октобар, јер онда може земља да се потресе, да зине и да их прогута, или могу, као и иначе у природи да се подигну у те критичне дане ветрови и буре, а ветрови знате да лако отресу лист са дрвета.

Месец је и по томе налик на новине, што је кадикад читав, кадикад пак по који део од њега конфисциран; па и по томе, што човек не зна шта је о њему (о месецу) истина, шта ли лаж. Него види се да се новине и месец добро слажу, и да не ревнују због конкуренције, јер ето на пример и „Браник“ и „Застава“ јављају, да примају

ал' ни цигле трули људског карактера.

Ој, продани тићи, прашко брчно перје,
што вам душу држи људско лаковерје!
Ој продане душе, погана ми темо,
да л' имате срца да се разумемо?
Еј, та да л' сте икад и помислиг' могли,
кол'ко сте нам до сад, колико одмогли,
кол'ко сте нам красна погазили цвећа,
кол'ко сте нам јада наметли на плећа,
а кол'ко сте могли дати и помоћи,
само да сте хтели добрим путем поћи?
Имали сте свега: моћ речи и слова.
Па уместо њина света благослова,
место да вам перо рајевину точи,
место да ним њине отварасте очи,
водећи нас путем мудре обавести
напретку, бољитку, виделу и свести;
место снега тога ви, душе-убице,
њиме сте нам блато бацали у лице,
њиме сте плели мрежу од пакљена ткива,
крвнички нас бољи посред срца жива,
њи сте нам мис'о у круге сапели,
милијуне душа на крсту распели,
њиме сте нам жучи место лека дали,
да би нас у калу живе закопали,
да нас једе рђа, гад и умна тама —
јест, за све смо ово дужни најпре вама.

Па зар вама милост, метнувши створи,
кужнији од кужних, од најгорих гори,
што нам заведосте силне милијуне,
те нам тол'ка снага крњавши у труне?
Их' мислите ваљда, кад милости није
да ми се с пуканци бој јуначки бије?
Шта? Зар с вама мегдан? Да крших јунака!
Хајд', одпусти, гаде, да не мрчим шака!
Та да на ме падне кри из ваших рана,
нигда не бих стек'о небеског стана,
нигда не бих души вечна мира наш'о:
ко би тако пљав пред Бога изаш'о?!
За налепу такву, такве црне тице,
најбољи је мегдан — плунути у лице,
па онда вас једном ошинути страга
и ринути ногом са поштена прага,
те кад вас ко види мети на достигу
да вас одмах позна по том срамном жигу.

А сад вам још велим на растанку 'вако:
Јер и зборит' с вама, ни то није лако.
Стомак нашег века врло брзо ври,
а век мушке збиље за шалу не мари,
Пред бујицом силном ко не скрене с пута,
тога она сруши, одмах — прогута.
И све, што је горе, може пасти доле
на ве до и време, да и вас заболе,
јер-а свака сила има своја краја —
пробише и Турци, како ј' прошла раја . . .

Идем у хајдуке, да се коров ништи,
јер нас земља куне, а народ нам пишти;
пишти, ал' и хлади, к'о да вером мења,
јер му гасне искра светог поверења,
те скрштених руку набринуто пази,
куда који греде, како ногом гази;
на кад дође доба, да се суд нариче,
да одљуду викне: „*Дајте несретнике!*“
а човеку божјем, који правди служи,
да срце и душу и — десницу пружи.

претплату и на месец. А и „Стармали“ **не** излази само у Новоме Саду, него и (три пут) у месецу.

Но будући да се није само месец помрачио, него (ма да то не стоји ни у најбољем календару) помрачила се ево и моја соба, јер је пламен моје лампе заишао за сенку потрошеног петролеума, те ја сад не видим више да ли пишем, или само мислим (да пишем), то завршујем у мраку овај политички преглед и предајем рукопис штампарском дечку, који ме узјашио, те ме све песницом у потиљак удара, журећи ме да што пре свршим, јер чекају у штампарији, где много мање стрпљења има него у поштованој публици.

Ћира. Шта ти, Спиро, судиш о уговору, којег је пре осам година склопио Андрашија са Бисмарком, и који је тек ономад на јавност изашао!

Спира. Мени у томе уговору највише пада у очи оно, чега у њему нема, — а то значи — — —

Ћира. Аџе не лудуј! Како може значити штогод, чега нема?

Идем у хајдуке . . . А ко замном жели,
нека све распаша, нека све раздели,
нек све своје бриге у ту миш'о смести,
нек се исповеди и нек се причести,
да се чистом душом света после прима
јер на овом путу и — *гробова* има . . .

Земун 1887.

С. Лукин Лазић.

Ко је добио опкладу?

Шала из ђачког живота.

(Свршетак).

Већ и два месеца прошло од оне значајне седнице. Баш је била некако недеља. Ђаци се искупили у својој „читаоници“ у кафани „Мерану.“ У оно доба још, пре више година, кад се ово све догађало није дружина имала своје засебне читаонице, него су новине и листови доношени у кафану. У тој кафани имали су Срби за себе собицу са једним повећим округлим столом за листове, једним малим за писање и једним врло малим у прозор за бадавазивање и „опчаравање“*) кроз прозор.

Око великог стола је један диван од црвеног сомота и неколико столица. После ручка је та собица обично пуна а недељом особито. Поседају око стола, док не попију „џеву“ па онда причају, ћакају. Ту су шаљивчине Јоца, Милан и Мита, који воде главну реч. Ту су још и Раја и Мирко и још неки. Тема разговору су „маскабалови.“ Сад су у највећем јеку а касе слабо стоје. Праве се разне комбинације, планови. Један ће заложити што, други ће узајмити од газдарице и већ како ко зна. Јоца је „старија кућа.“ Он је већ скројио свој план. Узајмиће од кафетијера па ће у Марту добити за два месеца отиће међу тим кући, тако ће се већ моћи испомоћи.

„Зар ћеш ти њих кући о „Ускрсу?“ пита га Милан. „Море, бога ти, друкчије се не могу никако регрешарати.“

„Благо теби, ти ћеш лепо у Београд а ми овде кубурићемо ко ђаволи“.

„Ићи ћу наравно и у Београд али ћу Ускрс провести код деде у З. Знаш, поран мало и око деде.“

„Де, де око деде! Само гледај, да га поштено „анпумпујеш.“

„Ех, жениран ћу се! Него како би било да аранжирамо један „преферанс,“ нећемо у велико; за четвртину. Хајде, ко ће? Мита је сигуран. Хоћеш ти Рајо?“

„Мани њега! Он ће да решава „криптограме.“ Кво Милана.“

Одоше у другу собу. Дигоше се још неки, да „кибицују“ и да одиграју и допишу „јуву.“ И то је једно од кафанских ужитака.

Лаза седи у прозору и опчарава. Лепотић! није му замерити.

Цига и Милан с наочарима играју „карамбола.“ Милан се једи и назад гуњи, Цига се слатко смеје, кад направи „свињу.“ Неполицинца турила руке у џепове на праве заједљиве примедбе, потпирују још већма ватру у Милану.

Стева, опет један од лепотића, стао уз искићену касу, и огледо се у огледалима, забавља „касирицу.“ Она га слуша, лупко се смеши; кад Стева посоли разговор који шицом она звала главу, слатко се сиеје на тек летимице али значајно погледи на неког старца Швабу, којем дршћу карте у руклма, за једним столом недалеко од касирице.

Ђорђе прича најозбиљније Јоци, како је имао „неха:“ Није пашао „портира“ на универзи а хтео да га „пумпује.“

*) изад. израз, значи од прилике, што и „конотирати.“

⊙. Сад опет Бизмарк вели, да у источном питању лежи највећа опасност, — а то питање сазреће тек тамо око године 1899-те. То би му дакле могла бити **деведесетдевета** брига, кад га не би жуљила брига **осамдесетосма**.

⛢. Сад већ нашег усрећитеља Тису имамо право назвати: Тисетином или Тисекањом или Тисендром или Тисурином, јер смо дочекали, да је на угарском сабору проговорио и његов синак, млади Тисица.

⚔ Тиса отац, Тисин син. А у сину очев дух. — У то име моћи ће се сада наши Чивути и прекрстити, па нпак да остану Чивути.

Г. Да су Гарашанин, Вукашин, Чеда и др. осигурали своју грешну безбедност код друштва „Асиријска Асикуратриче“, или код „Грешема“, или код „Екитебла“, ми би просто пожелели, да та друштва што пре банкротирају; али ако је истина, да су они своју грешну безбедност осигурали код друштва „Радикалија“ — е онда је „Стармали“ доведен у такав процеп, да му не остаје друга жеља, него желити — да се то делом докаже да је лаж.

Д. Опровергава се глас, да је Милојко отишао у напредњаке, а Стојан Бошковић у радикале. А да се то обистинило, — уф! ала би у либералној странци била страшна промаја, (кад би се отворила врата на две супротне стране).

$_{0}^{0}{}_{0}^{0}$. Кад би бесни пси имали свој лист, они би страшно залајали на Пастера. — („Видело“ је много скромније, — оно урла на Пастерова њака, — на др-а Батута).

┼. „Стари Патер“ нам је лепо приповедио, како је било на Бечејском пикнику. Само нам није казао, да ли је онде видео и младога патера, попа Панту. Јели се с њиме споречкао или измирио. Да му није додијало тешко седло шимширово и уздица (калу)бињерова и дуги пуги карловачки и т. д. То би хтео канда да дозна и уредник „Нашег Доба“, у чијој девиши има и ово правило: „Ако си поштен буди поштен; ако си хуља буди хуља — да људи знаду на чему су“. — А „Стармали“ вели: Ако ко хоће да се врати у своје старо јато, нека се не враћа испод дере подлистака, и под лорфом Старопатерства, јер владика рече: „Без кајања нема опроштења“.

Јоца се опет њему тужи на своје несове. Раја решава „коњичке скокове.“

* * *

Опет се једног дана нашла скоро сва братија на окупу. Јова се игра са „Шпавом“ шаха па се око њих двоје се сви скоро искупили. И јесте то једна врста уживања, ту двојицу гледати, како се шахирају. Јова се једи к'о обешењак а ту су прилику сви употребили, да му се мало освете, јер што је он умео иначе да насади и наљути, то више нема.

У један пут сви погледаше пратима, на која уђе Јоца са свим спреман за пут. За њим уђе и Раја, носи Јоцин „плет“ унизан у кајишима.

— Е, браћо ја данас одох!“

— „Зар већ данас; зар ћеш и ти Рајо?“ Питају неки.

— „Нећу ја, ја ћу само Јоцу да испратим.“

— „Мора знате“ тумачи Јоца „учињено сам му љубав.“

— „Какву љубав опет?“ Пита Стева, који одмах мисли на ону чисту, узвишену, идеалну љубав.“

— „Помисли, у каквој сам неприлици. Јоца иде у З. (Раја је био из З.) па сам морао послати што кући, да их обрадујем а новаца немам. Једна сам измолио од газдарице 5 фор.

— „Охо! То је леп поклон! Исплатиће ти се!“

— „Помислите само, како смо се добро сетили! Купили смо зелени краставаца. Шта мислиш, како ће лепу добит изнући брат му у гостионици. Тог зеља тамо сад ни за лек нема.“

— „Браво, баш сте се добро сетили! Одмах ће браћа Рајин мало дубље захватити, кад му буде шиљао новаца.“

— „Е одох ја. Ко ће да му купим и донесем Српског дувана?

Одмах се нашло муштерија. Неколицина дадоше, како је који већ могао. Јоца покупи новце, забележи сваког у бележници и онда се изљубише сви а Јоца са Рајом оде на станицу. Њако није више изашао, бојали се оне ситне хладне кишице на пољу.

Они одоше а у „кафани“ наста опет жив разговор зачињен шалом.

— „Људи, довеће морамо у позориште. Даваће се „der lustige Krieg.“ Морамо ићи да демонстрирамо против новог тенористе.“ Предложи Сава, који се много бавио са операма и оперетама, вренда се није могао похвалити особитом музикалношћу.

— „Збиља треба да идемо!“ повикаше неки.

Искупише новаца за улазнице и поверише их Сави, да оде по карте. Неколицина није хтела ипак да иде у позориште, особито Милан, Мита и Јова, они су обећали, да ће остале дочекати у позоришној рестаурацији после преставе.

Тако се ту цело после подне провело у прављењу планова за то вече. Око 6 сати дошао је и Раја. Испратио је Јоцу управо на „перон.“ Један већ њаше у друштву при весељу.

* * *

Око пола седам почели се разилазити ка кавани. Милан с наочарима моли, као и обично, да га причекају док не доврши партију, нема још само неколико појена да направи.

„Санија, хтео си да кажеш!“ Пецну га Мита, али сви одоше.

Неколицина је одмах отишла у позоришну рестаурацију а велики део отишао је у позориште. Разредили се удружени са Далматинцима и Талијанима по галеријама и партеру.

Демонстрирало се страшно, неки Талијани су чак и

]:[. Знам да ни слепцима не би била дика, кад би им Ђурковић вођа био. — Из тога следује да има људи који су слепљи од слепаца.

+. У Црној Гори глад. Ми истина нисмо богаташи, да би могли све те патнике заситити, ал могли би им бар мало глад заградит.

□. Какво је време, ми смо мислили да ће др-а Л. Стаиојевића још и затворити што га је Матица изабрала за председника. А оно, напротив, забрањује му, да не сме више доћи ни близу њене. Даклем има и таких казна, које на први поглед изгледају као да су највећа милост).

*. Истрага у Матици канда још траје. Али не чујемо ни да је нашла каква ријава трага, ни да је отишла без трага.

Ж. Чујемо да се и Гарашанин кандидује, и то у Крагујевцу. Ако има у Србији какво место које се зове Гујевац, то нека бира Гарашана; али Крагујевац, ваљда ће наћи себи другог посланика.

=. Татарци се надао да ће дуго његова изабрати на место Додино. Али три хиљаде Румуна гласаше као један човек опет за народног кандидата. Ти се не дају збунити ни од Татара, а камо ли од једног Татарција.

Ђука. Сад ја тек знам, за што је Аћимић отишао у Фрк.

Шука. Ха ха ха! Та није у Фрк, него у Крф.

Ђука. На свеједно. Опрости. Ја се у тим морским стварима увек збуним.

Шука. Но, — па за што је данас отишао?

Ђука. Намирисао је, да може лако бити рата са Русима.

Шука. Та то је истина; али ваљда он тек не зазире, да ће ду и његa *намењовати* у коју компанију за фирера или за каплара.

Ђука. Од тога он не зазире. Него се боји, да у оном калабалуку и у љутини на Русе не пукне ко и на његову „русу“ главу.

Шука. Мислиш ли: од доле?

Ђука. Па могло би се десити и: од горе

Ђука. Ајао! Шта сам ја чуо да стоји у некој

шећерне звиждаљке употребили. Сиромах директор, који те године није имао среће у тенорима, изишао на позорницу па дрнћући од узбуђења моли, да се п. т. публика претрпи. Он ће све могуће употребити, да набави ваљаног тенора и т. д.

„Браво! Виват! разлеже се са свију страна . . .

Свршила се престава. Светина се гура кроз узане ходнике. На пољу се устумарали фијакери а ћаци се довикују. Најзаиме се чују Срби.

Једва су се искупили и одоше сви у рестауранцију.

Мита је као случајно удесио, да Раја уђе први унутра. Раја отвори врата, остали нагрнуше за њим но брзо сви замукоше и изненађени застадоше.

Баш преко пута од уласка био је дугачак сто. За тим столом, који је био цео постављен, седели су на једном крају Јова, Милан, Цига и још неколицина а у прочељу сам главом — Јоца.

Цео сто је постављен за јело и пиће а средом у дужину стоји неколико поређаних тањира са „салатом“ од — зелених краставаца.

Кад ступише поштовачи уметности унутра, загрми буран смех са стола, ком се нољно одазваше сви из Раје. Раја је стојао као окамењен — и бледи и црвени.

Јоца устаде и диже један тањир са „салатом.“

„Рајо! Хоћеш салате? Хајде, платио си је, право је и да је једеш.“

„Које добио опкладу, Рајо?“ Повикаше на то сви као у један глас.

* * *

Испричао сам вам ето један истинити догађај из веселог, безбрижног ћачког живота. Можда ће ко прочитати и ову шалу и све шале, што се наде из ћачког живота, па ће забринут помислити, да ти ћаци и не раде ништа друго, него само у бесношлици проводе време.

Није то ни тако. Наиђу и на ћаке тешки и црни дани, тако тешки, да ни не би веровали сви они, који су свикли да читају само шале и лакрдије из ћачког живота. Но ко ће о томе да пише?! Колико је лакше и пријатније сећати се и исписивати оне лепе, прелепе успомене из најлепшег доба живота свога, из доба ћаковања.

То сам хтео да речем, да оправдам све те Јоце, Милане, Јове и како се зову редом појединци из ове причице; а сад да вам још протумачим, како се Јоца на једаред створио у рестауранцији.

Он се дуго време чинио и невешт, као да је и заборавио на опкладу. Раја по готову није ни мислио на њу и ако је врло опрезан био. Јоца је све то тако морао да удеси, да би победа сигурнија била.

Он је удесио као да ће да иде кући. Раја је купио за нека три фор. краставаца на поклон брату а Јоца је узгред насадио још неколицину, да би све вероватније било, покупивши им новце за дуван. Раја је на станици заварао и извадио карту само до прве станице а са вечерњим влаком се вратио натраг, дошао у рестауранцију, наручио вечеру за све и дао да се направи „салата“ од зелених краставаца — (Рајиних).

Раја се једио ужасно, али је ипак признао, да је изгубио опкладу и то на врло вешт начин. Дуго се и после једио а ко му је само споменуо зелене краставце, тај му је за цело био зелен пред очима.

Studio.*)

*) Због неког случаја морали смо прекинути хумореску, која је у подлиску I. бр. почета. Завршетак те хумореске изићи ће у 4. бр. Ур.

„Преса“. Да су либерална, онномад, кад су држали свој страначки збор, позвали и Гарашанина.

Шука. Па верујеш ли ти то?

Ђука. Како би веровао, наопако! — Онда више никад Стармалом на очи да не изиђеш.

Упражненија.

„Писмо Иже, а сира све ниже“. Тако се звао чланак, због којег је овомад „Србобран“ опет запљеснут. Спуштено сам чело на прст (промене ради, — иначе у оваким приликама држем прст на чело) и премишљао сам: Боже ти ми мој, ко је сад томе крив?! Ил је криво „*писмо*“, т. ј. свако писмо и *писменост* уопште, — или је криво само писмо „*Иже*“, — ил је крив „*сир*“, што је бео и што се отима да га црни сасвим не поједу, — или је крив ко други, што у хедерварској бањи иде „*све ниже*“.

Да не би увредио ни писменост уопште (којој се неда ни шиснути), ни сир на-по-се (јер ми је на уму мој завичај Сирмијум), ни Бањцу (каква би требала да буде), ни оно: *све ниже* (какво не би требало да буде), договорим се и нагодим се сам са собом (јер то је најдигурнија нагодба) да бацимо кривицу на „Иже“.

Кад је човек имао срећу — као што сам је ја имао — да се упозна са једним државним тужиоцем, онда и на њега пређе то својство, да може свакога и у свако доба оптужити, и онога који је вино, као и онога који није ни окусио вина. И тако ја сад оптужујем: *Иже.*

1.) „*Иже*“ је тако чељаде, које у Хирилици заузима по броју д е с е т о место а још никад није плаћао д е с е т а к. И „Земља“ (поред које стоји) треба да га сургуниште.

2.) „*Иже*“ је такав препреден индивидуум, који се уме увући чак и у црквене песме, само да побегне од казне. Ено га унукао се и у ону песму: „Блажени јесте јегда по посјат вам, ви *иже* онут и рекут всјак зол глагол на ни лжуште мене ради“. На ни тога није доста, него кад и најодајлинји свештеници морају да оборе главу, онда лајући певају: „**Иже** херувими“.

3.) А што је најопасније „**Иже**“ даје повода и затворени и воденим песницима, да на њега праве опасне каденције. И песници се тим поводом служе на најгори начин; на „*Иже*“ припевају н. пр.

„Савест прави грижe.“
или:
„Правда сваког стиже“.
или:
„Пошто, ко штап лижe“.
или:
„Докле да се гниже“.
или:
„Стиснимо се ближе.“
или:
„Мука вапај дижe“. — и т.д. и т.д.

Могло би привести још нешто, т. ј. да се са никримпиратим (има га и у криму) писменом „**И**“ почињу ове речи и реченице: „Изелица“. — „Изокрит“. — „Иш, ве праши!“ — „Инекакуана“. — „Искаријот“. — „Инпостор“. — „Илузија“. — „Ихај-хај!“ — „Иди, од куда си дошао!“ — и т. д. а опет са тим писменом завршују се речи и реченице: — „Гиги-гари“. — „Боже спари“. — „Лара-фари“. — „Хедервари“. — „Телефони“. — „Фармасони“.

Дакле као што видите, Иже је криво, — кад другима нема још суда.

Што се чудите.

Чудите се што пијем
увек без престанка
од сунчева заласка
опет до уранка?!
А сви знате, како сам
из пра' поста бедан,
а пра знате вајда,
да је увек — жедан!?

Др. Казбулбуц.

Владика у благодијанију.

Дође једном неки владика у благодијаније да види како богослови ручају.

Богослови су баш почели да ручају а владика им рече: Ручајте ви само, децо; а ја ћу сести ен' овде да вас мало посматрам.

Нодја се не би баш сасвим ћутало запитаће владика онога или онога по што год из богословије.

— Кажи ми, ти високи, каквом се водом може крстити.

Запитани одговори, да се може крстити и бунарском и изворном и речном водом и снежницом и кишницом.

Владика, да буде мало и шале, запита другога. А би ли се могло крстити за невољу и чорбом, — кажи ми ти куждрави.

Куждрави устане, поклони се и рече: Са вашом чорбом, високопреосвештени господине, не би се могло крстити, — јер је масна. Али са оном нашом могло би се увек.

Ла-Жи-Будалија.

Симпатија.

Зашто месец у милости стоји
код *љубавних* људи или жена?
. . . . . .
свиди им се
месечева вечна,
не избежна,
па почеста — *мена!!!*

Др. Казбулбуц.

Из школе.

(**у Босни**).

Учитељ. Како се звао онај брег, на који је Ноје изишао, кад је потоп устукнуо?

Ђак. Звао се — звао се — Арамир.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Учитељ. Ниси добро запамтио. Тај се брег звао Арарат.

Ђак. Та знам ја то, господине, ал нисам смео да кажем, — јер о рату није слободно говорити.

Учитељ (уплашен). Тако је, синко; ја на то и заборавио. И онда ти имаш право, — тај се брег звао Арамир. Прибележио **Ивица.**

Одговори уредништва.

„Благодејанији — после ћемо испитати*. Није све, што се у веселом друштву допадне кад ко нешто приповеда, — није све то и за штампу.

„Отоманије*. Пошљите то тамо куд сте у први мах намењили.

„М. Л. В.* Велико је. А рукопис ужасно нечитак. Страх нам је сести да бодемо очи два-три сата, па још ако буде узалуд. Молимо вас, дописници, пишите читкије.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

„ОДЈЕК“

ЛИСТ ПОЛИТИЧКИ, КЊИЖЕВНИ И ЕКОНОМИЈИ

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У СРБИЈИ

излази у Београду трипут недељно: средом, петком и недељом. Доноси чланке и дописе из унутрашњости Србије, те тим начином обавештава о *прилицима и догађајима у С. Србији*. „Одјек“ се *баш створима из свих српских и словенских крајева* и има своје сталне рубрике: Српство и Словенство. Прати редовно производе *српске књижевности*, доноси *извонредне ре[ценције, економске и јавне* и саопштава нове *проналаске на пољу науке и умешности*. Доноси у сваком броју *два подлиска*, а нарочита је погодан за *огласе*, јер је распострањен по Србији.

Цена му је за Србију 24 дин. а за Аустро-Угарску и српске покрајине 15 фор. годишње, 7·50 на по године а 3 фор 75 новч. на три месеца.

Претплату из Угарске и Хрватске прима штампарија А. Пајевића Нови Сад, а из осталих крајева шиље се уредништву „Одјека.“

ПРИПОВЕТКЕ ЈЕДНОГА РЕДОВА

ИЗ СРПСКО-БУГАРСКОГА РАТА

од

Симе Ј. Аврамовића

Намеран сам да издам у засебној књизи своје приповетке, из српско-бугарског рата. Неке од ових приповедака штампане су у разним журналима, с обе стране Саве и Дунава, и биле су добро примљене од стране читалачке публике као и наших одличнијих књижевника.

Приповедака биће шеснаест и то: Злоглутни сан (штампана); На предстражи; Материна клетва (штампана); Пут у борби; Тако је суђено (штампана); Командир Јокса, Фатални грудобран; У братовом загрљају (штампана); Шиваји; Деснокрилни; У извидници; Резервиста (штампана); Стрељани; Неопојан гроб; Заробљеник; Последњи плотун. — Књига ће изаћи преко 10 штампаних табака, а коштаће 1·50 дин. Чим се јави довољно предплатника даће се у штампу. Књига ће се штампати у онолико егземплара колико буде претплатника. Поруџбине без новца неприма̀ју се. Скупљачима десета на дар. Новац се шаље Сими Ј. Аврамовићу срп. правнику, Царигрградска улица бр. 6. Београд.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добиће комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

Седећиви начин живота

произвољује промењеност у варењу, оток црне дигерице (јетре) затвор, шуљеве и т. д. То се лечи Литмановим Карлсбадским кипећим прашком. (Lippmann's Karlsbader Brausepulver) Добива се у апотекама по 60 новч. и 2 фор. 3—5

Препоручујемо српским школама

Најбољи крв чистећи и побољшавајући лек јест

ЈОДКАЛИ-СИРУП

приправљени од Аленсанд. пл. Ковача лекарника у Вел. Бечкереку.

Особито се препоручује код *сифилитични болести* и код *последица* истих, проузрочене занемареньем, надаље код *шкрофула*, особито у они случајеви где се отоци *жлезда* и старе *шкрофулозне ране* налазе.

Непроцењив лек против *костобоље, главобоље, реуматични болести, живаца, болести на коми, тешко зарастућујућим ранама, мигрании, тешком дисању, падавици, одебљању, жутици, грчеви у материци*, отоку *очију* и *слезине*. Да успех имаде нужно је 4—5 боца *Јодкали-сирупа* употребити.

Цена једне боце фор. 1·20

Главно стовариште А. пл. КОВАЧА, лекарна код „Спасителя“ у Вел. Бечкереку.

ГЛАВНА СТОВАРИШТА: у Н. Саду: Апотека К. Гроссингера. Осек: Ј. пл. Дионеси. Земун: Фрања пл. Бенко. Загреб: Антон Кегл. (*Baernherzige Brüder*) Пакрац: Ф. Радя. Београд: К. пл. Драскоци; Суботица: Д. Дечи, апотекар.

Стоваришта у Апотекама: Вуч: А. Мол. *Tschlasden Nr. 3.* Будимпешта: Јоско пл. Терек, *Königsgasse Nr. 12.* Вердје Кригер, *Kalvinplatz.* Александар Молдовањи, *Wasserstadt.* Сегедин: К. пл. Варјаш. Темишвар: К. Јакер. Ј. Тирнај. Мако: Кол. пл. Кулинај. К.-М.-Пашархељ: К. Бернатски. Печуј: Кол. Гебел. Прат: Б. Фрагнер. *Nr. 305-III.* Мишкољц: Др. Ј. Сабо. Дебрецин: Др. К. Речнек. Сатмар: Ј. Босин. Кашау: Ф. Керлут. Пожуњ: Венделин Хајн Дур: Ото Петрн. 9—10.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 4. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. фебруара 1888.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 8, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Телеграфски де пешке.

Из Бугарске. Ви сте без сумње радознали да чујете шта је са принцом Кобургом. Он само чека да све жице попуцају, па ће вам онда телеграфијукнути.

Одговор у Бугарску. Нека пуцају жице, само нека буду здраве принчеве ножице. Бисмарку је бугарско питање хекубасто, — ал данас сутра може му бити још хекубастије.

Шта вели „Вр. Доба“ о сабору.

„Прво сабор нек се каје —“
Тако вели „Вражје Доба,“
Та срамота српске штампе,
Та грдоба.

„Прво сабор нек се каје,
Нека пљуне сам на себе,
Па тек онда о састанку
Питаће се — има л' требе.“

Али сабор није човек
Који склизне ил се прода;
Он је чувар наших права,
Он је израз целог рода.

Око њега ветри пире,
— Он је миран, па не стреши.
Ако му се занка баца,
На њега се то не лепи.

А кајање не сврће се
На српским светла лица,
Оно тражи Анђелиња
И његових уланица.

—д—

„Треба ли народу политика?“

Да је друкчије питање стављено, да се н. пр. запитало: Треба ли влади, или г. жупану (народна) политика, — на то би питање брже знали одговорити. Брже него што је конфискована књижица, која сваки наслов носи.

Ову је књижицу појела помрчина. Хоће ли се помрчина тим залогајем заситити, те ће се од њега можда и угојити па и пукнути, — или ће јој тај залогај можда тек апетит отворити, те ће таки за тим да зине и на оно, што није баш Јаша Томић написао, то ће скоро видети ко жив дочека, — а ко жив не дочека неће ради тога љубопитства прањати са онога света.

У Угарској истина има закон, који вели да се писац за дело своје може на одговор повући и казнити, али да се злонамерни писац на миру остави а књига да му се на робију, на батине, или на пост осуди, тога у закону нема. Но можда је то нека нова привилегија Србима којима су на конгу равноправности њихове старе привилегије укинуте.

Ова књижица, ма да није на јавност изишла, за то је ипак нека јавна гласила анатемишу, и ти листови онда више наличе тајним повереницима него јавним гласилима. Они већ и то знају да је писац те књижице „дозрео за ариште“ (то би мало рано било, јер ено стари кукуљави свештеник словачки, Хурбан, „дозрео је за ариште“ тек на неколико дана пред смрт, јер се тек пред смрт сетио, да ће јавноме мнењу љубав учинити, ако који акт фалзификара)

Но кад се о забрањеној и нечитаној књижици сме говорити онда ћемо рећи и ми коју о тој теми.

Треба ли дакле народу — — Али не, — прво да се запитамо, ко је то народ?

Наравно, ту је пре свега интелигенција, доктори, новинари, ту је свештенство, ту је трговац.

Треба ли даклем српском народу политика?

Не треба. — Хоћу рећи: треба. — Хтедох рећи не треба. — Не не, збунио сам се: треба, — и тако би се ја могао збуњивати и исправљати, све донде, догод траје ово изузетно стање, које се на нас највећма изузело, па ни најлојалнији полицајац да ми не ућебе последње речи.

Али ја ћу да покушам мало друкчије.

Да интелигенција, новинари, посланици имају права на политику, да им даклем и треба, то им ни Јаша Томић не може одрећи, — шта више има данас посланика и у Пешти и у Загребу, којима политика ванредно јако треба, — тако да без ње не би могли ни живити.

Но ајдмо даље.

Треба ли трговцу политика? — Не треба њему политика да је сматра као робу за продају. Њиме му треба политика, да читајући дан и ноћ Лојдове и разне Пресе заборави на своје муштерије и тефтере. — Али и њему треба политика бар толико, колико човеку требају очи, кад путује путем где је и десно и лево исконано сијасет јаруга.

Треба ли ковачу политика? — Не треба му политика, да ради ње по биртијама мањем људима главе разбија и своје им мишљење улива, — Али и ковачу треба политика, да се тргне одскочи (и доскочи) кад на њега дигну онај велики маљ, који би хтео да утуче и њега и његову децу, и њихово име и њихову свест. (Сваки ковач треба да је бар мало и своје среће ковач.)

Треба ли берберу политика? — Не треба берберу политика да муштеријама својим набија уши са оним што је читао у којим новинама. — Али и берберу треба политика, бар толико, кад би га позвали да обрије којег архипастира, да таки зна кога треба бријати.

Треба ли кројачу политика? — Не треба њему политика, да баш он кроји европску карту и каже разним министрима. — Али и њему треба политика, да се у друштву и он одупре, кад ко хоће да му кроји очевину или дедовину, моралну или материјалну.

Треба ли крчмару политика? — Не треба њему политика да код њега кортеши потроше за један дан 50 бечака пива (а после да му не плате).— Али треба и њему да разуме политику, бар толико, кад се посланички кандидат попне на сто и стане развијати свој благодетни програм, да онда позна и разликује чисто вино од буњкуриша.

Треба ли бостанџији политика? — Не треба бостанџији политика, да због непрестане политике пре времена обере бостан. — Ал кад је томе време онда треба и њему политика, бар толико да не бира сваку будућу за општинског кнеза, или какву трухлу тикву за натароша.

Треба ли ратару политика? — Не треба њему политика, да баш он сам решава о рату (ма да је ратар). — Али толико политична ока треба и њему да разликује кукољ од чиста жита, — па да се он у друштву одупре мало, кад ко хоће да му награби сво чисто жито, а да му памети сам кукољ.

А треба ли „Стармалом“ политика? — Стармали није политичан лист — не треба њему политика, да њоме иде трбухом за хлебом (или за печењем субвенције), — Али и њему треба политичког карактера, да мало зазири од њега сви, којима или већ данас није савест, или бар мисле да је неће моћи дуго чисту сачувати.

Амин.

Како је ваше часно име?

Један чиновник запитаће један пут једног сеоског попа у Босни: „Молим, како је Ваше часно име?“ А поп мислећи да га пита за крсно име одговори му онако у двије ријечи: „свети Никола!

Варјача.

ПОДЛИСТАК.

О прстену.

ПРЕВЕО А. Т.

Уељед пријатељске препоруке вештог једног провођиџије ућебао сам једном себи невесту са 10.000 фор. Ми се узајамно заволесмо, јер колико сам ја са лепотом оскудевао у толико је она са старином и привотиньом својом мене надмашавала. Њен новац и моје звање лађанско у резерви беху једине пријатности, које једно другоме прећаћивати могосмо. Амалија ме љубљаше са сним жаром четрнаестогодишњег многократ презреног срца а ја сам уживао у складности њених сребрних светлећих се преимућности. Кратко рећи ми приличисмо једно другоме као песница на око и прстен нам би одређен за велику среду.

Ја сам се у славу тога вечера од главе до пете поновио. Врхунац красног мога одела беху нов пар лакованих чизама. На жалост беху ти ножни футроли, који се тако сјајно светлиште и господски шкрипаше, кратки и тесни за мене, али нисам имао каде да их вратам ципелару, јер шегрт их је донео тек онда, кад би ми већ на прстену бити ваљало. Морам вам признати, да сам се дивно малим и танким мојим ножицама у тесним чизмама, чиме се немогох у обичном животу своме баш поћитити. Дуго беше куд сам наумио, те се ножурих и кад стигох жељену мету станем се уз степенице пењати. Ту дођох до сазнања, да осим два ок , која имам на глави, осећам здраво још десет нових на сваколе ножноме прсту.

Као на јајима ходећи шуљао сам се преко дворане и по лакоп поздраву сурвао се у празну столицу поред Амалије, која ме са јасним нестрпљењем изгледала беше. Крр, опружи, нако ваљда постарија столица све четири од себе, и ја брзо падах на траг и као што веле „утопљеник се и за сламку хвата“, узех с једном руком крај чаршава асталског а другом моју невесту, те срушим све доле. Гунгула постаде ужасна и мене окупише разни печеньски и компотски сосови.

Моја невеста наравно, падне са страшним узвиком у несвест, маневар, који би и ја најрадије подражавао, кад неби као частник војничку своју част морао да очувам.

Ћира. Може ко год бити непријатељ Јаше Томића, —

Спира. Тако је.

Ћира. Може и разлога имати за то —

Спира. Али што је незаконито, то треба викнути на сва уста да је незаконито, па ма се то за сада тицало и Јаше Томића.

Ћира. Тако је. Јер медвед који је данас заиграо пред његовом кућом —

Спира. Заиграће тим лакше сутра и пред нашом.

Ћира. А законитост треба да је наша општа кућа —

Спира. Тако је, — па ма ми иначе били и највећи противници.

Пуслице.

⊙. Ако се већ радикали и либерали у Србији, кортешујући пред изборе сваки за себе, морају прескакати, онда би „Стармали“ желио, да то прескакање буде бар преко леђа виделовачких. (Та леђа нису широка, — па онда један од другог неће далеко одскочати.

⚓. Кад би се тако прескакало, — онда се не би морало скакати високо. Јер што би се чешће запело, све би корисније било.

W. Ни ми се не слагасмо са „Новом Уставности“, кад је рекла, да нека „невидљива сила“ цена Србију на што више партаја. Јер Пера Тодоровић није баш тако јака сила, а ако он сам не види даље од своје срамоте, зато још није невидљив другима.

Θ. У „Одјеку“ читамо, као да су либерали украли свој нови програм од радикала. „Одјек“ истина каже, да се томе радује, — али канда се опак не радује тако збиљски, као што би се „Стармали“ радовао, кад би сви Срби украли његов програм.

ℭ. Што се тиче краће програма (сад било то истина или не), али ми смо уверени, да је у тој ствари Радивој Милојковић певна као јучерање дете; јер њему програми нит су кад отпадали од срца, нит су му се кад лепили за срце.

□. Г. Долга се извињује да му је паушал путни мален а подручје велико, за то не може школе да обилази. Видите како је добро што се почињу држати енархијске скупштине, — јер то нам Долга иначе не би исповедно ни за сто година, већ би ћутао задовољивши се са малим паушалом и са великим подручјем.

Завршно-почетне допуне.

Ветар може донети јаку *буру*.

Кубуре осећамо, највећма, кад се од сваког ветра дамо повести.

* * *

Многи нас људи гладе, ал нас *уједно* и пристиже *гаре*.

Магаре не види даље од носа; али кад дорасте па буде матори магарац, онда не види ни толико.

* * *

У *кокошињак* радо нагрну лиси. Али дође време па однесе *лисе*.

Не сели се!

Ја пођох рачијим трагом у колико ми допуштаху стешњене ноге моје, те их извукох из разваљина заручничке вечере, дохватим у забуни својој чашу вина са неког сточића и проспем га мојој невести у лице. На жалост, беше то црно вино, што је невестино атласко руво сасма искварило. Него је за то и помогло, јер моја невеста скочи као опарена из несвести, стаде се дерати колико је грло доносило, те са осталим женским гошћама и рођакама суну кроз врата на поље.

Можете си представити како сам изгледао! Сва не господа окупише те ме сажаљеваху. Ја сам био као на жеравицама, јер ми ноге сташе отицати и тако ми се чињаше, као да ми ко ноге стезалом све већма стеже. Ја сам дизао час једну час другу ногу и мргодио сам се и кревељио од страшнога бола као какав бесан павијан, што су господа на сваки начин као излив мога осетљивог срца сматрала. Једва једном опростим се те побегнем у једну собицу, у којој наумих од мојих мучитеља, чизама ослободити се. Али јест! оне беху зарасле за ноге а кад чух у узгредној соби неко шушкање свиле која се мени ближаше, скочим те с главом станем бегати на супротну страну, која само тешком завесом застрта беше. На жалост, ја немогох знати, да је мени у сусрет кроз та врата долазио послужитељ посебни на служаницу сладоледа и других ледених слаткаша. Страшан удар — а ја и дароносац дивне насладе пливасмо за час у смеси оној шећерној и слеђеној повлаки.

Чујем како за мном шушти свила и кадива.

Ко је? моја пуница са разјашњеним од стра устима. Она се продере, колико јој грло домашаше, на које цело друштво са невестом мојом дотрча. Устанем из шећерног леда као Афродита из пене морске те станем лагати, како је ванит слуга као сулуд трчао амо и да писам прискочио, сада би моја господја пуница на моме месту овде лежала.

На срећу повероваше сви мојој лажи; заповедните, да опевештеног слугу склоне и ја постадох главом тога вечера, да ми је чак и моја невеста за благодарности на учињеном витешком делу пољубац један пришила. Усљед тога бих присиљен, да се веселим покажем а муке тај-

* * *

Кад мати свога ђака Моју упита, колико је то трипут шесетносам, — *Моја зине.*

Мој азине! рекне му онда отац, — писа ти за ђака. У *богословију* тебе треба дати (т. ј. у карловачку).

* * *

Лична сигурност је сваком грађанину од државе *важан дар.*

Жандар се брзо нађе онде, где га не требамо; ал где га требамо, ту га је тешко довикати.

* * *

Где правде нема ванкаке се народ *и на жито.*

Динамитом се не ваља играти, јер може лако да пресе.

* * *

Има људи, који погазе своје уверење, али за то примају у нову *дар.*

„Czudar“ — тако зову Мађари људе, које презиру, ал их плаћају, да им помогну правити од црнога бело, од белога црно.

* * *

Неки су људи кадри будућност сриску у милост противника *полагати.*

Лагати сме свако. Али веровати му се не мора.

* * *

Шта ради поноћи комесар, кад га гурну у наше мирне *просторије?*

Просто рије.

* * *

Мом суседу хоће да изеде век његова *љуба Тина.*

Батина није лепа ствар, кад се човек њоме свети; али може да буде корасна, кад се њоме мало попрети.

П а з а р.

Изгубила девојчица
своје срце бујно,
допуче се, ко га нађе
смирено, нечујно,
па од њених родитеља
ниште добру плату.

Мирази су у банкама,
сребру или злату!)
А уз мираз узе приде
и ћерку им Нату!

Др. Казбулбуц.

Питања и одговори.

—. При којем причешћу не ште се најпре покајање?

=. Кад ко науми да се причести из путира субвенционог фонда, онда (са благословом Анђелићевим) може прво причест примати, а покајање на после одложити.

—. Како се треба шуга из торине?

=. Опако, како ми не радимо.

—. Ко би хтео да завади Србију са Црном Гором?

=. Онај, који не зна за Срп ство, већ проповеда само Шумадинство.

талове жегоше ме и зној страшни капљаше са тела мог. Учтиво повудим десницу своју невести а девицу пуници и поведем их међу тим ново постављеној свори уживајући унапред како ће се скоро на столици мало међи одморити, јер ни десет минута више неби могао на ногама спојима стојати.“

Ал ето ти, — о небо! зар немаш сажаљења! веселим лицем пуница преда ме и стаде цвирасто извињати поздрав, управљен на ме, којом приликом опазих у руци његовој пртење, где се светли, који су сигурно нама младенцима намењени били.

Већ је прошло десет минути и надеран старац све изнова започиње говорити; ту се ваше не могох одржати, ја дигнем леву ногу, да је ради олакшице оштро о пајос луним али ударим штиклом мали прст пуничин, која се ураличући стропошта доле.

Ја изгубих сво присуство духа и станем од једа и јарости десном ногом као луд о пајос ударати, којом приликом окачих ногу моје заручнице, белим атласом обувену. Она јаучући сурва се с десне стране моје. Тада дошао већ до худила, приклоним патничку своју главу, појурим зинувши на сву меру од чуда, срушим старца, који ми на путу беше и падох без свести на њега, тако да је од гњечења мога он ко надеран све стењао.

Шта се даље самном збило, тек као кроз сан знам. Страшно дерање женскиња и зујање многих других гласова доље ми до ушију. Осетих да ме подижоше, песницама грувашше и гураше и преко степеница бацише. Са једне на другу степеницу као џак брашном набијен котрљајући се, ухвате ме за ноге и извукоше на сокак, где под стрејом у мирисним и хладним водама једва к себи дођем.

Утучен дигнем се, и ослањајући се рукама о куће једва са градним болоњама управим ноге своје дому, до кога после једнога сахата једва докотурах.

Ножем разсечем обе мученичке справе са ногу и предадох се полуизмучен и утучен дубоком сну. У јутру дође чизмар за наплату чизама и ја му остатке ових обијем о главу. Он ме тужи и ја изгубим парницу, те сам још и данас нежењен.

Пар лакованих чизама отеше ми 10000 фор. и ја сам само са сујете своје до тога дошао.

(Стара пословица вели: „изићи ће дело на видело;“ а ми смо дочекали да излази (не)дело на (не)Виделo).

—. За што се не публикује и савезни уговор са Италијом?

=. За то, што се кр. Талијански боји, да би онда Талијани од радости искочили из коже. Или би још можда Гарибалдија искочио из гроба.

—. За што се Бисмарк боји „само бога“?

=. За то, што с њиме није могао да направи писмени шуц и труц бинднс. (Али ко прави неискрене и себичне уговоре, томе је слободно мало зазирати и од својих савезника).

—. А боји ли се Аустро-Угарска Монархија кога?

=. Ми би тек могли бити највеће небојше, па да нам не дође ни до боја ни до бојања.

R.

Ђока и Прока.

Ђока. Проко, ти као да нешто мало мирнишеш на социјализам. Па ипак држиш „Бранник.“ — Како је то?

Прока. Ћути. Хтео сам да видим хоће ли ме крај свега тога „Бранник“ примити за претплатника. И хвала богу, није ме одбио. — Али ти, Ђоко, ти канда нешто малчице мирнишеш на опортунизам; па ипак држиш „Заставу.“ Како је то?

Ђока. Ћути. Хтео сам да видим хоће ли ме крај свега тога „Застава“ примити за претплатника. И хвала богу није ме одбила.

Прока. Ето видиш, Ђоко, ја и ти смо неки мали део публике „Бранникове“ и „Заставине,“ — па ми се ипак за то лепо слажемо, један другог обавештујемо, мисли своје бистримо и допуњујемо, а још се никад писмо покидали.

Ђока. Та знам већ шта би хтео из тога да изведеш. Али ми смо људи прости, па где би ми учили новинар' памети!

Прока. Не треба да их учимо памети. Ал могли би их научити слози.

R.

Нај — и нај —.

Нај — и најбољи адвокат и доктор онај је — кога не требамо.

Нај — и најнежнији јунак је онај, који има жену аспиду, па ипак не добије јектику.

Нај — и најлепша је девојка она, за којом и старци уздишу.

Нај — и најгорки терет је онај, који смо у своје време могли лако са себе скинути.

Нај — и најбоља марама за брисање сиротињских суза, то је банкнота.

Нај — и најбезопаснија дипломата је онај, којем већ нико не верује.

Нај — и најкраћи је процес: несвађање.

Нај — и најлуђи је посао: тражити памети у страсника.

Нај — и најкорисније је читаоница, она која не тражи, да јој листови долазе на поклон.

Нај — и најжешћи је Мађар онај, који није Мађар.

Нај — и најзалишнији лек у свакој болести, то је лелек.

Нај — и најситнија нам је брига, како ће се великашке улизице заситити.

Нај — и најреченији је народ онај коме ни Кон Ференц, ни конференције капу не кроје.

Т. Р. Ц.

Истинити догађај.

У варошн С. прочита професор гимназије из књиге онај став: „Minden ember magyar országon, magyar.“ То прочита једаред, и по други, и по трећи пут; па онда запита нашег ђака III. П:

Проф. No hát, П, mi vagy te?

Ш. П. Én szerb vagyok.

Проф. (Опомиње га да добро пази). Evo још једаред ћу ти прочитати: „Minden ember magyar országon, magyar.“ — Ée te mi vagy?

Ш. П. Én szerb vagyok.

Проф. (Ћути се, па му заповеди да за њим говори) Minden ember magyar országon, magyar.“

Ш. П. (Говори за њим) „Minden ember magyar országon, magyar,“ — csak hogy én még is szerb vagyok.

Шојка Халашки и друг.

Слепа љубав.

„Слепа љубав“ дешава се,
тек код мушког спола,
да је тако, учи дневно
свесвета нас школа.

Колико их, као слепи
За миразом граknу!
Само то им пуста жеља,
да га у џеп макну.

А изнакне л' мираз ии се,
онда очи бече!
Е, ал' доцне!... Нема овде
„протрч опет зече“!!

Др. Казбулбуц.

Из наше торбе.

—✱— Дошао деда Јефта чивутину Авраму, да опет пште мало повца у зајам.

Чивутин му рече: Веруј, брате, немам повци.

А деда Јефта њему: камо моје среће, да их никад ниси ни имао!

—✱— **А.** Иде да се картамо. Али на вересију.

Б. Ваљда писам луд, да у лудо трошим време. Ја се не картам на вересију.

А Па хајде да се картамо на кукурузе.

Б. На кукурузе?! — Ти си пролетос посејао три јанца кукуруза. — Е па иде да се картамо на кукурузе.

—✱— **А.** А што си послао жену своју на салаш.

Б. Ради чиста ваздуха.

А. А ти сам гушиш се овде у овој паромској прашини.

Б. За мене је најлакше. Мени је свуге чист ваздух, где ми нико не гуњђа.

Паметни Насредин.

(турска анегдота.)

О турскоме Насредину
има прича много.
Држали су, да је умом,
јадник извеснога'.
Но ко прачу ову чује,
тај ће одма знати,
Да је од свог мозга мог'о
и другима дати!
. . . . . .
Женити се једном хтео!
(То до душе каже,
да од ове лудорије
памет не помаже).
Зовне себи неимара,
да му кућу гради,
али неће да је зида,
већ к'о што се ради,
него таван кућни мора
испод свода бити,
а подрум ће, гдете чуда!
под кровом се скрити
. . . . . .
Ружили га, смејали се,
тако лудој њупи: —
А Насредин само рече:
„баш сте људи глупи!
Зар не знате, да ће жена,
чим на праг ми стане,
окренути све на тумбе,
док на нос не пане?!
Е, па тако све ће лепо
на место да дође!...
пре него ће месец дана
по свадби да прође!

Др. Казбулбуц.

Путовање у брашнару.

Још за време патријарда Р. осудили неког свештеника да одлежи седам дана у брашнари. Пошавши од куће, понесе у џаку лепо дебело одојче (прасе), да га проти поклони.

Кад је попа дошао у Карловце сврне најпре у крчму своме неком познанику на мало пића. Пијуцкајући ову (негдашњу) лепу карловачки бермет, исприча попа своме домаћину све и сва. А крчмар Ранко био је стара шаљивчина, па му се проктело да и сада мало прозанта. Украде се мало на поље. Даде попином кочијашу, Партенију пуно стакло ракије. Парта се напи па заспа на колу, а Ранко извади из џака прасе, па у место прасета завеже у њега свога маторог мачка.

Кад се врати своме госту, а овај већ поји многа љета.

Тако су још мало поседили, кад се попа сети да је време г. проти. „Прежи Парто! враг му баби! Показаће ђак и у њему враг, ко је попка.“

Кочијаш овако дремован и сутрусан упрегне, — попа седне на хајд' управо г. проти. Путем је говорио кочијашу: Чим ја отворим прозор на викнем „дај га!“ а ти џак на леђа па управо у протину собу.

Дођу до протине куће. Попа уђе унутра, а Парта чува — мачка у џаку.

Попа по дужности преда вишу изповест о својој казни, — рече да је дошао да одужи, а (као узгред) дода, да је донео и једно лепо одојче за његову пречасност.

Чим прота чу за одојче, насмеши му се брк и рече: Не бој се оче Б. све ће то прота загладити.

Попа од велике радости отвори протин прозор и повика кочијашу: Дај, Партеније!

Партеније унесе у собу џак и по заповести одреши га, — али пуно беде — у место прасета, у њему жут, велики главати мачак, (који је до сад спавао, јер је враг Ранко и њега опио) кад мачак осети луфта, а он ш—ш—ш! те на прозор; разлупа једно окно, па оде до сто врага.

У први мах окамените се и попа и прота и Парта — и било би триста чуда, да се у тај мах не отворише врата, а на њих уђе познати ђаволан крчмар Ранко. Он исповеди проти, да је то његово масло. А прасе ево ту је, — а уз попино прасе донео је и он једно проти на поклон. А и прозор ће он о свом трошку оправити, — само да се нико не срди.

Сад је трајало три дана весеље, — на брашнару се и заборавило.

Негда било, — ал се још и сад приповеда.

Ла-Жи-Будалија.

Телеграф.

За пријем хаџи Лојине крајине у Сарајеву десило се да је један богат Чифут био на страни; отишао је био још пре крајине, а кад се вратио а оно буна у шеснест. Онда он да се не би његови укућани бринули телеграфира им овако: *Здраво прот'о Рикова мога и Кобиља глава и стигла ми Кисела вода — још оста Клокота, велика стрихота.*

Разумела лекара.

Мој се комшија једарех разболе, па данас зво, па сутра зво, елем кад је жена видила, да ни баба Луца, ни баба Ката, ни шпајдерка Ђ . . . ца не могу помоћи — дозове доктора. Кад овај дође испита болест, напише рецепт, нареди како ће узимати, и оде.

Кад лекар сутра-дан дође, а болесник се бори с душом. Лекар разрогачи очи, па чисто сам себи не верује од куд да човеку тако на један мах позли, те ће запитати; ди су те пилуле? Жена одговори да је све човек појео наједарех.

Шта паопако! па како?

Па ви сте казали да у води једе.

Та ја јесам казао, ал како је узимао?

Па ја сам одма извукла кутусно буре из подрума, извукла сам у њега код бунара воде, ту сно га спустили у воду, па је тако једну по једну све појео.

Та нисам ја тако казао!

Па да како? запита жена.

Та у кашику воде да му даш сваког сата по једну. Бог с' тобом, жено!!!

Е па ви препишите друге, а ја нећу жалити трошка — одговори жена.

Ђ.

Запевка.

Једној матери умре син јединац. Једва је којекако толико сконаторила да га оскаси, тако је била сирота. Кад је већ и попа дошао, надвије се над свога сина и поче запевати, па да би забашурила своју сиротињу — наиђели да уплете у запевку и оно што није. Нисам баш добро запамтио шта је све рекла, ал сам ово добро утубио над је нарицала: а јаој слатки сине, шта ћеш радити са три пара алина?! Један си пар им'о, а један си каз'о да ћеш варучити, па кабаница!!!

Ђ.

Стихотворац.

Све је већем удешено.
На столицу већ сам сео.
А на столу преда-а ином је
Табак био

Пробао сам два-три пера;
Најбоље сам изабрао.
Трипут сам се, — ка' што треба —
Иза уха почешао.

Али лампа слабо гори;
Подиг'о сам фитиљ њен;
Метн'о сам је с леве стране
Да ми не би смет'о сен.

Мастило сам већ промеш'о.
Тако ваља. Тако да.
Сад још песма само фали
— Па ј' готово све и сва.

Врло рђаво.

Разболео се спахија Н. — Прве недеље за тим науми жупник да се у цркви сви помоле богу за здравље свога властелина. Но пре него што ће почети мису, пошље још једареч у двор, да пита како је спахији. Слуга се врати и јави шта је чуо, т. ј. да је болеснику врло рђаво. Онда жупник, који је међу тим већ мису одслужио са тужним лицем обрати се благовернim рајкаши опако: Очитајмо још три оченаша за здравље нашег врло рђавог господина.

Газда Иша.

Кад је газда Иша био у Пешти, баш у сред зиме, виде како са улица товаре снег на кола, да га изнесу. „Ала су магарци“ рече газда Иша, „што се муче, што товаре снег на кола. Нека остане празна кола на улици, па кад напада у њи пуно снега, онда нек шину коње, па нека га изнесу.“

Задатак

Ја знам један артикл, који што се год рђавије фабрицира, људи га све више купују.

Шта је то.

Пламичак.

Одговори уредништва.

„У Јабланцу.“ Ова ваша повећа песма нема целине. Почетак јој гледа на једну страну, среда на другу а крај на трећу. Није довољно јасна ни разговетна, да би читаоца заинтересовати могла.

„Земља се не окроће.“ Није за „Стармали.“

К. Р. П. Кад је тако, е онда смо ми погрешили. Али никако од зле намере, већ нехотице.

Шојки Халашком и Браћа Сонћанском. Ваши су набирци нећином познати, но нешто ће се ипак моћи употребити. Али за таке преведене ситнице не би требало никаква потписа а најмање ортака са тако звучним псеудонимима.

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОБИЈА

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једареч недељно на читавом табаку Цена му је годишње 6 фор. Претплату ваљаслати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једареч недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Сава Бјелановић.

„ПЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Змај-Јован Јовановић, издање и штампа А. Пајевића, у Новоме Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, живописе и старине, уређује С. Петровић, издање и штампа А. Пајевића у Н. Саду Излази два пута месечно на читавом

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње, 1. ф. или 2½ дин. полугодишње.

„ЈАВОР“, лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Змај-Јован Јовановић, уредник др. Илија Огњановић. Издање књижаре Луке Јоцића. Излази у Новом Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за сваког. Излази у Сиљету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Власник, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и претплату ваља упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на ime самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 4 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија Кужика и Пиргљића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Миливоја Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 фор. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРБОБРАН, лист за политику, народну просвјету и привреду. Излази у Загребу 1 пут недељно на читавом табаку. Власник и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 5 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија др Светозара Милетића. Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, власник издавалац Миша Димитријевић. Цена 12. фор. на целу годину, односно 6. на пола и 3. фор. за четврт године. За Србију цена 30 динара.

ОДЈЕК, лист политички, економни и књижевни. (Орган радикалне странке.) Власник: Коста Ћ. Таушановић. Одговорни уредник: Милан Ацић. Излази у Београду, средом, петком и недељом. Цена је: годишње 24 дин., полугодишње 12 дин., за три месеца 6 дин., за стране земље 30 дин. на год.

СРЕМАЦ, лист за политику, народну привреду и забаву. Излази једаред недељно на целом табаку у Илоку. Власник и издавалац Стеван Поповић (Вацки). Одговорни уредник Богољуб Познановић. Цена је листу 4 ф. на годину.

НОВА УСТАВНОСТ, лист за политику, економију и књижевност. (Орган либералне странке). Власник Сима Јевр. Поповић, одговорни уредник Благоје Ђ. Дамјановић. Излази у Београду 3 пут недељно на целом табаку. Цена за Аустро-Угарску на целу год. 15 ф. на пола године 8 фор.

Србије, те тим начином обавештава о *приликама и догађајима у Србији*. „Одјек“ се *баш стварима из свих српских и словенских крајева* и има своје сталне рубрике: Српство и Словенство. Прати редовно производе *српске књижевности*, доноси *извозрите реферате, економске и занате* и саопштава нове *проналаске на пољу науке и умјетности*. Доноси у сваком броју *два подлиска*, а веома је згодан за *огласе*, јер је распострањен по Србији.

Цена му је за Србију 24 дин. а за Аустро-Угарску и српске покрајине 15 фор. годишње, 7·50 на по године а 3 фор 75 новч. на три месеца.

Претплату из Угарске и Хрватске прима штампарија А. Пајевића Нови Сад, а из осталих крајева шиље се уредништву „Одјека.“

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

„ОДЈЕК“

лист политички, књижевни и економни

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У СРБИЈИ

излази у Београду трипут недељно: средом, петком и недељом. Доноси чланке и дописе из унутрашњости

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТВРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати издавалац-штампарији А Пајевића у Н. Сад.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

За одржање и улепшање

ЖЕНСКЕ ЛЕПОТЕ

је

Дра Боте помада за лице

најбоље средство. Она уклања за најкраће време пеге, мрке флеке и свакојаке осипе у лицу. Сасвим је нешкодљива и како се она не прави од масти, то не проузрокује бубуљице на лицу. Цена једне тегле 1 фор., мала тегла 50 новч.

Дра Боте водица за умивање

особито добро средство да чува лице од бора и чини да лице постаје свежије и добије еластичност. 1 боца 50 новч.

Главно стовариште за разашиљање код произвађача

АЛЕКСАНДРА вл. КОВАЧА, апот. у В. Бечкереку.

Главно стовариште у Новом Саду у трговини Паште Јовановића. — У Будимпешти главни депо: *Josef Török, Königsgasse 12.* — У Темишвару апотеке *C. M. Jadner, Klaudzan und Albert (Stadtapotheke), St. Türcsány.* — У Кечкемету *V. Tüchler, Parfumerie.* — У Вел. Ст. Миклошу *Dezső. Mészáros.*

Само је онда прави наш производ, ако има горе наслікана наша заштитна марка и ако је атестована у апотеци АЛЕКСАНДРА вл. КОВАЧА.

Наруџбине са стране обављају се најбрже.

10—10

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

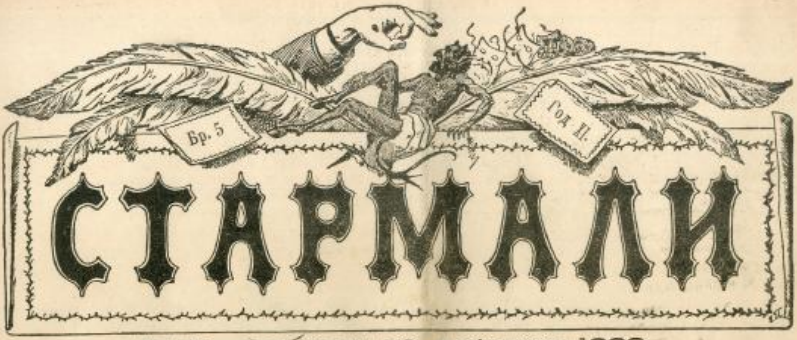

У Новоме Саду 20. фебруара 1899.

„Стармали“ излази сринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — за 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Претпролетна песма

(који ли је анђрак!)

Пролеће је већем близу
И бистрији дани с њиме;
Питаће нас: чиме сте се
Занимали прошле зиме?

А ми ћемо одговорит'
Ведра лица (како није):
„Ми се нисмо одмарали —
Свађасмо се најсвојскије.

Душманима својим дасмо
Радост нову њуском сваким;
Крстали смо један другог
Именима свакојаким.

Трасмо се, чепасмо се
Срцем смелим, с вољом драгом,
Вијасмо се, цепасмо се
— Јер без тога куд би свагом!!

На нами је много рана,
Те су ране наши труди.
Надајнике штедили смо —
Јер имамо ближих груди.

Вежбали смо мушке страсти
(С којом срећник куколь треби);
Кидали смо лепе везе,
— Још тупимо мач на себи.

Е, то вам је стара песма
И у ствари и по слову;
Примите је — ил ми дајте
Другу песму, лепшу, нову.

Ма Ко.

Добро је.

После многе кубуре, ево сам се и ја извештио како треба писати чланке, па да човек дуго не гризе перо, јер грижа пера није као грижа савести; грижа савести што дуже траје све већа постаје, а перо, што га дуже гризеш, оно све мање, напоследак дође до ноката, а нокатима се не да писати, већ само или кога гребсти или себе иза ува чешати, — и на тај начин је у свету остало много чланака ненаписаних, нечитаних и незабрањених.

Треба прво написати наслов, — ма какав, све једно — и зарећи се да донде нећеш вечерати, док се томе наслову не одужиш. Наслов нека изгледа као нек' згуждано повесмо, а ти из њега само чупкај и преда; ако си жељан да вечераш, ти ћеш се пожурити, а читалац и тако неће гладан читати, јер ко је гладан тај не чита новине, а баш кад би читалац и гладан био, брзо ће се заситити, дакле ипак си неко милосрдно дело учинио.

Тако сам и ја ставио на наслов две речи: Добро је. Откуд ми је баш то пало на ум, то ако не зна бог (на небеси), и велике силе (на земљи) и српска срећа (не знам где је) — ја за цело не знам. Али не кајем се што сам тај наслов ставио, јер ако ми чланак не буде добар, наслов је свакако добар, а ви реците да писан умео како ваља ишчупкати.

Тешко је данас о добру писати, — ако ти што и падне на ум, ти уздахнеш, а писао одлети. Али кад си себе са насловом везао, а ти сад чупкај, па како писало.

Добро је — што је ова зима тако јака. Јер кад је зима јака, онда, кажу, да и камен пуца. Па ако је бар само мало напукао онај камен, који нас већ одавно гњечи, онда је то добро и предобро.

Добро је — што немамо тако много снега, па нам се чини као да смо у Сибирији. И коме се про-

ктева, да Русе и туче, ту их може потући најлакше, — где их нема.

Добро је — што ветар тако жестоко дува, брије. Јер ако нам снима одува шешир са главе и косу нам обрије, онда ћемо сви Срби бити ћелави као Турци, пак се нећемо моћи међу собом кикати.

Добро је — што Матици Српској набрани председник још није потврђен, јер иначе се не би могли пред Европом похвалити, да висока влада на нас обраћа пажњу више, него што заслужујемо.

Добро је — што принц Кобург има мајстора; пак ће се у историји забележити, да је за време свога кратког бављења у Бугарској био више материјалиста, него идеалиста.

Добро је — што енглески доктори не познају болест „рак“, јер иначе би опазили да им и код куће иде нешто напрашке. А суђено је да то Гледстон позна и излечи, кад дође до кризе.

Добро је — што је стари г. Рибњички био у Риму. Не само за то, што је и двапут пољубио папу у руку, већ понајвише за то, што је ујебао папу, да није баш сасвим непогрешан. (Папа је погрешно рекао: Ево је Ungareso, и има 85 година — а г. Рибњички га је поправио и рекао, не 85, него 83. — Сад ће можда г. Рибњички ићи у Крф, — али да ће Анђелина поправити, о томе сумњамо.)

Добро је — што су се „Јавор“ и „Стражилово“ измирили. Али кад би се спојили, то би било још боље.

Добро је — што се ратарске читаонице множе; па већ и зато, јер ако је истина, да Јаша Томић има неке намере, које скрива, то ће из ратарских читаоница (као клин кроз прећу) најпре на видик избити.

Добро је — што је „Нашем Добу“ закрпљен „пост дебе“ за онај свет. Јер иначе можда би га случајно читао и Арса молер, па би рекао: Шмокљане, ти мислиш да сам ја имао девет година, кад сам портретирао Доситија. А уредник „Нашег Доба“ онда би од једа позелено и доказао би критички да Арсе молера није никад ни било на свету.

Добро је — што ми за сада још више „добра“ није пало на ум, јер иначе би од тешка добра могао горе проћи, него што пролазим од зла.

Стари познаник.

Ћира. Давлем херцеговачки митрополит Игњатије даде оставку.

Спира. То је баш лепо од њега ал било би још лепше да је у ту оставку замотао и оних 40.000 дуката, што је са мирних овчица својих састругао.

Ћира. Е, тек што није. Грческа мудрост рачуна, да ће ду га Херцеговци овако боље запамтити.

Спира. Ако не боље, а оно бар дуже.

Пуслице.

Бизмарк „неће никога да виђа.“ То је веома паметно, — нарочито у таким приликама, кад има божијих створова, који се даду вијати.

ПОДЛИСТАК.

Петар или Павао.

БОСАНСКА АЛЕГОРИЈА.

Рекао би вам коју о томе јунаку, а — по несрећи — не знам како му је име: Петар или Павао? — Рече ли „Петар“, замерићу се мајци, рећем ли „Павао“ увриједићу му оца! Отац му се наиме куне, да му се син зове Петар, а мати приседне да му је име Павао.

Имали они неког двоје нејачади, близанце: Петра и Павла. Туре их ограбило, а док га ујерали, заглавило једно. С другим умакну, те га потурчи и назове га Селимом.

За које вријеме потјераше људи Турчина, пак му богме и Селима отеше.

Врате га оцу и мајци.

— *Павле* мој, срце моје! заплака мати, угледав га.

— *Петре* мој, душо моја! кликну отац, грлећи га.

— Какав *Петар*? мати ће, — та то је наш *Павао*!

— Не будали женска главо, какав *Павао*? То је *Петар*.

— Где је *Петар*?! Жена ће опет, та где несрећо вриа: *Павлова* глава, *Павлово* лице, *Павлове* очи, *Павлов* говор, *Павлова* коса. — —

— Та ни једина влас! закрчи јој муж ријеч. — *Петрова* је и глава и коса, његово лице, његове очи, — а гдје истом говор! Та по говору га и познајем!

— Пак да се и посветим: *Павао* је.

— Е да би те враг онако, како је *Петар*.

— *Павао*.

— *Петар*.

Почеше се препирати, а мали од страха у закутак.

Све се жешће препиру: — *Павао*! — *Петар*! — *Павао*! — *Петар*!

— Чекај мило! рече жена мужу, — та што се препиремо? запитајмо малога! Амо де, синко, храно моја! Реци, синко: како ти је име? је л' да *Павао*?

Је л' да *Петар*? умјеша се отац. Но, реци: *Петар* или *Павао*?

— *Селим*, — рече мали.

— *Павао*! цикну мати.

— *Петар*! рикну отац. Пак се стадоше изновице препирати, — док се и за косе не ухватише. . .

— Јој, јој мени луканџи! јаукну жена, *Павле* синко помози! удри оца, даћу ти јабуку!

— *Петре*! дозивље отац, Петре! удри мајку, даћу ти двије. — — —

А мали се згурио у закутку и плаче. . .

А и богу је плакати.

Фран. Мажуранић.*)

*) Прештампано из „Smotre“.

Q. Бечки листови ругају се „Парламентеру,“ што нема бар 50.000 претплатника. То је за њих мртав лист. Али кад државни тужилац оптужује оно, што порота ни у сред Беча не може да ослосуди, онда је то така реклама, која ће припомоћи, да „Парламентер“ од сада још живније живне.

Ѫ. Висока власт није допустила, да се Хурбан сахрани у средини гробља. (Дакле, већ се и мртви Словаци терају — до крајности).

✱. У „Српској Уставности“ излази врло дугачак чланак (до сад му још нема краја), који пита „ко су то радикали? — Не знамо кога то пита, али ако пита „Стармалог“ „Стармали би јој знао и одговорити. То су они, с којима сте се на општу радост, у добри час свезали, у добри час с њима радити почели, а у зао час, и то баш са њихове главне кривице, свезу раскинули.

⊙. Али, кад „Видело“ на Ристића викне, да је краљу нелојалан, а та вика наће и „Одјека,“ а тај „Одјек“ ако сутра не призна, да је то била само продизборна врдалама, онда, е онда је у Србији данас слобода штампе стигла тако високо, да је обичан морал већ више не може ни за скут ухватити.

=. Опет са либералне стране кортешује се сад у Србији и са пресним опанцима. Кукавни опанци! По здравље је опасно кад су пресни, али још горе може бити, ако буду спуавани.

+. Поправком монополског дуванског уговора доћи ће Србија опет до чиста дувана. Ако противници данашње владе српске ни ту јој заслугу не признаду, онда они воле пушити крпан, од кога се прави много дима, ал који здрављу највећма шкоди.

Детиња безазленост!

„Бубице мала, бубице лепа,
чика би један полубаћ рад!“
— „Не могу чико! Срамота то је!
Љубити не смем никако сад!
ал' док дорастем, онда ћу смети,
а донде чико, имаш као рад!““
„И лепо лишће, и лепа коса,
и лепе очи и красан стас,
немају ону велику вредност
ако *невиност* није им крас!

По туђој мисли **Др. Казбулбуц.**

Ђука. Волео би знати, шта значи та реч: демагога. То мора бити нешто страшно.

Шука. Ја сам чуо да је то грчка реч; пак сам питао нашег старог попу, који зна грчки, и он ми је овако расгумачио: тако су стари Грци звали људе, који су народ бранили, водили и подизали.

Ђука. Јес' чуо, брате, ако су ти људи народ добро бранили, добро водили, и на добро подизали, — онда мени та реч демагога није баш тако страшно страшна. — Е гле, молим те, како се човек лако превари, кад не зна грчки! Ја знадох да наше горе не бране за народ макар га десет пута ђаво однео, само нек у њих недирне. Па онда мишљах, кад су такви горе, какви тек морају бити демагоге.

Шука. Добро, добро. Али може бити демагога, који зло бране, зло воде, и на зло подижу.

Ђука. Ено га на! као да ја то не знам! Може се ко звати и Аџелић, па за то ипак може бити гори од ђавола. Али ја би волео да нас наши поштовани прваци више крепе мирним пуним српским разлозима, него да нас збуњују празним грчким речима.

Шука. Сад те разумем.

Ђука. Па то сам и хтео, да ме разумеш. — Али ако овај наш разговор „Стармали“ чује и одштампа, наћиће се ко ће то и криво разумети.

„Срп. Дневник.“

„Турски Народ“.

Размакните се мало.
И мени треба сало.
Gewähret mir die Bitte.
Ich sei der dritte.

„Вражје Доба“.

Траже се згодне пословице.

Бугарска изгледа као неки жалостан намастир, који (да је среће) могао би лепо пропојати. Принц Фердинанд Кобург ту је сад игуман. Игуману саветују да путује. Ал њега брига мора, шта ће бити после њега од намастира.

Сад изволите на то наћи згодну пословицу.

На опште негодовање чешће опажамо да „Браник“ и „Застава“ један другоме у очи лете. Али имамо ми и две ране: „Туркос“ и „Вражедобос,“ — они не морају чувати очи један од другог, могу комотно један на другог да намигују — јер —

Сад изволите на то наћи згодну пословицу.

Кад је Ристић склопио савез са радикалима то смо поздравили као пуна кола мудрости. Али за та

кола била су привезана још троја кола, у једнима је седио Ристићев шурак, у другима Радивој, а у трећима Милојковић.

Сад изволите на то наћи згодну пословицу.

Радикали су се уверили да је Гарашанин ђаво. А сад ужасно вичу на либерале, а том песмом мисле да ће ђавола успавати.

Сад изволите радикалима наћи згодну пословицу.

Разговарала се пеколицина са мноштином. Први рекоше: ми смо сити. Други то вероваше. Али онда ови други рекоше: ми смо гладни, — онда им они први окренуше леђа.

Сад изволите на то наћи једну згодну српску пословицу.

Хрвати имају топлу крв, а и Срби имају топлу крв. Између те две крви наваљује хладна река Тисина. То је вода, — али ваљда — — —

Молим нађите згодну пословицу.

Ми, Аустроугарци, имали смо увек са Русијом мир. Кад смо са Пруснма (не баш срстно) ратовали, ни то није било здраво давно, и то сећање боли нас још и сада као неки чир. — Ако би ко запитао: с киме ћемо сада —

На то молимо да нађете згодну српску пословицу.

Руско-мађарски двопев.

Мађари (Русима).

Ви лојане свеће ждерете, гутате:
То је ваша сладост, то је ваше миле.

Руси (Мађарима).

Ми једемо свеће!? — тако вели они,
Над уснама чијим видимо фитиље.

Ђакеља.

Из наше торбице.

—✱— Млад новинар. А били би мене примили за редовног члана вашег уредништва, да ту имам стално занимање.

Уредник. То би могло бити само тако, ако сте у стању у случају потребе и сецера заменути.

Млад новинар. Пристајем и на то. Та какав би ја био новинар, кад не би знао слагати.

Несугласице.

I.

Најлепшу косу носиш,
То сви ти рећи смемо.
Ал муж те ипак зове:
„Њелава моја Фемо!“

II.

Гробове многе гњечи
Дебела плоча, јака. —
А на њој пишу речи:
„Земља ти била лъка“.

III.

Просјаку што да пружи,
То не сме ни да снива.
Ал ипак ју је за то
Сви зову „милостива“.

IV.

„Држте се, Срби, слоге;
Неслога ј' авет стара“.
Јух, — те су речи смешне
Из уста новинара.

V.

Ручицом с медних уста
Пољупце Ирма баца.
Ох, сачувај нас, боже,
Од таких пољубаца!

VI.

На вису површине
Много је што-шта чистко.
Ал кад завириш дубље,
Опазиш да је плитко.

А+Б : В.

Врзо тециво.

Један сирома човек скуца којекако седамнаест форинти па се једног вечера посаветује са својом женом шта ће радити с толики новци?! Најпосле доконају, да купе какна хрђава кола и још горе коње, па ће носити живину у Чантавир. Што рекоше — то и учинише. Купе од једног Чивута кола, а од Цигана коње, мртве мршаве. Штаде нису имали, дакле уведу коње у кујну преко ноћ, нетку нешто мало житне сламе у наћве пред њи — па легну спавати.

Кад ујутру устане домаћин да чеше коње, јест ал не може да отвори врата од собе, канда су везана. Зацело су нам жено коње покрали викне човек и навали на врата те их једва отвори. Јаој напако! Шварц црк'о, на стражњим ногама како се отег'о — подупр'о врата. Е тужан и жалостан! Један мртав, а други тек што није. До подне је живодер обадна на бару извук'о.

Кад су у вече опет легли, рећи ће човек својој жени: „Видиш, жено, да брзо тециво никад не ваља“.

Ђ.

Је л' тако?

Многоме срце пуца
гледећ' свога пријатеља
вељу *несрећу*.
Ал' већина не подноси,
што пријатељ драги
Има *бољу срећу*!

Са нем.

Др. Казбулбуц.

Преварио адвоката.

Мој се комшија једаред онио, па у своме лудилу учини нешто што га је могло врло лако у „криминал“ унући. Кад се сутра-дан истрезнио, отиде адвокату и запита га: били он њему могао помоћи и на који начин? Да му не би бадава било — о томе адвокат ни сумњао није.

Богме, брајко, нисн добро радио, јер ту ти ни св. Петар не скину с' леђа годину дана робије. К нишја се мој дубоко замисли, па ће тек кадгод узданути и рећи: уф тужан, на шта ћу сад?!

А јел' видно то још когод? запита адвокат. Та видно је Галгоц и Рогоз, ал ја би већ лако с' Рогозом, јер ми је и онако дужан.

Е па Галгоц је опет мој човек до главе, у осталоме, ти само по[illegible]и у суду, и што те год усвитају — само кажи да не знаш, управо да ти на просто кажем: направи се луд!

Није прошло ни месец дана, ал мој комшија добије неко по табака; шта је било — не знам, само је грк Пера место њега подписао неку цедуљу, коју је момак са собом понео, а ону већу оставио, да ми се комшија забаља.

Комшија ти мој зграби то писмено па терај адвокату. Овај узме, прочита а непрестано врти главом, и што он више врти — овог све крупнији зној пробија. Кад је већ видно шта је — рећи ће своме клијенту: нема друге помоћи већ ко што сам ти казао, мораш се баш начинити луд.

Та што се тога тиче, то ми је најмања брига, јер ја кад само оћу, па и онај који не баш познаје добро — мора мислити да ми фали која даска у глави. Па сад можеш ићи, а кроз две недеље ћемо на суд.

Кад је дошло и то време стеку се и комшија и његов бранилац код суда и почну га испитивати. Час мумла, час се кревељи, час мути ко ко[illegible]ош по сирку, не може судија ни за реп ни за уши да га увати, већ и сам адвокат је почео сумњати да га је боже прости што снашло. На послетку сведоџбе нема, јер ни Галгоц ни Рогоз не дођоше те тако судија прогласи мога комшију за права здрава.

Незна се ко је био радоснији, или бранилац или оптужени, при је био весео што му је мајсторија за руком испала, а овај што се из криминала извукао. Кад су изишли на сокак, честита му адвокат, и запите да му плати. Тек тад се начини мој комшија луд, ни да чује шта овај говори; на послетку се осече адвокат на свога клијента и рекне: ти писам ја казо таби да се ти и онда начиниш луд кад треба мени да платиш, него само у суду. Бадава он њему говори, неће ни да чује, већ јоржи кући.

Кад је адвокат од чуда дошао к' себи, у једу поче сам себи: а Мишо! Мишо! нећеш ти од сад без „форшуса“ и подписане вексле ни твога бабу учити лагати!

Ђ.

Кад при вину седим....

Кад при вину седим,
и *врху* спустим доле,
некако ме срце
старачко заболе.
Сетим тад' се мога,
самованља пуста,
на са *другом* журим,
да заварам уста...
А кад *трећу* спустим
другованма тима,
спопадне ме нека
необична зима!
Где је младост твоја?...
где ти љуба верна?...
ништа болан немаш,
до живота дерна!....
Дај де и *четврту*,
да ме туга мине,
утећи се не да
од црне судбине...
А кад *пету, шесту*,
испразним до капи,
па ми сво се тело
укочи, ушташи,
А по глави брује
мелодије чиле,
на се сетим жена,
чије нису биле,
Само мојој нема
нигде баш ни трага,
тад се текем сетим:
слобода је драга!
Јер да жена моја
сад уз мене стоји,
хтела би за цело
да ми чаше броји,
А овако дајте
осму и девету,
па не марим, нека,
макар и *десету!*
Карати ме нема,
пити може нико,
господарит' несме
нада мноме нико!
Ја сам госа овде
а ком није право,
нек сели одавде,
нек га носи ђаво!
А ти цуро бела
слуго целог рода,
оди ме пољуби:
живила слобода!

Др. Казбулбуц.

Слепачка кола.

Један назови колар начини једна кола и изуче их на вашар. Дође један господар и запита колара: пошто су ти кола, мајсторе? Та ја сам то за једног слепца правио, проговори колар.

Па ти ћеш њему направити друга.

Та ђаво га знао оћел' доћи поче се колар бајаги изговарати.

Па што му драго одврати опет господар, доћ'о не дошо — направићеш му друга.

Ал кажем, да сам ја то за слепца правио, (а овамо све копа погом)

Дакле ћеш продати или не? запита га још једаред купац.

На што му драго, ићу и погоде се. Кад је дошао кући, скупе се комшије да виде кола, па како који види одма ваће мане. Види напослетку и господар да ништа не ваља на њима, (осим што четир трага праве кад повуку.) На послетку ће један приметити: нису та кола у једном селу праљена; — на што се сви слатко насмејаше.

Та није он крив који је правио, рече господар, јер добро је казо, да је за слепца правио, а ја сам тај слепац.

Ђ.

Смеј и суза.

Кад сунце сија
а киша пада,
роди се, кажу:
пештица!

То чудо може
чинити дневно,
и моја мила
спашица!

Јер кад се смије, —
у оку плавом
трепти јој бисер
сузица!

Љубисав.

Звиждољке.

Дошао један Шијак у дућан, те између осталога купиће и деци звиждољке од шећера. Има вели, 13-горо унучади, па ће купити 12 звиждољака, а 13-ту ће добити приде, као што је и иначе до сад добијао. Калфа му рече, да купи 14 звиждољака, јер је 13 несрећан број. На то ће Шијак: А на што ми 14 звиждољака, кад имам само 13 унучади.“ „Е па ону чатрнаесту можеш узети ти“ рећи ће калфа, „па седи међу унучад, те и ти звижди с њима.“

Жеравица.

Зашто не купе звоно?

Кад су ово о окупацији повраљени солдати у Босни ко скакавци у Мисир — скакавцијех се чуда догађало у Босни. Солдати, ко солдати, покупљени из сваког краја велике Аустро-угарске државе нијесу никад видјели Турчина ни турске џамије, па кад су дошли у Босну чудили се и дивили свему. Тако ти један солдат слушаше ће сваки дан хоџа са џамије окујине; то му бијаше чудновато, па ће ти један пут упитати једног Србина:

— А, бога ти комшија, јесу ли ово Турци како богати?

— Јесу, а шта је? прошта овај.

— *Та, кад јесу, што не купе једно звоно, неђ се свиђи час неђу на уљиђу на вичу!*

Варјача.

Досетке и наивности и др. из дечијег живота

Играла се Дара и Јова с картама. У један пут залармаше на сео их мени. Свако носи по једну карту у руци: Дара „даму“ а Јова „долњака“.

„Ј ли, да је ова карта јача од Јовине?“

„Јесте, наравно.“ Рекох ја.

„Али баш није!“ опире се Јова „на мојој карти је мушкиа на њеној девојка“ Ваљда је баш моја јача!“

„А куд си се ти тако подигла?“ запитам неки дан малу девојчицу мог суседа.

„Нисам се ја подигла. Ја нисам Шокица.“

Кад је мати оставила малу Десу код нас у гостима, рекла јој је да не сме никад плакати.

Ми смо једне вечери седили за столом у соби и доста живо разговарали. Деса је спавала у постељи близу нас. У један пут се пробуди, па ваљда јој жао било, што је она сама изван друштва, поче да плаче. Ту се сети материних речи па ће онако кроз плач:

„Ја не би платала, али сузе иду саме.“

Покупио

М. Ј—ћ.

Дошао мој брат од тетке, мали Ђурица к' нама на село у госте. Допадне му се како сва наша сеоска деца иду боса те изује и он џипеле. Једног дана падне киша и мало захладни. Моја мати рече му: Обуј, Ђурице, џипеле, на пољу је хладно, могао би назебсти, па шта би та мама рекла, кад би кијао.

„Па рекла би ми: наздравље!“ одговори Ђурица

Љ — о.

Чика Панта.

„А што чика Панта
по цео дан дрема?
ваљда мисли јадник
како среће нема“ ?!

„„О, та није; он вам
и дан и ноћ зева;
јер га *брига* уби
али — *доцест лева* !““

Др. Казбулбуц.

Верна кошија једног писма.*)

Либер Гајо ам Кордон!

Их хабе мих фор ајнигем таге мит дер Јока кирхенмесиг бевајбет, — даз дир нихт упбекант унд шиерцлих блајбт, вил их хир але Церемонијен фир евиге бешрајбен. То је тако било. мајне Небенлигенде ист бис цур обигем Катастрофе 17 Јаре геалтерт, дас нахт, дас си фон инвендигер Лебендикајт ист. Их хабе ди Јока дурх ден леблихен Регименте-Бефел мит ден Фиштанде дем Грецхауве ајноумнирт, ваљ си кајнен Фатер унд Мутер хат, сондерн ајне Вајзе ист.

*) Саме што је оригинал немачким словима писан.

Фрнер вар их мит Армут беунруигт хабе кајне Штифел, ин дер Штубе гехабт, јецт хвала Богу ла де их ан кајнер Потдурфт, их реде ди Вархајт, им Аибуге цухере мир вајтер: Јока ист грос, кицих унд трегт хохрабенде шуе, ам Конфе хат Јока шварце Рабенхаре ви ди Швабен сагеи общои Равеи кајне Харе хабеи сондери Федери веиигстевс ин дер Милитергренце. Вен иан си нур аишнут хат ди Јока роте Шам им Гесихте, ди Аугеи синд мит Шмахтуиг бештрајт. Вир варен цур Хоцајт шеи бекладет их хабе аух етвас Уркете унд бзаче торба мит Силбер. Јока вар ви Конфе мит Рузиарии безахсеи, але Меишеи шаутеи ауф ире наје прегача. Како сунце красна била. Дас Херц хат мир фор Фрајдикајт гешлагеи.

Нохвајтерс вир геи мит Музик унд фареи ии ди Кирхе, во вир фои дои арбајтслозеи попо бекоиуиирт вурдеи. Нах дем дер попо аух дем Фолке етвас Сегеи гегобеи вурдеи вир фор дер Кирхе бефлиитфајерт унд мит цвај ушшулдиге Пелери бекиолет. Дер Јока вурде вегеи Пулфераух унд Шисеи унгут бис цу Тише. Јецт деи вир сееи

Обеи хат дер попо генрезеитирт унд хат гесегиет вас комеи вирд, дереи вар филес, цуерст јуна, дан говедина, тарана мит цвибел, дебратеиер тукац унд ајајериге прасац Танасија Цветојевић хат им деи Конф мит хавцар абгехаут, цулецт погача мит Цукербештеруиг, онда смо имали три барила вина унд хабеи коло гетанцт ин дер Луфт фор дер Кирхе.

Вегеи папириишеи мангел иус их ди Шрајбуиг шлисеи.

С богом Брате Гајо

твој прика Јово.

Комшији Марку.

Кад на „Добру воду“ идеш
Носиш боце добра вина;
Ту доброте имаш двоје,
Па избираш што је боље.

Истоме.

Кад се враћаш с „Добре воде“,
Хвалиш воду оцу своме;
Али боце носиш празне
— То је дика вину твоме.

У В. Р.

На исповести.

Дошао сељан попи да се исповеди, и прво и прво било му је ово.

Сељан. Оче попо, ове сам године више пута тукао своју жену, јер је врло језична.

Попа. Добро, добро, синко, али то не иде у исповест. На исповести не треба рећати своје врлине, већ само своје грехе.

Шта је добит?

Кад човек (у детињству своме) једном каменицом разбије два прозора, па га не истуку дварех, већ само једаред. Да је разбио једно окно и онда би га тако исто истукли, — и тако ово једно окно му је чист добит.

Опет на исповести.

Отишао Талијан да се исповеди и међу осталим гресима рече и то, да је од свога суседа полагано украо 100 снопова жита. Поп га запита за колико је дана он ти 100 снопова украо.

— За четир дана. Сваки дан по 20 снопова.

— Али четир пута 20 то није сто, него само 80.

— Тако је, господине, али онај рест наумио сам довечер да украдем.

ТРАЖИМО „СТАРМАЛОГ“ ЗА 1887.
ове поједине бројеве: 6 и 30, за које плаћамо 20 новч. по комаду.
Администрација „Стармалог“

Новије књиге и музикалије

послате уредништву на приказ.

Војнички живот. Слике и прилике. Написао Ем. де Амичис Превео Дим. А. Живаљевић. Издање срп. књижаре и штампарије Браће М. Поповића у Н. Саду. — 1888. Цена 50 новч.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић. Књига 152. (за г. 1887. књ. IV.) у Н. Саду штампарија др. Св. Милетића. Цена 70 новч.

Новела Адолфа Дигасиловог. С пољског превео Рајко. Издање срп. књ. и штампарије Браће М. Поповића у Н. Саду. Цена 60 новч.

Ђурђев-дан. За гласовир од Хуга Доубека коровође срп. новосадског читаон. певачког друштва. Издање срп књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду 1888. Цена 40 новч.

Вачванин. Лист за просвету, привреду, трговину и забаву Излази (у Сомбору) недељом на целом табаку. Уредник К Радуловић. Издавалац књиж. М Киракашевића. Цена на год. 4 фор.

Slovanski Svet. Излази у Љубљани двапут на месец. Уредник Ј Пајк. Издавалац Фран Подгорник. Цена на год. 3 фор.

Руска Правда. Газета для русскихъ мужиковъ. Излази у Бечу једаред на месец Издавалац и уредник Григорій Кунчанко. (Wien II. Heinzelmanngasse № 5.). Цена 2 фор. на годину.

Патница. Роман од Јакова Игњатовића. Књига II — III. У Н. Саду 1888. Штампарија А. Пајевића. Цена 60 н

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОБИЈА.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Претплатуваљаслати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Саво Бјелановић.

„НЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Змај-Јован Јовановић, издаје и штампа А. Пајевића, у Новоме Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, животописе и старине, уређује С. Петровић, издаје и штампа А.

Пајевића у Н. Саду Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње, 1. ф. или 2½ дин. полугодишње.

„ЈАВОР“, Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Змај-Јован Јовановић, уредник г. Илија Огњановић. Издање књижаре Луке Јоцића. Излази у Новом Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за сваког. Излази у Сиљету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Власник, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и предплату ваља упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на име самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 4 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија кужика и Партлића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Миливоја Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 фор. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРБОБРАН, лист за политику, народну просвету и привреду. Излази у Загребу 1 пут недељно на читавом табаку. Власник и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 5 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија дра Светозара Милетића. Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, власник издавалац Мита Димитријевић. Цена 12. фор. на целу годину, односно 6. на пола и 3. фор. за четврт године. За Србију цена 30 динара.

ОДЈЕК, лист политички, економни и књижевни. (Орган радикалне странке.) Власник: Коста С. Таушановић. Одговорни уредник: Милан Аџић. Излази у Београду, средом, петком и недељом. Цена је: годишње 24 дин., полугодишње 12 дин, за три месеца 6 дин., за стране земље 30 дин. на год.

СРЕМАЦ. лист за политику, народну привреду и забаву. Излази једаред недељно на целом табаку у Илоку. Власник и издавалац Стеван Поповић (Вацки). Одговорни уредник Богољуб Познановић. Цена је листу 4 ф. на годину.

СРПСКА НЕЗАВИСНОСТ, лист за политику, економију и књижевност. (Орган либералне странке). Власник Сима Јевр. Поповић, одговорни уредник Благоје Г. Дамјановић. Излази у Београду 3 пут недељно на целом табаку. Цена за Аустро-Угарску на целу год. 15 ф. на пола године 8 фор.

Позив на претплату.

На славенски лист на њемачком језику

„Parlamentär“

који излази у Бечу (Wien. VII. Lerchenfelderstrasse 25).

Није истина што се проносило, да је „Parlamentär“ престао излазити. Он и „сад“ излази и запада иван Беча са поштанском пошиљком: на четврт године фор. 2:75 — на по године фор. 5:50 — на сву годину фор. 11.

Администрација

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац-штампарији А Пајевића у Н. Саду.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

Најбољи крв чистећи и побољшавајући лек јест

ЈОДКАЛИ-СИРУП

приправљени од Александ. пл. Ковача лекарника у Вел. Бечкереку.

Особито се препоручује код *сифилитични бо. вости* и код *последица* истих, проузрочене занемарењем, надаље код *шкрофула*, особито у они случајеви где се отоци *жлезда* и старе *трофулозне ране* налазе.

Непроцењив лек против *костобоље, главобоље, реуматични болести, живаца, болести на ноги, тешко зарасиујућим ранама, мигрании, тешком дисању, падавици, одвођању, мутици, грчеви у материци*, отоку *уиерце и слезине.* Да успех имаде нуждно је 4—5 боца *Јодкали-сирупа* употребити.

Цена једне боце фор. 1·20

Главно стоварниште А. пл. КОВАЧА, лекарна код „Спасителя“ у Вел. Бечкереку.

ГЛАВНА СТОВАРИШТА: у Н. Саду: Апотека К. Трезнитера. Осек: Ј. пл. Дионис. Земун: Фрања пл. Бенко. Загреб: Антон Кегл, (*Barmherzige Brüder*) Пакрац: Ф. Рада. Београд: К. пл. Драскоци; Суботица: Д. Дечи, апотекар.

Стоварите у Апотекама: Беч: А. Мол, *Tuchlauben Nr. 9.* Будимпешта: Јосип пл. Терек, *Königsgasse Nr 12.* Берлин Кригнер, *Kaffeeplatz.* Александар Молдовица, *Wasserstadt.* Сегедин: К пл. Барчан. Темишвар: К. Јанер. Ј. Тврдај. Мако: Кол. пл Кулинај. Х.-И.-Вашархељ: К. Бернатски. Печуј: Кол. Гебел. Праг: Б. Фрајнер, *Nr. 205-III.* Мишколц: Др Ј. Сабо. Дебрецин: Др. И Рочкеј. Сатмар: Ј. Бозан. Кашау: Ф. Корлчг. Пожун: Венделин Хајбур: Ото Петрн. 10—10.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 6. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 29. фебруара 1868.

„Стармали" излазе сриjут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге краjеве 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаje штампарија А. Пајевића у Новом Саду руковаси се шаље уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ПОСЛЕ СМРТИ ЦАРА ВИЛХЕЛМА I.

Е тако је од земана:
Свачи дани набројани.
Једном краљи, другом дужи,
Но свак мора да одужи;
И на одар да се пружи;
Своју своjту да растужи;
Другог местом да послужи.

Под теретом многих дана
Клону глава крунисана.
Њега жали народ цео —
И Бисмарк се разболео.

Рец'мо и ми: Због'м стари!
Бог нека ти рај подари!
Под тобом су никли чини
Те с' Немачка уједини,
То ј' Немцима извор сваги,
— А другима пример драги.
За то рец'мо: Због'м, стари!
Бог нека ти рај подари!
(А што беше блудње, квара, —
То нек Бисмарк одговара).

Скрстио си, старче, руке
Под венцима, под застиром.
Ти си нам'о себи мира — —
Шта ће бити с нашим миром?! —
— — — — — — — —
— — — — — — — —

Но по реду полазећи
Сад долази Фридрих трећи
На престо је већем сео —
И Бисмарк се разболео.

Новинарска мудра глава
Несугласе затрпава,
Затрпава, зашушкава,
Да се не зна битност права.

Ал што ј' сваком јасно знати,
То се не да затрпати.

Пре три лета, над се оно
Задрмало свако звоно,
Упеле се све параде,
Серенаде и бакљаде,
Здружио се дар и слово
— Јер је Бисмарк јубиловао —
Тога дана, те вечери
Видило се ево ово:

Кад су пошли бакљоносци,
Хуком струје заведени,
Сви прозори у Берлину
Беху махом осветљени;
Берлин сјао, ка дај' гор'о
— (Неко ј' хтео, неко ј' мор'о) —
Пламен, пламен до пламена —
Престоница осветљена.

Само једна палата је
Мрштила се на те сјаје;
На прозори, не баш мали,
Ни жижак се не упали.
Ту палату, њеног госу,
Јубилеум не загрева, —
Та палата, та палата,
То је била „кронпринчева".

Тај је кронпринц сада стиго,
На главу је круну дигʼо,
На престо је очев сео —
А Бисмарк се разболео.

Шта ће сада даље бити
Не знам ни ја, незнаш ни ти.
Али зна се на све стране
(Бележи се то у туги)
Да рукави Бисмаркови
Досад беху здраво дуги, —
Дужи нег што свету прија
И европској срећи годи, —
Од рукава ових дугих
Шат нас Фридрих ослободи.

Од рукава ових дугих
На много се страна пати;
У миру смо каʼ у рату
И ратни се трошак трати, —
Те рукаве предугачке,
Шат их Фридрих вешто скрати.

—и.

Обзири по свету.

„Обзири по свету“. — Овај ми наслов већ не ваља. Најбоље би било кад би човек могао увек писати уводне чланке без обзирне воде; кад би се обзирао по свету без обзира, — кад би сваком врстом рекао попу „поп“ а бобу „боб“, (или промене рада: магарцу „asinus“, коњу „lo“, лисици „Fuchs“ и т. д. — или још веће промене рада: Пашти „Отело!“, Стеви „Јота!“, Јоти „Германе!“, Герману „Остани где си!“ и тако даље и тако још даље). Јер право је мени рекао један негдашњи безобзирлија: „што се год већма обзиреш, све се више обзиру на тебе“. Још ми је саветовао и ово: „тераj куд иде руда!“ (До душе није ми рекао коју руду мисли, да ли ону обичну, дрвену, или ону златну руду, на коју је он после у подземним казаматима наишао, од које би му не само уво, већ и образ зарудио, т. ј. кад би образа имао).

Е, ал тако је то, кад нађе време, па ти се неки рогати анђелак спусти тихо на раме, гледи те и пипа где си најслабији, па уме да те са тако красним саветима и пословицама завеје. Час ти рекне: „Не гули коре да не буде горе“, — а ти се згурниш као преплашен Јеврем, па уздахнеш „хајде нек стоји кора, јер како ћа наопако, ја да припомогнем да буде горе“. (Тако се сеју обзири) — Ти би н. пр. хтео кога, опомене ради, да повучем мало појаче за руку или за ногу, али рогати анђелак шапуће: „Немоj брате Србине, јер истргнеш ли комарцу ногу, испадоше му и крева“. (Тако се сеју обзири). А ти се мућкурии на жмиркаш: „како би ја, наопако, на своју душу примао грех тако чревагљно на земљу падајући и тако трогателно на небо напињући!“*) — Или на пример — али мануће се примера, јер и ти су примери ђаволи, могу човека да заведу и одведу баш онамо куда није хтео.

Обзири су као неке гљиве, које најбујније расту на нездравом земљишту. За то би најбоље било, кад би ми у болести нашој прикупили бар толико снаге,

*) Е, на то морам и ја нешто рећи, па макар ме тако на штампарије отерали. Ја не познајем писца овог чланка, али може се он обзирати колико му драго, ипак се нађе „Неколицина омладинаца“, који трубе, да их баш Стармали — „убија“.

Слагач.

ПОДЛИСТАК.

Жеље.

Живео Србин са Чивутом добро, у лепом пријатељству.

Једном ће Србин рећи Чиви: Хајде драги мој пријатељу, да један другом што добро пожелимо.

А шта би могао ја теби доброг пожелити? Ми добро, у пријатељству живимо, па сви уверен да ја теби свака добра желим.

Па ништа за то; али опет да видимо само разне жеље један другог, одговори Србин.

Па добро, рече Чива, а ти чуј!

„Ја теби желим: да добијеш лепу, младу васпитану женицу, са миразом од 10.000 ф. и једну лепу, плодоносну пустару!“

„А ја теби желим: да имаш 100 јутара земље, свако јутро да ти роди 100. м. ц. па свака м. ц. да кошта 100 ф. ово све да продаш а са новци да располажеш по својој вољи.“

Чиви се насмеши брк, — „е брате, то је већ лепша жеља! боља је и ниша од моје прихвати Чива. Али ако се нас двоје свадимо, онда не можемо један другом добра желити.

Србин. Да богме. Онда би један другом зла желили.

Чива. Па аиде да видимо како би то изгледало.

Србин. Аиде почни ти.

Чива. Ваш кад хоћеш, а ти чуј:

„Ја теби желим, да пет кишобрана уђу у твој трбух, у њему да се по мало раширују, док ти на послетку сав твој трбу не разнесу. Мислим да је доста, да те болове претраши.“

Па то није ништа, одговори Србин: Алʼ ја теби желим, да ти постанеш кудељно (конопљино) семе.

„Но, шта је то кудељно семе? примети Чива смешећи се.

„Ево видиш шта је, чуј само!

Као кудељно семе, бићеш прво бачен у земљу; у влажној ћеш земљи неко време заоран, затрпан пробавити; после ће временом из тебе изићи нека билька; када као билька већ сазреш, онда ће доћи неколико појаци људи и жена, па ће ду те из земље тргати, чупати и о земљу ударати, докле год те од земље не отресу; када већ будеш од земље отрешен и лепо очишћен, онда ће ду те купити у снопове, везивати, стезати, на тебе клецати, да ти све кости у теби пуцају; кад те већ у снопове повежу, онда ће ду те оставити неко време, да се на сунцу сушиш; По том ће ду опет доћи по тебе, бацати те, товарити на кола,

на отписивши од себе туђе најемнике и своје издајнике, сви други, од првог до последњег, један другом да рекнемо, говоря брате Србине, што ти је на срцу нек ти је и на језику; говори, шта ти изгледа нередовно, неумесно, неправо, недобро. Говоримо и велики малима и мали великима, и стари младима и млади старима и крупни ситнима и ситни крупнима, говоримо један другоме без обзира у брк и у браду, само не псујмо оца, матер ни свеце, — јер отац ни мајка нису вам крива што смо се тако разнежили, да и на најпријатељскију критику ћипамо као помамни, а свеци су увек готови да помогну свакоме, који сам себи не одмаже.

Зар то не би лепше било, да један другога саслушавамо, — ал за то да се не прекидњује од једа.

Зар не би лепше било, да један другом кашиком лека дајемо, — ал за то да један другог не желимо попити у кашици воде.

Зар не би лепше било, да један другог помало исправљамо, — ал за то ипак да се не денунцирамо.

Зар то не би лепше било, да један другом по кадкад поштену лекцију очитамо, — ал за то ипак да се међу собом по мало и поштујемо.

Зар то не би лепше било, — — да, да, све би то лепше било, што би се год између наших партаја радило друкчије него што се ради данас. Али ја сам се огрешио о наслов овог чланчића; хтео сам да се обзирем по свету, па напео и застао код наше обзирности и необзирности. На ни из тога питања као да нисам изашао на чисто, — да ли би они, који су сувише обзирни требало да буду безобзирнији, или они који су сувише безобзирни да буду бар мало обзирнији, једно или друго, или обоје.

А што се тиче обзира по ширем свету, свет ми ваљда за десет дана неће утећи, — моћи ћу се обазрети на њега и у другом броју.

Један стари Старималац.

Ћира. Даклем помакли су се и наши посланици на хрватском сабору. Дали су пр дставку бану и траже да се наше школске прилике поправе.

Спира. Е нека, нека, — ако ни то не постигну, онда боље да су седили код куће.

Ћира. А знаш ли чиме хоће да подмите ? кажу, да ће се поправком школског закона поправити и учврстити пријатељство између Срба и Хрвата.

Спира. Па тиме они хоће да задобију бана!

Ћира. Па да!

Спира. Бана Хедервариja ? !

Ћира. Па да.

Спира. Е онда право каже латин: Beata simplicitas.

П у с л и ц е.

⊙. Кад се нови цар Немачки вратио из Италије кажу да се са Бизмарком пољубио. А да тај пољубац неће бити оно, што Немци зову „ц в и к и н у с“ ?!

△. То је незгода. Старе у г о в о р е ваља поновити, — Фридрих, III. по савету лечника не сме да г о в о р и.

са кола опет доле вурати, па са тобом у једну баруштину; ту ће ду на тебе натоварити силно блато и оставити неко време, да у сиреду, блату и баруштини трунеш; када се већ у трулеж претвориш, доћи ће ду опет по тебе, па те из баруштине на поље вадити; по том ће ду те на једну сунчану пољану раширити и оставити, док се и тело и срце твоје у теби не осуши, кад се већ сав исушиш, доћи ће опет по тебе, на кола те бацити и кући донети, код куће те опет са кола доле вурати, па у једну камару сложити; Ту ћеш опет неко време лежати; после овог, драги мој Чиво! доспећеш под трепаљу и сад ћеш тек да патиш. Трепаћеду те и ломити све дотле, докле год ти све кости твоје на парчета не изломе, и не постанеш са сним меканд као отрепана кудеља; по овом ће ду те у котурове повезати и однети у ваљоницу и ваљати те тамо међу камењем, на онако измученог и извађаног опет у котурове везати, стезати и бацити те у какав магазин, где ћеш опет неко време лежати; По овом доћи ћеш у руке каквих јаки људи и жена који ће те гребенати, прозивећеш кроз гребене све дотле, док не постанеш са сним танак и мекан, правом, чистом дотераном кудељом; као такова доћеш у руке какве баке, која ће те прести, на тебе по мало пљуцкати и вртите тамо амо око вретена, док не постанеш танак као кончић; после овог доћеш на разбој и у руке тикачеве ту ћеш бити тркан тамо амо, док на послетку од тебе не постане без или платно; кад већ без или платно постанеш, онда ћу те ја од какве ткаље или тикача купити, донети мојој жени и казати јој да ми од тебе направи гаће; ја ћу те неко време носити, а кад се већ подерешь, онда ћу направити од тебе обојке. Носи ћу те као обојке. Увићу те око мојих ногу. Обући ће моје велике чизме и газити по теби док се сав не подерешь; на послетку онако подераног баци ћу те на ђубре; На ђубрету ћеш трунути све дотле, докле какав стари Чива на тебе не наиђе, покупи те и баци међу остале његове рите; са осталим ритама доспећеш опет у какав магазин и тамо ћеш неко време са ритама у друштву провести; са осталим ритама ће ду те однети у фабрику гди ће се од тебе направити папир; кад већ папир постанеш онда ћеш доћи у какву штампарију и на тебе ће се штампати какове новости које ја баш не радо читам, ал онда ћу их прочитати, а после прочитања већ знаш чиво! шта ћу с тобом урадити!“

— Ај вај! уздахну сирома Чива. Доста, комшија доста.

Прибележио **Љ. К.**

§. Сад се лечници поново надају, да ће Фридрих III. оздравити. — Е онда ће се Бисмарк још већма разболети.

✱. Снег се т о п и. То је баш мио и невин глас. Ал ми писмо криви што нас и тако невин глас подсећа на т о п о в е.

=. У Бугарској је нестала цела каса једне регименте. Кажу да ће се тај новац употребити да се олакша пут младоме Кобургу. (Али он би откасао и без те касе).

Q. И Абердар је већ држао своје академичко предавање и то: „О вољи и слободи.“ — О слободи ми знамо и без Абердара, а о својој доброј вољи уверио нас је још док није био академичар.

+. У Бечу је забрањено у цркви држати мису пригодом јубилеја бискупа Стросмајера, — јер веле, та прослава изгледа на политичну демонстрацију. (А та забрана опет изгледа на политичну вексацију.)

↑↑. При изборима у Србији радикална је странка добила већину, и то тако огромну већину, да је влада при наименовању краљевих заступника могла комотно бити мало ширих груди. (Е ал шта ћемо кад су либерали гласали против зајма, који су сами као хитан предложили.)

□. У Пожуну је изгубио на годину дана право на адвокацију адвокат Кутли, као за то, што је веле он крив, што су неки Словачки ђаци протерани из пожунске гимназије. Па кад је он крив, што су онда ђаци кажењени!

Ђука. Шта је, богати, поручио султан оном немачком Гобурсу у Бугарској? Ја сам чуо, ал нисам добро запамтио.

Шука. Поручио му је да је и л е г а л а н.

Ђука. А шта је то и л е г а л а н?

Шука. Знаш, султан је тиме хтео да му опсује и л е г а л о, — ал опет није хтео то сасвим јасно да изрекне, него је мало замотао да изгледа финије.

Ђука. Али Гобург ће то ваљда ипак разумети.

Шука. Не знам. Можда ће се неко време и чинити као да не разуме.

Ђука. Па шта ће онда бити?

Шука. Онда ће морати ко дођи да му то растумачи.

Шарени шљунци.

Један „фрајтер“ шетајући по Пешти оправи цигару и не имајући ватре, случајно сусрете једног мајора који је своју „вержину“ пушио, салутира и рече: „Господине мајору, молим понизно мало ватре.“ Овај га погледа од главе до пете па ће му онако горопадно рећи: А како се ти усуђујеш од мене ватре искати? На ово се фрајт окрете и рече: Та сто му мука, кад ми „шарже“ један с' другим нећемо да држимо и да се слажемо, онда је то зло и наопако.

*

Ове године на светога Сави узе кабанчар, брат III. своју малу Меланку за руку и рече својој жени: ја идем у цркву, па водим и Меланку, јер и тако још никад није била у цркви. Када се око подне кући вратили запитаће мати Меланку: Но, како ти се допада у цркви? На лепо, има много људи, а њи троје узели неке дугачке штапове па све по једном зеленом асталу сиграју лопте.

*

Иста Меланка запита једном своју матер: „мати јеси л' ти већ била рођена кад ти је мати умрла?

*

Мојој баби је нешто пасирало што не пасира сваком, када је ових светаца барила слано месо, па кад је већ готово било, донесе на сто и рече: ево ово је готово, има још један део у лонцу тај никако да одмекне. Кад смо већ ручали, моја мати изађе да онај део извади мислећи да се већ и прекувао, а оно има шта видити, у лонцу — чокот.

*

О новој години у селу У. седили су и пили у једној гостионици, један трговац, касир, и један дебељко. Кад су се већ прилично подпили рећи ће трговац: браћо, хајд мало да се по селу прођемо, па можемо мало баш и до нашег Чика Мишке да одемо. Па хајде рекоше ова двојица бар да нам опет што лепо приповеда, јер он је тога пун натучен. Хо мај што је тај Чика Мишка учен и паметан, нема му у читавој У. равна, примети касир. А на то ће дебељко рећи (и не мислећи како ће то да испадне). „Да сам ја на његовом месту ја би напунио кола, као онај сеоски пераст.

*

Јесили ти, сине, чешће на кућу мислио? запита отац свог сина, који је из сомборске школе кући дошао: „Сваког пр в о г“ — одговори син.

*

Мала Вида захтевала је при ручку вина, па да не би то брат јој Тоша разумео, то поче сричући да виче: „Ма-ти дај-ми в-и-н-а.“ а Тоша ће рећи: А ја знам шта Вида оће, Вида оће смокве.

*

Покојни Паја Баша имао је пасију да се ма с киме потуче; једном када се потукао у једној гостионици, ухвате га два жандара да га терају у варошку кућу (то је било још у оно време кад су жандари носили оне шиљасте клобуке). Паја је био увек шаљивчина, па и сад уз пут рече жандарима: Господо, ја могу нешто да урадим, што од вас ни један није у стању; па не вас двоје него ни један жандар. Жандари му рекоше: То неможе бити увек ће се бар један од њи толики наћи да ће тај „куист“ моћи извести. Паја је навек носио качкет. Скине качкет с главе, метне га на земљу па седне на њега, и рече: Е сад господо пробајте ви то с вашим клобуцима.

5-ко у Вршцу.

„О' опроштењем!“ ....

Молићу те,“ — вели „побл-Фена,“
мужу своме, добричини Лази,
који знаде, да јој увек жеља,
да се мало, што-но вели: мази.
„Молићу те, да са кише збиље,
и штованља говориш о *мајки*,
или било то у каквом друштву,
или кад сио обадвоје сами.
Мамица је *њежна срца* јако,
па се срди, кад се о њој збори,
а не пази, шта се њој пристоји
и како се треба да говори.“ —
„Хоћу душо,“ — вели ни то Лаза, —
„знам ја добро, шта је „побл“ дама,
од сада ћу, на прилику рећи:
то је наша „*с' опроштењем*“ *мама !*“

По немачком. **Др. Казбулбуц.**

Досетке наивности и др. из дечијег света.

Мој пријатељ Н. страсан је дуванџија пуши само на лулу а види и сам да му дуван шкоди за то се више пута накањивао да се пушења мане. Одржао је по два-три дана, па онда дај опет лулу. Ономад се опет захука и рече: „Е жено, сад ћу баш збиља дуван да *оставим*.“ — То чула његова ћерка, мала Милица, па пришапну матери: Тата је више пута рекао да *оставља* дуван, па опет пуши. Боље ће бити да ти оставиш његову лулу.

Миличина мати радећи у кујни запита свога мужа, који је био у соби, колико је сати?

Муж јој из собе шалећи се одговори: сви су.

Милица је стајала на вратима између собе и кујне и мати је запита: шта рече тата, колико је сати?

Милица. Тата вели да је дванаест.

Отац. То нисам рекао.

Милица. Па ти си рекао „сви су;“ а кад су сви, онда је дванаест.

Милица је била у посети код једне своје другарице Ленке коју је јако болео зуб и већ је био дошао берберин да јој зуб извади, али Ленка није смела да се одважи, бојећи се да ће је та операција јако болети. Сад је Милица поче тешити и доказивати да је то неће ни мало болети. Знаш, рече — моја мама свако веће извади све своје зубе, па никад и не јаукне.

Иста Милица, кад је још била од пет година, ваљкала се што због рђавог времена не може с матером да иде да се шета. На овако рече: уф, ала је то гадно време, час пада киша, час пада снег. Кад ће једаред падати врућина!

Милица се навикла да се свако вече, кад у кревет легне прекрсти. Једаред пробуди се око поноћи и сети се да се није прекрстила. Викне своју матер и замоли је да упали свећу.

„А на што ти свећа?

— Ћу да се прекрстим, па не видим у мраку.

Л. К.

Искреност.

Он:

„Признајем Вам, госпођице:
Љубим Вас одавна!
Али љубав моја није
досад била јавна, —
у потаји, у тишини,
љубити је слатко“!

Она:

„Захваљујем врло лепо
што љубите тако;
Љубите ме, али молим
као и — *до јако !*“

Др. Казбулбуц.

Неће да пуцају на Русе.

Лист „Ратибор“ приповеда овај догађај:

У некој омањој гостионици у Краљичином Граду, у коју долазе и војници, сећаху једног вечера два пешака, живо се разговараху и моначки пијуцкаху. Мало подаље седело је неколико цивилиста гледајући веселе моике, и један цивилиста рече: „Нека их, нек пију. За кратко време може их бојна труба позвати у бој на Русе, — па ту могу

и кости своје оставити“ — То чуше војници и упустише се са цивилистима у разговор, (наравно о рату). Тада ће рећи један цивилиста: „Ипак је то чудно, пуцати на људе, које и не познајемо, а како ли да смо се кад с њима свађали.“ — „Богме ми и не би пуцали на њих“ одговорише оба војника. „Не би да! команда је команда и кад се заповеди, онда војник мора да пуца ма и на свог оца“ — тако примети један цивилиста. „Све је то тако“ прихвати један од војника „ал ја и мој друг ипак нећемо пуцати макар се и командовало.“ Док се они тако разговараху, ал ти се из неког кута појаве војнички каплар, кога нису ни опазили да је ту; и он позва војнике да им кажу своја имена, да их прибележи. Војници рекоше своја имена, па и сад додадоше: „Молимо покорно, ми на Русе нећемо и не можемо пуцати, — јер ми смо обојица — тамбури.“

Зашто? . . . За то! . . . .

Зашто су ти, чедо мило,
обрамчићи тако бледи? . . .
Шта те мучи, да ти сузу
из очију лених цеди? . . .

„Ах! Несретна сувише сам!“
— одговор је за питача, —
„Ето иде зима љута,
а ја немам — *огртача!*

$^{28}/_{10}$. 1887. По немачком.

Др. Казбулбуц.

Зар се и то купи!

Отиде једном један имућан или прост сељак у Пешту да преда неки процес адвокату. Адвокат га повуди да седне и да га пречека док он неки посао у другој соби не сврши. Клијенат седне па извади своју лулу из џепа, и почне истресати багов на патос. Послужитељ адвокатов види с ким има посла — те брже боље мете поред њега пљувоницу. Кад је напунио дулу, почне пљувати с' друге стране на патос, а послужитељ узме с' оне стране пљувоницу и мете на другу страну. Још се братац не сећа чега ради је послужитељ донео пљувоницу — па поче пљувати опет на ову страну. Кад послужитељ то види, а он донесе још једну пљувоницу и мете и с' друге стране. На послетку помисли сељанин да се овај с' њим — што рекли банаћани — подирцкава па рече: „јеси чуо! уклони ту тепсију оданде јер ћу, бога ми плунути у њу. Па зато сам баш и донео да ту пљујете, — дода послужитељ. Сељанин га погледи зачуђен и рече: но мај, нисам мого ни помислити, да се у вароши још тако што купи!

Ђ.

Једноме пијети српском.

Твоја ће слава тек доцније синут'
И освојит' Србе и Србкиње све.
Кад Његуша, Чубру, Вишњића и Бранка
Већ заборave.
Тад ће тебе славит',
— Али пре тога не.

(По немачком.)

Попа и владика.

У старо време, кад је поповима строго било забрањено пушити, отпуже једног попа код владике да се не влада по тој заповести него пуши к'о Турчин. Владика га одма позове на одговор. Тај поп је био велики досетљивац те стане смишљати како ће да се изговори пред владиком, а кад најпосле удеси свој план а он хајд владици. Оде у двор и ту упита једног послужитеља где је владика и шта сад ради, а послужитељ му каже да је владика баш сад доручао и отишо у башту под сенџу да пије кафу. То је попа дочекао, па онда онако као мачак све на прстима, около, около док не дође до сенице и кво из вертепа паде пред владику, који је — узгред буди речено — у једној руци држао шољу с кафом а у другој дугу чибучину из које је по ћефу густе димове сукао. „Шта је море?!“ продере се изненађени владика на попа, а овај понизно одговори: „Ја сам тај и тај поп што сам због пушења оптужен пред високопреосвећенством“. — „А, дакле ти си тај безаберлник!“ рече опет владики погледајући час попа час свој дугачки чибук. „Јесте, ја сам“, потврђивао је поп. Онда владика мало нижим тоном онако стане саветовати попа: „Ама човече божји, кад већ пушиш, а ти барем пуши онако на дугачко као ја, а не на оне кратке пуше к'о Цигани, из којих сав дим управо у очи иде те хоће човек пре времена да ослепи“.

Шта је турнир?

Турнир је у:

Правосуђу (јуриспруденцији): претеривање истинитости.

У медецини: један симптом функције пореметене памети.

У теологији: грешно унакажење човечијег тела.

У филозофији: негативно стављено на позитивним.

У филологији: страно потомство на домаћем корену.

У историји: израст у другој половини XIX. века.

У физики: неправилно пореметање равнотеже

У техници: једна на хрђавом месту смештена декорација.

У естетици: заблуда укусне лепоте.

У трговини: превара публике уметничким стварима.

А у опште: лудорија.

Посрбио: **Цига.**

Иверци.

Много кувара пресоле чорбу; — ал то уме и куварица сама.

* * *

Задовољство није пријатељ великих дела.

* * *

У вину лежи истина; али бива у њему и анилина.

* * *

Црв се вијуга кад га згазиш; човек том приликом вели: благодарим; врло сам вам обвезан!

* * *

Смрт може мрзњу да претвори у љубав. Може и пр. кога и гадити се свиња над леже у брљи, ал зато ипак радо једи кобасица.

(„Fl. Bl.“)

Невин.

Министар правде прегледајући таванице окрене се к' једном заробљенику и запита га:

— Шта вас је довело амо пријатељу.

— Кицавица — одговори овај. — Како да разумем то? упита министар.

Кинуо сам баш онда — рећи ће заробљени — кад сам у једну златарницу тешком муком кроз прозор ушао на то се пробуди чмавајући чувар, ухвати ме и — затвори.

Сличност.

— Ао, браца! та ти већ пушиш! — рече чика-Пера своме двнаестогодишњем синовцу кад га је видео с цигаретом у усти. Знаш ли, да ми тако здраво на Везув личиш.

— Како чико?

— Тако, јер и он прво дими затим — бљује! —

Награда избавитељу.

Један младић избави из воде једну младу, лепу девојку. Кад ју је кући одвео родитељима девојчиним девојчин отац овако му рекне:

— Благородни и добродјетелни младићу, избавитељу кћери моје! Шта желиш за награду? Или моју кћер или 10.000 фор?

— Кћер! рече добри младић, јер је мислио, да ће тако и новац његов бити.

— Добро, поштени младићу.

Узми дакле моју кћер. 10·000 ф. и тако ти не бих могао дати јер сам ја сирома чизмар. Будите срећни и благословени!

Младић је био упецан. —

Из школе.

Професор: „Ти неваљалче један! одма да си дошао овамо поред мене да стојиш. Ти не заслужујеш да међу поштеним људима сједиш!

Малер.

Једног, који је на вешала осуђен био повеђоше са га обесе. Био је баш понедељак.

— Но, ето! — уздану осуђени. И ова ми се недеља са малером почиње! —

У кавани.

Келнер: „Заповедате-ли чашу бела вина“?

Гост: „Не. Донесите ми црна — у жалости сам.“

Добар одговор.

Апотекар: „Код мене ћете дакле имати 150 ф. плате, кост и стан. Стан ће те добити на другом спрату.“

Спомоћник: „Благодарим! Стан ми је врло висок а плата врло ниска.

Полудио „шлајфер.“

Мали Јака опази са салаша како господин Н. јури друмом на „велочипеду,“ те ће чудећи се повикати матери:

— „Гле, гле нано! полудио шлајфер“!

Не чини разлику.

Неки оседели младић вративши се из купатила прегледи рачуне, које је куварица за време његовог отсуства направила.

— „Како то, Роксо, та ти си и за време мога отсуства исто толико на кујну трошила као и кад сам ја код куће био“?

— „Али, молим понизно, благородни господине! где се уредно води кујна — ту један човек мање или више — не чини разлике!

Лако је сад . . .

Циганина неког, ког су на крађи затекли и који им је умакао — поново ухватише у некој штали где се прикрио био.

— А ту, си је ли, лопове један!

Ухватисмо те! повиче један пандур.

— Лако је, господине, мене сада ухватити кад седим: пустите ме да бежим па ме онда хватајте!

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Не жели бадава.

Хеј, да ми је да изучем главни згодитак на каквој лутрији — дао бих драгољубно ма и десет година од живота — моје жене!

Скупио **Рци—Т.**

ТРАЖИМО „СТАРМАЛОГ“ ЗА 1887.

ове поједине бројеве: 6 и 30, за које плаћамо 20 новч. по комаду.

Администрација „Стармалог“

ЛИСТОВИ, КОЈЕ УРЕДНИШТВО У ЗАМЕНУ ДОБИЈА

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист за политику и књижевност. Излази на Цетињу једарез недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Претплату ваљаслати поштанском упутницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једарез недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Саво Бјелановић.

„НЕВЕН“ ЧИКА-ЈОВИН ЛИСТ, уређује власник му Змај-Јован Јовановић, издаље и штампа А. Пајевића, у Новоме Саду. Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 4 фор. или 10 динара годишње. 2 ф. односно 5 динара полугодишње.

„ГЛАС ИСТИНЕ“ лист за духовне беседе, живописе и старине, уређује С. Петровић, издаље и штампа А. Пајевића у Н. Саду Излази два пута месечно на читавом табаку. Цена је листу 2 ф. или 5 динара годишње. 1. ф. или 2½ дин. полугодишње.

„ЈАВОР“, Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник Змај-Јован Јовановић, уредник др. Илија Огњановић. Издаље књижаре Луке Јоцића. Излази у Новом Саду сваке недеље на читавом табаку. Цена је листу 5 ф. на читаву годину, 2 ф. 50 на пола године. За стране земље 6 фор. годишње.

ДРАШКОВ РАБОШ, лист за сваког. Излази у Сплету два пута месечно. Годишња цена 2 фор. Власник, издавалац и одговорни уредник Јово Метличић, коме и претплату ваља упућивати.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Вел. Кикинди, куда и претплату ваља слати на име самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 4 фор. на читаву годину.

БАЧВАНИН, лист за просвету, привреду, трговину и забаву. Излази у Сомбору сваке недеље на целом табаку Одговорни уредник К. Радуловић, издавалац штампарија Жужића и Партлића. Цена је листу: на годину 4 фор. на пола године 2 ф. односно 10 и 5 динара за Србију.

ГОЛУБ, лист за српску младеж. Излази у Сомбору месечно једанпут на читавом табаку. Уредник Јован Благојевић, издавалац књижара Миливоја Каракашевића. Цена је 1 фор. на целу годину, за Србију 2½ динара.

СТРАЖИЛОВО. Лист за забаву, поуку и књижевност. Власник и уредник Јован Грчић. Излази у Н. Саду сваког четвртка на читавом табаку. Цена му је 5 фор. на целу годину, 2 фор. 50 на пола године. За Србију и Црну Гору 14 динара или 6 фор. на годину.

СРБОБРАН, лист за политику, народну просвету и привреду. Излази у Загребу 1 пут недељно на читавом табаку. Власник и одговорни уредник П. Јовановић. Цијена је листу 5 фор. годишње.

ЗАСТАВА. Излази у Н. Саду средом, петком и недељом на целом табаку, а уторником на пола табака Одговорни уредник Јаша Томић, издавалац српска штампарија дра Светозара Милетића. Цена је листу 14 фор. на читаву годину, односно 35 динара за Србију.

БРАНИК, лист за политику и т. д. излази уторником, четвртком и суботом на читавом табаку. Одговорни уредник Никола Јоксимовић, власник издавалац Миша Димитријевић. Цена 12. фор. на целу годину, односно 6. на пола и 3. фор. за четврт године. За Србију цена 30 динара.

Позив на претплату.

На славенски лист на њемачком језику

„Parlamentär“

који излази у Бечу (Wien. VII. Lerchenfelderstrasse 25),

Није истина што се пронашло, да је „Parlamentär“ престао излазити. Он и сад излази и запада изван Беча са поштанском пошиљком: за четврт године фор. 2·75 — на по године фор. 5·50 — на сву годину фор. 11.

Администрација

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТВРТАСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац штампарији А Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

ПОНУДА ШТАМПАРИМА.

Једна стара, врло добро сачувана и за сваку радњу способна

РУЧНА ПРЕСА ЗА ШТАМПАЊЕ,

као и један стари од здравог храстовог дрвета врло јаки

ДРВЕНИ ПРЕС

са гвозденим навијачем и притиском до 50 метарских центата за пресовање штампаних тискарија — продаје се по врло умереној цени. Пријаве за одкуп ових пресова прима администрација овога листа.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

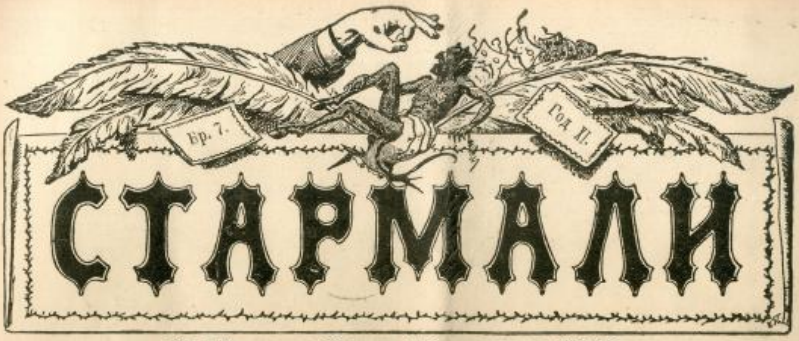

У Новоме Саду 10. марта 1868.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Класних и одговорних уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, за Србије књижари Положића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

У спомен једном калдрмцији,

(име му је Петар Томић).

„Сирт долази, опомиње
Да се на пут вечни спремам.
Ево двеста форината
— Више немам.

Куцкао сам по камену
Целог свога трудног века, —
Тика-така, тика-така;
Нека, нека.

Увек погнут, ја ге вијах
Како горе сунце сија.
Грбио сам, клечао сам,
Калдрмција.

То клечање није било
Пред Ђудима зле господе;
Ал што скуцках, ево тебе,
Српски роде!

Све што имам, теби дајем
Жуљеве руке длаком грубим;
Не рад славе, — само за то
Што те љубим.“

Е на хвала, драги Петре,
Ти фукаро дична соја!
На твом дару алеми су
Скупа зноја.

Путуј путе изгробље,
Гледај сунце како сија,
Онде ће ти руку стиснут'
Текелија. —

Там' те неће нико питат':
За живота шта си био?
Већ: уради л' што си мого? —
Калдрмцијо.

Сиротињу често води
Племенита, виша мисо
Пути су им сада дакши,
Јер ти си им калдрмисо.

Ивко.

„Радикал“ Пера.

Дође ми до руке један број „Радикала“, и то баш број 48. Штета, што је то 48. број, што му то није 48. година, јер за толико година можда би Пера промењо све могуће ћуди и политичне вероисповести, па не би имао ништа ново, можда би баш сада опет дошао да буде овај Пера, који је био над сво га поштовати могли.

Још опомад сам чуо да је Пера рекао: ако ме не изберу за посланика, мануће се свега, (т. ј. и листа и писања и надметања и подметања) и Пера не одржа реч, — он није постао посланик, али он још и сад тресе плесан своје политичке мудрости над кукавном публиком у Србији, која је жељна мало друкчије хране; он и сада уређује лист који се „растурује“ (могло би се казати и „патурује“) „у 3500 примерака“ (ко је жељан рака, ту ће их наћи приме сорте). — Еле Пера није се мануо снега, али за то у накнаду видимо, да се манули сви њега. (Па и то је боље него ништа.)

Ја овај лист до сада још нисам имао среће видети, ма да му је у Аустроугарску забрањен непре-

лазак, — и право да кажем, кад ми овај број паде на колена, колена ми мало клецнуше; осетих да се у мени буди какво страховање, о којем вам не знам дати рачуна (али наша публика баш и не мари много за рачуне „Стармалове“). Даклем пробудило се у мени неко страховање. Али ја сам се ипак прибрао и почео сам да читам први чланак 48. броја Перином „Радикала“. И где чуда над чудама! где симпатије — шта ли је! Што је било у мени, то најоч и у „Радикалу“. Уводни чланак имао је овај наслов: „Страховање“.

Но брзо сам се уверио да Перино „Страховање“ управо није страховање, — него више је неко плашење, и ако га буду само деца читала, заиста се могу и уплашити.

Но могла би се уплашити (и до сто врага побећи) и здрава логика. Јер ево шта вели један од двојице, који у том уводном чланку грцају и надгласоглашају се: „Није ни промена устава не знам баш бог зна каква мудрост и тешкоћа. Посао је истина огроман и од големе важности, али ми радикали не можемо ту измислити барут и т. д.“ Даклем огроман посао и од големе важности није тешкоћа. Стани логико, не божи, јер ево Пера признаје сам да још није измислио барут!

Говорећи о новим променама у Србији „Радикал“ се сумња, да је постигнута „обострана искрена воља и жеља“. Да сви радикални министри искрено желе промену устава на боље, о томе се нико не сумња, — али ко је опуномоћио Перу, да ипак сумња у обострану искреност? Кога он хоће тиме да похвали? И ко би још тану хвалу могао сматрати за искрено пријатељство.

„Радикал“ сумња „у отворено и искрено зближење“. Перу је ваљда лепше затворено зближење.

„Радикал“ налази „да је у Србији свака страна на мртвој straži. да тако рећи леже и устаје са запетом пушком“ (Гаранташи уме пуцати и из револвера), „да се на сваком кораку по трипут пипка да се не стане на трулу, већ што подметнуту даску.“ — Кад би то била истина, то би била врло жалосна перспектива. Но утеха би још била, што онда и пред Пером стоји трула даска, коју сам себи (не баш нешто) подмеће.

Али можда се људи у Србији још добро не познају. Е, и за тај случај има Пера неколико утешних речи, у којима кад би било истине морали би се сви Срби из Србије разбећи, јер „Радикал“ вели „да ће ближе и тачније познавање неминовно донети само још веће туђење и заоштрити и без тога јако неповерење“. — Даклем боље је да се људи међу собом не познају, — — паравно да би за Перу боље било, да га нисмо већ и сувише познали.

Па кад нам не би асвило ни међусобно познање, — шта нам онда ваља радити, дај, говори, савествуј, ако бога знаш. И „Радикал“ је тако добар, па нас поучава шта би нам ваљало радити: „ваљало би (вели) имати и срца и ума а и довољно јаку руку, да сопственим ножицама одсечем дугачак шлеп наших надања.“ — Е хвала богу, ништа нам друго не смета само нам смета надежда, само нам сметају надања! — Па има и у томе нешто право. Ако је икоје наше надање привезано за Перу Тодоровића, онда би за цело ствари боље пошле, кад би се тај „шлеп“ одсекао.

И таких дивних савета, тако бистрог мућњага најоч у уводном чланку „Радикала“ број 48. још пуно.

Сав се запурио и запенушио од многих речи. Говори, брате, говори. Мути десно, мути лево, и кад већ мисли да је читаоцу довољно мозак заврнуо, и

ПОДЛИСТАК.

По дана у „концоларији“.

(пола шале, пола истине)

од дра К. збубуџа.

Је л' те молим вас: јесте ли ви већ били кадгод у каквој „концоларији“? . . . Знате ваљда „званије“ . . . „полечителство“ . . . „суд“ . . . и т. д. и т. д.?. . . Били сте? Е, онда молим, да прочитате ову причицу, па да ми искрено кажете: да ли се *тако* живи по тим веленажним заводима?!; — а ако нисте никада тамо долазили, а ви, молићу прочитајте, да знате, какве тегобе падају кад-кад на срце нашој — господи!. . .

Да вам одма из почетка кажем, да сио у *граничара*. — Она је до душе покојна, али живи и живуће међу нама, док је и нас. — Даклем ми се налазимо код „*регименте* Nr.?“ . . . У „штову“, или како те врашке ивабе исказите са „штабу“. Ено вам онде „обриштерове“ палате... Има у њој више соба него у каквој касарни, а господин „обриштар“ сам самцит у тој грдној кућерини. — Али је за то он и сва и сва!. . . Од цара се граничар толико не боји, као од њега, та и он је неки мали цар!. . . Пређо пута је „велики суд“, а на близу „велика straжа“, баш до тадањега „парадилаца“ . . . „Велика straжа“ зове се лепо здање, где је доле збила straжара, али на горњем боју смештена су разна звања, која су у нашем језику овако гласила: „Ферплантунгконцеларија“-„Verwaltungskanzlei, „Рехцунгконцеларија“-Rechnungskanzlei, „Форштамт“-Forstamt, — „Румбук“-Grundbuch, па за тим: „Банконцеларија“-Bankanzlei, и „адјутантура“. . . . . Ми ћемо остати код „Ферплантунга“. — Завириће, да видимо шта се тамо ради. . . . Три сата по подне . . . Господин „ферплантунгкапетан“ нису још дошли . . . Летње је доба, топао дан, па су ваљда мало после ручка прелегли, да се одморе . . . Господин „адјутор“, њихова десна рука, знаде врло добро, да овај одмор траје кадкад до четири сахата, па се и он баш не жури у звање . . . . Али ту су у једној соби три господина „ферплантунгфелбабе“, они раде као црви, и само док се зачује корак капетанов на степеницама, да видиш пренуће, да чујеш цирку пераја, та нема ту шале, није да им пера цврче, него све — шкефљу!!. . . Само док нађе капетан . . . Сада до душе седе пахатно у једној групи, на причају једно другоме. . .

да смо већ сви од стра пребледили, онда пери „Радикал“ излази са фарбом на среду и вели:

„Према таком стању ствари, **о промени устава није ни мислити**“.

Е, сад бар знамо на чему смо, и чисто видимо ону трулу даску, коју би Пера хтео целом Српском народу вешто да подметне. — Али тако се деца варају — а људи не.

Бира. Чујеш ли што о Матици Српској? Чујеш ли о истраги.

Спира. Из траги-ке канда ће се пречи у комику. Јер би смешно било веровати, да се каква највећа погрешка у Матици не би обесила о велико звоно.

Пуслице.

*** Од како је почео снег да се топи пештанске новине још су воденије него до сада. Много се говори о ár-viz-y. Али пошто је потопљено много више него један ар, то би ова поплава требало да се мађарски зове hektár-viz.

⚓. И у Хрватској поплавила је вода Трње. Штета што не ваље друго трње, него село, које се тако зове.

<. Чујемо да је у околини Ђаковарској одмах престала редња богиња, чим је прешао дан јубилеја Штросмајеровог. (Кога богови волу томе богиње сметње на пут стављају.)

□. Бискуп Штросмајер опет је подарио неких 40.000 фор. на племените народне цели. Сирома Анђелић, он је тако далеке, да о тој и о такој дарежљивости ништа и не зна.

✕. И „Стармали“ се нада, да ће баш бан Хедервари измирити и удружити Хрвате и Србе, — (али не хтимице).

△. Немци држе да је Буланже сувише мршав а да би могао постати Диктатор. Французи се тога још мање боје.

□. Пера Тодоровић вели, „да се плеш наших надања плете нам међ ноге и не да нам слободно корачати.“ Ми држимо да се плеш само и ономе може плести међ ноге, који иде натрашке.

Д. Отац Иларијон хтеде искати од уредника овога листа средоцбу о томе да нема зуба. После је одустао од тога, јер је увидео, да то, бар Панта Срећковић неће веровати.

Б. У Пешти ено на врат на нос уче руски. А сиромах „Драшков Рабош“ још једнако кија под истрагом, што је научио мало руски.

$^{0}_{0}$. Ономад је један српски ђак из Пеште писао једном српском ђаку у Беч и метао му на срце до прикупи све ако се што ало зна из живота Јаше Тоа

Али шта се то нас тиче?!.. Хајдемо ми даље, јер има још једна соба, а ту је управо и главни елеменат, из кога се састоји чиновничко-господски сталеж, ту су: господа, господа „дијурнисте“, „преписивачи“, „ексцелијенти“, „ексибиенти“ и шта хоћеш“.. Пре него што се упознамо са овом „великом“ господом, ваља напоменути, да је свака „канцеларија“ имала свога послужитеља, „ординанца“, који је у стражари доле са друговима боравио, јер и он је био солдат, и међу се као и они једнедељно, али је такав „ординац“ обично био из мало јаче куће, па је госп. „фелбабу“, што момчад у „штоп“ одређује, рекао ваљда *коју добру*, и тако је био поштеђен од „шилобочења“, и вршио велеважну дужност „ординца“. — Ствари „ординацове“, т. ј. његова торба са нужним сноком за оних 8 дана службе, стајала је увек у оној „канцеларији“, где су речена ствар (пардон, хтедох рећи: крупна) господа вршила своје званичне послове. А што баш тамо?.. Зар у стражари није било довољно места, за једну торбу са великим комадом сланине, једно — две преје, луком, сољи, сиром и томе подобним јестивима?.. Места је да како било, али чим нова „ординац“ наступи своју дужност, и пријави се као „осмодневни“ разноситељ писама, ложења пуруна, доноситељ переца и прочаја, и прочаја“, — а њену одма г. г. дијурнисте приповеде, како је прошли ординац сирома страдао, оставивши своју торбу доле у стражари, јер док је он „горе“ служио, нека безобразна браћа појела му скоро цео његов сноп!... А овде горе, торба је сигурна, ту нико не сме ни присврдити, јер то је „канцеларија“!.....

А сад да вам представим и ова три господина... Млади људи, имају кад да чекају на авансовање... За сада су сва три сретна, пресретна, јер није шала, они ће беру плату... Рука је већ у царском џепу, само да се још мало дубље увуче!... Е, али није то ни сада баш мачији кашаљ, јер њих двојица зуку месечно по шеснаест форината, цифром цифрам *16 фор.!* — А најстарији господин дијурниста, кога су она двојица као некога „кајмакама“ сматрали, тај — не дирај, брате, — та тај је имао већ *20 фор.* Сума је то!... Да се баш лепо живети, особито кад се деси, да су родитељи овако господе у истоме месту, па дају господину сину и „квартиљ“, и „кост“, и одело; онда је она плаћа таман довољна на — пеpеце, ђаје, и који чашу пива!.. — Близу је 4 сахата... Тамо преко у оним „канцеларијама“ још није довршено примање, а господин „вдлатус“ сигурно зна, да је господин капетан после ручка одмора, сврнуо мало у кафану да ви-

мића. „Стармали“ би могао бити највећи непријатељ Јаши Томићу, али никад не би могао рећи, да је такав поступак (тражење зла) достојан ма кога члана омладине српске.

---

4. Римокатолички свештеник Округлић прекаже је певао Анђелићу. Сад православни свештеник Сундечић пева Штросмајеру. Али — si duo faciunt idem, non est idem.

Ђука. Знаш ли каква је разлика између нас и Чангова?

Шука. Да чујем од тебе!

Ђука. Нама се каже: „Ако вам је неправо, а ви се селите!“

Шука. А њима?

Ђука. Њима се каже: „Доселите се амо, па после маневр вам било и неправо.

Хирн мит нирн.

(из живота једног шпедитера.)

Шетасмо се ја и мој колега,
Поред тога „Магарчева брега“.
Уморени застадосмо мало,
А где мени на ум нешто пало.

Ја му рекох: кад с' вратимо, брате,
Свратићемо у крчму код Мате;
Колега ми једва дочекао,
По џепу се одмах попипао.

Та ја немам — само седам нови, —
Ето видиш празни ми џепови.
На гле и ја само осам нови, —
Ето видиш празни ми џепови.

Па доста је једна чаша пивца,
За онака два силом штедљивца.
. . . . . .
И одосмо куда наумисмо,
Чашу пива свако наручисмо,
И јести би штогод било добро,
А шта ми ти на то велиш добро!
Ух, како се пуши „хирн мит нирн!“
А у џепу богме само „џирн“:
Ћути, брате, залуд су ти речи,
Жељу твоју празан џеп ти пречи.

Хајдмо дома, вечера нас чека,
Биће хлеба и кисела млека.
И одосмо дома вечерасмо,
Па умирни одмах и легосмо.
Заспао сам, сладак санак сниво:
Наручио, и пошло пиво.

Келнер виче „џеј нал хирн мит нирн“
Ал, богме се сад не дам „секирн“.
Викнем и ја, та што год сам мог'о:
Дед и мени, али само много!
И већ ту је — — оде санак мили — —
А јава се подругује: *Би ли!?*

Црњак

Сељаци туже попа владици.

Чуо сам причати како су се сељаци једаред из оближњега села подигли у варош где им је владика резидирао. Депутација, њих на броју 14 дођу пред владику и пољубивши му десницу и назвавши му „добро јутро!“ почну изнимице приповедати, — туже своја попа за мрс у часни пост, (али не кажу владици да је то тужба).

— Ваше високопреосвештенство! Био је божић —

— Истина, децо!

— Дошла нова година на и прошла —

— Истина, децо!

— Дошао и крстов дан, а наш попа хајд' по селу да свети водицу.

— Е на лепо. То му је дужност.

— Обичај је, знате, те му свака кућа да, или шуњку, или плећку, или које ребарце, или мало сланине.

— Е на то је знак, да ви не желите да вам свештеник гладује. Е на лепо, децо.

Сељаци наставе даље, спет на изменце, али мало ситнијим гласом:

— Прошло је богојављење, свети Јован на и целе месојеђе.

— Настао је часни пост.

— Истина, децо.

— Наш попа наribао 7 акова купуса.

— На вредан је, децо.

— Јест', али он кува купус са шуњком у часни пост. Шуњу метне испод купуса да је ми не видимо. А кад ми одемо он удри по шуњки, а купус опет у кујну натраг.

— Хм! хм! (забрину се владика, па онда продужи) А има ли ваш свештеник доста вина у своме подруму?

— Има, има, и стара и нова, ваше високопреосвјаштенство.

ди, јесу ли му оне љубазне четири „даме“ још онако неверне, као што су јуче биле, те ено и он шета се по „парадиплацу“ са неколико официра.... Код господе дирунста овладала жеђ, те један од млађих изашао у ходник, стао на горњи „скалин“ направио од својих замашних шака „шпрахрор“, па се дере, да ти чак на пијаци чују: „ординац!... ординац“!... Али шта је хасне викати кад овај не може чути, јер ено га с оне стране стражаре, на оној меној, зеленој трави, где лешка и отворених уста и затворених очију снева о својој Ани, како му се око врата обесила, па му не да дануть, а он . . . али бадава, не може човек љуцки ни свој сан доврштити . . . Онај горе виче, да се сва стражара разбудили: „ординац !... „ординац“!... Један од војника изиђе и боже сањалицу тако љупко у ребро, да је овај пола у сну, а пола на јави дрекнуо: „А зашто то, Ано?“ . . . .

„Та мани се Ане, него иди тамо горе, ено онај ће ћинта већ грло провалити, дерајући се“, рече му на то његов друг.

(Свршиће се.)

— Но драги моји хришћани, већ сам се био забринуо за њега, ал ви сте ми скинули и ту бригу. Сад можете ићи својим кућама а за пољу не страхујте; јер кад има вина, неће се од шунке очемерити. Неће му фалити ништа, нити ће му требати доктора ни апотеке.

Сељаци се забезекнуше видевши да је цела ствар изишла на друго, него на што су они хтели. И још кад су чули да попи неће „фалити ништа“ — покупише се и одоше.*)

Ла-Жи-Будалија.

*) Приповеда се да је ту шалу начинио пок. владика Н. Г.— Ал ја ваш то не могу зајамчити.

Њој.

Кад опазим лице твоје
И очију диван сјај,
Хитам кући, да у песми
Кажем да сам вид'о рај.

Ал кад чујем за хиљаде,
Што уз тебе иду, хај!
Тад би одма да полетим
У твој мили загрљај.

Двобој.

У Пешти је било, остраг негде у város liget-у, (ви су били чивути. Чивути беху и јуначи, што су изашли да се дуелирају — чивута девери с једне стране, — чивути и девери с друге стране.

Јуначи већ стоје један другоме vis-a-vis. Свакоме пиштољ у руци. Не журе се — имају када.

Онда ће девери с једне стране приступити им и рећи: А како би било да се **погодите**, па да и не **пуцате**.

Девери с друге беху још паметнији, — они приступише и рекоше: Још лепше ће бити да **пуцате**, па да се не **погодите**.

Онај први савет: да се **погоде**, па да и не **пуцају**, — нису хтели примити, — јер то не би изгледало ритерски.

Усвојише други савет, који изгледаше много ритерскији, —

Пуцаше и — не погодише се.

А.

А ко би то знао?!

Фрајла Јулка има доста пара,
смејом својим сваког очара,
Хаљине јој у Бечу се кроје,
удварача пуна кола стоје . . . .
Па што није *„разумарин“ јој цвао?*
. . . . . *А ко би то знао?!* . . . .

Браца Јеша *солдарин* је јако,
вина нити не мари никако,
избегава друштва и весеља,
само *књига*, то му једна жеља;
Ал' од куд му *нос се расцветао?* . . .
. . . . *А ко би то знао?!* . . .

Сека Ања лепа је за цело!
Лице јој је као мрамор бело,
груди су јој пуване и бујне,
коса црна а уснице рујне
Коли јој је *ту леноту* дао? . . .
. . . . *А ко би то знао?!* . . .

Лупеж Ђура пред судом се прави,
вели: да му чини се неправда,
јер украо он никако није,
и заклетву баш положит' смије,
Па што онда *у бригу се дао?* . . .
. . . . *А ко би то знао?!* . . . .

Кад би *правда* окатиња била,
кад би српска проповедала вила,
да л' би злобни душмани нам хтели,
дати оно што су нам отели? . .
Да л' би онда *непредвих нам цвао?*
. . . . *А ко би то знао?!* . . . .

Кад би *народ* целокупан хтео,
или кад би, боље рећи: смео,
да избира себи људе своје,
што певају *сриству* славопоје;
Да л' би *„неке“ у сабору слао?* . .
. . . . *А ко би то знао?!* . . . .

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мита оде у касапницу, пружи месару десет крајцара и рекне: дајте ми за десет крајцара меса за пашег кера, ал немојте дати онако дебело као ономад, јер се тата од овог дебелог ономад разболео.

Ђ.

Тетка: Марице злато, а за што кидаш ту чарапу?!
Марица: Зато, што ме је мама разљутила.
Тетка: Е на није чарапа крива томе ништа.
Марица: Ал мама је онда мора подштрикавати.

Ђ.

— Шта ти ради мати код куће, Ђуро, запита учитељ Ђака.
— Моја мати шије, кува, пере, спрема, меси и све ради.
Добро, а шта ти отац ради?
Молим господине, он није код куће у бирцузу је
Та добро, добро, ал кад је код куће, шта онда ради?
Онда се свађа с' мамом.

Ђ.

Милка! О силе те не убиле, а шта си радила кад су ти све шаке од мастила? Запита мати Милку кад је дошла из школе.
Та данас смо писали карактере мама за велики испит.

Ђ.

Вино и истина!

„У вину истина лежи“.
Пословица каже,
али ма да многи
са *вином* се слаже,
истину не трпи,
истине се клони;
јер истина ружно
у ушима звони,
а *лаж*ма подло
има *добру* цену. —

Не верујеш мени?
А ти питај
Макар коју жену.

Др. Казбулбуц.

Говор и по.

Био сам пре неколико година у једном селу близу Сегедина, а баш о св. Сави. Као свуда, тако и овде после службе отидемо у школу где ће се водица светати. У школи се толико накупило света, да је један другог носио. Поп М. освети водицу, па ће онда држати говор. Ја сам мислио да ће он рећати заслуге св. Саве, или ће му животопис поновити (који прошле године говорио није) ал не би од тог ништа, окрене се нама, па поче: „Христијани моји! Знате ли ви шта је данас?“ Хм, ни не знате, ал ја знам; данас је св. Сава, хм! А знате ли ко је он био? ја знам да не знате, то вам је био један поштењејши човек и честита душа, ту међу нама нема тако поштени људи као што је био св. Сава; ја знам, ал ви не знате. Ако да Бог до године знам да не знате шта ћу вам још говорити о св. Сави; хм, ви не знате, ал ја знам. За данас пак нек је доста, јер канда ми се чини, да на мађарској цркви већ звони подне. . .

Господу помолимсја!

Деца забрујаше: Господи помилуј, попа још даде отпуст — и ми се пуни утехе, и раздрагана срца врагисно кући, седосмо за постављен сто, и око три сата после подне почесмо решетати говор и говорника.

Ђ.

Нужњејшаја!

Нит' дању мрака,
нит' ноћу зрака,
нит' зими траве,
нит' руже плаве,
нит' лети снега,
нит' доли брега,
нит' слепу вида,
нит' сраму стида,
нит' ћоси брка,
нит' лењом трка,
нит' баби чара,
нит' лудом дара,
нит' мужу пара,
нит' нужда ствара,
ал бити мора,
мора; па мора . . .

А шта то шта???
то се већ зна: . . . . . .

Нешто што очи,
пређа и дира! . . .
Зову је неки:
врашка-турмари!!!

Др. Казбулбуц.

Мртвац и горчило.

Наши чукундедови, на далеко су чувени са њихових досетака. Па да би и читаоци добили појма, хоћу једну од многих досетака да им испричам, која се ових дана збила. Нећемо ништа додавати нити одузимати, већ ће мо верно рећи како је она шала текла. Еле свакоме је знано, да у ово доба године, иду фендевери од куће до куће, те набирче да однесу и продаду за порезу ма и последњи јастук. Тако ходећи дођу и у чукундедину, а то је циганско крај у Вршцу. Један цига по имену Пера Ицарин, кога су фендаши већ фендовали и пођоше у намери да однесу пописане ствари, спази их где долазе на се брзо досети како да их превари. Чуј Стано рећи ће својој жени: Ено их где иду, однеће нам све ствари; него лај брзо један чаршав и једну упаљену свећу, ја ћу лећи на астал, ти ме покри, мети свећу чело главе, па запевај што боље можеш, јер кад виде фендевари да је мртвац у кући, они ће нас обићи. Тако се и збило. Жена се налегла на мртваца па је нарицала што је боље знала; није поштедила ни фендеваре, по неки грош и „прош“ односно се и на њих. . . Кад су фендари прај куће дошли, завирили у собу и спазили мртваца где на астал лежи одоше. Кад се жена уверила да су они у другу улицу зашли, известн спог мртвог мужа и овај опет устане. Сад пак опет чека да му гости дођу. Дал' ће му још једном за руком поћи, идемо да видимо.

Асав Ћикул.

Претурио се! . . .

Госпођица:
Ал' молим вас, престани те нало!
ви ласкате и срцу и души;
ако тако даље потерате,
верујте ми, запушићу уши!

„Штуцер“:
О, дражесна госпођице Фенка!
престуни сте хумора и шале . . .
Та да *уши* запушите руком
за то су вам — ручице премале!

По анегдоти.

Др. Казбулбуц.

Промена, за времена!

Волео ју то се касти не да!
гутао је чисто њене драги,
слађа му је била и од меда,
већу сладост никако не тражи!

А што данас после доба кратка,
он од куће ко поманан бежи?...
Била му је и сувише слатка,
па му сада у — *стомаку лежи!*

Др. Казбулбуц.

Комплименат.

На променади седела је на једној клупи усамљена госпођица Тина. На једаред стаде пред њу њен познаник Фиђфирић Паја, и поче одоа до јој се извињава:

„Извините, госпођице Тино, ја сам већ тринут поред вас прошао, па вам се нисам јавио. Ал верујте, — ви сте данас тако лепи и дражесни, да вас за иста, нисам ни познао!

Срећа.

Господичић: Што сте ви госпођице данас тако тужни? — Очи су вам мутне, као да сте много плакали.

Госпођица: Не питајте.

Господичић: И нећу да питам, јер сам већ чуо да вас је ваш пенилостиви тутор дуге грозно тукао. Ја би само то желио знати, јесам ли ја то срећно створење, ради кога сте батина извукли.

Изврсан лек.

Доктор: Ено сам вам овде прописао неку маст, коме ћете мазати болну руку. Ако вам та маст ништа не помогне, не мора ићи у штегу, јер је врло згодна и за мазање чизама.

Пацијенат: (Мађар). А може ли се употребити и као бркомаз?

Доктор: Може.

Пацијенат: Ништен уче! то је изврсан лек.

Никад се више није смејао.

Наставник: (при учењу повеснице) кад је ц ру Хенрику I. умр'о син, од тога дана, па све до смрти своје никад се више није смејао.

Мали Јак: Па зар ни онда, кад га је ко голицао?

Шта је добио.

А. А знаш ли шта сам ја добио ономад на нову годину.

Б. Шта?

А. *Кињавицу.*

Шта вели госп. Зебић.

Господар Зебић вели овако: У данашње време није баш велика радост имати деце. Ако имаш синова, — отићи ће у милитарију; ако имаш кћери — долазиће милитарија к њима.

Двојица.

Састао се дебели игуман са ситним изгладнелим учитељем. Били су од детињства познати, пак је игуман питао да се сме са другом својим пашалити и рече му: „Јес' чуо, Алекса, ја не би волео бити у твојој кожи“. — Учитељ се мало збуњено па запита: А зашто?“ — „Зато! — Јер би ми у њој било врло тесно“.

Свирање по еванђељу.

А. Свира ли ваша кћи у гласовир?

Б. Свира.

А. А како свира?

Б. Са свим по еванђељу. Лева јој рука никад не зна, шта јој ради десна.

Сигурно средство.

Доктор: (к болесниковој жени). Све сам покушао да болесника доведем у зној, — па никако. А кад би сеознојио, таки би му било лакше.

Жена: О, господине, на што ми то пре не рекосте. Сад ће то мени за руком поћи, и то боље него вами.

Доктор: А шта ће те урадити?

Жена: Казаћу му да за осам дана мора порез платити; — видићете таки ће сеознојити.

За што.

А. А зашто госпођица Лела носи за шеширом голубово крило?

Б. Ћути. Хтела би да примами каквог јастреба.

Жена: Ух, човече, ала се ти дуго бријеш.

Муж: Е, — да је моја бријачица тако оштра као н. пр. твој језик, брже би био готов.

Савет.

Сваки напор нађа да уроди плодом.
Држи се искуства спојена с вештином:
Кад ти кућа гори, ти је гаси водом, —
А букне л' ти срце, ти га гаси вином.

По немачком
К.

Одговори уредништва.

„Из ђачког дневника“. Право сте казали, да „Није баш на *углед*“; па тако неће ни *угледати* света у „Стармалом“, — али можда ће друго што бити *угледније*. Само ваља запамтити, да је од ђачког бекријисања и пуцибатинисања тешко истесати што смешно, — јер је ствар по себи веома жалосна.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

„Милијони“. И нама се чини да би то боље изгледало кад би се прекројило на да буде шаљива игра. За то нам јавите вашу адресу, па ћемо вам рукопис вратити, — што само изнимице чинимо.

„Оде до врага!“ — Не жалимо за њим ни најмање.

ТРАЖИМО „СТАРМАЛОГ“ ЗА 1887.

ове поједине бројеве: 6 и 30, за које плаћамо 20 новч. по комаду.

Администрација „Стармалог“

Новије књиге и листови.

Које уредништво прима у замену.

Коњиће. Венац приповедака младим пријатељима од Брате. Прва свеска. У Н. Саду 18⁸8. Штампарија А. Пајевића.

Радикал. Лист за политику, књижевност и привреду. Излази у Београду сваки дан Власник и уредник Пера Тодоровић. Цена годишњи за Србију 20 дин. — За Аустроугарску двапут толико.

На селу и пољу. Слике и призоре из српскога живота. Написао П. Адамов. Свеска II. Издање срп. књижаре и штампарије браће М. Поповића у Н. Саду 1888 Цена 60 новч.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

„ОДЈЕК“

ЛИСТ ПОЛИТИЧКИ, КЊИЖЕВНИ И ЕКОНОМНИ

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ У СРБИЈИ

излази у Београду тринут недељно: средом, петком и недељом. Доноси чланке и дописе из унутрашности Србије, те тим начином обавештава о *приликама и догађајима у Србији*. „Одјек“ се *бави стварима из свих српских и славенских крајева* и има своје сталне рубрике: Српство и Словенство. Прати редовно производе *српске књижевности*, доноси *изворните реценције*, *економске и аграрне* и саопштава нове *проналаске на пољу науке и умјетности*. Доноси у сваком броју *два подлиска*, а неома је згодан за *огласе*, јер је распострањен по Србији.

Цена му је за Србију 24 дин. а за Аустро-Угарску и српске покрајине 15 фор. годишње, 7·50 на по године а 3 фор 75 новч. на три месеца.

Претплату из Угарске и Хрватске прима штампарија А. Пајевића Нови Сад, а из осталих крајева шиље се уредништву „Одјека.“

Позив на претплату.

На славенски лист на њемачком језику

„Parlamentär“

који излази у Бечу (Wien. VII. Lerchenfelderstrasse 25).

Није истина што се проносило, да је „Parlamentär“ престао излазити. Он и сад излази и западa изван Беча са поштанском пошиљком: на четврт године фор. 2·75 — на по године фор. 5·50 — на сву годину фор. 11.

Администрација

РЕД ПОЛАЗАКА.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОПИНСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1888. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ЧЕТРНАЕСТА.

Цена 30 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ПСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРЕСТУПНУ 1888.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

ПОНУДА ШТАМПАРИМА.

Једна стара, врло добро сачувана и за сваку радњу способна

РУЧНА ПРЕСА ЗА ШТАМПАЊЕ,

као и један стари од здравог хрстовог дрвета врло јаки

ДРВЕНИ ПРЕС

са гвозденим навијачем и притиском до 50 метарских центата за пресовање штампаних тискарија — продаје се по врло умереној цени. Пријаве за одкуп ових пресова прима администрација овога листа.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

У Новоме Саду 20. марта 1888.

„Стармали“ излази сриjут месечне. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, на Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 4 новч. од реда.

Помозимо!

Ох пролеће, ала су ти
Пуни јада први дани;
Долазиш нам тако кивно
С елементи разудани.

Још се вода не стишала
Што нам дому темељ срива
А већ ждере кров над главом
Ватра жива.

А бура се захукава
Да не легну али таласи;
Ветар шири, буру шири,
Да се пожар не угаси.

Ко нас куне тако љуто
Из дубине многих миља?
Ко нас куне? — ил још горе:
— Ко нас тако благосиља?!

Бура руши, вода тоне.
Пламен пропаст вашу сниva.
Ил је мноштво наших греха,
Што те казни изазива!

Шта је, да је, то испитат'
Ко би сада каде им'о!
Један глас се само чује,
А тај вели: Помозимо!

Ох Кикинду, српско место —
Ох без крова и без хлеба!
Ту су јади понајжешћи,
Ту најпреча помоћ треба.

На пепелу дома свога
Гладна деца, жене, људи, —
На зар њина вела мука
Само сузе да нам буди!!

Помозимо, ко чим може,
Да што горе не видимо.
Помозимо, приложимо, —
Бар се тако поправимо!

И ми отварамо писанију, да се што пре помогне страдалницима, браћи нашој у Кикинди.

Издавалељство „Стармалог“ радо ће примати и бележити сваки и најмањи милодарак и опремаће га журно куд треба.

Имена приложника:

Уредник овог листа 3 фор.

Издавач овог листа 20 фор. послао је од своје стране одмах на први глас ове ужасне несреће.

Кад се обазремо на историју нашег српског народног позоришта, доћу нам на ум свакојаке мисли; а где има свакојаки мисли, ту има доста и помучних, а доста и поучних.

Узмимо само да наше позориште постоји више од 26 година, па ако сад и није здраво као лав, то долази баш отуда што је морало много лавирати, — јер лавови не лавирају, а ко мора да лавира тај тешко остаје здрав као лав.

Кад се наше позориште зачело онда још није било закона о народностима, онда је по природном закону Србин своје мезимче могао српским народним именом крстити и то се сматрало за сасвим природно и од доле и од горе. Што се чисто српским новцем основало то је било српско народно. Наш се скром-

ност није напела, а горња господа нису о нас запела, па ни сам Тиса, кад је већ постао „тигром“ није на позориште „српско народно“ режио, нити га је својим оштрим опозиционалним зубима уједо.

И сами мађарски магнати показивали су се онда као пријатељи нашег позоришта. Онда је био г. Јачи Игњатовић посланик у Пешти, па су га мађарски магнати, с којима се добро живео, и сами нудили да заиђе са листом међу њих, па ће и они приложити коју мангуру на олтар српске талије. Али така ти је та српска талија, — Игњатовић је онда вальда имао и сувише српска поноса и није хтео да на српски завод жебрачи од мађарских магната и тако нема нико права казати, да наше позориште није у стварима и знојем и трудом и пореклом чисто српско народно.

Оно истина, српски је новац улазио и у оне фондове из којих се издржавају и мађарска позоришта у Пешти; улазио је каналом порције. — ал се није враћао олуком пропорције, јер да је било пропорције, било би и лепе субвенције нашем позоришту, — но од тесубвенције и од њене конзеквенције сачувао је нас подуже господ бог на небеси.

Што се наше позориште звало „српско народно“ о то се од горе није запитало ни онда, кад се је под дичном „Заставом“ коју је света Милетићева рука високо држала, кад је под том заставом стајала огромна (онда се још није звала „целокупна“) српска слободоумна странка, кад смо на сва уста викали што нас боли, кад су толики посланици српски момачки знали бранити право и достојанство српско. Ни онда није никоме, па ни Тиси падало на ум да запне за то, што се наше позориште зове српско народно. Сад нас има и целокупних, и нецелокупних, — и да нас ко све скупи, можда ни онда не би били цели (или не би знали поћи к цели), — сад има посланика српских којима је мало дојакошњих листова српских, па у Пешти подижу нов „Српски Дневник“, — има тога свега, — ал можда баш за то што тога свега има сеља се висока влада и ниско позоришта српског, сеља га се тако пештански, да би нам милије било кад га се не би сеђала.

Имали би ми давно красну зграду за наше позориште, јер многе општине турите руку у џеп, да приложе на ту цел, која ће ваљда, која стотинама, — али по тим добротворним рукама удари пештански прут, али преко тога витог прута не могоше да прећу прилози (као што на пр. Руси могу да прећу преко много ширег Прута). — То је све било у славу автономије наших општина, и права располагања са својим имањем.

Сећам се и ја да је једаред општина новосадска хтела нашем позоришту да поклони плац на сред пијаце, да се ту зида српско народно позориште. Е ал онда г. Бенду још нисмо били изабрали за владику, и он је савеговао да се то ни пошто не допусти; јер би позориште било близу цркве римокатоличке, па би то било саблазан. Те да не буде те саблазни цркви римокатоличкој, поклони нам општина новосадска плац преко пута николајевске цркве. Свети Никола био би вољан отрпити и саблазан, и можда би му и још милије било да му буде преко пута српско позориште у место — синьске пијаце.

ПОЛИСТАК.

По дана у „концоларији“.

(пола шале, пола истине)

од др Кавбубуџа.

(Свршетак.)

— „А где си ти море?“ раздера се на њега господин Аца, — „зар ти не чујеш, да те *ја* зовем, ха“? . . „Ама, овај . . . онај . . . знаш, ја к'о мало задрем'о“, — брани се „ординац“, али у гос. Аце нема шале: „Ако још само једаред усудиш се, не чути мој глас, одма ћу с' тобом у „штукуа“; је си разумео?“ — рече и — остаде жив. — Сад и гос. Наца, па и сам господин Паца, кано оне двојице, поучи „ординаца“ да му ваља бити опрезан, јер . . . јер . . . — — Сирома бака збиља је мислио, с му ове „њите“ к'о што их је са друговима звао, могу нахудити, па онда би јадна Ана дуго чекала, да јој се драги из „штопа“ врати . . . — „Ординац“ је донео на оближње пиваре три чаше пива, јер су господа *„загорела“*, па и он онда скине своју торбу са клина, који је тога ради ударен у један „раф“ са старим протоколима, и паући да се и сам мало прихвати . . . Отвори торбу, ал' — — (сад ћете сви рећи: ал' има шта видети !!) варате се, јер он *неможе* готово *ништа видети*, почем од оног лепог машног овчијег сира, што је „екстра“ у неке крпице замотан био, само трагови осташе, крпице са којима се ни тице не би задовољиле, — а од сланине фали бар полотина! . . До душе лукац је ту и црни и бели, али од оне половине проје, што му је од јуче преостало, ваље такође саме крпице . . . „Ао — ја!“ узвикну један бака, — а ко је мој сир, и моју сланину тако осакатио? . . . . — „Шта, шта“, ? упиташе сва три господина у један глас, — „то не може бити! то не сме бити! Ово је царска концоларија, ту нико не долази, окром госп. капетан и господа фелбаби, па вальда нећеш тек мислити“ — — — протовори господин Шаца, — на што ће господин Аца додати: „море брајо! А да то није онај проклети миш, што нам никако нира не да? . . . Знате да је и мени пре годину дана скоро целу перецу изео“? . . . — Истражна комисија збиља проваље, да су трагови зуба — *мишији*, и сирома ординац мораде а конто те неприлике свој дневни оброк смањити, јер иначе не би до суботе, — док „оплеа“ дође, — дотрајало. — — Мрњадући нешто кроз зубе, што је врло налик било на „гладне њите“, изиђе он на поље, али за сваку сигурност, да не би ти *могани мишеви* и овај заостатак потрошили, понесе и торбу са собом у стражару доле. — Господа су га само презирателно погледала, али рекла нису ништа. — Тек кад се он са свим нуа степенице сишао, рећи ће г. Шаца, господину Наци; казао сам ти већ толико пута, да се умериш, али ти ниси никада сит! Како би лепо могли и сутра доручковати, ал ти хоћеш сав сир уједаред да прогуташ!“ — Господин Наца на ове увредителне речи позвати: „Та да се ти ниси на сланину и проју онако наклонио, као да ниси три дана ништа окусио, не би он толико ни приметно,

Али кад новосадска општина није била тврда према српском нар. позоришту, ова је послала закључак свој у Пешту на потврду. А Тиса се дуго предомишљао и напоследак је решио, да се ханси плац може поклонити позоришту, али не „српском народном“, које већ 26 година постоји, него „новосадском“, кога нема, нити га је кад било, нити коме на ум пада да га подиже.

И до сада су се наше жеље одбијале, али су се одбијале озбиљно. А сад се одбијају са вицем и поругом.

На шта сада?! Шта мисли српско осећање о господину Тиси?! — Ништа друго, већ само оно, што би мислило мађарско осећање о свакоме ономе: који би с њима тако поступао.

Амин!

Бира. Штросмајер је овомад поклонио многе хиљаде на добротворне народне цели. Тако се завршила његова „златна миса“.

Спира. Ох златна мисо! штета само што така мисо не паднe на ум и коме нашем владици.

Пуслице.

⊙. Принц Кобург вичe: Мамо! А одзив му то исто одговара.

□. „Наше Доба“ обећава да „Српском Дневнику“ неће очи копати. Јер таме би утерао у лак неку српску пословицу.

---

§. Скупштина се у Београду отворила. Ми у први мах нећемо о њој ништа да беседимо, нити што да управљамо на њену адресу. То је знак наше симпатије према њој, (јер и она је сама без беседе и без адресе).

≙. Кад већ конзервативци праве нереда, онда је већ зацело ред да у Румунији буде друкчије.

△. Код Новог Сада вода опада. То је једино опадање које и „Стармали“ одобрава.

≕. Ужасна је несрећа постигла Кикинду. Није нам до шале, — али ако је при томе пожару изгорео и кикиндски програм. — то је чак нека утеха.

Ω. Брат-Јано је пао. За то има доста да захвали своме брат-Дмитру. Ако му не захвали он, захвалиће други Румуни.

јер ја сам сир тако изирвио, да је морао мислити: ниш је био, али ти и твој драги Аца“.. — — „Молим, молим, да се моја личност не дира“, рећи ће на то овај, „ја сам још најумеренији био!“ — „Још ће сад изаћи, да сам ја та хала прождрљива!“ разљути се сад г. кано, — „а ја би молио, да се узме у призрење, да сам ја куд и камо старији и у плати, и у службовању“ .... — „Ех, чудна ми купуса!“ — узвикну на то г. Наца, — „ти се већ увек са тијом већом платом бебутеш, као да си већ канцелиста, а не гола као и ми“. — „Господине!“ исправи се на њ' госп. Шаца, — „господине, једну мање!“ — — „А и ти господине језик за зубе!“ беше одговор и — госп. Шаца и госп. Наца полете једно другом у косе, титулирајући једно другом свима могућим именима, само не онима која „господи“ приличе. Аца их је мирио, али је ларма толика била, да су чак г. фелбаби из друге собе прекинули свој диван и дотрчали, да виде који је опет ђаво у тој соби .... „Проклета дерлад!“ рећи ће против сваке етикеције стари фелбаб Миша, — „увек се гложе, као да су поделили дедовину. — Мир балавци једни, јер ако узмем“ ..... — — —

Не довршиш... — На степеницама зачу се ход капетанов и док се он на оних 16 степеница испео и врата прве собе отворио, у којој г. фелбаби седе, — могао је одмах у себи рећи: ех, баш имам вредне људе око себе!.. Свакг је то зађо нос у хартију, на ниште, ниште, да сне пуца!... Шта више стари г. Миша тако се задао у неки „акт“ да није ни чуо, кад су се врата отворила и г. капетан ушао... Још се г. капетан ни „раскомотио“ није, нити свој „шрајброк“ са клина скинуо, ал' ево госп. „адјатус-а“ са неким „актом“ под пазухом иде преко степеница и одма за тим јаља г. капетану, да се доле у „грудибуху“ мало задржао због оне познате ствари „in causa“ H. — .... У соби г. г. диурниста влада потпун мир... Пише се тамо у месњаест, али је и време било: јер онај допис, што је као *хитан* обележен, требао је још после ручка, да буде одправљен кумпанији у месту, а сада је скоро 6 сахати... Али има и томе лека, — чим је ствар спршена, — узме госп. експедитор званичан куверат, на напрља црвеном оловком, да се из далека види: „*Aussser Cours!* Sehr dringend! BEI TAG UND NACHT!“ - То је до душе био обичај, тако написати за оне кумпаније, које *нису у месту*, да би се таким актови што пре разашиљали из једне штације у другу. али, молим вас у оној хитњи, да акт само из руку иде, могла се и таква погрешка десити... Међутим је г. капетан нашао за добро, да започети рад на сутра остави, јер ето иби већ 6 сахата, а чопек није тек роб, хоће и свој одмор да има.

Господи оде, а после три минута не беше ни у једној „концоларији“ ни живе душе!

Рећиће ми неко, да је ово немогуће, јер кад би то сваки дан тако ишло, неби се никада ништа урадило, — али ја на то примећујем: да има *доста* ђавла, где се овако, или налик на овако, ради, ако не баш *сваки* дан, а оно бар *нет шуга на недељу!*

Др. Казбулбуц.

††. Кажу да кромпириц немачки пати од увоболе. Е па велика господа обично не чују добро. (Тако вели „Hum. Listi“.)

С. Уредника „Велике Србије“ метуше у пензију. Сигурно за то, да тако сад сво своје време може посветити томе многочитаноме листу. Сигурно је то узрок, јер иначе не би било баш здраво радикално.

Ђука. Рекоше, да ће „Српски Дневник“ изаћи 8-ог марта.

Шука. А шта ми је до тога стало.

Ђука. Сад опет обећавају да ће изаћи првог априла.

Шука. Првог априла.

Ђука. Првог априла.

Шука. Хе, хе! Али ако нас преваре.

Ђука. Па боље да нас преваре са неизлажењем, него са излажењем.

Ђука. Јеси чуо, Шука, ја тебе волем као брата, али знаш шта —?

Шука. А шта?

Ђука. Ајде да се покикамо, или да се изгрдимо. Или бар да се споречкамо

Шука. Али, за име бога, на што то.

Ђука. На што!? — На што!? — Ако то не урадимо, још може ко посумњати да ли смо Срби.

(Ђука и Шука почну се грдити, смрдити, чупати, пљувати, — можда само тек онако, да чују шта ће казати српски душмани.)

Српски душмани. Браво! Брависимо! То су прави Срби! Таке ми волемо! Fora! Ujra! Noch einmal!

„Амор“ пред судом.

Има л' правде још на свету?
Ја би рекао: нема!
Везане јој увек очи,
па седи и дрема!

Мале хуље само пате,
а велике — живе;
Мале хуље главом плате,
а велике — криве!

Ето „Амор“! . . . Хуља грдна,
макар да је нали,
колико су преступака,
на душу му пали!

Покрао је сила срца,
и данас их краде;
сачувати од њега се
нико баш не зноде!

Оружан је увек — стрелом,
то већ види свако,
оружаном руком да се
победити лако!

Подубаца отео је,
да им броја није,
а кад сузу коју види,
још се злобно смије!

У груди је свима нама
ватру живу стако,
крв пролити човечанску,
и то му је лако!

Убио је невиности
да јој нема броја,
отровао живот многи,
без кавге и боја!

Па за таквог преступника
као „Амор“ што је,
параграфи законика,
зар и не постоје?!

По немачком. **Др. Казбулбуц.**

Грађа за нову енциклопедију.

Незбучним редом или збучним нередом.

Благодејејаније. = Установа, (која није за уста стара, и која се брине, да се не мора на ђубре бацати: стари пасуљ, ужежено сочиво па ни сам смрдљив купус.

Гложани. = Једно место, које нема права да се тако зове, јер у њему не налазе ни два српска листа.

Шеретлук. — Најгори лук, — ал ипак уме да досне и до највиших трпеза.

Текелија. = Отац, који би требао да има најблагодарнијих синова, — све саме соколове (и несоколовиће).

Балкански савез. = Дивна идеја, о којој људи више говоре кад су у опозицији, него што за њу раде, кад би најбоље могли.

Хурбан. = Сад већ мртав човек, али жив доказ да неки грешници и од мртвих људи зазиру морају.

Пријатељство. = Красна веза, која се у пуној чистоти налази — кад и кад. Али опет кад и кад тражи само кад и кад.

Угарска. = Држава, у којој би људи могли бити срећни. Али ако нису, — томе „Отармали“ није крив.

Матица Српска. = Друштво, које кад би и најмање погрешило, платило би животом; а кад није криво, онда плати само 250 фр. истражних трошкова.

Матица Словачка. = Неопојан мртвац, који чека своје време да лепше и дичније васкрсне.

Прота новосадски. = Начелно питање, о којем сад већ и „Туркос“ и „Нашедобос“ тако исто ћуте, као на пример и „Браник“ и „Застава“.

(Продужиће се.)

Црно на бело!

(превод)

Учећи права над књигом седим,
а свуда влада покој и мир;
Само за мене доба је муке!
Испити ту су! ћачки немир!
У књизи тражим „правице“ речи,
што кривду казни, а тугу лечи,
а доказ ту је нуждан за цело,
црно на бело!

Природа иште од сваког своје.
увочев поглед на књигу гледа,
Ал' очи мутне, склапају с' саме,
сну ми се више отети неда!
У сну ми дођу другчија слова,
нег' што их има књижура ова,
па и ту ипак видим за цело:
црно на бело.

Беле јој груди, ка мрамор исти!
ручице мале, па тако беле!
а лишце лупко, виљинско лишце;
Ал' очи црне баш ме занеле!
Па коса црна по белом врату
несташно пала љубљеном злату!
Па ето доказ! Ето за цело:
Црно на бело.

Ох да сам сликар, душице мила.
да твога тела дражесне чари
кичица моја овековечи!
Ох, то би били небесни дари!
Ал тога немам, прибор ми цео
Танано перо и папир бео.
Замачем перо у јада врело
И пишем што ми душу занело,
И шта ми небо срцу отело.
То пишем худо,
Невешто худо,
Црно на бело.

Др. Казбулбуц.

Гласови,

који с почетка лепо изгледају.

Анђелић **путује** — из Крфа у Карловце.

„Наше Доба“ — **престаје** —

Чангови **су сретни** — што се могу вратити од куд су дошли.

Тиса **пружа руку немањарским народима** — да је пољубе.

Благодјејанци **карловачки сити су** — пасуља.

Поп Панта **се каје** — што није њему првом пало на ум да буде уредник „Нашег Доба“.

Пашић **увиђа да се обрукао** — Пера Тодоровић.

Честита душа!

Ђука:

Је л' молим те, Шуко,
истину ми кажи:
Како ти се свиди
тај господин Гаја?
Мени све изгледа,
да живи од лажи,
и од туђих само
масних залогаја?!

Шука:

Кад ме питаш тако,
право ћу ти рећи:
Вараш се у њему. . . .
Поштењак је ово,
не мож' бити већи!
Паметан је јако,
разборит у свему! . . .
Само мало „кеца“
што одвише љуби,
И што трештен пијан
по сокаци дуби;
И кад види туђе,
мисли да је своје;
И што нема воље
да му с' леђа зноје;
И кад може кога
он превара радо,
И што многи јадник
са њега је страдо;
И што има ствари,
да се човек гнуша;
Иначе је, веруј:
Поштењија душа!

Др. Казбулбуц.

Из Вашархеља

пишу да је онде умрло и без опела сахрањен неки шеширијски калфа. Сахрањен без опела, као каква стрвина.

А то јо овако било:

Свештеник тамошњи зове се Тамаш. Људи су га молили да опоје сиромашног покојника бога ради и душе ради и говорили су му:

Опој га, Тамаш! Опој га, Тамаш.

А душепопечитељ одговара: Не чујем ја ништа, до год ми говорите Тамаш.

— Да како да ти кажемо?

— Треба да ми кажете Ту маш! па ћу га онда опојати.

Он и она.

Седели су двоје крај бунара,
па гледали у дубину црну,
Љубећи се и грлећи слатко,
мисао им у будућност прну.

Он сад узе камичак у руку
па га баци у дубину доле
„Док из воде камен не изађе,
„душа моја тебе ће да воле.“

Она узе лагани иперак,
па га пусти, да по води плива:
„Док иперак на дно не пропане
„О тебе ће душа ми да спива!

. . . . . .

Лето дође, бунар се засуши,
камен видиш, а иперак на дну је!...
Ах! од оних заљубљених двоје
већ се давно ништа и не — чује!

По немачком. **Др. Казбулбуц.**

Са допуштењем

„Стармаловић“ измењу је Јефта Расникућа своје презиме, и од сада ће се писати Јефта Расник-Учевић.

Тако исто измењује Сима Губикића своје досадашње презиме, и од сада ће се писати: Симеон Губик-Аповић.

Тако исто Лука Летиправића измењује своје старо презиме, и подписује се Лука Летић-Раповић.

Exempla trahunt.

Ваш је „галантан“!

На балу. (она)

Боже! Боже! Кад се сетим само,
мога прног, ах' сретнога бала!.;
Као да је опомадне било,
тако би вам све причати знала!

(он)

О, верујем госпођице Стако!
ал' се чудим ипак вашем дару
Тако дуго памћење је редко!

. . . . . .

(истрча му!.. у ласкања жару,)

по једној анегдоти, **Др. Казбулбуц.**

А. Која се песма у Босни највећма загушује?
Б. Српска.
А. А која се арија у Босни највећма шири.
Б. Чивут-арија.

Неће на исповест.

Простодушни неки, старога кова свештеник ступи цветне недеље на амвон, те заче да говори својим парохијанима овако: Православни Хришћани! пошто сутрашњим даном ступамо у страсну недељу, те пошто ће сваки од вас по обичају приступити светој исповести, то да не буде хуке и калобуке по цркви као прећашњих година одлучио сам исповедати

у понедеоник — лажљивце.
у уторник — крадљивце.
у среду — кавгаџије.
у четвртак — расипнуће и карташе.
у петак — опадачо.
у суботу — блудниксе.

Свак ће се олако сетити да му тога поста ни жива душа не дође на исповест. — а простодушни попа није могао да разуме зашто то.

приповедао **Т. К. П. Ерцеговљанин.**

Срећа.

Питали су чича Тиму
шта о срећи мисли?
Чича Тима ово рече,
пошто се промисли:
Није срећа:
пуна врећа!
Нит је срећа:
плава већа!
већ је срећа:
понајвећа:
млада снага, —
здрава плећа.

Др. Казбулбуц

Из циганског света.

Неки цигански укр'о кобилу, па га тога ради стрпају с' оне стране браве. Пошто је већ неколико месеци под истрагом лежао а никако пресуде, досади му се већ, те се попне на прозор одакле ће моћи видити судца кад буде одлазио кући. Кад спази судца на сокаку, почне викати на њега „та стани ти господине, или каколи се зовеш — докле ћу овако?“ — Судац се окрену да види ко га зове, а цига настави даље „та ти-ти, што си се окрен'о;“ судац се врати натраг те дâде звати цигу у своју писарницу, да види шта хоће. Кад дођу цигу пред њега а он се сети да је овај још под истрагом, те га запита, зашто неће да призна да је украо, кад су нашли кобилу код њега? На то му цига одговори „та суди већ једаред; докле ћу овако лежати? подели, мало на мене, мало на тебе, мало на овог, мало на оног та није то била катанска — била ћорава кобила; невреди ни 5 форината.

Пош'о цигански у госте у друго село. Пошто је јака магла и цича зима била, рећи ће му један познаник: та куда си пош'о, зар невидиш да је небо пало на земљу!?

Па нека, одговори цига, — ја ћу преко неба.

Д. Беса

БРАЦА ПЕРА И — ДУХ.

Мој брацика Пера
баш је јунак прави!
Кад се штогод прича
да те пређу мрави,
он се тек насмеши,
казивати стане,
(а слушат' га можеш,
управ' док не сване).
„Какви дуси, . . . виле, . . .
и вампири худи?!
Мањте се тога,
памети сте луди!
Мени је у веку
дуг некакав дошо,
али чујте само,
како ли је прошо!. . .
Био сам нам онда
кочоперан низине,
кад-кад добро ћаче,
кад-кад — свакојако!
Али страве писам
ни о' чега им'о,
а ко деца, често,
„страшно“ говоримо,
причамо о духу,
и авети каквој,
што се ноћу јављa,
у хаљини лакој,
или о вампиру,
из о другој страви,
а другаре моје
ужас да подави!
Само ја се смејах
увек такој шали,
срчан увек бејах,
па да бејах мали.
. . . . . .
И код моје куће
сви су добро знали,
да се ја не клањам,
хаџадји и хали,
па ме с тога често
мењали на пробу,
сазивали виле
и вихову нобу. —
Најзаше ме онда
моја сеша Маца,
увредила, у речи:
„бојиш ли се браца?!“
. . . . . .
Једнога смо дана
ми добили госте,
родитељи ради,
да их баш угостс,
на покојни отац
мени рече: „сине!
сиђи се у нашег
подрума низине,
па из оног краја
што на сокак гледи,
из петачке оне,
вина нам нађеди.
. . . . . .
Узео сам спеђу,
јер је вече било,
сишао се доле
весело и чило. —
Кад наточих вино
па се дигох горе,
зачух шапат неки,
ко да близу зборе,
погледах кроз тмину,
али покрај врата,
стоји нека *слика*
белим умотана . . . .
Макар да се писам
аветиња боја',
ипак, признат' морам:
дође ми до *зноја*.
И прва ми мисо
беше: брже к' врати!
Јест, ал тамо стоји
вештац умотани!. . .
. . . . . .
У забуни оној
зграбим цигљу неку.
Завитлам ју, . . . вурим, ...
ал' на грдну дреку,
што нададе вештац,
вештица је, . . . шта ли, . . .
умало што бокал
с вином не превали!
. . . . . .
Сад се зачу вика
и трка од горе,
мога духа уста
ништа већ не зборе,
дотрчао отац,
дотрчала мати,
и остали гости
знати и не знати.
Само сеша Маце
међу њима нема . .
Она чело држи
рукама обема,
а из чела јуре
све крвави млази . . . . .
Недаше јој мира
неваљали врази,
па у чаршав бели
била се завукла,
док је није цигља
у главу ућукла!
. . . . . .
Од то доба има
годиница доста,
али сеша Маци
та белега оста,
да је сети увек
на брацику свога,
на маленог Перу
али јуначкога!

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

Милостива (новом слуги). Ако би дошао кројач да пита за мене, кажеш му да писам код куће.

Слуга. Молим, милостива, све ћу друго учинити, али само не иштите од мене да лажем. То моја савест не може да поднесе.

Милостива. Твоја савест може бити са свим спокојна, јер он ће знати, да то не лажеш ти, него ја.

Слуга. Е милостива, сад видим да сте племенита госпођа.

(**У полицији**). Полицај. Па шта си ти? које ти је занимање?

Скитница. (мисли се) Па ја сам сецер.

Полицај. Ја би чисто имао вољу да ти то не верујем. Али хајде-де, — покажи ми бар једну сведоџбу.

Скитница. (цуња руком по џеповима и извади (једну „решконту“) Ево изволите!

Полицај. Па шта је то!? — Та то је решконта!

Скитница. Па да, то је решконта, — а то ми је и сведоџба; јер ја сецујем само на лутрију.

А. Лепо сам ја синоћ говорио мојој жени: Жено, немој да се свађамо, — јер имаће батина посла.

Б. Па је л' те послушала?

А. Није.

Б. Свађалисте се?

А. Свађалисмо се.

Б. Па је ли имала батина посла?

А. Јесте, — али, на жалост, по мојим леђима.

Супруга. Ала за бога, човече, како си се могао тако опити.

Супруг. Холт! Чекај! Да те нешто пи-пи-питам. Јеси-ли ти-ти-ти кадгод по-по-попила три литре вина?

Супруга. Нисам.

Супруг. Е па да бо-боме да онда не знаш, како се мо-може о-о-опити.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Учитељ. Би ли ти мени, Стевице, знао казати ди је Америка?

Стевица. (опшро) Би.

Учитељ. Па ди је?

Стевица. На мапи.

Учитељ. Е добро, Стевице, добро! Седи.

Стевица. (Седне па опет устане) Молим, господине, казао тата, да ће вам од недеље послати опет једно јагње.

Досетљива жена.

Око поноћи пробудише се од сна супружници: Исак и Рахила.

Рахила. Шта се ти море тако чешеш?

Исак. Србе ме леђа. Као да ме нешто гризе.

Рахила. Можда је бува.

Исак. Није.

Рахила. А да није стеница?

Исак. Неће бити.

Рахила. Хм! Није бува. Није стеница. Онда већ знам шта је.

Попа. Но, газда Мито сипаш ли још воду у вино, што га точиш у твојој биртији?

Крчмар. Не више, господине. Од како сте ме поучили да је то грех, то више не радим. Не сипам више воду у вину, — него сад сипам вино у воду.

Доктор. Ви ћете сада, Шмуле, на вашу рану метати зејтни са три процента карболне киселине.

Шмуле. Gott im Himmel, господине, три процента! Та то је страшно мало. Али ви ваљда не мислите три процента на годину, већ на месец, per mese.

У пливници.

А. Гледај молим те како крчмар Ђока лепо и лако плива.

Б. Па није ни чудо. Та вода је крчмарски елеменат.

У гостионици.

Крчмар. Вечерали сте; попили сте литру вина, — а сад велите да неможете платити. Та то је да човек из коже искочи!

Гост. Ала човече, што се тако жестите. Та писте ви криви што ја немам новаца.

Мираз.

Младожења. Е сад још да запитам шта ви дајете уз вашу кћер као мираз.

Отац. Даћу јој мој најтоплији очински благослов.

Младожења. То је лепо. Али зар ништа више?!

Отац. Даклем хтели би још што! Е па добро. Замолићу жену моју да јој и она да свој матерински благослов.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОПИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ПОНУДА ШТАМПАРИМА.

Једна стара, врло добро сачувана и за сваку радњу способна

РУЧНА ПРЕСА ЗА ШТАМПАЊЕ,

као и један стари од здравог храстовог дрвета врло јаки

ДРВЕНИ ПРЕС

са гвозденим навијачем и притиском до 50 метарских центата за пресовање штампаних тискарија — продаје се по врло умереној цени. Пријаве за одкуп ових пресова прима администрација овога листа.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА БЛЕШТАВИ ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 1—6

Прекалашач и творничар правог блештавог лака за под.
Стоваришше у Н. Саду код Љ. Стефановића.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

У Новоме Саду 31. марта 1888.

„Стармали“ излази сриnут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10 — 5, — 3½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Вмај. Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплату и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Керефеке.

Не жалимо за Бисмарком
И што приза на њег зину,
Мирољубац,[1] бар би наш'о
Жељна мира — у Варцину.
У Немачкој има људи
Што би знали канцеларит'
И напредне мисли цара
Боље схватит' и остварит'.
Демисијом Бизмарк прети,
Повлачењем in die Ecke
Али, али, нами с' чини
То су саме керефеке.

Изим'о је „Српски Дневник“
(Видели га још'те нисмо)
Ал са њиме, к' и без њега,
Ди смо ту смо, ту смо ди смо.
Повиша се, вели, као
Да ће лечит' српске ране, —
И Ђурковић ту прижаже —
На сад веруј, мој пријане!
Лист је крепут, тако вели,
Рад потребе српске преке;
Али, али, ти гласови,
То су само керефеке.

Тодоровић Пера пише
На признање „нашедобно“;
Писање му и сад вешто,
Али кобно, прелукобно
За леђа му Гарашанин,
Жива слика српске хале,
А Пера се још'те хвали:
„Подмлађујем радикале.“
Он још неће да с' одрече
Радикалне маске неке, —
Али, али, сви ми знамо,
То су само керефеке.

Има неких новинара
Ратоборних (чудна пљуса!)
Пример дају, како треба
Оштрит' сабљу против Руса.
Од смрдљиве њине дреке
Козак нос свој запушава;
Они на то вице тресу,
Као ваши из рукава.
Али кад би до чег дошло
Да ваши онда друге дреке:
„Nü! was ist denn — то су биле
Само наше керефеке!“

Л.

Обзири по свету.

Најлакше би се било обазрети на оно сироче у Бугарској (без матере), јер и оно се обазире на коју ће страну да „очисти чуства“ (књежевске дужности) а да га ко у леђа не бубне. Док му мајчица у беломе свету прави финансијске операције, а не може да их направи, дотле у Бугарској падају руске рубље из неба и из земље, — (из неба падају у мутну Марицу, а из земље падају у мутне облаке, те тако их у Бугарској нико не види, само их види маштa читутских новинара, којима већ и од те маште расту зазубице). Јер кад би тако било, као што вели извесна журналистика, онда мајка Клементина, кад јој већ треба новаца, не би морала in die Ferne schweifen, требала би само на сред пијаце да чучне, па за час тили да напуни пуну круну и пуну кесељу оних ле-

пих рубаља; та то би био рај — још више него рај, — то би им био рај-зеленд.

Још лакше би се могли обазрети на Берлин; јер ако смо, као што смо, све своје очи упрли у Балкан, онда нам је Берлин за леђима и чисто осећамо, како нас неко одостраг гвозденим ногама гура у про-, у про-, но хајде да рекнем у про-винције ове, где никаква друга посла немамо, него само да залеђном с-вешњу своме олакшамо проширење доказе свога негдашњег, садашњег и будућег најлепшег пријатељства. Али сад се оних дана у Берлину нешто ућутало о политици, — она ће већ проговорити кад буде томе преме, она ће већ избити (или избити се дати) кад буде суђено.

„Беште сада ви обоје,
Нека срце говори!“

то је песма која је сад у Берлину на дневноме и на ноћноме реду. Јунак вам је овог романа принц Александер Батенберг, он је победилац, он је виктор, — он је својим чаробним очима победио и саму Викторију, и то не једну него три Викторије: 1., Викторију бабу; 2., Викторију мајку, а 3., (што је најглавније) и Викторију ћерку. Три се Виторије у његову победу сливе, — и само кад би суђено било, њему би ова победа милија била него код Сливнице, коју му је Гарашанин на служавнику певарам којег конзулата под нос поднео.

Отац даје, мајка даје. — али, али, — то је беда — стари Бисмарк не да. — Нама је мило, кад можемо уместо о крупуним топовима, о аморовим стрелама говорити. Нама је жао да два срца уздишу и од уздисаја своја да увену. И ма да се још и сада на Батенберга љутимо што у место пиротских звона није Гарашанина из Србије однео и у тороњ Софијске црквe о-ставио, — ипак му желимо да што скорије ћерку немачкога цара као своју жену загрли и у срећни брачнога живота на — престо бугарски заборави, па ма гвоздени, сада већ и камени Бисмарк од једа пукао — боље да пукне један камен, него два млада нежна срца. Зато ми сад певамо ону лепу стару српску песму:

Боже спари
Ко за кога мари!

Јелте да је то лепа српска жеља?! Исто је тако лепо и продужење те песме, које гласи:

А распари,
Ко за ког не мари!

Та је песма познат, и радо се пева у свима крајевима српским, чак и у самој Босни.

Сад би се могли обазрети мало и на Србију. Уф, с које ли стране да почнем?! Хајде из среде:

КОНФИСКОВАНО.

Тако је и није друкчије.*)

*) Верно је дописник наш овде карактерисао данашње односаје у Србији, — на ипак конфисковано. А ко је конфисковао? Полиција? А чија Полиција? „Стармалеа“. А зашто? — Сад немо

ПОДЛИСТАК.

Камени стубови!

ШАЉИВА ДЕКЛАМАЦИЈА ОД ДРА КАЛБУЛБУЦА,
(по туђој мисли.)

(Декламатор врло озбиљно стане пред публику, поклони се дубоко, па са великим пафосом почне.)

„Камени стубови!“ . . . .
„Међ' стенама тардни стоји . . . .
међ' . . . међ' стенама . . . . . .
међ' стенама тардим“. . . .
— — Врло лепо! . . . Пашло ми из памети!
А тако сам добро знао!
Сто дуката сад би дао,
— ал' наравно кад би им'о, —
да и писам овде стао,
бар се не би бламожао! . . . . .
Али ваљда штован зборе,
неће бити тако згоре,
да прочитам . . .
у заборав, што већ оде?!
(гледа по чеповима)
Само школе,
што код куће не остави х . . . .
Аха! ту је! . . . Само послух
молим лепо! . . . . .
(Намешта огрлицу, исправља се, стрема се, дубоко поклони и опет озбиљно почне читати).
„Камени стубови!“
„Међ' стенама . . . . тардим . . . .
тардим . . . . међ' стенама“ . . . .
— — — Забадава!
неда ми се нешто данас.
Пред очима све ми трепти,
а слова су тако ситна,
— имао сам посла хитна, —
кад сам пис'о . . . .
А и мрачно нагледа ми ту у сали,
нема кајде! „штехер“ нали,
док на нос ти не намакнем,
од читања никад ништа!
(Тражи „штехер“ по чеповима)
Ха! проклетство!
код куће ми „штехер“ 'осто!
Кратковидост моја худа
свуд ми чини посла луда!
(поверљиво публици)
Баш ономад, чујте само,

Ћира. Верификација скупштине у Србији само је два избора уништила.

Спира. Даклем при решавању у прва мах фалиће само два гласа.

Ћира. Јесте, фалиће само два гласа.

Спира. О брате, каква је то разлика, кад само два гласа фале, према оној напредњачкој скупштини, кад су двогласци од почетка до краја све и сва решавали!

Ћира. Тако је. И ако два гласа фале, — само нека ови други не пофале.

Пуслице.

⊙. О чему се год много говори, мора се догодити макар пола. Бојали смо се рата и његових топова; топови нас за сад обићоше, али потоп многе сатаре.

═. У Бечу ће скоро бити изложба паса. Бар ту и ми Срби могли би који Musterexemplar изложити.

⚓. Не волимо што је „Одјек“ толико говорио о личну и о личковању. Јер ако је то све, онда је Гаранашин са братијом врло јефтино прошао.

☪ Што у Новоме Саду нема жељене слоге, то је можда ово „новосадско позориште“ коме хоће Тиса да се хапски плац поклони.

🚻. Сад баш чусмо жалостан глас да Перин „Радикал“ престаје. Но Пера вели да ће он и од сада по каткад делати. Е па изиђи ће дело на „Виделу.“

∞. „Наше Доба“ прича о некој мисли, коју је „књижевно одељење Матице Српске примило *једногласно*“, али тај закључак „није ушао у записник.“ — Да је нешто „Бранику“ или „Застави“ омакла се реч, да је у Матици једногласно примљен неки предлог, који није уведен у записник, најмање пет би комесара потрчали да поведу нову истрагу (сваком комесару по 250 фр. = 1250 фр.) —

нам казати. Ми смо искрени пријатељи радикалне странке и поштујемо њене вође, који су данас на власти; уверени смо тако исто да би радикална влада и странка са невезаним рукама могла Србији много користи донети, као што смо уверени да са везаним рукама може лако на труду и врло опасну даску стати и себе грдно осрамотити и изиграти. Али ми изгледамо мисли данашње радикалне владе у данашњем тешком положају. Она можда мисли овако: „Не можемо све што би хтели и што се са правом од нас очекује. — али што би било над би ми данас свима са управе? но би ли онда наступила нова Гаранинска ера, која би Србију морални и материјално стрмоглавила. Нама ће се много омашна опростити, ако се над увиди, да смо само тако могли земљу спасти од унутрашње расула.“ Тако можда мисли данашња радик. влада, и ми то мислимо, ако пашта друго и ако бар разумемо. На ма да је „Стармали“ њејак и немоћан, ипак се зато труд да овој влади сметње не прави — бар док не прође скупштина, која ће бити натрена против мудрости и жељавости радикалне (о патриотизму не сумњамо). Међу тим нека чита радикална влада што пише „Нова Установост“, шта пише и „Виделе“ па и сам Перин „Радикал“, ту ће у гомилама опадања и познавања наћи и не које зрнце истине, која би зрнца и „Стармали“ морао прихватити, — но ми све то, а и оно друго, заћутујемо за сада у себи на рад владе, којој би рад пријатељовали и коју ће радикалну странку и бог заборавити. Ал онда ће и „Стармалом“ бити одрешене руке, одрешен језик.

Уредник.

имао сам, — о несреће! —
непријатеље још и неће.
Да вам причам:

Лепе госпе! и остали сви у збору!
ви већ знате! . . Сви говору:
да сам ремек вернот мужа!
— свак' неће на ме престом пружа! —
Моја жена, — већ петнаест има лета, —
како носи ово име,
— ја се боме дичим с тиме! —
та вам невна за неверство!
Љубонора њу не гања!
Али има баш и право,
што ми веру сву поклања! . . .

На оногод, — помислите, —
седим ја у соби малој,
што но врата воде башти . . .
Дд, ал' збиља! вала касти:
да у *једној* кући с нима,
неколико укућана,
разне врсте, разног пола
уживају . . . . . .
Па и једна џура мала,
научила . . . учестала . . .
да крај ових врата мали,
скакућући све у шали,
доста пута тражећ' цвеће
у баштицу нашу скреће! . . .
Е, оногод, баш случајно,
седим ја у соби тој
чекајући, не бих' како . . .
али знаће вала свако,
да озбиљне мисли само
по глави ми њих мучу . . .
„штехер“ бејах баш снимино,
кад случајно покрај врата . . . .
шта мислите?. . Учини ми с' да ће пасти,
. . . не могу вам хитрост касти,
с којом скочих, обухватих,
лепо дете да не пане . . .
да застане . . . да остане . . . .
„Голубице! Незимице!“ . . . .
и још нешто хтедох рећи,
ал' не у тај исти час
„Ха! Ти ли си угурсузе!“
изненади крупан глас . . . .
А ја моју мниму џуру,
распознавши сву кубуру,
испусти . . .
јер глас'те шпас!

□. Долама је богато мађарско одело. Али од велике воде шпак боље чујају долме него доламе.

△. Бизмарк се дури и хтео би да се моли. Ако га не усхтеду молити, „Стармали“ му препоручује Молов сајдлицпулфер.

✱. Стева Поповић Вацки поново је ваципрат. Јер на велико чудо, он није примио службу у уредништву „Срп. Дневника“.

Ђука. Кажи ти мени, биди заиста било рата, кад би Принц Батенберг узео ћерку немачког цара.

Шука. Е богме врло би лако онда могло доћи до рата. Јер тога четње бива у брачноме животу.

Мајсторија козе пасе!

По једној анегдоти.

Чика Паја волео је, вино, пиво, шому,
а да вам'те, волео је, многу младу жому;
ал' дража му од тог била „супружница“ Ана,
ал' дражија поврх свега: *лулица дувана!* . . .

Па већ к'о што некад биша у женскоме свету,
Ана беше дан-душманка дувану проклету,
дан у дан је пала која прекорна и груба,
али чика опет никад лулицу из зуба! . . .

Дотужа му, истина је, прекор миле Ане,
али за то зар он да се дувана окане?!
Та пре би вам остано, и вино и шому,
него што би напустио дувана „арому“!

Него опет: Ана гуња сваког божјег дања,
већ је чудо, да јој језик не доцадне рана. . . .
Чика Паја пуши, пуши, па се дуго мисли,
у једаред скочи горе, па нешто се смисли!

Од то доба никад Паја не пуши пред Аном,
неће, вели, да је једи, с проклетим дуваном.
Али Ана види добро, да он нешто крије,
а реците која жена љубопитна није?!

Паја седе увек седи сам у својој соби,
Ана већ му ено скоро оба ува проби:
„шта већ радиш увек тамо баш би рада знати?
Зар се мораш тл од жене своје забрављати?!“

Једног дана није Паја дуго дош'о кући,
Ана мисли да од једа мора просто пући,
јер од собе од његове нигди кључа нема,
а згода би сада била, да му *собу — спреми.*

Превртала џепове му од других капута,
мислила је, да и кључић може да залута.
И где! Збиља! Собни кључ је, у капуту био.
Аој Паја! зашт' га бола нисн боље скрио?!

Полетела Ана соби, отворала врата,
што су тако дуго била пред њом забрављата;
погледала десно лево: све у своме реду!
ништа нема необичног на њезину беду.

Место цуре — без штехера, —
у сумрачку, гле'те бруку,
ја загрлих — чија Луку,
њезиногa оца стара,
наше куће господара! . . . .
Увидивши моју сметњу,
и не слушав грдњу, претњу,
хтедох и ја дигнут дреку,
и правију тобож неку,
истериват' с тога чуда;
ал' судбина моја худа,
могла би ме казнит' горе . . . .
А и жена моја мила,
кад би само нешто спила,
да њен мужић овде стоји,
па планове неке кроји,
а публика жељно чека,
ето не мож' да дочека,
да јој даље деклампрам,
да се даље не блампрам.
На кад сам већ овде стао,
продужићу говор мој,
макар да ме поп'о звој!
Послух молим! . . .

(*Памети се, кашље, кија, брише се, па опет са дубоким поклоном чита из хартије*).

Даклем! . . . Декламација!! . . .
„Камени стубови!“
(*накашљује се*) „Међ' стенама тврдим“. . .
(*једном из публике*) — Допустите, драги прико!
Нема те ли штехер ваљда?
Овако ће тешко ићи,
јер ми очи много пате! . . .
(*додаду му какве велике наочаре*).
Нису фине, али нека,
пробаћемо како иде! . . .
Аха! аха! . . . Дакле чујмо!
(*опет као у почетку*).
„Камени стубови!“
„Међ' стенама тврдим“ . . . .
— — Вил' се могла више дићи
ова лампа? Ил' још боље,
предржите когод свећу!
Ситна слова тешко читам. . .
(*један упали свећу и уз њега држи*).
Фала! фала! У име Бога!
„Међ' стенама“. . . . . .
— — ал' за Бога,

Ал' где чуда! Шта је ово? Ето бог и душа,
дувенкеса, — а поред ме ушна ствар луша,
а на души . . . поглед само! *слика мена красна!* . .
Оде сумња, гадна, подла, гнусна и ужасна! . .

„Та мој Паја, узор то је од свију мужева,
и кад пуши, он и онда, све о мени пева! —
Е, вредно је, да му будем зафална и блага. . .
Срдња моја и прекори, нек' иду до врага!“

Ал је Паји сада лако у срцу и души,
предао се пуном слављу својој драгој луши.
По к д-кад му на брчићи осмех таласа се:
„Јест, да како! Мајсторија вешто козе пасе!“

Др. Казбулбуц

Грађа за нову енциклопедију.

Невабучним редом или азбучним нередом.

(Продужење.)

Шљивовица (немачки „Sligovitz“ или још покрепније речено: „Zligovitz“). = Пиће, које нам Чивути највише праве онда, кад шљиве не роде.

Стражилово. = Лист, на коме се ни најмање не познаје, да му је уредник сачињио „Каврга“.

Каврга. = Позоришна игра, на којој се ни најмање не познаје, да јој је ауктор уредник „Стражилова“.

Страст. = Хала, која се хладним и поштеним промишљањем зауздана, — (т. ј. ако и ту узду своју не прогута).

Морфијум. = Средство за успављивање. Ово средство не дејствује на свакога једнако. Н. пр. Земунци, они би могли много мирније спавати без Морфија.

Пасуљ. = Јело, којим се богослови у благодејанију тако пресите, да после, кад постану проте, игумани и владике, не могу више ни да га погледо.

Новосадски дрвени мост. = Комуникационо средство, којега кад нема, онда ерарска господа прелазе преко њега — ћутом.

„Србобран.“ = Лист, којем ја (доленепотписани) немам ништа друго замерити, него то, што је пређашњих година и сувише богенисао три рена под нос владици Теофану, — а сад опет брани му и ово, што се не сме бранити. (Vide: несавршавање сп. скуп.)

Долга. = Читај о невидности његовој не сасвим јасну белешку у „Садашњости“ — и из тога изводи нагађања о његовој будућности, — и падај се, да ћемо таке фигуранте скоро моћи предати прошлости.

Висина (т. ј. земаљска висина). = Нешто, што виси ал не зна увек на чему.

(Продужиће се.)

Како се то слаже?

Сила, правда и *праведа*, — како се то слаже?
Сила вели: све је лако.
Кривда уме грешит' јако.
Праведа пита: можле тако?
Тако се то слаже

—✱—

Трава, сенћетина и *Чивут*, — како се то слаже?
Трава ј' лепа, кад је росна.
Сенћетина није посна.
Чивут вели: Eljen Босна!
Тако се то слаже.

△.

не капајте на мој капут!
То је један што га имам,
а жена ме увек псује,
кад год кући дођем пес'о,
јер већ знаде своје јаде. . . .
Умажем се, . . . испрљам се. . .
ко да су ме врази мали,
умазали, измазали. . . .
И онамад, — увек белај! —
остао сам међу браћом
дуже мало, на како ми
на капуту, нешто мало преостало,
од ноћњега тумарања. . . .
— тог дерања! тог ларманја! . .
целе ноћи, — то јест дана, —
писам им'о правог сана
а онда сам заборавн. . . .
Него шта се вас сад тиче,
како моја жена виче?
Ја сам стао зато овде
да вам лепо декламирам,
а ноћу сам, сам признајем,
да вам само ламентирам!
Напред дакле! . . .
Ди сам ово само стао?
кад би ја то сада знао!
То је кад се скреће с пута,
месо онда свакуд лута! . . .
А прене је да започнем,
да одпочнем,
заказани говор мој!
Чујмо дакле!

(*Исте припреме као у почетку*)

„Камени стубови!“
„Међ стенама тврдим стоји“. . .
(*чује се како неко виче. „Келнер! чашу пива!“*)
— — Чашу пива? . . . Опростите
и ја радо пијем пиво.
Па кад може онај онде,
Зашто не би и ја онде?
Келнер пива!
(*добије чашу пива и у сласт попије*).
А — ха! То баш годи,
при овакој згодној згоди!
То је ви'те моја мана,
да не могу крај кавана,
Крај пивара и механа,
проћи, а да не завирим. . . .
Него морам са признањем,

Допало му се кољиво!

Дође на св. Николу прост сељак из шокадије овамо к нама, па прошао поред наше православне цркве, и чувши умилно пјеније, прохте му се, да види, како се и Срби Богу моле. . . . Уђе у цркву, која је била пуна света, и одстоји службу Божију. — Кад стаде свештеник свештити кољива, којих је *осамдесет и два тањира* пред олтаром стајало, пређе „Шо́ља“ тамо ближе, да види шта ће то сад бити, а кад после молитве стаде сваки своје кољиво тражити и носити, помисли он, да је то и њему слободно, ма уграби најзеђу чинију, која је и иначе била са слатким бомбонама окићена, — па хајд из цркве: Наравно, да му нико није на пут ство, јер сваки мишљаше, е је он своје, или свога газде кољиво узео. . . . „Шо́ља“ онако са чинијом па на сред пијаце, где нађе своје друштво, те им исприча, какав *леп обичај имају Срби*, да тако красно јело сваком дају, ко год хоће! — *У сласт поједу* „Шо́ље“ кољиво и само још жалиште, што *сам* у цркву не одоше, те да и они по једну чинију уграбе. . . . Свети Никола опростиће вељда простоме „Шо́љи“ овај грех, као и ономе сиротом свечару, који остаде на тај благ дан без — кољива. . . . Ово није измишљено, већ се *збиља збило!!!*

Др. Казбулбуц.

Оста сама.

Од двадесет годиница
Да не дигнем буну,
Садамнаест је тек јој било —
По новом рачуну.

Учила је своје дрȳге,
Да не буду слепе,
Нек бирају младожење,
Богате и лепе.

Певала је: „*сунце јарко*
Не сијеш једнако“. . . . . .
. . . . . Мало затим, *та докле ћу*
Ја живит овако!?

А сад пева: „*сунце забе,*
Паде (вебе) *тама*;
(Свака своме мужу очла)
А ја оста сама“.

Црњак.

Верно-сакати преводи.

Krippel-lahme Uebersetzungen.

Aca ist ein grosser Hofmacher; er macht den Hof allen Mädeln, mit denen er halbwegs verkehrt!

Аца је велики аплијочинитељ; он прави аплију свима девојкама, са којима је у пола пута натрашке!

Dem Mata hängt der Himmel voller Geigen.

Мати виси небо пуно хегеда.

Meer Mirko! Aufhalse dich ein bischen!

Море Мирко! наврати се мало!

Bog ti duša! ta ćeš to meni seć iskijati!

Gott und Seele! Du wirst mir das schon ausniessen!

Аља је Максим опалио Алексу са оним вилама!

Maksim ist ein Drache; er hat den Aleksa angebrennt mit jenen Feen!

До душе и Алекса је њега момачки даривао!

Bis zur Seele hat auch Aleksa ihn burschenmässig beschenkt.

мој стомачић да похвалим;
јер избирач никад нисам;
или вино, или пиво,
или ликер, или шома,
само ако нису лоши,
све ће браца да потроши!

(*Чује се из публике: „Но овом нема краја!*“)

Шта сте рекли?
Нема краја?.. Варате се!
Сад ћу одма да пожурим,
да одночнем говор мој.
Дакле чујте:

(*Исто као напред при почетку.*)

„Камени стубови!“
„Међ' стенама тврдим.“..

(*Чује се, да неко гласно зева.*)

Шта? Шта чујем?
Зар код таки дивни речи,
код оваке дур-нештине,
може когод и да — зине??!!
Врло лепо!.. Врло красно!..
Показује доста јасно,
да и у оваком збору,
при оваком див-говору
може когод да нам заспи!!!
Зато нека сви сад знају,
да се и ја журим крају.

(*Као у почетку.*)

„Камени стубови!“
„Међ' стенама“.....

(*Скоит избија 10, а декламатор броји.*)

Шта у добар?
Зар већ десет?
Па кад онда да се игра?
да се једе, да се пије,
да се шали, да се смије?!
Е, дрȳкчије, видим, није,
нег' да пустим нек остане
„међ' стенама“ још и даље...
А ја богме стружем даље!
желећи вам свима сад:
Добру ноћ и добру глад!!!

Др. Казбулбуц.

Ако ти се ја на душу попнем, неће те ни пилићи покупити!

Wenn ich dir auf die Seele aufsteige, werden dich nicht einmahl die Händel zusammenglauben.

Зашто је неки кајшар тако грабљив?

Warum ist mancher Rihmerer so rechensüchtig?

Ништа горе од сиротиње.

Nichts oben von Armuth.

Да је слава ту је слава.

Wo ist Ruhm dort ist Stroh.

Др. Казбулбуц.

„Епиграм.“

(По „N. Fl. Bl.“)

Мућкам главом право и еро,
И тарем чело, и глођем перо.
Неће да дођу мисли ни речи, —
И перо ми се од једа кречи.
Који је бес то!? — пол'о б' да знам.
Ха, — то ће канда бити
Епиграм.

Бакеља.

Зна шта ради.

Мајстор. Жево, наточи ми чашу ракије. Али прво добро обриши чашу; јер је шегрт из ње пио воде.

У Бечу

Јуриста. Јеси ли још код оне удовице на стану?

Медицинар. Јесам.

Јуриста. Од чега живи та жена? Има ли бар какву пензијицу?

Медицинар. Нема ти та ништа. Она живи само од то мало кирије, коју јој ја и мој собни друг — дужни остајемо.

А. Али кажите ви мени, млади пријатељу, што се ви не жените?

Б. Сад ћу вам казати. Чујте! Кад год се деси да ми се која девојка јако допадне, увек у то исто време допадне ми се друга која још већа.

Нерешена питања.

То ми још'те јасно није;
То питање све не мори:
Шта ј' на свету било прије,
Шта ј' старије:
Или *болест*, ил *доктори*.

(„Fl. Bl.“)

Просидба по новој моди.

Било је то на једном крепцкеау. Фањфирић П. опази фрајлу Нанету, — и ма да је о њој слушао, да је мало ветропирне ћуди (баш ка' и он) фр. Нанета му се сад тако допадне, да није дуго промишљао, лаким кроком дође пред њу, поклони се и рече: „Фрајлиц', мајчина једнице, ваше су очи слатке стрелице. Ако вам је *срце* при *руци* молим за обоје.

Реченица једног мужа.

Знате, ја баш нисам човек грубијан, али да се *моја* жена набели, ја би се могао на њу тако разљутити, да би још и ћушку — добио.

Реченица једног грчког младожење.

Мене могу интересовати и старије госпође, т. ј. ако имају леју, младу и богату кћер.

Како је то?

Мали А. Како је то да тебе твој отац сваки дан избије?

Мали Б. Како је, — како је? — Па јачи је од мене — тако је.

У Бањама.

Жена лечникова. Ја ко велим да останемо још коју недељу овде.

Лечник Не тако. Морамо се журити. Ту смо већ шест недеља, па ако останемо још коју недељу, могу ми код куће сви пацијенти — оздравити.

им.

Мала Ката из Орловата, и њен ујак Пера.

Било је то о вашару. Мала Ката је ишла са својим ујом на вашар, те угледавши гомилу једну упита ују: „Је ли ујо, а што су се ти људи тамо искупили око оне црне краве?“ Ује ће јој на то рећи: „Сравњују пасош с кравом да купца не преваре“. А она рече: Ала ће и сравнити: пасош бео а крава црна!

им.

Ленивац.

Неки господин наиђе на три бадаваџије и рече им: „Који од вас покаже највише лености, томе ћу дати 1 ф.

Један устане и рече: Ја сам!

Онај други: „Одкуда си ти, кад сам ја и пружи седећки руку.

Онај трећи ћуташе а господин рече: Овај је најленији, његов је новац! А тај се протегли и рече: Молим, вас метните ми новац у шпаг.

им.

Једном даде неки господин пијану просјаку нешто новаца и рече: „Ево ти, али да се ниси усудио, да их попијеш!“

Просјак: „А шта се то Вас тиче, шта ћу ја да радим с мојим новцем, та ваљда сам ја господар од својега новца“.

им.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Један учитељ имао је брата молера и овај се понуди да свога брата учитеља портретира. Учитељ на то пристане, — а што не би, кад не мора ништа платити. Сад га брат молер запита, како хоће да портретира: са поденим (акварел) или са масним бојама. Учитељ се промисли, па одговори: са масним бојама, — бар ће му мало дебљи изгледати.

Судија. Је ли ово твој потпис?

Сељак. Не би рекао.

Судија. Погледај мало боље и реци по души, је ли то твој потпис?

Сељак. (загледа) Неће бити.

Судија. Али ако се ипак докаже да је то твој потпис, а ти одричеш, онда ће бити зло с тобом.

Сељак. Е па шта ћу му. Не могу ништа силом.

Судија. Ено ти перо и хартија. Напиши ту твоје име. Пак ће се онда видити какав ти је потпис.

Сељак. Ама за бога и по богу, господине, — та ја незнам писати; није ми знао ни отац, ни дед.

„СТАРМАЛИ“

се не да **потплатити**. То знате.

А да се на њега ваља претплатити, ако хоћете да вам живиздрав долази, — и то знате.

Но пошто је стари обичај, да читаоци на ово друго лако забораве, по то је и наш тако исто стари обичај, да га на то потсећамо. — Таких потсећања бива четири преко године — (заборављања има више).

Имамо даклем част и дужност јавити да је са овим бројем истекла прва овогод. четврт „Стармалог“, и да за њом устопице иде друга четврт. А шта ова опомена значи и куда шиба, то остављамо вашој досетљивој благонаклоности, да сама погоди.

Начелно питање наше финансијске нагодбе изволите видети на челу листа.

Издаваштво „СТАРМАЛОГ“ у Н. Саду.

Новије књиге и листови.

Које је уредништво на прикаа добило:

Збирка одабраних народн. умотворина. Прикупио за младеж Б. Т. Н. учитељ I. у Београду 1888. Штампарија краљев. Србије. — Цена 50 пара дин.

Видело. Орган српске напредне странке. Излази у Београду тринут на недељу. Уређује Лаз. Комарчић. Цена на целу годину 40 дин.

Цркви листови записник кривичних догађаја (излази два пут месечно) година II. Књига II. — Свеска 11. (са 2 слике) уређује и одговара: Стева П. Видаковић у Београду штампано у крал.-српској државној штампарији 1888 цена 50 пара динарских.

У земљи где по зимуи раја. Новеле Павла Хајза. Превео Јован Грчић. I. 1. Безића тревижанка. 2. Царица у спиности. 3. Анина. 4. Беатриче. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Новоме Саду, 1888. Цена 60 новч.

Car Dušan u narodnim pesmama. U Novome Sadu, izdanje Avgusta Fuksa 1882. Cena 15 novčića.

Carevi i kraljevi u narodnim pesmama. U Novome Sadu, izdanje Avgusta Fuksa 1882. Cena 15 novčića.

Car Lazar u narodnim pesmama. U Novome Sadu, izdanje Avgusta Fuksa 1882. Cena 15 novčića.

Bunjevačko-srbska **Pjesmarica**. Najpotpunija zbirka bačkih i svatovskih pjesama i potskočica, koje se najradije pjevaju. U Novom Sadu, izdanje knjižare braće M. Popovića. 1888. Cena 20 novč.

Velika srbsko-hrvatska **Pjesmarica**. Namenjena narodu našem, koji latinicom čita, u kojoj ima 600 pjesama, koje se najradije pjevaju. U Novome Sadu, izdanje knjižare i štamparije braće M. Popovića. 1888. Cena 60 novč.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ
ЛАК ЗА ПОД
без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 2—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под. Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЛЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 10. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. априла 1888.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Најденића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernal-er Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Најденића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Људима,

који су данас на власти у Србији.

Ма да вам се чело
Од ваздуха зној,
И ма да вам нога
У процепу стоји,
И ма да сте корку
Прогутали многу, —
Ви немате каде
Молити се богу.

Ви немате каде
Молити се богу,
Јербо сте у њеком
Журноме вртлогу.
Журе вас од горе,
Журе вас од доле.
Жури, ко вас мрзи,
Жури, ко вас воле.
Журе вас на дану,
Журе вас у тами,
Жури вас и време,
Журите с' и сами.
„Стармалом“ је лакше,
Има више каде —
За то ће он за вас
Да с' помоли саде:

„Смилуј им се, боже,
Помоћ им подели,
То су нови људи
А добро би хтели.

Новајлије људи
Обећања стари, —
То би већ по себи
Биле тешке ствари;

А још кад се под њих
Гурне „трухла даска“ —
Ох каква ће онда
Да буде галаска!

Помози им, боже,
Рад поштених жеља
С којима су стекли
Много пријатеља.

Помози им — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —

— — — — —
— — — — —
— — — — —
— — — — —*)

Ал иако им нећеш
Да помогнеш збиља, —
Сачувај их барем
Од веће срамоте
Која на њих пада.“

Стармали.

☞ Неколико последњих бројева „Стармалова“ закашњавали су се у више дана, па ево и овај број. Да не би ко са тога кривио издавалаштво овога листа, изјављујем да у томе са те стране никакве кривице нема, — узрок је закашњавању био моје пореметено здравље. Но сад се надам да закашњавања више бити неће. Ако се у тој вари преварим, молим г. претплатнике да то пријатељски извине, — та овакав лист није тако неминовно везан на извесне дане, као н. пр. политички листови. Осталеи неће бити нико. Уредник.

*) Ово писам могао да сложим, јер је врло нечитко писано. Но ништа за то; бог разуме и најчитније рукописе. Слагач.

Разглаголствија.

(Наравно не од Абуказема.)

„Наравно, не од Абуказема“! . . — Ето при првој речи таки сте ме ухватили у лажи. „По чему је то наравно, „велите ви да Абуказем не пише разглаголствија!, зар није било много наравније кад је он писао разглаголствија, него сад, кад је то писање обесно направ.“

Тако ви мене утерасте у тикву чим сам почео. Али кад је већ горе штампано то пусто „*наравно*“ ја га не могу избрисати, — све што могу учинити, то је да се чиним и невешт ако ви пред оно: „*наравно*“ напишете једно „*не*“, — и онда ће сасвим другчије изгледати.

Зашта је чудна она речица „не“ кад се ма са којом другом речи споји. Таки јој обрне смисао тумбе, да је ваше не можеш ни познати.

Узмимо н. пр. реч „човек“; ти би га грло и љубио, — а чим додаш „не“ — од нечовека побегао би до сто врага.

Узмимо реч „брат“, — али кад који заслепљен и претеран Хрват у Босни дода к томе само једно „не“ — онда постаје „небратство“ и у тој речи оно „не“ влада са ситуацијом, а братство стоји ту само ради пропише.

Узмимо реч „мачка“. Шта је мачка, свима нам је познато. Али кад се каже „Немачка“, онда само чујеш како преде, али ипак не можеш да познаш да је „мачка“, — док те но огребе.

И тако та реч „не“ свакој другој речи преокрене смисао. То је правило; а изузетак је само код речи „веста“, где значење остаје (или бар треба да остане) исто и онда кад вам се презентира као „непеста“.

Сетио сам се и на реч „видело“. То је нешто врло лепо, док не навале на то Гарашанове ситне бубице, мушице и комарчићи који сада живе само од негације (и још од печега), — а кад они око тога приону, онда можеш казати „Видело“, можеш казати и „Невидело“, — све једно је.

Ad vocem „Видело“. Кад ми дође до руке који број тих новина, онда видим да у Србији заиста има слободе штампе. „Видело“ бар има те слободе толико, да би је могло позајмити и другом ком српском листу, који би је знао на боље употребити.

Колико је лепа ствар слобода штампе, кадкад је још лепша слобода нештампе. Како је то н. пр. лепо што је Пера Тодоровићу слободно било обуставити свога „Радикала“ — што се није власт умешала па му рекла: мораш и даље уређивати „Радикала“, јер иначе марш или напред (у „Видело“) или на траг (у казамате)! Према такој дилеми [јер у казаматима и лемају], Пера би без сумње волео напред него натраг.

А зашто је управо Пера обуставио свога „Радикала“ који се растуривао у 35+00 егземплара? Е па свршио је човек своју мисију: раздвојио је радикале од либерала. Ја незнам колико има у томе истине, али сву ту славу Пера никако не би требао да само за себе задржи, требао би бар мало да је подели и са г. Вадировјем, — хоћу рећи Радивојем Милојковићем.

У прочем лепо је то кад ко може за времена да изврши мисију своју, па да пружи оба образа (т. ј. за које мисли да их има) признању народа и правичности повеснице. На томе је путу и Герман Анђелић и тај пут нека нам је срећан. (Само ход њега не знам да ли је реч толико о мисији колико о мусији).

Па хајде да и ја завршим моју мисију, која се састојала у томе, да за овај број „Стармалог“ напишем уводни чланак, без велике и дуге досаде поштованим читаоцима.

МОЛИСТАК.

Ево је, ено је!

(Бирташ Жан седи са својим гостима за столом, па приповеда догађаје из свога живота).

Чујте ме, господо моја, сад ћу да вам приповедам, шта ми се догодило лане у лето.

Седим ја једног дана у бирту, па наиштам своје чаше, јер није случајно ни један гост био, кад уђоше два млада господина, и наручише два сатљика вина. затим још два сатљика и упусте се самном у разговор. Један се од њих обазре, па кад угледа велики сахат на зиду рече: Знате, господин Жане, то је леп сахат, добар сахат, знате. Јесте, одговорим ја, тако је, знате, тај сахат сам још од мога деде наследио: тај ми је сахат здраво мио, а иде тачно као златО.

Да, рече један, лепо куп .

Ах, знате, рече онај други, кад је реч о сахату, паде ми на памет једна опклада, коју је неки познаник једаред од мене добио.

Како то? рекох ја.

Да, видите само, рече један, мој познаник опкладио се једаред са неким другим, који је био брат од стрица његовом оцу, да овај — ако се не варам звао се Јован — дакле, да овај Јован неће моћи десет минута у сахат гледати и сваки пут, кад год би шеталица овамо и онамо ишла, рећи: „Ево је, ено је!“ и видите господине Жане, мој је познаник опкладу добио.

Но јесте л' чули, рекох ја младићу, тај мора да је велика будала био: ја се кладим с вама, да ћу цео сахат у мој сахат гледати, који ми је тако мио, и кога сам од свога деде наследио, ја вам кажем цео сахат гледаћу у њега и непрестано ћу говорити; „Ево је, ено је!“ А опкладићу се за пет талира!

Добро, рече младић, ево пет талира, и метне пет талира на сто. А и ја положим својих пет.

На то рече онај други младић: Знате шта, господо моја, ви можете ти десет талира код мене да депонирате, а ја ћу новац овом дати, који опкладу добије.

Добро, рекосмо обоје, и ја се одмах пред свој сахат посадим; а пет талира држао сам већ за добивене.

Ћира. За што су били они новосадски ђаци два дана затворени?

Спира. За то, јер су били сведоци.

Ћира. Богме је то лепа сведоџба нашим судским приликама.

Пуслице.

☉. Чудна је та буна у Румунији. На једном је месту угушена а на три места опет избије. Шта ли ће на послетак одржати мегдан: гушење или избијање.

♎. До сад су нам сваке године новине јављале колико је кила Бизмарк тежак. Сад се о томе ћути. Мора бити да је сад мало лакши постао.

△. Кад је већ и сама хрватска влада увидила да је укидање задруга грдна несрећа по наш народ, — онда није чудо, што је то увидио и г. Шпун Стрижић.

♍. Између Срба и Хрвата у Далмацији дошло је до неке половине слоге. Та половност учинила је да је Лапена зацело изабран за посланика.

♊. Даклем сада Ла-пена плива по реци наше половне слоге. Е тако је; Бјелановић је Хрватима ври, — хоће ли им пена бити бела, то ћемо видити.

□. Штросмајеру су у Риму правили велике овације. Таке овације Аћелић неће никад дочекати од својих оваца.

♒. У Београду излазе сад неке „*Мале Новине*“. Нек је срећно, — али да нам донесу каквих великих новости!

✱. Једна Загреб доби дозволу да зида касарну, али зидати је не смеду домородци, него пештански мајстори. — И ми признајемо да у Пешти има вештијих мајстора него у Хрватској, али разумемо и то кад се од те мајсторије зазире.

✕. У Мађарској је сада мода да се презимена мењају. За то није замерити „Нашем Добу“, што му се не допада француско име: Лекс, већ је од тога направио: Легер. Још би се мање чудили да га је назвао н. пр. Légfi.

Ђука. Шта је то са Корнелом Јовановићем? Хајде што у Угарској не сме, то му је стара отаџбина, — али што га претераше на Србије, кад му је то садања отаџбина?

Шука. То је нека врло радикална загонетка, коју ће нам браћа радикали тек онда одгонетнути кад и сами престану бити загонетка.

Ad vocem „линч“.

Кад би било у Србији „Линча“ у ствари,

Али немојте заборавити, господине Жане, рече младић, несмете ни за тренутак застати нити устати, јер иначе не важи опклада, а уз то не смете ништа друго да говорите.

Немајте бриге, одговорим ја, а сахат избо управо два. У тренутку се посадим, забленем се у сахат и као што шталица луда тик . . . . так; тако говорим ја: „Ено је, ено је!“ а оба младића нису међутим даље. Чујте не, рече онај, који је новац држао овом другом, ви ћете опкладу да изгубите.

Боже сачувај, одговори му овај, то неће бити. Господин Жан неће моћи издржати; није ли тако, господине Жане?

Хм, помислим ја у себи, блебећи ти само; ваља мислити да ти одговорим, па да изгубим опкладу? Аја, голубе мој.

Када виде, да му ништа не помаже, оде столу, где су ми цигаре стојале, тури неколико хавана у џпаг и рече: Ви ћете ми ваљда допустити, господине Жане?

Али ја само ћутим и једнако говорим: Ено је, ено је! А моја ти господари међутим запале цигаре, напунише чаше вином, неколико испију, а за тим ме запитају, да ли ће с њима да се кућнем, али им ја понуду одбијем, јер да сам пио, морао бих престати говорити. Када су видели, да им све то ништа не помаже, и да ми на њихова питања не одговарам, оду у другу собу, у којој мој сто са новцем стоји, и у ком је случајно кључ био, па га отвлачају. Али ја мишљах: Они зацело мисле, да ћу ја устати, те да им то забраним, па ће опкладу да изгубим! Луто се варате, ако то мислите! Они дакле отворе као што рекох, и изваде двадесет талира пред мојим очима, али ја се нисам с места мак'о. На то узму обоје шешире; а двадесет талира у џпаг, па ми рекоше: Због ом, господине Жане, немојте да вам буде дуго време. Они су мислили, да ћу ја скочити, па ћу опкладу изгубити. Али ја само седим па мислим: Они ваљда мисле, да сам ја тако луд, па да скочим, а они да добију опкладу? Аја! Тако вам ја останем седећи, а непрестано сам говорио: Ено је, ено је!

Оба госта изађу из бирта, а ја седим мирно, јер сам мислио, да стоје код врата и да вире кроз кључаоницу, да виде, шта ја радим.

Тако прођу десет минута, и још десет минута, (а на сахату једва три четврти на три, али мојих гостију још

*

Не би било до бесиила
Виделовском Гари.
Ал он друге још напада
Остављен на миру,
Јер је „линч“ у Србији
Само на папиру.

Калимегданџија.

Запитах

ономад једног поштеног Србина: како је? А он ми одговори: „Земља тврда, — небо високо, — цар далеко, — а Герман долази ближе“.

Галантерија

Нека рекне ко шта хоће,
али ствар је јасна:
Ми смо мушки увек „галант“
на спрам пола красна.

Кад је Ева понудила
јабуку Адаму,
знаде Адам шта „кипира“
за његову даму.

Па не хтеде у јабуку
да загризе први
Ето, то је ни'те био
„галантом“ вам први!

Др. Казбулбуц.

Поп Панта

мисли да је учитељство отело маха над свештенством. — Ми још нисмо чули да је који поп или калуђер био затворен у Долгиној бранивари.

Навика.

Тужно се штуцер Паја
пријатељу Пери
да је срце своје дао
госпођици Мери,
И да саде без срдашца
тек онако живи,
па се чисто и сам себи
. и чуди и диви . . . . .
„Мој пријане“! Пера на то:
ти си вичан томе,
та срце си поклањао
у животу своме,
колико је мени знао:
бар двадесет пута!
навика је то код тебе
баш навика лута!

Др. Казбулбуц.

Пословице са врло незнатним изменама.

Боље је имати, него умрети.

Чега се памети стиди, тиме се Јуд поноси.

После Гиште ја пун пеп. (Тако у себи мисли — погодите ко!)

Девојачка су врата сваком од два рена.

На псу рана, у апсу и зарасла.

Не плаче слеп што није леп, већ што очију нема.

Нит је шијак, нит је брат.

никако нема. Хм, мишљах, опи ваљда мисле, да ако одмах не дођу, да ћу устати, а они ће опкладу да добију! Аја!

Ја то помишљам, а моја жена стаде на вратима плакати и чупати се, када је видела, како седим и говорим: Ево је, ено је!

Али Жане шта је с тобом?

Ено је, ено је!

Жане, шта ћеш!

Ево је, ено је?

Жане, Боже мој шта ти је? Тл ми не одговараш? Ти ми се не смејеш? Ти се не мичеш? Ти ме плашиш?

Ено је, ено је!

За име Бога, говори! За што блејиш у сахат, јеси ли болестан?

Одговорити нисам јој могао, дам јој знак руком, да ме остави на миру, али ме жена не разумеде, него ме ухвати за раме, па хтеде да ме са столице баци. Но то тек нисам могао да трпим, јер би опкладa била изгубљена. Говорити нисам смео, с тога је звизнем по образу, да је све викајући напоље побегла. Али ја само даље говорим: Ево је, ено је!

Не потраја ни три минута, када се врата отворе, а моја жена руши са лечником унутра, па стаде викати: Боже, гледајте, господине докторе, полудео је!

Но то ми је још требало, да ме за лудог држе. Стога диглем обе песнице у вис, и почем нисам смео да говорим, станем викати колико ми грло доноспло: Ено је, ено је!

Лечник ми опина било и запита ме: Шта вам је, господине Жане?

У то избије сахат три.

Опклада је добивена, повичем и скочим са столице, где су ти младићи? ја добијам пет талира.

Какви пет талира? запитају у један мах лечник и моја жена, а ја им испричаедам целу ствар.

Боже мој, повиче моја жена, оба младића отишли су пре по сахата, а ти си сада са двадесет и пет талира лакши, а и њихе није плаћено!

Гром и пакао! нека ми само дођу, показаћу им ја! а из уста ми се силом оте: „Ено их, ено их!“

„Не“, одговори лечник „нема их“.

(По немачком). **Враголан.**

Сад се већ зна ко није а ко плаче.

Више имамо рана него кобасица.

Кад се луд нахрани сво село запали.

Где те не сврби, не дај да те чешу.

Не буди у свакој борби мирођија.

Из брачна живота.

„Зашт' се белиш?“ — пит'о Моша
своју жену Лизу.
„Само за то, јербо нам је
Апотека *близу*“.

Мало, мало, па и Мошу
Сличан разлог стиже.
Пропао се. — Јербо крчма
Била им још *ближе*.

Надрљански.

Из школе.

Учитељ. Кажи ми што, што је слатко.
Ђак. Шећер.
Учитељ. Добро. Кажи ми што кисело.
Ђак. Сиђе.
Учитељ. Добро. Кажи ми што слано.
Ђак. Со.
Учитељ. Добро. Кажи ми што опоро.
Ђак. Опортунитет.
Учитељ. Хм! Изгледа као да си добро одговорио. Али то је нека латинска реч, кажи ти то мени српски.
Ђак. Но, па оскоруша.

Учитељ. Кажи ми, Јово какву пословицу. Ма какву.
Јова. Сит гладном не верује.
Учитељ. Па добро. Сад ми реци чему нас учи та пословица.
Јова. Та нас пословица учи, — та нас пословица учи. —
Учитељ. Но, па шта нас учи?
Јова. Учи нас, — учи нас — да ни гладан ситом не треба да верује.
Учитељ. Торњуј се на место, магарче један, — још могу ја страдати због таких лудих одговора. Срећа што те нико није чуо.

A là Klapphorn.

Оца-дебељка срете
Мршави неки кале;
Први је био пијан,
Другог ноге — издале.

— крн —

Из наше торбице.

А. Збиља! шта је са твојом парницом?
Б. Шта је, — шта је!? Нема јој ни краја ни конца. Седам година како је терамо, па ни маћи.
А. Хахаха! Твој адвокат мора да је родом из Нерадинаца.
Б. То би и ја рекао; али кад саберем све његове „Expensnote“ — онда ми се опет чини као да је из Огулина.

В. Имате ли ви доктора у вашем селу?
Г. Немамо.
В. На шта радите кад вам се ко разболе?
Г. Од како је нашег села никад у њему није било доктора; па тако ти се ми већ уверисмо, да болесник може умрети и без доктора

Д. Шта вам ради попа?
Ђ. Свађа се са учитељем.
Д. А шта вам ради учитељ?
Ђ. Свађа се с попом.
Д А шта вам раде школска деца?
Ђ. Сисају.
Д. Ајд' због ога! како би школска деца сисала!?
Ђ. Ама верујшто ти кажем. Сисају. Сисају кобне примере које им дају баш они, који би требали да уче слози и љубави.

Умрьо Нобел,

онај што је изумео прављење динамита.

Није те био стра
Изумет' пра,
Од ког је целом свету стра.
Па сад си и сам пра —
Јели те сада стра?

Ђакеља.

Лепа порука.

У неком приморском селу потежући рибари мрежу из мора осете одједаред нешто тешко, те мишљући да је неки утопљеник, спреме брже боље једног између себе по сеоског кнеза. Но док овај трчаше по бележника, они извуку мртво магаре, рашта стану викати: Ој, Станоје, ој; рец' бележнику да је магарац.

приповео: **Т. К. П. Ерцеговољанин**

Окретна игра.

„Зар ви, молим, никад не играте?“
— „Како радо ох, само да знате!“
„Која вам је окретних игара
Најмилија?“ питала ме Мара.
— „Од окретних хтели би ја знати,
Коју волим најраје играти?
Кад би хтели, ја ћу вам и рећи:
Волим фарбл и то онај већи.“

— ири —

Сакато-верни преводи.

Krüppel-treue Uebersetzungen.

Ај болан! Куд си ти забраздио!
Krankes Ei, wo hast Du gefurchet!
Стани море! Лако је теби скројити буњу.
Warte Meer! Leicht ist Dir zuzuschneiden einen Pelz.
Ала се жури, као да му стала крава на ногу!
Der Drache eilt, als wenn ihm die Kuh auf den Fuss getreten wäre.
Један грош има 25 пара.
Ein Groschen hat 25 Dümpfe.
Љуби лане док не сване!
Küsse das vorige Jahr bis zum Morgenaufbruch.
Неда се мајстор Глиша ни осолити!
Es lässt sich Meister Glischa nicht einmal besalzen!
Ер ист штернхагел воll!
Он је пун звезда и туче!
„Lauter solche sachen!“
Јасније такве ствари!

Враца Шаца из Госпођинаца и сека Маца из Нерадинаца.

Он се звао Шаца
Из Госпођинаца.
Њено име Маца
Из Нерадинаца.
Кад је видео Шаца
Из Госпођинаца
Како ј' лепа Маца
Из Нерадинаца.
Заљубя се Шаца
Из Госпођинаца,
Очара га Маца
Из Нерадинаца.
Запросио Шаца
Из Госпођинаца,
А пристала Маца
Из Нерадинаца.
Сватови се купе
Из Госпођинаца,
И ево их сретно
Сред Нерадинаца.
Венчали се: Шаца
Из Госпођинаца
И његова Маца
Из Нерадинаца.
Одведе се Маца
Из Нерадинаца,
Одведе је Шаца
Из Госпођинаца.
Сад је срећан Шаца
Из Госпођинаца,
А сретна и Маца
Из Нерадинаца,
Све им *срећно, дично* —
Мени *срећно слично.*

Др. Казбулбуц

Из богословије.

Учитељ. Шта треба да дичи калуђера у понашању са људима, у сваком послу и разговору?

Првогод. богос. (Не може брзо да се сети.)

Старији богос. (дошаптавају му) Скромност.

Првогод. богос кроз нос.

Грозан случај.

Онамад се грозан случај
десио на балу;
Узбунио сву господу
велику и малу,
А женскиње наше тек се
узмувало било! —
Ево шта се тако страшног
тамо догодило:
Приповната лепотица
госпођица Нела,
што занесе пола света
чаром вита тела,
у сред игре стропошта се,
паде ено бледа. —
Очице се заклониле!
Лица као креда! . . .
Свако тражи да помогне
да је дигне горе.
а лепе јој другарице,
хоће да је дворе,
„Та за бога! шта је, реци!
одговори само,
да ти како олакшамо,
и помоћи дамо?
Је ли . . . . „м и д е р“? — Реци само!
јел' те он претер'о? . . .
Или те је јад још јачи,
и ј ш тешњи стего·?!
Ох! . . . пустите! . . . Пустите ме! . . .
да умрем од стида“!
тако вели лепотица!
а речи прекида. —
„„Ох. . . . како ћу, да вам рекнем?
дајте ми, . . . ах, . . . мира! . . .
. . . . Спала ми је, . . . несретници . . .
. . . . . спала ми — — — турпира“!!!

Зар то није грозна прича,
да вам срце д и р а?!?!

Др. Казбулбуц.

Испод черге.

Заклали Цигани бог зна чије прасе, испекли га па сели да вечерају.

Матори цига (зелењи комаће) Ево и теби, Њоња твој део.

Њоња. Сакря га дегод, па да га украдем.

Матори цига. А што да га крадем, кад ти ено дајем.

Њоња. Е, ал нема је слађе кад украдем.

Дечија наивност.

„Ма-ма, ма-ма!“ дете тепа
И ручице мале шири.
„Мама“ своме оцу кличе
И никако да се смири
А мајка се насмејала,
Из колевке дете узе,
Пољуби га а од смеја
На око јој пошле сузе.
„Лути мали невањалче,
„Ј а сам само м а м а твоја
А отац ти јесте „м а ј а“ —
Ах' не т в о ј а него м о ј а.

— кри —

Просидба.

Он. Хоћете ли даље са мном
кроз цео живот ходит',
Моја нежна дамо?
Она. *Ходит'!* — Ух, фидов!
Ја се *возим* само.

Надрљански.

Из суднице.

Судија. Ти си украо дебелу крмачу. Па још чију!? Свештеникову? — То је страшно.

Крмовађ. Опростите господине. Ја сам хтео да украдем вашу, ал је још здраво мршава.

Натпис

на једној чаши.

Ја сам мала, — али
Нешто ћу вам рећи:
За то вам бокали
Могу бити већи.

Л. Д.

Зар већ сад?

Дошао један ђак од 12 година у трафику па иште да купи једну цигару.

Трафикант зачуђен запита га:

„Зар ћеш ти већ сад да пушиш?“

„Неће сад,“ одговори мајчин ђак, „него после подне, кад изиђем из школе.“

Или-или.

Једно вече на беседи госпођа Н., пошто је читав сат говорила о еманципацији женскиња, обрати се једном великашу, који је до ње седео и упита га очекујући повољан одговор: Кад би, господине, и жене постајали чиновницима, какво би место мени поверили.

— О, вас бих одмах поставио за управитељку на каквом заводу за глухо-неме.

— А за што баш ту?

— Јер или би они једнаки научили брзо од вас говорити, или би ви од њих научили мучати.

Неког старог игумана позову, једном на свадбу, на како би које јело дошло на трпезу, игуман би приметио: „Е, децо, ово јело кала јести пијуцкајући вино.“ И он тај савет давао би не само речима него би га потврђивао и примером.

— А чиме ти не пијеш пива? упита га шаљиви стари сват.

— Ја, заиста, подом, — одговори игуман.

Пред судом.

Млада пека жена, која имађаше дете од три године, стуни пред суца и поротнике да је испитају, јер бејаше нешто скривила. Адвокат ју је бранио и за то време једнако је држао њено дете на руци.

— Господо поротници, — говораше адвокат — смилујте се, ако не на њу, а оно на ово несретно дете, и опростите јој.

Дете је плакало из свега гласа.

— Зар вас збиља нећеganути плач овог невиног детета? — рече адвокат.

Председник примакнув се детету упита га: Зашто плачеш, мали?

Плачем — одговори дете — јер ме овај господин штипа.

У гостионици.

Гост. Јесте ли чули, господар крчмару, ова је кечига бајатна, — та кечига није фришка.

Крчмар. Је сам вам ја крив! Што нисте дошли у прошли петак, кад сам је купио; онда јој не би нашли мане. А де ја могу осам дана сачувати рибу, па да се ни најмање не осећа. Какви су то захтеви!?

Доктор. Ове прашкове, што сам вам их прописао узимаћете увек после ручка.

Болесник (сиромашак). Али господине, за то треба новаца.

Доктор. Не, не, треба. Те ћеш лекове добити у апотеци забадава.

Болесник. Не мислим ја за лекове, — него за ручак треба новаца.

А. Ја сам увек имао среће у љубави!

Б. Хахаха! Ето, та још сте и данас неженља.

А. Та то баш и јесте најбољи доказ моје среће у љубави.

—. Ала драги комшија, та ви сте баш богат човек, који живите само од интереса својих капитала; па како је то да ви увек у шест сати у јутру устајете?

=. Е, знате, кад устанем у шест сати, онда брушткујем у седам, а у девет сати већ ми се појави жеђ на пиво. А кад би устао у седам, онда би брушткивао у осам и тек у десет би могао ићи са пуном жеђи на пиво. Тако би ми пропао читав један сат.

Састала се на улици два познаника: А и Б.

А. Ваш добро што сам вас нашао. Ви ли ми могли позајмити на неколико дана 50 фор.

Б. Жао ми је, али немам код себе.

А А код куће?

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

В. Хвала на питању. Код куће су сви здрави. Због Бога! Препоручујем се.

У некој крчми наручи гост по литре вина, ал му то вино није пријало.

— Крчмару! Зар ви немате боља вина!

— Имам; али прво се мора ово потрошити.

— Па кад је тако, онда одите да вам платим.

Гост плати и пође.

— Молим, господине, овај је понаћ фаличан. Зар немате бољег.

— Имам. Али прво треба да се овај потроши.

Млади Исак. Ви мени морате дати вашу ћер, — јер ја без ње не могу живети.

Стари Аврам. Ни! ви хајст? Не можете живити без моје ћери; а ви ју и не познајете, — нисте је никад ни видили.

Млади Исак. Ништа за то, што је нисам в и д и о, — ал ја сам чуо да има 10 000 фор. мираза, — а ја без тога не могу живити.

Нови прилози на страдалнике у В. Кикинди.

Неколицина Срба у Д. Тузли скупило је 106 ф. 50 н. и то по одбитку поштанских трошкова послала је преко г. Риста Јовановића 106 фор. уреднику овога листа, који је таки тога дава ову своту опремио В. Кикиндској српској добротворној женској задруги.

Ово су имена приложника:

Њ. В. митрополит Дионисије 10 ф. Павле Стокановић 10 ф. Перко Тадић 5 ф. Браћа Мићић 4 ф. Нико Ристић 4 ф. Браћа Стокановић 4 ф. Ђорђо Ђорђић 4 ф. Алекса Благојевић 3 ф. Јован и Ђорђо Ђукић 3 ф. Јевто Танић 3 ф. Живко Црногорчевић 3 ф. Васо Црногорчевић 2 ф. Емил Мужа 2 ф. Ђура Спасојевић 2 ф. Драго Јесаренић и син 2 ф. Владимир Максимовић 2 ф. Одисеј Мавракис 2 ф. Милан Новаковић 1 ф. И. Личанин 1 ф. Мило Стакић 1 ф. Мићо Миленовић 1 ф. Ристо Марковић 1 ф. Мићо Пантић 1 ф. 50 и Синови А. Васићевића 1 ф. Стеван Костић 1 ф. Васо Стојановић 1 ф. Јован Милетић 1 ф. Јован Марковић 1 ф. Јован Отевић 1 ф. Гавро Пецикозић 1 ф. Ристо Недељковић 1 ф. Јоко Тодоровић 1 ф. Лазо Ристић 1 ф. Јевреи Ристић 1 ф. Н. Н. 1 ф. Стеван Ненадовић 1 ф. Н. Н. 1 ф. Ђорђе Канзаревић 50 новч. Лазо Сеџеновић 50 новч. и моја маленкост 20 фор. — Укупно дакле 106 фор. 50 новч.

Администрацији „Стармалог“ стигли су на горњу цел из Aachen-а следећи прилози:

од △ — — — — — 1 фор.
„ Јефте Стефановића — 4 „
Свега 5 фор
од Илије Рамадановића у Котору 2 „
Свега 7 фор.

коју смо своту одмах опремили на одбор што скупља прилоге за сироте погорелце, у име којих благодаримо родољубивим приложницима, што су се у туђини сетили своје рођене браће.

Желити је да се на ове угледају и остала браћа која још нису ништа приложила на горњу цел, те да потеку са својим прилозима што скорије да се одуже према своме ближњем у невољи.

Администрација „Стармалог.“

Изашла је из штампе књига:

„ХРИШЋАНСКЕ СВЕТИЊЕ НА ИСТОКУ“

ОД МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

ДРУГО ИСПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ.

Ко жели да са душевном насладом ову књигу прочита сад пред наступајуће ускршње празнике, нека у напред пошље предплату од 60 новч. па ће књигу о нашем трошку добити. Ко унапред пошље 1 фор. 80 новч. добиће о нашем трошку послате осим горе наведене, још следеће две књиге од Митрополита Михаила:

1. „СВЕТА ГОРА АТОНСКА“.
2. „ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“,

које књиге иначе коштају 2 ф. 10 новч.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ
ЛАК ЗА ПОД

сев мирише, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 3—6

Проналазач и творичар правог блештавог лака за под. Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 11. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. априла 1888.

„Стармали“ излази сриједу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или оранка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплату и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Христић васкрс!

Христић васкрес, баш у петак!
Христић васкрес!, знате л' чији?
Христић васкрес напредњачки!
Христић васкрес у Србији!

Христић васкрес! глас се шири,
Уздрхтала српска Дрина;
„Христић васкрес!“ Јуде вичу:
Радује се Палестина.

Христић васкрес! сви то знају;
Знају деца, знаде мома.
Христић васкрес! — никог нема
Да неверни буде Тома.

Христић васкрес баш из мертвих!
Апостоле своје мери;
Он не нађе свога Петра
Да га трипут изневери.

Христић васкрес, па се чуди;
Њему било, што не бива.
Ал не нађе свога Луду
Да га мучки исцелива.

Христић васкрес, баш из гроба,
Па другима гробље бира . . .
Његов баба, роми даба
Тријумфира.

Ва истину, ко би рек'о
Да ће светлост толко спават',
Вековима после Христа
Да ће Христић ускрсават'.

Христић васкрес! а на крају
Правда сваком своје дели; —
Само штета што васкресну
Пре нег што га разапели.

Ахил.

Политични преглед.

„Христић васкрсе из мертвих, смрћију себе не поправи, и сушчем ва гробје Чеди живот даровав“.

Тако се ево звори песма ускршња у Београду. Званичне новине и ускршња јаја налазе у црвеном оквиру. Чим сам читао у чивутским новинама, да се у Србији спрема нека министарска криса, одмах сам знао, да ће ту бити не само криса, него и брашна и таране (та ране су наша дедовина) што је све самлевено у Гарашанин-новој старој воденици. Сад дакле могу од тога брашна и криса месити народу колаче; за које се не може рећи, да им се није надао. Међу ускршњим колачима има, као што је познато једна врста, која се зове батињице, нека се народ дакле и томе нада; капларски штаб већ неће фалити. Од велике недеље даклем започеће „Виделе“ опет клепати, а „трнов венац“ метуће се мученику на главу, жене мироносице имаће опет коме ноге помазивати.

Међу тим ће напредњаци опет у побожности певати: „придите пиво пијем новоје, не ва исцеленије души“ — и т. д.

Кад се даље обазремо по свету а оно имамо шта и видети. Наше њиве и ливаде, које су до сада биле мађарском бојом бојадисане, даклем зелене, сад су наједанпут промениле боју, јер их је Дунав поплавно, даклем су добиле српску боју, то јест пропале су. Вилово, Борча, Овча и друга наша места сад су права Венеција, шта више, још и славнија него

Венеција, јер док је онде вода само по улицама, овде у овим нашим селима има је и на тавану и више кровова.

Него се случај постарао и за оне, који су због поплаве озебли, те им на брзо даде прилике да се могу огрејати у Вел. Кикинди, где су деца наложила велику ватру, али ће добро бити, ако се ти сиромаси узмогу одгрејати на топломе родољубљу и човечности српскоj, као што се, хвала Богу и доброме срцу српскоме и започе већ загревати, и дај боже да пострадали народ тај буде опет **поплављен** силним новчаним прилозима са свију страна, и да се опет **запали** топло родољубље у сретнијем делу српства, те да ватрено прилажу и даље у помоћ овим невољницима.

Мађарски „Немзет“ одговара неком румунском листу, који се тужио да народности имају велике терете да сносе: „није то истина вели „него напротив Мађари имају више терета да сносе, јер они морају да обављају сва важнија званија и у оним крајевима, где **народности живе**“. На ово „Парламентар“ бечки примећује: То је, као кад би ко рекао: „Није истина да народности гладују, јер ето Мађари једу место њих“! —

Бацајући даље поглед по свету опажамо да се у Карловцима нешто миче. Спрема се да се прослави 40 годишњица, од како гимназијско здање није окречено, од како се у богословским студијама није променило ни једно слово и од како је Герман постао калуђер. Онда је он даклем био **пострижен**, а после је он, — наравно као архијерej (и као власник даљског спахилука) **друге стригао**.

Даклем Пештанска је порота ослободила Јоту Грујића. Ко би се томе надао! И тако даклем нећемо имати новог „Вацког“, — јер без сумње би и он онда узео титулу: Јота Грујић Вацки.

У Пешти је покренут „Српски Дневник“, орган Срба пословика на хрватском и пештанском сабору. Да ли га, боже, баш сви ти посланици држе? Требало би, кад је њихов орган. Као год што **народне** органе држи народ, тако би и посланички орган, требало да држе сви посланици.

Али да, збиља, имам још на нешто да се осврнем:

Гавра Бољарић и Тајшановић у Сарајеву издају „Српско **православно пјеније**“ и веле да је то пјеније „посвећено барону Федору Николићу и његовом сину“ (можда и његовом духу). До сад се држало, да је **православно пјеније посвећено** богу оцу и сину, а не барону и његовом сину; а сад ето свештеник и учитељ један мењају посвету. (Ваљда барони боље плаћају него бог?)

Страсне недеље.

Шта један венац — грана трноплета!
Шта два три млаза с тела разапета!
Шта један живот, шта ли сто живота!
Шта једно ругло, шта ли сто срамота!
Шта један издах молитвена даја
и шта ли триста таквих уздисаја!
Тек један тренут, један напор суза,
па одмах тренут свих земаљских уза —
и душа оде у надземни свет. . . . . .
Аљ' сваког дана изгинути тако,
и сваког часа ронити у пак'о,
па опет горе по нихову нада,
па опет доле по бездани јада —

ПОДЛИСТАК.

„Малер.“

Трагі-комична збилиця у три числа, приказану и одигнатану, малом несхоразуму и великој кубури.
(Догодила се овим дана, у „овим“ крајевима.)

Лица:

Награјисало Награјисаловић, учитељ, *Бравајака*, комита, *шисла.*

(Призор први и последњи.)

Награјисало Награјисаловић (долази сав запурен, брише са чела зној, који му у виду грашка без „махуне“, цело лице осуо, показује при томе свилену мараму од најфинијега „конофоса“, по којој би бар десет мишева могли се сигрити „жмуре“).

Фала богу! Фала богу! Фала богу! Три пута те фалим боже милостиви, јер да ти не умудри високу владу, остах ја као увек без хлеба, на да ваш патње и беде с' нова! Истина, да ме малери прате још од колевке, јер преповедају, да сам сăм себи хтео у колевци да одгризем — нос, али шта су сви малери овога света, на спрама малера: **не имати хлеба!** . . . Пробао сам све и сва, да одучим дерни стомак од тог непрестаног захтевања за храном, држао сам му морске придике о његовој прождрљивости, о његовој халапљивости, па знате шта ми је на све то одговорио? Почео да музика, да извија неке чудне ноте, да ми свира песму, о празном стомаку! . . . Има света, који тражи **преко леба погаче**; па чак и мене беде, да сам то радио, али вера и бог ја би пре три дана узео и најдраже парче хлеба, само да сам га могао добити! . . . Колико њих има, који имају лепо парче хлеба, па и ако није бог-зна какво велико, ама је тек хлебац! . . . Неки опет воли и комадић суве проје, ако му га пружа **братска** рука ако уз то може да послужи **своме роду и народу**, а неки опет грамзи за лепшим и бољим парчетом, па не пита, коме служи, и како служи . . . Но није ствар, да филозофирам о другима, кад сам, богу фала сад и ја срећан, пресрећан! Моји обични малери кажда ће да се угуше, слушајући ово лепо, ово красно писмо, које ми је стигло, и које ево вели: (чита писмо) . . . „Земаљска влада.“ . . . „Разабравши све околности, подељујемо вама на вашу молбу, место „учитеља вероисповедних школа, у селу Вашковцу, под-„писан: барон“ . . . — Не могу му име прочитати, али шта мари! . . . Даклем ја сам вам учитељ комуналних школа са седиштем у Вашковцу!! . . .

Државна служба! . . . Није шала! . . . Рука увек у царском џепу! . . . Царев слуга! Нема ту црквe-

знате ли, знате л', како се то зове? . . . .
Ни вечност не зна за болове ове!
јер нити смрти нит' животна мама,
нит' венац труне нит' се крст разлама —
а цео народ, цео разапет! . . . .

Опрости, Боже, озго са висина,
опрости за се и за свога сина!
Ал' ова мука не да души лећи —
та бол је овај и од твога већи!
Јер шта је тебе, тебе, Боже јаки,
коме је земља к'о нехрић лаки,
сваћи *за часак* у прашину нашу,
испити једну, *једну* горку чашу,
умрети *једном* за свој самотвор?
Ал' где ће народ, где смртност худа,
распетих, трошних, раскиданих уда,
сносити вечно умирање живо,
којим га удес жалостни дарио'?
Страшне су муке, бесмртника вредне!
Нит' знано дана нити ноћи једне,
свуда нам само крв се краљу кала,
свуд само лавеж и присак богаља —
умореног страшног гровни неумор! . . . .

Ај, један народ, као једна грана,
па тако распет на стотину страна,
па тако расут у хиљаде клика,
па тако препун, препун одпадника,
па тако дичан — а тако се пог'о
па тако скучен — а тако би мог'о!
И колико клица, колико шибља нова,
толико нових све нових крстова —
а мушки понос Голготе му брег! . . . .
О, дај ми, Боже, о ускршњу своме
боснок свести, да прекрстим њоме
мудрости наше недомашај бледи,
да Србин опет очима прогледи,
да груне њором, да подпали слогом,
да крене отуд', где је зап'о погом,
да стигне оне, што му на пут сташе,
па да се опет руке руку маше —
и дигну у зрак свог имена стег!

С. Лукин Лазић.

Прича о створењу Христићеве владе.

Бог је створио свет за шест дана; Христићева влада створена је равно за шест ноћи, указ је потписао у 2 сата по поноћи. Кад је бог створио свет онда је наступила недеља, а кад је створена Христићева влада, сад ће наступити — недеља.

Кад је створен свет чуле су се речи „нека буде светлост!“ а кад је скупљена Христићева влада, била је девиза: нека буде мрак!

Бог је узео прашину, њупуњо је у њу, замесио је, и Адам беше готов. Код Христића је наопако. Он је готов; за тим ће нам замесити; тада додаси њупуњање и тек на послетку ће бити од њега прашина.

Бог је створио најпре разне животиње, па тек онда Адама. Овде наопако (и у зао час). Створен је Христић, а њему је остањено да створи гује, јакрепе, змије и орлушине, које му буду нужне.

Бог је рекао Адаму: „Од ове племените јабуке да не узимаш, то није твоје!“ Христићу је речено: „Од уставне јабуке, на којој је народно право, узимај колико год хоћеш!“

Кад је Адам узео од забрањеног плода, онда тек опази да је го, наг, те се мораде покрити смоковим листом. Кад Христић буде брао са дрвета народних права, и он ће остати го и наг, и њега ће бити стид и срам, али голотињу своју неће моћи покрити смо-

---

не опћине! . . . Нема ту школског одбора! . . . Него одма са предстојником котарским у кореспонденцију, шта више, и са великом владом у додиру! . . . Како ми сити и изгледају ови народни учитељи, насрам мене, . . . царског човека! . . . Али нека, нека, и време је било, да се и мени разгали та мутна облачина, у којој ништа за мене не беше, до „малер за малером“. Таман се где скрасим, сто ти напаст! Те ово, те оно, али но мене зло и наопако! . . . А данас? Данас се не бих мењао, ни са каквим надзорником „обичних“ школа! Та и ја могу бити скорим равнатељ, па инспектор, па референат кодзем. владе! . . . Али сам се у препоизности мојој, у срећи мојој одмах и захвалио високој влади на овоме дару! . . . Како сам оно рекао? Ево концепта! (чита „друго писмо“) „Високо преславна земаљска владо! „. . . У најнежој понизности, покорно подписани са овим „се, на подељеном му месту учитеља у Вашковцу — за„фалује! . . . Покорни и понизни слуга Награјисало Награјисаловић“!! . . Тако! То ће ми годити, видиће ду, да и ја умем бити благодаран да ниесам простак; на кад сазнају, да у мени имају тако верног слугу, . . . хе! ко зна, каква ме будућност чека!! . . . А шта ће онај са депешом овде? . . Зар мени? . . . Збиља! Гле! депеша на котар. уред за мене . . . Награјисала Награјисаловића.

Шта ли ће, боже бити унутра? (узима депешу и полако је отвара). Да ме не зове вис. влада себи?? Да неће да се осведочи, да ли ће ми моћи поделити какву бољу штацију?! Или можда . . . но, да видимо! . . . Шта? шта је ово? у зао час! шта је ово!? Ej, терету! ej. малеру, зар опет?! . . . Али то није могуће, то није могуће, то није истина! ја не умем добро читати . . (чита на глас) „Почев се Награјисало Награјисаловић на подељеном му месту учитеља у Вашковцу, данас за„фалио, то му оставку примамо, и наређујемо, да се „у Вашковац намести Мачковачки учитељ „Срета Срећ„ковић . . . Земаљска влада“ . . . . . Ама људи! Ама свете! Та то не може бити! То несме бити! Које још изгубио своје место зато, што је био зафалан?! Та ако сам се зафалио, нисам се „зафалио !!? Разумете ли? То јест: ја сам се зафалио на милости, на доброти, али не на месту, за име бога! . . . Ej јадни Награјисало Награјисаловићу! Шта ћеш сад? Ти си ето жртва твоје зафалности!!!

Ej наопако и узочас!!! Идем брже господину предстојнику, док није доцкан било! (одјури.)

(Истинити догађај).

Др. Казбулбуц.

*

ковим листом, јер тога у Србији нема. Но и за то је састарано, — он ће му голотињу покрити орденом.

Бог није баш јако штедно Адамова ребра, јер је од једног ребра створио Еву. Код Христића је друкчије. Њему се довикује: „Ти можеш сваког, ко се макне, у ребра лупити, али добро чувај своја ребра, да ти их не поломе!“

Кад је стваран Адам, онда се није знало да ће скоро за тиме убити брат брата; а кад је стваран Христић могло се унапред знати, да брат брата неће ни мало штедити.

Адаму је речено: „Чувај се змије, да те не превари!“ Христићу је речено: „Видиш ли ону змију, она ти је пријатељ!“

Но и Христић се осетио сам, исто као и Адам. И он се осврте најпре за женом, т. ј. за особом, која носи мидер, а та особа у Србији не зове се Ева, него Абердар. Но српска Ева не хтеде загристи јабуку (гризла ју је пре доста. Ур.), сад јој је изгледала сувише кисела.

За тим Христић поче премишљати, како ће доћи до друштва. Падоше му на памет речи: „В начале бје слово, и слово бје богу, и бог —. Ха, тако је, кликну он. Дакле Богићевић века буде, јер бог и тако и тако неће хтети имати посла са мојим кабинетом. И тако постаде Богићевић министар.

За тим стаде премишљати, ко је то у Србији тако гладан славе а још није био министар, тако гладан да ће због тога заборавити на све. Да, да, ко је славе гладан? — Е па Владан; паде му на памет, — и тако постаде и др. Владан министар (а „Отаџбина“? — шта је стало до отаџбине, главно је да једаред и Владан влада).

Да се не би још дуго мучио, он рашири руке и завапи: „Придите чеда, послушајте, мене страху господњу научу вас!“ Чим је изрекао: придите чеда, — а Чеда (Мијатовић) дође и сам и још неколико за њим. — И тако се попуни нов кабинет. И би ст ујро, и би ст вече, дан први.

Толико за сада. А о ономе, како се отац Ноје опио и шта је урадио, па онда о потопу, о брегу Арарату или Арарату причаћу вам други пут — не може бити све наједанпут.

Уштипци.

Краљ Милан као вели: кад је у Бугарској могао бити лајтнант Батенберг кнез, за што не би могао у Србији бити „каплар Никола“ министар.

* * *

У осталом долази нам усврс. На да би се српски народ имао с киме куцати, доведен је Христићев кабинет.

* * *

Цветне недеље 1815. год. узвикнуо је Милош Обреновић: „Ево мене, ево рата с Турцима!“ — Цветне недеље ове године чуо се узвик: (Ево (про) мене, ево рата са народом!)

* * *

Један посланик у српској скупштини предлагао је да се укину окови. То се законитим путем могло учинити. Али како се може законитим путем постагнути да се укину Христићи?

Џира. Даклем хтели су да радикалну скупштину, још неко време задрже. Али кад она вичe: живио народ! Онда јој се морају запушити уста.

Спира. Еле запушавање уста то је прво дело Христићево. Па како ће онда народ говорити?

Џира. Ја не знам. Мора ће се ваљда служити рукама, ка' и други немаци.

Пуслице.

□. Што молисмо (у прошлом броју) бога домолисмо. Сачувао је у Србији поштене људе од срамоте. Сад не можемо тако брзо опет богу досађивати.

\+. Ко другом јаму копа, сам у њу пада. Тако вели пословица. Тако исто ко друге хоће да изиграо, пре или после изиграће сам себе, — а то је још најјефтиније.

†††. И сам краљ Милан помишља да би се у Србији незадовољство јако распламтило. За то је и наименовао Владана да (раба)г а с и.

·//. Наравна ствар да је свему чуду Гарашанин тајни саветник. Али ту сву мудрост тешко да је исписао само из свог прста. Биће ту и други прстију.

§. Бизмарк је ових дана први пут понео наочаре. Даклем може се и њему узјашити на нос.

© Хоће ли се, боже, сада либерали и радикали опет измирити? Или ће се и у казаматима свађати.

Мајчин савет.

Кад сам био још малечак,
послала ме мама
да дозовем тета-Јелу
да не седи сама.
Диг'о сам се и отрч'о
до тетина стана;
јест, ал' хоћеш! Кад сам стиг'о —
врата закључана!

Ја се дигнем, шћепам алку
и закуцам лако,
али нико да се јави —
нико да се мак'о.
Ја и опет куцни, куцни
неколико пути;
алка јечи, кућа јечи —
али тета ћути!
Ветар звижди, снег пролиће,
а ја чекам тако;
најзад мирно у крај седох,
па сам горко плак'о
Но сад ми се досадило,
а мраз стег'о ћуди,
покупим се, отрем сузе
па загребем кући.
„Шта је било?“ — пита мати,
узев' ме на крило.
„Зебу прсти, мрзну ноге —
ето, шта је било!“
„Тета-Јела, као да је
од сувога злата,
чувају је девет брава
и проклета врата!“
„Ништа за то — мати рече —
сад се боље спреми,
па се прати, куцни јаче,
жешће се устреми,
па подвикни танким грлом:
Јело, тета-Јело!
па ни бриге, мајчин сине,
чу ће те за цело.“
Послушо сам мајчин савет
— Бог нека јој плати! —
подвикн'о сам, куцн'о јаче
и затресо врати!
И, гле чуда, шта се чини
од мене јунака:
попуцаше девет брава
од топуза јака!
Дође тета за трен ока,
ко да је довраћа',
па ме још'те пољубила
и дала колача!

*

Тешко оном, који се првог
неуспеха боји,
јер док дете не заплаче,
мати га не доји.
Но где треба чврсте руке,
окани се плача!
Тврда воља, мушка воља,
од свега је јача.

С. Л. Лазић.

Грађа за нову енциклопедију.

(незабучним редом, или забучним нередом).

(Продужење.)

Бакар = Стихотворцима врло мила реч, јер с њоме могу да начине чист срок: „макар бакар“, — ал тако веле само онда, кад немају изгледа на дукате и на талире.

Сено = кад је труло може од њега по који министар финанције да направи себи, ако не капу, а оно бар капи тал.

Право = мађарски се каже „јог“. Са јогунлуком нема исти корен, али често има заједнички цвет.

„Неколико“ = тако се обично потписује под изјаве баш онда, кад би добро било знати колико их је и ко су.

Динарски алпи = велика брда и стење, која су напредњаци навукли на Србију, да народ има под чиме стењати.

Здрав стомак = то је оно што се иште од карловачких благодејанаца да може сварити несварено сочиво.

Керимова сабља = карактеристика оних трофова, с којима се краљ Милан најрадије дружи.

Начело = луксус, кога се мора одрећи свако, ко у Србији под Ник. Христићем жели да остане окружни начелник.

Стев. В. Поповић = школски референат, који до сад због других пречих послова није могао баш сруде да досне, али сада, као уредник „Српског Језе-Дневника“, ваљда ће моћи доспети и куд треба и куд не треба.

Богумили = тако се некад звали неки јеретични просветоносци у Босни. И сада има јеретични просветоносаца, — али сад се не зову тако.

Швајцарска = земља, за коју се каже: — „Иди па види!“ — Али има на овом земном глобусу и таких земаља, за које се може казати: „Види, па иди!“

(Продужиће се.)

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Наш мали Ранко учио код куће катихизис и баш је на глас пошторавао ове речи: „Поштуј старије своје да дуго поживиш на земљи“ кад уђе у собу Милош, његов брат, који је само годину дана старији од њега, па чувши шта Ранко учи, рекне му: Ето видиш, мораш и мене поштовати јер и ја сам старији. — То Ранку није било баш право па му одговори: Е, и ја ћу бити старији па онда мораш ти мене поштовати.

Милош. Кад ти будеш старији, ја ћу бити још старији, и тако ћеш увек морати ти мене поштовати.

Ранко. Е да, у катихизису не стоји, да се морају поштовати они који су још старији, већ само они који су старији.

Т.

Дошло неко сироче у нашу кућу да му што уделимо. Мати га уведе у собу, да се мало огреје и даде му нешто да једе. Ту је био и наш мали Ранко који не скидаше очију са овог сирочета.

Мати запита сироче како му је име.

Сироче. Лаза.

Мати. А презиме?

Сироче. Којавон.

Онда Ранко пашину матери: Питај га како ће се звати после зиме.

Т.

Ранко. Је ли, ујо, за што ти идеш увек да ловиш зецове?

Ја. За то, јер ти волеш јести зецове.

Ранко. Е, ал ја још већма волем јести бомбоне; на зашто не идеш да ловиш бомбоне?

Ја. Бомбони се не ловe, јер њих можемо увек купити.

Ранко. Па зашто ми их не купиш?

Т.

Јовица. Је ли мати, шта је то Шабац?

Мати. То је место у коме се твој отац родио.

Јовица. А у коме сам се Шапцу ја родио?

Мати је увек Јовици говорила кад га је у цркву слала да у цркви мирно стоји, а кад му попа да напору, да га пољуби у руку. Јовица је тако и чинио. Једаред донесе из цркве и кући мало напоре, и метне је на сто. Док се он окренуо, дошла мачка па појела напору. — Мати, која је била у кући, чује плач. Уђе у собу да види шта је. А Јовица јој јецајући рече: појела мачка напору, — пу-пу-пусти ме да је водим попи, да га пољуби у руку.

Шарени шљунци

пише за „Стармали“ 5-ко у Врњцу.

Мој чика Лола добије ово дана једног калфу „Швабу“, на ком је примећено да се непрестано чеше, и ждрапа, па ће му рећи: „Си Фетер си хам зи лајс“. а шваба му одговори српски: „ја немам много, само пин пар“. „Та ке цун трај тапфел си верден зи мајн хауз махен фол“ рече му чика Лола, ал шваба се расрди на ноће да купи свој пинкл ам пука, јеспап на штап, па рече чика Лоли: „Лебен си вол, а ја не знала да ви тако „хаглих“ а ја и не дошла код вас та ради.

*

Покојни деда Трпан имао је обичај да своје калфе ире времена буди и то са читави два сата и више него што би требало, па једанпут рећи ће му један калфа (мислим да је био из Баранде) мајсторе! како то ви знате кад треба да нас будите, а немате сата у кући. Та шта ми треба сат, ћеш бољег сата од петла на дуду. Кад једно јутро опет пробуди мајстор калфе, а овај ти се узпужа на дуд, уватн петла па му заврне шију. Мајстор чувши да нешто с' дуда кречи, продере се: који је то враг на дуду? „Та ја сам мајсторе навијам сат“, одговори калфа, а уједно се и за киселу чорбу побрино.

*

Са ином у једној кумпанији бијо је и неки Јока Путник који је сваку заповест наопако схватио. Тако једанпут прочита се заповест да сваки момак који ноћу ради себе напоље изађи да увек „мантл“ са собом понесе те да се не би разладио и какову болест навукао. И Јока је тај „Бефел“ чуо, те тако када је једну ноћ из собе нужде ради изашао, пребацн свој но „форшрифту увијен мантл“ преко рамена па хајд, на несрећу сретне га „Инпиекцијонс официр“ па га упита: Зар ви нисте „Бефел“ чули. Та не само чуо већ и сам га и прочитао, и зато нисам хтео без мантла напоље изаћи, одговори Јока.

*

Када је за време српско-турског рата год. 1876 моја кумпанија из Каменице до Новог Сада, одатле Лађом до И. путовала и даље преко фрушке горе на границу маширала, но у И. треба да преноћи и „растује“ па онда зором даље. То је било на сам Ивандан, кумпанија је стигла у И. баш пред подне, исти Јока Путник који је велика шаљивчина бијо, а неби се за живу главу насмејао, шта ће, оде у једну гостионицу, а чуо је да је гостионичар чивутин и рече: „Послао ме господин капетан да ми дате за њега целокупан ручак, и при том да му дате прилачну порцију меса ма од које живине но ако би имали од патке то би најволио. Гостионичар му рече да дође за по сата и може све на и месо од патке добити. Кроз по сата оде Јока и добије ручак, притом и литру „Бургундера“; оде у свој квартиљ па се нарани боговски, а и Бургундер није поштедио. Гостионичару је наручио када ј: посуће патрат донео, да спреми добру вечеру, и да ће по њу доћи уједно и рачун да напише додавши да је госп. капетан рекао да гледи да је у рачуну умерен, а вечера мора бити тачно у 6 сати готова. Јока је и по вечеру дошао, и зачудио се колико разних фела натоварио му гостионичар. Када је Јока и вечеру сподобио, и посуће тек око 9 сати у вече однео, и рекао гостионичару да сутра зором приправи „фруштук“ а капетан ће доћи да „фруштукује“ а уједно и „цех“ исплати.

Од господин капетана наређено је при „Бефелу“ да ће „хорнист“ чим куцне 3 сата у јутру свирати „фергатерунг“ сваки да гледа да што пре дође да се пре пође, да би пре до Раче стигли, и да не би по сунцу и врућини „маширали“.

У јутру тек кампанија „Сак унд пак“ да пође, ал ето ти гостионичара трчи ко без душе на право пред госп. капетаном.

Гостионичар: Молим господин капетану ваша рачуна није још „гедект“.

Капетан: Какав рачун?

Када му гостионичар исприча све по реду како је било, капетан се љутећи насмеја па му рече: А познајете ви тог момка. Како да га не познајем. Капетан навади сабљу и стаде командовати: „Хабт ахт“ „Комјани ин аји глид“. Када се сви војници у један ред ставише рећи ће капетан гостионичару: „покажите га који је тај“. Гостионичар пође загледајући сваког војника, пређе једанпут врати се натраг, пр ће још једанпут, а када и трећи пут пређе и све војнике редом је разгледо, упитаће га капетан: Па добро како је тај момак изгледо. Господине био

је на једно око ћорав. А пас ти матер зар си ти кадгод у твом веку видио ћорава војника. „Доспелрајен линкс ум“ компани марш“. Чуо сам где чивутин рече: „мене гешихте“, а ћока ни лук јео ни лук мирисао. Када смо већ прилично далеко били окрете се капетан и рече: Нека му је на здравље ко се у моје име прочастио. ћока ни пет ни шест већ рече фала господин капетану, јер иначе је врло тачан, чист, солидан, и врло добар, и без и једне казне војник био, а кад га је капетан упитао: Па што је тражио овај чиво ћоравог момка? Па ја господине кад год сам с њим говорио ја сам лево око затворио. Капетан је само вртио главом.

Изврсна способност.

Управитељ позоришта: „У каквим улогама играте ви најбоље“?

Глуман: „ У сваког улози сам изврстан, господине управитељу. Моја способност за драме позната је у целој околини. И јане сам у . . . . ском позоришту — кад смо „Геновеву“ представљали — на највеће задовољство и публике и критичара представљао — коњуту.

У вагону.

„Како сте смели на пруу класу сести, кад сте карту за трећу класу извадили?“ осече се кондуктер на г. Мојшеђеса, који мирно сеђаше и неки бардак на крилу држаше.

„Хе, молим лепо, овај . . . , видите, ја у оном бардаку носим коломаза, па, пошто врло непријатан мирис има, држао сам, да ће боље бити, да седнем тамо, где мање путника има.“

Добар савет.

— „Нечувено! Моја жена никад не завири у кујну да види шта се тамо ради“.

— „Лако је ту помоћи. Ја ћу те научити шта да радиш, па да ти жена увек у кући буде.“

— „Шта?“

— „Нађи се четће око куварице“.

Навика.

Сваки човек има по неку навику. Ја, на пример, не могу никад ручати ако за тим не попијем шољу црне кафе. —

И за то се постарао.

Стари господар Гавра био је врло љубоморан због своје лепе, младе жене.

— „Кад-год од куће пођем увек забравим своју жену у соби. Ево кључ!“ тако се хвалио једном пред својим пријатељима.

— „За име божије! како можете тако што чинити? Та може случајно и ватра да се деси. Сирота жена, изгорела би унутра!“

— „Е, и за то сам се постарао! У случају ватре — оставио сам жени други кључ!“

Изванредна сличност.

— „Јуче сам видео у кафани једног господина који здрало личи на тебе.

— „Не може бити!“

— „Тако је личио, да је, шта више, и 5 фор. од мене у зајам иснао“.

Забринуо се.

Господин неки седећи у пивари дао се у мисли: није могао да се опомене, колико је попио. — „Зацело нећу знам: да ли сам 6 или 7 чаша пива попио? Биће, мислим најбоље ако само 5 платим.“

Нежан муж.

Дебели госп. Гавра шетао се са својом иршавом госпођом Персидом једног лепог дана по варошкој башти и пошто су се јако уморили уђу у једну гостионицу у намери да се одморе и — вечерају.

— „Нема друго ништа осим једног печеног пилета“ рече им келнер.

— „Само једно једино печено пиле!“ повиче госп. Гавра љутито. Но сад сам баш љубопитљив: шта ће моја жена јести?!“

Чувао их.

— „Ви сте јуче са два проста баке у бирцу били и са њима пили“! Тако се осече капетан на старог стражмештера.

— „Јест, господин капетан; — али само зато, да их сачувам да се не опију и после не лудују.“

— „То не разумем!“

— „Видео сам да су њих двојица заповедили три литре вина, па знајући, да је то много за двојицу, — остао сам као трећи, — само да би на њих што мање дошло да се не опију.

О имендану.

— „Честитам вам, драги куме, имен-дан — Симеона

— „Благодарим, не знам.

— „Како то“?

— „Док сам још нежењен био — славио сам тај дан, али одкако сам се на та ј дан венчао, — Симеон ми је крвни непријатељ постао, пре би се тукао с њиме него што би га славио.

Што да плати?

Лекар: Биће тако слободан да вам поднесем свој рачун

Домаћин: На за што иштете 50 ф. ?

Лекар: На за лечење Ваше покојне жене.

Домаћин: Јесте-ли ми излечили жену?

Лекар: Нисам.

Дом: Или сте јој, можда, припомогли да што пре умре?

Лекар: За име божије како можте тако што говорити?

Дом: Е, па када је нисте ни излечили, нити пак припомогли јој да што пре умре — што да вам платим онда : 0 фт.

„Бојим се јако, рече једна распикућа свом познанику — „да најпосле као просијак ни у м р е м.“

— „То би и које како било — одговори му познаник — но ја се бојим још нечег и горег: да као просијак не у з и в и ш“!

Скупио Рди—Т.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Изашла је из штампе књига:

„ХРИШЋАНСКЕ СВЕТИЊЕ НА ИСТОКУ“

ОД МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

ДРУГО ИСПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ.

Ко жели да са душевном наслађом ову књигу прочита сад пред наступајуће ускршње празнике, нека у напред пошље предплату од 60 новч. па ће књигу о нашем трошку добити. Ко унапред пошље 1 фор. 80 новч. добиће о нашем трошку послате осим горе наведене, још следеће две књиге од Митрополита Михаила:

1. „СВЕТА ГОРА АТОНСКА“.
2. „ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“,

које књиге иначе коштају 2 ф. 10 новч.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

КЊИЖЕВАН ОГЛАС.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ

ИЗЛАЗИ ДВА ПУТ МЕСЕЧНО

ЦРНИ ЛИСТОВИ

ЗАПИСНИК КРИВИЧ. ДОГАЂАЈА

приче, новеле и описи кривичних догађаја свију времена и народа

I коло, свеска 1 до 12 по 25 новч.

Дванајест свезака **ЦРНИ ЛИСТОВА** донели су 24 слика и 46 приповедака и новела

НОВО КОЛО — ЦРНИ ЛИСТОВИ — НОВО КОЛО

стају за Април, Мај, Јун 1 фор. 50 новчића.

I свеску I кола шаљем на углед кад нам се пошље у марци поштанској 10 новчића.

КЊИЖАРА

ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА.

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ КЊИЖАРИ БРАЋЕ ЈОВАНОВИЋА У ПАНЧЕВУ

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ПОНЕДЕЉКА. — СВЕСКА ПО 3 ТАБАКА. — СА ПО 2 СЛИКЕ.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОПИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и мастне) а и без боје, која патосу само блеска дају.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 4—6

Произвођач и творничар правог блештавог лака за под.

Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

Сезона од 1 маја до конца октобра. Пошта и бродјан.

ЉЕЧИЛИШТЕ ТОПУСКО

хрватски Gastein

бистре, блатне и паре купке од 30 до 46° Целс. спојене са тушом, електриком и масажом рабе са изврсним и ненадкриљивим успјехом код хрон. реуматизма мишића и зглобова, код свих хрон. ексудата, болести жица и коже, главобоља, обће тјелесне слабоће и хрон. унале материце.

Станови и купке удобно и елегантно нове уређени, изврстне гостионе, цијене изванредно ниске и по области установљене, собе почамши од 60 н. купеља од 20 новч.

За удобност и забаву гостију красни насади и перивоји, излети у дражесну околицу, глазба, вјенчићи, томболе, библиотека. —

Топуско удаљено је од Сиска 5 сати, покривене кочије уз цијену од 10 фор. а обична отворена кола 5 фор. шаље запућена Урош Вурдеља на наручбу код-двору или пароброду у Сиску. — Куналишни проспект може се на захтев од куналишне управе добити.

1—3 **Урош Вурдеља,** закупник купалишта.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић,** трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

1—36

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

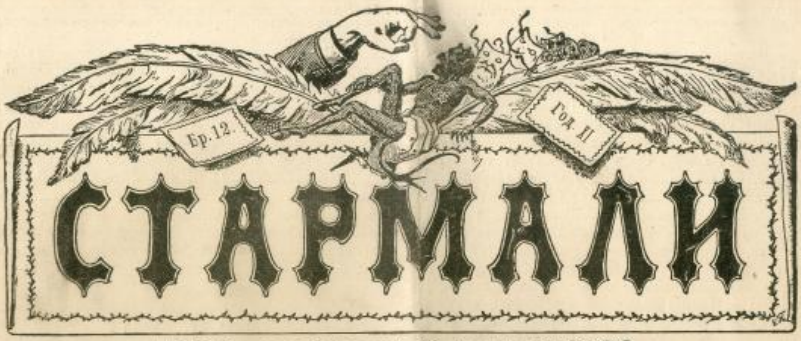

У Новоме Саду 30. априла 1868.

„Стармали“ излазе тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду уреднички се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Разгласиште — —

Разгласите тамо, туна:
„У Србији већ је буна!“
И ко сумња у све „ново“,
То је ново поверов'о.

У Србији није буна
То тек жидска жица гуди.
Ту је мирно, страшно мирно, —
Притај'о се дах у груди.

Ту је мирно, страшно мирно,
Ниу' ко стење ни беседи.
Ту је мирно, тако мирно
Као да се крвца леди.

Ту је мирно, страшно мирно,
Као да свака мис'о бега,
Или бега, или тоне
У пучину, не знам чега.

Не од страха, страха нема, —
Ко то вели тај се вара.
Та мирноћа глуховена
Има срца, има жара.

Та тишина, то је књига,
Коју народ краљу даје,
Народ даје — последња је —
Ал краљ Милан не чита је.

А за што је он не чита?
Или не зна? Или неће?
Ил се боји да је чита,
Ка' што с' боји мрак од свеће.

Прочитај је, краљ Милане,
Што ту ниже читко ј', јасно.
Преврне ли ветар страну,
На тој страни биће: „КАСНО.“

Н.

Герман и Христић.

Герман је отишао у калуђере 1848. год. Да тада није било б у н е, те да се није з б у н и о, да оде међу „смирене оце“, већ да је отишао у „борце“, нема сумње, да би и он постао у аустријској војсци каплар, а за тим министар у Србији. А да је Христић отишао у калуђере, сигурно би се и њему десило оно, што се десило Герману, т. ј. не би ни он био изабран од народа за српског патријарха.

Овако су и Герман и Христић — наименовани. Герман је при избору добио 9 гласова, а нема сумње, да дође до избора у Србији, нашао би и Христић отприлике толико исто гласова.

До душе Герману славе 40-годишњицу калуђеровања, ал Христићу се већ не би могло десити, да слави 40-годишњицу своје владавине, а то из простог узрока, што не би имао ко славити. Он би за 40 година све грађане Србије п р о с л а в и о као поубијане „мученике“. Но и то је истина, да ни Герман не би био у стању постајати толико пути калуђер, колико је пути Христић постајао министар, јер калуђери нису научили, да их као „православно стадо“ непрестано стрижу, већ њих само једаред пострижу.

У опште, Герман и Христић, и слажу се и не слажу се. Слажу се, што је Герман као Христић, управо као неки мали Христос. Да га распну на крст, он би нас тад с п а с а о и — и з б а в и о. А не слажу се, што Христић није „Герман“ — ил Турчин, па да нас види бог, већ је на жалост Србин.

Него ја заиста не знам, зашто су неки браћа из Србије подигла ларму на Христића, као да је он, боже ми опрости, сиреч. Ето смо не давно читали, да су радикали најмили 5000 Црногораца и Арнаута, да убију краља Милана. Чак су пештанске новине донеле и имена неких виших чиновника, који су руководили ту заверу. Све се зна; свему су тачно ушли у траг, јер иначе не би то све читали у будимпештанским новинама као „поуздану вест“. Да се таква завера пронашла ма у којој држави у Европи, сасуда би ти „виши чиновници“ до сад биле у тавници, или чак и на вешалама, само у Србији тога не видимо. Христић је толико добар и благ, да он тим вишим чиновницима није рекао ама ни толико: „Поштована браћо и господо, но може скромном мишљењу није вам ваљао посао“. Ајде! Он их пушта да пију мирно код Коларца у Београду пива и једу пуз то пршуте . . . И сад нек каже ко, да Христић није и сувише благ министар полиције. У осталом мора се признати, да му у томе иду на руку и будапештански листови, који су сазнали вести о завери. Да је пронађена завера то су забележили из „сигурног извора“, воље те завере именовани су по својој „новинарској дужности“, а што се кривци не казне, томе се и они чине невешти.

Но вићам ја овде потегао да пишем само о Христићу. Треба и о Герману јавити какву пријатну вест. Чујте дакле:

На пресветли празник Христова васкресења одоше неколико одборника карловачке општине, да честитају Герману ускрс. Међу њима био је и Младен берберин. Чим уђоше у салон, Милан Димитријевић, који је требао бити словослов, накашља се најпре, ал Герман да не би слушао лажи, поче први говорити:

„Христос васкрес господо; честитам вам светле празнике и желим да их у миру и љубави проведете, заједно са вашим женама и вашом милом дечицом...“

„Равним начином! И ми то све вама желимо ваша светост“ — умешао се Младен берберин, који није могао више ћутати.

Многи мисле, да се ту Младен берберин мало непромишљено затрчао, ал у ствари је можда његова жеља била ипак сасвим умесна. +

Нешто суврмено.

Питали једног чивутског новинара, Was ist Gold? А он одговори: Nü! Das ist Gold:

Grujić
Orešković
Lešjanin
Dragašević
} sind pensionirt.

Das ist für unsere Politik mehr als Gold werth

Бадава! Чивутин има вица; и он гледи ствари са свога гледишта, а не са туђега, као на пример — али тај пример ја не могу препоручити ни једном народу, за то нећу овде ни да га наводим.

Но кад досетљив Чива вели да је то Gold, онда је то можда и за Србију зла-то(зико), да се на то

ПОДЛИСТАК.

Мајстор јојин дуд.

Волшебно збитије, које се збило, збива се и збиваће се.

Тамо на сред села, где се крсте пути,
где се срца гасе, а разум се мути,
у великој крчми „код зрикавог мачка“
крај столова седи дружина јуначка.
Скупили се тамо, где их случај сврн'о,
да утоне јаде у то море пјно,
што се вином зове, јест' тако се зове,
ма да није вид'ло лозе чокотове.
Састали се знанци после трудна зора,
да разгале душу чашом разговора,
да о своме трошку туђу бригу воде,
и да чују свеце новости и згоде,
па да мудро реше — тај их терет бије —,
што „Јевропа“ једна још решила није.
— Пијуцкају седе, блену и дивање;
та ко и да ради у „заветне дане“,
кад за такав преступ само небо кара?
кажу, тако вели предања им стара.
Неки неког нуди, неки неког мази,
а некога ено, подузели врази,
те се јунак диг'о на ноге лагане,
па рукама млата на све четир стране,
к'о да муве лови, или неком прети,
да ће да га згази, да му се освети!
И сеоски сиpац — стража незадремна,
навда њиу орна и на ларму спремна —
удеско гаиде, па дува и стеже,
а умилни одјек све се растеже
по мирисној гужви прашине и дима,
где по нешто, можда, и ваздуха има.
Неколико чаша, а више бокала,
с таванице жижка светиљчица мала,
око ње се мота облак дима љута,
па се час заиља, часом заколута,
к'о егава мис'о у пијаној глави,
кад се часом пресе, а часом застрави.
А тамо у куту грчи се и пати,
к'о анђелак божји (из раја прогнати),
трбушати крчмар, рађобради Чива;
па чкиљи и пази — пази, шта се збива,
па чим који оком, одмах журно крочи,
па трчи, па носи, па двори, па точи,
а ближе му осиех у душу те боде:
„Тако, само тако, магареви роде!“ . . . .
Ај, та није шала, враг им њиној баби,
орде ти се, Чиво, баш луцки конаби!
Ово јесте. ниће, али су и луди —
пију као дуга, пазају к'о луди,
а међ' њима прва муштерија твоја —
главом мајстор-Јоја.
Него што јест, јесте — враг је и тај Чива!
Он ти своје луде пази и поштива;
штује их, дабоме, штује као нико, —
а на зле је гласе већ' одавно свик'о,

може узајмити још који милион фиорината на грбачу народну.

Кад се здраве, снажне и способне војсковође гурају у пензију, њима се тиме даје прилика, да се брзо одморе, — а пензионом фонду опет даје се неприлика, да се брзо умори. Одмор и умор то су два контраста. А кад се контрасти споје из тога може и да се што лепо ради. А што год може бити лепо, не треба унапред ружити (као год што не треба ружно лепити, јер ће и само да нелепи).

Ћира. Краљ Милан баш воли промене. Ето за кратко време после Сливнице колико је променуо министарстава од свију могућих боја и комбинација.

Спира. А зар се не боји краљ да се народ може угледити на њега, па баш ако и не заволи честе промене, а оно бар да покуша једну.

Ћира. Ко велиш једну, ал једру. Е па он се можда и боји, за то је и отишао на пут да се мало окражи.

Пуслице.

⊙. До сада је била пословица: Док је главе биће капе, краљ Милан је ту пословицу сад поправно овако: Док је главе биће каплара. (И делом је доказао, да је заиста тако).

§. Христић није нашао за вредно ни да се представи скупштини. А могао је доћи да гвозденом песницом удари о сто. Томе се бар „Стармали“ од њега надао.

≙. Највећи је грех прошле скупштине, што је викнула: живео народ! Но пошто ни хиљаду каплара неће створити таку скупштину, која би викнула: Липсао народ! то ће сад чича Христић владати без скупштине.

△. Па докле ће владати тај чича Никола? На то је лако одговорити: Владаће док опет не падне, или док се уставност опет не дигне.

ε. Дуго ће се запамтити ова година, кад је Ђурђев дан пао на велику суботу, а краљ Милан по други пут на Николу Христића.

✱. Опомад у Београдским црквама први пут на служби није споменута ни краљица ни престолонаследник. Ако се Христићева лојалност тако почиње, онда знамо како ће се свршити.

не мари шта завист по селу испреда,
он се лепо држи свога доброг реда,
па на сву ту пакост неће ружно рећи.
Но треба ли коме у помоћ притећи?
Не питај га, брате! и сам ће ти дати,
нити пушта шале, кад се кога лати,
јер их љуби — љуби к'о рођенчад своју —
али ипак никог као браћа-Јоју.
Та и није чудо — познанство је старо!
Често му је срце . . . не! . . . . кесу отвар'о,
а та танка веза много чвршће спаја,
од свакога другог срце-завежљаја.
П'онда — што је главно — никад танка госта!
Јер кад Јоја почне, незна шта је доста,
а то баш и јесте јуначина права,
коју не пије две три, па одмах цркава,
већ што више пије, све му више свити,
ал' не свиће никад, да кући похити,
већ што дубље, дубље у ту маглу сиђу,
јер да види кућу — попио би и њу!
Ех, да знадеш само, мој Србине мио,
шта је мајстор-Јоја — (нани шта је био!) —
та да знадеш само како ли је зграј,
па како ли мудар, како разговор;
дочек'о би с њиме три свањуља бела,
јер нема ти Јоје у сто седам села!
Некад су га 'нако, по „адету“ старом,
Звали „мајстор-Јојом“, па и „господаром“;
ал' од кад је стазу наступио нову,

Од тада га, канда, никако не зову.
Некада је био мајстор прве руке,
живео од своје од заради руке,
а што Јоја скроји — ох, таква одела
ни пашина мајка још није понела!
Ал' што скроји — скроји, него што га шије!
Ни падишах, ваљда, боље поно није!
Некада је био, — ах, појмови клети! —
био поштен мајстор, а сад точак пети,
пето трчи-коло у живота коли.
Али шта т чини! Зар то да нас боли?
Завидљива света најнећете сауда.
Није био поштен, већ је био луда!
Та ко ти још данас на поштење гледа,
кад за такву робу Чивут ништа не да? —
Да, време се мења, а у њему и ми.
Огњиште живота под носом се дими,
дан за даном пада у гвозденак стари,
а варјача-случај муља их и вари;
па се многа мис'о, што нам срцу прија,
многа се лагано временом искија,
а буђкуриш онај, у срцу у глави,
од тог се још већма — већма очађани. . . .

II.

Било је то једном у изборне дане.
У село се слегле главе одабране,
Скупило се света и доброг и злога,
да на сабор шаљу заступника свога,

Черватови тако на сигурно говори о рату, као да је већ ту. Уф, што не уме још насигурније о њему говорити, тако као да је већ прошао!

---

††. О преносу вукових костију у Београд канда ове године неће бити ништа, — јер има журнијег преноса забележеног у књизи српског поноса.

Какви су изгледи?

Ето какви су. Кажу да се Русија одважила да за своју војску прави пушке репетирке. Израилске новине се томе врло радују, — не за то што им је милије са репетиркама се сукобити, већ за то што мисле да ће за прављење тих пушака требати најмање две године дана времена.

Кад се ко дави, хвата се и за сламку. Тако и европски мир, т. ј. изглед на двогодишњи мир хвата се и за руске пушке, т. ј. за оне, које још нису направљене.

Опроштајна реч

НАД САМРТНИМ ОДРОМ НАШЕГ ДРАГОГ ПОКОЈНИКА.

Доле ту шену, самољубље грешно,
и плачи горко, дуго, неутешно!
Ридајте самном, околостојећи!
Стрепи'те, јоаној подобно свећи!
Та над тим ликом ко се не би сагн'о?
Ком' не би сузу овај призор нагн'о?
Не, не! — О, чујте, славопевци ружа,
ова вам слика нови доказ пружа,
шта преди скромност у данашњем свету,
шта преди живот у најлепшем цвету:
к'о крље пуце с' руса подерана,
к'о женска суза, к'о лула дувана!
О, судбо прва што нас рани тако?
Тек што је у свет ножицана мак'о,
ни да је прешо хиљадицу дана,
па већ га стиже чаша нечекана,
и већ му душа већ у звезде бежи,
а тело мртво — ах! — пред нама лежи!...
На како лепо, како слатко поче,
а како горко, како страшно доче?!
Да дође крвник бар да му се јави,
већ 'нако мучки — секиром по глави!...
Убијо грозни, са ножем у руци!
Што бленеш у ме? У кућу се вуци!
На одру лежи наш покојник добри,
донеси бритву — па га часком обриј.
На не дај, крцца да му земљу роси,
скупи је лепо и у собу носи;
нек стоји тамо, не пите ти хлеба,
крв јадне жртве и рад лека треба.
П' онда се врати, окупај га лепо,
спери му ране, кад си га поцен'о,
јер већ је време, да га лекар пара,
ти гадна зверо, ти хијено стара!
О, драги створе на самртном одру!
Не читаш туге на лицу ми модру,

Да изберу себи жељу својих жеља,
пријатеља вредна својих пријатеља,
ко'у има и воље, а не само моћи,
који ће и знати и хтети помоћи.
Скупило се света с близа и далека,
а из града дошла и господа нека,
да разгледе нало, шта им народ чини,
да ли се још више духом по висини,
ил' да није, можда, — било би им жао! —
ах, да није бедан у прашину пао.
На како се гледе, на како се љубе,
на како ли крију и нокте и зубе,
на како им уста миришу и сладе,
а нежан им поглед душу чисто краде,
да још триста других с твојом душом споји,
да сте ближе блиски и сродске своји!..
Ту се секло, пекло, јело се и пило,
зборило се, драло, претило и било —
ал' што да вам причам, на што да вас мучим?
За што да вас жучне још и већма жучим?
Та вид'ли сте сила тих сјајамских слика,
кад правица бира свога заменика.
Тога бурног дана, те прилике згодне,
кад се свима очи засветлиле водне,
а по глави магле почеше да гоне, —
привуче се један од господе оне,
па ти мајстор-Јоји око врата паде,
па му златним гласом говорити стаде:
„Како, браца Јоја, како здравље служи?
Па како је народ?.. Шта, тужи се, тужи?...
Да, да! Зло је, знамо. Бургијаши клети
попише му лепо то мало памети!...
Шта, јесте л' ви здрави?! Зар сте и ви с њима?!
А с вама их, канда, још подоста има?..
Да пресветли чује, шта се овде збива,
како-но је срца посве жалостива,
од туге би, можда, грчеви та стегли,
јер то је већ много, куд сте ви потегли!
Смилуј ми се, Боже, и ти, мајко света!
Таква мудра глава! Штета, прва штета!
Таква „фина“ глава (није за две ноге),
што бистрином својом надилази многе,
па да тако падне међ' обичне траље!
Али биш ме само само небо шаље.....
.... Канули сте, канда? На здравље вам желим!...
Мислио сам на вас путем скоро целим.
О, Исусе, — мислим — шта ли ради сада?
Па још кад му паднем 'нако изненада
на срчане груди, поштења му врело,
— колико га знадем — ил' каће зацело!
Да, уста вам ћуте, ал' вам око вели,
да у њему читам шта вам срце жели.....
.... Озебли сте, вељда, с тога вам се кија.
Та од тога истог злопатим се и ја.....
Јутрос, кад сам до вас пренуо се само,
пресветли ме часком изведе на само,
па ми тихо рече топлу жељу своју:
„„Поздрав'те ми — каже — мога драгог Јоју.“

јер шапе смрти зенице ти крију, —
ал' сузе, ето, сузе током лију.
Много их горих оплакано тако —
на како не бих ја за тобом плак'о?!
Та знам те још'те, кад си био мали!
Ружно те онда, врло ружно звали,
ал' ти се духом изнад тога диз'о,
па све си мирно прогутао, из'о,
сав гад и покор, што га код нас стече;
и никад једне противне да рече,
већ увек ћутом жмурећи си прим'о,
увреде такве да ти наносимо.
Ма где те мет'ли и ма шта ти дали,
ил' ружну рекли ил' те миловали,
ти вазда ћутиш — ћутиш из начела,
велика душо још већега тела!

Милен је обим твога плодног рада,
па ипак, кол'ко предебелих нада
на твоја обла полагасмо плећа —
на то нас овај кобни призор сећа.
Па какав удес?! — Твоје власи златне
красиће салон господе нехитре,
слушати сиове девојана млади'
и нежан излив брачне горопади!
А уди твоји и утроба твоја
и нека кожа, најбељега соја,
доспеће горе у „музеум“ мрачни,
„музеум“ прашни, црни, зноблачни,
где ће да чаме на чађавом вису,
нит' ће се знати, шта су и чији су!

И гадно ждрело несите нам глади
твојом ће муком мирно да се слади,
а тебе неће сетити се нико,
надежде наше безнадежна слико!
И многи сличан, многи теби равни,
постаће моћни, чувени и славни,
па онда нико ни да би им близу!
А ти још увек у калу, у низу,
ти си још увек — о, да гадна света! —
ти си још увек брига нам девета!
Нит' ко од тебе тужи, нит' те гробу прати
нит' ће ти когод задушницу дати,
нити ће ико, 'нако „спокој души“,
чашицу вина за те да испши!...
Шта, нико неће?! — Е, па лепо, ја ћу:
изнол'те сутра — ах! — на свињску ћаћу.

С. Л. Лазић.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Путовање мали К. са својим родитељима на железници из Новог Сада у Сомбор. Кад су дошли до колодвора, отац рече: „Причекајте мало, идем да извадим карте“, — и пође на касу. А мали К. повика за њим: „Немој, тата, већи тамо, овде су карте, у мамином торби.“

О.

Ленка. Хајде, мати, да ме до вече окупаш.
Мати. Немам каде.

(Јест, срце му пуца и с десна и с лева,
к'о буково угље, кад се разгорева!)
„Дом'о ми се — вели — ретка је то глава!
Само што је скрено са позива права.
Нису оне очи, да их иглом боде,
таквом духу треба и друкчије згоде,
па да видиш онда — у златној слободи —,
како би се прашк'о, ко шаран у води!
И да нешто хоће званије ма које —
ето, драгим срцем, од воље му стоје“ ...
... На здравље вам било!... Е, баш вам то сиета.
Гадна је то напаст кријавица клета....
Шта рекосте: никад ни вид'ли се нисте?
Та идите због'м! Просто: нашли сте.
Ко вас за то пита? Имаћете каде! —
У облаци, драги, не вићу се зграде,
и ко мрви сметлост, том' се и не дани,
јер снага је увек на нашојзи страни.
Сви смо смртни људи и у божјој руци,
ал' би могло бити потегни повуци, —
па на чијем стегу победа се зрачи.
нег' на оном, који ведри и облачи? . . . .
. . . . Кинули сте . . . . . вид'те истина је права!
Ако неће глава, срце одобрава . . . .
Окајте се људа и појнова криви!
Од празних се речи у свету не живи.
Држ'те се ви ствари — а начело мани!
Та свак ти то пише, да се хлебом храни,
јер од пера, брате, куд ћеш лакшег рада?
Тешко си га оном, кој' се од њих нада! . . . .
Шта велите: народ?! . . . Шта ана јадна рита?
Нити што год учи, нити што год чита,
већ онако живи, к'о и друга стока,
па о свему суди само тек од ока.
Место да су сретни они, што им дано,
Што се за њих тако очински старамо,
вечито се буне, вечито им мало,
вечито је гладно ненасито зјало,
та продрта вреће, што се народ зове!
Па зар нас да уче простачине ове?
Па зар нас да воде ови гладни вуци? —
Ах, ту ћемо мало прутићем по руци!
— Него најзад пека! Част вам и поштење!
Ја поштујем своје, ал' и туђе мњење.
Опростите овом поштења ми жару,
ал' ја мерим ствари на правом кантару.
Правица нас у том руководи само
И потребе опште што их осећамо,
јер за опште добро и за опште славље . . . . . .
Шта, зар опет, пришко?... Е, пек је наздравље!...“

Хја, на овом свету ништа није трајно,
па тако се, ето десило случајно,
да је мајстор Јоја, кад га удес виј'о,
начело и занат лагацко искијо;
али ни по муке, да је ово двоје,
него још и више, — и поштење своје.
Од тада се тако по селу клатари,
нит га ко од гледа нит за њега мари.

Ленка. Па кад немаш каде, а ти ме окупај у кориту. Д. Р.

Н. Бојиш ли се ти, Ленка, батине?
Ленка. Не бојим се.
Н. А за што да се не бојиш?
Ленка. Мој отац нема батине, он има палицу. Д. Р.

Ленка. Чико, кад сте ономад код нас вечерали, много сте пили.
Н. Н. Зар је то казао твој отац!
Ленка. Није бога ми, није отац ништа рек'о, то је рекла мати. Д. Р.

Славков отац, свештеник, има дугачку браду, баш до појаса. Славко је врло радознало дете и чим отвори уста, не фали, таки испадне ма какво питање. Једаред запита оца: „Је ли отац, јеси ли и ти био кадгод мали?“ — Јесам, још мањи него што си ти сад. — Славко се замисли, па ће опет запитати: „А како си онда могао ићи? Ваљда си увек стао ногом на браду.“ △.

Познаје се . . .

По перју се позна тица;
По клопоту рекавица;
Дан по јутру;
Коњ по ходу;
А девојка
По свом роду!
Прав по челу;
Јак по твору;
Крив по носу;
Луд по збору.

Ћ.

Зашто се не жени.

А. Ма човече, зашто се ти не жениш?

В. Женио би се врло рало, ал не могу; јер сам се заверио да не узмем убицу.

А. Јеси ли ти полудео! Та ваљда тек не мислиш да су све женске убице.

В. Па добро, — нађи ми девојку, макар и удовицу, која својим руменим поктињем није никад убила буву ја сам с места готов да је приведем к олтару.

А. Е, онда канда неће бити ништа од сватова.

Мој комшија Дака.

Мој комшија Дака
— Земљица му лака! —
Беше негда кућан
И газда имућан.

А сад често пати
Од жеђи и глади
Мој комшија Дака
— Земљица му лака!

Мануо се рада, рад' папирја мека,
па из дана у дан на званије чека. —

III.

Превалише већем они крупни сати,
протекла је поноћ, да се опет врати;
сказаљчица мала, она савест сушта,
на ниже се лено, полагано спушта,
к'о да неког чека, к'о да неког зове —
али ко још мари за укоре ове?
Нека зврје сати, нека поју петли!
Код „зрикавог мачка“, ено, још се светли,
а док траје оног примаљивог пламa,
рекао би чисто, нога иде сама
у заносне сфере буђава кржака
и у мудро јато чутураших ђака,
што се ноћас тамо, као цветна кита
скупило у коло, па — из чаше чита.
Разлежу се звуци, сто се чуда стварa,
светаљчица дрше, њих се и згарa;
а под њоме, доле око мала стола,
седе два три друга, до три брата гола.
Најерили капе, муче се и пате,
да дубину мисли што подубље схвате.
Али кад би пит'о кога од те браће,
— 'нако просто српски, што се може краће —
чиме ли се бави, каква је заната;
ако ниси најпре осигур'о врата,
снашло би те, можда, триста других чуда,
ал' то не би сазн'о ни до страшна суда!
Сучу тако, пију, товаре се гадом;
а међ' њима Јоја, ка' оваи међ' стадом,
предњачи и гони — шта, мислите дома?
Не, иег' док је пруће, да се није ома!
Та већ два су пуна и препуна дана,
како гони сету с чела усијана,
па од љуте бриге, да се не би кид'о,
већ два пуна дана није куће вид'о.
„И шта ће ми?“ — вели — „кућа — мртва зграда!
Та овде ми свашта много слађе пада.
Да је кућа добра — није како не би? —
и вуци би кућу саградили себи.“
„Јест, тако је! тако ј'!“ кличу други верни,
па се у час лате буздована перни,
јер на таку мудрост (прилика је згодна)
ваља дати печат — искапити до дна.
А Јоја се љуља и расте високо,
мисли му се мрсе, плажи му се око,
јер љубави тол'ке тол'ка мелем лека,
није нигде наш'о цела свога века,
к'о код ове миле и перне му браће.
Та немају л' душе, и душу им даће!
И шта ће му душа, прамен паре сиве?
Само нек му они што дуже поживе!

(Свршиће се.)

Како може бити
Један, гледан Дака,
О коме сам рек'о:
Земљица му лака!!?

Мој комшија Дака
Још и данас жини
— Земљица му лака!
— Ко се томе диви?

И земља и кућа
И све благо мило,
Све, што год је и'мо',
Све му ј' лако било.

Да је мало теже
— Сам признаје — било,
Да је теже било,
Не би одлетило.

Ђакеља.

Лепа порука.

Учитељ. Шта је, Ацо, са мојим прасетом? од кад ми га је твој отац обећао, — па ништа. Твој се отац нешто расрдио на мене.

Ацо. Није се расрдио.

Учитељ Па ди је прасе?

Ацо. Молим, молим, господине, казао је мој Лала да вам кажем, да, да нам се кучка још није опрасила.

Цига.

Епиграм.

Шупаљ зуб га боли,
Па јауче Неша.
А што му је глава шупља,
За то ни бригеша.

Ђ.

Из брачног живота.

Муж. Жено, жено, неће бити нашој кући добра, кад нећеш да ме слушаш.

Жена. (Подбочи се.) ко? Ја тебе не слушам. Е гле ти налепе, шта још неће набедити на мене!!!

Муж. Но, но, но. Утишај се. Ја нисам хтео да се свађамо.

Жена. Шта ниси хтео!? Хоћеш да ме бедиш, а нећеш да тражиш доказа. Реци ми да купим нов шешир; забрани ми, да се од сада не смем чешљати сама, већ да ме мора чешљати фризерка; заповеди ми да прескутрв идем на бал, — па ако те не послушам удри ме таки у леђа, ев' овако — (буб).

Прислушкивао **Ђакеља.**

Чисменка попадија.

Познат је обичај, кад кога посетимо, особито први пут, па га не затечемо код куће, да му у знак наше посете оставимо (т. ј. ако имамо) нашу карту посетницу. Тако дође једном попи, који није био код куће, него само његова чрезвичајна чисменка попадија, неки отмен гост, који је већ изгледао, да је научен на давање визиткарата. Но или што није била попиница у соби, кад је гост, не дочекан попа, отишао кући, или што није имао посетнице, отиде он, не оставив визиткарту своју. Попа дође наскоро кући, и како га није попиница спазила, кад је у собу ушао, упропасти се, кад на једаред ћипи поп љутито из собе и запита. „Та овде је био К.“ Попиница пола уплашено, пола зачуђено запита: „А од куд ти то знаш, кад си био у Д?“ Поп место одговора љутито олупче своју попадију у собу и покаже јој прстом на сто, који је негда био политиран, а сад, хвала буди чистоти попадијиној, с прста превучен прашином, и на њему биле написане прстом ове речи: „Овде је био твој К“

Јовилим.

Некад и сад.

О! Како ми срце некад куцало
У некој дивној сласти грцало,
како ме грејо љубавни жар;
кад приних прамен косице плаве,
са њене љупке, милене главе!
То беше за ме најслађи дар!

Данас ми то не чини радост,
у коси њеној не видим сладост,
јер то је сад већ обична ствар:
Коса ми њена у *суши* дође,
мечење без тог немож' да прође,
а то, да вид'те, *расхара чар.*

По немачком.

Др. Казбулбуц.

Сан.

Госп. Сањао сам господњице да смо нас двоје хтели да се узмемо.

Гђица. Та да, дешава се да човеку дођу највеће глупости у сну.

А. Ја кад нијем црну кафу не могу спавати.

В. Чудновато, код мене напротив, ја кад спавам опет не могу да нијем црну кафу.

Незадовољан.

Доктор. Од ове медецине (лека) ћете вашем мужу дати свака два сата по једну кашикицу.

Жена. Зар ви мислите да ће та ждера с тим задовољан бити?

Кратко ал језгровито.

Господин. Господњице ја вас љубим.

Господица. Хвала, на исти начин.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Хвала.

Два се лечника препирали о величини броја њихових пацијената.

„Помислите само,“ рекоше први, „ноћас сам пет пута бивао буђен.“

Други. „Па зашто не набавите себи инзектеннулфера“, одговори други с прекосом.

Лепи изгледи.

А. Добро кад вам се стан допада, дал можете пушење поднети.

Б. Како не, и сам пушим.

А. И ова се фуруна пуши.

Чудне бриге.

А. Кажите ми пријатељу, зашт' пијете толко?

Б. Да подавим бриге.

А. Па дал вам испада то за руком?

Б. На жалост не, како ми се чини моје бриге уму пливати.

Изашла је из штампе књига:

„ХРИШЋАНСКЕ СВЕТИЊЕ НА ИСТОКУ“

ОД МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

ДРУГО ИСПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ.

Ко жели да са душевном наградом ову књигу прочита, нека у напред пошље предплату од 60 новч. па ће књигу о нашем трошку добити. Ко унапред пошље 1 фор. 80 новч. добиће о нашем трошку послате осим горе наведене, још следеће две књиге од Митрополита Михаила:

1. „СВЕТА ГОРА АТОНСКА“.
2. „ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“,

које књиге иначе коштају 2 ф. 10 новч.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

КЊИЖЕВАН ОГЛАС.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ

ИЗЛАЗИ ДВА ПУТ МЕСЕЧНО

ЦРНИ ЛИСТОВИ

ЗАПИСНИК КРИВИЧ. ДОГАЂАЈА

приче, новеле и описи кривичних догађаја свију времена и народа

I коло, свеска 1 до 12 по 25 новч.

Дванајест свезака **ЦРНИ ЛИСТОВА** допели су 24 слика и 46 приповедака и новела

НОВО КОЛО — **ЦРНИ ЛИСТОВИ** — НОВО КОЛО

стају за Април, Мај, Јун 1 фор. 50 новчића.

I свеску I кола шаљем на углед кад нам се пошље у марци поштанској 10 новчића.

КЊИЖАРА

ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА.

СА ПО 2 СВЕСКЕ НА МЕСЕЦ ОКОВАНО

СВЕСКА ПО 3 ТАБАКА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ

КЊИЖАРИ БРАЋЕ ЈОВАНОВИЋА У ПАНЧЕВО

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до

од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОПИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРЛАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брао се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска даје.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 5—6

Пропалазак и творничар правог блештавог лака за под.

Стоваришће у Н. Саду код Љ. Стефановића.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

2—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

У Новоме Саду 10. маја 1868.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или гроша. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse. Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Балошића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ЗАКОНИК ЦРНОГОРСКИ.

Поноси се, Црна Гоpo!
— То си могла и до сада —
Јутрос нову славу стиже
Државица скромна, млада.

До сад јој је зор јунаштва
Са образа чиста сија':
Сад се здружи ум и перо
Па да буде још светлија.

Сваком Србу крила расту
Слушајући дивне вести:
Закон којем равна није
Самоник је српске свести.

Закон, којем равна нема, —
Где чим голе крши роде!
Где шта пружа истрајање!
Где шта ниче из слободе!

И тај закон неће бити
Само пусте лепе речи;
Ил да једном сувиш' даје,
А другога потом тргечи.

И тај закон неће бити
Само за то, да га има,
Већ да буде заштит правди,
Подједнаки заштит свима.

И тај закон није створен
Тек да с' чува у архиви,
Већ да с' врати од куда је:
У дух српски, ту да живи.

Давно с' ови закон спрема
И ради се без почивка,
Како га је замислио
Јунак рата и сви Мирка.

Тај самоник српске свести,
Те цветове српског бића
Сабрала је вешта рука
Нашег умног Богишића.

У диван их венац сплела, —
А Никола, српски соко,
Он га Први хвата, грли
И диже га на високо.

У миру се ово стекло,
Не са мачем, пушком, топом;
Ал маленој Црној Гори
Славу диже пред Европом.

Славу диже и са чела
Растерује бриге љуте,
Славу диже, лечи ране,
Славу диже, крчи путе.

Законик је овај врело
Новог живља, снаге нове.
Тако, тако, Црна Горо,
Будућност те к себи зове!

Змајован.

Извештај насумце.

Свршила се Ањелићева слава. Одзвонило је оној вишој тежњи, која га је пре 40 година покренула да се одрече мира, имена и рода свога, и он је тај задатак тако извршно, како га је схватио. Пуцале су прангије и пајвани којима су гости на славу довлачени, бан и банда су урадили све што им је заповеђено. Придворни калуђери су учинили све што им је наложено, а гости су испили све што им је изложено. (Филоксера се није спомињала, — јер би се то могло хрђаво тумачити.) Свети Кирил и Метод, којих је прослава тога дана на ређу била, морали су се дубоко у рај повући, да не би ко помислио е се она духовна беседа (са игранком) у њихов помен приређује. На магарећем брду трошиле су се ракете и ракија, — (ја писам онде био, ал тако себи представљам) — ракете су се дизале горе па враћале доле, а ракија је клизила доле, па се враћала горе. Кад се отпојало „правило вјери и образ кротости“, онда је поп Јоја устао и растумачио, да се то не односи на св. Николу, него се, као оно манастирско вино односи све на рабош Ањелићев Ред је био највећи, јер се знало ко пије а ко плаћа. Ањелић се учтиво владао, ни једној депутацији није одмерио, а његов брат није ни на кога пуцао. Свега је било тога дана у Карловцима више, него што иначе бива, неки су дошли од м о р а њ а, а неки од немора(ња)ња, неки из љубопитства а неки из љубопитија.

Ја вам све ово причам насумце, јер сам тога дана побегао у један манастир, где је здраво лепо кад нема ни једног калуђера. Међу тим ја ћу се до идућега броја боље информирати, па ако сам вам што слагао, ја ћу вам и одлагати. Овај сам вам извештај само зато послао, да вас „Вражје Доба“ не прокуне што тако празнствовање игнорујете.

Још сам нешто чуо, што је вредно забележити. У очи прославе Ањелићеве нашло се неколико задушних ђака, који су накупили пуна колица маховине, попели је на Стражилово и њоме посули Бранков гроб: Да не чује шта се збива, већ да мирно у гробу почива.

Оно истина о светковинарењу овом могло је доћи још бар који стотинак гостију више, као што су се и надали, на шпас се неби могло рећи да је то била народна светковина. Народ је тих дана остао код куће и молио се богу, — а што се молио, то бог зна и народ зна, а з н а м и ја који ово пишем, а з н а т е и ви који ово читате, а з н а баш и Ањелић, дакле та молитва није н е з н а т н а и дај боже да се скоро испуни.

Чуо сам и то да гимназисте и богослови с почетка ни поштo не хтедоше да носе бакље, ал им се попретило да ће сви бити затворени ако при јогунству остану, те тако они ђаци, који се не могоше разболети, морадоше уprтити бакље, тумарати по мрачни сокаци и слушати како покаткад неки бербер викне: живио Ањелић! — Тиме су се ђаци спасли па не буду затворени и прогнани, али за то су школе биле три дана затворене, а ко зна, могу бити и прогнане.

А шта је сала са самоубиларем? Бући ли му глава? то н е з н а м. Осећа ли мамурлука и умора?

ПОДЛИСТАК.

Мајстор јоин дуд.

Волшебно збитије, које се збило, збина се и збиваће се.

(Наставак.)

„Чујте, браћо моја, три сокола сива!
(Па нек дође амо и ваш братац Чива.)
Ја напијам ово — вино није нода —
у братинско здравље, а у славу рода!
Благо си га њему! Баш га срећа мази.
Задратаће пред њим свиколики врази!
Док има оваких соколова својих,
нека мирно спава, неки се не боји!
Још док нам се „озго“ заслуге позлате,
би ће онда, роде, и за нас и за те.
А та моја жена — триста ли јој вера! —
ако ми и даље опет што закера,
до сада сам по њој очешаће пис'о,
ал' од сада . . . . Погле! . . . Каква срећна мис'о,
Никад боље школе, врло добра казна:
да ме боље схвати и за госу сазна,
идем одмах по њу, пре нег' што зазори,
па нек дође амо, да ми госте двори.“
Устаде и пође, залуља се, прући,
подиже се, оде, мраком посрћући . . . .
Дружина се зорна за њим гротом смије:
„Богме, то је мушко! Шалити се није!“
а повишни Чива смерно повлађива:
„Кремен, кремен, драги, свака реч му сева.
Штета што је мало оваких мужева!“

IV.

„Тимо! Браца Тимо! Јеси ли још дома?
(Јест, ено га, богме! Да где ће сирома?
Увек ти се јадник сам у себе крије.
А и где је пристo, кад за друштво није?
Као мрав се мучи, на никада среће!
Увек дан и комад — никад масно плеће,
или барем каква кобасица гојна,
тај утешни анђ'о мученишшва зноjна.)
Де, брат Тимо, часком амо се потруди.
Та ово је чисто да човек полуди!
Ако још овако потраје и даље,
појешће се кућа све до задње траље.
Трбух — као трбух — невољу не пита,
а леништина она бог зна где се скита,“
довикнула с плота јоина сваш-Стана,
— из јутра к'о реци јучерашњег дана —
своја суседу Тими, кад је самац кућ'о,
а Тима се диг'о, до ће се дошућ'о.

„Дед помози, Тимо, тако т' оба ока!
Ту у кући имам нешто мало смока,
да изготовим деци залогајак који,
па, ето, ми тако још од јуче стоји;

то не знам. Жали ли што му је цеп мало омршавио? то не знам. Хоће ли се својим скутоношама лепо (или ружно) захвалити? то не знам. Да му неће фазичан тамјан ва груди пасти и у Крф отерати? то не знам, а не знате ни ви, не знају многи, — даклем то су незнатна питања, — о којима није вредно ни говорити.

Ал хоће ли народ скоро бирати себи патријарха, на што има права и пред богом и пред царем, то је већ много важније питање (ако га „Српски Дневник“ не омаловажи).

Ђира. Може рећи ко што хоће, ал Ча Христић добро познаје своје људе и зна шта је за кога.

Спира. Е да?!

Ђира. Па да. Перу Тодоровића наименовао је за неког господина у бранжи трговине. Увидно је да је то сад Перина најача страна, спорт и пасија.

Пуслице.

✱. Други људи обично држе јубилеј педесетогодишњи. Анђелић слави четрдесету годину. За што је то? — Да ли за то што по државној пракси тек после 40 год. сазрева се за пуну пензију!

△. Не знамо како је по државној пракси и такси, али народ ако мора дати Герману пензију најрадије би му је дао пре 40 година.

Ѱ. Бечке и Пештанске новине веле да краљ Милан добро изгледа. Наравно, њих се много и не тиче како Србија изгледа.

☙. Те исте новине страхују за кр. Милана због неких пушака које народу нису раздане. Хеј, хеј, да је срећа, српски краљ требао би да се осећа све сигурнији, што му је народ оружанији.

§. У Босни се осетило мало земљотреса. Чудо како се и то не приписина руској агитацији.

‖. Говори се да Београд постане слободно пристаниште. Али „Видело“ на то предлаже да се престоница пресели у Ниш. (Да ли је то због пристаништа? или због слободе?)

=. Ми молимо бога да се либерали и радикали сложе. Ал Јаво и ту направи штампарску погрешку, на место: „сложе“ испада да се још „гложе“.

остане ли дуже, није ни за кера,
а на дрљанину нигде ни вера.
Пробала сам сама, аз' слаба сам жена;
па године, Тимо, снага сломијена;
па невоље, Тимо што се за врат јаг'е;
па и деца, Тимо, к'о црни се пате;
него — боже прости — што се пате — нека,
само кад би знала, шта их сутра чека?
Пробала сам — велим — па ни мађи с' места,
— ех та није зазор: четрдесет шеста!
Него ти си мушко, имаш руку јаку,
а пред кућом, видиш, тамо на сокаку,
дудескања стара залуд ми се шири,
већ покушај, брајко, са земљом ју смири,
и тако је летос поч'о да се суши, —
па ће бити даће за спокој му души.

Облизну се Тима и обрве диже,
а уста му чисто дошла носу ближе,
позачмљи оком, раменима слеже,
протегли се мачко, па на пос'о преже,
и озбиљно, својски млатарати стаде,
па тек у час викну: „Бежи! ето паде?“ . . . .
Ти још лево мислиш, он се само спрема,
аз' док дланом о длан — дуда више нема,
осим нешто мало задртога пања, —
а двориште пуно облица и грања.
Сваш-Стана се смеши, па се жури брже,
Сумпорачу једну под ломачу врже;
задими се, плану, пуцкарати оде,
облачићи танки у небеса броде,
у тигању цврчи господско јестиво,
а около деца подскакују живо —
док брат Тима својан одшкуљеца кући,
да се опет само у запећак прући,
па да мирно сања о спасењу душе,
и да ли се дрва и у рају суше.

V.

Крезубасти месец, с избуљеним ликом,
заклопио очи и поник'о ником,
завук'о се негде у облаке црне,
па изгледа зору, да се дома врне;
па се срдит вајка, ко да му је жао,
што се тако глупо ноћас на пут дао,
кад му цело друштво, што с' њим небом трче,
задремало сада, на безбрижно хрче! —
Помрчина доле, помрчина горе,
хладна се црна сросала у боре,
и завила земљу у то доба летно,
к'о да ју је творац под шубару метн'о,
па не види пута госпа милостивна,
без фењера свога — без месеца дивна.
Али — што је већа срамота и руга —
кад и кад јој која безобразна друга,
што се тамо сама по ваздуху шири,
кроз дроњаве висе накосно провири —

*

□. У Бечу је сад изложба паса. Али најопаснији су они, који нису изложени.

⊙. Сад је Бизмарк наредио да Французи не могу долазити у Немачку без пасоша. Тако нека све државе удесе једна према другој, — па ето да буде европски мир осигуран.

≙. Но некима и некима могао би се и дати пасош, — то би још већма осигурало европски мир.

За што?

— За што се барон Николић на ускрс уплашио, кад је видео „Чика Стеву“ да је дошао да му честита — и довео за собом, колико је год могао, омладинчића?

— За то, јер је мислио да ће „Чика Стева“ овако почети орацију: Longus est ordo post me venientium idemque petentium.

— Па је ли заиста тако почео орацију.

— Заиста је тако почео орацију, ал кад је дошао до речи „idem“, — барон му не даде даље, већ рече: идите, молим вас јер иначе идем ја — или ће отићи сав мој годишњи приход у јадову јаму, која се не може заситити.

Славопој „магарчевом брду“.

[Разуме се оном код Сремских Карловаца.]

И сам се грозим од ове теме,
Ма што ћу браћо, такво је време,
Што сили писмо, (на нашу беду)
Сад је ва реду.

Кад оно наста клизава ноћ,
Кад наста нота мајчиних тета,
Нотабил'тета. Поста им кнеже,
„Мартинов“ бреже.

Пужаху с тако месеце многе,
Душа им суста, пиле им ноге.
Магарчев брдже тебе су стигли,
Дотле се „дигли“.

Дотле се „дигли“ . . . Гле како јуре,
Под твојом сенком понизно журе,
Да коју срамну и ниску реклу,
Да подло клекну.

Ал славни брдже; другога диче.
Она се слава тебе не тиче;
Другом се пева; другога каде,
Оне параде.

Ја нећу тамо. ја певам тебе
Магарчев брдже, а што и не би,
Ти један данас стојиш на вису,
Други већ нису.

проширн, па стане и намигне мало,
као да је земљи до ње нешто стало!
Да, баш јој је стало до овако роће!
Ал' кад земљи једном већ до густа дође,
па с истока викне онога што светли, —
да видимо онда где би посиђ метли
пред тим часним лицем, ви кокетна'дамо?
Оклоните уши и ћутите само!

Мрак је као тесто — што 'но наши кажу —,
ту памети треба, очи не помажу.
Сво је село мирно, сне спава ил' дрема
већ ни бесне вашке на улици нема,
само што се Јоја, с воштани му гњати;
уз тарабу тамо поводи и клати:
па све нешто гуња, но нешто се држи,
а да мање пази, био би и бржи,
ал' стопу за стопом ипак све је ближе —
и ено га већем и до куће стиже.
На једанпут стаде, трже се и пренў,
па у име Бога опет даље крену;
ал' к'о да му опет нешто на ум паде,
те се опет врати, па и опет стаде —
осврће се, звера и у кућу блене:
„Е, гледај ти јак'о шта то би од мене?!
Какве ли су, Боже, маштаније ово?
Све је тако старо, а све тако ново! . . .
Је л' то моја кућа? . . . . Гле, депета чуда! . . .
Јест, моја је . . . моја — али нема дуда! . . .

На сад да ту човек не би што год рек'о:
док ја стигох дома — дуд ми ноге стеч' !
Умакла ми негде олупина стара,
па сад ми се смеје, ил' не одговара . . . .
Ех, та вађда није? Где би то још било?! . . .
О, прими ме, Боже, под моћно ти крило!
Избави ме, Спасе, од напасти сваке,
јер ја ил' сам пијан, ил су чини каке! . . .
Ал' не, добро видим . . . баш је иста кроја . . .
јест, иста је кућа — али није моја!
Та можда се варам, госпо му тане,
би ће она друга, тамо с оне стране . . .“

Прекрсти се, оде и преко се паће
у томе и месец од некуд изађе.
Но баш кад је Јоја жељном цељу стиг'о,
баш се чича Гаја из постеље диг'о,
да обиђе марву и кућу прегледи,
да му кажи браца што год не привреди,
јер хоће то, знате, кад се где острви.
(Ча-Г'ја је јојин непријатељ први.
Некада су били душа у два тела,
две једнаке мисли, два једнака дела:
ал' им пукл: тиква узајамних веза,
кад су оно лане избирали кнеза.)

(Свршиће се.)

Та и ми људи судити смемо,
Ал шта нам вреди — не разуземо,
Без твога мозга, колико нас траје,
Ту памет стаје.

Ти с' једин данас, који судит' уме,
Један кој' ову славу разуме,
И ти тој слави, (а то те диже)
Стојиш најближе.
— — — — — — — — —
Ево ти певах колко сам мог'о,
Мамузат' не знам Пегаза много,
Пегаз је коњиц, ког може рахат,
Тек песник јахат.

По пољу Муза не знам да касам;
У овој песми признајем да сам,
Уместо „Пегу“ високо наг'о
— Магарца ћаг'о. +

Уштипци.

Каже се: калуђери нису економични. Врага! На Германовој прослави, довели су најмање стотину својих — вршафтерки.

* * *

Штросмајерова прослава забрањена је, што су онда биле богиње. — Но и на Германовој прослави биле су „Богиње“ и то калуђерске, па ју је баш то „достојно“ увеличало.

* * *

Кад је Штросмајерова прослава била забрањена због богиња, Германову прославу нису требали одржати због — бога.

* * *

Герман је био 40 година калуђер, па га славили 2 дана. Но боље да је био на два дана човек, дуже би га славили и од 40 година.

* * *

Шта вели еванђеље о Германовој прослави? — Много званих а мало „изабраних“.

* * *

Међутим, као што читамо, дошло је на Германову прославу мање званих а више — дотераних.

* * *

Но и они дотерани треба да запамте ово: У очи прославе, под Германовим прозорима изгореле су многе бакље, али се у исто време тамо и угасио млоги леп глас.

* * *

А српска пословица каже: „Боље је добар глас, нег некакан — „пас“.

* * *

Дијоген је запалио фењер те ишао тражити ваљана човека. У Карловцима су запалили стотину фењ те ишли према двору. Били су исте среће као Дијоген; — нису нашли.

* * *

Хајнрих IV. оде у Каносу на поклоненије. Имао је и где. Ал Васа Ђурђевић тужан, оде на поклоненије на „магареће брдо“.

* * *

Васа Ђурђевић рече о себи, да му је сваки атом Србин. Заиста штета што је код њега Србин само оно, што не можеш видети, и што не можеш из њега истерати, да га свог скуваш у каквој реторти.

* * *

За време прославе на жалост не дође Герману у госте његова савест, ал му с' срећом дође у госте кашаљ, управо пљуцање.

* * *

Кад је свршио Милан „грозни“ говор, Герман пљуну; кад Герман рече: „сви ви који сте се ту сакупили“, он опет пљуну.

* * *

А и зашто не би пљувао за време прославе он, кад други нису.

* * *

Један трбушаст калуђер који је то приметио, рече: „Оно непрестано Германово:“ „пи, пи . . .“ значи да пијемо.

* * *

Но сад да чујете шта рече и један вегетаријанац. Кад виде где кољу по Карловцима свиње и волове он само уздану и рече: „Ја не знам шта су ови волови и свиње криви, што је Герман пре 40 година постао калуђер.

* * *

А шта би било наопако, кад би се увек поклали они, који су криви! +

„Одер вас“?!!

На фотељи министарској
седи моћан, силан муж;
под његовом *мудром* владом
жури срећа као — пуж,
а „моћнога“, често чујеш,
на све стране громки глас:
„О народе! све *за тебе!*
а никако *зарад нас*“! . .
. . . . . .
„Одер вас“?!! . . „Одер вас“!!!

Лагао је, варао је,
док му лажи дође рок;
из среће је у несрећу,
само један мали скок.
А он ено „с' ове стране“,
сад запиње у сав глас:
„ама људи! . . . Ама браћо! . .
То је био само *„шпас“!*
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!! . .

Зора свиће; а брат Моја,
у биртији седи још;
попио је и појео
већ и задњи бушен грош,
па сад хоће *милој* кући,

гди га чека среће крас,
и женице премиле му
умиљати славуј-глас!
. . . . . .
„Одер вас“!! „Одер вас“!!!

У нашега попа Ђуре,
црвен појас, — црвен нос,
да *„сојашченых“* срећом — није,
већ би давно иш'о бос,
јер што стече, све — дарова,
на — — прилози, на украс!
ради Бога, ради вере,
ради „стада“ ради нас! . . .
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

„Само да се једном почне,
тај крвави, тешки бој!
да потерам душманина,
док смртни га нађе зној!!
да појурим дивљу чорду,
да почињем ур — ужас!
да узвикнем: слобода је!!
замном браћо! . . . *Ја* сам спас“!!
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

Фалио је Цита коња,
дизао у звезде чак:
„Кад узјашаш, господине!
иде само тика — так!
а стегнеш ли колена му,
о његови вити пас,
ех, одлети у облаке
у најбржи дивљи кас“!
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

„Ох љубим вас, госпођице!
та љубим вас као — луд!
кад вас видим, ватра жива,
изгоре ми меку груд! —
Живити ми без вас није;
ви сте за ме рајски крас!
Убићу, се верујте ми,
убићу се, ради вас! . . .
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

Ал' је лепа фрајла Фема!
па богата „зјело“ још!
а на руво зи'те не да,
баш ни један шупаљ грош,
нити воље апотеку,
нити моде слуша глас,
не стеже се, јер не троши,
да јој *мидер* гњави стас!
. . . . . .
„Одер вас“!! . . . „Одер вас“!!!

20. маја 1888. **Др. Казбулбуц.**

Комисија ради филоксере.

Не знам да ли је свугда као код Срба Вршчана обичај, да се чак и у томе натичу, ко ће пре сарме од виновог лишћа да једе. Познато је, да је прошла зима млогу лозу сатрла па баме и виновог лишћа је ретко било у овоме месту. Два суседа Србина, да свој гурманлук утоле, договоре се да оду у брдо те да наберу виновог лишћа ма из чијег винограда. Што смисле то и учине, другог дана поране, упуте се изван куле и збиља нађу у једном винограду лепог лишћа за сарму; те брзо поберу колико им требало; кад су већ готови били, упуте се кући:

Но кад баш хтедоше из винограда изаћи, задрже их њемац газда од истог винограда са речима: Но сад сам ти уфатила, да крадиш код моје фиоград, сад ми платиш штета шта газила фиоград.

Кад Срби видеше да су насели, брзо се један сети како ће Швабу насадити, те му рече: нисмо ми стали да крадемо виновог лишћа, већ ако си рад да знаш шта је у ствари а ти знај да смо ми изаслати од власти као комисија да видимо где има „филоксере“ и да предложимо којим поседницима винограда да се збришe порција. Кад је Шваба чуо шта овај рече, поче да се извињава што их је сумњичио; па ће рећи; Споте, ја имам још два винограда, на „лутош“, дођиш сутра на моја кућа ја фатим моја кон и идиме у моји трућа фиоград; ја носим фина и шунки да правим „kleine Unterhaltung. Разуме се да су Срби на ову понуду пристали само да се ослободе беде. Но шваба, и данас чека комисију да му дође.

Асав.

Сугласност осећаја.

Код толики силни
млади удварача,
пошла фрајла Фемка,
за старог „мењача.“

Чудио се свако,
оваковој ћуди:
Зар за грка старог,
код толиких *људи*!

Е, ал' госпа млада,
има срце благо;
што јој *занат* мужу,
и њојзи је драго.

Па док стари чика,
мења разне новце,
на остриже сваког,
као пастир овце;

Дотле лепа Фемка,
исти занат води,
то јој срцу меком,
врло, врло годи!

А шта *она мења*? . . .
вађа накит, руво? . . .
Данас бисер чисти,
сутра злато суво?!

И једно, и друго,
и још нешто *треће*! . . .
„Намéњала“ ј' до сад,
пуне, пуне вреће!!

Што *задужи* старац,
кад коме преплати,
то му верна жена,
троструко *наплати*!

Др. Казбулбуц.

Мали „певчика.“

Госпођа Н. повела је ономад први пут свога малога синчића у цркву, да и он види, како је код — Богице... Малиша је био увек добре воље, и певукао, куда се год накнуо. — Неки неле, да се у његовом грленцету опажа још сада она златна жица, из које се доцније испредају — славни тенори; али за сада су песнице његове веома једноставне и тешко да и зна шта више од његове једине: „*и ово, и цело, све нам здраво, весело, весело*“!! . . . . .

Служба се Божија служила; учитељ иза певнице баш допршио: Херувику: ђаци, мали и велики поју у славу Божију, а наш Малиша разрогачених очима гледа то десно, то лево. — Не обично му, није овако шта никада видео, па кад се мало окуражи, таман да се очита „њерују“, а тек се зачу сиђушан, али јасан глас: „*и ово, и цело, све нам здраво, весело! весело*“!! . .

Бадава је мати, а и остали побожни свет малишу ућуткивао, нека се овај бунити, него све јачим гласом „појише“: „*и ово, и цело*“ . . . . Морадоше малога пјевчику на руке узети, па с' њиме — на поље. Овде му мати поче читати горопадну молитвицу: како се у цркви не сме певати, и пр. на које мала мудрица само одговори: „*а сто они другм певаду, тад ја не смем*“! . . . . За цело је она не-црквена песница, Богу више годила, јер из чисте, невине душе, подиже се до његовог престола, — него многа и многа „пјесан“, која долази из злобних, не побожних груди каквога не-човека!

Право и каже!

Две мале Бошњакуше кућале се о васкресу са јајима. „Гоја“ разбије „Смиљи“ два јајцета, на кад дођоше и на треће, а „Смиљи“ дође на жао, да и ово изгуби, па стаде руком врдати, те тамо, те амо.

„Ма што врдаш толико, бóна“? упитаће ју „Гоја;„ — „жао ми је,“ — вели мала „Смиља,“ — „да ћеш ми и ово разбити!“ — „А што ћеш га бóна жалити„, — одговори јој филозофски још мања „Гоја“, — „*а што ћеш га жалити, нијеси га вала ти ми снијела.*

То чуо, слатко се насмијао, на младо, сретно доба детињства помислио, па дубоко узданую и ово одна прибиљежио, стари

Др. Казбулбуц

Циганин-надничар.

Најмио један газда циганина у надницу. Пре него што ће почети радњу, седну да ручкују. Кад су ручштуковали, рећи ће цига газди: Жиаш шта, газда, иде да ома и ручамо, кад смо већ при јелу, да не прекидамо посо на подне. Газда пристане на циганов предлог, на одма за ручштуком и ручају. Кад су били готови с ручком, рећи ће опет цига; Море газда жиаш шта, иде ома и да вечеримо, кад већ није друкчије, па да онда без прекидања лепо цео дан радимо. Газда пристане и на то, те ујелно и вечерају. После вечере ће рећи цига: Жиаш шта, газда, после вечере није ни мој дека радио, а богме ни његов унук неће; сад треба одпочинути, да се ручштук, ручак и вечера сваре. Газда помисли у себи: а чекај малко, циго, ћу ли ја теби то. Најми он цигу и сутра у надницу. Кад је било време ручштуку а газда се чини и невешт, већ ћути на ради. Цига гледи, како комшије на њиви седи на ручштукују, и он је огладнио, јео би, те ће рећи газди: Море газда, зар се неће ручштуковати? видиш комшије седу на ручштукују. Газда ће на то рећи: хајд ћути на ради, ди би ми сад прекидали рад! видиш како смо се лепо ујутили, штета би била прекидати га. Него на подне ћемо и ручштуковати и ручати. Цига шта ће, помисли како је јуче по његовој вољи било, нека сад буде по газдиној; ћути на ради. Газда пак крпом стрпао комадешку леба у џеп, па из џепа одкрјана залогај по залогај, да цига не види, на ручштукује. Кад би подне, комшије поседаше да ручају, а газда се опет чини невешт. Цига док је ћутао, ћутао, ал празан стомак га натера да говори, те ће рећи: Море газда, шта мислиш, зар се неће ручати? видиш комшије све ручају. Газда ће на то цига: Море проћ' се ручка! ди би ми прекинули наш посо, видиш како смо се лепо ујутили; штета би, било прекидати га. Него кад буде време вечери, онда ћемо и ручштуковати и ручати и вечерати, па да видиш како ће сладко бити. Цига на то шта ће, опет помисли: како је јуче било по његовој вољи, ајд' нека данас буде по газдиној, а газда крадом из џепа залогај по залогај ломи на руча. Кад је већ почело сунце да малаксава, цига не може да дочека да сунце седне већ час по час руком замује на сунце, не би л' што пре село. Газда то примети, па стане руком на сунце замахивати, као бајаги да га задржава, да не седне скоро. Кад то цига опази, рећи ће: јес' чуо газда немој то сунце да залућујеш, ја му машем руком доле, а ти горе, кога сад да слуша? него га се окани, јер неће знати кога сад да слуша од нас двоје, па ће остати на једном жесту — нити ће сунце заћи, нит' ћу ја вечерати.

Нова сна.

Радовала се баба Перса, добила нову снају, вели, бар ће је мало имењути, јер је стара душа на треба одмора. С нестрпељивошћу све чека, не би л' се сетила сна јој да место ће оде по воду, јер јој је та радња била већ додијала. Ал бадава, сна ни у фртљеп. Потужи се она своме ча Мији, а овај јој саветује да се они договоре: сутра ћеш ти узети котлове а ја ти ћеју дати да идеш ти по воду, већ ћемо се ми посвађати ко од нас двоје да иде, то ће сна увидити да та радња пре приличи њој, као млађој, и ти ћеш бити лишена. Сутра дан ларма, свађају се старац и баба ко од њи двоје да иде по воду; котлови све звече што се отимају; чује то сна, на ће се и она умешати:

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

„Шта се бога вам свађате ко да иде, то је најлакше, терајте ред: један дан једно, а други дан друго, — на мирна бачка.“

Цига.

У једном пријатељском друштву, де су била између више пријатеља и два непријатеља: г. Бркић и г. Брадић, почело се наздрављати. Кад је Бркић своју женидбену наздравицу почео наиће на Брадића неко полугласно зевање. Бркић то узме као увреду, остави своју већ подигнуту чашу, па дошав пред Брадића, тури руке у шнагове и повика му дрским гласом: Господине, како ви смете зевати баш онда кад ја наздрављам!? — Брадић тако исто тури руке у шнагове и истим гласом продере се на Бркића: Господине, а како ви смете наздрављати баш онда кад ја зевам!?

Кад су безобразног Сину бацили преко басамака доле, он рече: „баш добро, и тако сам хтео да се сиђем!“

Донео кројач господину професору чакшире, што их је овај наручио у њега. Чакшире беху тако узане, да их је једва могао сиромак професор навући. За то их хтеде кројачу натраг да врати. Кројач се упео из петних жила да докаже да је то сад тако мода, и да изображен човек треба да иде за модом. „Та добро“ одговори професор „ја бих можда и ишао за модом, ал ево видите да у овим чакширама не могу ни да кораknем, а камоли да идем.

Има свему лека.

Један судац уме једне кочије и да се у једну гостионицу одвести. Тамо дошавши запита кочијаша шта му је заслуга, овај одговори 1 ф. 20 новч. Можете ли се ви заклети да имате право за овај подвоз толико искати? — „Могу“ одговори овај. Е добро, одговори судија — ја сам судска личност, ја ћу вас под заклетву узети; извади законик из џепа и прочита му заклетву, на које се кочијаш закуне — на то извади судија 20 новч. са речима: ево, а оно друго моја је заслуга за заклетву.

КЊИЖАРНИЦУ Л. ВРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун изравна, јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

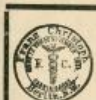

ФРАЊЕ ХРИСТОФА

БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД

без мириса, брзо се суши и трајан је

Са својих практичких особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Собе после 2 сата могу се употребити. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска дају.

Утуед и упутство за употребу налазе се код стоварипта

Фрања Христоф, Берлин и Праг. 6—6

Проналазач и творничар правог блештавог лака за под. Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и квалићи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

3—18

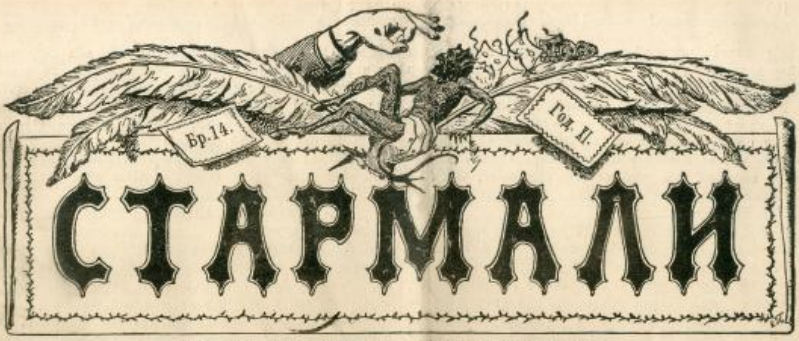

У Новоме Саду 20. маја 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 о. — погодишња 2 о. — на 3 месеца 1 о. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Тисина бламажа.

Жацају се веће силе
Са дивови клипка вући
Али Тиса, кад зажмури,
Мисли да је свемогући.

Са Русијом, е на аіде,
Та је мржња неодолна.
Рана што се дуго чеше,
Та остаје дуго болна.

Са Русијом, е на аіде,
То је само једна страна.
И што мудрост не допушта,
Пушта лудост усијана.

Но Француге, барем до сад,
Мађар-ембер врећо није;
Гладно их, тешко им,
Пратно им симпатије.

И кад су нам гости били
Шампањца се толко пило,
Да ј' гостима већем смешно,
Нашем џепу тешко било.

Ал сад ево Тиса скочи
И калпачић свој накриви,
Поче Гале онде вређат'
Где су чудно осетљиви.

Да с' Берлину удодвори
Пузним, ниским рукољубом
На Француску поче прскат'
Надутошћу сво'јом грубом.

Тако ли се овој земљи
Гаранција мира даје!!
(То питати и ми смемо,
— Отаџбина и наша је).

Тако ли се без невоље
Прах подиже, блато меља!
Зар је време гром навлачит'
И од стране пријатеља.

Ко се вар'о да наш Тиса
Политику здраву сноје,
Том сад пуца мрежа с' ока,
Сада види на чему је.

Ал на срећу шовенисте
Ретко ваћу то што траже;
И наш обр-шовениста
Нашао је тек — бламаже.

Те на Тису, слатког, мудрог,
Одасвуд се грађа диже, —
И он, што је јуче пљув'о,
Ево данас лепо — лиже.*)

Н.

*) Велики је господин, може да му буде.

„Мртва сезона.“

По правилу требала би већ да је наступила „мртва сезона“ и међу живима (а не да се још мртви каплари вампире и још да они нас глоговим коцем лече) — требало би да је већ наступила „мртва сезона“, кад се само у купатилима живи а они који не осећају потребе, да се од телесне или душевне нечистоте оперу, ти да иду у виле (то јест ако

имају какву лепу вилу, — а простори и фукари виле и грабље и ’нако не гину, ма да се егзекутор на целу жетву абонирао.

По правилу требало би већ „мртва сезона“ да нас тупи, ал она можда мисли да смо ове године и без ње тупи па ће ове године да нас се мане или да нас омане; и тако у место одмора видимо свуге да се по мало трза, растреса се, упиње се, скакуће се, врпоље се, отискује се, јавља се, таре се, ради се, размахује се

Анђелић (хајде с њиме да почнем, кад не можемо још с њиме да свршимо), — Анђелић се трза кад помисли да сви људи морају пре или после поћи богу на истину. Али кад би то друкче било, кад би се после смрти ишло не на истину него на лаж, онда њему не би било ни удувеђу. Он би онда на испиту рекао да је народна права бранио, слогу и љубав неговао, морал подизао, са народом добро и зло делио, за народ душу полагао и т. д. и онда ко би био светлији и блаженији од њега. Али овако је велики малер, што се после смрти иде на истину а не на лаж.

У Француској Булање се растреса, министарство се упиње, легитимисти и ројалци скакућу, наполеонци се врпоље, (али за то још нико не забораваља да је Француз и да треба то и да остане).

У Пруској Путкамер се отискује, али за то се либералима неће опустошити, (него ће се он устошити, јер долази Стож, чему се Бисмарк тако до ђавола радује).

У Турској јавља се Нелидов и иште онај стари дуг (а султан не може ни нов дуг да направи, камо ли стари да враћа).

У Србији таре се народу рен под нос, што је иначе врло добро куњевно средство кад ко падне у несвест да к себи дође. Но од рена се и киј; каткад киј онај коме се рен таре, али бога ми каткад искија и онај који га таре. (А ми желимо Србији да прође о што мање кијања.)

Па кад се у Србији таре народу рен под нос, шта ради „Нова уставност“? — Шта ради „Одјек“? Не седе ни они бадава.

„Н. Уставност“ ради (кале грди, оптужује и гледа да их омаловажи).

А „Одјек“ опет размахује се да либералима саломи крила, да сапне снагу, да их изнесе на ругло, — све у славу и на радост оне „невидљиве силе“. која само још у мутној води може да живи.

Још би вам могао доста примера привести, да овогодишња „мртва сезона“ или не мисли доћи, или ако дође не мисли добро олако проћи. Али у један мах навађати много примера била би беспримерна дрскост, од које нека бог сачува и мене и моје драге читаоце.

—к—

Уштипци.

„Српски клуб“ је написао меморандум. А сад вели бан Хедервари: „Нема ту меморандум, него морадум, како ја хоћу.“

* * *

Ко ли је умео школски закон да тако много фали. Сад је баш изашло, да му — много фали.

* * *

Тој основи школског закона фали и то, што се

ПОДЛИСТАК.

Мајстор јојин дуд.

Волшебно збитије, које се збило, збива се и збиваће се.

(Свршетак.)

И баш кад се Јоја шуњ’о око плота,
опази га Гаја, где се тамо мота,
те се лати мача — витороших вила —
и размахну својски, из петиних жила,
па ти мога Јоју дуж ребара шину,
а Јоја ти стругну поктом о леђину,
и за тренут ока код куће се створи,
наслони се на зид, па у себи збори:
„Е, баш сам ја слепац, баш сам права луда!
Да не познам кућу због тричавог дуда?!
Јоја, прни Јоја, ал’ си ниско пао!
Мора да си ноћас где на сутреб стао.
Због званија клетог дочук’о сам ето,
да не она лола пребаје к’о пето.
Па бар да је тдегод утешна ми лека —
ал’ званија никад, нигде ни до века!
Него ми то није васколика нука,
већ кад сутра селом пукне ова брука,
и сметина почне мноме уста прати —
неће никад смети међу људе стати:
а зликовац онај, какве сам ти среће,
не заиеза језик, колено му пеће! . . .
Ал’ што јесте — јесте — и било је право!
Клизавим ме путем био кон’о ђаво,
да олако тражим без мотике хлеба,
па сам баш и нам’о оно, што ми треба! —
Ух, ал’ ми је мучно, чисто ми се гади!
Неће више Јоја кестење да вади,
а за туђе здравље, трбушине туђе!“
рече, па се погну и у кућу уђе.

Кад одшкрину врата, да унутра крочи,
спаш-Стана се пресу и протрља очи,
погледа га оком, што сршаше жарa,
оком пуним миља и љубавна жара,
па кад га се слатко нагледала сита,
поче ону стару молитву да чита:
„Јоја, пусти Јоја, моја прна бриго,
д бро да си и сад једном кући стиг’о!
Куда ли се луњаш дна божија дана,
ти матеро дете главо разуздана?
Тешко си га мени и тој грешној деци!
Шта ти мислиш, море? Докле тако — рећи?“
„Мани! — рече Јоја, ока мало влажна —
имао сам нека посла врло важна,
од кога ми збиља неће бити штете;

не каже, у какву школу да се пошљу они, који се дају на сабору тако насадити, као „српски клуб.“

* * *

Изашла је у Београду прича о „Каравештицу“, а Христић одмах рече: „Тим су мислили краља Милана“. Још мало па неће бити слободно споменути ни име краља Милана, јер ће Христић одмах провађи, да се тим мислило на — Каравештица.

* * *

У том чуду написао је неко чланак: Баба и момак. То је заиста тако невино здружење, да се могло мислити, да се бар из тог не може изљећи ништа опасно. Но чак и из те бабе је истерао Христић упреду величанства.

* * *

Дода је додао мандат другоме, а из тог додавања пашао се протест, мандат, одједаред у Мочарићевим рукама.

Ћира. Шта оно рече Тиса нашим индустријалцима, који су хтели, да учествују у изложби паришкој?

Спира. Рек'о им је да у Паризу још може бити мађарска застава и скинута.

Ћира. А шта су му они на то одговорили?

Спира. То не знам. Али знам шта би му ја одговорио. Одговорио би да се то ових дана могло догодило двапут баш у самој Угарској (од једног генерала и од много румунских ђака). И замолио би га да заставу угарске код куће утакне у мало јачи темељ (у темељ справедљивости) — па да се онда не брине за њу, кад се на који дан одшета на туђу изложбу.

Пуслице.

Ж. Цар Фридрих пронашао је најбољи лек од рака. Рак трза натраг, а он својим слободоумљем потеже унапред. И ево красна чуда, кад су већ сви доктори изгубили над, Фридрих се опорављ.

+. Не би ли се тим примером могли користити и други који крунопосци, који пате од рака, ма и не био у грлу.

Ѳ. Кад је ко вешт да себе излечи од рака тај би се могао назвати: ракавештац. (Каравештац мора да је са свим друго нешто.)

=. Но хвала бистроумљу Николе Христића, он нам је протумачио и ко је каравештац.

△. Каравештац нађе каравоштца, а каравоштац купи око себе своје карававршноце, — и дувајући у те карабе може се још накарабити нешто, што каравештац ни у сну не жели.

на кад амо пођох, на путу ме срете
онај лопов, Гаја, што ме лани вај'о,
а ја сам га шчепо, па га испребиј'о!“

VI.

Кад сам летос иш'о (та човек сам газда,
може ми се, знате, да путујем вазда;
али овог пута то морам — да додам —
стихове сам тер'о на сајам да продам.
Ово јесте прођа врло слаба кашто,
ал' кад друкче нејде — продајем буд за што!)
Кад сам летос иш'о, случајем се хтело,
да случајно прођем кроз јојино село;
на како се од пре врло добро знамо,
а сретан ме удес сретно доне амо,
жеља, да га видим роди се у мени,
те сам себи викнем: „На десно окрени!“
Терај тамо робу и тај пртљаг цели,
тамо где се она ниска кућа бели“
Те послушан вазда (а како и неби?
Та коме ћу бити, ако нећу себи?
скренем товар десно, крај покојног чуда,
али ту сам стао и зин'о од чуда,
јер, — о чујте само и див'те се самном —
у собици тамо, на узглављу сламном,
седи мајстор Јоја и чакшире шије;
брци му се смеше, ни бриге га није,
већ весела срца ногавице снаја,
а до њега седи — главом чича Гаја!!!
Два крвника стара, два душмана већа,
седе, к'о два брата једних родитеља,
пит' их што год дели, пит' им што год смета
— Јоја иглом боцка, а Гаја ћерета!
Па пит она кућа, пити онај Јоја!
Све то нешто лепше, све друкчија кроја.
Латио се игле, па му кућа нева,
а „купаца — вели — није већ к'о плева!“
те му од тог доба све у напред ври,
и на дому Гаја пријатељ му први.
Па још — поврх тога недокучног чина —
Јоја уд'о ћерку за гајина сина
(треба мало свадбе, јер без зеља тога
оста прича сува, као грана глога,
којом 'но се красно вукодлаци плаше,
ал' нам вређа „чустна естетике“ наше)
па сад обе куће к'о под једним кровом,
позлаћена круна пријатељству новом.
Али кад га сетих на „волшебне“ виле,
насмеја се Јоја, потрле га силе,
— од смеха се и ја све за трбух хват'о —
па озбиљно онда одврати ми на то:
„Оне свете виле позлатити треба,

††. Један Американац поклонио нам је решеталъку, која за тили часак убије 600 људи. — Срећна Америка, кад њој таке цивилизаторне справе не требају.

✱. Е, анансана, и Ђурковић је био три минута у опозицији, ал видевши да се то не рентира повукао је реп тако јако доле, — да га сад само за уши можемо ухватити.

ß. Ђурђевићеви атоми много су нам обећавали. А то ми писмо још дочекали. А Тома (неверних) има много, који неверују да ће то икад дочекати. (От них же први јесм аз.)

□. Шта вреди Анђелићев јубилеј то ми знамо. Али шта коштају бакље, банде и ракете, то његов деп зна.

Ω. „Видело“ је врло лепо доказало да престоница Српска треба да буде у среди. И за то што треба да буде у среди тражи да се премести са једнога краја на други.

ı⁴ı. Од Београда до Солуна има сад 18 сата. (Да ли су то они сати, што их је негда Бонту поклањао неким посланицима?)

Даје се на знање!

У Мађарској, ко има једну форинту, може је променути.

Ко има само 50 новч. може и тај нешто променути. Тај може променути своје презиме.

А ко има (на разиет) 182 фор. и 50 новч. — тај може од 1. јануара до последњег децембра, сваки дан друго презиме имати.

На ову дозволу, као на нешто врло (бело)у кративно, нарочито се обраћа пажња високопоштованих јеврејских кругова.

Ђука. Ти си, Шуко, негда возио кирају чак и у Сегедин, па штрбецаш нешто и по мађарски — па знаш ли шта је то kinevezés?

Шука. Знам, да богме да знам; боље би било да не знам. То значи: именовање.

Ђука. Е па шта је онда kinevetés?

Шука. Kinevetés!? — то је кад кога псмеју.

Ђука. О мај зна ли Анђелић, да су те две речи у мађарском језику тако сродне, тако блнзу, — баш као кућа до куће?

Шука. Можда и не зна. Али време је већ да и он, бар толико, мађарски научи.

Како је баш у истини било.

Можете ви мислити о „Српском Народу“ како хоћете, ал што се Германове прославе тиче, ту је он без сумње што рекли наши, „аргумент“ и „документ“, „акт“ и „факт“.

Још кад вам кажем да је сам „Краљевић Марко, млађи“, устао или управо сео, да у „Срб. Народу“ опише Германову прославу, онда сте много чули. Онај стари Краљевић Марко није могао да гледи црне Арапе, па их је таманио, а као

оне су ми биле опомена с неба,
да не ваља главу преко каше дићи,
да се правим путем може лакше стићи;
и тај лепи наук, опомена она,
у души ми зари неизгладна слова,
а на леђи она већ су давно срасла, —
та знаш: „На псу рана, на псу и зарасла!“
Но за ону бруку, кад ме пришко мазн'о,
до овога часа нико није сазн'о,
осим ове овде добричине ставе,
па мене и тебе, бледи месечаре,
што ти нос свуд боде, где се што год скрива,
те у сваког чорби ниродњака бива.
Нек се ваша милост на то не расрди.
Та ви ноћни људи на речи сте тврди,
ви имате срца, образа и части, —
па, знам, ни ви ником то нећете касти.“
„Ни бриге те није! ја му на то рек'о —
И помис'о таква од мен' је далеко.
Нећу, драги Јоја! (не, до прве згоде)
запушићу уста пуном чашом воде,
клонићу се вина, тога огња жива,
што са људских срца завесе одкрива;
нека само од нас искушење бежи,
а код мене тајна к'о у гробу лежи!

* * *

Запрег'о сам симбол међусобне слоге:
два паripa лака — две кракате ноге,
те се равном зором даље на пут дадо',
да на сајам гоним мршаво ми стадо;
па у себи мислим — ах, ни речи да би! —,
како ли су људи к'о и деца слаби,
нити знају боље, нити бољи лека.
Трбобоља нашег просвећеног века
узмути нам живот, па кад нам се згади,
одмах удри, тръај, замазуј и гладн,
а не мисли нико да измени стање —
па да лепо узме што на поправање. —
Но овог се пута завршило срећно,
„Виловити устук“, средство благодетно,
случајно је бољу као руком одн'о,
јер је семе пало на земљиште плодно.
Али шта би с Јојом, шта би било с њиме,
да нам нешто није било браца Тиме?
Е, јест, — браца Тиме, Ал, шта би и куда,
да не беше — дуда?

Лазић.

што се види и овај „млади Краљевић Марко“ не може да гледи „црног Арапина“ те је узео да га пере, не би ли га опрао.

По том „аргументу и документу“ није Герман ни снијо, шта га чека. (Него је усино сан сигурно председник карловачке општине Милан Грозни. Усино он несретника и старовечног душманина народњег Нерона, како му свет тапше, баца му цвеће и слави га. То га је онда сигурно подсетило на могућност Германове прославе).

„Све се чинило само да не дозна Герман раније шта му се спрема, те да не осујети прославу“ — вели се даље. (Да је унапред сазнао све „ноте“, „конте“ и рачуне, готово да би се парасно свега. И заиста је добро било, не обавештавати га унапред тачно о свему.)

Него свет и не зна, каква је велика опасност претила прослави. „Јер“, вели Јотин Краљевић даље „св. патријарх све до последњег тренутка није ништ хтео знати о прослави и само га је наступивша погобоља у Карловци задржала“. (Замислите сад, да није било случајно „наступивше погобоље“. Та Герман би побегао у свет од прославе. А Васа Ђурђевић би се вратио без благослова у Загреб.)

Него сад тек долази најлепше. Црквени људи знају да киша долази од бога, а људи метеролози „мере ветрове“ и штудирају притисак ваздуха, те отуд доказују кишу, но сад има и ново тумачење. Да чујете шта вели „Срб. Народ“, о последњој киши: „... и човек и животиња, и њива и виноград, и ливада и воћњак, све је то већ поодавно, — тужно и очајнички завапило к Богу, молећи кишу небеске дажди. —Тада ће, приметити један стари члан одбора, да је већ општа невоља што нема кише, када ће свети патријарх пророчким духом рећи: „Видите, кише нећете имати до пред вашу свечаност!“— И погоди! (Ово по подне пред свечаност падала је у Карловцима киша, али је у исти мах падао у Земуну крупан лед, велики као голубија јаја, те је многе пилиће потукао, многе главе поразбијао и многу штету начео. Волео бих знати, дал и то иде у заслугу „слављеникову“ и на рачун прославе?)

Марко Краљевић млађи вели и то: „Говор“, поздрав Васе Ђурђевића послаћу у „Срб. Народ“ штампања ради, јер тако добар беше те ми својеручно написа и предаде.“ (Дакле је Васа Ђурђевић срећно доспео, да пише извештаје за „Српски Народ“?! Ето шта може Германов благослов).

Но чујте даље: „Свет у дворишту повика у један глас: „Света главо, жива жељо, наше радовање, покажи нам лица својега, хајде међу нас, пружи нам десницу свету, да је целивамо, изгоресмо у чекању“. ... (И све је то било у — један глас. Наши глумци имали би шта научити, да су били тамо. Јер кад они оволико треба да изговоре на позорници у један глас, не можеш их ништа разумети. То баш мора да је било лепо.)

За тим се описује Германов благослов, но не врло опширно, те и незнамо, јел тај благослов био свечан и — одмерен. За тим се навађа где је ко седео. Ђурђевић до Кушевића, а преко пута од Стеве Павловића био је предстојник пришки — Богуновић. Да је овај последњи могао затворити, или какво год још веће чудо учинити свештенику Моловићу, сигурно би га Герман метнуо себи — уз колено.

Но најлепше је ово где се каже: „Српско свештенство се све отимало, ко ће пре да целива десницу, што је толико добра починила а да левица не зна . . .“ (Заиста! Герман је на тако хришћански начин чинио добра, да не само о томе његова левица ништа не зна, него баш нико незна о ма каквом његовом добру.)

Но биће доста. Мислим, да ће те и из ових „акта, факта и канта“ „Српског Народа“ моћи сазнати величанственост Германове прославе. +.

Може поднети!

Славно је то, кад се има
лаворова грања,
да се мало на венцима
невоља просања —
али кад се и још нешто
имаде у торби.
У венцу је врло лепо,
док не буде прах и пеп'о:
него, богме, неће бити
лоше ни — у торби!

С. Л. Л—ић.

Нов сановник.

Ако сневаш ђавола, знак је да спаваш, — али није знак да и ђаво спава.

Ако сневаш да си ожењен, а ти бар сневај и то, да немаш пунице.

Ако сневаш да си гладан, значи, да ћеш се сутра нешто наједити; за то боље наједи се још у сну.

Ако сневаш да си сретан, а ти моли бога да се скоро не пробудиш.

Ако сневаш да негде добошар добује, а ти се добро замотај јорганом (док ти га нису продали).

Ако сневаш рат, а ти кажи: хвала богу што нисам миро помазан!

Ако сневаш да се под тобом руши кревет, — утеши се, — јер можда и краљ Милан у тај исти мах, баш то исто снева.

Ако сневаш нумере, сневај бар оне које ће изићи.

Поштов. уреднишству „Vienca“.

Видео сам салик у вашем ... броју од ове године и одмах сам познао одличног нам уметника Сајевића. Добро је погођен. Али сам тръо очи кад сам читао потпис: „Šandor Sajević“. И да сам прво потпис прочитао, тешко да би га познао.

Које су га виле пошандориле?

Да му није бан Хедервари кумовао.

Ил је можда само ваш коректор крив, што ту у оманицу није исправно. — Онда вас пријатељски молим да поздравите вашег коректора, па ако кад донесете салик Дескашев, да под њим не буде потпис: „Pišta Deskašev“, — јер онда не само да ми Дескашева не би познали, већ можда не би ни он сам себе познао.

Примите ово неколико редака доброхотно, као што ћемо и ми увек примити вашу пријатељску опомену, кад се, као грешни људи затрчимо у какву непромишљеност.

Стармали.

„Стармалом,“

кад је закаснио са десетим бројем.

Хвала богу, кад си и сад стиг'о!
Аратос те! Већ сам руке диг'о!
Чекаш, ваљда, да човек побели?
Та, ето смо седам дана цели'
„персону“ ти чекали стармалу,
изодили шором кроз махалу!
сваког јутра и вечери сваке,
и сретали књигоноше лаке,
е да л' којег из царева града,
баш од српског од Новога Сада;
па никада намерника нрава —
јер од тебе ни трага ни јава!
проходише књигоноше разне,
проносише — ај, наде празне! —,
целим градом низ улице стројне,
многе књиге, мршаве и гојне,
проносише зеља свакојака,
дост' купуса, дост' и печурака,
па међ' њима и по цветак неки
— свак' се сећа својака далеки',
па ил' дође или им се јавља —
ал' од тебе ни да би поздравља!
— Па где си нам, кад те нема шале?
Из' те ноне издале стармале?
Из' си опет — не било ти криво —
по навици уз пут заиркин'о? . . . .
Па какав си?! . . . Их! . . . Та иди само!
Не можемо ни да те познамо,
к'о да идеш са северна пола.
ил' од каквих заледьених лола,
па се мрштиш — ил' од љуте зиме,
ил те псине наједиле чиме.
Тако је то! Што се примаш пута
без „амбрела“ и зимног капута?
Што се чешеш, шаљивчино стара!
о лактове хуља и бећара?
Зар мој свет код тебе не вреди?
Не рекох ли већ стотину пути:
кад би малко „благослова“ стек'о,
било би ти и топло и меко?“
Ја к'о њему, знате, тако кресну',
а он иглади брчину си десну,
па одврати (разуме се — немо,
ал' нас двоје већ се разумемо),
одврати ми:

„Не будали, брале!
Нису мене пожиџе издале,
макар што је настанулo, ето,
хвала богу, једанесто лето,
како трчкам — а никада станка —
трчкам сваког десетог осванка
преко брда и преко долина;
него, брајко, невоља је њна.
Ко ће у то у кисело време,
да се лаћа још смешљиве теме,
кад од свуда заудара, киси,
кад, мој драги, ни за сирће ниси,
кад се шала све у жуч претвара,
неко перце преби у хајдара!
Још ко томе; и стар сам и мали,
а не као други ми остали,
па не могу, кад се пута прима,
да се мерим с њима пракатима.
Па к'о шта би назад ви и хтели?
Да ваи летим на „балону“, је ли?
Да у доба празнокесне беде
још купујем и „велоципеде“?
Где ти њега! Ком' је кожа танка,
нек се држи друма и опанка.
Док је срца, док је пута права,
не требамо ваших путних справа,
ни „капута“ ни „ваздухоплова“
ни „кишобран“ „ниште благослова“!“

А ја на то — шта бих знао друго? —
загледо'о га и преврт'о дуго,
шапућући: „Их, триста му вера,
још ћу с њиме имати малера!“
Ај, тле! Док ја с њиме у диванy,
време прође к'о на „ајзлибину“;
па сад не знам, куда бих од стида,
што се нисам кренуо за вида,
већ да признам: брзоплет сам био,
јер сам и ја — с песмом закаснио,
закаснио (рећи, ради слика)
к'о претплата српских претплатника.

С. Л. Л—ић.

Дао се у бригу.

Два М..... ска попа честитали Герману четрдесетогодишњицу, један од њи поп римокатолички Р. добио на његову честитку одговор као захвалу на његовом сећању. А други поп Д. не доби одговора из чега је тврдо држало да се његов телеграм можда изгубио, те се латио поново Герману честитати. Но ни сад не доби одговора. Трчи сиромах у телеграфско звање те распитује да ли нема

што за њега из Карловаца, Von wem den? пита га званичник, ал он на то срдито: Von wem, von wem, das ist meine Sache. Сад пак Д. о том главу лупа, да ли је могуће да се и друго његово честитање изгубило кад одговора нема на се бацио у дешперат.

Ћук-Ошинац.

Румена или црвена боја.

Лепа ј' р у м е н-ружица
Мирисавих груди
Ал је лепа зорица
Кад поче да руди.

Лепе с' р у м е н-уснице,
Што нас љубе фино.
Ох лепо је красно је
Црвеника вино.

Јест' лепо је све, што год
Р у м ен, црвён кружи.
Само тебе, носе мој,
Ова боја ружи.

Превео. **Ј. М—ћ.**

Писмо господину сину.

Неки господичић, који је баш тада постао доктором права, пошље оцу рачун о промоцији па и рачун, што је платио „алдумаћ“, на неки 70 фор. Отац пун гњева напише му одмах овакав одговор:

„Високородни и високоучени господине докторе и високопоштовани господине сине!

Држиш ли ти, шампањски угурсузе, да мени новац на дрвету роди? Ја и мати твоја хвалимо бога кад можемо пити за ручком рамњаша а и при вечери пијем пиво што је литра 15 нов. а ти жутокљуновићу жлдерет шампањера? Ако ти, неваљалче, још будеш таку част дао за те четир недеље, док не уредим твоје ствари, то ћу ти шију завргнути, кад кући дођеш. У осталом остајем са дужним високопоштовањем,

Ваше високоблагородности мога високопоштованог сина и доктора, најпонизнији слуга и отац Н. ић.

„Али само!“

Ми би људи, и могли и хтели
учинити и што не би знали;
јест, могли би, а и све би смели:
само да нам није овог — „али!“

С. Л. Л—ић.

Из наше торбице.

Натежу.

Нагонила вејавица путника те је морао свратити у неки манастир на ноћиште. Онако уморан замоли чашу вина. — Калуђери или са враголанства, или што су хтели да покажу како су сиромаси, рекоше му: Та вина би још како тако имали, али немамо чаше.

Путник их запита: па како ви пијете, кад немате чаше?

Један калуђер. Е натежемо брате.

(NB. Натезати, то у калуђерском језику значи: пити на натегачу).

Састала се два пријатеља, Мита и Сима, који се нису већ пет година видели.

Сима је био потпуно ћелав, — али такав је био и пре пет година, кад су се последњи пут видели. Еле запитавши се за јуначко здравље, Мита ће рећи Сими: Је с' чуо, брате, ти се за ови пет година ниси ни за длаку промен'о.

Гост. Келнер, одите да платим.

Келнер. Па шта сте имали.

Гост. Три чаше пива и један гуљаш.

Келнер. Три чаше пива тридесет новчића. Гуљаш педесет новчића. Свега осамдесет.

Гост. Хм.! Гуљаш је био здраво папрен, — ал рачун је још папренији

Акса. Ала бога ти, колико је сати?

Макса (тури руку у шпас од прслука и место часовника извадивши „Verzatz једуљу“ покаже је Акси и рече) Ево ти на види.

Акса. Тако. Тако. Е сад знам колико је куцнуло. Толико би било и на моме сату, да га нисам јучи продао.

Ђура Буковачко. Ја знам шта је „к о м п о т“, — али више пута сам у новинама читала и о неком „к о м п л о т у“, — па то ме збуњује. Сад каква је разлика у тим двема речима?

Њен тата. Разлика?! — Е па разлика је та: к о м п о т е воле и највећа господа; а к о м п л о т е мрзе као ђавола.

Хоћеш, хоћеш — не ћеш, не ћеш.

У једном селу украде Србин своме комшији Швабу казан. Сутра дан оде к Швабу, да види, е да л' можда на њега сумња. Затече Швабу тужна. Србин га запита, шта му је. Шваба ће на то казати, да му је нестало казана. А Србин онда рече: „Па добићеш га, комшија, хоћеш, хоћеш!“ Шваба: „Е, покиле нечу! „Та, хоћеш, хоћеш. Та и како би га могао и однети тај, што га је украо, јер ако га понесе на коли, да га прода, звечаће, а другчије га не може однети. Хоћеш га добити, кажем ти. Хоћеш, хоћеш!“ вели Србин. А Шваба ће тек: „Е, мој комшија, нека че дај лебо раслупа чекичем, па че ка метне у врећа, па че ка отнесе“ „Е, онда не ћеш га добити не ћеш, не ћеш!“ рече Србин. А тако и би.

Жеравица.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Нове књиге.

Које је уредништво на приказ добило:

Песме из српско-бугарског рата 1885-6 год. спевао Остоја С. Ерцег комесар и писар бл. IV. батаљона. Штампано трошком браће Ђ. С. Ерцега. У Шабцу, штампарија А. А. Словуја. 1888

Српске народне песме. Скупио их у Срему и за штампу уредио Григорије А. Николић. I. Издање српске књижаре и штампарије браће М. Поповића у Н. Саду. 1888. Цена 90 новчића.

Нашу г. г. предплатнике из Вршца умољавамо да претплату на листове наше: „Невен“ „Стармали“ и „Глас Истине“, **непосредно нама поштарском упутницом изволе слати, те неће онда бити оних многих нехотичних увреда, које смо починили својим опоменама, незнајући да су они већ давно предплату положили другоме.**

Администација „Стармалог.“

КЊИЖЕВАН ОГЛАС.

ИЛУСТРОВАНИ ЛИСТ

ИЗЛАЗИ ДВА ПУТ МЕСЕЧНО

ЦРНИ ЛИСТОВИ

ЗАПИСНИК КРИВИЧ. ДОГАЂАЈА

приче, новеле и описи кривичних догађаја свију времена и народа

I коло, свеска 1 до 12 по 25 новч.

Двадесет свезака **ЦРНИ ЛИСТОВА** донели су 24 слика и 46 приповедака и новела

НОВО КОЛО — ЦРНИ ЛИСТОВИ — НОВО КОЛО

стају за Април, Мај, Јун 1 фор. 50 новчића.

I свеску I кола шаљем на углед кад нам се пошље у марци поштанској 10 новчића.

КЊИЖАРА

ВЕЛИМИРА ВАЛОЖИЋА.

СВАКА ПО 2 СЛИКЕ НА ВЕЛИКОМ ОСОМИНИ

СВЕСКА ПО 3 ТАБАКА

ПРЕТПЛАТА СЕ ШАЉЕ

КЊИЖАРИ БРАЋЕ ЈОВАНОВИЋА У ПАНЧЕВО

Изашла је из штампе књига:

„ХРИШЋАНСКЕ СВЕТИЊЕ НА ИСТОКУ“

ОД МИТРОПОЛИТА МИХАИЛА

ДРУГО ИСПРАВЉЕНО ИЗДАЊЕ.

Ко жели да са душевном наслађом ову књигу прочита, нека у напред пошље предплату од 60 новч. па ће књигу о нашем трошку добити. Ко унапред пошље 1 фор. 80 новч. добиће о нашем трошку послате осим горе наведене, још следеће две књиге од Митрополита Михаила:

1. „СВЕТА ГОРА АТОНСКА“,
2. „ЖИВОТОПИС ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ“,

које књиге иначе коштају 2 ф. 10 новч.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

Сезона од 1 маја до конца октобра. Пошта и брзојав.

ЉЕЧИЛИШТЕ ТОПУСКО

хрватски Gastein

бистре, блатне и парне купке од 30 до 46° Целс. спојене са тушем, електриком и масажом рабе са изврсним и ненадкриљивим успехом код хрон. реуматизма мишића и зглобва, код свих хрон. ексудата, болести живца и коже, главобоља, обће тјелесне слабоће и хрон. упале материце.

Станови и купке удобно и елегантно ново уређена, изврстне гостионе, цијене изванредно ниске и по области установљене, собе почамши од 60 н. купељи од 20 новч.

За удобност и забаву гостију красни насади и перивоји, излети у дражесну околицу, гласба, вјенчићи, томболе, библиотека. —

Топуско удаљено је од Сиска 5 сати, покривене кочије уз цијену од 10 фор. а обична отворена кола 5 фор. шаље закупник Урош Вурдела на наручбу колодвору или пароброду у Сиску. — Купалишни проспект може се на захтев од купалишне управе добити.

2—3 **Урош Вурдела,** закупник купатила.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић,** трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

4—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

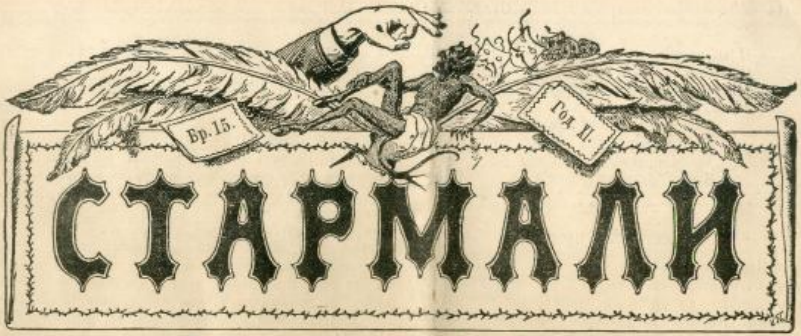

У Новоме Саду 31. маја 1869.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Најдовића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Најдовића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

POST FESTUM.

„То је била права слава;
Не видесмо још'те таке. —
Какво сунце?! — То је сунце,
Које згрева и стомаке.
Здравицама широ поље,
Чашицама не би броја.“
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

„Такав пастир нама треба
(Ја ко велим барем мени)
Па да ми се часно лице
До врх носа зарумени.
Анђелић је понос, дика
И потпора, — то јест моја“.
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

„Ко не вичe: хура! хура!
У вину се неће купат'.
А ко рекне Анђелбанди,
Таки ћу му нос разлупат'.
Дај му, боже, још три Даља;
На подруму врата двоја!“
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

„Само треба умет' с њиме
— Око руке, — око цепа —
Мажи, лажи, гладi, мути,
Па ћеш стећи права лепа;
И неће ти помањкати
Јело, пиће, појас, чоја.“
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

Народ врви, што му с' крати
Патријарх бират' свога;
Па да ј' бир'о триста пута
Не би наш'о овакога, —
Не би наш'о таког кроја,
Не би наш'о таког соја.“
Тако вели поп Никола,
Тако вели и поп Јоја.

„Ја ћу бранит' Анђелића
Мојим целим арсеналом:
Грдњом, дреком, чашом, флашом,
Натегачом и бокалом.
Ја ћу остати му
До последње капи лоја“.
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

„Слава тебе, непадмашни!
Слава тебе, недогледни!
Слава тебе, неустрашни!
Слава тебе, непобедни!
Из дна груди, из трбуха,
Нек те прати хвала моја!“
Тако вели поп Никола.
Тако вели и поп Јоја.

Тако ј' пев'о поп Никола.
И поп Јоја ј' тако пев'о, —
Један овде, други онде, —
Један десно, други лево.

И ко чује песме њине
Од почетка па до краја,
Мисли би: та два брата
Једнодушна љубав спаја.
Али да их зрачак правде
У браинару скупа свали,
Ту би браћа један другом
Часне бриде ишчупали. **Егон.**

Политични преглед.

Прослава Германова чини нову еру у нашем политично-сатиричном животу. Ера је у хумористичком речнику народном од прилике то исто што и шијак. Даклем с Германовом прославом појавили су се у српској патријаршији нови шијаци. Ту вам Васа Ђурђевић са својом атомистичном теоријом*) стоји на првом месту и почео је живо да носи капом (и шаком) помрчину из новосазидане куће без прозора, по примеру оних старих шијака или ера, што су носили мердевине попреко, што су о плугу мислили да је нешто нешто појело, а од нечег кости остале, и што нису могли да распознају своје ноге (ваљда због мамуза, које је на њих неки ја баш лија ударио) и своје трагове. Но овима се у оно старо срећно доба нашло леска, јер је неко узео батину, па њих све по ножурдама и по мамузама и они се онда разбегоше и опет дођоше срећно до својих ногу. Али шта ћемо са овим новим шијацима? како би било да и њих когод одалами „меморандумом“ српског клуба по ногама, или да их наведе на стугреб Ђурковићеве ефемерне „опозиције“ и да их полије хладним тушем банског намргођеног погледа; можда би се опет колико толико разабрали, те се истрезнили и остали само мамурни.

У „Нашем Добу“ вели се, како је Германа имао у порту (да ли у отоманску или у саборну) међу народ и рекао: „Немојте се купити по бирцузима, него идите у цркву!“ — Верујемо да је тај савет тога дана Герману од срца потекао, јер црква га не кошта ништа, а од бирташа ће добити велике рачуне.

Министар Тиса нема сумње, пати од француске болести, и као такав неће њи на изложбу. Али га француски доктори и журналисте тако мажу, да је то већ читава „шмиркура“. Ваљда ће се излечити. Томе се можемо надати у толико пре, што он сад пева Бизмаркову, даклем немачку песму, а ми знамо, да је немачко певање управо рећи једловање.

У Будапешти и иначе појавио се неки Јосиф (Józsi), који има ту племениту намеру, да потпомаже несрећне потопљенике и у томе се лепо и успева. Ту се врло заузимају многе добре даме за ту ствар, те продају јела и цигаре у базарима и иначе купе прилоге. Сасвим је природно што се добре даме брину за потопљенике, јер од рђавих дама (т. ј. дамова) и долази та несрећа, те су толики крајеви, — а богме и средине — потопљени Тисином (а богме и Дунавском) благодети. Само је још желети, да тај „Јосиф“ не буде само „Јожеф“ и „Јосеф“, него нека буде и „Јосиа“, т. ј. нека се подједнако обазре и на потопљене Србе, — јер Срби ма да се зову и Раци ипак то нису они раци, којима велика вода не шкоди.

Тужи се свет на све стране, што је дуван поскупио, а нарочито цигаре. Ал то је и право, јер дуван је луксуз, а лук знано да сузе натерује, даклем нека нам и дуван сузе натерује, кад је луксуз. Него ја мислим да је то учињено из санитет-

*) Богме и праксом. Сларач.

ПОДЛИСТАК.

Како је ча-Марко изишо на крај са оцем протом.

(Трогателно збитије.)

Чича Марко из Некажињаца,
имао је коза и оваца,
имао је и смока и вина,
ал' је им'о и ваљана сина. —
Вредан синак, на оца се дао,
сваку овцу у прсте је знао,
и са стоком ниш'о сваког дана,
где је трава бујна и ваљана. —
Знао Мирко, тако му је име,
записати име и презиме,
али даље од њега не тражи,
а и шта ће на што ли му, кажи?!..
Он је сељак, па у дому своме,
сељачкоме али газдинскоме,
зна у прсте, кол'ко стоке има,
па имена надео је њима:
једно „Јелка“ а друго је „Зорка“,
треће зове: моја „Врушкоторка“; —
а ситнију стоку и не броји,
што да са тим своју главу зноји?!
У суседа газда Радована,
лепа Смиља као половина,
па и она своје стадо гони,
а на „воћи“ све звецка и звони!....
Је ли чудо што су деца млада,
чувајући своја бела стада,
играјућ' се у невиној шали,
једно другом својим срцем дали? —
Чудо није, а ни прича нова,
(врло стара, од старинска кова.)...

— Дође доба да се деца споде,
родитељи бригу о том воде!..
Све је красно и све је у реду,
ал' на њину пренелику беду,
млади Мирко слабо књигу воли,
а Смиљану нису слали школи,
она незна ништа, до ли — Мирка,
тог' вражијег малога Немирка!...
Е, ал' онда кад се ово збило,
млогоме је са тога позлило,
кад би жељно већ пред олтар стао,
а молитве свете није знао.

ских обзира. Држава је и роду пријатељ, те хоће да искорени тај отров, с тога му подиже цену, само нећи ли се свет већ једанпут опаметио, те се оставио те страсти. С тога се и порција све више и више диже, не би л' свет једанпут омрзнуо и на плаћање порције, која је тако омиљена у свима круговима, ћошкастим и округлим.

Др. Владан Ђорђевић као да хоће да брије попове по Србији. Он као вели: шат буду обријани, јер Шатобријани и онако неће бити! — Ал питање је, хоће ли и г. Владан икад бити Биконсфилд.

Један славан хемичар изумео је ново кресиво. Он је дошао на ову врло просту идеју: одери комадић артије од „Заставе“, а исто тако и комадић од „Браника“, па додирни једну артијицу о другу, те ће одмах кресати варнице; — само чувај добро очи. А да би се варнице практично употребила на што корисно, морала би пасти на труд, али у томе кресању је и труд узалуд, да се што корисно искреше.

Ћира. До сада се у Србији питало каквог су учитеља владања.

Спира. А сад?

Ћира. И сад се пита тако, али мало другчије: Сад се пита: Каквог су Владановања.

Пуслице.

Ч Даклем Путкамеру дали пасош. Куда ли ће, боже! Да га нису врбовали у Србију!?

⊙ Бизмарк се мргоди што мора да жртвује свога љубазног садруга. Могао се и Ристић мргодити, кад се искало да напусти Радивоја. Што би се Ристић мргодио, то би јефтиније било, него што се сада цела Србија мргоди.

\+ Знате ли како чича Никола схвата дух времена? Он је чуо да су сад Србији најпотребније свеже снаге. За то му и јесте главна брига како ће да свеже снаге.

✱ Можда Мађари Васи Ђурђевићу кажу: баратом. Али само у томе ми још не видимо ни бар атом српски.

□ Неко руско позоришно друштво хтело је да даје представе у Златном Прагу. Немци су се потрудили да се то забрани. Немци ко веле: нашто Руса, кад ми умемо боље комедије правити но Чешкој.

≈ Мађари сада у Мочарију виде Румуна. Лепше би било кад би Румуни у Мађарима видели Мочарију.

†† У Немачкој експлодирало једно нојево јаје па убило неког професора. И у Србији има нојева који кад је опасност загњуре главу у песак. Ти не носе јаја која експлодирају, али Христић ће већ наћи и јајету длаку.

△ Боже мој! Да ли се наш позоришни одбор

Ту је попа у толико пута,
изгледао као савест круга,
„кад се — вели — младенци баш воле,
нека уче да се Богу моле!“ . . . .

Бог је добар, то сви добро знамо,
ваља збиља да му пошту дамо,
али он је пуван опроштења,
без мучнога и дугога блења,
грешницима увек прашта благо,
јер је њему чисто срце драго,
а свештеник он је божји слуга,
у оквиру, свога делокруга,
па и он је у прилици некој,
добра срца и милости мекој,
те кроз прсте незналици гледи,
ако овај те милости вреди
А за такве богољубне ствари,
стижу попи разноврсни дари,
не, да мислиш, да се сотим плаћа,
то још није свадба или даћа,
него велим: рука руку пере,
у народа сваке божје вере. . .
Али овде код случаја ова,

показло се ето опет с' нова
да сви људи подједнаки нису,
ма стајали на друштвеном нису.
Поп Негован из Некажинаца,
беше чудан пастир од оваца,
којима је Бог разума дао,
кад је стадо „људина“ назвао. —
ал га многи и куди и ружи,
Цело село са попом не дружи,
јербо вели да је гадна тица:
грабљивица или изелица, —
ако крстиш најпре добро плати,
да те она молитва не смлати;
о спадби се с попом пре погоди,
ако нећеш напаст да се роди;
а треба ли читати опело,
скупо кошта оно мртво тело. . . .

Жалили се и тужили људи,
са оваки не-спештени људи,
али тада беше отац прота,
жељан увек злата и банкнота,
Па кад когод њему попа тужи
„Пречесњејши“ још га и наружи. . . .

обрадује кад у новинз чита, да је дружина нар. позоришта представљала какав нов комад!

У Кикинди већ су погореле куће под кровом. Даклем брже се опорављамо и од пожара, него од кикиндског програма.

Даје се на знање.

Да је српском клубу и самоме већ додијао такав мртав живот. Разрезао је себи жиле, које нису ни биле жиле. Из њих је исцурила крв, која је управо била вода; том је водом заливена повеља школског закона. Ко за таким клубом не заплаче, нека се бар прекрсти. Венци се примају само од „С. Дневника“, „Нашега Доба“ и „Турскога Народа“ — „Видело“ ће спремити и мало колива. — Погреб ће бити потајан у Загребу. Паратос ће се држати увек, кад буду нови избори. Даља ће бити у Бурђеву. А споменик ће му се тражити у Бановци. На базаламрање сад се и не помишља, — то ће бити посао друкчијих посланика.

Бука. Даклем Анђелић би био побегао од јубилеума; ал га је заболела нога.

Шука. Е гле ти његове ноге, како је (д)осетљива! Ал како је после јубилеја таки могао отићи у Пешту и у Загреб?

Бука. На за то је и отишао да покаже „меродавној“ господи како шанта и да их увери да с том ногом не може отићи ни у пензију.

Зашто?.. Зато! — погоди' је лако,
„врана прани“... то већ знаде свако.
Попа дере како њену вољу,
а десил' се прилика побољу,
онда мора о том' прота знати,
„благослова“ и прочаја дати.....

Чича Марко једног летњег дана,
поранио до попина стана....
„Овај,... попо... како да ти кажем,
С' Радованом баш се добро слажем,
а деца нам, но, та знаћеш збиља,
да мој Мирко и његова Смиља,
већ се давно заволели млади,
па, к'о велим, шта ће да се ради,
кад молитве Смиља не зна нике,
а и Мирку чине неприлике....
Него, овај, удеси ним, попо,
кад се деран у цуру зацо'о,
па их венчај, а од моје стране,
биће вдле онако пољане“....

(Свршиће се.)

Шука. Ал ја се сећам, да је и покојни патријар Иваковић рамао, па је ипак отишао у пензију.

Бука. Где, бога ми, добро си се сетио. Не знам само хоће ли се и они горе тога тако брзо сетити.

Да л' је било шест ил' осам?

Два ђакеле др. И. (кога иначе келнери per dr. Windbeitel, а другови у слободном преводу Празнокесијем из Буљкеса зваху) и јубилеаш Авој! (јер је десет година на универзитету „славно“) препираше се једнога, да л' су шест ил' осам коња возили при опомадашњем погребу неког великог господина. Празнокесић је тврдио, да је било само шест, а јубилеаш, да је било осам. На то ће Празнокесић као „лаф“ повикати: „Та шта ви знате, ваљда ћу боље ја знати, кад сам се непрестано око коња вр'о!“ Чувши то јубилеаш рече сасвим убеђен. Е, кад сте се ви око њих врли, онда је могуће, да се мени више учинило!“

Жеравица.

Баш смо толерантни!

О поправци женских мана
сви пишемо на сто страна,
та нам „тема“ увек мила —
учитељ, брате, сила!
На сви брину драге воље,
очински се на рад прёгло,
као да се све невоље,
сво зло само код њих слегло.
И од силне од мудрости,
кад у очи почне бости,
већ не знају шта да чине,
па је крију у кучине
створови кукавни!
А за нашу мушку милост
примедбицу как'у? —
Ид'те због ога! Ко још тражи
у јајету длаку?!
Ту ти бригу у ком метни,
јер ми: ил' сво препаметни,
ил' смо непоправни.

С. Л. Л—ић.

Деда Макса и његов доктор.

Обична судбина пијаначка — водена болест — није мимоишла ни деда Максу. Кад се век доста напатно доктор му рече, да ће му се можда живот за коју годину продужити, ако престане да му се вода из трбуха оточи. Шта је знао, — морао је и на то пристати. Све је било спремљено и доктор извади и малу сребрну славиницу кроз коју ће да му воду пропусти. Сад се деда Макса уплашн и најозбиљније упита доктора, зар баш мора ту операцију претрпети; зар нема друга средства. И доктор му тако исто озбиљно одговори: „Деда Максо, ви сте паметан човек, треба даклем да увидите да друкчије бити не може. Ваша је болест дошла кроз славину, даклем кроз славину мора да оде.

Ђ.

Гордост.

Гордошћу се диче само
„сретни појединци“,
„умне“ главе, „леле“ лутке,
„благородни“ синци.
Него то је код вас тако,
што гледате жмурке:
ја сам исту ту „врлину“
вид'о — и у *бурке*.

С. Л. Л—ић.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Допадају ми се досетке и наивности из дец. света, које ваш „Стармали“ доноси. Дозволите да вам и ја три прилога за ту рубрику пошљем.

а., Моја мала Десанка, кад јој је недавно мати боловала, стаде шушкати око кревета, а кад је ја запитах: Десанка, шта то радиш? одговори ми: „Та молам мамине ноге да поклијем, јел су долодлаве“.

б., Иста мала Десанка једаред запне за ћилим и паднувши ухвати се за ногу и повикне: „јао, мама задлцнула ми се нога“.

в., Моја мала Љубица једанпут о ручку, — кад да јој се допало како њен брат Душко, који већ иде у 4. разр. основне школе, о свачему размишља, па се и она нешто замисли па ће и она сасвим озбиљно као и њен брат Душко запитати матер: „Јели, мама, за то се руча да буде послеподне?“

§.

Кајка. Бабо, декламуј „Невен“!

Баба. Ја, да декламујем „Невен“! Шта ти је пало на ум!! — За што?

Кајка. За то, јер сва су деца добила трећи број, а ја још нисам. Декламуј га.

Баба. (мазећи се) Па како да га декламујем, кад нам није дошао?

Кајка Уф, уф! И ти ме само једниш. Та баш за то га декламуј што нам није дошао.

(Ко се није таки сетио, сво му одгонетке: Кајка је чула кад се који број каквога листа на пошти изгуби, [што се код нас врло често дешава], да га треба „рекламовати“, но мислећи да је „рекламовање и „декламовање“ све једно, употребила је онај израз, који је њој обичнији).

Послао Кајчин брата.

Стаза. Мамице, дај ми три крупна новчића да купим трешања.

Мати. А за што кажеш три „крупна“ новчића?

Стаза. За што! Јер кад год иштем од тебе, увек кажеш немам ситних новаца.

Стаза. Мамице, немој ме сутра будити да идем у школу.

Мати. А за што да не идеш сутра у школу?

Стаза. (Мисли се) Е, — сутра ће ме болети зуб.

Стаза. Је ли мамице, за што ти ниси увек добра?

Мати. (Мргодно) А зар нисам?!

Стаза. Та јеси, јеси, увек си добра — само каткад ниси.

Истина.

Истина је среће худе,
сваки јој се с пута склања;
добри људи о њој суде,
да је — „*кћерка светлости*“.

С. Л. Л—ић.

То исто, само мало подебље.

Људи врло често о истини зборе,
сруд је радо хвале и у звезде кују;
но кад ова дође пред беле им дворе,
онда за њу никад не маре да чују.
Али кад се истини досади,
па окрене с оне дебље стране,
тад је чују и стари и млади,
па је моле, да их се — окане.

С. Л. Л—ић.

Циганске анегдоте.

(До сада нигде не штампане.)

Запиташе у старо време Циганина пред судом: За што ниси дао спахији десетак

Циганин одговори: Није било ни мени доста; па како да још њему дам.

Судија. Није ти било доста!? За то ћеш сада добити 25 батина, — хоће ли ти то бити доста?

Циганин. Ухуху, господине! Двајест и пет батина! Биће ми доста и предоста и сувише. Могли би од тога одбити и спахији десетак.

Саветовао попа Циганина да се већ и он једаред моли богу.

Циганин. Хм! Ја да се молим богу. А да шта ћеш онда ти, кога беса, радити!

У школи, где је међу другим ђацима било и једно Циганче, запита учитељ једнога ђака: За што не треба красти.

Ђак. (ћути.)

Учитељ. За то не треба красти, јер то бог види.

Циганче. Е, али у мраку!

Наш честити Тима.

Нашег Тиму многи дари красе —
јесте, богме, врлинице многе:
ал' он неда да му славу гласе,
већ их крије, као змија ноге.
И не само да не држи на се,
него још је и шљив — к'о прасе!

С. Л. Л—ић.

Не допушта му част да ретерира.

Картало се друштво у кафани. Официр један давао банку. Срећа му се смешила и пред њиме стајала је гомила банкнота. Официр хтеде да „ретерира“. Но покојни Имра, као што је био ћаволан, шапне официру поред кога је седео: Зар то сме бити! Официр — па да ретерира, и то још онда кад тако сланво побеђује.

Безазлени официр није имао каде да о томе савету подубље промишља, у овој забуни учини му се као да Имра има право. Није ретерирао, и докле је играо док није изгубио целу месечну гажу.

Протрч', зече!

Младост хитро, као мућа, плане
и засени слабачке ти очи:
жмуриш, питаш — аз' док оку сване,
већ и плусак из облака точи.
Тад је зивкаш: „Ај, врати се амо!
Још један пут да се отледамо,
Ко ће краћи да изувче клипак!“
а она ти довикује: „Шипак!“

С. Л. Л—ић.

Неспоразум.

Неки богат човек даде мајстору шваби да му очисти каруце и да их премаже, али да не цифра много, јер он мрзи спољашни блесак, него да просто са обе стране на вратима метне једно мало ф (ферт). Шваба ко шваба, није знао шта је богаташ мислио са тим „ферт“, није знао да се са тим писменом почиње богаташево презиме, него је то схватио по немачком „Pferd“. — Кад каруце беху готове, све је било као што треба, па и мало ферт, — намоловао је са обе стране — малога коња.

ый.

Превара, која још имена нема.

(Од Л. Фулд-а!)

То ј' превара, којој закон
Још имена није дао:
Кад ко прода своју душу,
Коју није ни имао.

Зм.

Учтиво писмо.

Опростите ми, милостиви господине, што се усуђујем, да Вас умолим, да имате доброту те да ми допустите, да будем тако слободан овим Вас учтиво запитати. „Да ли би имали наклоност, да ми дозволите, да будем тако слободан да Вас умолим, те да ми срећу укажете, да Вам се могу приближити те Вам пријатељски рећи, да ништа већма не желим, него да будем у стању, да Вам докажем, како ме то чини радосним, што ми је судба тако наклоњена и тај срећан тренутак поклонила, да Вас могу радосним срцем уверити, да ми је немогуће наћи речи, којима би Вам моје осећање исказао, које обузимљу моје срце при тој срећној помисли, да ме је Ваша доброта овластила, те да смем имати наде, да сте Ви уверени, да ја дубоко осећам, каква је то одлика, што смем имати част да се могу најпонизније назвати Вашим

најпонизнијим слугом

Спорком Лаганићем.

ый.

Узалуд.

Ја узалуд Андру хвалим;
Он узалуд мене псује;
Све узалуд: нити мени,
Нити њему ко верује.

С немачког. Н.

Bis der Gaja kummt.

У једној гостионици седели су неколико Немаца за столом а пред сваким по 2 деци вина, за другим столом мало даље опет неколико Срба, но пред њима неколико боца вина. Дакле наравно Немци се разговарали мирно Срби као Срби поред пуних боца (то је било у боља времена) неваше из почетка онако полако, а на то ће један од Немаца осталима рећи. No hörns, sein die Ratzen aber lustig! a други ће рећи, No des ist noch gar nichts, wart nur bis der Gaja kummt. — Was für Gaja? запитаће остали. Gleich werts segen! — И тако после неколико боца ударише Срби и у здравице. А после здравице већ знате шта се пева. Тамам беху Срби код мио„гаја“ а мој ти Немац скочи и викну своме другтву: Hörst in Gaja! hab ich nicht gsagt, bis der Gaja kummt ton fangts erst an.

Кир Дима.

Дурашно створење.

(по застарјелијој досцпи)

Стрпљење је горко, ту треба стонака
и широка срца, постојана, јака.
У хартије нема ништа од тог дњога,
ал' ја, ево, питам читаоца мога:
има л' од ње игде слабијег створења,
а да л' још ко има — ах! — тол'ко стрпљења? —

С. Л. Л—ић.

У дућану.

Дође у дућан једна отменија Немаца, и један од млађих момака послужи је, но на беду исти није добро немачки говорио. Свршивши са госпом пазар, запита ју чиме још могу служити? на то ће она рећи, geben Sie mir noch - Übrigens - Spitzen Момак не чувши последњу реч већ само Übrigens, оде одма у магазин који до дућана беше, и поче по кутијама тражити надпис „Übrigens“ Досади се госпођи чекати те запита очеј добити што је искала, а принципал чувши ко ју је послуживао оде у магазу и запита шта тражи, а момак ће одговорити: та тражим тај „Übrigens“, па не могу да га нађем. Газда би га псовао но од смеја није могао већ изнесе сам чипке послужи госпу, ал момак од срамоте није се дао видети. Од тога доба не зову га друкчије већ: „Übrigens“

Кир Дима.

И с т и н а

(с немачког.)

Ти истину смеш изрећи,
Али тако,
Да на другог прстом пружит'
Може свако.

Долети л' на његов клобук
Пчела ова, —
Онда си му први него
Сто врагова.

Зм.

= Аџка је мати здраво размишљала. Међу осталим навикао се да га свако јутро мати пробуди. Једно јутро заборави мати на ту своју дужност и Аџко отвори крмељиве очи на страде кискати и дозивати: „Мати, матини! оди да ме пробудиш!“

У берберници.

Дође неки путник у сеоску берберницу да га „уљуде“. Берберски момак сапуњећи га непрестано је ћуљао на сапун. Странцу се то досади те ће викнути: „Зар је такав обичај у вас?!“ — Није, рече момак, него то чиним из поштовања, као прена страницу, иначе нашим људма пљујем управо на лице.

Ала га избаци.

Шта судите о разуму овога детета, запита један отац госта, показујући својег петогодишњег синчића, чији се разум рано почео развијати.

„Така деца обично у старијим годинама буду глупаци, — одговори несмотрени гост. — Али онда дете његга запита: „Е да! — Ви мора да сте дететом били врло паметни?“

Из суднице.

Дакле ви молите продужење рока, јер вам се бранилац разболео! Али ви сте на делу ухваћени, те ја не знам шта би ваш бранилац могао рећи у вашу обрану.

„Па на то сам и ја љубопитљив“, одговори оптужени.

Опет из суднице.

Судија. Јесте ли ви били присутни у биртији кад је Стазић мене вређао?

Сведок. Јесам, господине

Судија. Па шта је рекао Стазић?

Сведок. Повео се разговор о вама, а Стазић онда рече „наш је судија безобразна свиња; то нам могу ја писмено дати“. Ето то је рекао.

Судија. Па шта сте ви радили? Јесте ли искали на писмено.

Сведок. Боже сачувај господине. Ми смо му и без писмена веровали.

Пред судом.

Стојале су пред судом као сведоци мајка и њена кћи од својих 16 година. Судија ће запитати матер: колико вам је година?

Мати. Тридесет.

Судија. Ви сте сигурно од ваших година одбили године ваше ћерке.

Н. Н. Ваш се муж опет опио. Ено га у крчми где лежи полумртав.

Жена. Полумртав! Та да, тај несретник није кадар никад да изради шта сасвим, него увек само на полак.

Госпођа Н. Јелте, докторе, кад умрем, ви ћете ме сецирати?

Доктор. А за што?

Госпођа Н. Та за бога волела би знати, шта ми је управо фалило.

Индустријска белешка. У Северску фабрицирају се огледала грдне величине. За највећа плаћа се по 2.000 фор. без оквира и без стакла.

Предлог:

Неко је предложио да се ради народне уштеде на појединим гробовима не мењу плоче са похвалним натписима, већ у место тога да се на гробљанска врата ставе плоча са овим натписом:

Сви су поштењаци,
Који леже овде.
Ако ником не хасне,
Ником и не шкоде.

За дивно чудо!

„За дивно чудо!“ рећи ће један сакалуд сељак, „тек што смо добили новог нотарошка, а већ има четворо деце“.

У дућану.

Муштерија. Дајте ми један револвер.

Трговац. Са колико ватара?

Муштерија За шест персона.

Нов репрезентант.

А. Ја се ни мало не радујем што ми је муж постао репрезентантом.

Доктор. А зашто?

А. Кад се држи седница репрезентанције, после тога дуго нема мира ч целу ноћ не може да спава.

Доктор. Зар се тако јако заузима за општинске ствари?

А. То баш не, — али догод траје седница он спава, на наравно, кад се онде испава, ја не може после код куће спавати.

Није тако.

Учитељ тумачи, како се само једноврсне ствари могу сабирати, а не могу се сабирати н. пр. два коња и три вола па да буду опет коњи или опет волови.

На то ће мали Сима рећи: Господине, није тако. Моја мати може да сабере две литре млека и једну литру воде, па да буде три литре млека.

Послао
Ј. М — ћ.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Растумачено.

За столом о ручку покара отац свога малог сина, што је превалио боцу с вином. Гост, који је за ручком био, хтеде да извини дете, па рече домаћину, своме пријатељу: Окани се детета, није оно криво; већ то је твоје вино тако слабо, да је само од себе, т. ј. од слабости своје пало.

☞ Нашу г. г. предплатнике из Вршца умољавамо да претплату на листове наше: „Невен“ „Стармали“ и „Глас Истине“, непосредно нама поштарском упутницом изволе слати, те неће онда бити оних многих нехотичних увреда, које смо починили својим опоменама, незнајући да су они већ давно предплату положили другоме.

Администација „Стармалог.“

Књижарско-издавалачка филоксера

воземо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поменеше износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерске исисавају књижарско-издавалачко чокоље. те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци . жупље	16.—
2.	Тодор Ковачић трговац у Мохолу . . . . „	15.70
3.	Коста Михајловић трговац у Жабљу . . . „	6.70
4.	Дане Бањанин. Шикаре код Оточца. . . . „	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула. . . . . „	4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Моторину . . „	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци . . „	8.70
8.	Коста Ристић у Срп. Црњи . . . . „	8.70
9.	*Buchhandlung J. Koch Karlsbadt* . . . „	17.47
10.	Ј. К. Тајерауг, у Орловици . . . . „	3.75
11.	Павао Зарић, јерем на Крчмама код Дринића „	—
12.	Ристо Ј. Перотић, Мостар . . . . . „	79.65
13.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . . „	50.—
14.	Ј. Трифуновић, негде у Босни . . . . „	21.30
15.	Јосо Бирра, трг. у Бошњани . . . . „	4.66
16.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Гушчуку „	16.17
17.	С. Ђ. Цвиковац, сада у Срему. . . . „	13.88
18.	Илатон Соларић, парох у Катинци . . . „	10.80
19.	Књижара В. Шмита на Рајеци . . . . „	34.31
20.	Јулијана Илакшић, учитељица у Барањи . „	6.—
21.	Б. Гавриловић, трговац у Мохолу . . . „	7.45
22.	Св. Симковић, учитељ у Пр. Цркви . . „	6.40
23.	Нико Радетић, трговац у Приједору . . „	20.50
24.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . „	17.16
25.	Љубомир Милић, трговац, Јасеново . . „	11.33
26.	Љубомир Тодосић, трговац, Мартинци . . „	14.59
27.	Сима Будимчалевић, Керешница . . . „	20.14
28.	Милош Белесављић, учитељ у В. Кикинди „	19.20
29.	Паја Тамашевић, учитељ у Меленци . . „	7.94
30.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . . „	8.70
31.	И. К. Пудљенић, Ст. Бановци . . . . „	8.70
32.	Јево Поповић, учитељ, Вејвић . . . . „	8.90
33.	Јоца Дреновић, берберин, Стапар . . . „	5.37
34.	Паја Митровић, Оратовица . . . . . „	7.50
35.	Стеван Урошевић. Шид . . . . . „	8.70
36.	Петар Милошев, Плавиш . . . . . „	12.65

☞ Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе наложене, а доцније наложићемо уз ове још више друге, са којим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправа.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.
Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

☞ НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА. ☜

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, петрова; код грчева у чревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У Новом Саду може се прави добити само код Љ. Стефановића трговца и у Сарајеву код Ј. Сора, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: Ј. Милер, апотекар у Кроништату у Ердељу.

Шиље се поштом сваки дан. 1—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од катре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У ВЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Вечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

5—18

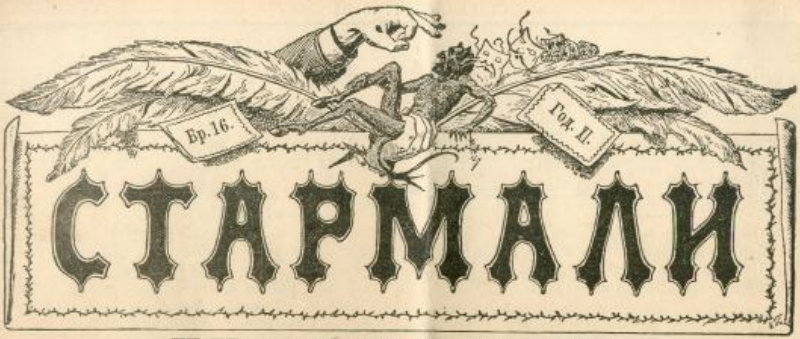

У Новоме Саду 10. јуна 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или еквива. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћи се 6 новч. од реда.

Прва пријатељска сува на глас о смрти

МИТЕ ПОПОВИЋА.

У прволе преверазу
Стегнуле ми грло гује.
— Ал ти сада већ разумеш
Што се речма не казује.

Речима се не казује
Како тебе грља вила.
Речима се не казује
Што је твоја душа снила.

Речима се не казује
Како си нам мио био;
Речима се не казује
Како си нас ућелио.

Речима се не казују
Јади, које носиш собом —
Да л' бар кажу суве паше
Над прерањим твојим гробом!

Због ом, тиче милошојно!
Због ом, гоиче узорато!
Због ом, српски прли сиве, —
Због ом, Мито!

Ја мислијах: ти ћеш мени
Ово крајње „због ом“ рећи, —
Ал ти, брже, брао сврши,
— Остави нас худој срећи.

Худој срећи?! — јест', тако је.
Ал ти шаљеш порук с неба:
„Остављам вас худој срећи,
Са којом се борит' треба.“

И кад овај порук чујем,
Дреше ми се с грла гује,
Тако ћемо! — то ти пријан
До небеса довикује.

Змајован.

Стогодишњак прилично погађа.

Вјечни календар откриво карте —
Неке у реду, неке „а парте“,
Пак вјерним својим вјештo фалета
Шта ће се збити овога љета.

„Године ове Сатурно влада,
А кад он влада, тад многи страда;
Доноси буре коину и мору,
Ломљаву лађа, рђаву хору.

Истиче зланце, безбожја, краће,
Болести разне, пакости, свађе.
Под њиме слабо успева срећа,
Бива потопа, огња и мача.“

Друге му карте на гробље слуте,
„Један ће престол туге да смуте:
Најстарији' владар вјечно ће заспат'
А бољи син му царем ће постат'.

Срца је добра, ал кратка пјека,
Његовој бољи неће бит' лека.
Умреће брзо, тек што је стао, —
Да му бо жића, Бисмарк би пао“.

Трећа му гатка ево шта вели:
„Незнани Кобург нека се сели!
Очисти чуства, — остави земљу,
Испуни што пре народну жељу.

Овај ће савет још неком ваљат',
Јер ће му правац отпор изазват';
Народ преживи капларске владе, —
Кога се тиче, знаде он, знаде.

Година биће у нечем родна,
Са јубилеји богато плодна;
Ту вам је папа, Стросмајер, Герман,
Редом ће славит' мисирски земан.

Биће јубилеј Гундулић-лирца,
Игњатов' Јаше, Мајкова писца,
За отим сјећај Јелачић бана,
Па општа слава круне владара.

Најпотље ево долази Кијев,
Свечаност крсна Русама свијем,
И ту ће бити пјесме и пира,
У часни спомен кнез-Владимира.

Три осмице (.888.)

И ми смо неке значајне роће.
У стотин' љета то једном дође,
Па свијет гата: „е, биће боја,
Кад су три цифре једнога кроја“.

Ал ако буде зло или добро,
Што је ко сиј'о буде ли обр'о,
Ми мртве цифре (уз цифре живе)
Нити смо праве, нити смо криве.

Следствија пророчествија.

Бедеми се утврђују
А планови нови снују;
Топовима нема броја
То су знаци љута боја
А пушака и пјешаке
Гомиле су небројаве.
Ненаситно ј' вражје зјало, —
Те се вели: још је мало.
Врбују се журбом силом
Савезници силом милом.
Ал шта један другом спрема,
Том рачуна још'те нема.
Преко туђег плота с' вири;
Свако своју сферу шири.
Крв је буром узрујана —
То је слика наших дана.

Невина молитва.

О добри Спасе, — о божи сине
Учини чудо да бура мине!
Утишај страсти, — гани владаре,
Упути дерне те канцеларе.
Научи људе, надахни власти,
Па да од мира пијемо сласти.

ШОЛИСТАК.

Како је ча-Марко изиш'о на крај са оцем протом.

(Трогателно збитије.)

(Свршетак.)

Попа на то у мисли се дао,
на прсте је већем рачунао,
колико ће заслужити моћи,
а што ли ће оцу проти смоћи...
„Ово, знадеш, ствар је чудна јако,
ту помоћи није тако лако,
ја, на пример, учинићу радо,
што год могу за мило ми стадо,
а вјенчање обавићу сјајно
да ми буде срећно дуготрајно,
а ти знаћеш, шта за попу треба,
не долази ни њему са неба!
него, са тих молитава, браде,
биће мало покрупније шале,
ако како пошег оца проту,
ту познату смирену доброту,
не заколим за отпусте деци,
с' тога гледај, па што пре потеци,
пољуби му ону свету руку, —
а ја ћу ти дати препоруку! —
Друго не смем, јест тако ми браде,
другог пута овде не имаде“. —
Сад још пастир учи овцу своју,
слуша Марко окупан у зноју,
па рачуна, а кри му се леди,
кол'ко таква молитвица вреди....
Слуша, слуша, па погнутом главом,
рече овом учитељу правом,
да ће радо жртве све принети,
само да се чин обави свети...

Отац прота у собици седи,
мршав старац са образи бледи,
повисока коштуњава стаса,
беле браде, црвена појаса,
а из ока нека ватра сева,
која само о богатству снева;
видиш одма без по муке чије,
Све је... све је... ал' снећеник није...
Писмо чита што му руке стиже,
а ћелепуш чисто му се диже. —
„Дакле брава? — Дебеља и масна?!,
боме имам пријатеља красна
у том моме попа Неговану,
навештава тицу ми ваљану,

Забрани сјечу, пролиће крви,
Јер тебе само „узносе живи“.
Смилуј се небо безбројној дјеци,
Па да избјегну нељуцкој муци.
Обрадуј мајке, оце и љубе.
Да миле своје у бој не губе.
Затвори врата жалосна рата,
Да сека има живога брата.
Старцима слабим заслади конац,
Пристале ђеве да стеку вјенац.
Та твој је наук, који си дао
И за слободу под крстом пао:
Једнакост, братство када је свима
Невјерни знање да мојих има.
Подајте, људи, што кога иде,
Па да и мањи слободу виде. —
Подајте права балканској браћи,
Пак ће се лакше к миру изаћи.
Јер да не би „раје“ на мртвој стражи,
Те чува леђа европској пажи,
Ви би посиња данас турбане,
А мјесто знања данас учили куране.
Доста су били живи патници,
За вас и себе вјечни ратници;
На зар и даље да буду робље,
А ваше војске за сриство гробље.
Дигнимо барјак од једне боје,
На њем нек пише: „Свакоме своје!
Заћеш, лакомство нека се скида,
То ће да лечи то ће да вида,
Јер трајни мир се само
На правди зида.

А. А.

Ћира. Шта велиш на то, што је кикиндска гимназија изгубила свога управитеља, познатога мађаризатора Домокоша?

Спира. Требали су га давно са тог места гурнути. Јер сад кад су га гурнули, за њиме неће зажалити ни дом ни кош.

Пуслице.

1/1. Много то вреди што је ваш престолонаследник Рудолф увидео, да народ у Босни не игра коло онда кад му званичници заповеде, већ онда кад је њему до весеља.

△. Много и то вреди што сложни Бошњаци знају да прибаве важност тробојници српске народности, — ма да то нису научили од нас.

***. Много и то вреди што једна Србкиња савлада оружана војника кад зна да није крива.

□. Али има нешто што не вреди ни луле дуван. А то су они званичници, који се усуђују затрати и самог престолонаследника: говорећи му да народ за то не игра коло јер је пијан.

што ће данас по благослов доћи...
— Да ли ће ми бран у свињац моћи??“..

Мисли прота, на прозор погледа,
чека, чека, некога нагледа.
Сад се зачу, да су кола стала,
(два алата, сваки жива хала!) —
Отац прота брже горе скочи,
па што може разрогачи очи,
јер у коли грдан бравац лешка,
оцу проти брк се само смешка. —
„Отварајте врата!“ слуги вичe,
(бесни хати хрчају и цичe)
„нека уђу ти побожни људи!...
шта чекате ви леньивци худи“ ?!...

Створише од јалије врата,
утераше два бесна алата,
што их рука нашег чича Марк“,
те овамо, те онамо варка.
У колима седи Радован,
пуши луду, 'нако на тепање,
А Ча-Марко сад у собу ступа,
срце њему нешто живље луна,
па понизно и учтиво моли,
да венчање „пречасни“ дозволи,
ма да деца молитве не знају,
ал' се наше и рало имају.
„Пис'о ми је“, — вели отац прота,
„тога села узорна доброта,
да опростим незналице младе,
што молитву ни једно не знаде,
па дознавши да си добар госа,
да одеваш нагога и боса,
да у цркву често идеш свету,
и ужаваш у своме детету,
хоћу, збиља, опроштај им слати.
Ово писмо твом ћеш попи дати,
ту нећ пише да од моје стране,
светом чину не чини забране“....

Узе писмо чича Марко стари
па смирено проти благодари. —
Отац прота до врата га прати,
„је л' у реху“? — рад би сада знати.—
Ал' кад тамо, брав у коли дежи.
„Море, дедер, већ га сад одвежи!“
виче прота, на ча Радована,
који пуши луличу дуванa. —
„„Та нека га,““ — сад ће Марко рећи,
„„страх ме, да би могао утећи,
док дођемо на пијацу тамо,
где смо ради да га сад 'продамо““!...

≈. Овомад се у Београду разгласило да је краљ Милан ударила кап. Та се кап није обистинила, — али кап(лар)ско министарство остаје и даље око њега, док не доврши задатак свога капацитета.

⊙. А за што су осудили уредника „Велике Србије“ на годину дана затвора? — За што?! — За бабино брашно.

⚓. Гарашанин путује да тражи за Србију зајам. Ја мислим да Србија Гарашанину треба да прича зајам, — е ал' иначе не би било: Verkehrte Welt!

Q. Какав Максим! Владан је тек измео диван Митролеа. Све Митре пред њиме леже. Виктор лего у гроб. Мрановић хоће да легне у пензију и т. д.

✝✝. Кажу да би се краљ Милан здружио не са Христићем, него и са самим ђаволом, само да не попусти народном захтеву. Но ако се кр. Милан заиста здружи са ђаволом, народ ће му повикати: „Не с ђаволом, краљу, — већ због ога, краљу!

Ж. Између „Бранника“ и „Заставе“ као да је настало неко мало примирје. Сад не знамо, јесу ли се они пишући уморили, или мисле да смо се ми читајући уморили.

„Шта? шта рече? Брава да продате,
тог хорате нени ви да дате,
што вам дадох опроштење деци'!
Доле брава помогли вам свеци“!...
„Оче прото, ти си мени рекo,
да сам милост ја у тебе стеко,
са хришћанског владања ми мога,
а не с каквог бранца дебелога. —
Ја утера у авлију кола,
Јер халати вода су ми гола,
а данас ми ваља опет пући“?...
— — Отац прота мишља просто пући!
„Ха, питкови! варалице! лаже“!!!
али дрека овде не помаже, —
потегоше Ча-Маркове виле,
К'о да пису код проте ни биле...

Одма прота пиште попи писмо,
ал' на жалост читали га писмо,
јер док пошта тадањега века,
донесе нам писмо из далека,
морало је проћи доста дана; —
међутим је Смиљана венчана,
њеним Мирком и без молитава!
Деца су им још жива и здрава!

Др. Казбулбуц.

Ж. Подржи боже тога примирја, бар довде док се „Стармали“ њихове кавге не зажели.

Ѕ. Даклем свештеници сремски под вођством прот' Лазе изабрали су себи и јавне органе. Primo loco „Наше Доба“; Sekundo loco „Бранник“, — требали су изабрати и трећи орган и то „Стармалог“ на да буде комедија потпуна.

Бука. Штампар „Сремац“ сада очекује, хоћеду ли га осудити на једну годину, или на три, или на пет.

Шука. Шта, — он то чека. Е онда је он сад прави Вортман.

Како „Вражје Доба“ критикује песме.

Ево ћу о томе један пример да наведем.

На реду је песма Бранка Радичевића „Девојка на студенцу.“

Песник је већ у наслову рекао несмисао. Он вели: „Девојка на студенцу“. Је ли се она попела горе на студенац?! Требало је рећи код или при студенцу.

Види се да Бранко није проучио Павловићеву малу појетику.

Даље пева песник онако без икакве идеје:

„Кад сам синоћ овде била
И водице захтила
Дође момче црна ока
На коњицу лака скока.“

Ово „овде“ неће нико разумети, јер се не каже где. Ваљало је да се песник јасно изрази. Треба да је казао: у Карловци код чесме, или на буковачкој Вилиној Водици, или на аздучкој чесми, на пришком венцу и т. д. Овако је слика тамна и нејасна. Тако исто не ваља ни оно: „момче црна ока“. Зар је то момче имало само једно око? Даклe је било ћорavo као што је и цела песма ћорава. Требало је рећи „црних очију“, — е ал кубурном песнику требала је реч, коју ће срочити са „скока“, иначе би морао казати: „на коњицу лаких скочију“.

Требао је Бранко добро проучити Павловићеву „Малу“ па и „Велику појетику“.

Даље гласи песма:

„Поздрави ме, зборит' оде
Дајде, селе, мало воде.“

Ни овде се не зна шта је песник хтео рећи. Како је „момче“ могло и да „збори“ и да „оде“?! Ако је отишао, онда она није могла чути шта он говори, нити му је могла дати воде да пије. Та он је одјурио на коњу. Али наравно, то је све ради стиха и ради срока.

Но чујмо даље нашег назови песника:

„Скочих млада, њену стигох,
Дигох крчаг, руку дигох.

Рука дрхта, крчаг доле,
Оде на две па три поле.“

Ова је строфа до зла бога прозаична, а смисао јој је накарађен. Види се да Бранко није читао „Малу Појетику“ дра Ст. Павловића. — „Скочих млада, нему стиглох“ сасвим је противно нашем народном духу и моралу. Од куда да млада девојка скаче и стиже момку? А где је стид Српкиње. Ову песму треба упоредити са оном народном, где Милица вели: „нисам вила да збијам облаке, већ девојка да гледам преда се“ — и свако ће увидети да Бранкова песма не вреди ни по луле дувана.

„Дигох крчаг, руку дигох,“

та то је плеоназмус. Кад је већ дигла крчаг, разуме се да је и руку дигла. Али тако је кад се не чита „Мала појетика“ (коштa комад 1 фор. и може се добити код писца), — а да је читао знао би да се крчаг и не диже ногом, него руком.

„Рука дрхта — —

то је сасвим неприродно. Од куда ће у младе, здраве девојке рука дрхтити?! Ваљда се није наљутила ракије?! На хајд' да је најутра дило, могло би се то и помислити, али она изреком вели: „Кад сам синоћ овде била“, дакле је било вече.

На онда узмите ову логику:

„Оде на две па три поле“.

По математици, у коју Бранко ваљда никад није ни завирио, свака ствар има само две поле, — па од куда је онда крчаг отишао на три поле. Сигурно се песникова логика одшетала у тај мах у Трипо-лис. — Ово, до душе, има сукања од три и од четир поле, али овде је реч о крчагу. Управо не би смео казати ни то да је крчаг отишао на две поле, јер о крчаговим полама нема ништа у Вуковом речнику.

„Још од њега леже црепи,
Али је је овај лепи!
Кад би сада опет дошо
Ма и овај други прошо!?

Види се да назови песник Бранко не зна ни српског језика, и треба да га учи из „Мале појетике“ (цена 1 фор. а добива се у писца). Он вели: „црепи“, а треба рећи „црепови“: па онда код крчага не кажу се ни црепови него ћинћуље, — а цреп је на кровy, као н. пр. на Павловићевој кући у дунавској улици. Но ће веровати, нека иде у Середац, па нека пита др. С. М., па ће видети да имам право.

А какав је човек тај Бранко? — недостојан да се с њиме бавимо. Код толиких песама на ни једну није написао у славу Анђелићу, па такав човек још да се зове песник српски!

Међу тим ми ово и нисмо написали да се Бранко поправи, већ да му избиземо гусле из шака. Но ако се Бранко усуди још коју песму написати онда ће тек да награбуси, — јер критика је већ написана, само се чека која нова песма. **Каврга.***)

*) Ми смо хтели да овај чланак не примимо у „Стармали“ и примисмо га само за то, да не уредимо своја пошт. дописника, који нам је и до сада више прилога слао. Међу тим, ако уредник овога листа мисли да ће паносном критичару свом најбоље са Путањем одговорити, за то не мора другима критити, кад им се прохте да тога дедију крез шибе пропусте. Уредништво.

Ш т а?!*)

Шта, — и од менека
Песма с' ниште овде!
Ма за бога, људи,
Зар вам мало воде!?

Што ми песма кратка,
То је општа срећа,
Иначе би могла бити
Поплава још већа.

З. Ј. Ј.

*) Ово је било намењено Алманаху „Добро Срце“, али се опаме закаснило.

Да ли је —.

Да ли је г. Ил Рунарац прочитао што му пише у Бранику Дијете Грујица? — Ако је по сто пута губио стрпења, онда бар зна како је нама, кад од учених људи морамо да читамо нагваждања. А ако се слатко насмејао, — хура, онда је излечен.

То је заиста био оригиналан лек, таман према болести.

Ми се још једнако мучимо са нагађањем, ко то може бити то Дијете Грујица.

Ко је да је, ми му честитамо на ремек делу, — и тога Грујицу возели би кад би могли привући у „Стармали.“ **Ур. Старм.**

„Из мог конверзационог речника.“

Девер. — То је онај, што води на венчање или на двобој. (У оба случаја може дотични зло проћи.)

Дијоген. — Био је солидан човек, али опет није могао да буде без бурета.

Злато. — „Није све злато што се сија“ н. пр. ћелава глава није злато.

Јести. — То је глагол, јер означује неку радњу, од које ни наши калуђери небегају.

Мегдан. — Мора да је у старо време био некакав новац, јер као што се сада деле крајцаре, тако су се негда делили мегдани.

Мак. — Средство за спавање, па зато је и Мак Махон (са својом војском) учинио да многа вечито спавају.

Мода. — Тако се зове онај зидарски алат којим се куће руше.

Оженити се. — У народним песмама се каже: „Без невоље градити невољу“.

Пиштољ. — То је онај сапун, којим многи уређени господичић пере своју окаљану част.

Предика. — Има доста добрих предикатора али што поп М. предикује, то је нечувено.

Статистика. — То је она наука која нас учи колико би могли дати на поплављене у Бачкој кад неби смо морали пити шампањера, и јести сладоледа.

Свечари. — То је онај дан, кад су сутра дан сеоски учитељи мамурни.

Утија. — Утија је српска реч, али је наше

госпођице неупотребљују. (Ал слабо оне употребљују и пеглајз.)

Фарбл. — Ово је нека фела зубобоље, јер човек због њега много пута не спава по целу ноћ.

Хијероглифи. — То су подписи поштанских и телеграфских чиновника на рецеписсима.

Хемија. — Наука која учи бирташе спашати у вино „бладјукера“ и „фуксина.“

Цифра. — Место те стране речи, могли би српски казати жена; јер прво она се цифра; а друго каже се обично: „цифре говоре“, даклем види се, да се ту мисле жене.

Чизма. — Врло нужна ствар, па опет је неблагодарни људи газе ногама.

Шева. — У енглеској литератури позната је шева из Шекспирове „Ромеа и Јулије; нашој литератури пак шева не пева.

Др. Илија Огњановић.*)

*) Ете сад се једанпут и ми смемо похвалити, да је нешто од др Илије Огњановића, ма и крадом (т. ј. нашим крадом) ушло у „Стармали“. Ми смо прештампавамо из „Доброг Срца“, а уверени смо, да ним Добро срце неће замерити, — јер иначе не би било добро срце. Само је жалер, ако тиме надражимо апетит читалаца, па зажеле још коју поршију из овог деликатесног конв. речника, а др. Илија не шаље десетина листа, у коме би их ту жељу могао да испуни. Уредништво.

Он и она.

(Познајете их и без крштенице.)

Муж и жена ваља да су до пек'
једна душа, само у два тела;
али у њих друга су начела:
он је — жена, а она је — човек.

С. Л. Л—ић.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Продужење.)

Мали Бранислав много је читао и слушао о Хајдук-Вељку, а ина ујака Вељка. Све мислио, на једно смислио, увртио у своју детињу главу да је његов ујак сам Хајдук, Вељко. Једном му се приближи пак ће га онако запитати: Ал, ујо, како је то, да сте ви живи, кад сте већ давно погинули?

—чки.

Мој Милутин кад је чуо да Руси своју престоницу не зову Петроград, него: Петерсбург, здраво се намргодио па се замислио. А после мало рече: Ајде, бабо, да и ми Срби наш Нови Сад зовемо Најсад, а сви други века га зову Нови Сад.

Т.

Жарков је дедов сасвим њелан, за то носи пароку. Жарко се чини и невешт, као да то и незна. Једаред после вечере разговарао се његов отац са његовом матером, па ће рећи: збиља, сутра треба да идем да платим пароховцал. Онда се и Жарко умеша у разговор и запита: А зашто, тата, и ти мораш да плаћаш пароховцал. кад само деда носи пароку?

М. Р.

Путовао Жарко са својим оцем на лађи, па лађи су и превозиали. Ујутру устану рано и Жарко опази у кутуу неког Јевреј ина, који молећи се богу увијаше се у свој кајиш. Онда Жарку паде нешто на ум и запита оца: Тата, ти често говориш о неким кајишарима; јесу ли то ти кајишари?

(Отац једва се задржао да не прсне у смеј, али ипак мораде рећи: Јесте, јесте, то су.)

М. Р.

Путујући Жарко са оцем у Пешту запита оца код једне станице:

— Каква је то варош?
— То је Баја.
— Је ли одатле ваљда баба Сока.
— Која баба Сока.
— Та знаш она, што зна бајати.

М. Р.

Мала Сида чула да су људи ухватили малу кошутицу, па рече матери: Је ли, мати, кад кошутица нарасте, онда ће бити јелен.

Б. В.

Деси се каткад у кући да се Мартини родитељи споречкају, а то споречкање буде каштo тако речито да изгледа као нека свађа. Ал мала Марта то страшно мрзи. Она онда прије прво матери својој на јој пришапне: „Мати, буди ти паметнија па ућути!“ Ал мати (моја драга сестра), кад једаред почне, не може тако лако да сврши. Онда Марта приступи оцу, па њему шапне: „Оћоци, буди ти паметнији, па ћути!“ — На кад је ни отац не послуша, а она се онда намргоди на полугласно рекне: „Добро, онда ћу ја да будем паметнија!“ — Седне у закутак, па ћути — (ал уједно и зачеши претњама своје уши).

— Мати, ја већ знам како се мађарски каже слама.
— На како?
— Салама.
Мати се поче смејати.
— Немој да се смејеш. То није права салама. То је така иста слама, као и наша.

К.

Шајлоци.

Да би рећи, кад *нас* мале
До просјачке торбе свале,
Док *нас* цеде, док *нас* гуље
Те шајлочке гладне хуље.
Тек се онда на њих гракне,
— Кад *Пулеског опуле.*

—р—

Грађа за нову енциклопедију.

Неабзбучним редом или абзбучним нередом.

(Продужење.)

Пегаз — животиња која воли муве, али не трпи ма-муве.

Анђелија — лепо наше женско име, које сад

ретко ко својој ћерци надева, — јер је мрско све, што нас сећа на Аћеланћа.

Неумереност — прло опасна работа, кад ко ни бар мало не уме рећа патрти ономе, који му таре језик, веру и народност.

Магарац — лудо створење, које има велике уши, али ипак не чује кад му буца над ћелима фијуче, већ чека да га поштено одалами.

Сушица — дуга болест, од које пацијенти често умиру, а доктори каткад угоје се.

Просијак — каже се и жебрак, — јер кад ко проси девојку, знак је да же(ли) брак.

Јагњеће печење — деликатеса, коју карловачки благодејанци често окирњше, кад прођу поред патријаршеске кујне.

После мајалиса.

Ми, доле непотписани, млади, нежењени људи, договорили смо се оноћас да правимо мајалис, — да изиђемо у наш шумарак и ту да кувамо паприкаш. Придружи нам се и један пријатељ, који се недавно оженио име му је Тоша. .

Чим смо стигли у шумарак приновусмо за чим смо, т. ј. да не останемо гладни (као што нећемо остати ни жедни).

Један носи дрва, други сецка месо, трећи лук, а Тоша узео празан котлић, у коме ће се паприкаш кувати. бацио му на дно шаку соли. па таре, таре, таре, таре, као да га оће да изглоцкује.

То нам је изгледало мало чудновато. Па га запитасмо: А шта ти то радиш, Тошо?

— Па ето видите, солим дно.

— Али на што то?

— Не питајте. То је по наредби моје жене.

Ми помислимо: можда је то нека нова практичност, па га хтедосмо напути да и даље соли котлићу дно. Али један братац хтеде ипак потања обавештаја.

Онда нам Тоша разјасни ствар овако:

Мени је жена једва допустила да се вама придружим. А кад сам већ пошао, онда ми рече: Тошо, што ћеш год радити, али само солидно, само солидно. Ја сам јој обећао да ће тако бити. И, видите ми сви сведоци, да ми је први посао био: солити дно.

Те речи отворише у нама шалу и добру вољу.

— У вече смо се вратили веселији него што смо мислили бити.

Све је то дознала и Тошина жена.

Њој је до душе, мило било, што јој се муж из мушкога друштва несео кући вратио, ал му је ипак рекла:

„До године Тошо, ако пођеш на мајалис немој солити дно“.

(Ми доле непотписани, ово прибележисмо за нашег драгог „Стармалог“.)

Из наше торбице.

Згадило му се.

Пијавац Дошавши у крчму заиште један педаљ вина).

Крчмар. Ха ха ха! Педаљ вина! Ваљда хоћеш једну литру.

Пијавац Ајак. Од како сам читао да се жути бумбари купују на литру, згадио сам се на ту меру. Од сад ћу да пијем вино на педаљ.

Две прије.

Прија I. Чуј, друго, молим те, шта сам ноћас сневала. Сневала сам три златне нумере: 9, 10, 11. — Грехота би било, да тај сан узмем тек онако олако.

Прија II. Па знаш шта?

Прија I. Шта?

Прија II. До вече сневај да си те нумере сецовала. — Сутра сневај да си терно добила и новце примила. А прекосутра сневај да си новце срећно потрошила. Па куд ћеш лепшег и јефтинијег посла!

Муж. Жено, мени од некога доба твоја прча кава не прија.

Жена. Цигурно ти је стомак покварен.

Муж. Ако ћемо баш на цигурно да говоримо, онда ће пре бити узрок, што трпам у њу много цигурије.

Новије књиге и листови,

које уредништво прима у замену.

Потоњи Абсенсераж. По Шатобријану спјевао Кљ. Никола. Цетиње у кљ. прног. државној штампарији. 1888.

О српском језику. Написао Јован Живановић. Издање срп књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду 1888. Цена 1 фор.

Српске народне песме. Скупио их у Срему и за штампу уредио Грит. А. Николић. Издање књижаре и штампарије Браће М. Поповића у Н. Саду. 1888. Цена 90 новч.

Модни Свет. Илустрован новине за женско одело и ручни рад. Излази двапут у месецу у Београду. Уредник А. Кимпановић. Цена на три месеца 5 динара. На годину 20 динара.

Нашу г. г. предплатнике из Вршца умољавамо да претплату на листове наше: „Невен“ „Стармали“ и „Глас Истине“, непосредно нама поштарском упутницом изволе слати, те неће онда бити оних многих нехотичних увреда, које смо починили својим опоменама, незнајући да су они већ давно предплату положили другоме.

Администација „Стармалог.“

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека сриски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоње, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци . дугује	16.—
2.	Тодор Ковачић трговац у Мохолу . . . „	18.70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу . . „	6.70
4.	Дане Бањешин. Шикаре код Оточца. . . „	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бикгула. . . . . „	4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Моторину . „	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевцима . „	8.70
8.	Коста Ристић у Срп. Црњи . . . . „	8.70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt* . . „	17.47
10.	Ј. Е. Ујверану, у Оравици . . . . . „	8.75
11.	Наиво Зарић, јерси на Крчмама код Дрниша „	4.—
12.	Ристо Ј. Перотић, Мостар . . . . . „	79.85
13.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . „	50.—
14.	Ј. Трифуновић, негде у Босни . . . . „	21.50
15.	Леон Бирри, трг. у Бошњаци . . . . „	4.64
16.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку „	16.17
17.	С. Д. Јанковић, сада у Сриму. . . . . „	13.88
18.	Платон Сокарић, парох у Катинци . . „	10.80
19.	Књижара В. Шмита на Рајеци . . . . „	34.51
20.	Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи . „	6.—
21.	Б. Гавриловић, трговац у Мохолу . . „	7.43
22.	Св. Симоновић, учитељ у Црн. Јарки . „	6.40
23.	Нико Радетић, трговац у Приједору . . „	20.50
24.	Јуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . „	17.16
25.	Љубомир Милић, трговац Јасеново . . „	11.35
26.	Љубомир Тодоски, трговац, Мартинска . „	14.59
27.	Спиро Будисављевић, Керешница . . . „	20.14
28	Милош Белесићки, учитељ у В. Кикинди „	19.20
29.	Паја Тамашевић, учитељ у Меленци . . „	7.94
30.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . „	8.70
31.	Н. К. Пудешић, Ст. Бановци . . . . „	8.70
32.	Јово Поповић, учитељ, Војнић . . . . „	8.90
33	Јеша Дрекић, берберин, Стапар . . . „	5.92
34.	Паја Матровић, Оранжада . . . . . „	7.30
35.	Стеван Урошевић. Шиз . . . . . „	8.70
36.	Петар Милошев, Плашки . . . . . „	12.65

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо за ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправа.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОГИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, блувања, пролива, петрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сорв**, спецерајисте.

Главни депо за развашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кроштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 2—8

Сезона од 1 маја до конца октобра. Пошта и брзојав.

ЉЕЧИЛИШТЕ ТОПУСКО

хрватски Gastein

бистре, блатне и парне купке од 30 до 46° Целс. спојене са тушом, електрином и масажом рабе са изврсним и ненадмашљивим успехом код хрон. реумативма мишића и зглобова, код свих хрон. сиедудата, болести живца и коже, главобоља, обће тјелесне слабоће и хрон. упале материце.

Станови и купке удобно и елегантно ново уређена, изврстне гостионе, цијене изванредно ниске и по области установљене, обће почамши од 50 н. купеља од 20 новч.

За удобност и забаву гостију красни насади и перивоји, излети у дражесну околину, тамбуре, томболе, библиотека. —

Топуско удаљено је од Сиска 5 сата, покривене кочије уз цијену од 10 фор. а обична отворена кола 5 фор. шаље закупник Урош Вурдеља на наручбу колодвору или пароброду у Сиску. — Купалишни проспект може се на захтев од купалишне управе добити.

3—8 **Урош Вурдеља**, закупник купатила.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У ВЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не устипају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати. 6—18

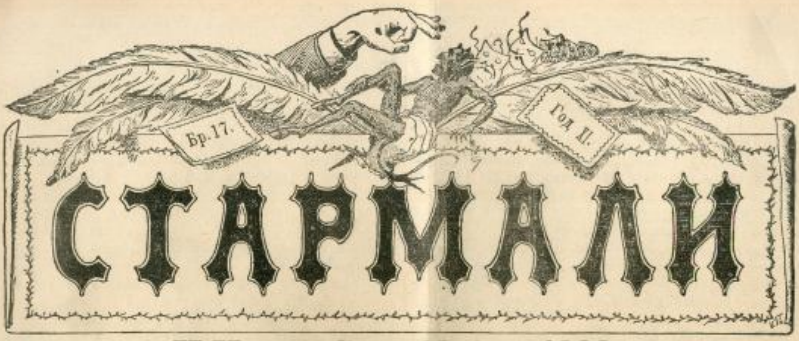

У Новоме Саду 20. јуна 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — за 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Хај! хај! хај!

Има људи, којима је
Неко чудно својство дано,
Па не трпе близу себе
Што је добро и важно.
Све што ј' добро и важно,
К'о прашину даље шире —
За што? — Јер им већма годе
Вратоломне авантире.

Има људи, има, има,
Којима је љубав шала,
И та шала све им слађа
Што је даље од морала.
Не знам друкче растумачит',
Већ ка' да им шапће ђаво:
„Немој никад чинит' ово,
Што би народ одобрав'о!“

Има људи који верност
И заклетву вргну смеју;
(Ако је то рад примера,
Нек им буде све што сеју!)
Који веле „*Ја с мог виса*
Даље видим него други,“ —
Мислећ' да су на висини
Кад су на дну у јаруги.

Има, који мрзе цвеће
Смерно, здраво, мирисаво,
Милије им што с намеће, —
То им годи, то им право.
Има људи таких ћуди,
Што се воде блудњом нагом, —
(Па ти, смели, још би хтели
Да сви пођу њиним трагом).

Има људи, којима је
Бог дарив'о ретке дарe,
Ал разуму *своју* срећу,
Исто, колко за *род* маре.
Има људи, који силом
Својој срећи плећу бичe. —
И они се још'те љуте,
Кад им кажем: *несрећниче!*

Има људи, који воле
Да голубу срце згњече,
Има људи, којим прија
Када кога унесрече,
И сотони своје страсти
Жртвовање благо јање, —
Уздисаји музика им,
А светиња за титрање.

Меке су ми данас речи
— Можда тиме грешим богу —
Знам како би викнут' треб'о,
— Али данас то не могу, —
Не пушта ме слика, коју
Видим тако тужно тињу,
— А та слика тако личи
На краљицу Наталију. . .

Н. Н. Н.

Разна наумпаденија.

У данашње (ње! ње! — мора се терати, да иде у напред) напредно доба, кад сваки час чујемо о новим обретима и изумима, кад се праве фламе, точкови и мостови од артије, куће од сламе, топови од дефицита и т. д. није чудо што је нека мудра глава муњнула на сад прави новине од паучине. Та и до

сада су мени новине изгледале као да су од паучине направљене; луде мушице налетале су и хватале се у њи, а паук је седио у среди и трбу му је постајао све већи. Ал муве и мушице ув к су напласиле и наседале, јер су биле простодушне. А сада, кад буде „Видео“ „Вражје Доба,“ „Барошки Дневник“, „Pester Lloyd“ и друге научно-поучне новине, кад се буду нелим штампале на паучини, ваљда ћемо их боље прозрети и чувајући ово мало своје коже и од бога дане памети подале од њих стати и надалеко им правити комплименте и нос.

Дакдем новине од паучине могу нам бити од велике користи. На пошто новине и политика стоје у тесној вези једно с другим, то ћемо се научити и политику декоју боље познавати и неће мо је хранити лакоумношћу својом.

И то је мирољубива намишљотина, што је неко склопио топ матраљез, који пуне 600 пута у једном минуту. Тим топом може се и писати; тај који га је изумео већ је тавадима из њега бачеким написао и своје име, од кога сам ја видео у новинама прештампано факсимиле, — или боље „реки Максимиле. (Само не знам кад се почне топовима писати, шта ће бити од оних новина, које ће се штампати на паучини). Једина је утеха то, кад се стане уговори мира потписивати таким топовима, тај ће мир бити ваљда трајнији и чвршћи него овај данашњи.

Али да се ја манем топова и Максима, паучине и политике, па да се окренем „Доброме Срцу,“ опоме, што је опомад у Новом Саду приредило лепу и корисну забаву. „Добро Срце“ показало је, не само да уме привући око себе разне народности, да му није ужасно чути српског гајдаша, гледати не само једно већ и два и три кола, па чак ни триколора српска није никоме очи избила. А што смо остали без новаца, то не мари ништа, — та то је судбина сваког доброг срца, да остаје без новаца. — па није нам ни жао било, помогли смо сиротињу, — а зло срце уме да нас још већма опањући. Лепо је било видити (а још боље искусити) како добро срце и красне женске ручице умеју да зготове диван ћебап, који је пријао подједнако и Србима и Мађарима и Немцима. Све смо прсте лизали, — (т. ј. наше). Хеј, кад би и политика умела тако јело да нам пружи, да даде, ако не ћебап, а оно бар ћевап кавап, било би онда у нашој домовини, више добрих срца, него што данас има трпље и увреда.

Још би ми данас по нешто падало на ум, али нећу да кварим добар кус, који ми је остао у усти иза тога прекрасног ћебапа Од тога ћебапа ништа лепше није било, — само су биле лепше оне ручице, које су га послуживале, и оне очице које су се за то осмехивале, и она усташца која су нам желила (и отварала) „добар апетит!“

Ђ.

Уштипци.

Ђурковић је изјавио, да су Срби са новим школским законом задовољни. То би само онда било истина, кад би сви Срби били или Ђурковићи или — Ђурковићи.

* * *

Калуђери манастира Раванице чувају старе, труле ходнике манастирске исто тако савесно, као мошти кнеза Лазара.

* * *

ЈОДЛИСТАК.

Волете ли ви сира?

(Истинити догађај.)

Код нас је сад ушло у моду питати (кад се у друштву састанемо) волете ли ви сира? Наравно, ко то никад није чуо, убеђење се: неки се насмеје, а други ће напрћити уста и преко рамена рећи: „а како је то питање?!“ Пре неколико недеља десно сам се баш у друштву неком где се горњи „вић“, шта ли је, понављао, и један ће ме странац запитати: „бога вам шта ће то рећи, волете ли ви сира?“ Жао ми беше дружине да с пуним чашама у руци за ином чека — те одговорим госту да ћу му казати, ал како смо луштили нагло неки шиљерац — заборавим ја на задату реч, а богме и моме (чији ли је био) госту лакше је било куцати се него мени поново са питањем досађивати. Весеље било па и прошло, и странац у јутру кад се истрезнио зброе панике, наће неки јефтин подвоз, узме своју торбу у једну руку, а у другу морсковачу те са „шлајфером“ до првог места, а оданде ће пешке кући.

Нисам рад да му одговором останем дужан (као онима од којих сам узајмио новаца) наумим да у „Стармали“ пошљем одговор, а мој ће непознати пријашни ваљда како-год наићи на то.

Покојни Паја К. кад је већ дорастао до женидбе, т. ј. кад је и четрдесет пету почео чекати — науми да се жени. И ако није на то никад помишљао, мораде за љубав материну то чинити. За њега је то била врло мучна ствар, пошто је женске махом мрзио, ал шта ће? отац данас светује мати сутра чита, те му се већ досадило. Боже мој! канда га сад гледим, висок (један кројач Шваба, његов први комшија) звао га је „Цијамол-Паја отворен иначе (кад зине) био је и паметан, особито кад се са њим одеш разговарао, а матера је био најлепши. Лети зими је носио чизме, а чакшире у саре. Кад корачи управо четир „шука“ (по старој мери), кад би случајно до каквог јендека дошао — није се никад затрчавао, обичан корак би учинио, на накар ушао до чланака у блато. А и због тога није ни помишљао на женидбу, што се није „отњуха“ знао наћи у женском друштву; радије би код „Мехведа“ (бирташа) провео три дана к толико воћа него у „визити“ од пола дванаест до дванаест, а и мрзило га је седити, радије је стајао на неограђним ногама, ала је и имао ноге, боже прости, као мајот детета гроб. Само сам једног опомад видио с већим ногама. Код нас пијаце, а ја случајно кроз прозор прогледим, кад, ал иза ћошка се нешто црно промоли, мислио сам, да когод тер пар „назимади“ на пијацу, кад оно — погледим мало више, промоли се иза ћошка нека посина, на нека „ушеса“, на

Сигурно се спремају, да једаред и тим трулим ходницама приреде — петстогодишњицу.

* * *

Кнез бугарски је помиловао кривог Попова. А невине попове криви, што нису уз њега.

* * *

И краљу Милану се прохтело, као што чујемо, да **помилује** — једну принцезу са запада.

* * *

Веровало се до душе, да ће се краљ Милан још једаред **венчати**, али у проширеној Србији, и то са Душановом крупом. Ал он би да се венча као — распуштеник.

* * *

Сад као да погађамо, шта је то, оно **лепо**, што је обрекао краљ Милан да ће донети са запада — у Србију.

* * *

Чича Никола **крчи** пут. Те још како **крчи**. Крчевина посланика затворао је.

* * *

† Мита Поповић је купио прилоге из живота, те написао „**Наши сељани**“. Сад ћемо видети какве ће прилоге скупити: „**Наши варошани**“.

* * *

Оно што је урадио **Шварцер**, лепо је од њега. Ал ако ми ништа не урадимо, онда ће бити Митина ствар по нас — поch „schwärzer“.

* * *

Сад управо не знам, зашто ону кукавну децу словачку зову: „словачка сирочад“, Дал зато, што остаће без ота и матере, ил што их шаљу на помађарисање.

* * *

Чујемо да је наше народно позориште у **Старом Бечеју**. Видићемо јел баш у **старом** јер ако је то онај „стари“ Бечеј, онда ће позориште одавде отићи без — дефицита.

Ћира. Даклем пештански „Ллојд“ вашао је што је тражио.

Спира. Како?

Ћира. Он је до сада нама читао горопадну **мађарску** лекцију из Пеште.

Спира. Аха! А сад њему читају горопадну **немачку** лекцију из Берлина.

Пуслице.

⊙. Бизмарк остаје при својој речи, „он неће никога да вија“. За то има сина, кога шаље са царем Виљемом у Русију.

‡ Немачки цар неће да се мрази са Русијом. То остаља већим силама и мудријим дипломатама, као н. пр. краљу Милану.

⚖. Онај шести параграф у школском закону у Хрватској не зове се параграф, него **поглавље**. Јер тиме је српска автономија ударена горопадно по глави.

½. Но и ако је поглавље али никако није уз-

и цела телесина. Питаи ко је то? а један ће ми рећи: М—ски Чикутски учитељ, но рекo: све му је „пропорционирато“ мора да је сирома, проговорим опет оном човеку.

Та нема ни бога, осим неколико дечурлије.

Е па наравно, не мож' бити и богат и носат, одратим ја опет, и повучем главу своју у собу пат аг. Да се мањем ја чикутског учитеља и да се вратимо нашем Паји.

Девет сати је, ево га тегли се, устаје већ, мати чека само да протре очи још, па да му поче читати буквицу што је опет до зоре остао у биртији. Дугачка је то била придика што је он онако мамуран слушао, ал овако се завршила: „ил се жени, ил из куће напоље,“ и Паја да га мати неби и даље грдила — зада поштену реч да ће јој испунити жељу.

Кад се умио, обукао и већ к'о што треба себе дотерао (за пиво) уђе у собу где му је отац седио, па у велико чита „Турски народ“.

Добројутро тато!

Да бог да, делија; а ди си ти целу ноћ?

Та знате ово, та знате, тат, оно — поче се Паја изговарати и лагати како је већ умео.

Та није то тако ко што ти ту мени мажеш и лажеш, већ ил се жени — ил до ђавола!

Дакле, тато, и ваша је баш жеља да се ја женим?

Та моја да, докле ћеш се битанцити? Ко је то видио с дана у дан пијанчити! зар теби није доста два—три дана у недељи (к'о њему) да се ождереш, већ колко у бога дана, толико пута пијан.

Па добро, тато, хајд кажите кога ћу да запросим?!

А кога ћеш, шта фали Марики? упаде мати у реч.

Којој Марики?

Та Кебиној.

А шта ће ми кад кашље.

Е па ето Катa Фрнцова.

Тр-ба ми та усисаљуша.

А шта фали Тини Буњкаловој? запита отац.

Та њој много не фали, само среда и крајеви, одговори Паја.

Ја бар писам ништа ружно чуо за њу.

Та писам ни ја, ал та би и мене и вас појела, једе више него Дода Бакталов.

Та ако ћемо на то, ниси баш ни ти мачији кашаљ, и ти ождрапиш око десет сати девет пари „кревширли“, а кад на подне седнеш за астал — појеш за три Тота.

А како ти се допада Анка Ширкалова? — запита опет мати.

На част вама, одговори Паја, ваљда да наследим с њом и презиме њено.

Е убиле те силе, онда за тебе нема девојке?!

(Свршиће се.)

главље, бар није тако узглавље на коме би српски посланици могли спавати са мирном савешћу.

□. Сад тек саветују доктори краљу Милану, да не ваља пити вино до „капи“. Али богме не ваља ни политику терати до капилара.

* * * Ћутите! Анђелић сад премишља једну велику и замашну мисао. Премишља како би могао изарендирати државско добро на сто година, па кад би аренду стрпао у џеп, онда још једаред да народу одмери, па да празнину патријаршеске славе остави другоме.

§. Шапуће се да се око тога ради да се у Пешти прода Текелијанум. Не знамо би ли се онда продала сама зграда или би се с њоме продали и питомци, — или бар г. Надзорник.

§. Још једнако се шапуће да ће се Текелијанум продати. Можда ће се тај шап и обистинити, — јер шап је каткад врло корисна и практична ствар, (ако и не по народ).

Ђука. Краљ Милан пробао је већ свакојака растављања. Растављао се са напредњацима.

Шука Растављао се са либералима.

Ђука. Растављао се са радикалима.

Шука. Па тиме се растављао и са народом, — јер других партија и нема у Србији.

Ђука. Сад хоће да се растави и са рођеном женом. Ал ни од тога неће бити берићета.

Шука. Сад још само да проба да се растави са престолом, — то би канда најбољим плодом уродило.

То се тако каже, . . .

(Крајкача.)

„На иричну жељу
и због слаба здравља,
допуштамо да се
Н. Н. опоравља;
стављамо га с тога
у покоја стање,
дајено му уз то
још одликовање,
јер је вазда знао
с' крупом да се слаже“ . . . .
. . . . . .
(*И кад се другче мисли,*
овако *се каже.*) —

„Што си увек љута,
и срдита на ме,
чим какова женска
мило погледа ме?!
Та ја сам ти веран,
Тебе само волим,
а за здравље твоје
све се богу молим
јер ти си ми чедо,
од живота драже!“
. . . . . .
(*И кад се* другче *мисли*
овако *се* — — *каже.*)

На самртном одру,
лежи болан Паја,
женица се јадна
од њег' не одваја,
па преклиње кука:
„јаој тужној мени!
ако умреш, Пајо,
тешко твојој жени,
јер без тебе, шта ми,
цео свет помаже“ — — —
. . . . . .
(*И кад се* другче *мисли*
овако *се каже*!)

„Заклињем се душо,
да те љубим верно,
безграничнo, силно,
бујно неизмерно!.....
а што добри бабо,
хиљаде ти даје,
за те ситне ствари
срце ми не хаје!
За *овак'во* срце,
новчић ништ' не паже!“ . . .
. . . . . .
И кад се другче *мисли*,
овако *се каже!*)

Др. Казбулбуц.

Грађа за нову енциклопедију.

Незбучним редом или азбучним нередом.

(Продужење).

Вештица = Тако се зове жена подеког вештака. А име јој долази, не од његове већ од њене вештине. Зато се и у невештака налази таких жена. Вештици (и воштици) обично имају кротке и благе жене.

Глад = По немачкој пословици то је најбољи кувар. Само што се „најбољи кувари“ остављају сиротињи; а богаташи задовољавају се и са лошијим куварима и куварицама.

Добра мисао = То је оно на што се многи туже да неће да им падне на ум. А управо неби ни требало да им падне на ум, већ да им падне из ума.

Равноправност = То је оно што Чивути себи истеши много лакше него: равноправ-ност.

Митологија = Наука из које н. пр. и то дозна-

јемо, како се звала богиња правде. (Али ко хоће да буде савестан судац, ја би му ипак забранио, да не учи митологију).

Ашов = Реч ко у су нам позајмили стари Мађари, да тиме копамо бедем опште одбране; а „нови Мађари“ не ишту га натраг, јер мисле да ћемо бити тако луди, да са тим алатом себи гроб ископамо.

Далак = Тврдоћа с леве стране испод срца, коју мора да су изумели апотекари, да лакше кинину продаду.

„Не лаје куца ради села“.....

(Крајкача.)

„Браћо! Чујте!.. Мени дајте,
поверење наше!
Ја не трпим, да нас туђин
прогања и јаше!
Ја ћу за вас увек смело
на бранник да станем;
или морам победити,
или ћу да па'нем!
али народ *морам* спасти,
од беде и глади!!“
. . . . . .
(*Не лаје куца ради села,*
него себе ради!)

„Ах' за Бога, жено мила,
зар опет на игру?
да те тамо окрећеду
као какву чигру?!
Ја не марим, што ти треба
сад хаљина нова,
не страшим се, тебе ради,
никаквих трошкова!
ал се бојим, да ти игра
здрављу не досади“. . . .
. . . . . .
(*Не лаје куца ради села*
него себе ради!)

На Русију гракнула је,
сва чивуцка штампа;
сад их боле тргозачка,
руско-шваска „трампа“,
сад им није *то* по ћуди,
сада опет *ово;*
сваки Чива тућетак је,
новости већ сков'о!
па се труди, да Европа,
Русију пасади!...
. . . . . .
(*Не лаје куца ради села,*
него себе ради!)

„*Њежњејша*“ госпа Ко̀ја,
доктора је звала;
због слабости превелике,
у бригу се дала;
а господин доктор зна је;
већ од памтивека,
па ни мало не брине се,
ради њеног лека,
ал' јој вели: *преболна је,* —
па је ледом лади....
. . . . . .
(*Не лаје куца ради села,*
него себе ради!)

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

А. Ти канда имаш сат.

Б. Имам.

А. Де, бога ти, извади га да видиш колко је сати.

Б. Е, не смем ја мој сат много узнемиривати. Он је од неког доба постао велики филозоф.

А. Какав филозоф.

Б. Стоји-кер.

Н. А шта ради твоја сладчајша госпођа супруга?

НН Уф! мани је, молим те. Сва ми је прља.

Н. А за што?

НН. Ужасно се **бели.**

Попа. Море, газда Јово, та ти си досада био умерен у пићу, а глас сад! Љуштиш тај раипаш као да си се најмио.

Газда Јова. Е мој господине, не пијем ја што ми се пије, већ пијем само да отмем што од те проклете филоксере.

А. Је с' чуо да је господин Моцић постао тајни саветник?

Б. Ћути, да те ко не чује. Још би те могли затворити.

А. А зашто да ме затворе?

Б. Па пису га ваља за то поставили „тајним“ саветником, да о томе чак и ми прости људи дознамо.

Љубим те!

Љубим те, мила душо
И звездо моја сјајна.
Љубим те јако, јако, —
А то је моја тајна.

Ту тајну не сме нико
На овом свету знати,
Ни братац твој, ни сеја,
Ни отац твој, ни мати.

И кад би могло бити
— Ал немогућство ј' право —
Ту тајну срца мога
Ни теби не би рек'о.

Ту тајну не сме прозрет'
На свету нич'је око;
Ја морам њу закопат'
Дубоко, дубоко.

Па где њу, куд њу с њоме? —
— Е, хајд' у песму ову!
А песму њу да пошљем
У обиљ „Стармалову“.

Ту неће зазор бити
Песница моја мала.
И ко је год ушчита
Мислиће да је шала.

Аноним.

Чивутска осетљивост.

Један Чива, имена шикарајотскога, рода Ијудејскога племена Израиљскога, а карактера кожодерскога, — онамад у друштву жестоко се наљутио! . . . Реч по реч са једним нашим приповетним шаљивчином; па би дошло и до боја, да је т. ј. овоме последњем до тога стало, да њега, т. ј. чиву, измлати; али шаљивчини беше до шале, па се забављао са тим, што чива у неповољном бесилу своме све пени на уста! . . . . *„Ви сте луда!“* рењиће му шаљивчина; — „Ко је луда? Ко је луда!“ — разникао се чива, — „то ви морате узисте натраг . . . . То фреља мога част! . . Ви морате казати: *„ја сам луда!“*

Онај се хуљов насмија. „Па то сам баш ја и казао, ништа друго!„

„Али, чујете ви, ја то не трпим, то је ново упреда за мене“! Неће тако: Ви морате кажете: *„ви сте луда, а не ја!“* Шаљивчина поновн реч по реч: *„ви сте луда а не ја!“* „Ух, за Бога! Да мене није жао на мој Сдра, да остани несретна, ја би вас овде убио на с'место!“ — раздера се, пенушећи се чива, и у највећем огорчењу, зграби — шешир и остави цело друштво у најслађем смеју.

Др. Казбулбуц.

Наш чика Раја.

Сви се туже на врућину
у том топлом добу;
само нашем чика Раји,
хладно ка' у гробу.

Сви се радо одмарају,
у шумице хладу,
само наш се чика Раја,
пред'о живом раду.

Па *матеже* и пуши се,
док му зној поцури;
протегне се очи трљне,
онда опет жнури.

. . . . . .

А где-ли је чика Раја?
где се он то крије??...
У *подруму* ено лешка,
матеже и — пије!

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Један отворена рубрука).

Кад је мали Илија чуо да му је брат у Пешти на испиту пао, сав је пребледео и запита: са кога је ката пао?“ (јер он је био пролетос у Пешти, па је видео да је универзитет кућа висока на више спратова).

Илија здраво воле коње.

Једаред га неко запита:

— Је ли, Илија, кад ти будеш велики, ћеш и ти терати коње?

На то Илија брзо одговори:

„Нећу ја њи терати, ја ћу њи још звати.

Илија се једном загледао у облаке, пак ће рећи: А где, мати, онај облак изгледа баш као наш господин попа.

Мати се насмали и одговори: па можда је заиста наш господин попа.

Илија. Није, није. Нема црвен појас.

Мали Јоцика није са мамом његовом „кафу“, па ће рећи: „молим те мама, за друго парче шећера, оно што си ми мало пре дала, испало ми из руке.“ — „Па куд је пало?“ пита га мату. — „Пало је, у — у — кафику“, рећи ће мали угурсуз. —

Др. Казбулбуц.

Писао наш Н. медицинар да је положио теоретичан испит, а сад; вели, долази скоро испит из праксе, па се надам да ћу и ту добро извући.

То су писмо прочитали родитељи пред његовом малом сестром Ленком. Ленка чула нешто да звони, па се другарицама својим фалила: мој ће брата скоро извући праску.

— Што ти, Ленка, једнако шмркаш.

— Имам вијавицу.

Кад се ми почесмо смејати она се збуни и хотећи да се поправи рече:

— Па имам кивајицу.

Ми на то још већма ударисмо у смеј, а Ленка нас погледа пола срдито а пола смешљиво. —

— Е па кад се смејете, онда немам ништа.

Ленкина мати опазила у бради Ленкиног оца неколико седих длака, па таки поче да му те седе длаке ишчупава. Ленка је то гледала па ће рећи матери.

— Знаш ли, мати, шта си ти сад?

— А шта?

— Па зар не знаш, — ти си сад вукодлак.

Ацко. Деда, је ли, ти немаш један новчић.

Деда. Како не би имао. Имам.

Аџко. Е, кад би га ти имао, та би га мени дао.

Деда. Ал кад би га теби дао, онда га ја не би имао.

Аџко. Ал онда би га ја имао.

Т.

Даница. Мати, и ја сам измислила једну загонетку. Пошљи је чика Јови у „Невен“.

Мати. А каква је та твоја загонетка?

Даница. Здраво лепа.

Мати. Па кажи је.

Даница. О за бога, та загонетке се не казују. То треба други да погоде.

Т.

Пази на крај!

(**Крајкача**.)

Доста пута у животу,
дешава се какав чин,
да се на то речи може;
„на клин иде ушек — клин“!
Па кад тако заопуца,
уђе то у обичај:
није с'горег опомена:
„пази на крај!
пази на крај“!!

Нобл Фема има свега,
што пожелиш може ко;
има злата, и одела,
па и дворац „Рококо“!...
али она још би више,
мужу нечно вели дај!
а он јадник тек уздане:
пази на крај!
пази на крај!!

Чивуцки се новинари
отимаду у сав ма'
ко ће Русу да начини,
све страшнији страшан стра!
па му прете: Ми смо моћни!
Ми смо силни добро знај!!
а Руја им одпоздравља:
пази на крај!
пази на крај!!

Круна, ма колико сјајна,
може постат' тавна сен!
(та несрећа, ако хоће,
њеће за тили трен!)
Зато ваља за времена,
бринути се за њен сјај,
да не буду залуд речи:
пази на крај!
пази на крај!!

Бизмарк ено нове мере
за француске ђаке сад;
хоће да им баш сваки
сваки покрет, сваки рад!
а Немачкој мисли с тиме
да отвори среће рај,
па не чује судбе речи:
пази на крај!
пази на крај!!

„У Бугарској све је красно“,
(тако пева плаћен лик)
„Кобург ено руже бере,
што их рађа — Казанлик!
а народ је пунан среће,
опија га кнежев сјај“! ..
само ипак... ипак... ипак:
пази на крај
пази на крај!!

Др. Казбулбуц.

Српским родољубима.

Песник српски **Мита Поповић**, које се умље већ пре две године дана на навеки сахрачило, испустио је свој песнички дух у заводу др. Шварцера.

Немили случај је тако хтео, да је потписано друштво тек други дан пред његову смрт сазнало и то у часу, када се овдашње друштво за погреб њених сирочића попудило било, да га о споне трошку сахрани као што сахрањује и друге просјаке.

Потписано друштво је одмах, чим је чуло, да је српски песник уиро у крајњој сиротињи, сматрало за своју дужност, да му из поштовања његових књижевних заслуга а и рад образа нашега народа приреди скроман али пристојан укоп.

То је учињено. Но приликом укопа исказало се, да је др. Шварцер ретким човекољубљем држао, његовао и лечио Миту Поповића пуних 17 месеца на вересију, јер је песникова жена на предходно лечење утрошила све што је имала. То је дуг који српски народ неће — уверени смо — неподмирен оставити.

Да подмиримо трошкове на укоп, да исплатимо трошкове лечења у заводу др. Шварцера, да обележимо гроб песников каменим крстом (да се не изгуби као што се изгубио, Видаковићев) да помогнемо удовици му у тешкој нужди и невољи њеиној колико се може — у то име апелујемо на све српске родољубе и молимо их да нам притеку у помоћ дарежљивим прилозима.

Потписано друштво латило се ове тешке дужности драговољно из пијетета према омиљеном српском песнику уверено уједно, да је тиме одговорило и жељи васколикога народа, који ће прилозима то и посведочити.

Сви ће се прилози изнети на јавност а шиљу се на подписаног председника друштва.

У Будимпешти, 11. (23.) јуна 1888

Друштво „Коло младих Срба“.

Душан Сперњак, с. р. заменик тајника. Лазар Милошев, с. р председник.

Адреса председникова: Budapest. IV. Molnárutcza 47. sz.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Књижарско-издавалачка филоксера

вовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, на нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корену затиру ону радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци . дугује	16.—
2.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу . . . „	18.70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу . . „	6.70
4.	Даке Ковачина, Шикаре код Оточца. . . „	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула. . . . . „	4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Моторнику . „	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци . „	8.70
8.	Госп. Н. Н. у Срп. Цркви . . . . . „	8.70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt* . . . „	17.47
10.	Ј. Е. Тијерану, у Оравици . . . . . „	3.75
11.	Павао Зарић, јерам на Крткама код Дрниша „	4.—
12.	Ристо Ј. Перотић, Мостар . . . . . „	79.65
13.	Младен Вербешић, пивкар у Београду . „	5.—
14.	Ј. Трнокоповић, негде у Босни . . . „	21.50
15.	Јеси Бирра, трг. у Бешењци . . . . „	4.44
16.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	16.17
17.	С. Д. Цвиовић, сада у Срему . . . . „	13.88
18.	Платон Соларић, парох у Катинци . . „	10.80
19.	Књижара В. Шмита на Рајеци . . . . „	34.31
20.	Јулијана Плашивић, учитељица у Барањи .	6.—
21.	Б. Гавриловић, трговац у Мохолу . . „	7.43
22.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви . „	6.40
23.	Ника Радетић, трговац у Приједору . . „	20.50
24.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . „	17.16
25.	Љубомир Мелин. трговац, Јасеново . . „	11.35
26.	Љубомир Тодосић, трговац, Мартинска . „	14.59
27.	Спиро Будисављевић, Кереница . . . „	20.14
28	Милош Белесијин, учитељ у В. Кикинди .	19.20
29.	Паја Танасковић, учитељ у Мелени . . „	7.94
30.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . . „	8.70
31.	Н. К. Пудењић, Ст. Бановци . . . . „	8.70
32.	Јово Поповић, учитељ, Војвић . . . . „	8.90
33	Јоца Дрепић, берберин, Стапар . . . „	5.97
34.	Паја Матровић, фратешица . . . . . „	7.30
35.	Стеван Урошевић, Шид . . . . . „	8.70
36	Петар Милошев, Плашки . . . . . „	12.65

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суд. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОПИНСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ВРЛО ПРОБИТАЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспространијег српског илустрованог календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати г. г. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г. 1889.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну . . . . . фор. 24.—
* 1/2 „ . . . . . „ 12.—
* 1/3 „ . . . . . „ 9.—
* 1/4 „ . . . . . „ 6.—
* 1/8 „ . . . . . „ 4.—
* 1/16 „ . . . . . „ 2.—

Огласе са страних језика преводимо **бесплатно**.

„Орао“ се штампа и распрод је у 15.000 примерака, колико дојако још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Др а Милера балзам за предохрану од грлева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у превима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., 1/2 боце 80 н.

У Новом Саду може се прави добити само код Љ. Стефановића трговца и у Сарајеву код Ј. Сора, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: Ј. Милер, апотекар у Кронштату у Ердељу. (J. v. Miller, Apothecker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 3—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У ВЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Laxzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати. 7—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 18. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. јуна 1888.

„Стармали" излазе трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

У ОБРАНУ СРПСКЕ ЧАСТИ.

„Русија — она је на коју треба да падне проклетство целог цивилизованог света."

То је цитат из једнога
Већег чланка, — није сан.
То је неко изригао
У „Revue de l' Orient."

Згледнуше се сви Французи,
Обузе их срам и стид,
Па читају још једаред, —
Јер можда их вара вид.

Не вара их. — тако стоји, —
То је израз, то му тон.
И њима се на то згади,
И рекоше: „O fi donc!

Та у тима речма лежи
Недостојан штампе чин.
Та то казат' није мог'о
Француског рода син!"

Погледали мало ниже,
Нашли име писца тог:
И Французи одахнули, —
А срам оде на другог.

Срам су нама добацили,
У наш кутак у наш дб.
А то крити, забашурит',
То би тешем било зло.

Ено цитат тамо горе,
А потписа ево шар,
Ево: *Јаша Игњатовић,*
Српски академичар.

Доста ј' нама друга срама,
Па зар примит' још и тај!
На замашан овај удар
Ево српски одмашај

У речима оним лежи
Свем Словенству гнусан чин.
И то казат' није мог'о
Србинског рода син.

Ил ако се не одриче
Да је српског стабла ник,
То је онда, то је онда,
Само његов — отпадник.

Dixit et salva vit animam

Н. Н. Н.

Политични преглед.

Мислим да нема ни политичне ни каноничне сметње, да и ја бацим поглед на свадбу краља Милана и краљице Наталије. На свадбу велим, јер су се заиста свадили, — само је чудновато што њих свадба ево хоће да растави, док друге обичне људе свадба на противе спаја и везује једно за друго. Краљу Милану није доста да буде распутштеник у дојакошњем смислу те красне речи, он хоће силом („Сила бога не моли“, и т. д.), баш силом да му се тај занат освешта и да му и црква ту диплому нада. Само што он неће да му суди конз-историја, као што уопште не мари да му суди историја. Он хоће да му стварпешава синод, и за то пре свега рече: сине оди! А син кад не хтеде доћи добровољно, он дође аловољно. Не мари краљ ни то, што ће син навући на себе син-одијум народа, та краљ вреди више него народ, јер и. пр. после смрти кнеза Михаила народа је било у свакој вароши и селу, а владаоца су једва обрели тамо негде у париској кафани. А то је био Милан Обреновић четврти (IV.) Само што сад нема Обреновићке четврте*), и тако можемо слободно и без увреде рећи да краљу Милану четврта фали.

Кр. Милан је мислио: што ће краљица да долази из Виздбадна у Београд. Виздаден и Београд то је свеједно, — Виздаден је у Насави (Nassau), а и Београд је на Сави. Но од те мисли требао би он да се опере, или бар лека ради да пије какву минералну воду. Кад би мене запитао, каква би вода била за њега, ја бих му рекао: „Ваше Величанство: Сед' тес! (Selters). Па ако би не послушао, то би заиста био лек.

*) Неке бити и тога ако се још двапред развенча Слагач.

Него ја сам себе више пута чешао за увом и питао сам сам себе да нико не чује: За што кр. Милан хоће да се развенча? Зиам, до душе, да многи људи кад остану без жене онда им се срећа насмеши (да их утеши): тако н. пр. прота Бранковић постао је владиком. Па сад чисто мислим, можда и кр. Милан с тога хоће да остане без жене, да би се могао повући у сахоћу; можда хоће по примеру некадањих срп. владалаца, Немање и др. да оде у манастир да се покалуђери и онда би, као што је Стеван Немања добио име св. Симеун, могао кр. Милан (чије се име почиње са М.) постати св. Мрша.

Интересантно је, што кр. Милана у најразличнијим приликама увек поједнака песма прати. Кад се венчавао појало се у цркви „Исајије ликуј!“ а сад, кад се развенчава, сад се опет у „Пест. Лоју“ пева: „Израјиле ликуј!“

А како се митрополит Теодосије према томе понаша? Он се крв. Узео је траву развођник, те чупкајући листиће вели: хоћу, нећу; хоћу, нећу...

А међу тим чује се из Србије бачванска песма (сигурно је пева кр. Милан, јер у Србији другима није до певања): „Ајајо, ала би се женио!“

Но кад генерал **Протић** ради **проти** краљице, онда би требало да бар генерал **Зах** ради **за** краљицу.

Што се тиче других политичних догађаја у свету најважније је, што новине сад доказују, да цар Фридрих III. није умрло, него су га доктори лечили. Е ал је болест под њиховим лечењем напредовала као рак. Сад се доктори свађају као новосадске пиљарице и хоће обрапцама да се потуку. И Мекенџи ће сад да се лати обране. Него његов је бостан канда већ обран.

Даклем извије наредба, по којој нека наша места добијају ново лепо мађарско име; тако Овча

ПОДЛИСТАК.

Волете ли ви сира?

(Истинити догађај.)

(Свршетак.)

Ха, где! Прија Сокину Дафину, добро кад сам се сетила настави пити, она је јединица а биће и тала.

Но то већ не марим.

Е па иди у име божије, ту ти није нико нуждан, познајете се.

Дајте ми најпре да „фруштукујем“ рече Паја, понда шта да бог. Мати донесе у шерпењи (тако за једну литру) млека, а Паја још надроби за сексер жемичака, те док си дан о дан ударио, а он готов, пољуби оца и натер у руку, па хајд управо Дафини. Кад је био до медведа (бирташа) дошао — сирне унутра и заните чашу пива. Једну по једну, па намири петнајест, да, забога, није то ни шала, први пут у животу чини тај корак! треба ту имати и куражи, а ко ће му дати бољу кураж од — пића.

Кад је и петнајсту смирио, устане и оде куд је наумио а путем све се мисли шта ће, како ће започети. Дође већ и до залијски врата, уђе већ и у гонг а ноге све клецају под њим; срце се устумарало по грудима ко шаров по млечари, а искочи на поље, и већ се покајао што је дошао. И песто већ залаја на њега, а он куц! куц! у врата.

„Херајн“ зачу се из собе.

Слуга сам понизан! Како сте госпођице?

О, мило ми је на обашка, одговори удавача, и спусти „Вражије Доба,“ лист на који јој се отац претплаћивао поред себе на канабе. Паја дограби лист, преврне га и одуд и одуд па рече: а што то ћубре читате! та оно је лист добар, затим тури руку у џеп, извуче „Српски народ“ од године 1881-ве од 27-ог Маја. бр: 33.

Ја се баш слабо занимам са новинама одговори Дафина.

Да видите и ја.

Најрадије читам књиту: „Отмен свет.“

А ја „Сапоњић“ и „Трепетник.“

Удавача се задубила у „Туркос“ па како је окренула последњу страну — заустанише јој се очи на једној „апонси“ па кад је на нешто пашла чисто неверује очима да се и тако што штампати може, протре још једарез очи па чита напово, тако је, никако другчије већ како је први пут прочитала. Чини се и невешта као да извапредност и нестоји онде, преврне другу страну, па чита, а Паја се мисли шта ће и како ће почети. Наједаред скупи све силе, накашље се, пљуне на патос да би омању жабу покрипо да се и не макне, па одноче:

зваће се од сада Bárányos; Црна бара — Feketetó; Јабука — Almas (на то ће се пити и алудумаш); Сакуле, зваће се од сада укратко: Torontál-Sziget и т. д. — Сад се ради на томе да се и остале светске варошн и села помађаре; тако н. пр. Лондон зваће се од сада званично Angol-sziget, Париз — Franczia Budapest; Њујорк — Uj-Sz. György и т. д. — само се хинеском Пекингу неће дирати у његово дојакошње име; а спасла га је једино та околност што Pék значи у мађарском пекар (долази од глагола sütni = пећи), а ing опет значи мађарски кошуља, дакле Peking је Пекарова кошуља, па ту кошуљу неће да му скидају; а на тој галантерији биће им Хинези јамачно врло благодарни.

Ћира. Ко има права решавати о брачним разводима у Србији, — конзисторија или синод?

Спира. То право, по закону, има само конзисторија; али, по календару, мора се то право дати синоду —

Ћира. Аха! Јер је син од матере већ отргнут.

Ћира. Е, ал које допустио, да се син отргне од матере, пре него што се и саслушала мати?

Спира. То је допустио Бисмарк.

Ћира. Ма човече како може он тако што допустити, кад он није вере православне, већ је протестанат?

Спира. Он је унапред знао да краљица Наталија мора против тога насиља протестирати, пак ју је сматрао као протестанткињу, — а ту већ он сме да решава.

Ћира. Е, е, е! А зар се није Бисмарк жацнуо, да ће то бити криво синоду у Србији?

Спира. Није. Јер он увек зна разлоге дотеривати на свој калуп. На ко вели: српбијански је синод православан, — даклем не сме протестирати.

Ћира. Ми као да се шалимо, — али шта вели на то у Србији?

Спира. Све им је уздање у име митрополитово, који се зове Мраша.

Ћира. До душе, — ако ту реч мало прекроје, од **Мраша** може лако бити **Марша.**

П у с л и ц е.

⊙. Цар Вилхелм иде у Русију и може још доћи до споразума са Русијом. А ми кад писмо хтели да Немачку претечемо, остајемо да из даљине гледамо анализирајући ту реч: спор-разум.

□. Краљ Милан вичe: „Ево ми развода!“ — А одзив на то не одговара њему, већ краљици Наталији, — одговара: „Мираз вода“.

---

§. Краљица Наталија канда још и сад не мрзи

Волете л ви сира?

Девојка га погледи чудновато на одговори: А какво је то питање?!!

Не, не, тео сам да питам воле л' ваша госпоја мати сира?

А шта би ви били дебљи и бољи све и то да знате?!

Пајо већ ушеврћено, јер удавача гледи у очи на веда му ни тренути, те опет сасвим збуњено промрмља: Е гле! а шта ми је?! Хтео сам питати воле ли ваш господар отац сира?

Дафина се намрштн на овако питање, скочи на бабачке ноге те изађе напоље, ђувегију остави да размишља о „бесмртију душе.“

Кад је однела родитељима радосну вест сети се новина, па да неби дошло у руке оцу ил матери брзо отрчи патрат, затече Пају где седи ко здрав читав, мислио би човек да чека одговор. Удавача згужва новине и појури напоље. Е није већ ротке вама, проговори Пајa, то су моје новине.

На част вам одговори Дафина и изађе на поље.

Није ни пет минута прошло, а госпоја мамица сасвим достојанствено ступи у собу, стане пред Пају и рекне:

Пријатељу ни сте дошли да се жените, јелте?

Та да, ваљда вам је казала ваша кћи.

Она ми није ништа казала, већ. . . .

Нисам ни ја њој упаде Паја у реч, може бити да би и било што, ал кад се напела ко жаба у крај баре, сад нек чека кад ће се Паја (при момак у селу) опет паканути женити; — затим устане, па и без збогом остајте оде. Упути се управо „Медведу“ те намири 30, словом: тридесет чаша пива, за тим се одбатрга кући и легне, а пред вече кад се пробуди — дао је „релацију“ оцу и матери.

Можда би ко рад био знати, шта је било даље с' удавачом? Она се врати у собу да отвори прозоре и изветри собу; Паја у „гњеву“ заборавио новине, а удавача закључа врата, па још једаред прочита оцу „анонсу“ ко што рекоо од год: 1881-ве 27-ог Маја бр. 33.

Ако је ко рад знати шта се у оној аноиси налази — нек потражи тај број, иначе на захтевање у верном препису послаће му и подписани.

Паја после није живио ни пуна седам месеци, умро је од „капље,“ а Дафина још и данас чека откуд год ђувегију.

Ђ.

кр. Милана. И њој није жао што се растаје с њиме, колико стрепи да он може сад наћи другу Милку.

⚖. Што сад цела Европа испира уста српским непријикама, то се не може урезати у рабош кр. Милана; јер његов је рабош и пре тога био пун.

+. На тај најновији скандал све су поштене женске разјарене. Али наравно има и таких лепотица, које се у себи радују: „Аха, сад ће нам Београд заиста бити *слободно хришћанште*.“

🙌. Кад су растављали кукавног престолонаследника од расцвељене матере, он је лупио ногом и рекао: Никад више у Немачку! (Шта ли ће, боже, рећи српски народ, кад и он једном дорасте да може лупити ногом?).

△. Пештанске новине наравно да вичу: Хура! — На сва уста вичу: Хура! Хура! Даклем није чудо ако кр. Милан већ снива о Хуријама.

⁂. Несретна мајка дала је своме сину бележницу са црвеним корицама да у њу бележи све што буде код оца видео. Те корице нису морале бити црвене, — јер оне би већ и саме поцрвениле.

☠. Само се чудим што се кр. Милан боји да га не отрују. Та Срби никад нису били отровници, — ма да су били често тровани.

Ђука. Даклем „Н. Доба“ јавља да се смиловало на своју публичицу, па ће од сада излазити само једаред на недељу.

Шука. Даклем у томе погледу обистинила се пословица, која вели: тече вода куд је текла.

Ђука. Не разумем те.

Шука. Па за бога то је лако разумети. „Н. Доба“ потекло је из развалина негдашњег Јашиног „Недељног листа“, па ево сад је цурило дотле, док није и само постало недељни лист.

Истина.

Истину тражит' — лака је ствар.
Истину познат' — ту треба дар.
Истину зборит' смео је збор.
Истину примит' — е ту је чвор.

(С немачког.)

Из наше торбице.

У Србији је био негда обичај да се при састанку питало „*Па како сте?*“ — а кад се на то одговори: „*Добро*“, онда дође друго питање: „*Па како оно још?*“ — Покојни чика Ника није бегенисао тај обичај, али и умео је да му доскочи. — Он јуначки дочека прво питање: „*Па како сте?*“ и као из торбе истресе одговор: „*Хвала богу добро, — а добро и оно још*“. — Тим је начином много одушио од тога дангубног празнословља. (Да је сад жив чика Ника, не би правио те вицеве, — сад се то више у Србији не пита, јер свако зна *како је и како је оно још*).

Цахерл.

И Цахерл ево умре.
Жалити га ваља мухом.
За живота ј' прах продав'о,—
Па сад поста и сам прахом.

Бог нека му душу прости!
Ал шта ваљди тужно лице?..
Од сад ће нас, ка' и до сад,
Гристи буве и стеница.

Л.

Најновија гладилица.

Немојте мислити да је реч о оним новим гладилицама, што су их продавали на пештанској изложби, о које можеш за тили час наоштрити и најтупљу ћебу и то са свим на суво, не само без водира, него не мораш чак ни да пљунеш на њу.

Те су гладилице доста грубе а сад већ и застареле.

У новије доба пронађене су много финије и ево се препоручују у 84. бр. „Српског Дневника“ где стоји од речи до речи овако: „Међу тим чланак „обзором“ сведочи и то да је миш, о кога је орган тако звани неодвисњака хтео да изоштри досетљивост своју“ и т. д.

Ко то прочита биће му јасно, откуда је чланописац Дневников (баш као да је Бекић) тако досетљив. И не био поред таке гладилице!*)

Вркец.

Опклада.

Сиан' Фема је жена благоглагољива и њен јој је муж више пута рекао: Ти би, жено, умрла, кад би морала један читав сат ћутати.

Онамад досети се нечему сиан Фема, па рече своме мужу: Хоћеш да се опкладимо за 5 фор., да ћу ја три дана и три ноћи без прекида ћутати?

Муж драговољно пристаде на опкладу па мету 5 ф. на сто, и уверен да његова жена ни један сат не може ћутати а камоли три дана, рече жени: па гиат!

Сиан Фема зграби новац спусти га у џеп говорећи: „Ахаха, да красну ли ћу мараму купити за ту пешицу“.

*) А треба ли, бога вам за ту гладилицу водир или је доста само пљунути на њу.

Слагач.

Муж. Ха, ха, ха! Ти мислиш још опкладу добити, — а ево си је већ изгубила, — јер ево, већ си проговорила.

Сам' Фема. Не губим ја опкладу тако лако. Већ ти је мораш изгубити. Ми нисмо уговорили: која ће три дана ћутати, — а ја сам мислила три дана после смрти. Даклем нема сумње да ти мораш опкладу изгубити.

Муж увиде да је насео. Одмахну руком и прежали петицу. **Лала.**

Време.

Шта је време, да л' ко знати жели?
Све што би смо и што не би хтели:
у природи — не почет почетак,
сиротиња — вечни црни петак,
за науку — разној трећег чина,
за пијанца — чутура без вина.
бесној сили — парница са правом,
гадној лажи — секира над главом,
у лекарству — лекар свију рана,
а за глумце — кеса подерана,
за боника — књига с другог света.
за лењштину — ни брига девета,
за лопова — тренут „лепе згоде“,
славољубљу — чаша ладне воде.
за нервозне — клепет празна млина,
Код женскиња — тајница једина,
љубљеном — жеравица жива.
за песнике — фабрикант мотива,
за гробаре — берба винограда.
за сањала — прања старих надя,
за сужника — појам о слободи,
за све друге — лист о новој моди,
историји — „повод саме ствари“,
неодлучном — дангризало стари,
а паметном — драгоцено злато,
на дну мушке воље законато;
и све даље и све ближе тако —
слабо перо не стиже га лако.
Но вад кад ме устаница засврбе,
па се питам: шта ли је за Србе?
а враг неки подругљиво виче:
Поље, на ком' чкаљ и коров мнче;
бесконачност укрштаја пређи',
где се може — свађати се вјеки! . . .

С. Л. Лазић.

Рачун.

Неко је прорачунао да људи просеком говоре 3 сата на дан. На један минут долази отпр. 100 речи, а то чини, кад би се све штампало, пуних 600 октавних страна на дан. А на целу годину изнело би преко педесет дебелих књига.

Тако стојимо са човечијим језиком. — А како је код женских, то рачунција ни није хтео, ни није смео да прорачуна.

Ала га је ухватио!

„Узалуд смо нос подигли
— учен синак због —
човек ти је животиња,
можда још и горе!
Па сад ко се дичи, нека му је просто,
ал' човек је, оче, *од мајмуна* пост'о.
Тако кажу књиге — науке нам луч —
а у нама самим загонеци кључ“

„Верујем ти — вели бабо —,
та како и не бих?
То се ето, драги сине,
види и *на теби*.
Ту већ нема сумње, то види и слеп.
Ал' једно ме брине, па премишљам вазда:
кад те мајмун роди, а не господ сазда,
ко ти, јадно дете, ко — одгрзе реп?!“

С. Л. Лазић.

Мајсторија козе пасе.

Била је цича зима кад је неки страи путник дојахао у сеоску гостионицу. Ниште собу. Нема, — све су заузете. Коња су му примили у шталу а он уђе у велику собу, где се једе и пије. Ту је било пуно сељана; поређали се око пећи, где би он тако радо сео да се мало огреје. Гостионичар га запита жели ли што да вечера. Путник одговори:

— Мени донесите ма шта, што имате готово. Али пре свега подајте мом коњу једну чинију сира.

Гостионичар избечи очи: сира!? коњу сира! ваљда сте хтели да кажете сена.

— Ма знам ја шта говорим. Сира му подајте.

Гостионичар слеже раменима и изиде на поље. А сви сељани који ту беху, појурише за њим, да виде то чудовиште од коња, који се сиром храни.

Коњ, истина, није хтео ни да погледи на сир, — али међу тим је његов госа ухватио најбоље место за столом поред пећи.

За што? — за то.

А. Ала, господине попо, кажите ви мени онако искрено, за што ви нама увек говорите да постимо; а ви сами никад не постите.

Попа. Казаћу ти — али немој да ме стрпаш у „Стармали“. Та баш за то ја вама препоручујем пост, што сам не постим. Јер кад ви сви постите, онда појефтине и ћурићи и прасићи, и маст и јаја, — а ја као сиромах човек, морам гледати себи да олакшам. Та знаш да сваки светитељ к себи руке држи.

А. Знам, знам, господине, и хвала што сте ми разјаснили.

Попа. Ал обећао си ми да нећеш све у „Стармали“ стрпати.

А. Нећу „све“, — само оно што је за „Стармали“! Јер ја сам његов редован дописник. **Др. К.**

О петлу на ражњу.

(Сентенције гладног појете.)

Кад мој стомак већем свира,
(Без фигуре: круг црева)
Нек послужи бар — к'о лира,
Да се л кше песма спева!

Стомак кад је празан јако,
Без икакве материје,
Кажу, онда да се лако
Идејална машта вије.

Нек на бајно цвеће слеће,
На суро се неве стење!
— То све неће — даље креће,
Паде машта на печење.

„Но то ти је лепа тема!“
Кличе песник богодани,
„Ту за песму мисли нема“, —
Музин сине мало стани!

Ти се вараш — тако није!
Печен ретко па на ражњу,
Пружа духу сентенције
А стомаку храну снажну.

Већ сам ражањ кад се врти,
зар он није симбол верни,
Од колевке па до смрти.
Како теку дни чемерни?!

Он се врти увек пламу,
— Живот клоне гробу тако,
— Он у диму стоји саму;
Не сећа л' те то на пако?!

Још те сећа ражањ мали
Гране, што је у вис хтела, —
Одсекли је, окресали,
Па сад служи у дембела.

Тако ј' и код људи слаби.
Многи младић тражи виса,
Ал га тиран какав зграби,
Обори га до зимзиса.

..... Леп залогај печен него,
Уз Пиштинца боцу пуну;
Ал' у глави опет сто
Једна луда мис'о суну.

Зашт' баш петла госо воли,
Из' госпођа милостивна,
Код толико кока бољи —
Није л' на њег она кивна?!

Још док рана зора руди,
И сан љуби очи њене,
Пет'о песном јасно буди
Свој род, да се из сна пренс!

Љубак него! Тешко њему.
— Зашт' је сретне у сну снет'о? —
Довело га то је чему?
Сад на ражњу гори ето!

Међ људима тако није;
Бућкоће на том свету
Нико нигде не загрије —
Охладе се на ужету.

..... Леп залогај печен него,
Уз Пиштинца боцу пуну;
Ал' у глави опет сто
Једна луда мис'о суну.

Зашт' баш петла госо воли,
Из' госпођа милостивна,
Код толико кока бољи —
Није л' на њег она кивна?!

Још док рана зора руди,
И сан љуби очи њене,
Пет'о песном јасно буди
Свој род, да се из сна пренс!

Љубак него! Тешко њему.
— Зашт' је сретне у сну снет'о? —
Довело га то је чему?
Сад на ражњу гори ето!

Међ људима тако није;
Бућкоће на том свету
Нико нигде не загрије —
Охладе се на ужету.

..... Леп залогај печен него,
Уз Пиштинца боцу пуну;
Ал' кад гледам њега, ето
Зашт' у тужну бијем струну?!

Одкуд туга? — Смешно то је!
Зар из жутих батакова,
Бистро око маште моје
Чита тужна каква слова?!

Или, или — срам је рећи —
Кад погледам то печење.....
— Морам таки сад утећи
Складаће не искушење.

Због ога! дакле ти трагични
Петле, жртво песме јасне;
Због ога! ражњу симболични,
Због ога! — крај је песме красне.

Ал' пре него баш издахне
Ова моја песна саде,
Нек још нешто она шане,
Макар да то сваки знаде.

Та околност — реч Омира! —
Што о петлу и на ражњу,
Данас гуди моја лира,
То науку даје важну.

Поуке су речи јасне:
(То појета сваки таји).
Многе песме врло красне,
Роду — масни залогаји!

Боривој.*)

Небоји се грома.

У време буре и силне грмљавине громова, моли-ше се бостанџије од страха богу у својој колиби, — но само баба Мара ћути и по каткад кашљуцне: — Ти се баба Маро канда небојиш грома?“ рекоше јој престрављени људи — — пр, а ко за што да се бојим грома! проговори баба Мара, — кад севне ја зажмурим, па невидим, а кад пукне, ја се напнем, па ако удари нек отскочи.

П.

То је за њега увреда.

Заљубио се Чива Нацл у младу, лепу, имућну Српкињицу, а — на жалост — и она у њега, па отишао да је проси. Родитељи рекоше да ће му само тако дати девојку, ако се покрсти. Нацл је, истина, био заљубљев, али и сирома, па не хтеде да пропусти прилику, него пристане и на то. Од јеховиног Нацла, чрез хладну воду, постаде православни Игњат. То се десило о св. Јовану по највећем мразу. Нацл се све стресао и грчио од зиме и студене воде. Кад је попа са Игњатом и кумом, изашао из цркве, рече џокоћуући: Ух ала је то данас хладно па се онда окрете Чиви, који се шћућурио крај црквених врата, и додаде:

— Је л' и теби зима, Игњате?

Али наш ти се Игња успрси и одврати поносито:

— А кад је још Србину било зима?!

Прибележио **С. Л. Л—ић.**

Мајстор Грга и Марко Штрк.

Пре педесет година, кад је Марко Штрк стао код мајстор Грге за калфу, поче мајстор Грга да му ређа кућевне обичаје. Рече му и ово:

— Ја не волим много да говорим, кад чујеш да звиждем, то је знак да те к себи зовем. А ти треба таки да дотрчиш.

Гледи га Марко Штрк, па ће онда рећи и он своју. „Баш добро мајсторе, што смо се тако натрефили. Ни ја не волим много да говорим, кад зви-

*) Поздрављамо г. Боривоја, као нова гоета, и желимо да нас чешће походи. Тиме га нимало нећемо одбити, што ћемо му искрено рећи, да му је завршетак ове песме могао бити јаснији и шпигиранији. Последњу строфу баш никако не разумемо. Ур.

ждете да вам дођем а ви ме онда и погледајте. Ако видите да машем главом, то је знак да дођем.

Лала.

Бубнуотека.

У 49. броју „Н. Доба“, где се оцењује књига: „Теорија произвичког писања“, стоји и ова велеважна нова аксиома:

„Дело је доста добро подељено и изведено, али му је језик неправилан, што треба да је главна врлина таквом послу“.

Американски.

У једним америчанским новинама стајао је овај оглас:

Јуче у опери на другој галерији украден ми је сат. Ако ми госп. крадљивац врати мој сребрн сат, казаћу му, где може лако златан хронометер украсти.

Чудни смо ми људи!

Заиста смо чудни. Што волемо то чувамо „као очи у глави“. Па де како чувамо ми очи? Како поступамо с њима? дижемо их, обарамо их, превртћемо их, бодемо их, парамо их, и сваку ноћ их држимо затворене. — Лепа љубав!!!

— Молим вас, кад полази брзи влак за Пешту?

= У седам сати и шездесет минута.

Опклада.

У веселом друштву рећи ће један шаљивчина: То је чудно, да човек не може сам себе бубнути песницом у леђа. Ту се нађе један брзоплет, па рече: Не може да! Ја могу.

— Не можеш.

— Могу.

— Иди за форинту да не можеш.

— Ево форинте. Могу.

Сви су били радознали, како ће да испадне та опклада.

Брзоплет стисну песницу, подиже је иза врата и бубну себе је у леђа; али у тај исти мах бубну га у леђа и шаљивчина.

— Ето видиш, да нисам могао сам себе бубнути у леђа, јер сам те бубнуо и ја.

Брзоплет је изгубио опкладу, али је добио две буботке.

Барон Н. приповедао је радо свакојака чудестваја из свога ловачког живота. — а хтео је да му се баш све верује. Једаред за својим столом приповеди, како је пукао на срну, а тане јој је згодило у предњу шапу и у уво. Гости се чудили: како то може да буде. А домаћин позва свога слугу, да му то посведочи. Слуга рече: то је, господо, тако било: Срна је баш чешала предњом ногом уво, кад је г. барон на њу пукао и тако јој је тане пробило и шапу и уво. — Кад је слуга то тако лепо протумачио, примакне се своме господару, па му шапне: „Господине, немојте лагати тако раздалеко; — једва сам и ово саставио.“

Забунио се.

Господин Н. уђе у кујну. Ту је његова жена пред огњиштем стојала и суну солила. Господин дошуња се полако иза леђа јој до ње и цмокне је у раме. Госпођа се трже и љутито му рече: фуј, ала си ти неучтив! Тржe се и господин Н., па се поче извињавати: Опрости, душице, забунио сам се, мислио сам да је куварица.

Доктор. Јесте ли прашкове узели у облатнама?

Болесник. Нисам, господине. Ја писма не затварам облатнама, па зато их и немам код куће. Већ сам узео прашкове са црвеним воском.

Професор. Ово је данас већ трећи пут, како дођете долазите на предавање.

Ђак. Молим, господине, варате се; неће бити тако.

Проф. Даклем то је сад по други пут.

Ђак. Извините, господине, ал

Проф Не трпим никаква поговора. Даклем то је данас први пут.

Гост. Келнер, — гледните само ово пиво. Шта је то црно у њему?

Келнер. Немојте се од тога гадити. То ће бити парче смоле, или друго што.

Шмуле. Исак, Исак, од куд теби тај златан прстен.

Исак. Нашао сам га на улици.

Шмуле. Па зар ниси пријавио полицији.

Исак. Нисам. То би изгледало, као да се шепурим са својим поштењем.

Мати Ала, ала, сине, није ти доста твоје невоље, што си и гурав и ћирикан, него још тргни за сваком девојком.

Син. Па за бога шта ћу, кад беже од мене.

Позив на претплату.

Са овим бројем завршује „Стармали“ прво овогодишње полугодиште.

Где и како „Стармали“ излази, која му је цена, све је то познато, само је још непознато колико ће се пријавити нових претплатника. — Да не би било кубуре, молимо да и то што пре дознамо

Издаваљство „Стармалог.“

Књижарско-издавалачка филоксера

вобемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно по-

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

именце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски експлоатишу књижарско-издавалачко чокоње, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци дугује	16.—
2.	Тодор Кољевић трговац у Мохолу	18.70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу	6.70
4.	Даке Бакалник, Шкаре код Оточца	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула	4.70
6.	Нинја Марковић учитељ у Мошорину	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци	8.70
8.	Госп. Н. Н. у Срп. Црња*)	8.70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	17.47
10.	Ј. Е. Тајсрану, у Оравици	3.75
11.	Илија Зарић, јером на Крчмама код Дрништа	4.—
12.	Ристо Ј. Перетић, Мостар	79.85
13.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду	30.—
14.	Ј. Трнчушанић, негде у Босни	21.50
15.	Леон Бирра, трг. у Бошњаци	4.66
16.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	16.17
17.	С. Д. Цицовић, сада у Срему	13.88
18.	Платон Соларић, парох у Катинци	16.80
19.	Књижара В. Шмита на Ријеци	34.31
20.	Јулијана Илакшић, учитељица у Барањи	6.—
21.	Б. Габрилович, трговац у Мохолу	7.43
22.	Св. Сакићевић, учитељ у Пра. Прави	6.40
23.	Нико Ракетић, трговац у Приједору	20.50
24.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	17.16
25.	Љубомир Милић, трговац, Јасеново	11.33
26.	Љубомир Тодосић, трговац, Мартинци	14.59
27.	Спиро Будисављевић, Кореница	29.14
28.	Милош Белесијин, учитељ у В. Кикинди	19.20
29.	Ђура Тишајевић, учитељ у Мелењи	7.94
30.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву	8.70
31.	К. К. Пуљевић Сп. Војводин	8.70
32.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	8.90
33.	Јоца Дреник, берберин, Стапар	5.97
34.	Ђура Митровић, Оравица	7.30
35.	Стеван Урошевић, Шид	8.70
36.	Петар Милетић, Плашки	12.65

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове још многе друге, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправи.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

*) Овом господину још незнамо право име, јер то је онај, који је на име г. Косте Ристића уништавање календаре примао и расподавао, а ми за то нисмо знали, него смо дужили недужнога г. Косту Ристића у два превашња броја „Стармалог“, које овим сада исправљамо и повлачимо г. Н. Н. нека се сам јави и свој дуг подмири у року од 8 дана, иначе ми немо га пренаћи знаничко преко поште, која ће такође имати да одговара: како је смела без каквог одобрења издавати неком другом наше календаре, што су упућени били на г. К. Ристића, који се још 1882. одсекао у Мелењи, те по томе и нема ништа за овај дуг, нити га се исти тиче што.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОЉСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ВРЛО ПРОБИТАЧНО

за оне, који имају што свету да огласе.

Потписана штампарија као накладник најраспрострањенијег српског илустрованог календара

„ОРЛА“

узима себи слободу учтиво позвати г. г. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за г. 1889.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну			фор. 24.—
„	1/2	„	„ 12.—
„	1/3	„	„ 9.—
„	1/4	„	„ 6.—
„	1/8	„	„ 4.—
„	1/16	„	„ 2.—

Огласе са страних језика преводимо безплатно.

„Орао“ се штампа и распрострањује у 15.000 примерака, колико досад још ни један српски календар и зато је нарочито најподеснији за оне, који имају што свету да огласе.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Ова се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н, 1/2 боце 80 н.

У Новом Саду може се прави добити само код Љ. Стефановића трговца и у Сарајеву код Ј. Сора, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: Ј. Милер, апетекар у Кронштату у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 4—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати. 8—18

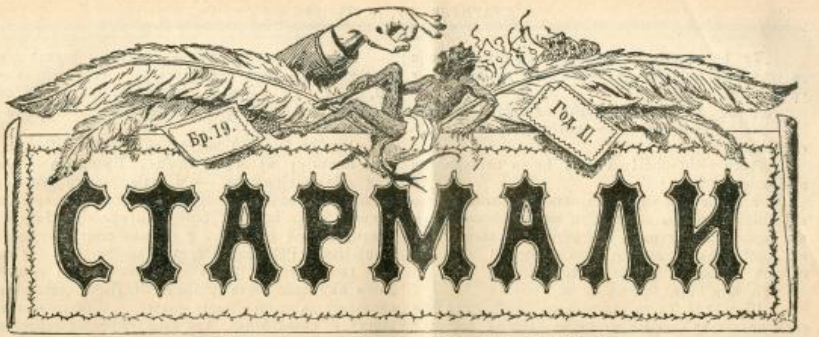

У Новоме Саду 10. јула 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5. — 2½ динара или оранка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernals-er Gürtelstrasse. Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

НАД ТАТРАНСКИМ БРЕГОВИМА....

Над татранским бреговима небо ј' тако мутно,
Па и горе ко погледи, тако му злослутно,
А како је испод неба? — ту је мука права:
Подмлађак се старом стаблу силом пиичушава.
Зар је децо понестало, — у шуме завирни
Деца с' крију по шумама, жалосна им мајка;
Па и ту се, па и ту се на њи диже хајка.
Што улове то одшесу у Арад жандари, —
Е тако се од Словака стварају Мађари.

Деца бледа у невољи грцају и пиште,
Они иду као да их воде на стратиште.
Они љубе свој завичај, своје јато драго,
Ту би ради живовати, — ал све им за наго.
Цео свет би поклонили, ко за тиме хлеби,
Само њима да с' не отме њихов кутак лепи.
Газд, голота, сиротиња снагу им не слама,
Ту где чују миле речи словачких песама.
Ал баш ову љубав иде сила да сатари, —
И тако се од Словака стварају Мађари.

„Шта је дрво без огранка?! Шта је врт без цвета?!“
Тако пита остарина под теретом лета.
„Наше цвеће и ограње то су наша деца, —
Осећамо да нам неко све жиле потсеца.“ — —
Над татранским бреговима небо ј' тако мутно,
Па и горе ко погледи, тако му злослутно
А кукњава јадних мајка тако срце цепа;
Ветар дува па је носи на све стране света.
Чује цела Европа, — ал ко за то мари —
Јер тако се од Словака стварају Мађари.

—o—a.

Из нашег друштванца.

Баш смо нас пек-лико ђака били у пријатељском друштву на чаши пива, кад један, да нас изненади извади из џепа ½ киле сира и стави га на сто, а опште расположење. Кад сир појединосмо загледасмо се у празан тањир, — а тај празан тањир био је 48. број „Нашег Доба“. Није баш са сним празан био, ето н. пр. у подписку, осим „Магарећи бунар“ било је још давање на знање да је уредник тога тањира, — хоћу рећи листа, добио од свога путника Хаџи П. Р. Скрибешћанског лепе дарове: Погачу из Јерусалима. Камен из реке Јордана. Плетену котарицу из Нубије. Перо од кости из Витлејема. Поскурњачу из Назарета. Крст из св. Горе и мапу од Палестине.

Наше мало друштванце тој се важној новости врло обрадовало, — та ми би волели да у томе листу никад друго што и нема, него само инвентар ствари, што је уредник од кога добио и што још може добити (ако да бог и срећа јуначка). Ми онда заборависмо на дондешњи озбиљан и суморан разговор па склептасмо ову тако веселу новост. Таки се заподе питање, шта ли ће да ради уредник „Н. Д.“ са тим даровима? „Погачу ће наравно појести“ рече један.

„Е па нек му је на здравље“ прихватимо сви остали, куцнусмо се и исписмо.

„А шта ће са каменом јорданским?“

„Њиме ће ваљда да притисне своје критике, да их ветар не однесе, јер врло су лаке“.

„Добро. А шта ће са плетеном котарицом из Нубије?“

„Ту ће држати визиткарте оних игумана, који да се улажу Анђелићу, морају каткад да завире и у уредништво „Н. Д.“

„Добро. А шта ће са пером од кости?“

„То ће употребити врло ретко, јер је научен писати пером од ракости.“

„Auch nicht übel! А шта ће са поскурњачом из Назарета?“

На то питање није нико могао да одговори, јер није довољно јасно да ли је то каква баба поскурњача, која меси поскурице, или је то она црквена утвар, на којој стоје поскурице, и која се по 6. црк. заповести не има по кућама употребљавати.

„А шта ће са крстом из св. Горе?“

„Шта ће?! Та ви знате да он кад пише о српским приликама, писање му се ни мало не разликује од писања чивутског. За то ће крст метути на свој писаћи сто, да тако још већма вара и себе и друге“.

„Добро. А шта ће са мапом од Палестине?“

„Е, та може се ваљда и он кадкад покајати, па нао грешни покајник поћи да се поклони гробу Христову. На ето, онда ће му требати мапа од Палестине.“

„Дабогда!“ рекосмо сви остали и одувавши пену нагосмо фришку чашу. „Ал шта ће му бројанице?“

Е, томе питању нисмо могли тако лако да доскочимо. Једни рекоше: „њиће у калуђере! — други доказиваше: „неће, не може бити, — има каноничке препоне“. — И поштo је већ било време да се кући иде, то ово последње питање остависмо нерешено.

После неколико дана, — опомад — седимо ми опет тако при чаши пива. Тога дана чули смо, да се „Н. Добу“ већ и самом досадило излазити двапут на недељу, те ће за то од сада излазити као недељни лист.

Онда се један од нас досети и рече: „Ето видите нашто су му бројанице. Пребројао је на њих своје предбројнике, — и види человјек јако зло; на подера унапред половину својих бројева, које би и онако сваки подерао, коме до руку дођу. Ја дакле предлажем да њемо у здравље старом путнику Хаџи-Павлу Рићичком Скрибешћанском. Да бог да опет скоро путовао, здрав се повратно и до године донео из светих места уредништву „Н. Доба“ један лист смоковни, да покрије своју голоту, па да се сасвим заувче у какав бушак, где неће бити на саблазан српском имену и српској журналистици!“

Будите уверени, да смо ту здравицу срдачно примили, куцнули се, искапили и торжествено отпојали: „Услиши, господи, желанија наша!“

Бакеља.

Уме и правда да победи.

Уме. Уме. То је сад искусно и „Драшков Рабош.“ — Не нађе се ни једног поротника, који би на душу примио, да осуди озо, што није противно ни божијем ни људском закону.

Државни тужилац, који мишља да мора тражити

ПОДЛИСТАК.

Црно житије,

ИЛИТИ

чађава повест, у којој се најприљим мастилом описује, како је бели Паја отишао у пријаке.

I.

Ниа чаршију ситно шета наш димничар Лука;
на глави му кукуљица — у место клобука;
мор-долама — кожно руно — све закрпа клета;
на рамену стружаљчица — златна му палета;
преко плећа — место штита — котур таких жица;
на појама папучице — у место чизмица;
о бедрима бритка ђорда — брезовача стара;
а лице му црно, брате, к'о . . . . у димничара.
Жури Лука, жури негде, само су га звали,
а за њиме ситно ситни његов шегра мали.
Ситни, богме, није шала, бежите му с пута:
загрди'о се попиш димњак од задаха љута.
Још од јуче нека неман у грлу г' мори,
на нит' што год у се прима нити што год збори,
већ зинуо, па изгледа, иде л' мајстор Лука,
да га спасе од напасти, од огњених нука.
Жури Лука, црни „лекар“, к'о на крили перни,
а следи га још тек црњи „асистенат“ верни.
Увртво кратке лестве с други „апарати“,
те озбиљно поносите за „шефом“ се клати.
За њим трчи дечурлија, све их стоји грађа,
а тој чети четовођа нали браца Паја.

Окружили малог шегру и с десна и с лева,
ал' нити га ко год вређа, нити га исмева,
већ га мере, загледају и спреда и страга,
чудећи се чудном послу још чудњег врага;
а он ти се удубио па мислии оде
(бар ја мислим, да га ове крупне мисли воде,
јер га знадем, да је „учен“ — други му ни близу —
науке је нели слуш'о у самом Паризу;
но сумњате л' у тај доказ неприродна стања,
извините: ако лажем — лажем са незнања.
Та грешни смо људи, браћо, погрешака бива;
ко ће знати шта се коме у дубљи скрива?!)
а он ти се удубио, па мисли у себи:
„Ко ће самном? Та ја ни с ким немам се ни би'!
Шта су друге тамне боје, шта ли светле, бледе?
Према светој црној боји — потуре не вреде!
Јер црна је боја била божја мисао прва,
а сунца је после ствар'о од њезиних мрва.
Старија је него живот, него земља сама,
јер пре света беше поноћ, мрак и — црна тама.
Без ње не би никад знали, шта је светлост права,
па за то се црна боја тако уважава.
Јер ето нам на прилику, госпоштина цела —
погледајте, каква су јој „салонска“ одела.
Црна, је л' те, црна чоха, да јој равне није?
А колико тек под њоме црноће се крије!
На узмите свете оце, „црноризце“ зване,
те смирене божје слуге, науци одане.
Шта видите? Црно руно од главе до пете —

у сваком јајету длаку, одсад ће је ваљда тражити само онде, где је може и наћи.

„Дрешков Рабош“ прошао је кроз пургаторијум, из којег из лази чист и пречишћен.

Ми му пријатељски честитамо. На сад

Новим хуком нек полети
Старој мети.
Старим жаром нека зове
Снаге нове.
Ора ј' чистит' с права пута
Хрне трица, —
Ал ту треба ојачаних
Метличића. **Ст.**

Ћира. Сад тек износе француске новине што смо ми давно чули, т. ј. како је скончао негдашњи зао дух Србије — Блазнавац.

Спира. Шољу теја, коју је спремио онда младом кнезу Милану, морао је сам да испије. Хтео је да виче, ал је увидео да би му вика била узалуд.

Ћира. Јесте, **вика** би му била **узалуд**. — па зато је др. Владан и казао, да је Блазнавац умрьо од „Morbus **Ludowici** “

Ћира. Јесте, то је хтела да буде последња шоља. Али Блазнавац је и пре тога частио младог кнеза неким чудноватим тејом.

Спира. Да. И то је тај теј, од кога се Србија и данас зноји.

Ћира. Дај боже, да јој болест изиђе на зној, — а да не изиђе на крв.

П у с л и ц е.

□. За време бављења немачког цара у Русији принц Кобург једнако је штуцао. Мора да га је ко негде спомињао.

♂♀. Међу кривицама краљице Наталије навешће се и то: „како се сме њена рођака звати **Моруси**!!

†. Кад је краљица Наталија била у Бечу било је увек пуно полицаја око њена стана. Кажу да је то урађено из велике нежности, да би се краљица у Бечу осећала, као да је у Београду.

‼. Престолонаследника српског несмемо питати: кога воли, тату или маму? — јер кукавно дете у невољи својој могло би се збунити на реч: та-му.

та нема вам ту белине баш ни зере клете!
Па и вода што је пију, пуна је црнина,
јер и причест, света тајна, од црна је вина.
па пређимо „црним пољем“, од цвета до цвета.
Чим се пишу календари и закони света?
Са црнилом — то већ данас свако ђаче зналце —
па баш за то од њих тол'ко користи имаде.
па рец'те ми ког песника, ког је вама драго,
који није црне мисли у стихове слаг'о?
Црно вино, црне очи, а још црње преме —
то су за њих свакидашње, најмилије „тѣме“.
Па је л' ко год жељан славе — нека само каже!
И ту богме црна боја најбоље поважe:
сало брајко, црно перо међ' прсте уштипи,
па утроши још црнила сто хиљада капи,
па надрљај на хартији сто хиљада реди,
па не гледај шта си пис'о — јер шта ти то вреди?
Ма то било лудо, пусто, гурано и слепо —
наћи ће се, ко ће рећи: „*Јуж, ал' је то лепо!*“ —
Тако сам се исто и ја досетио вешто,
на сам лепо без по муке, стек'о славе нешто,
те не могу већ да ме се наглеђају доста.
Него кад се позавири, ствар је сасвим проста:
тромим више црне чаби, него бистре воде.
Шта беш, кад свет сваштa воле, што у очи боде?“. . . .

Ту је шегра мало заст'о, у мисли се дао,
док му Лука не подвикну: „Зар си опет стао?
Ха, лењштино, запамти ћеш, како се не ради:
целог дана нећеш јести, ма скап'о од глади!“ . . . .

а мудрица погну главу и опружи краке,
те одгега и замаче низ ситне сокаке.
Мали Паја из далека дивно се свему,
па уздахну тешким срцем. „Благо си га њему!“ —

II.

Допала се нашем Паји маскарада ова.
У глави му засветлила нека мис'о нова,
те упита своје мале несташне другаре:
„Да л' примају другошколце међу димничаре?“
Другови га погледали, па га исмејали,
ал' па то га поутеши неки шврћа мали:
„Не разуму ове моле, шта ти срце жели,
већ ти питај мајстор Луку, шта он на то вели;
па решите л' то питање сретно међу собом,
јављаћеш ми после подне, пак ћу и ја с тобом.“
Ту се Паја позамисли, оде кући брже,
те све књиге купусаре у запећак врже,
и довуче наслоњачу свога старог деке
до ормана, до мајчине „тајне апотеке;“
па кад виде, да му нико у послу не брани,
шчена боју, што му мама обрнице прани
намаза се, намрчи се, нигде бела места;
па кад и то вешто сврши, кад и масти неста,
Журно прође огледалу, смејати се стаде,
што му таква красна мис'о данас на ум паде,
а од смеја, тешка смеја, све га сузе топе;
п'онда скочи на столицу и на сто се попе:

(Продужиће се.)

д. Његова преузв. бан Хедервари био је позван на двобој. Но пошто се тај посао не слаже са достојанством бана и „Тисиног хусара“, припуштио је, нека се дуелира Флоке, председник министарства велике Француске.

∞. Представка нашег школск. савета није ни прочитана у хрватском сабору. Е, али Срби посланици то нису ни тражили. А и ко би тражио тако ситне ствари, кад се може добити што крупније.

○. Можда се мислило, да та представка не иде на добро српске автономије, јер је на њој потписан Анђелић. Ако је тако онда се још може и опростити. Али то је требало пореком рећи — па да нам бар мало одлане.

✕. Од новина које излазе у Србији једино је „Видело“ које нема брњице на устима. Па и оно не спомиње ништа о брачној срећи краљичиној. Ал оно можда има брњицу на ушима па није ништа чуло.

⁂. Нашле се кости последњег краља босанског Томашевића; — све су кости на окупу, само нема ребара. Хеј, да су босански краљеви били јачих ребара, не би и т. д. и т. д.

⊙. Ако ћемо по старом српском обичају, кости последњег краља босанског требало би вином окупати. Ту би окупацију могао допустити какав нови берлински конгрес.

ℳ. Да лепо ли мирише најновије књижевно дело српско-црногорског кнеза Николе.— Ух, како је свеж друкчији Миланов *Погони Абен-сераж!*

|||. Разумем сва нова имена наших села; али зашто се Уздин назвао Озора, то ми не иде у главу. О зора наша нећеш сванути од помађаривања српских села. Али може доћи и поред свега тога.

†. Кобург показује Бугарима своју жељу, да би радо и даље остао. А они се чуде и вele: О иди те, молимо вас.

V. Тиса је већ тако сед, да би могао пустити, да сад други седе (на његовом месту).

ooo. У Новом Саду показује се за новце риба, која је прогутала човека. А на дну мора показује се без новаца много људи, који су прогутавали много риба. (Мило за драго).

Нова басна.

Из нашег . . . хтедох рећи — старог кокошијег света.

Сред дворишта, к'о на стражи, стоји пет'о стари,
па премишља сам у себи неке важне ствари.
Око њега кућна чељад, поданици смерни;
цео харем лепих була — кокошака перни';
а око њих пиладији, жутокљунци мали,
чепркају, трче, пиште, на пос'о се дали.
Стоји хука, стоји дрека оних тића сиви' —
а матори занемели, не чују се живи!
Гиган мисли и мудрује к'о филозоф прави;
најзад нека крупна мис'о сретно му се јави.
Протегли се, ману крили и закукурека:
„Шта је вама, миле моје, данас крај менека?
Сто послова, сто терета и стотину чуда
очекују брзу помоћ од вашега суда;
ал' у место да им руку — крилопомоћ — дате,
ви за све то драге, моје, и не шумињате!
Данаске ми нешто нисте за разговор орне,
а бриге нам ваља да су сложне разговорне.“
Кад беседник са беседом крају на крај стиже,
тад маторка нека гојна приступи му ближе;
поклони се и загука са нежни јој гласи:
„Ви сте, драги, добра срца и мудрост вас краси.
С вашег знања, вашег грла и шарна одела,
познаје вас и поштује царевина цела.
У присуству вашем зборит' озборио је за ме,
а то мисле и остале покорне вам даме.
Но кад треба, рећи ћу вам — молим, с допуштењем —
моја личност не слаже се са тим вашим мњењем.
Баш те бриге, што нас трују, што нам ране дубе,
везују нам смерни језик за сићане зубе;
јер, молим вас, ко ће знати, где се правда скрива,
кад се завист јаж и пркос по њој утркива?
Где владају дивље страсти, ту истина страда,
а од дреке никад добра, никад сретна рада.
„Искуство нам ћутат вели“, док год басни граја,
док пилићи коло воде и какоћу јаја.““

Нравоучение:

Свака басна има своје „нравоучение“,
тајни наук ког' се њоји под кецељу крије;
па и ова моја басна, тога се не срами,
а шта жели, шта захтева, знате већ и сами.
но ко и ту слепоследно, баснословно гледи,
нерујте ми, томе ништа причати не вреди.

С. Л. Л—ић.

Из позоришта.

Прва пријa (која је први пут била у срп. нар. позоришту,: Синоћке сам, драга моја, имала „фришке“ забаве. Била сам у „театору“.

Друга пријa (која никад није била ни у једном позоришту): „Глете, молим вас! Па како вам се допада?

Прва пријa: Особито сно се забављали. Они наши „театраши“ изигравају врло „фино“. Само не једи, што у публици много пљескају рукама, па се, знате, увек — пробудим.

Два добра суседа са села дошла први пут у позориште. Наравно, да им је све морало изгледати необично и шарено. Док се престава није одпочела, седили су, слушали музику и пиљили у завесу. Наједанпут завеса оде у вис и престава се почне. Комад се почињао са неким дијалогом, а говорило се нешто тихо, поверљиво. Један од ових двојице божјих људи, кад је видео, да се ту ради нешто „тајно“, повуче свога суседа за рукав и рече:

— Комшија, ајдемоте мало на поље; видиш, да људи имају нешто на само да диване!

Споразумеше се и одоше.

Та иста два брата после неког времена дођу опет у позориште. Престављала се чикијева „Црна нега“, а представа је текла складно и одмерено. После представе уђита их неко, како су задовољни са игром наших глумаца, а онај исти браца само се почеша иза ува:

— Та оно, знате, лепо је то. Било је пуно света, а Цигани свирају боље него они код нас. Што се тиче, ми смо контени за те новце, само нам је жао, што нисмо видели „Црну негу“.

Прибележио **С. Л. Л—ић.**

Милосрђе.

Ал' је госпа Цаја
срца милостива!
животиња многа
код ње вам ужива.

Ту су мачке, вашке,
голубови бели,
и папагај брбљав
овде се весели.

А тицама малим,
не зна се ни броја,
изнаде их овде
Свакојака соја.

Цела кућа личи,
на зверињак нали;
а госпођа то је:
„укротитељ“, шта ли?!

Теш о јадном слузи,
кад што занемари!
Не набави храве
и све нужне ствари.

Јер госпођа Ца а,
има срце меко;
(ко је *ближе* не зна,
онако би рек'о).

Ал' ономад дође,
просијак на врата,
па изгуби службу
кућарица Ката,

Што је комад хлеба
оном бедном дала!...
(како би се сада,
госпа Цаја звала)???

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мала Фема видела децу, где се играју у авлији, па и она хтела, да се помеша у њихово друштво, али спуштајући се четвороношке низ степенице, оклизне и скотрља се доле. Није се нигде озледила, али је од страха надала страшну дреку. Ја је подигнем и почнем је тешити: А! Скочила Фема, скочила Фема! а она напрчи уста и одговори кроз плач: „Да, кочила Фема! Кочи ти тако!

Док је мали Урош био још мањи, никако није умео да каже: Дај ми воде! Једном га баба натера, да сриђајући каже ту реч. Баба је изговарала напред, а он за њом: „в—о=во—д—а=да....“ „Дакле, шта је то?“ Он се мислио и мислио, па најпосле смислио, те избаци: „То је — „бу!“ (Тако се онда на његовом језику звала вода.)

У спаваћој соби урошевој увек горе жижак по целу ноћ, као обично где има мале деце. Једне ноћи жижак се случајно угасио. Око неког доба ноћи Урош се тргао из сна и почео плакати:

— Мама, „ама! Где си?

— Ево ме, сине! Шта је?

— Мама, упали жижу, не видим — да спавам!!!

Кад је чика Миша долазио код милутиновог оца у госте, беху се искупила сва деца око њега, само се мали Милутин шуњао око њега поиздаље. Најпосле улучи прилику, кад је чика Миша остао сам, па му рече:

— Је ли истина, чико, шта ми је казао Славко? (његов млађи брат).

— А шта то?

Он каже, да ће ти мени дати сексер ако запитам.

Наравно, да је чика мишин цеп одмах одлакшао са једним сексером; али Славко се после клео својом брадом, да то није његово масло, него да је то Милутин сам измајсторисао.

Истина браца Милутин, кад год је одлазио код своје тетке, добијао је по парче „китикеза“ (сира од дугња), што му се особито допадало. Него никако му се није свидело то ситничарење на крпшке, па кад је последњи пут био код тетке, поче се увијати око ње:

— Је ли, тета, ти мене волеш?

— Дабоме, злато моје!

— Па што ми онда не даш то цело, па онда не бих ти морао долазити целе недеље.

Чика Сима.

Папучице!....

Папучице!... папучице!...
папучице мала,
колику си грдиу бригу,
многима задала

Великани... Луначине...
опробаних снага;
у кући су кроткост сушта,
смерност тиха, блага.

И у боју, и на збору,
свуд су снаге јаке;
али само у свом дому
уситне кораке.

А све с тебе, папучице!
папучице мала!
(Вели: да си надјачала,
и некога кала!?)

. . . . . .

Папучице... Папучице...
у најбоље жене,
нек те носи роми Даба
далеко од мене!

Др. Казбулбуц.

Шарени шљунци.

Пише за „Стармали“ 5-ко у Вршцу.

Једног дана седели су двојица у врту под шљивом и о свачем су диванили, најпосле, хајд и да загонетају. Запитаће Ника Јоцу, каже ти мени шта је то: са П. се почиње а има сваки вредан човек, када Јоца већ све речи наређ'о које почињу са П. рећи ће му Ника, видим да не можеш да погодиш; знаш шта је то? то је „Пар ципела.“ Ал сад ми реци шта је опет ово. Почиње се са Д. а нема сваки вредан човек. Кад је Јоца и речи са Д. све изређао, рећи ће му Ника: Видим да си будак и нећеш погодити; то су „два пара ципела.“ У исти нах паде са дрвета једна шљива, а Ника брзо га запита. Сад кажи ми још и ово шта је: „Спољa плаво, изнутра жуто, а у среди коштица.“ А Јоца ни пет ни шест већ рече: „Ти мислиш да ја то незнам, јел?“ Знам ја, — то су „Три пара ципела.“

*

Ово дана дође једном Фарбару нека жена из И. да фарба своју некадашњу венчану хаљину. Кад јој фарбар већ све „мустре“ у разној боји показа, а она никако да изабере. Запита ће је фарбар: На ко како би ви хтели, у каквој боји? На које му жена одговори: „Знате, мајсторе, ја би хтела да је онако као у маторог петла покат.“

*

Некога, који се сад скоро оженио запиташе, како је са женом задовољан, а он одговори: хвала Богу врло добро, па ако ми и будуће жене буду таке исте као ова, онда благо мени.

Све у своје време.

Ја и мала суседа ми гаравуша Цвета,
кад нам било обадвома скупа тринест лета
(од тог броја, кад се бројим, праведно подели,
на ме пада пет година, на њу осам цели)
кад нам било тринест лета, а ни цигла греја,
Живели смо к'о два цвета, као брат и сеја;
делили смо међу собом залогаје слатке,
златне снове, скупе часе, муњевите, кратке;
играли се — некад сами, а некад с другари —
„слепог миша“ или „жмуре“ или „жари бари“;
а када нас тешки пос'о, глад и умор спали,
онда због, леле друге, и другови мали!
— Таког једног важног дана, што их младост чара,
— а било то баш код оног кокошињца стара —
моја прија неке крупне наумила чине,
притрча ми, па ми рече: „Чуј ме лукин сине!
Ви'ш, цело нам друштво нека попанула чама,
а ту смо баш сви по избор, све господа сама:
ту је Миљка, Смиљка, Данка, Перина и Нова —
већ хајдете, да с' играмо малчице сватова.
Ти ћеш бити младожења, ја бајаги млада,
а господско друштво нек се по сватовски влада.“
Ја се на то на ну брецнух: „..Е, гле јако Цвете!
Та то нејде, драга пријо, ја сам мушко дете.
Мач и пушка, бојна игра за нас је јунаке,
а сватови и луткице за мекушне баке.“
Ражали се мојој прији, што је тако дирнух,
а ја парчић свог парина и у бој отиркух

Од тог доба минуло је годиница доста —
Од вижљаве, мале Цвете удавача поста.
Бујна младост, врело срце, наједрана снага;
погледа л' те — оле намет до стотину врага!
А и мене већ мрчила наусница мека,
друге мисли, друге жеље, друга сила нека;
све ми нешто срце бркље, све ми нешто смета —
ej, та богме није шала: осамнаест лета!
И како се ја и прија, дуго вид'ли нисмо.
Напишем јој једном ово „чувствително“ писмо:
„Ох, „анђеле“, „сунце“, „злато“, дај ми брза лека,
срце ми је шупља тиква, празно без тебека!
Све по њему неки андрак клонара и дречи,
а нема му. нема лека од јалових речи,
јер, знај, ти си — то ти јемчи свака ова словка —
ти си, „душо“, мога срца златна мишоловка.
Кад је тако, ти, разуми жељу моју снова —
Ево сада ја предлажем. — хоћеш ли сватова?“
Али прија, враг јој баби, одговара бесно:
„..Велика сам одвеh, пришко, за срце ти тесно.
Мач и пушка то приличи на таке јунаке,
сватови су за нас слабе, за мекушне баке...“
Прочит'о сам и уздан'о: „Е гле чуда саде!“
а нешто ми ко ваљушак, у гр'оцу стаде.
Попио сам силну „поду“, док ме бол умин'о
(аз', за чудо, још сад од ње з'ударам на вино!).

Опет прође девет лета, „или девет зима,
а ја још трајим дане самац међу снима.
У самоћи, то признајем, теретно се дише, — —
Ал онамад дође писмо, мени Цвета пише.

„Да л се још’те сећам старих плаховитих снова?
Сада опет ја предлажем. — хоћеш ли сватова?“
Ја се на то насмејао и у мисли дво,
Не би њојзи ни би себи да учиним жао.
Такав корак сад се добро премерити мора, —
А Цветино сад је лице већем пуно бора;
Та то није она Цвета. — то је нека бака. —
А на свету има доста младјих девојака.

С. Л. Л—ић.

Фридрих II краљ пруски пусти се на улици у разговор са неким младим човеком. Па га запита и то, које је вере. Младић му одговори: „ја верујем то исто што и мој кројач верује? — „Он је тога уверења да ће скоро добити оних 5 талира којих му дугујем“. К’ аљ се насмеши па му даде 5 талира да исплати кројача, па да од сада бољу веру верује. — Младић прими 5 талира, али тај му се новац некако измаче па опет не исплати кројача. — После неколико дана опази младић опет краља на улици; хтеде да му умакне ал није могао. Краљ га запита: Но, јесте ли променули веру. А младић се досети на одговори: „Ваше Величанство, какав би ја човек био, кад би за тријаних 5 талира веру своју променуо.

Богати Чикутин Голдштерн купи један спинхилук са лепом палатом. После неколико дана дође му надзорник и рече: време је већем да се леденица напуни новим ледом. Шта ћемо, милостиви господине, са старим.

Но на поклоните га сиротињи, рече милостиви господин, нови спаија.

А. Кад има човек заиста дугова преко главе?

Б. Кад има на глави шешир, који је на вересију купио.

У позоришту.

А. Ко је, бога ти, онај у трећој клупи, што те једнако тако оштро гледи?

Б. То је бивши будући моје садање будуће.

Професор хирургије наведе пред ђаке једног болесника и рече: Ено видите, господо, овај човек рана, јер га је у последњем рату згодило тане у ногу“. На онда окренувши се једноме ђаку запита га: „Но господин Н. шта би ви радили у овом случају.

Ђак. И ја бих рамао.

Синчић. Је ли, тата, јеси ли ти матер познавао много пре него што си је узео за жену?

Отац. Нисам. Ја сам њу *познао* тек на неколико месеци после венчања.

Питање једног путника. Али за бога, за што деца код вас иду босоногa.

Одговор. Е, знате, код нас се деца босонога рађају.

Кад је Чича Сима путујући доцне у вече стигао у гостионицу, нису имали ништа друго да му за вечеру дају већ само једног печеног голуба, — а чича Сима гладан као курјак. Наравно да му је голуб слатко пао.

Гостионичар га запита: Како му прија?

А чича Сима одговори: Врло добро; ал црна штета што је голуб, како би то био красан пуран!

Пресуда.

Судија. Пошто су четир сведока доказала да сте ви заиста то убиство учинили, то се осуђујете на смрт и бићете обешени. То је строга казна, али то је за то, да се други пут узмете ум.

— Је л’ истина, пријане, да ти је и четврта жена умрла?

= Јесте. Ал ја сам се опет оженио. Кад бог узима, што да не узимам и ја.

У дућану.

Мушторија. Пошто је овај ћилим?

Трговац. Седам форинти.

Муштр. Шта?! Седамнаест форината?! То је много; да ћу вам дванаест за њега.

Трг. Молим, молим! Нисте ме добро разумели. Ја иштем само седам фор.

Муштр. А, тако! Е онда ајде да вам дам пет.

На игранци подсео грчки младожења г. Н. младу госпођицу Олгу, на јој не да ни мађи, једнако јој приповеда о своме срцу и о свом нежном осећају. Уједаред застаде, погледа је и рече:

— Ох, госпођице, ви сте узданули!

— О молим, — писам. Само сам зевала.

Глиша: Знаш ли ти, Тришо, да је земља округла?

Триша: Та иди због, човече, ти ниси сам! Ко је то још чуо?!

Глиша: Душе ми, тако је! Учитељ ми је данас причао. Округла је — вели — баш округла, што’но кажу — к’о диња. Па још се окреће.

Триша: Е, где јако! Окреће се ваша глава. Где би се толика земља окретала!

Глиша: Та разабери се само! Сад је код нас ноћ, је ли?

Триша: Па то и сленци ниже, да је сад ноћ.

Глиша: Е, али сад је с оне друге стране дан. Ми сад висимо главом доле, као мува на таваници.

Триша: Ала си га и ти мудријаш! Мени ли ти то причињаш? Кад би ми, на прилику сад били окренути главом доле — онда би сва вода из бунара изцурила....

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Два филозофа се препирала, како би се могли друштвени односаји тако уредити, да сви људи буду срећни. У разговору рекоше један од њих:

„Батали, бога ти, ко ће свима људима намести колача!“

„Ја!“ — упаде Стева лецедер, који је из прикрајка слушао ту препирку — „па још и на претек. На прошлом вашару нисмо појели ни половину.“

Немојмо баш тако убијати мртва човека!

По смрти нашег незаборављеног Мите Поповића доста се писе по разним новинама о његовом животу. Ту се помиње и пок. архимандрит *Јулијан Чокор;* вели се, да се он (такође родом Бајац) истина, прихватио начас Мите, онда сиромашног ђака у гимназији карловачкој, али за то да му је Мита по кући морао радити таке послове, који нису достојни ђака. И том приликом обично се баци шака врло гадна блата на спомен човека, који сам себе више не може бранити.

Ми смо огорчени на тешку судбину нашег врлог Мите, па не премишљајући много, годи нам кад можемо излити сву срџбу нашу, ма над киме. Па дај Чокора, да се бар њему осветимо, за оно, од чега један део и други понеше на савести својој.

Ја мислим да нам тај посао не ваља.

Ја сам добро познавао пок. арх. Чокора. Нећу да узмем под обрану све мане његове. Али он није био најгори калуђер ни онога свога доба, а још мање му се тај епитет може пришити данас. А имао је опет и таких лепих страна, које ретко инајн калуђери — бар наши.

Даклем будимо справедљиви, — јер та прекомерна срџба на једног покојника не пристаје лепо корак уз корак уз пијетет према дичноме п снику нашеи.

Мита је код Чокора имао и на њиву, морао је прати и собе и степенице, — то је заиста посао, који није за ђака. Али онда је то било нешто обичајно, — та не *онда*, него запитајте и *данас*, н. пр. у Београду стотине ђака, који се зову „*Жичиће*“, какав их посао чека чим из школе дођу, а за ону худ коричу хлеба.

Уз пијетет, који осећамо према нашем Мити, лепше би пристало, кад би овоп пригодом поради ли, да се у опште поправи стање наших сиромашних ђака, — него што ударамо жиг на једног човека, који као калуђер није могао да се узвиси над криво схватање и над зле обичаје тадањег (и садањег) времена.

Још се и тога сећам, да је пок. Мита имао и доста лепих и благодарних речи, кад је говорио о пок. Јул. Чокору.

З. Ј. Ј.

Новије књиге и листови,

које уредништво прима у замену.

Serbisch-croatische Dichtungen. Deutsch von Svetozar Manojlović. Треће знатно умножено издање. У Бечу 1888. Цена 3 фор

Пламенови. Песме Радована Кошутића. I. у Н. Саду 1888. Парна штампарија М. Димитријевића. Издање пишчево. Цена 25 новч. или 60 пара.

Дечијка на стуленту. Песма Бранка Радичевића. Компоновао за певање В. Хоржишак а за гласовир ставио Х. Доубек. Издање српске књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду 1888. Штампарија и литографија А. Фукса. Цена 50 новч.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.
Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Ова се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кроништату** у **Ердељу**. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 5—8

КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и хар
из фабрике
ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и квалоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.
9—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЉЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

Бр. 20. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. јула 1868.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Часној конзисторији у Београду.

Пред висом, пред низом,
На дану, у ноћи,
Црква од вас иште
Отворене очи.

Власник иште друго, —
Шта? — послушност слепу.
Ох, пречасни оци,
Ви сте у процепу.

Али вас је седам
— Лица одабрана —
Сетите се седам
Христовије рана.

Судите по правди,
Судите по души;
Ал' по души својој
— Не по Милановој.

Може с тога бити
Муке вама свима,
Ал сећајте с' хаци-Ђере
И хаци-Рувима!

По закону само
Нек вам уста суде.
Како правда хоће
Тако нека буде.

Ком је трулеж мила
Нек се с њоме дружи.
Али црква неће
Да разврату служи.

Калимегданџија.

Разна наумпаденија.

Ала су скромни ти људи што се зову дописници мађарских новина. Ја сам то знао и пре, али сам се тек сад уверио, како сам прочитао „Pesti Hirlap“ од 18. п. р. Јула. Ту се налази чланак, који има наслов „Kis Sandor“. Ту дописник пише како му није дерогирало разговарати се са принцом краљевићем Александром. „Kis Sandorom“ зове га 1., за то, да не би ко мислио да се дописник Хирлапов разговарао са Великим Александром, као што би управо долико вало достојанству хирлаповог дописника, а 2., за то, што му је принц сам казао, да се окане титулисања, јер њему је дика, кад га такав шкриба по имену викне, — можда би му још милије било да су пили „брудершафт“, — али то дописник не каже, јер скромност је његова превазишла сваку меру пристојности.

На широко и на дугачко приповеда Хирлаповић, шта се разговарао са малим Шандорком. Шта је краљевић њему говорио, то тек само у кратко бележи, јер је главно оно, што је Хирлаповић њему говорио. Приповедао му је, како су богати херцози Естерхазије. Краљевић није могао да верује, да така богатства има на свету. Али ко би се усудио да посумња у истину хирлаповог дописника?! — Еле овамо, онамо, реч по реч и Хирлаповић се баци у позитуру неког проводаџије, — запита краљевића, биле узео за жену кћер Естерхазијеву. А краљевић је уздануо и рекао: „Е, кад би се така партија дала једном балканском краљу.“ — То је можда тако било а можда и није, — ал скромни хирлапов дописник познаје своју публику, и баба не прича сан како је сниђа, већ како ће Мађарима да се већма брк заошиљи.

Ето видите, кад озбиљни „Хирлап“ тако пише, како тек морају писати шаљиви мађарски листови!

Но треба што чути и из немачких листова. Један бечки лист вели, да је то све тричарија што се говори о незадовољству у Србији. То су, вели, Pistolenschüsse, који толико вреде, као онај дим који из њих излази. — али се онда нечему досети, па рече: „immerhin ist die Möglichkeit nicht ausgeschlossen, dass einmal ein Pistolenschuss fällt, dem eine Kanonade auf den Fuss folgt. — Даклем: кано наде. А чије су то наде, то нам овај бечки лист остаља само да нагађамо.

Чуо сам и то, да кијевску светковину неки називају Hexensabath. Пре светковине говорило се нем сабат (т. ј. њи у Кијево), али кад се пак шило, онда наравно да је сад сабат и то хексенсабат.

Уштипци.

Краљ Милан је отишао у брда. Бадава! неће ни тамо стајати високо.

* * *

Боље да је гледао у Србији „Брегово“, а не туђе брегове.

* * *

Чудо што не скрну у Будим и не оде на „Мартиново брдо“. То се бар могло од њега с правом очекивати.

* * *

Кад је краљ Милан рекао једном чивутском новинару да Словени Аустро-Угарске мрзе своју отаџбину, онда је сигурно судио по себи.

* * *

Ми смо знали да ће Кијево дати толико њима придике да „кипеду“.

* * *

Шта би данас казали чивути, да је св. Владимир примио пре 900 година уместо православље, мојсејову веру. Ако и не би казали „мој сејо“ (сестро) они би сигурно казали: „мој брат“.

Бука. Што се год деси на балканском полуострову, жидски новинари таки викну: „И томе су Руси криви!“

Шука. На последак могу то Руси још и поверовати, па рећи: „Е па кад смо ми свему криви, а ми ћемо доћи да исправимо!“ — Шта би се онда рекло?

Бука. Иди не булазни. Онда би се можда мало блажијим тоном рекло: „Ниси, ниси ти, брате, ничему крив; само се мани доласка и исправљања!“

Бука. Ја само не знам зашто је кр. Милан слао баш Протића у Висбаден да, да приволе краљицу на развод брака.

Шука Ето ти га на! Та ваљда тек неће послати Протићку.

Пуслице.

⊙. Кијеву неће Мађари да помоћаре име. Јер треба да искија ко се оданде врати.

ПОДЛИСТАК.

Црно житије,

ИЛИТИ

чађава повест, у којој се најцрњим мастилом описује како је бели Паја отишао у прњаке.

(Продужење.)

„Сад да има ко год очи к'о њурека јаја,
не би позн'о. да је ово онај бели Паја.
Још док одем међ' другаре, завидљивце саме,
ал' ће очи да набуље, гледајући на ме!
Ах, што ли си бледолика, природо ми кивна,
кад ми тако дивно личи боја жалостивна?
Но свачем ће бити лека (јест, док буде рđна).
Та пола је већ готово овог првог дана.
Срећно сам врло сретно, што је било теже:
подеране књижурине у запећку леже;
Сад још шију да закрпе табли и писаљци,
остало ће њих само к'о по тодиљџи.
Па будем ли и на даље воље тако јаке,
морају ме уписати у браћу прњаке;
и ако ми срдит бабо батином запрети,
тад ћу — њему баш у пркос — лећи на умрети!“

Тако Паја крупан рачун без крчмара гради,
док не дође кобни случај, да га изненади.
Сестрица му, мала Ката, одшкринула врата,
да провири, шта јој ради њен љубазни бата;
па кад виде, да код њега нешто чисто није,
стругну напрег да се мајци под кецељу скрије,
па у страху, јецајући, заграјла маму:

„Ох немој ме, драга мајко, остављати сану!
Роми Даба ено тамо на врх стола чучи,
у руци му грдне виле и од пакла кључи!
Па копите, па рогови — а лице му црно —
п' онда ово козје руно, што га је огрн'о!
Па како ме само гладно и страшно погледо'о!
Баш све 'нако к'о што ми је дедa приповед'о.“

Досети се мудра жена, какве су то чини,
да тај андрак мора да је њен синак једини
па истави лонце с ватре (јер се код тих справа
уски оквир пристојности радо претрчава —
на зло су вам увек брзи, а на добро спори)
те — кад Паја рачун сврши — пред њиме се створи
и протена:

„Шта је, Пајо, жељо моја жива?
Каква ли се с тобом опет нова брука збива?
Зар те томе научиле твоје књиге луде,
да лекедиш, да се мажеш и да плашиш људе?
Шта зар тако синак слуша своју милу мајку?
Зар си, лоло опет диг'о хајку на батаљку?
Сиђидер се амо доле, ти брљави праже,
да те мајка помилује, да ти нешто каже.'

□. Још се једнако вентилира брачно питање српског краља, — али има загушна ваздуха, коме не помаже вентилација, већ радикална дезинфекција.

—. Дакле још једне новине у Београду. „Српска реч“. — У имену уредника (Јаношевић) не видимо српску реч, већ само српски накалемак њ, да се Власи несећају.

‡. Сад је опет неки Хазелијус изумео најновије пушке. На онда да не буде рата, кад већ и лецови измишљавају пушке!

&. Радић ради. Ал Пакрац се гади.

♣. Млади краљевић Александар ономад је у Бечу први пут обукао дугачке чакшире. То јављају све новине, — али то није тако важна вест као н. пр. кад би се кр. Милану ократили рукави.

§ Арнаути нападају на Србију. Тако је кад Србија не сме имати пушака да се брани од Арнаута.

Старе ствари.

У Новом Саду продаје се данас старо за ново. Допао неки др. Ханзен, те даје хипнотичке представе, а свет се чуди и мисли да гледа нешто ново, до сад не виђено. Да чудних људи!

Др. Ханзен тера људима под нос неке сјајне призме, и њих за мало ухвати успаваност, не могу да отворе очи. И то је сад нешто страшно и — ново. Та још од пре Христа било је, да сјај заслепи људима очи, те после не знају шта раде. Тако је то било и после Христа, а тако је и данас. Једина срећа што сјај не може да заспе и заслепи свакога, а и др. Ханзен не може свакога заспе.

Но да видимо даље. Ханзен прође н. пр. некоме преко главе руком и тај заборави на своје име. Е боже таштали су му да је већ срамота. А овако има код нас сасвим друкчијих хипнотизера. Не прелазе баш руком преко главе, него преко свог џепа, а онај други заборави после не само на своје име, него и на народ свој и на поштење своје, па на поклетку и на душу своју. И зар то нису далеко „сјајнији“ резултати, но што их може да покаже Ханзен?!

Ханзен је рекао некоме човеку: „Ти си сад свиња“, а онај у хипотичном стању, почео тражити кукуруза да једе. Тако је јако био уверен да је он свиња. А зар је баш и то тако страшно, кад човек верује да је свиња?! А колико има свиња, питам ја, којима кажу: „Ти си баш човек“, а оне верују. Колико има ништавих створења, те кад им кажеш: „Ти си племенит, ваљан, добар,“ а они акурат мисле да је тако и тврђе су убеђени о томе, но они, којима Ханзен нешто сугестира.

Много се допало и то, кад је др. Ханзен рекао некима: „Ено анђела“ а они вероваше и падоше на колена. Свет их исмејао, а таштао Ханзену. А колико је нас, питам ја, и без Ханзена, клечало пред неким анђелима, говорило „анђелу мој!“ а често заиста не беше од анђела ни — трунк.

Познао је Паја ома, да ће бити чуда,
па кад виде, да је тесно, да се нема куда,
досети се да превари своју маму луту,
па јој рече:

„Драга госпо. на кривом сте путу.
Варате се, кад ме тајним именом зовете;
јер ја ниг' се зовем „Паја“, ниг' сам ваше дете.
Ваш је Паја лица бела а руке му беле,
а моје су, ето вид'те, сасвим друге „феле“.
Порекло се моје, госпо са вашега води:
ја сам, знате, мајстор-Даба, што по црепу ходи,
што по крову, по тавану и димњаци кружи:
на сам дом'о, да их питам како здравље служи.
Како видим, све је добро, није им ни прага!
За то — због ог! Љубим руке, моја госпо драга!
Морам ићи, јер су скупи часи мога бденья.“

Јест, ал' добра домаћица беше друга мисао.
Није хтела, да умакне тај брижљивац мили,
а да му се на посети чиме не захвали;
већ ти вредног „мајстор-Дабу“ — да неједе по црепу —
нажуљила напућицом по пражњем репу,
а он ти се стао драти, као да га секу,
к'о да му је то прилика у његовом веку!
Сеја Катa украј врата из потаја вири,
мило јој је што напућа нечастивца смири,
па се смеје, па се свети своме браћа Паји,
што не уме сам у себи бољу да затаји.
Но то није од ње лепо, што се браћи свети,
јер напућа може лако и до ње допрети.

И тако је грешни Паја, кад се није над'о,
због чађавих својих жеља ђаволски настрад'о;
ал' к'о вели: па младо је — па ко за то мари!
„Ти од тога деца расту“, вели наши стари.

III.

То је било, па и прошло, као прамен дима.
Од тог' доба до данаске пет година има.
Пет година — неком прне а неком сјајне —
одзвраће у недођии прошлости безкрајне.
Пет година — пет векова — ал' за нашег Пају
пет гусака што о себи рачуна не дају.
Е, да богме та и он је знао нешто стећи:
пет лета је маторији и за педаљ већи.
Страћно је пусто време, у ветар протрк'о,
а пролетос и са школом рачуне побрк'о.
Но ко за то да га кори, ко да му замера?
Та ин'о је човек с њоме велика „малера“:
у књизи је наш'о длану већ некол'ко реди,
па од тада, ама просто, ни да је погледи!
Кад је бабо вид'о шта је, било му је жао,
ал' га најзад мајстор Луки за шегрта дао.

(Свршиће се.)

Но узмимо н. пример и Германа. Њему се рекло: „Ти си сад патријарх српски“ и он верује у то, ма да цео народ заједно са автономијом види да није тако. Ето ту и без Ханзена верује неко и оно што није.

Па шта велите о краљу Милану? Зар је њему Ханзен удио у главу да је каваљер? Зар су га хипнотисали пре но што поче у то веровати? Боже сачувај! Учинили су то Чивути и без Ханзена.

Но из хипнотисма има и бућења. Ханзен само дуне! Па и без Хансена је тако. Чим дуне онај прави ветар, одмах се многи разбуде и попадају из њихових лажних умишљаја.

Дакле као што се види Ханзен нам није показао ништа ново и ништа необично. +.

Карлсбадијаде.

I.

Карлсбад је бања красна,
— један, два!
Али треба каса масна,
— то се зна.
Који нема стотиначе,
— две и три,
Овде бифтек ретко жваће,
— бога ми!
Болесника има доста
увек ту;
Прије зоре пију воду
кључалу.
Ту се стомак добро чисти
— das ist wahr;
Још боље се кеса чисти
(стара ствар).
Па ја опет песму певам
њему сад, —
За плакање и код куће
имам кад.

(На „Mühlbrunn“-у.)

На свечари вино пити
То ствар није врло лака;
Ал и Mühlbrunn, и он пите
Почврсти јунака.

III.

(На „Sprudl“-у.)

Свирка свира, срце дира,
Редом се машира.
Ал чим црево крене лево,
Севај, браца Стево!

IV.

(На „Felsenquelle“)

Лепо ти је овде стати,
Милине се нагледати.
Ал и овде, ка и свуда,
Има доста Јуда.

V.

(На „Bernardquelle.“)

Иџиг каже: платио сам
За „куртаксу“ доста, —
Ал ћу и да липам воду
За четири госта.

VI.

(У „Jägerhaus“-у.)

Свега доста, изобилно,
Оскудице није;
Само, само, само, само
Да је — јефтиније!

VII.

(На „катаринином вису“.)

Овде многи људи
Забринути стоје, —
Свако с' себа Катарине своје,
Ја се сећам моје.

VIII.

(На „Hirschsprung“-у.)

Ал је лепо овде бити,
У природи боравити;
Ал би слађе било још
Да ми оста који грош
за потрош.

IX.

Ретуркарто мила,
Ох, ала те љубим!
Ох ала те чувам
Да те не изгубим.

Да тебека није
— Ај муке тешке!
Казбулбуџ би мор'о
Ићи кући пешке.

Др. Казбулбуџ.

Грађа за нову енциклопедију.

Незабучним редом или забучним нередом.

(Продужење).

Загреб = Главна варош Троједне краљевине, — по они, који траже да из ње што више за себе заграбе, зову је „Zágrab“. Ал прави ће Загреб бити тек онда, кад најамници туђих тежња из њега загребу.

Бундева = плод који неким људима изникне на петељци врата.

Крчмари = једини људи на свету, који треба да буду што више у крчми, ако хоће да прокопцу.

Пургаторија = о тој институцији, до душе православно веровање не зна ништа, али у пракси тога и у нас има. Српски се то зове казамате. Из казамата може грешна душа да изиђе тако чиста, да може одмах доперити и дотодорити се до рајске сфере највише.

Берберн или **Брадобрије** = људи, које Анђелић *патронизира*, да их тако одврати од њихова заната (а то му саветује његова брада).

Шта је...

Шта је теби, Јело, —
Што не играш коло?
Тугу срца твога
Ја би знати вол'о.

Шта је теби, душо,
Тужна, сетна, јадна?
— Али Јела ћути
Као стена хладна.

Шта је теби, Јело. —
Муку ми не дуљи!?
— „Мани ме до беса,
Цинела ме жуљи“.

Ђакеља.

Покојни Швица и Енглез.

Путујући једном на пароброду чује пок. Швица, како за једним столом неки Енглез нешто важно приповеда. Швици се већ из далека учинило да Енглез лаже, за то се примаче ближе, мислећи у себи „овом човеку можда ће требати лека“.

Енглез је немачки приповедао (јер иначе враг би га разумео). Баш кад се Швица друштву примакао, поче Енглез приповедати каквог је коња имао. На томе коњу увек је могао за један минут читаву миљу претрчати.

Швица се мало накашља на ће рећи једном познатом ђаку до себе: То је све ништа, — ал да ја њему приповедим о моме коњу; имао би шта чути.

Енглез опази да Швица има неку приметбу и даде на знање да би је радо чуо.

Сад Швица поче приповедати о своме коњу. Приповедао је српски, а Срби (ђаци ђаволи) слушали су га најозбиљније. Слушао га је и Енглез, ма да није разумео ни беле. Но ђаци су то после Енглезу растумачили.

Ево шта је Швица приповедао:

„Једну миљу за један минут претрчати, то није ништа. То код нас у Сентомашу може свака рага. Ал што сам ја имао шарца, то је био коњ. Знате ли је Сентомаш, а знате ли је Варадин (Нови Сад). Ја сам на мом шарцу сваки дан најмање пет пута бацао у Варадин на чашу пива (онда још нисам тачно сам). Е, ал какав је то био трк! Наш сен је све заостајао иза нас. На кад ја у Варадин, морам још по минута да чекам, док ми сен стигне. — Једаред се мој шарац разгорошадио, а ја да га укротим, ободем га мамузама на отпрчим на њему неколико пута око вашаришта. Док сам тако укруг јездио, увек сам пред собом видио своја леђа. — и једаред, верујте, мал ниссам сам себе претекао“.

Кад су то Енглезу растумачили, изгубио је вољу даље да приповеда.

Нова.

Неће да буде касир.

Kolbász János неће ништа
Да буде касир.
Он се иште у пензију,
Иште се у мир.

Ама за што? — о томе су
Мњења врло разна;
А у ствари, то је за то,
Јер је каса празна

Ђакеља.

Ча-Перков говор.

Сећам се из мога детињства кад су наши сељани једногласно изабрали ча-Перу за кнеза, — јер на брзу руку нису имали бољег.

Онда се ча-Пера бацио у позитуру и држао је овај говор:

„Браћо и народе! Пријатељи и знајеми. Фала вама на вашој љубезностојности, којом сте ви мене као првог човека унапредили на прво место. Перко зна шта је фала, ал не зна шта је шала. Мене не можете ни преварити ни намолити ни подмитити. Ја ћу да вам судим, али ни по кумству ни по деверству; ни по бабу ни по стричевима; ни по Петру ни по Павлу. Једном речи, ја нити ћу бити партајичан, ни непартајичан.“

Ђакеља.

Црно или бело?...

Пев'о би Вам, ал' ми нешто
грло, гле! промукло
(дошао сам јутрос кући
кад је „седам“ тукло)
Братија ни није дала
целе ноћи мира,
певало се, играло се,
(а вино ка' шира!)
Имали смо свирку изгодну
брат' Нешу гајдаша,
кад забрује гајде само
одма звекет чаша!
Па попевка, па весеље
до зорице беле,
(нека браћа међу собом
већ пол'-пце деле)
а жене нас испод ока
тек онако гледе,
боме неке при том увек
црвене и бледе!...
Све је било тако красно
све у своме реду,
људи који несму љубе,
не имсле на беду,
само... само... појутарја,
да бар како нема,
или да се после њега
не мора да дрема;

али ево данас мени,
(тешко да сам сам)
навук'о се на трепавке
неки дремљив мамац,
глава бучи, зуји, пуца,
ломно цело тело. —
Ко је ли је узрок Боже:
„црно" — или „бело"?...

Др. Казбулбуц.

Пословице,

дотеране на калуп времена.

Није ком је суђено, већ коме је још у истражном затвору плаћено.

Два дешњика ораху разбијена војска.

На клизавом путу и крај клизне и падне.

Ди је салама ту је слава.

Луд се „Виделом" не тражи, — ал се и без „Видела" наће.

Што ближе Нишу, све чивутскије пишу.

У друштву се и жена покалуђерила.

Путуј, игумане, не брини се за Бугарску!

Во се за рог веже; човек за језик; а жена за свашта пре, само за језик не.

Л.

Девето чудовиште.

Седели смо данас
нас четири друга,
и вршили дужност,
свога делокруга...
Пили мало вина,
а повише воде,
(да промене речи,
гле, слагачу згоде!)
Па и кану цркну
из филџана мали,
посркасмо, па још
нико — не запали!
. . . . . .
Да четир мушкарца
у друштву се нађу,
а у диму густом
да не траже сласти,
смешно је и касти;
Ал тако је било
тог осудног дана, —
јер ни један нисмо
имали дувана.

Др. Казбулбуц.

Слеп и млеко.

— Из индијске збирке гр. Л. Н. Толстоја. —

Један слеп од рођења запита окатога:

— Какве је боје млеко?

Окати рече: — боја је млека иста, као и у белог папира.

Слеп запита: — зар и та боја исто онако шушти под руками, као и папир?

Окати рече: — не, она је бела, као и брашно што је бело.

Слепи: — а! дакле је и она исто тако мекана и ситна?

Окати: — није, него је само тако бела као бели зец.

Слепи: — гле, на зар је и боја брашна исто тако мекана и косната, као и зец?

Окати: — та није, човече, него је иста така, као што је белина у снега.

Слепи: — дакле хладна као и снег?

И колико је год окати спомињао примера, слепи никако није могао појмити — како изгледа бела боја у млека.

Небо и земља.

„Небо је високо" —
Стоји раје вриска.
— Није небо високо;
Већ је земља ниска.

Шипер-Пеја.

Из наше торбице.

Узеле калфе шегрта у подсмех. — ал он је имао оштар језик, па им на свашта доскочи.

Онда га оне запиташе: А имаш ли ти кога паметнијег код куће?

Шегрт. Код куће су ми сви паметнији; — ал овде нису.

Један чивутски галантом, који је добро знао да госпођица Милева не зна мађарски, зазвршти је на балу ослови мађарски.

Ал госпођица Милева знала је опет да Чива не зна француски, па му стаде нешто парлирати.

Сви прснуше у смеј кад видеше како је галантом ускубурио.

Један несношан гост уђе у двориште и запита домаћиновог синчића:

— Дерање је л' ти код куће отац.

Синчић. Молим, ја нисам деран, — ал биће деран, ако кажем да је код куће.

А. Узајми ми пет форината.

Б. Ваљда нисам пао с крушке да ти узајмим, кад знам да ми нећеш никад вратити.

А. Ал ако ми не узајмиш, ни онда ти нећу вратити, па један ти је враг.

Верност.

„Лепа ли је госпођа Милева,
прно око као мућа сева,
коса густа као мека свила,
струка танка као горска вила,
а устанца баш за пољуб сретна;
баш би да јој познам мужа сретна.“

„Мужа њена? Њега да познате?
Та ви њега већ одавна знате!
Јесте л' вид'ли овог што се клати
око куће и њезини врати?
То је муж јој, (к'о што неки кажу),
а он ви'те, сретни, — — чува стражу!“

„А од кога он да стражу чува“?
„Да му жену — петар не одува!“

Др. Казбулбуц.

Вубнуотека.

„ — — *Када се веже српска железница са Бугарском — а то већ неће* бити давно — —“

„Бачванин бр. 27.

Један богаташ, шири него дужи који је био познат као јака изелица, потужи се једарех своме пријатељу доктору, да је изгубио апетит. — „Шта!?“ одговори доктор, „ти изгубио твој апетит?! Ух, само да га не нађе какав карловачки благодјејанац, — то би била ужасна несрећа!

Вандрокаш уђе у кућу и замоли да му уделе коју крајцару.

Домаћин му рече, дађу ти док други пут дођеш.

Вандрокаш се наљути на одговори: „Дајте ви мени сад. Јер ви не знате колико ја преко године штетујем због те проклете вересије.

Газда Ђока потоди новог кочијаша, који до онда ни‑ д није кочијашио. Први дан рече му: „Јошка, ево ти коломаз иди на намазн каруца.“ — После једног сата дође вредни кочијаш и јави газда Ђоки: „Господар; ја сам намазала каруца. Намазала сам сва, од горе до доле. Само осовина њисам, јер су точкове на њу“.

Славни виолинисгта Саламонс учио је младог енглеског краља Ђорђа III. на виолини свирати. Једарех га запита краљ: Јесам ли већ добро напредовао? На то му одговори Саламонс: „Ваше Величанство, ја имам ученика од три прсте. Први разред чине ђаци, који још ни мало не знају свирати. Други разред чине, који рђаво свирају. А у трећи разред долазе који добро свирају. Ваше Величанство већ је у другом разреду.

Рачун на поштене људе.

Неки предузимач у Америци предузео је да ископа један бунар. Таман он са бунаром готов а бунар се сруши, јер је тих дана падало много кише. Предузимач се само почеша иза увета, али се брзо утеши. Он се сакри иза неког зида а крај бунара остави свој шешир и штап. Не прође дуго а око бунара поче свет да се купи, јер видевши шешир и штап свако је мислио да је ту човек заспут. Отрчало се брзо по ашове и мотике и у страху да се жив човек под земљом не удави благословене многе ручице брзо бунар наново ископаше. Али кад човека нигде не нађоше, свет се разиђе куд који.

Сад Американац тријумфирајући изађе из свога скровишта; мило му беше што сада не мора сам бунар наново копати, па смешкајући се рече: Још неће свет пропасти, још се може рачунати на поштене људе, који помажу у великој невољи.

Ребус

српско-немачки.

Новије књиге

послате уредништву на приказ.

Јована Вошковића Скупљени списи. Свеска II. — О српском језику. У Београду 1888. У штампарији краљевине Србије Цена 1 фор

Невенче. Књига приповедака од Браца Јове. Издање срп. књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду. 1888. Цена 40 новчића.

Из Италије. Новеле Павла Хајза. Превео Јов. Грчић. Издање српске књижаре Браће М. Поповића. У Н. Саду. 1888. Цена 40 новч.

Ковиље. Венац приповедака младим пријатељима од Брате. I. свеска. У Н. Саду. Штампарија А. Пајевића. 1888. Цена (?).

Плакнови. Песме Радозана Кошутића. I. У Новом Саду 1888. парна штампарија М Димитријевића. Цена 20 нов. или 60 пара дин.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно по-

имевше износимо, да нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоње, те у корену затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци дугује	16.—
2.	Тодор Коњовић трговац у Мохолу . . . . „	18.70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу . . „	6.70
4.	Дане Бољанин, Шикаре код Оточца. . . „	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингула. . . . . „	4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Мошорину . . „	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци . . „	8.70
8.	Госп. Н. Н. у Срп. Црњи*) . . . . . „	8.70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt* . . . „	17.47
10.	Ј. Е. Тијерину, у Оравици . . . . . „	3.75
11.	Ристо Ј. Перотић, Мостар . . . . . „	79.65
12.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . . „	50.—
13.	Ј. Трнокућини, негде у Босни . . . . „	21.30
14.	Јосеф Бирра, трг. у Бошњаци . . . . „	4.66
15.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку „	16.17
16.	С. Д. Никовац, сада у Срему . . . . „	13.88
17.	Платон Соларић, парох у Катинци . . . „	10.80
18.	Књижара В. Шмита на Рађеци . . . . „	34.81
19.	Јулијана Плавшић, учитељица у Варади . „	6 —
20.	Б. Гавриловић, трговац у Новоју . . . „	7.43
21.	Св. Симковић, учитељ у Крв. Цркви . . „	6.40
22	Нико Радетић, трговац у Приједору . . „	20.50
23.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . „	17.16
24.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново . . „	11.33
25.	Љубомир Тодосић, трговац, Маргитица . „	14.59
26.	Спиро Будисављевић, Керепица . . . . „	20.14
27.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди „	19.20
28	Паја Танасијев, учитељ у Моленци . . . „	7.94
29.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . . „	8.70
30.	Н. К. Пузљевић, Ст. Вамежди . . . . „	8.70
31.	Јово Поповић, учитељ, Војвић . . . . „	8.90
32.	Јоца Дреновић, сребрнар, Стапар . . . „	5.97
33.	Паја Митровић, Ораховица . . . . . „	7.30
34.	Стеван Урошевић, Шид . . . . . „	8.70
35.	Нестор Милетић, Плашки . . . . . „	12.65
36	Гавра Гринкут у Загребу . . . . . „	39.74
37.	И. Хамершмид у Вршцу . . . . . „	14.48
38.	Д. Кнежевић, Медина . . . . . „	6.12
39.	Св. В. Милић, Ст. Градиште . . . . „	8.—
40.	Јаношић Поповић, проф. у Сријему . . „	37.63
41.	К. Николић парох у Келеу . . . . . „	35.—
42.	К. Поповић трг. у Слатини . . . . . „	71.70
42.	Васа Јовановић, општинал. Сен. . . . „	8.—
43.	М. Марјановић у Голубинци . . . . . „	10.87

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још много друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожурје сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

*) Овог господ. позивамо парочито нека одмах свој дуг пошље, иначе скупе ће га стати препаза, коју ће на туђе име учинити.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

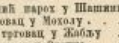

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОПИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО

ОГЛАСИ.

„НОВИ ВАСПИТАЧ“

ОРГАН ЗА ПЕДАГ. КЊИЖЕВНОСТ.

Са VI. св. завршено је прво полугође овом листу. Досадањи одзив срп. учитељства и пријатеља педаг. књижевности учвршћује ме у убеђењу, да нам је овакав лист доиста потребан. За то молим све дојакошње моје претплатнике, да ме и надаље потпомогну.

Нових претплатника могу примити само још око 40. А да би и новим на и дојакошњим претплатницима могао послати и I. св. *то и овог позивам све оне, којима сам ту I. св. послао а листа не хтедоше држати*, да ми је одмах о моме трошку врате.

Новци и све остало нека се шаље на моју адресу

М. НЕШКОВИЋ,
Pavlovci per Iregh (Syrmien).

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Ова се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у **Кроштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 5—8

KACE

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Паруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

9—18

У Новоме Саду 31. јула 1888.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге краљев: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Најденића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernal-er Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Најденића у Нов. Саду, за Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Над гробом Светислава Николића.

(Кр. комесара над шајкашким ритовима.)

Није био „омладинац“,
Није им'о српско мњење,
Ал баш то му „горе“ стекло.
Безграничпо поверење.

Дадоше му дивно место,
Таквих места мало има,
Тиса га је постављо,
Баш над тиским ритовима.

Пошљи неког у рит само,
У риту се лако кала,
И он оде да се тамо,
Преко грла сав *завала.*

Да је био „омладинац“,
Неки б' рекли: „*Сви су такви*“,
Ал од њихих ваистину
Ко Николић није сваки.

Много знадем који краду
Па им буде како коме,
Овај један себе уби,
Други нами шију ломе. +.

Политични преглед.

Нико није код куће. Краљ Милан је отишао у Штајерску, вала да измисли какав нов штајер, Герман је у Глајхенбергу; смрди му у Карловцима, па је отишао да се намирише јелових дрва; само да не заиђе у каквој шуми, могао би распалашта све Јелене (ал да, ово се пише малим печетним словом, дакле: јелене). Др. Стева Павловић, уредник „Нашег Дабе“, узјахао на неку туђу песму (он увек радо јаше на туђим песмама и критикира их по познатој манији, хоћу рећи манири), па отишао на крилима „Мале Поетике“ у Будимпешту, да нађе кору хлеба од свога конкурента „Српског Дневника“, надајући се, да ће се овај држати оне хришћанске речи: „Ко тебе камењем, ти њега хлебом (— па ћеш далеко дотерати!)“ Није код своје куће ни принц Кобург, који се више осећа да је као у неким гостима у Бугарској, само је та ђаволска разлика, што он части и гости Бугаре т. ј. њихове ненаситиме министре, место да ови њега као своја милог и драгог госта части. Најпосле и та њихова заједничка тиква мораће скоро пући, јер ко се тако дуго на једном месту гости, тај мора најпосле или пући или утећи од силне части. Никола Христић није сасвим „код своје“ куће; него што се за њега каже да је *капелар*, то није истина, он је већ одавно *штаб* софицир. Алекса Илић, прота београдски и уредник „Хришћанског Весника“, што доноси кадене придике, отишао је у Холандију, да тумачи краљици оне чланке из „Хришћанског Весника“, који говоре о разводу брака код православних, и по којима се сваки муж може растављати са својом женом, чим нађе млађу, лепшу и богатију; привола женина није ту нужна по канонима вселенског сабора држаног у редакцији „Хришћанског Весника“ под председништвом седога патријара Николе Христића. Није код куће ни просвета у Србији, јер је њен заступник министар Владан Ђорђевић такође отишао у свет, и то на Гмунденско језеро; сигурно је читао своје „Путописне црте“ о тим крајевима, па му се допало и с тога је отишао овамо, само нека се чува да му се не пребаци да је издао отаџбину отишавши у туђ свет, а ово би се могло с неким правом, јер он заиста издаје Отаџбину. (И дај боже, да је што дуже издаје и уређује!).

Па кад су се тако сви славни људи разишли по

свету, мора бити да је то нешто добро и практично. На како би било, кад би се и „Стармали“ мало отписао кудгод на страну? Може бити да би се онда боље допадао Тиси и „Пестер Лоју“, па што даље то боље.

Но куда би се знао „Стармали“ упутити?

Ако би отишао у Русију, одмах би се рекло да је отишао да донесе који вагон рубаља, а рубље у Угарској нико не воли, особ то не волу чисто рубље, а пређавог веша и тако има доста! Ако би отишао у Америку, посумњало би се, да се обогатио од претплатничких новаца, те је најпре постао у Угарској какав касир или члан управе каквог повчаног завода у Будимпешти, те сад хоће на извесних урока да промене ваздух. Ако би отиутовао у Африку или на егејско море или у Палестину, мислило би се да је отишао да донесе какав крокодилски поклон и спомен дру Стеви Павловићу.

А свакојако би требало кудгод мало да оде, како би Тиси и Николи Христићу мало шпичење испред очију. Како би било да оде мало у Црну Гору? Па онда да пише о нашим овде стварима издалека, јер издалека се све лепше види.

Тако би онда могао се пренети мислима у Аустро-Угарску, те према црногорским приликама писати о овдашњим догађајима са свим тако, како би се и Тиси и „Пестер Лоју“ могао допасти, а можда би га онда (поред „Кикиријеа“ и „Немзета“) и у Србију пропустили. Онда би могао „Стармали“ овако писати, па ни да се Тиса намргоди, ни чивутским новинарима пештанским да се нежна чувства ређају.

= Мађарско министарство допушта, да „Застава“ може слободно прелазити у Србију, али под условом, да се има штампати у катунској нахији, а писати да може само о предавању катихизиса у Жабљаку и Подгорици.

= На врх Ловћена отвара се штампарија за штампање „Немзета“ и „Видела“, и В. Богишић умеће у „Грађански законик“ црногорски још један параграф, по којем је сваки Црногорац, чим се роди, па до најдубље старости, дужан бити стални претплатник оба та листа и по њима се владати.

= Црногорско пародородско друштво обезбеђује се сваке године будимпештанске „књижевнике и новинаре“ бесплатно пловити Дунавом у Нови Сад ради свечаног дочека (као оно г. 1883.), Савом у Београд (као исте године, кад их је митрополит Мраша на мађарском језику свечано поздравио) и морем у Цариград, Смирну, Александрију, Калкуту и Буенос-Ајрес, а они ће се кад се врате у Будимпешту умети већ захвалити (као и г. 1883. Новосађанима и Београђанима).

= Овај што окреће точак у штампарији „Пестер Лојда“ примио је на аудијенцију Николу Христића и био је љубазан допустити му, да га сме пољубити у руку.

Овако писање неби било немило нашим старатељима овде у Угарској и тако би дошли до лепог споразума и љубили би се као браћа.

Пуслице.

‖. Кад је пештанским чивутским новинама неправо, што Руси славе културну светковину од примања христијанства, онда би им ваљда боље годило, да се слави свечано онај дан, кад је Јуда издао Христа.

§. Краљ Милан је отишао у Илиџе да се пере. Боже мој, да ли ће се моћи опрати!?

ПОДЛИСТАК.

Црно житије,

или

чађава повест, у којој се најпрвим мастилом описује, како је бели Паја отишао у прљаке.

(Свршетак.)

И сад — кад вам ово причам, читаоци моји, —
баш сад, ено. Паја горе на врх крова стоји.
Грдна кућа од три спрата с облаци се меша,
а он чучи на врх пршка — па га ни бригема!
Доле под њим у низини, к'о поњава шарна,
цео град је раздрљио недра си немарна.
Све палата до палате диже се и шири,
а по где где и по нека колебица пири;
провирује к'о да пели другама са стране:
„Ни ја нисам мачја капаљ, госпо вам тане!
Шта ми се ту шепурите, кађиперке сјајне,
кад сте и ви, као и ја, трошне, малограјне?
И вас једе зуб времена, као и нас мале,
а тромови увек најпре вашу кику пале.
Та и ви сте, као и ја, од кала и муља,
и под вашим кровом има и људи и хуља,
али ја сам ипак више — кад се право сравни —
ја сам свету више дала великана славни'.
И' онда чујте, моје госпе, — то вам ваља знати —
ја сам *ватра праисторије*, ја сам *ватра матн*.
Де, реците, да вас лажем, рецте ако смете!
Па шта ми се онда тако уз нос кропиште?....“

Између ових свађалица, Паја на погледу,
пролели се развађачи у најбољем реду:
све улица до улице поређане спретно,
к'о да си их руком уз'о па их тамо метн'о;
а над њине плаво небо шири меке скуте,
те му мисли одјездиле на високе путе:
„Мален ли си, кад те гледнем, пузавачки роде,
у том праху, где 'но први и пацови ходе.
Јадни ли сте, грешни људи, у том вашем низу;
с овог виса ниште слични људима ни блиу!
Лижете се, гризете се, а петар вас креће;
нити знате, шта би хтели, ни шта вам се неће.
Сто пута сте на дан црви, а сто пута змије,
само ретко, врло ретко, „божје подобије“.
(Он, до душе, то све не зна, нит му је баш криво,
ал' је често мајстор Луку о том прислушкив'о,
а то вам је бистра глава, да јој нема пара,
само што се с њине у брк мучао разговора.)

=. Краљица Наталија хоће да иде и у Данску. Нема сумње да ће је боље умети ценити и поштовати Данци, него београдски Ноћ-ници.

△. Краљица Наталија мора са београдским Мрашом да се дописује француски, јер Мраша заиста показује, да не разуме рацки.

✱. Цар Вилем тражи од синода или конзисторије, да га брачно разведу од Бизмарка, јер не могу да се слажу.

§§. Нови Сад добија дакле осветлење гасом. На зар се досадање осветлење више доста гасило, него још траже неки јачи гас!

⋊. Краљица Наталија је отишла у Haag. Но не верујем да се и тамо ćeћa behaaglich, кад јој хришћански весници и онде досађују.

⊙. „Наше Доба“, које је излазило до сада двапут на недељу, почело је сада да излази једанпут недељно; е па онда треба према томе да се зове „Наше Полудоба“, или управо „Полутанско доба“.

Неправда.

Баш су у животу нашем,
улоге нам подељене криво;
о томе се штудер Пера,
уверио живо.

Дочим другар његов врли,
смерни браца Паја,
на „*лутрију*“ много даје,
и „*лозе*“ присваја,

а извук'о никад није,
још ни десет пара,
дотле Пера, који само
жене „разговара“,

ономах је, вера и бог
лутрију извукао!
најбољи га „пријатељ“ је,
немилосно туко!

Зашто? . . . Зашто! Јер док Паја,
лозове прегледа,
Пера ено Пајиници,
никад мира неда.

Док се овој не досади,
па пријашњу Паји. —
Шта ј' шапнула то се не зна,
то се нама таји?!

Сад се Паји у једарез
отворише очи,
неће више са *лутрију*м,
да се залуд бочи.

него чува оно благо,
што му небо дало; — —
па угреби „моторугу“ . . . . .
— — — знате већ остало! —

Др. Казбулбуц.

Но да знате, како ли је лепо овде горе,
одавно би напустили те бућаве дворе
и живели по кровови, к'о што и ја живим,
са ластама прпурастим и врапцима сивим.
И краката рода код нас гради кућу своју —
па међ' нама животари, к'о бубрег у лоју.
Мало нас је, ал' смо своји и добро се знамо,
од нас ништа не ништемо, ал' вам и не дамо.
Ред нас држи, љубав води, а слога нас диже.
И најпосле, ми смо овде богу много ближе.
Па за то нас бог и воле — рад' висока дома,
јер не мора да нас тражи, већ нас види ома.
Ај, та нигде нашег века, нигде ове сласти!
Попните се да видите, што се не да касти.
П' онда, шта је ваша „*слава?*“ Лојаница права!
Нас прњаке лепше сунце славом обасјава:
народ прича и верује, к'о у свете ствари,
да и Тодор, свети Тодор, често димњичари.
У суботу тодорову светац с неба сиђе,
те по мраку све кровове на свету обиђе.
У руци му свежањ брезе и струшка од злата,
па где треба, ту саструже — без шума и бата —
и помете са метлицом од брезова прућа:
ал' то само код честитих, и поштених кућа.

„Видовити“ људи веле, да баш лепо виде,
кад кроз дињак доле слази и кад горе иде.
Ето, вид'те свети Тодор, и чувен и славан,
то је стари мој колега, самном равноправан!
И када ми једном буде с овог света поћи —
бар знам да ћу *свом човеку* у походе доћи;
а он ће се већ у своме „зеленепом“ сјају,
побринути за свог друга, за црнога Пају . . .“

Ту се Паја малко трг'о, натраг се осврн'о,
јер кроз „бацу“ одостраг слази нешто црно.
Мајстор Лука са тавана проширио крадом,
да се не би јадно дете прекинуло радом.
Ал' је Паја стари шегрт — екрен'о му леђа,
па се жури и неуцка; но ипак га вређа,
што се Лука тол'ко брине, што га свуда следи —
али шта ће?! С пргавци се свађати не вреди!
Та он би већ њему скрес'о, како и не слуги,
но к'о вели: стар је човек неће да га љути. —

* * *

Што јест — јесте! Руком срцу — па баш и обема —
наш је Паја промућуран — погопора нема.
Али ипак прпи Пајо непослушно дете,
ви мислите своје воље имати не смете.

На оном свету.

За ручком при амвросији и нектару.

I.

Јован Стерија Поповић. Дед, Тодоре, још једну чашу овог беочинског нектара. Збиља, Тошо, а шта је то, да теби још никако да подигну споменик?!

Тоша Павловић. Ругала се шерпења лонцу! А где је теби споменик?

Јован Стерија Поповић На ја сам две године доцније умрло. А теби ето приложи Вел. Кикинда, што броји 16.000 Срба становника, читавих 10 форината!

Ђорђе Рајковић. Хе, Тоша је уређивао само два листа, а ја сам читаво туце листова, дакле ја сам пречи.

Милован Видаковић. (Куца се.) Онда сам ја нико и ништа. Ја нисам уређивао ни „Шабачки гласник", а камо ли какав други лист, дакле за то ми се не зна ни гроба. Чисто ме и сад још жуљи ова асура, на којој сам умрло!

Сава Текелија. Хајд' ћути ти сиротињо! Од чега да ти се гради споменик? Ваљда од оних непродатих романа? Но ја сам оставио роду по милијона, па ваљда је пречо да се мени подигне монумената у Новом Саду на ханском плацу или код позоришта. Моји питомци не ће на мене заборавити, као што ни ја нисам на њих заборавио

Вук Караџић. Ни јоте више! Ја сам први на реду! Ено у Матици преко 2000 фор., што је на мој споменик намењено. Дакле ћутите на ништа и једите! Дед' Даничићу овај батак од амвросије, шта си се забринуо, канда ти Хрвати речник уређују!

Ђура Даничић. Чисто ме мрзи што сам умрло у Загребу! Управо рећи ја до скора ни знао нисам да сам умрьо, него кад видех онамад најновију свеску мога „Речника", што га Будмани уређује, а ја видим да нисам више међу живима!

Бранко Радичевић. Маните се сухопарних ствари, какви речници! Читајте песме и критике дра С. М. у „Нашем добу", ако сте ради да сте весели!

Ђорђе Рајковић. Чисто те чујем млади пријатељу, где опет кличеш: „— дакључуста товна!", кад читаш те песме и критике.

Др. Данило Медаковић. Но, јесте чули браћо и господо, и ја сам уређивао новине, које се може бити нису увек ни слагале са општим мишљењем, ал' опет се нисам никад могао заборавити, да наше прве ђуде лично вређам, а нарочито приповнате књижевнике наше да омаловажавам. Та ја сам и „Седмицу" за то покренуо, да дам прилике млађим књижевницима да окушају своја крила, а не да им људим „критикана" крила саламам.

Др. Јован Суботић. Читао сам у Вашој „Седмици" песму Стеве Павловића: „Чудан ли си, свете, чудан", онда је још нисам добро разумео, но сад и сам велим, да је заиста овај свет чудан! И сам Павловић је изишао читаво чудо!

Прота Стаматовић. Реч „чудо" значи што и „монструм"...

Ђура Даничић. Мани се ти прото твоје филологије! Јер по теби је и „Сегедин" српска реч „Сојединъ", „Geländer" = „гледи-дер", па ти си још у стању доказати и такви несмисао, да је Стева Павловић = професор логике. Мани се ћорава посла!

Ђорђе Магарашевић. Него јесте ли видели, како је у моме Летопису, у последњој књизи, овековечен Јаша...

(У то забрујаше анђеоски хорови и таламбаси, као гавра музика рајска и даље се разговор не могаше за овај пар продужити).

Златни дани задовољства врло брзо мину,
па се живот после свети непослушном сину.
Узлетати у висине лепо је и красно,
ал' за дерзад, за невеже, малко и опасно.
Ко у послу вратоломном није мајстор прави,
може лако с те висине да се стрмоглави;
јер да ј' она за пузавце намењена била,
природа би свакој шуши усадила крила.
Али сад већ терај даље, кад си поч'о тако,
јер се озго са висине не силази лако.
Добра радња кад се ради, милом богу годи,
а он кога благосиља, тог' и срећи води.
Црн ти образ, црн и пос'о — но будеш ли хтео,
образ ће ти бити свет'о, па и живот бео.
Мало кресни, мало стругни — ал' само не жури —
па да видиш, како капље, ако и не цури.
Него, Пајо, на растанку баш ти мораш рећи:
ти би мог'о бити славан, од свих људи већи,
кад би наш'о какву метлу — ал' од неподёра. —
за чишћење загорелих људских карактерз.
Ej, шта велиш, да та срећа достане тебеска?
Та им'о би посла, Пајо, целог свога века!

Лукин.

Неком „стихотворцу".

I.

Песме су ти тако дивне,
А стихови тако складни, —
Неки чита кад су сити,
Неки опет кад су гладни . . .

II.

Штета што се већ родили,
Његуш, Симо, Бранко, Ђуро, —
Можда би се с' твојим песмам
До „Парнаса" докотур'о . . .

III.

А „Парнас" је — врашки „Парнас" —
Врло висок, далек врло, —
Можда би ти с' од невања,
Сасушило донде — грло . . .

Алокин Неверишанин.

Кућевна задаћа.

Мала Добрила иде већ у први разред. Једнога дана зада им госпођица учитељица кућевну задаћу, да попишу имена животиња, колико која уме и зна.

То је Добрили велике муке задавало, те шта ће, зашто савета од свога старијег брата Бранка, којег цео Нови Сад зове Батом.

Бата је већ старији и искуснији, те седе поред ње да јој диктира.

— Пиши: коњ.

Добрила напише: коњ

— Сад пиши: медвед —

Добрила напише,

Бата диктира даље: лав —

Већ је написано.

Бата наставља: жирафа —

Добрила напише: жирафа, па ће онда брзо запитати Бранка:

— А оћу ли написати и путер-кифлу?

Из правила за живот.

Лепо пева Аца, после дуге суше:
„А кад се веселиш, нек се куће руше.“
Јао:
Кад се куће руше
Дај да с' веселимо.*)

Р.

*) Аца Зуб до душе пева, да је ту песму спевао не А. А. Толстоју. Не знамо како стоји у Толстоју, ал овако стоји у „Нашем Добу“ бр. 50.

Р.

Шта је добовано.

Терај, трчи, да чујеш шта тај добош лупа; викну отац сину, — неће л' бити опет да је вода — а овај скочи па терај на рогаљ, да чује шта је ново напако — —.

Ал већ и Ђура добошар са добошом стаје, само се још тек кёри, и помало дирудука маљицама добош, па чека да се још који човек пред својом кућом на сокаку укаже и по која млада, ближе њему приђе, — па ће да виче. —

Људи су већ по сокаку пред својим кућама, стојали и чекали, да Ђура јави, каква је новост, — неколико млада стоје око Ђуре и церекајући шале се, и гурају се на добошара.

Ђура стаде са добошом. — Лати бркове своје намештати, и неколико реči шаљиви удеси са младама, а ове цикнуше, покриле очи рукама, и окренуше се на страну од Ђуре — а Ђура поче да виче, — *„ко мема буба, нека доће варошкој кући; сад у варошкој кући има доста буба.*

П.

Тужна балада

На пољу је Мата!
унутри је Ката;
а између њих — врата,
забравио тата.

Горко тужи Мата,
љуто цвили Ката;
што је суров тата,
забравио врата.

да отвори врата
њесин бесни тата;
цикнуо би Мата
а повиснула Ката.

Ал' овако тата,
забравио врата! . . .
С' ове стране Ката,
с' ове стране Мата
гледају у врата,
што забрави тата!

Др. Казбулбуц.

Са села.

Све грми „варошка аглија“, тако се узгоропадио па вичe сеоски кравар: „Та ја морам укебати тога, који иде у кукурузовину рад себе; — никад не могу да сам чист кад вучем биковима кукурузовине“.

Неки су знали да то ради Тоша кишбиров, ал не хтедоше кравару казати да не би правио комедију.

Сутра дан још већа гража у „варошкој аглији“. Шта је опет? — питаше неки. — Хе, шта је! видио кравар кад Тоша кишбиров оде за кућу рад себе, — па кобајаги да ће појити биковe. пусти маторог најбешњег бика, па удри вичи на њега: „немарахо! хајно!“ те натера бика за кукурузовину. А Тоша, сирома, ушпртљио ђаволски, те 'нако растрговчен нагне бегати, — а бик за њим, и једва утече у варошки ходник. — Залуван, пребледео Тоша седе на цигле у ходнику и опсова велико тане, — *„е да ме зби сад бик — ко би сад био кишбиров!“*

П.

Дует.

А. А кад ћемо политику
Обесити ми на гране?
В. Манућемо ј' врло радо.
Само кад нас она мане.

Ђ.

Практично.

Учитељ. Кажи ти мени Мирко како се најбоље и најдуже може свинско месо од квара одржати? Ти ћеш то најбоље знати, твој је отац касапин.

Мирко. Молим господине, ја држим, да ће се месо најбоље и најдуже од квара одржати, ако оставимо свиње да живе.

Епиграмић.

Овде лежи једна буда —
Увер'те се је ли тако —
Чека руку, да је дигне,
А леђа би нашла лако.

Ђ.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Увек отворена рубрука).

Кад је ономад Сојчин отац сашао у подрум, сишла и мала Сојка за њиме. Отац купа у једно буре, које још није начето, дакле треба да је пуно. — али ето некако друкчије звечи. Отац врти главом: „О мој, у овој петакињи фали најмање по акова. Чудим се како је могло за месец дана толико усахнути!“ —

На то ће речи Сојка: — Тата, можда га је наша куварица усахнула: јер она често силази у подрум, и онда кад је не шаљеш“.

Сојчин је отац приповедао не знам о чијој новој кући, па је хвалио како су лепи од мермера басамаци.

Сојка. „Степенице“, тата. Тако се српски каже.

Отац се намргоди и рече: Ајд, около! ти ћеш мене да учиш.

Сојка. Не учим ја тебе, тата; али кад кажеш *басамаци*, ја све мислим да псујеш.

Сојка. Је ли мати, колико си ти година имала кад си се удавала?

Мати. Е, дете моје, давно је то било, па сам већ и заборавила.

Сојка. Ја нећу бити тако заборавна.

Мати. Ух, како си издерала твоју читанку! Права салата! И издерала си је, и намастила си је. Ај, ај, ај!

Сојка. Е, па за бога, мати, салата треба да је масна.

Погодила се у нас нова слушкиња. Сојка је пита одакле је?

Слушкиња. Ја сам из Јарка. А јеси ли ти била кад у Јарку?

Сојка. Кад смо били у винограду у берби, онда ме гурнуо ујин Марко, па сам склизнула и пала сам у јарак. Сва сам се укаљала.

Слушкиња. Ха, ха, ха? Ал ја нисам из тог јарка.

Сојка. Но, па за то се не мораш смејати. Ако ниси из тог јарка, ти си из другог. Јарак је јарак.

К—ћ.

Умрла мати. Већ дођоше свештеници. Сад ће сандук да се заклопи.

Мали Деја (тек му се навршила трећа година), нема суза, али је блед као крпа.

Отац га подиже и рече му: „Пољуби драгу мајку, — нећеш је више никад видети.“

Деја се отима од оца и оштро шапуће: „Нећу да је пољубим. Оћу да је увек видим“.

После ручка легао отац на канабе, па рече синчићу: Мишо, иди сад напоље, — хоћу да спавам.

Миша. А како ћеш спавати, кад још ниси читао новине!

Миша. На што анђелима крила?

Отац Да лете.

Миша. А лете ли здраво високо?

Отац Они су тако високо, да и не може бити више.

Миша. Па на што им онда крила?

Отац. (Мисли се). Да могу к нама доћи.

Миша. (Мисли се). Ја би волео да имам крила, да летим горе. А доле могао би пасти и без крила.

— Лазо! седам је сати; устај!

Лаза. Па сваки дан устајем у седам сати. Пусти ме да видим како се устаје у осам сати.

Лаза је увек при добром апетиту. Нарочито воли печење; а најмилији су му залогаји: батаци.

Једаред виде он у авлији гуску где стоји на једној нози. Ту се десила и његова мати. А Лаза јој рече: Мајко, ону гуску немој никад заклати.

— А зашто?

— Јер, ено видиш, има само један батак.

Сомборац.

У Бечком „Фигару“ има нацртан један, у атилу обучен мудријаш, са врло глупим лицем. Изишао је ноћу на улицу, гледи звезде, па беседи овако: „Не чудим се ја астрономима што су израчунали колико је која звезда од нас далеко, колика је велина, како се окреће и т. д. Али једно ми је само чудно: одкуд су врага докучили, како се која звезда зове!“

Отац. А што се ви, децо, чупате и бубате по леђи! Шта је то, Васо; шта је то Милице? Зар ви нисте брат и сестра!?

Васа. Нисмо, тата. Ми се сад сиграмо, као да смо муж и жена.

У сред лета, по највећој припеци, кад би човек најволео у кошуљи ићи, опазише у Бечкереку неког јуристу како јури кроз улице, а на њему два црна капута један поврх другог. Сусрете га један познаник и запита га: Ма шта је то, човече: јеси ли ти при себи. Но јуриста му разјасни у чему се ствар налази: Вољда си чуо да ми је ономад умрло дете: а јуче опет умрла ми ујна. Па вољда тек не могу обоје једним капутом жалити!

Проводадија: У осталом, ваша ће њи бити сретна с њиме. Он ће је љубити, неговати, *изобразити* и ....

Девојчин отац: О што се последњега тиче, то неће бити потребно. Има ова *образе*, те још какве — могла би и њему позајмити.

Проводадија: Имате право: што се *образа* тиче, он је у томе јако — *оскудан*.

Аз: Јеси ли чуо, прико, да је народ закључила, да се наш артејски бунар копа још за шест стотина метара дубље? Никако да се дође до воде!

Буки: Шта прага?! Па докле тако?

Аз: Док се може

Буки: Али шта ће бити, ако пробуше земљу, па сва вода оде у ђавола — на други свет?

Шваба: Шта би ти, комшија, највише желео, да ти Бог дâ?

Србин: Ја бих најволио да ми дâ 300 лањаца земље, 100 мотика винограда, 1000 оваца, толико крава, коња и друго. А ти?

Шваба: Ја бих био задовољан да ми се то изда у готовом новцу.

Чива (из буџака): Ах, господо моја, ви сте претерани. Видите, ја бих се задовољио и „векслом“ — са 2% интереса месечно

Вјели: Је л' те, бога вам, какав је човек тај господин, што сад оде од вас? Мени се никако не свиди.

Глагољ: Немате право. Није он тако рђав, шта више могло би се рећи, да је то прекрасан човек. То је човек, који има само *једну једину ману*.

Вјели: О, о! То је и сувише похвално. А каква је то мана?

Глагољ: Што је сврха и сврха покварен; иначе је злато од човека!

Напабирчио **С. Л. Л.**

Госпођица (у књижари). Молим вас један роман, ал један сасма моралан јер је за моју бабу.

Најбоље место.

Дође мали Пајица с божићњом сведоџбом радосно кући. „Тата ја сам најбоље место добио, седим код фуруне.“

Препунио **Цига**.

И тако неће нико видети.

— „Но, Коби! Ви сте се јуче задоцнили“! Повиче капетан на Чиву војника, који је пред њим грбав као планраф стајао. — „Дошли сте после девет сати у касарну.“

— „Тако је, молим понизно госп. капетан, била је болесна Фаника“. . . .

— „Шта ме се тиче Фаника! Ја ћу вас дати затворити. Па, гле, гле, како бангаво стојите на репорту, па како су вам пријава дугачка!“

— „Јављам понизно, госп. капетан, ја сам знао већ напред да ме чека затвор а тамо је мрак па и тако нико не види моју дугмад.

Разлике.

— Каква је разлика између човека и ђумручке (?) капије.

— Човек се пред новцем поклања а капија подиже.

Каква је разлика између магарца и коња?

— Та, што на магарцу никад не јаши коњ, а напротив на коњу често јаши магарац.

*

Почетак и крај све на свету има, изузетком оне блатине само, за коју вели да два краја има. —

*

Чудновато је, да се богаташи о сиротињском зноју — гоје, дочим сиротиња о свом зноју — мршави.

*

Ако си рад да се привикнеш штедљивости, а ти свакоју крајцару, коју намислиш потрошити, дларед куцни о зубе и тек онда — спусти поново у џеп. —

*

Најбоље пиће на свету јесте вода; — вино је добро. Смирени су и правични људи они, који се не отимају за најбоље, него се задовољавају и са — добрим.

*

Разум је небесни дар, отуда дакле небо и јесте узрок што тако много луда има на свету.

Скупио Рци—Т.

Моћ придике.

После службе божије састане се свештеник са познатим богатим џинџаром Зебићем и запита га је ли био у цркви

Зебић. Био сам како да нисам.

Свештеник. Па како вам се свиди моја данашња придика?

Зебић. Ох красно, прекрасно. Тако сте лепо говорили о милосрђу, тако сте ми ослађили милостињу, да сам наумио од сад и сам њи просити.

Што много, много.

А. Ви сте ме са овим зајмом извукли из велике неприлике Ја сам сад спашен човек, — и остаћу до века ваш најблагодарнији дужник

Б. Шта?! до века — дужник?! То ми није ни најмање мило.

Решење ребуса.

Из броја 20-ог.

КОЛОФОНИ.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно по-

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

именце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоње, те у кореву затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

	ф. н.
1. Атанасије А. Николић парох у Шашинци	16.—
2. Тодор Ковачић трговац у Мохолу	18.70
3. Коста Михајловић, трговац у Жабљу	6.70
4. Даке Бањанин, Шикаре код Отешца.	7.50
5. Ђорђе Јовановић, Бингула.	4.70
6. Илија Марковић учитељ у Моморину	8.70
7. Јован Пантелић, трговац у Адашевци	8.70
8. Госп. Н. Н. у Срп. Ирбеју*)	8.70
9. *Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	17.47
10. Ј. Е. Тијерану, у Оранији	3.75
11. Ристо Ј. Перотић, Мостар	79.65
12. Младен Ђорђевић, књижар у Београду . . .	50.—
13. Ј. Трифуновић, негде у Босни	21.30
14. Леон Бирра, трг. у Бошњаци	4.66
15. Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку . .	16.17
16. С. Д. Цикоман, сада у Срему	13.88
17. Павлов Сидаров, парох у Катинци	10.80
18. Кавкажка В. Шимић на Рајеци	34.51
19. Јулијана Плавшић, учитељица у Барањи . .	6.—
20. Б. Гавриловић, трговац у Мохолу	7.43
21. Св. Савковић, учитељ у Пр. Ирбеју	6.40
22. Нико Радетић, трговац у Приједору	20.50
23. Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . . .	17.16
24. Љубомир Милић, трговац, Јасеново	11.33
25. Љубомир Тодосић, трговац, Маргитица . . .	14.59
26. Спиро Будисављевић, Кореница	20.14
27. Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди . .	19.20
28. Ђаја Тамалевић, учитељ у Моденци	7.24
29. Душан Петровић, учитељ у Врањеву	8.70
30. Н. К. Пузовић, Ст. Бановци	8.70
31. Јово Поповић, учитељ, Бојиић	8.90
32. Јоца Дрењић, берберин, Стапар	5.97
33. Ђаја Митровић, Оранжница	7.30
34. Стеван Урошевић, Шиа	8.70
35. Пеетар Милошев, Плашки	12.65
36. Гавра Грицкут у Загребу	58.74
37. И. Хамершмид у Вршцу	14.48
38. Д. Клежевић, Медина	6.12
39. Св. В. Милић, Ст. Градиште	6.—
40. Јанићије Поповић, проф. у Србији	37.83
41. К. Николић парох у Калачу	35.—
42. К. Поповић трг. у Сентомаш	71.70
43. Васа Јовановић, окружјал. Сень.	8.—
43. М. Марјановић у Голубинци	10.37

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суд. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове још многе друге, са већим стотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправа.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

*) Овог господ. позивамо напоменути нека одмах свој дуг пошље, иначе скупе ће га стати трезара, коју је на туђе ине учиниле.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

„НОВИ ВАСПИТАЧ“

ОРГАН ЗА ПЕДАГ. КЊИЖЕВНОСТ.

Са VI. св. завршено је прво полугође овом листу. Досадањи одзив срп. учитељства и пријатеља педаг. књижевности учвршћује ме у убеђењу, да ним је овакав лист доиста потребан. За то молим све дојакошње моје претплатнике, да ме и надаље потпомогну.

Нових претплатника могу примити само још око 40. А да би и новим па и дојакошњим претплатницима могао послати и I. св. *то и овај позивам све оне, којима сам ту I. св. послао а листа не желеше држати*, да ми је одмах о моме трошку врате.

Новци и све остало нека се шаље на моју адресу

М. НЕШКОВИЋ.

Pavlovci per Iregh (Syrmien).

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Др а Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, неситости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у трбушима (колике) успех је за трепутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово диван средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код **Љ. Стефановића** трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у Кроншатту у Ерделу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 6—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

у солидности и квалићи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

10—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

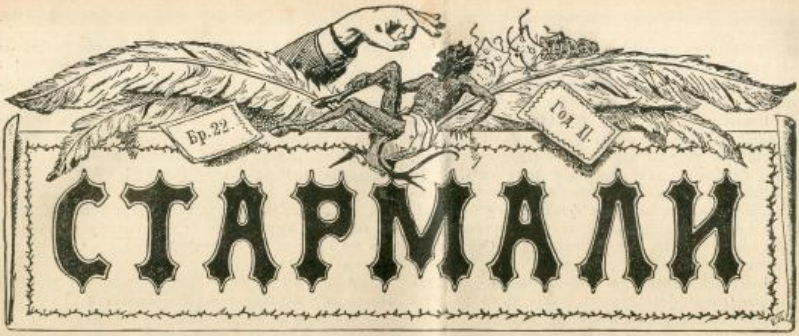

У Новоме Саду 10. августа 1868.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanovic, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Крупно међу у Србији.

Крупно међу у Србији;
Несретна се плете жица;
Крупно међу; — у послу је,
Гарашана воденица.

Далеко се млева чује;
Таласи се мутни пене;
Крупно међу; — крупне ствари
Ту бивају самлевене.

(За цимер би воденици,
Могли метнут' страну змију)
Кад самељу, место у џак,
Они међу у — пензију.

Крупно међу већ одавна,
Зар хоћете још и више;
Питајте их што с Михајлом,
Главом цркве учинише?

А у војсци Хорватовић
Беше глава, беше сила,
Па и њега пензионашка
Воденица дохватила.

Крупно међу у Србији;
Крупно међу а по реду.
Не питајте кад већ знате . . .
— Краљица је у изгледу.

Далеко се млева чује,
Таласи се мутни пене;
Нек је крупно! Не пита се,
Јесу л' људи то, ил' жене.

Сакривена, бедна суза,
Краљичина помоћ зове,
А краљ Милан радује се,
Ко то дође под точкове.

Под млевом се круна дроби,
Ситна круна женског соја;
Ал' краљ Милан к'о да мисли;
Шта ме стало? Није моја!

Крупно међу у Србији,
К'о да не мож' друкче бити,
И не мисле да ће с' народ
На ту млеву научити.

Па кад сврше овај посо,
Од кога се грози стење,
Смете л' питат: шта ће бити?
Ко ће онда под камење?

Крупно међу, само крупно;
А по реду, грозном реду;
Не стане ли воденица,
Ја знам ко је у изгледу.

+

Политични преглед.

Даклем В. Бранковић (оно В. значи владика, а не Вук) заповеда својим свештеницима, да изводе из протокола од сада писму латиницом, а то је тако исто природно, као кад би бискуп Штросмајер запопедио жупницима у својој дијецези, да се с влашћу и између себе дописују од сада ћирилицом.

Наши врсни богослови, што у најновије доба почеше жестоко полемисати о томе, да ли и колико има у години прекобројних, дакле излишних, недеља,

боље би било да се упусте у полемику, да ли и колико имамо прекобројних владика, јер излишне недеље нас не коштају ништа али излишне владике богме и сувише!

Владика Бранковић се извињава, да је онај налог издао због краткоће у администрацији, но нека буде уверено његово високопреосвештенство, да кад би број владика био мањи него сада, да би се и тиме постигла знаменита краткоћа у администрацији код наших народних фондова, јер би се мање плаће владикама издавало, те би рачунање и исплата много краће ишла него сада. Само конзеквентно!

Београдски Мраша учи на врат на нос француски језик по Олендорфовој методи, да би могао разумети телеграме из Видабина и Хага, чујемо да је већ научно да père значи = отац, али још че зна шта је матп. А богме треба да зна и шта је матг, које ће праведно да суди у краљичиној ствари, оно истина, он је до душе калуђер, а калуђерима није дужност бринути се о материма, јер они су се одрекли фамилијарног живота, али ипак не треба да сметају туђем фамилијарном животу; томе да сметају доликује само лепим женскима и маршалицама, а за Мрашу тек неће нико рећи, да је налик на какву лепу женску, нити ће се когод из народа у Србији залубити у њега.

За краља Милана не чује се где је. Као што су се вековп о Омира отимали седам градова, тако се сада о краља Милана отимају. Неки мисле да је у Београду, а београдске новине веле да је отишао у Глајхенберг; бечке пак новине пишу да се бави у Бечу, а телеграми у пештанским новинама извештавају да је отиш о у плицу Толбах; међутим се јавља да је у Велдесу, а одавде телеграфирају, да је напрасно одавде одпутовао, по куда, то неки сумњају у Хаг краљици, но пошто је краљица из Хага отишла у Париз, то мал те неће и он за њом. Зар то све не опомиње човека на седам Омирових градова: Смирну, Родос, Колофон, Саламис, Хиос, Аргос и Атину?

Ал да се манемо и колофоније и саламе, него да бацимо копрену на те ствар, што нас жегу као коприва, па да почнемо што год што је паметније од тога.

А шта би то могло бити, што је паметније од разговора о Милану и владици Бранковићу?

Мислимо да је паметније — ћутати.

Хајд' дакле да ћутимо!

Уштипци.

Читамо као новост, да је „Српски Глас“ забрањен за Босну. — Ми би рекли да тој новости има већ скоро 500 година.

* * *

Земаљска влада вели: „У Босни је данас све у реду.“ Па што не иду напоље, кад су свршили своју — мисију?

* * *

Ал сад као да се већ и не брину више о мисији, него о мусији.

* * *

ПОДЛИСТАК.

Ред у кући.

Господин Врлић ме чешће позове на ручак, али ја никад нећу да му одем, јер ми се не свиде позиви сокачки и случајни.

На онда је господин Врлић од главе до пете неки немарш и скроз аљкав човек, на чисто није насија с њиме ни ручати. Одевен је увек којекако и нечисто, ма да га одело стаје доста новаца. По грудима је сав посут бурмутом и он често обуче стари фрак уз нове помодне панталоме. Та неуредност његова чини да и о његовом реду у кући не могу баш најбоље судити, јер ја сам одавно увидео, да није добро код оних људи јести, који мало дају на своју спољашност.

Његову породицу нисам познавао, али недавно сам имао с њиме некаква посла, те му одох у посету. Десет је сахата, те сам мислио да ћу га наћи код куће и да је већ доручковао. — Он станује у другоме спрату једне лепе куће, биће да има за се и своју лепу собу.

Пошнем се горе и звоним. Почекам мало и најпосле ми отвори. Отворила ми мала девојчица од пет до шест година, која држаше у руци комадић хлеба и колача. Кад ми отворила врата није ме ни погледала, него отрчи одмах дечку од својих седам до осам година, који је обема рукама пременао по орману.

Осврнем се десно, лево. Не знајући на коју страну да пођем решим се да запитам дечу, која о мени нису више ни водила рачуна.

„Чедо моје где седи господин Врлић?“ запитам девојчицу.

Уместо да ми одговори поче девојчица да трчи за дечаком. „Ти, Кока, хоћу сира — дај овамо!“ — „Ево ти, наџдери се; зар немаш доста колача!“ — „Ал ја хоћу сира, дај или ћу казати матери да си појипао све сушуке!“ — „Марим ја, па кажи!“

Ја сам се забленуо у децу и слушао њихове разговоре, док се међутим не појави једна у пола обучена госпа у спаваћој капи и „шлофроку.“ Она узвикне кад ме опази: „Јух та овде има неког а ова дечурлија ми ништа и не кажу! Извините, господине, ја сам мислила да је домаћи слуга. Јулка, Јулка, јух како изгледам! Јулки, дајте моју хаљину!“ — „Госпо, ја сам рад сам с господином Врлићем коју реч да проговорим.“ —

„Одмах, одмах, господине, сад ће одмах бити; Јулка! Ух та где је та моја собарица!“

„Мама, ова јој није дошла с њиме.“

„Ах Боже. Има већ два сахата како је отишла, па није могла до сад да купи ни пар пилића! Та то је страшно! А немам никога да ме обуче . . . Но сад свеједно, изволите господине, уђи унутра, тамо је Врлић.“

Уђем у другу собу скакућајући преко неких лонаца и дечијих играчака, јер још не беше спремљено. Једва

Неке новине јављају, да се бан Куен љути. Ако је тако, нека само прекрсти име у Кон, и положај бана Кона биће учвршћен.

* * *

Одавна ја чекам да пензионују генерала Хорватовића. Он је био нуждан кад се ослобађала Србија, а сад, кад се упропашћује, може и без њега бити.

* * *

Ту није сад нуждан толико ни генерал Протић, доста је и генералица Протић.

* * *

Краљ Милан рече, да не одговара његовом достојанству, да га „попић“ развенчавају. Зато је нашао и послао Протића у Висбаден.

* * *

У осталом, како се види, краљ Милан има повода жалити што генерал Протић сада није и владика.

* * *

Да је то случај, краљ Милан би се могао (да не би дангубио) прво оженити, па се онда мучити око развенчања с краљицом Наталијом.

* * *

Најновија истраживања о Вуку Бранковићу сведоче, да код нас Срба траје народни благослов 3 дана, ал ни народна клетва није вечна но траје само 500 година.

* * *

После 500 година наћи ће се хисторик да доказује, да и владика Бранковић није наложио српским свештеницима да му морају адресовати писма — мађарски.

* * *

После 500 година наћи ће се неко, да доказује, како је Герман само због његове доброте прозван од народа Анђелић.

* * *

После 500 година наћи ће се неко да доказује, да „честити краљ Милан није ни имао жене, која се звала Наталија“.

Ћира. Бога ти, Спиро, шта је то управо бели лист хрватски?

Спира. Узми „Србобран“, лист што у Загребу излази, па ћеш видети, како су му стране беле, и пише на њима „конфисковано“; ето то ти је то, што се зове бели лист у Хрватској. Па таквих листова има и више.

Ћира. Где је бога ти, сад краљ Милан?“

Спира. „Негде на страни у купатилу.“

Ћира. „А краљица Наталија?“

Спира. „У Француској.“

Ћира. „А српски грађани?“

Спира. „Бог с тобом како то питаш! Они су у Србији“.

Ћира. Питам, јер се све то тешко може веровати. Кад човек гледа ствари у Србији, изгледа му, да је сам краљ Милан у Србији; краљица ако не у купатилу, а оно у неком патилу у Србији, а народ српски да је у — Француској. ⊙

опазим господина Брлића у „шлофроку“. Међу неким хартијама, књигама, кутијама, где оштри бријачицу.

„Ви сте то, драги пријатељу,“ рече он идући ми са бријачицом у сусрет, „но, то је лепо, тако не изненадити. Ви ћете код нас доручковати.“

„Шта, зар Ви још нисте доручковали, а већ које је доба!“

„О, ми се не везујемо за сахат; а друго дешава се, да човек који дан дочиње устане.“

„Ја сам богме доручковао; ја дођох само да вас молим, да ме о нечему известите.“

„Изволите само: но молим да ми допустите, да се међу тим могу бријати.“

„Молим, изволите само!“

„Ал' жено, ево већ два сахата чекам на прућу воду и сапун. Кад ћу већ једанпут добити!“

— Драги мој, то је требала Јулка да је метнула да се греје. Адела, иди види има ли где топле воде за оца.

— Било је, мама, ал је Коки с његовим пајацом превалио лонац.

„Но па сад ма'ни, ја ћу се сутра бријати! Дај жено, спремајте доручак.“

— Ти се данас памет'но журиш. Није још ни готово; Јулка још није дошла с њиве.

„Кад бисте ми могли дати овај извештај ради кога сам дошао; т. ј. о продаји оне куће, за коју сте ми говорили.“

„Аха, знам, знам; чекајте само, писмено мора бити ту гдегод.“

Господин Брлић стаде тражити и преметати сваки по папирима, али не може да нађе.

„Жено, јеси ли ти можда видела једну хартију, саливену на четворо; мени се чини да сам је ја јуче на фуруни оставио?“

„Хартију? Да да, ја сам њоме потпалила ватру; а је л' ти требала што она хартија?“

„Дабогме да ми је требала! Ти мораш сваког ђавола бацати у пећ!“

„Сам си крив, што ми ниси казао.“

„Па нека стоји“ рекох ја Брлићу, кад је хартија изгорела, то вам нећу више досађивати.“

„Ал' останите да доручкујете с нама! Сад ће то одмах бити готово, млеко ће се угрејати брзо, а ја ћу каве часом нажрнати, одмах ће то бити готово.“

„Лепо Вам хвала, али не могу остати.“

„Дођите к нама на ручак кадгод вам воља; ми ручамо, тачно у два сахата, јер ја волим акуратност. Дођите пак да се најеретамо о свачему, имам пуно занимљивих ствари да вам саопштим!“

Опростих се и једва се провукох кроз силне столице, метле и лутке, желећи Брлићу добар апетит!

По Ј. Б. Рупрехту.

Пуслице.

+. Некад су се наше владике бојале, да нас једно латинско слово (јота) не пошокчи, а сада владика Бранковић заповеда да се читава крштена писма латиницом издају и да се писма адресирају мађарски. (То је знак да смо сада тврђи у православљу, па се не бојимо).

*

△. Даклем краљ Милан отишао из илице Veldes као опарен. (Ја незнам колико је гради топла тамошња вода).

*

≍. Бога ми тај магнетичар др. Ханзи и ти молски црквени рачуни када нису чисти!

*

⊙. Госпођа Адам изнела на видик неке тајне документе. Бадава, што се тиче прокљувити какве тајне, то најбоље умеју — женске!

*

♃. „Застава“ доноси телеграм: „У Епиру било је озбиљних немира“. — Онда нам изгледа да је шала, кад се иначе у Европи о миру говори.

*

♯. Емилијан Радић вели: Ето дође и преображенье, ал је грожђе још киселo!

*

§. Цигаре су поскупиле, ал нами остаје утеха што су шницлови појефтинили. (Купују их сад већ будзашто!)

Спомен.

Молио је, преклињ'о је,
млади штипер Раде,
да му лепа фрајла Тинка,
какан спомен даде;
над се сети овог часа
и растанка тешка, —
да му лакше сносит' надне
бôља му витешка.

А она му, гледе само,
(шала јој је грубa)
упртила, поклонила *четкицу*
четкицу од — зуба!

По немачком **Др. Казбулбуц.**

Новосадски избори.

Тешко је изабрати о чему човек данас да пише. Ал кад је већ о избору реч, онда је најбоље да изберем за тему избор, који је обавила новосадска црквена општина.

Чудан је то избор био. Скупштина је и проту и парохе и ђакона управо извикала, и дај боже да нема прилике после овог извикивања да их оговори.

Први по реду изабран је за проту М. Ћирић. Код нас кад се каже за некога: Ћир Ставра, Ћир Јова и т. д. није ништ ружно, ал кад се каже: Ћир иљ (Ћирић) онда се с тим мисли Ћир Србин, а новосадска општина сигурно је зато и бирала Ћирића, што је мислила, да он не само што се зове Ћир иљ, него ће и бити то.

Стева Стефановић, који је извикан у новосадској општини за пароха, није „извикан“ у Панчеву. А то је баш и лепо! Стева Стефановић, значи да је Стева Стефанов, т. ј. да је Стева свој, али се новосађани надају да ће он бити не само свој, него и њин.

Поп Зарија из маленог села Луговета, такође је изабран за пароха. Данас се може бити чуђењем пита поп Зарија; „зар и ја!“, јер се данас често превиде људи из малена села. Но у Н. Саду се надају од поп Зарије да ће да се зарије у добар посао и да ће истрајати.

За ђакона је изабран Милан Стоја. Он само нек стоји где треба, на ће бити не само Милан него и „Мијо“.

Обично се вели да не могу и овце бити сите и купус цео. Но при споменутим изборима се показало, да ако не може бити баш то, оно може бити бар нешто налик на то. Конзисторија је поставила за комесара при избору проту сомборског Купусаревића, и питајте оне који су били на избору, па ће вам рећи, да је г. Купусаревић остао цео, а и новосадско стадо сито, задовољно.

Нешто је мало почело да се дими, кад је неко запитао: а ди је Димић у кандидацији, кад је Димић такав, да би с њиме било, ди ми туд и Димић, е ал о томе није могло бити говора.

Познати, мал писан рекао друго што, поп Немеш био је до душе не у скупштини, но ипак у конференцији за пароха једногласно изабран. Ал он би био не само 1-гласно изабран у конференцији, но би био и у скупштини заиста са свима гласовима изабран само да се тражио ђакона.

Зашто?

За то, што би га у том случају морали — обријати, а за то би сви новосађани листом гласали.

Једноме сиромашку.

Сиромашче драги,
— Зло је на те пало —
Ти сад немаш ништа,
На желиш бар мало.

Ко би то замер'о!?
— Али тише, тише!
Чим добијеш нешто,
Желићеш још више.

Добијеш ли више
— А што не би мог'о!
Е онда ћеш, брате
Жалити много.

Чим добијем много,
Тад ћеш прећи мету,
Јер онда ћеш желит'
Све на овом свету.

А та страсна жеља
Са срећом се коси, —
Гладници ћеш бити,
Него данас што си.

Б—ић.

На оном свету.

За ручком при амвросији и нектару.

II.

Милован Видаковић. Аха! Ова амвросија с мајонезом баш ми прија! Све да прсте лижеш! У мојим Немешкућама, где сам се ја родио, и не сањају како се слатко једе

Јован Хаџић Светић. Дед' сад на то коју чашу нектара! Наточите му госпођице Милице!

Милица Стојадиновић. (Точи). Ни у Фрушкој Гори нема бољег!

Ђорђе Рајковић. (Галантно). О молим, у Фрушкој Гори има још слађег, и то у вашој књизи „У Фрушкој Гори“, госпођице Милице. Ово читати и ово пити, то је заиста права сласт.

Милица Стојадиновић. Ћутите само. Ви сте ми увек и на оном свету ласкали. Ал никад вам опростити нећу, што сте у вашем „Путнику“ донели онаку слику моју, праву накаради, да ме је често и данас стид, прави Фуксов посао!

Ђорђе Рајковић. Хе, да је онда било бечког Авгерера и Гешла, онда би друкчије испало.

Јован Хаџић Светић. Хајде маните се свађе. На овом свету сви треба у љубави да живе. А Вама, Рајковићу, морам приметити, да сте могли наручити челикорезну слику госпођичину, као и ја што сам дао своју израдити за моја целокупна дела. То је много финији посао; ено погледајте Германову, у „Шематизму“!

Ђорђе Рајковић. Да сам и ја имао двокатницу и сто лаваца земље не би ни ја друкчије радио.

Арса Тодоровић. Да ја писам умрло четири године пре, него што се госпођица родила, ја би је измоловао и уступио Матици, која се баш оне године основала кад сам ја умрло.

Др. Данило Медаковић. А шта велите за портрета у мојим некадањим календарима?

Коста Трифковић. Сећам се као дете, кад писам хтео да слушам, онда ме је дадиља плашила, отворивши по коју слику из оних календара, а ја одмах главу у јастук!

Др. Данило Медаковић. Може бити, ал ево да вам кажем озбиљно. Ми смо у оно доба, и ако је тешко ишло са илустрацијама уопште, барем наплазили на увиђавну публику, те је ова нас својски помагала и књиге куповала. А сад богме, к'о што приповедају ево Ђура Малешић и други наши новији сиграђани, илустрације су лепше, али нема публике. Сад има доста илустрованих књига а било је и листова, али неће нико да купује и издавачи уздишу за овим старијим временима. „Путника“, „Седмице“ и т. д. не можеш нигде добити, а у „Илустроване Новине“ умотавају се поштански пакети. Какав је то напредак! И „Јавор“ кад је оно почео 1878. да доноси илустрације, већ је био једном ногом на овом свету, овде у нашој рајској читаоници, и да није за времена престао доносити слике, сад би га већ ми овде читали, као што читамо и „Илустроване Новине“, „Србадију“, „Српску Зору“, а изишао је већ небески позив и на „Немању“.

Ђорђе Рајковић. (Устаје). Е, баш кад споменусте ову нашу неб сну читаоницу, идем и ја да читам мога „Комарца“, „Хумориста“, „Рен“, „Путника“, „Земљака“, „Даницу“, „Вечерњачу“, „Бршљан“, „Беседу“ и т. д.

(Разилазе се с ручка).

Одбрана жена.

Вели: да нам жена
своју тајну никад
прећутати неће,
вели: да јој језик
при најбољој вољи
у ћутању смеће . . .
Ал' то ви'те само
подмеће се њима;
то истина није . .
Своју тајну уме
од мужића мила
већито да скрије!

Др. Казбулбуц.

Нов проналазак.

Мали Ђурица — то вам је прави маторац. Кад би загледали у протокол крештајемих, нашли би, да му је већ трећа годишница настала.

Ономад стојим ја с његовом мâмом у авлији, а кухарица коље гуску.

Ђурица је гледао, како се гуска бацака и крилима надиже.

Кад је кухарица гуску заклала одсече јој крила за перушке и баци ове на земљу.

Ђурица узме обе перушке и метне једну под једно а другу под друго пазухо, те стаде по авлији скакутати и духати.

— Шта ти то радиш Ђурице? Запита га мати.

— Хоћу да летим к'о гуска! одговори мали мудрац, у пуном уверењу, да ће га гушчија крила у вис однети.

Дарвинијаде.

Како је од метле постала отмена дама.

(из „Humor L.“)

Скупштина буба и гадова.

Поводом смрти славнога Цахерл-, пр налазача „Цахерлина“, прашка, којим се бубе тамане.

Буве. Славна скупштино! Господо и браћо! Оно што је Бертолд Шварц за људе, то је Јоханес Цахерл за нас бубе. Онај је изумео пушчани прах — барут, а овај — прашак за бубе. Ова оба средства, као што је познато, тамане немилице и ништу безбројне жртве. Нећу беседом мојом никог да уједам, али поводом смрти тога силног утамањитеља хоћу да сточим од радости.

Стеница. Пошто је штовани предговорник предмет говора напоменуо, то ја нећу да будем данас безобразна као стеница, те да исто понављам. (Смрди од радости дванут тако као иначе).

Мољац. А шта нам је хасне од његове смрти, кад његов проналазак још постоји. То је све празан дивап!

Шваба. Мени он и његов производ никад нису „имековали“, ма да је он мој земљак.

Друга нека буба (знате већ која, она што се врзе око ушију). И мени је већ био на вр' главе (као и ја многима).

Буве. Будући да је он свима нама већ додијао био, то мислим да ми наше мисли тајити више не морамо, што их приликом смрти му осећамо, то предлажем да му громовито викнемо: Доле с њим!

Све бубе (бурно). Доле с нашим крвним непријатељем!

Један присутни чворак. Господо и господе! Будући да сте ви ваш утврђени програм т. ј. саветовање о Вашој бољој и срећнијој будућности, прекорачили, те почели грлити једног од наших најславнијих проналазача, то сам принуђен скупштину ову разрешити.. (Он хоће претећу своју и да изврши, а присутни се разбегну на све стране. Неки део се завуче у намештај, слике и у пукотине у зидовима, други потраже своје Пенате за домаћим огњиштем, трећи се завуку у своје станове у зимским капутима. Буве се сакрију у вечије чараше, а неке оду у пренет да отпочину).

(По стенографским бележкама неких бечких и пештанских новина, у чијим се редакцијама ових створова најмет налази).

Скромна ода погоспођеноме опанку!

„Шиљчићи — опанчићи!
с четир' прста дашчићи!!
— — — турир — — — до земље“!!!

Тебе до јуче презрени створе!
кога се нећ и ратари стиде,
на тек у шали о теби збере,
кад какве фине „штифлетке“ виде;
тебе ћу ево да пенам оду,
јер дође у моду!

Прадеди наши и бабе наше,
носиле тебе од памтивека;
ал' жене наше и сваше наше,
и наша џура и наша сека,
бациле тебе са ногу своји;
„лепо не стоји!“

Сељачка сталеж нашега доба,
не гледи шта је за њега боље,
што гора жетва, то скупља роба,
а ово кућни напредак коље;
ал' тако нађа баш бити мора?
таква је хора!?

Данас се нађе паметна глава,
да нову моду донесе само,
опанак дође до новог прања,
што је до јуче у миру спано,
јер мода жеља из праха диже,
„четворетки“ ближе!

На кад госпође и иње „даме“
у *оканицима* „шпацират“ стану,
сељанке наше онда ће саме,
за *оканицама* опет да плану;
а опанчари склапање оду,
на ову моду!

Опанче фини!... Опанче красни!...
дође и тебе жељена хора!
несташе они дани ужасни,
кад те се селак стидети мора;
сад си на нису „нобleса“ сама,
у наших „дама“!

Др. Казбулбуц.

Предстоји нам пропаст света.

Седели смо у друштву нас неколико младих људи, које је све красила пра глава а други зуби.

Међу нама је био и брат Шаца, кога је као и нас младост распињала и јако нам досађивала.

Шаца устане да наздрави.

У наздравици нам је препоручивао да пијемо и да не губимо ово скупоцено време, јер свет овај и онако неће дуго трајати, јер астрономи доказују, да ће скорим пропасти морати.

Неко из друштва посумња је о истинитости тога, нашто се Шаца расрди, устане, узме чашу у руку и онако стаде непобитно доказивати, да ће свет заиста пропасти морати:

„Астрална ватра сунчанога круга мора најпре у златно слово Урајона, одатле у звездолик планеталне системе, а одатле у универзум паралелне осовине помоћу четвороугоника стојећих звезда у елипсу еклиптике ударити и зато мора се реп од комете кроз дијагоналну линију апроксимације круга перпендикуларнога са земљом сукобити и овај свет упропастити“.

Сви смо ми уверено гледали у Шацу и његовим необоривим и научним астрономским доказима немогући се противити, нити их оборити, шта нам је друго остало, него да у тврдом уверењу да ће свет заиста кроз кратко време пропасти морати, пожуримо се, да га што више уживамо, и тако смо ударили жестоко у пиће до зоре, а и — после зоре.

Ала је луд!....

Шта пута когод учини нешто,
па мисли да је напредно нешто,
те чека хвалу за овај труд. —
А други само раменом слежу,
похвалу своју у речи вежу:
. . . . . *Хвалу за труд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Мата се пати ноћу и дању,
да стиша жељу неђу и мању,
што му вилаже женина ћуд. —
А она бесни, праска и псује,
на савете му баш ни да чује.
. . . . . *Женина ћуд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Фиђфирић Лаза пуни је хвале,
како се „даме“ са њиме шале,
јер он им уме расплантит' груд!
А оне ено к'о Ење праве,
од смеја хоће да се задаве.
. . . . . *Расплантит' груд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Тврдица Јанко новце прибира,
дању и ноћу не има мира,
трпи и жеђ, и глад, и студ! —
А наследници моле се Богу,
да га што пре сахранити могу!
. . . . . *И глад и студ???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Заслужан човек мучи се, пати,
роду је жељан услугу дати,
на чека увек праведан суд.
А нека браћа, небрања права
клетву лију на права здрава!
. . . . . *Праведан суд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Колико има младића наши,
што се одају карти и флаши,
а сласти траже, где влада блуд!
Здравље му трошно све дубље тоне,
док једном са свим и не утоне!
. . . . . *Сласти где ј' блуд???*
Ала је луд!! . . . Ала је луд!!!

Др. Казбулбуц.

Пијаначки барометар.

Неки благонадежни јунопша, који јако мрзи на ћерам, овако разлаже степене пијанства, како их је он на себи опазио. Ја — вели — кад почнем пити, па докле год могу да изговорим реч „*екстемпторималитет*“, дотле знам да сам трезан; ако у току пића могу још да искажем „*моекомпатибилитет*“ онда сам још прилично при себи; почнем ли пак заплитати, кад хоћу да изрекнем „*ексцентрицитет*“, онда неће почиње бити ствар сумњива, а кад дотерам да никако не могу да изговорим реч „*Булимија*“ — онда сам већ готов са свим!

Нема правила без изузетка.

Госпа. Ја сам слушала да заробљени људи обично не живе дуго.

Господин. Могуће, али ја познајем доста ожењених људи, који су баш дубоку старост достигли.

За љубав једном јелу.

Недавно је умрло у Бразилији велики богаташ барон Феро, који је био у малењкостима велика циција, док

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

је на другој страни трошно силан новац. Тако је имао тај обичај, да келнерима никад не даје напојнице, те су га они мрзили. Једанпут дође он у неки хотел и наручи у рештаурацији котлет. Кад га поједе, а он наручи и други. „Господине барове, рече му главни келнер, хтевши га секирати, код нас није мода једно јело двапут износити на сто.“ „Тако?“ рече Фера и изиђе из рештаурације. После десет минута врати се и викне: „Келнер, ја сам овај хотел купио и сад сам ја онде господар. Па будући да се ви нећете моћи научити на моју моду, да се гостима има давати оно, што захтевају, то вас одмах отпуштам из службе!“ За тим опет узме свој салвет и викне другом келнеру: „Тако, сад ми дакле дајте још један котлет!“

Натрашке свет.

Удовица (своме просиоцу:) Ви ме дакле љубите, Милане? Е па добро, иштите од моје деце благослов.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоље, те у корељу затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци дугује	16.—
2.	Тодор Ковачић трговац у Мохову . . . „	18.70
3.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу . „	6.70
4.	Дане Бањанин, Шикаре код Оточца. . „	7.50
5.	Ђорђе Јовановић, Бингуан. . . . „	4.70
6.	Илија Марковић учитељ у Моноријну . „	8.70
7.	Јован Пантелић, трговац у Адашевци . „	8.70
8.	Госп. И. В. у Срп. Ирбеју*) . . . „	8.70
9.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt* . . „	17.37
10.	Ј. Б. Чајкрану, у Оранији . . . „	3.75
11.	Расто Ј. Перетић, Мостар . . . „	79.65
12.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду . „	50.—
13.	Ј. Ћумбулевић, негде у Босни . . „	21.30
14.	Леон Бирра, трг. у Бешкапи . . . „	4.66
15.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку „	16.17
16.	С. Ђ. Цвиковић, сада у Срему . . „	13.88
17.	Платон Соларић, парох у Катинци . „	10.80
18.	Књижара В. Шмита на Рајеки . . „	34.31
19.	Јулијана Иланшић, учитељица у Бараћи .	8.—
20.	Б. Гавриловић, трговац у Мохову . „	7.43
21.	Св. Савковић, учитељ у Црв. Цркви . „	6.40
22	Нико Радетић, трговац у Приједору . „	20.50
23	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни . „	17.16
24	Љубомир Милин, трговац, Јасеново . „	11.35
25	Љубомир Тодосин, трговац, Маргитица . „	14.59
26	Спиро Будисављевић, Кореница . . „	20.14
27	Милош Велемирић, учитељ у В. Кикинди . „	19.20
28.	Паја Тимаевски, учитељ у Моленци . „	7.94
29.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву . „	8.70
30.	Н. К. Пуљевић, Ст. Бановци . . . „	8.70
31.	Јово Поповић, учитељ, Војнић . . „	8.90
32.	Јеца Дрекић, берберин, Станар . . „	5.97
33	Паја Митровић, Ораховица . . . „	7.30
34.	Стеван Урошевић, Шид . . . . „	8.70
35.	Петар Милошев, Шашинци . . . „	12.85
36	Гавра Грикуре у Загребу . . . „	39.74
37.	И. Хамершмид у Рушчу . . . . „	14.48
38.	Д. Кнежевић, Медина . . . . „	6.12
39.	Св. В. Милић, Ст. Градиште . . „	6.—
40.	Јапанције Поповић, проф. у Србији . „	37.63
41.	К. Николић парох у Калаву . . „	35.—
42.	К. Поповић трг. у Слатини . . . „	71.70
43.	Васа Јовановић, општинар, Сеч. . „	8.—
43.	М. Марјановић у Голубинци . . . „	10.37

*) Овог господ. позиваме напоследак нека одмах свој дуг пошље, иначе скупо ће га стати превара, коју је на туђе име учинио.

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније наложићемо уз оне још многе друге, са већим свотама, ако се међутим не пожурe те сваки свој дуг исправа.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.
Из НОВОГ САДА у ПОПИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.
Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Др. Милера балзам за продохрану од грлова. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова; код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље се добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., $\frac{1}{2}$ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се прави добити само код Љ. Стефановића трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апетекар у Кроништату у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Ниже се поштом сваки дан. 7—8

KACE

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Нарученике прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу. Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати. 11—18

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.

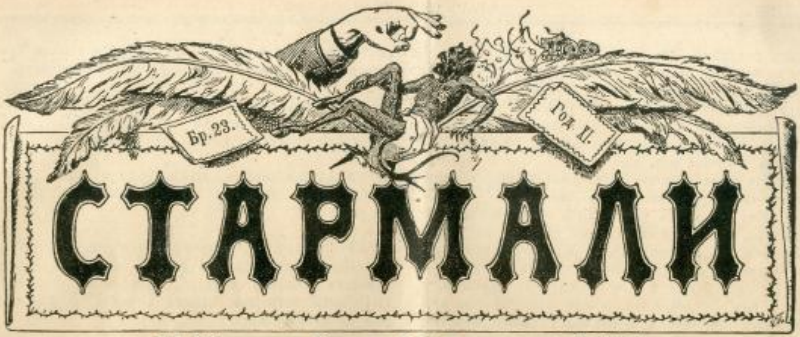

У Новоме Саду 20. августа 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

АПОЊИ.

Апоњи је лепо име,
А по нас је доказ нов,
Да нам јако овде свако
С допуштењем коња ров.

Знамо како Тиса сипра,
Да нам свести збраше траг.
Апоњи му опонира: —
„Ти си мекан, ти си благ!

Ти закону умеш вешто
Извртати дават' вид,
Ал остаје ипак нешто,
Као бедем, као зид.

Ал ја не дам да и други
У закону траже спас.
Ха, треба их поучити:
Ту је закон, — ал за нас.

И слободе они желе. —
Ја им велим: сво вај!
Ви сте тице немацарске,
На будите Vogelfrei.“

Хвала, хвала Апоњију
На тај говор, на тај дар.
Хвала, хвала Апоњију,
Искреност је лепа ствар.

Сад хоће ли Тиса сећи
Да Апоњи влада сам,
Или ће можда (пре ће бити)
Он усвојит' његов план.

То ће време показати;
А време је ћудљив створ
Оно уме на конопцу
Завезати чудан чвор.

Почетник.

Политични преглед.

Кад човек натакне политичне наочаре — може их узајмити и од Тисе — па кад се осврне десно и лево, и преко и уздуж по Европи, а њему ће прво и прво пасти у очи панславизам. А да панславизма заиста има у Европи и да он не смера на добро, те да је опасан, томе има ваздан примера и доказа:

Зар то није панславизам, кад се у нормалне школе за децу од 6 година уведе обавезно учење мађарског језика, и то нарочито за српску, словачку и румунску децу?

Зар то није панславизам кад се словачка деца силом одводе од њихових родитеља, те силом помађарују, и то о словачком трошку?

Зар то није панславизам, кад се при избору посланика у народносним срезовима све могуће пресије, заповести и насиља чине, да се изаберу владини људи и Мађари?

Зар то није панславизам, кад се затварају и гоне српске и словачке гимназије, „Матице“ и фондови им се употребљују на „добротворне цељи“ — знамо већ које и чије?

Зар то није панславизам, кад се српски уредници затварају и глобе?

Зар то није панславизам, кад се у српским, румунским и словачким крајевима наметнутој хоћу рећи наметнатој чиновници све сами Мађари?

И тако даље.

Да, да, све је то панславизам (као што и

сама реч каже), јер да није Славена на свету, неби се то чинило. Да нема словачке деце не би их нико од родитеља отимао; да нема српских, словачких и румунских школа, не би нико уважао мађарски језик; да нема српске и словачке „Матице“, не би их нико гонио; да нема српских уредника, не би их нико затварао и глобио и т. д.

Из овога се види, да су Славени и друге народности саме криве, што све то тако бива.

Кад узмемо на ум, да Тиса носи увек зелене наочаре, о чему се сваки може уверити из „Борсем Јанкова“ и „Кикиријија“, онда није ни мало чудо, што кроз те зелене наочаре изгледа Тиси све зелено пред очима, а што је зелено, то је Мађарско, њему је дакле све зелено па и Славени су му зелени пред очима. И мађарска омладина је више пута показала да је зелена. Ово би могао потврдити и Керим паша својом сабљом, на коју се тако живо прилагало.

Уштипци.

Дакле у Молу изабран Чивутин за кнеза! Зашто не браћо, кад ће може бити и јерусалимски Чивути изабрати Србина за своју општинску поглавицу.

* * *

У „Нашем Добу“ више неки М. чланке под насловом: „Из торбе једног магарца“.

* * *

Како је висипен, можда ће написати још и чланак под насловом: „У торбу једног магарца“, па и то послати у „Наше Доба“.

* * *

По смрти Трефоровој истакла је „Матица Српска“ црну заставу. Да је и за живота и рада Трефоровог то учинила, не би јој се могло замерити.

* * *

Трефор је био помађарен Француз, па онако с нами поступао. А шта би тек наопако било, да је био какав помађарен Словак или Буњевац?

* * *

Мађарски листови одговарају на питање: „какав треба да је насљедник Трефора?“, са: „бре, фора!“

* * *

У 38. броју „Српског Народа“, где су штампани брзојавни поздрави Герману, има и ово: „Липочанска општина кличе: „Спаси боже и помилуј сјатјејшаго патријарха нашего Германа и сарани јего на многија љета.“

* * *

Све је дакле ту, само фали: Амин. ⊙

Пуслице.

□. Лако је то кад човека боли зуб: њега можеш клештама извући напоље, на мир, али кад кога боли патријар, тога не можеш ни гвозденим клештама ишчупати и курталисати га се!

*

=. Наш учени и вредни И. Руварац назива све писце, што се не потписују правим именом под своје чланке: Бугарима и Цинцарима. Каквог ли је боже, он порекла био, кад се оно потписивао Вајунов?

*

§. Ми лајици видимо из најновије богословске полемике бар то, да наши учени свештеници још не знају на чисто колико има недеља у години, кад

ПОДЛИСТАК.

Играч.

Од Мавра Јокаијеве.

Кад су Маври владали у Шпанији живео је у Кордови неки побожан и ваљан човек, којега су и Шпањолци и Арапи у целој Шпанији познавали као врло великог добротвора и помагача сиротиње. Он се звао Дон Хутардо Гарцијас Ечегијас Елеазаро де Естелимена ел Сенордо Бенефицентизимо, или, како што га обично зваху Алабадо Сеа Диос (а то значи хвала Богу!). А ово име је он највећма волео, а и најчешће чуо, јер није прошло дана, да није коме у невољи помогао.

Дељећи милостињу он је врло пажљиво поступао. Он није дарове бацао кроз прозор, што би било то исто, као да је хранио рибе морске, особито кад се помисли, да је међу двеста хиљада становника Кордованских било сокачких просјака око двадесет хиљада. Него он није жалио труда, да онамо, где је права невоља, сам лично отиде, те кад је којег невољника стално потпомагао и на ноге дигао, то је мудрије било, него да је стотини људима за један дан само помогао.

Будући пак да његови дохотци нису били довољни да њима намири све потребе у невољних људи, то је он заишао по земљи те од богаташа купио прилоге у то име. Он је имао читав списак, у којем беху побележени великаши и богаташи у околини заједно са својим дохотцима, те је Дон Хутардо заиласио редом, те купио од њих годишње прилоге за сиротињу. Већ су се богати људи од њега већма плашили него од Мавра шпањолских.

— Дон Естебане! Ви сте добили десет хиљада реала. Сетите се и оних, који немају ништа.

— Јесте, али при боју бикова изгубио сам две хиљаде реала.

— А ко их је добио?

— Дон Гедонио и Дон Кристобал

— Кад сте ви могли у боју бикова да изгубите две хиљаде реала онда ви можете и за сиротињу бар двеста поклонити.

Дон Естебан направи кисело лице и пружи новце.

Сад је дошао ред на Дон Гедонија и Дон Кристобала.

Ваша господства су добила при боју бикова две хиљаде реала. Дон Естебан, који их је изгубио, дао је већ двеста реала на сиротињу. Дакле је право и поштено, да ваша господства, који сте те новце добили, дванаут толико дате.

Господства се почешу по глави и плате.

Дон Амброзио је окорела тврдица: Он баш вечера:

ваља које свањеље читати и како се која црквена књига зове.

*

✱. У Бугарској су разбојници зарobили једног фотографа. Па ко ће им онда скинути (т. ј. фотографисати) кнеза?

*

=. Италијански председник министарства Крипи путује (по Бечу, Мовакову и т. д.) А кад ће већ наш Никола Христић путовати?

*

+. Nijesmo nakani vrijedjati gosp. episkopa Jurja Brankovića, dapače radi bi bili da mu nješto po voljі učinimo. Pa hajd neka na to posluže ovi redci. (Hvaljen Isus!)

*

×. У београдском двору још се једнако пије пиће, што се зове: Lacrimae Christi. Но то је вино познато из Напоља. (Дакле напоље с њим!)

На оном свету.

За ручком при амвросији и нектару.

Доситије Обрадовић. Зар ти, Атанасије, писи никад прочитао моју „Христоитију сирјеч Благе обичаје“?

Атанасије Николић. Како не бих прочитао, та ја сам сам написао „Буквицу среће и блаженства“. А шта вам даје повода да ме то питате, зар се ја не владам по правилима пристојности?

Доситије Обрадовић. Синко мој, ја колико те познајем видим да си ти врло ућудан и ваљан човек, али читам у „Поменику“ М. Ђ. Милићевића на стр. 433. да си „према млађима прек, груб, и често, неваспитан“ био на земљи.

Атанасије Николић. То није моје да судим, то тако пишу сад после моје смрти они, који су ме за живота узели за професора и ректора „Лицеја“, и они, којима сам ја уредио прву земљеделску школу, засадио топчидерски парк и завео фабрику за ћебета и сукно, па ваљда су људи сад после моје смрти ради, да ми на томе захвале, те ме називају грубим и неваспитаним.

Ђорђе Рајковић. Мењер сам ја онда боље прошао од брата Атанасије!

Јосиф Панчић. А како то?

Ђорђе Рајковић. Ето тако: О мени нема ни речи у „Поменику“, ма да сам ја пре умрьо него наш велезаслужни Панчић, дакле било је времена, да мој бивши колега (и учитељством и списатељством) М. Ђ. Милићевић и мене бар којом речи помене, бар за љубав оних силних књижевно-историјских чланака, које сам само ја могао написати, јер сам многе изворе само ја нашао и сачувао.

Лукијан Мушицки. Бива то да се и заборави. Ено на пример у „Историји српске књижевности“ од Стојана Новаковића нема ни спомена о песнику дру Лази Костићу, ма да је овај до изласка те „Историје“ увелико већ писао и многе класичке песме штампао, а и „Максим Црнојевић“, је већ био дотле написан и штампан.

Вук Караџић. Збиља, Лукијане, проналазачу писмена „ћ“, писмо одавно филологисали. . .

Јован Хаџић-Светић. Зар нам је мало било! Мањте се тога посла. Него шта је, Вуче, са твојим делима? Чујем да се српска влада латила да их изда о државном трошку. Па како напредује ствар?

прве ротке и хлеба, и Алабадо Сеа Диос стући унутра и иште прилог за сиротињу.

— Ето видите, господине, да и ја једем ротке и хлеба!

— Па баш за то, што не издајеш новце на шта друго, знак је, да ти много новаца остаје. Ти видиш како је жалосно јести ротке и хлеба и онда кад човек има доста новаца, да како ли тек мора бити онда, кад је човек приморан да то једе! У осталом и за тебе је боље да даш сиротињи него да недаш. Јер кад им даш, онда ће они бити поштени људи, а ако им недаш, они ће бити приморани да краду и харају, па кога ће пре напасти, него тебе! За то дакле дај' брзо педесет пеза на онда месец дана једи свој хлеб без ротке, па ћеш накрмити то што си дао.

Једанпут сретне он на улици у Мадриду Дона Лоренца Мендоцу ди Валенција.

Пречасни господине! Чуо сам како сте дивну прелику држали на дан Тодос-Лос-Сентоса о добродетељи потпомагања сиротиње.

— Чули сте? Зар се и у Кордови о томе говори?

— У целој земљи нема другог разговора него о томе. И мене је говор тако дирнуо, да нисам могао срцу одолети, да вас пречасни господине, одмах не потражим и замолим. . .

— Да вам дадем прелику ту да је прочитате? С драге воље! Имам је у рукопису.

— Боже сачувај! Нисам вас с тога потражио, него да иштем пет стотина лоџора за моју сиротињу.

Дон Лоренцо извади тужно кесу с новци и рече уздишући:

— Ево, па нек вас. . . .

Једном је Дон Хутардо опет, тако путовао да купи милостињу и кад је на својој мазги са прапорцима јахао кроз шуме на обали Гвадалкивира опази неког Арапина, који сеђаше на сред пута и играше сам са собом шаха.

Као што је познато ништа више луђе, него играти шаха сам са собом.

Дон Хутардо се пун чуђења заустави и дуго време гледаше шта Арапин ради. Овај се сасвим задубио у игру, повлачио је у другим наузана фигуре и изгледало је, да га партија јако занима. Напослетку се Дон Хутардо не могаше дуже устезати, него запита:

— Чији си ти син, честити човече?

Арапин повуче фигуру и онда ће тек рећи:

— Мој је отац био Бен Мутасем, а ја се зовем Абу Ризлан, ако баш хоћеш да знаш, честити ђауре!

— А шта ти радиш овде, добри Абу Ризлане, сине Бен Мутасамов?

— Играм шаха, као што видиш.

*

Вук Караџић. На врло добро. Пре две године изишла је прва књига. . .

Коста Трифковић. Но врло рђаво уређена и пуна погрешака стварних и штампарских.

Вук Караџић. Дакле пре две године изишла је прва књига; а како мојих дела има 49 (Види Милићевићев „Поменик"), то дакле треба 98 година, док све изиђе. (Само нека господа одборници буду дотле живи здрави и вредни!)

Јован Хаџић-Светић. Ха, ха, ха! На дотле ће и твоје „Јота" већ застарити и доћи какав нов правопис.

Људевит Гај. На сваки начин хрватски, латиницом!

Др. Данило Медаковић. А што си се ти ђорђе данас тако намргодио.

Ђорђе Магарашевић. Та баш и ја мислим на Милићевићев „Поменик", па ме једи, што се у набрајању мојих дела не спомиње ни једном речи једно од мојих најважнијих. . .

Др. Данило Медаковић. Ваљда није изостало твоје — —

Ђорђе Магарашевић. Јест, јест, моје „Путовање у Србију", о њему нема ни спомена, ма да су већ два издања изишла на свет.

Доситије Обрадовић. Но, на кад и од „Поменика" изиђе друго издање, ја сам уверен, да ће вредни и честити писац своје дело попунити и поправити . .

Ђорђе Рајковић, Атанасије Николић, Ђорђе Магарашевић и други (једногласно). Томе се и ми надамо и то нам је једина утеха!

Л е к.

Мајстор Арса вредни
беше срца мека;
мекша него што се
личи за човека.

Градио је браве,
велике и мале,
на чекићем мак'о
лако к'о од шале,

И срећан би био
у занату своме,
али — — — (ово „али",
свуд се наће бо'ме).

По кући му бесни
газдарица љута,
тешко оном, ко јој
не склони се с' пута,

А он, добра душа,
вечито се склања,
њега вређа свађа,
макар и најмања.

Али једног дана,
узаврела кућа
ни најљућа змија,
није била љућа,

од бесноће Пеле
и од њене вике;

— Тако зар сам свиџит?

— Ја нисам сам.

— Па да ко је други?

— Онај, који се свуда назива, господ бог, велики Алах.

— Па то ти имаш силног и моћног сувграча!

— И праведног.

— Па ко ће сад добити партију?

— Без сумње ћу ја изгубити. Ево видиш, је л' да имам право? Једанпут да се повуче фигура, пак сам „мат." Данас не могу више играти.

— А зашто не?

— Јер сам изгубио већ све новце.

— Дакле ти с Алахом играш на новце?

— Дабогме, и у овој партији сам изгубио педесет златника.

— Па како ћеш их послати Алаху?

— Обично кад изгубим, а Алах пошље к мени каквог побожног и честитог човека, који ту изгубљену свету од мене прими и подели међу сиротињом. То је онда толико, као да сам те новце дао Алаху. Данас си, чини ми се, ти послан од Алаха, за то узми ових педесет златника и подели их сиротињи.

Дон Хутардо се веома обрадује овако богатоме поклону и беше врло задовољан. Пошто је прошао сву Шпанију унакрст и то са добрим шићаром и враћајући се у Кордову није пропустио, да побожнога Арапина опет походи и да га запита, да ли је од онога доба опет штогод изгубио.

И заиста он га опет затече на сред пута где седи и с највећом пажњом игра шаха.

Он застане и причека док се партија свршила.

— Да ли ћеш и данас изгубити, Абу Ризалде?

— Данас нећу. Данас имам среће. Још једанпут да поучсм, пак је Алах „мат."

— Лепо! Дакле данас си у добитку?

— Јест. Добио сам од Алаха пет стотина златника.

— Па ко ће тебе сад ту своту исплатити?

— Обично је, да кад Алах изгуби, а он ми пошље каквог побожног и честитог човека, који ми добивену своту исплати. Данас си, чини ми се, ти онај човек, кога ми је Алах послао, да ми исплати пет стотина златника.

При овим речма напери честити Арапин пун пиштољ у прси поплашеног Дон Хутарда, који му жалосним лицем пружи кесу с новцима.

— Алабадо Сеа Диос! рече Арапин, пошто је новце пребројао и празну му кесу вратио.

— Неће ме Алах више теби шиљати!

а сиротом Арси,
већ се дигле кике! . . .

У то шегрт Макса
шаљивчина права,
упртио локот,
к'о детиња глава.

„Де мајсторе драги,
ја већ ево суста;
привежидер локот
господји на уста!“

Насмија се јадник
на шегрину шалу,
па чекићем снажним,
тресну по наталу, ...
. . . . . .
Где Пелини гласи
стишаше се с места!
Па и срдње њене
у једаред неста!!

Др. Казбулбуц.

Зашто неки поштују прасиће.

У средњем веку било је пуно племића, такозваних „Raubritter“-а, који су глобили и пљачкали путнике. Ти племићи били су пљеници, јер су — пљенили. Но дође ето доба, да сад пљене оне, који хоће да постану племићи.

Тако је изашло на видело, да је касапин Фегер добио мађарско племство за 8000 форината. Мора се признати, да је јефтино пазарио; та чак и какав кинески или јапански орден стао би га скупље. Е ал шта ћемо, кад је човек знао изабрати време. Пре су се добијала племства најлакше за време ратова, кад је држава била у опасности, а сад се добијају мађарска племства најлакше онда, кад дођу избори за земаљски сабор, те је Тисина влада у опасности. Касапин Фегер обећао је лане 8.000 фор. за подмићивање Стојачковићевих бирача у белоцркванском срезу ако му подаре племство; жупан Ормош је то јавио министру унутарњих дела, и погодба и племство беше готово.

Данас је то доказано и сваком познато, па ником ништа. Нико да бар приближно израчуна: колико је прасица, свиња, телади и волова морао заклати Фегер, док је заслужио на њима 8000 форината, које даде за племство? Нико се не труди да прорачуна и изнађе: Колико је пути више пролио Фегер у касапници вољуске крви, но што су други мађарски племићи пролили на бојишту „душманске крви“, пре но што дође до залишних 8000 фор. и племства? Напослетку, нико се не труди да изнађе бар то: вреди ли Стојачковићев избор оволико поклапих прасица и телади, не за владу, него за народ?

У осталом, како се дознаје из писма жупана Ормоша, од оних 8000 фор. употребљено је само 4.000 фор. на Стојачковићев избор, а осталих 4.000 фор. послато је у Пешту, да се употребе око других избора владиних посланика. Бивши касапин Фегер, сада немеш од „Мерцифалви темеш-жадањи“ има права да буде јако уображен. Ја знам многе пијанице, скитнице, који кад прођу поред ма какве крчме, поносно накривљују шешир и вело: „У овој крчми уздана је и некоја моја цигља“. Тако и бивши касапин Фегер, кад прође поред ма кога владиног посланика, може са пуним правом рећи: „И за твоју љубав је цикнуло много моје прасе;“ или може рећи: „И због тебе сам ја продавао „лунгенбратен“ са 2 новч. скупље по сваку фунту“.

Господин Стојачковић сада уредник „Српског Дневника“, [или како га зову: „Српског Бедника“] пролази од сад сигурно са већим пијететом поред касапница, но што је то пре чинио. Да је то за цело тако, сведочи нам та околност, што његов „Српски Дневник“ са особитом наклоношћу поступа према многим свињама и подобном. До сад нисмо то могли разумети и замерали смо му често, е ал сад је са сасвим другојаче. Редакција тога листа заједно са уредником, има у себи клицу благодарности, и то им се мора уписати у заслугу.

А напослетку ко зна, колико ће још прасица цикнути, колико ће волова јаукнути, колико ће касапа купити мађарски немешаг, да се може отуда продужити век „Српском Беднику“.

Нека нас дакле ни мало не чуди, ако нам се с оне стране буде кадшто довикивало: „Поштујмо прасице!“

Сањао сам....

Сањао сам да сам моћан,
и да имам власти;
сањао сам, да сам богат,
кол'ко, незнам каз'ти.

Сањао сам, да сам младић,
од двадесет лета;
сањао сам, да сам бољи,
од целога света.

Сањао сам, да је Србству
зарудила зора;
сањао сам, да му патња,
већ престати мора!!

Сањао сам, да је правда,
на земљу се сишла;
сањао сам, да *Србију*,
није мимошла:

Сањао сам, да се слава,
српска опет роди;
сањао сам, да је време,
дошло већ слободи!

Сањао сам ... али залуд,
кад је *сан* тек био;
а *јава* ме одмах сети:
ти си болан — сиво!

Др. Казбулбуц.

Скоро невероватан догађај при игрању валцера.

— Валцер се почиње. Смем ли вас замолити да одиграмо неколико пута унаоколо.

— Глете само како дивно играју та наша деца. Заиста грацијозно!

Дивота их гледати. Тако одушевљење! Такав занос! Та врте се као чигра.

— Ко би још коло играо?! Ово је игра. Заиста, чаробан вртлог. Гледајте само!

— Ај, ај! Шта то би од њих!

— У помоћ, људи, у помоћ!

— Ох, боже, боже!! . .

— ?!?!?!

Фрајла — мушкара!

Фрајла Тинка к'о мушкара пуши;
питали је, да каже по души:
Дал' налази у пушењу слasти?
А она ће искрено им касти:
„Кад задимим са мојом цигаром,
„па са њеним посиграм се жаром,
„мирис диван заношљиво мири
„па у грудма слике бујне шири,
„А у диму те чаробне траве,
„Видим само — лепе *мушке* главе;
„Па кад тако мисли ме занесу
„Међ' *мушкиње* увек ме однесу,
„А *без овог*, жалосна нам њина
„Не вредимо — *цигару дувана!*

Др. Казбулбуц.

Вубнуотека.

I.

Драги мој Борђе

Кад би тео ову моју цедуљицу за важност у потребно, у име позивнице ти би и дошао код мене т. јест. нота бене још поред тога и винца донети дати малер приповедам, изванредни — —

учитељ

II.

број 21 У Л . . . 9. Јануара 1887.

Г. Кнеже!

Званично јављам вам да ми не повашем обичају на закгевање ни пашта не подписано остане и ни каквог одговора недајете, јер ово ја званично се обраћам и у једно биће протоколирано, да ми се има одговорити.

Г. Кнеже, на питање кад ћу плаћу добити тоје прво:

друго децами уредно не долазе

а треће да се и бележник на одговор подпише

а четврто да ми се 48 сати тачно одговори

а пето јављам небојте се даћу солгабирову јавити.

већ доће време тужби да ви мене ћете тужити а ја ћу одговарати, као што сам и јесенан дужен бијо

Споштованьем

Сима К . . . . . , с. р.

учитеље

Гледао сам....

Гледао сам тол'ко пута,
каквог старог чику,
како вара самог себе
свету на видику.

Како косу своју седу,
бојадише црно,
као кад би капут стари,
но ново преврно.

Како леђа своја стара
силом само мучи,
а од младих жена неће
још да се одучи.

Али залуд јадни чико,
године те спрече,
кад прохује, онда нема:
„протрч' овог века!“

Др. Казбулбуц.

Прави Енглез.

— Келнер, ово је фришак хлебац ал ја бих хтео старог хлеба.

— Жао ми је, али немамо.

— Па добро, ја ћу чекати док се овај осуши; сад га не могу јести, јер је одвећ фришак и мекан.

Није налик.

Он. Драга жено, баш сад долазим од молера. Сутра ће бити мој лик готов — видићеш како је *верно* портре.

Она. Ако је *верно*, онда не може бити налик на тебе.

Из живота Фридриха II.

Фридрих II. умео се јако разљутити, али само једна лепа реч, па се он опет умири. Једнога дана изврати га његов кочијаш. Краљ се срећом није озледио, али пун гњева потегне штапом на старога кочијаша свог да га удари, на то ће овај рећи: „Ваше величаство, вас држе за најславнијег војсковођу на свету, па ипак сте и ви по некоју битку изгубили. Па тако сам и ја данас изгубио битку и то прву за пуних тридесет година!“ — Краљ се на ово насмеја и љутина га пређе као руком однесена.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Први календар за 1889. годину.

Сад је баш изишао из штампе:

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов повац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

који је богато урешен **најновијим** и **најлепшим** сликама уз **најодабранији** и **разноврстан** садржај, као и до сад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај **највећи** буде и за 1889. год **најбољи, најлепши** и по томе **најјефтинији** српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисионарима, који нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ,
издавалац „Орла“ и „Царића“.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изъ Часослова оупражнитї къ чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленїю къ нар. оучилиштахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за више разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Гимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписаној накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне.

У НОВОМ САДУ, 15. марта 1888

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

НЕГОВАЊЕ ЗДРАВЉА.

Др Милера балзам за предохрану од грчева. Овај се балзам даје и препоручује код болова и грчева у стомаку, ко катара у стомаку, напетости, бљувања, пролива, ветрова, код грчева у цревима (колике) успех је за тренутак постигнут. Даље је добар код свију дуготрајних и слабећих болести, јер потпомаже варење. Ово дивно средство не треба да фали ни у једној кући, особито по селима. Цена је једној боци 1 ф 50 н., ½ боце 80 н.

У **Новом Саду** може се права добити само код Љ. Стефановића трговца и у **Сарајеву** код **Ј. Сора**, спецерајисте.

Главни депо за разашиљање: **Ј. Милер**, апотекар у **Кронштату** у Ердељу. (J. v. Miller, Apotheker, Kronstadt, Siebenbürgen.) Шиље се поштом сваки дан. 8—8

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и квалиши израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Нарудбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати. 12—18

Бр. 24. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 31. августа 1869.

„Стармали“ излазе тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10, — 5, — 2½ динара или франка. — Писмене и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

„Дан 26-ог августа неће се ове године празновати.“

(„Српске Новине“ бр. 180.)

Је л' то рекао капдар Ника,
Ил је рекао хусар Тиса?
То је тајна, то се незна
— Јер нема потписа.

Загонетку сваку мора
Замумурит' нека тама;
— Али од куд загонетке
У званичним новинама?!

Дај календар да видимо
Што без њега лако није,
Двајестшести септембрије:
Што се под тим даном крије.

Да то није каква Илка?
Није, није, није, није;
Календар нам јасно каже:
То је данак Наталије.

Наталија, то је име
Једне жене врло смерне;
То је име краљичино,
Мајке брижне, жене верне.

На ко ли је ту паредбу
У званичан орган кан'о?
Одговора нема, — то је
У штаубманта замотано.

Тако бива кад заблуди
Страшна душа у пешуте.
Тако бива кад гаврани
Српском дому на зло слуте.

Тако бива — ретко бива —
Кад у пропаст глава хити;
И ти јади ти скандали
Морадоше наши бити.

Отац ото мајци сина,
Што му српски наук дава,
И гаврани српски клињу:
Ех, ала га васпитава!

Не сме мајчин данак славит',
Јер се на њу дигла хајка.
И то дете сузе гута:
„Шта је крива моја мајка!“

Али данак тај запретни
Није прош'о како с' хтело.
Свет'о образ, светло чело
Што је хтело, то је смело.

Гавранима, злослутнима
Очи сузне, очи мутне.
Ал за то су веселије
Друге тице — доброслутне.

—.

Нагваждања.

„Нагваждања“?! Јесте тако сам назвао овај мој чланчић у оскудици друга наслова. Ту реч српску ја до душе никад нисам чуо из уста народа, али сам је неколико пута читао у хумористичном накиту озбиљних хисторичних расправа нашег врлог, дичног, че-

ститог (нек се мало једи) научара г. Илариjона Ру варца. Чим сам ту први пут на ту реч наrазио, таки сам разумео шта мора да значи и чудно сам се како ту реч већ одавна нису употребили разни дописници „Стармалови“, за наслове својих уводних и уводитељних чланака, или како сам Руварац није пао на ту сретну мисао, да у својим научним расправама одели тешко од лаког, есенцијално од ваздушног, дубоко од високог, једро од климавог, озбиљно од враголастог,—па да буде доста и „Стражилову“ и „Стармалом.“ А да је то учињено сад не би морао ја наrваждати.

Ја тако схватам да нагваждати значи: онако говорити или писати као што н. пр. пише Дијете Грујица кад подражава Илариjову Руварцу, — али Вук вели да нагваждање бива само при јелу, — ту се Вуков речник мора исправити, јер нагваждање бива више при пићу него при јелу. То се приметило и при шесдесетогодишњем јубилеуму Аце Зуба, где је било здравица мало али дугачких. Дугачке су биле за то, јер сад су већ и ноћи подуже, а мало их је било за то, јер је важило правило да се наздравити сме само оним врсним мужевима, који пишу у „Вражје Доба“, а таких муштерија (мал не рекох гуштерија) нема још ни данас пуна сахурица, ма да би се и њиховом раду могло рећи: тма тем.

Сад се највише нагважда о писму, које се недавно открило. Кад се мало дете открије тако, да му се види стражњица, онда се обично каже: пи! срам те било. Али кад се начини овако велико откриће, да се не види само стражњица, већ да се види како су од прилике текли (као на славину) можда сви избори земаљских посланика, онда се каже само: срам вас било, — а оно „пи!“ оставља се за идуће изборе,— а донде ће се наћи нових касапа, који ће немешане заслужити тиме, што ће под реп клати главно право уставно, слободу избора.

То је богами жалосно. Али да доврши са нечим што није само жалосно, него је и смешно. То ми је приповедао један Београђанин. У Београду онамад састало се једно друштванце, – све сами званичници, даклем лојални своме каплару Николи Христићу. Док не буде готова вечера, хајде да покажу своју лојалност и тиме, што ће да читају „Видело.“ Али већином су ту били људи старији, који не рало своје очи (и туђе уши) читањем каре. За то се домаћини досети на дозове своја синчића ђака, уклони му један број „Видела“, да им он форлезује, — а они ће донде пушити и у дим гледати. Прво је био уводни чланак у коме најмање десет пута долази лозинка данашње владе, која гласи „Ред и рад“. Али форлезер је био мало мутав, није могао да изговори писмо „рци“, и тако кад је год требало рећи „ред и рад“, а дете рече „јед и јад“. Први пут се то и чуло и нечуло. Други пут се чуло и пречуло, а кад и по трећи пут млади омладинац прочита „јед и јад“ — онда се ухватише сви за трбу (то би можда учињено и кр. Милан да је ту био) па пресуше у смеј. Смеју није било краја. Тек у неко доба утишаше се и завршише се да о томе ником не казују. Реч су у толико одржали што до сада није нико дознао, осим „Стармалог.“ — А више и не треба.

Но лако се њима смејати. Ал тешко је народу, који сваки час у место „ред и рад“ види „јед и јад.“

ПОДЛИСТАК.

Младожења по моди.

Од Коломана Миката.

Ових дана дође ми у походе Марцика Бајони, мој стари пријатељ и друг на куглани.

Он баца кугле врло вешто, увек је сигуран, да ће згодити најтеже кегле: „Фрању Пулског“ и „Коломана Тису“, као што зову славни куглачи оне две кегле на крајњем крилу, премда та имена сад већ више не пасују, јер Фрања Пулски не спада више међу „крајње“; та рекао је недавно Тиса:

— До сад сам био сваког партаји опасан; с тога ћу вам учинити љубав да не станем уз вас — па опет ћу уз вас стојати.

Него хвала богу овде сад није говор ни о Пулском нити о Тиси, него о нашем Марцики, који је сасвим красан младић. Ал то је он већ одавно. Он се броји још непрестано међу оне, који имају „тридесет“ година. Мој ми је отац причао, да је с Марциком ишао заједно у школу. Марцика вели да то није истина и зове ноге оца „чиком“.

Ту не зна нико рачуна. Тек толико стоји, да је мој отац већ стар човек, а Марцика је још „младић.“ Његов је ход еластичан, коса му је црна као гавран а тако исто и његови навиксани брчићи. А ја више верујем природи, него оцу.

Даклем Марцика дође оних дана к мени:

— Од куд дође ти опамо, куда ни тице не маре да дођу? запитам га весело.

— Долазим к теби, старче; чуо сам да имаш лепо мађарско одело.

— Истина, имам. Хоћеш да ти га позајмим?

— Шта ти нада на памет! Него хоћу да ми будеш кум.

— Шта булазниш! Валда се не мислиш женити?

— Јест ја се женим и узимам малу Пирошку Рететејеву.

— Кога? Моју нећаку, ону румену девојчицу? . . . А на што ти оно пиленце?

— Треба ми, пријатељу.

— Ал' твоје године, куме. . .

— Какве године? запита Марцика зачуђено. — Жена брзо стари за мужем.

— Може бити, Марцика. Али муж се тешко за женом подмлађује.

— Не брбљај. Хоћеш ли доћи или нећеш?

— Кад си већ неумолим, а оно доћи ћу. Дакле кад ћемо?

— Од данас две недеље. До Мишкољца ћемо на железници. А тамо ће нас чекати кола моје невесте.

— Но, па што му драго . . . и онако нисам туда никад путовао.

— О, то ти је сигуран пут! Немаш се бојати не-

Ћира. Знаш ли ко највећма жали за министром Трефором?

Спира?

Ћира. Наш негдашњи јединац Радић. Радић ће сад за њим дуго носити црну поставу на мантији.

Спира. А ко велиш, да није Трефор умрьо, Радић би скоро могао понети и црвену поставу.

Ћира. Невероватно, али возможно би било.

Пуслице.

⚧. Прошла седмица била је у Бечу седмица шицара (Schützenfest) кажу да ни један метак није промашио мету: — сваки запушач шампањске флаше погодио је у грединцу.

⚆⚆. Ко хоће да уљепша самоубијство комесара Св. Николића. Тај би могао рећи „нема му пара“, — но њему би се лако могло наћи пара, ал нема наших пара.

⚷. Дакле чим Анђелић оде, таки Живковић долази, — т. ј. у Глајхенберг. — Нема ли то и каквог даљег смисла.

⊙. Не добијам „Српски Дневник“ — али и без тога знам да г. Стојачковић Ормошијево писмо није штампао са крупним словима. Шта више, можда се о целој ствари чини и невешт (доста кад је био вешт при изборима).

⚿. Кр. Милан иште три месеца рока. — Ја гласам за то да му толико рока дамо, — само кад не иште више.

♀. Сретна је та Истра. Добила је за политичног управитеља врлог народњака Поклукара. То није добила само за то што се зове Истра, већ што је била истрајна.

§. „Пестер Лојд“ се чуди што Срби краљу кажу ти (што га не вијају).

□. Оно до душе могли би Срби у Србији сваћем краљу казати и ви. И онда би од тога ви могли и Пештанци нешто на себе примити.

♃. Питање о продаји Текелијанума не износи се на јавност, да се чује сваче мишљење. Ал можда пештанска срп. општина мисли да је она цео српски народ, а барон Николић мисли да је он цела српска пешт. општина.

среће на жељезници. Возићемо се као товар жита Геџиног.

Ми се дакле у уречено време крећемо на пут; стари сват Марџикин Фрања Нађ отишао је напред, јер он је и онако тамо из оног краја.

— Како сте се ви бога ти упознали, Марџика?

— Но па знаш, тако — тако; ми смо се већали час у Пешти, час на другом месту; често смо се разговарали, па сам ја приметио, да се њој допадам.

— Богме си ти „стари зликовац“! Све си нас изненадио. . .

— Сит сам брате, тог бирцуског ручка! Сви су ми бирташи већ морасти. Па шта ми је остало? Само да се селим у — кућевну кућу.

— Видећеш, Марџика, да кућевна кућа не мирише тако угодно као бирцуска. . . А девојка?

— Девојка? . . Њој је опет кућевна кућа додијала; и она ће волети промену. . .

— Ти говориш о женидби само у кујинском штилу, Марџика.

У тако узвишеном разговору стигосмо у Мишкољц и како је била мрачна ноћ и промењивно време, саветовао нам је кочијаш, што је дошао по нас, да не путујемо ноћу, него да ту преноћимо.

Ми дакле ућемо у отмену гостионицу.

— Две собе, заповедао је Марџика.

— Само једном собом могу служити. Сутра је избор посланика, па је гостионица пуна гостију.

Марџики је ово врло непотребно било, али шта ће морао је да пристане; поче се напоно са кочијашем претресати питање, да ли би се могло одмах даље путовати.

— Оно би, знате, могло — одговори кочијаш чешући се за увом — ал, да опростите, паметан човек неће се сад кретати на пут; јер баш кад би и хтео, а оно би се, штоно веле, покајао.

Останемо ту. Брзо се свучемо и пружимо у кревет, који је врло сумњиво бело био прекривен.

— Ја не могу да трпим светлост — рече младожења — смета ми очима. — И угаси свећу, што је стојала на орманчићу код његовог кревета.

На улицама беше приличан жагор. Вика „Живио Вадњаји“ чешће ме је будила. А ја онда запитам Марџику:

— Спаваш ли, младожењо? Спаваш, спаваш! Ко зна докле ћеш моћи спавати.

Он је хркао ужасно. Но, сутра тешко да ће тако хркати.

Око поноћи спопадне ме страшна главобоља.

Зазвоних да дође послужитељ, помислим у себи, да ми донесе слачице. Мене увек проће главобоља од слачице.

Потражим палидрића, али на мом орманчићу баш ни једног. Ништа, валђа ће бити код Марџике! У соби беше помрчина као буви у овновом рогу. Пипао сам рукама и хркање ме је водило Марџикином кревету. Пружених

Над једним гробом.

„О мртвима добро,
Или ништа не кажи!“
Изрека је стара, —
На и данас важи.

Тако с' неком *хоће*:
Тако с' неком *мора*. —
Ја стојим над гробом
Министра Трефора.

Заборавит' тешко ј'
Што нас тако тишта.
Изреке се оне сећам, —
На не желим ништа.

М.

Сетила се учитеља . . .

Баба Јека накувала једне зиме толико питија (пача), да су га дан на дан и по трипут јели сви у кући. На послетку им се већ огади (као оно некад Чингутарији у пустињи препелице), тако, да никоме већ ни под нос није требало. Кад последње јутро — неће већ ни свињар да једе, а баба Јеку све грозница ната од једа, ди ће толике питије бацити. У једу спопаде један тањир, па кад виде, да се још и кварити почеле, хтеде да завитли пашкама, ал се трже и рече: јаој жалосна Јеко, а ди би ти бацила питија?! Послаћу боље учитељу један тањир. Мала Јула поред мајке стоји, слуша и гледи шта јој мајка говори. Баба Јека даде Јулки тањир с питијама и рече: на, носи ово господину твоме! Дете узе тањир у руку а књиге под пазухо, па хајд у школу, пољуби учитеља у руку и изручи му поздрав: поздравила вас наша мајка и послала вам питија.

Фала душо, фала, а што је то мајка шиљала?

Та код нас неће већ ни керови да једу, па каже мајка, боље ви да поједете.

Учитељу не би право што је таки компљимената добио, па кад још виде да су питије и покварене — завиче тањир патраг у мараму, преда детету и рекне: кажи мајки да сам је поздравио овако: „мајко! каже господин, оне вашке, што су оне добре питије појеле, нека једу и оне.“

Ђ.

Појетично момче и прозаично девојче.

Он: Шта је оно што те мучи,
Што те кињи, што те пати,
Што ти дуге дане ноћи
Не да спати,

Што ти души покој граби;
Што ти тело тако слаби?

Она: То су бубе и стенице,
Враг им баби!

Шалун.

У сеоској школи.

Мали Драгиша пошао је са осталом сеоском децом у школу. Дође испит. Господин кот. предстојник лично је присуствовао. Учитељ, да би показао, како децу у свему обучава, што је корисно, упита малишу: „Знаш ли ти, ко нама суди?“ — Овај му одма одврати: „„Па госп. пред-

---

рукама напипам кревет. . .: Ево нога од кревета . . . ево горње даске . . . ту мора бити орманчић . . . ха, ево га!

Пипао сам по орманчићу Марцикине ствари, што их је ту помешао. Кеса с новци, чирак, ал где су палидрвца до врага?

Наједаред напипам неку хладну ствар претима, проће ме језа, тргнем руку, а нешто паде на земљу и зазвечи. На ту чудноватту звеку опет се тргнем и задрћем.

Срећом се Марцика није пробудно. Нађем палидрвце и запалим, па погледим шта је пало.

Боже, а шта је ово!

Марцикина вилица са зубима заједно лежала је на земљи.

Гледао сам и гледао, а од гледања стадоше и моји зуби цвокотати, као кад вашка на вашку залаје.

Подигнем дрхћући.

Ој наопако, два предња зуба се скрјала и испала.

Несретни пријатељу, који тако слатко спаваш и сањаш, а ни у сну не сањаш, да су ти два предња зуба испала!

На томе сам ја крив! . . .

Боље да сам руку пребио.

Главобоља ми на мах прође као руком однесена, ја угасим свећу и легнем опет.

Но и у помрчини ми изађе пред очи страшна вилица и на мене је кезила зубе.

Зажмурим, али узалуд. Не могах да заспим

У јутру приметим, да се и Марцика мешкољи и буди.

— Марцика, повичем, велика се несрећа догодила!

— Но? ноће он буновно. Шта се догодило?

— Малер по тебе, драги Марцика! наставим ја лагано да га не поплашим. У твоме здрављу се нешто пореметило. .

— У моме здрављу, прекине ме он, није се ама баш ништа пореметило, ја се тако добро осећам као новорођено дете. —

— Имаш право, Марцика, јер новорођено дете још *нема зуба*. . .

— Шта? Шта ти имаш с мојим зубима? поче он напрасито, издижући се у кревету.

— Док си ти спао ја потражим палидрвца. Твоји зуби падоше на земљу и два се поломе.

Марци се као застиди, ал настави:

— Па ништа, ништа. И онако нису вредили ни го. Трају ми већ девет година; него имам ја у сандуку друге, нове.

Ја сам хвалио бога што је на том прошло, али сам нешто зловољан био.

У јутру зовнемо келнера.

— Пошто је соба?

— Пет форината.

— Шта говорите којешта . . Једна соба пет форината. Та за те новце могао би човек скоро кућу купити!

— Али молим у овој је соби наш краљ за време свога бављења у Мишкољцу ноћивао.

стојник!“ — „А где он суди?“ — „„Па у Бјелини!““ — Лепо, лепо, али ди се налази тај господин?“ — „„Ма болан, зар га не видиш? Ето га ту уз тебе!!““ одговорише на општа смеј испитне комисије, мали Драгиша.

Кажу, да је и госп. предстојник и сви остали били веома задовољни са дедом, али још више са учитељем, јер узгредно века је примећено, да овде на 100—120 деце долази цигло — један наставник.

Др. Казбулбуц.

Карлобадијаде.

(Наставак).

XI.

Ала ј' леп овај свет!
Овде лоток, овде цвет!
Онде Чивут, Жидов ту —
Преплавили бању сву.

XII.

У сред шуме башта дивна,
Зове с' „панорама“,
Ту се шеће, к'о јеленче,
Једна лепа дама.
Лишће шушка, шума мири,
Спустила се тама,
Па још шеће лепа дама,
Све једнако сама.
Ал је лепа, ал је дивна
Ова „панорама“.
(Кад јој додам још три срока:
Тама . . . дама . . . сама . . .)

XIII.

Карлобад је прави рај.
Само и то добро знај, —
Увек вели: дај, па дај!

XIV.

Овдена се долази
С буђелари разни,
Сви су најпре пуни,
А напокон празни.

XV.

Пацијен'та много,
Читав мали свет;
А доктора мало —
Само шесетпет.
Не знам да л' се љубе
И међ собом слажу.
(Ја их писам пи'о —
А сами не кажу.)

XVI.

Ил се звала кеса,
Или буђелар,
Брифташ или шлајбок —
То је једна ствар;
Ал на крају дана
Овог боравишта
Својој жени на поклон
Не мож' купит' ништа.

XVII.

Једʼте, браћо моја,
Браћо једноструна,

— Па шта ми имамо отуд?

— Али ми хоћемо да отуд што имамо, рећи ће келнер.

— Добар одговор, рече Марцика. Хајд' да платимо.

У трпезарији при доручку чусмо још од три госта исту тужбу, да су и они спавали у овој соби, где је краљ пре три године ноћивао.

Сад се брзо крећемо на пут к селу, где је Пирошка становала.

Младожења је изгледао данас као и јуче; само су му нови зуби били много бељи него они јучерањи. Он се мало стидео и седео је ћутећки поред мене. Ја сам по који пут прекидао тишину, али она је затим одмах опет наступала.

И време беше мрзодно, мутно. Овом световском дану није сијало сунце Мутни облаци се навукоше на свод небеснои.

— Биће кише, милостиви господине, осећам по жуљевима, претио је кочијаш.

Тек што изиђосмо из вароши, ал ти киша стаде падати као из кабла.

Мишка се једно и чешо по потиљку вајкајући се.

— Хо, што нисам дознао с покривеним колима! Још ми је рекʼо стари господин. . А ја као есапим, ди би ја младожењу у кавезу носио!

— Ниа ли крчме уз пут, па да свратимо? запита Марцика с псовком и увуче се преко главе у огртач.

— Овде, да опростите, нису начињили нигди биртију..

— А је л' далеко село?

— Богме далеко је.

— Па нисмо далеко, окрени кола па терај натраг!

— То ће најбоље и бити. Ваша воља код вас.

Вратимо се натраг у Мишколц у гостионицу.

— Хеј, келнеру, имате ли собу, у којој још није краљ ноћио?

— Има, има, одговори келнер.

— Отварајте, да се пресвучемо. Покисли смо скроз као моча.

Док сам ја салачио ципеле Марцика се извијао из огртача и умотача . . .

— Марцика! повичем ја погледавши горе.

— Шта је? одговори он зловољно.

— Јеси ли ти то? По гласу бих рекао да си ти. Чисто није могуће!

Лице му беше црно као у црница, а коса као снег бела.

Киша му је спрала црнило са косе.

. . . . Сад већ више верујем моме оцу, него природи.

* * *

До подне се изведрило и Марцика се напово удесио. За подруг сахата бесмо већ код невесте.

Ја сам водио сироту, малу швигарицу испод руке.

Кад смо стојали пред олтарем, нагне се отац невести те тронут до суза пришапне ми на уво:

— Баш као створени једно за друго, јел' те?

— Аха! одговорим ја после кратког промишљања.

Ми смо негда пили
Много пива хладна?
То за собом чудне
После иде вуче:
Сад Карлсбад вели:
Жлер'те воде вруће!

XVIII.

Молим шољу каве!
„Кво, драге воље!“
(Да је у њој мање воде)
Пријала би боље.)

XIX.

Има овде једна госпа,
Америка њен је стан;
Видимо је, гледамо је,
Чудимо јој с' сваки дан.
На њезином лицу браде
Ни бркова није;
А знате ли за што?
За то јер се — брије.

XX.

Та и овде срцу треба
Само један крес.
Па да се у њему
Раскокота бес.
Ал хијена (хигијена)
Упре самокрес
На ком пишу ове речи:
„Ist nicht kurgemäss.“

XXI.

Карлсбадској бањи
Нигде нема пара.
Она болне лечи,
Она чуда ствара.
Јест', нема јој пара, —
Ја је врло ценим, —
Ал нестаје пара
И гостима њеним.

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

Састали се на футошком вашару два Бачванина из два села. Давно се нису видели, па при чаши вина заподенуше разговор. Ово, — оно, — пак ће запитати

А. Ала пријане, да ли још тучеш своју жену, онако као што си је негда тукао?

Б. Па да виш, богами, сад је више и не тучем.

А. А што?

Б. А мани је у више. Сад више није лепа.

(У књижари.) **Н.** Имате ли један нов календар?

Књижар. Имамо; како не би имали.

Н. Ха, баш добро! А ја имам један стари; хајде да трампимо.

А. Колико се путује жељезницом од Беча до Трста?

Б. Петнаест сати.

А (Рачуна). Онамо петнаест, — натраг петнаест, аха, дакле зато га неки зову Триест.

„Оштро“ и „дубоко“.

Аћим Ђулумбашић дорастао је и до женитбе, али још није било прешао оне тупаве године, те га је отац својски посаветовао, да при претеновању, које се сутрадан извршити имало, буде разборит и да пази, шта говори, да не рекну сви, е је прост к'о будак. „Добро размишљај,“ — рече му отац, — „па кад рекнеш, нека буде и оштро и дубоко, да се снет не смије са тобом!“ — — Седели су при прстену дуго, али Аћим ни беле; мудровао је, шта да рекне, па да буде онако, како га је отац учио. Најпосле већ му и оцу досади, па ће му рећи: „Но, сине, шта ти тако дуго премишљаш?“ — А син ће са најозбиљнијим лицем рећи: „*Бријачица.* — *Бунар.*“

Нема сумње да је то, што је рекао, било оштро и дубоко, — но шта су гости на ту мудрост рекли, то вам не знам казати.

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Један отворена рубрука).

Јовичина кућа била је у шпанском сокаку, па тако је већ и Јовица разумевао а и сам натуцао помало немачки.

Пролетос лицем на водени понедељак, запита га комшиница, фрау Лизи:

— Jofica, was macht deine Mutter?

— Ин цимер сиди, — одговори он.

Фрау Лизи. Geht sie heute nicht in's Feld?

Јовица. О на! хајте нихт арбајтен.

Фрау Лизи. Ist denn heute wieder ein Feiertag?

Јовица. О на! ка фајертаг, хајте не восертаг.

К.

Свима нам је познато да мали Бушко (то му није име већ само надимак) радо једе ваљушака са сиром. За чудо уме да их тамани. Једно по подне, знајући да су за ручак баш то једо имали запитам Бушка колико је ваљушака појео, а он се прагласно насмеши на одговори: „Нисам много, само петшест“. Ја сам хтео да уђем у траг за што се Бушко смешкао кад ми је то рекао па сам запитао и његову старију сестру. А она ме обавести: „Добро вам је рекао. Први пут је навадио пет, а по други пут шест ваљушака“. — Еле „пет-шест“ код њега значи *једанаест*.

Мати је била нешто болешљива, па је лежала у постељи. Украј ње играо се њен синчић Драга. На пољу се било нешто необичило и мати рече Драги: Иди на прозор, па види пада ли киша.

Драга приступи прозору па гледа на поље. Чим

је погледао а он рече: „пада“ — а после мале паузе додаде: „и не пада.“

Мати. Како то може бити, да киша и пада и не пада?

Дрáга. Е, па ко нема амбрела на тога киша пада, а ко има амбрела на тога не пада.

Дрáга је имао малу обичну кожну лопту, а давно је желео да добије велику лопту од каучука. Једаред удари он своју стару кожну лопту о земљу тако јако, да се сва распала. Отац му се ту десно, па му рече: Ето ти га, сад су ти лопти испала пређа. — Дрáга сасвим озбиљно одговори: „Да! Сад треба да ми купиш лопту, која нема пређе.“

„Десет гради испод Нуле.“

Он:

„Заклињем се, госпођице Маро,
јер вам више тајити не могу:
Ви сте звезда, ви сте бисер сами,
ох! верујте, ох! верујте Богу“ — — —

Она:

„„Па шта има, господине драги,
осим тога у варошки ново“??

(Кажу да је *одговор овакви*
„господина“ очајању дово!)
По немачком. **Др Казбулбуц.**

Новије књиге и музикалије

послате уредништву на прегледа.

Uspomene na stari Brod. Zabilježio oko god. 1838. J. A. Brlić a izdao mu sin Dr. Ig. Brlić. Djakovo. 1888. (Цена?)

Сунце јарко не сијаше једнако и Што се боре мисли моје. Српске песме. Удесио за гласовир Х. Дубек пореклом срп. новосадск. читовничког нед. друштва. Издање српске књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду 1888. Цена 40 новч.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић књига 154. (1888. свеска друга). У Н. Саду срп. штампарија дра Свет. Милетића. Цена 70 н.

Одломак из брачног права. Од Данаскина Бранковића крушед. архимандрита. У Н. Саду, штампарија А. Пајевића. 1888. Цена (?).

Рачуница за други разред народне школе, према наставном плану вис. кр ут. министарства и вис. школ. савета, по најбољим изворима написао *Аркадије Вуковић* учитељ. Друго поправљено издање. Вел. Бечкерек 1887. Издање књижаре и штампарије Ј. Гргића. Цена 12 новч.

Рачуница за трећи разред народне школе. Друго поправљено издање. Од А. Вуковића. Цена 12 новч.

Рачуница за четврти разред. Друго поправљено издање. Од А. Вуковића. Цена 20 новч.

Све три ове рачунице су одобрене и препоручене од високог школског Савета.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Превео сам и дао сам у штампу:

ЈЕДНУ СРЕЋКУ

РОМАН

Жила Верна.

То је *најновији* и један од *најбољих* романа чувеног Верна. У њему се осим забаве и *поуке* надаље, што је главна карактеристика Вернових романа. „Једна срећка“ излиће *са сликама* издаљем књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду *куда* се и наруџбине шаљу.

ИВАН ИВАНИЋ
новинар.

Први календар за 1889. годину.

Сад је баш изишао из штампе:

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

који је богато уређен најновијим и најлепшим сликама уз најодабранији и разноврстан садржај, као и до сад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај највећи буде и за 1889. год. најбољи, најлепши и по томе најјефтинији српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисијонарима, који нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ
издавалац „Орла“ и „Царића“.

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун исправа, јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати преплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г г. преплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читањем ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Читанка за четврти разред срп. осн. школе 34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр. 90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк. 8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „ 8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „ 10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „ 8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе 80 „
Апостоли и Евађеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране 80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — — 10 н.
Изъ Часослова отпражненїй къ чтенїи церковныхъ книгъ къ употребленїю къ нар. училищахъ 9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — — 30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — — — 16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутвер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — — 25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији — 2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за више разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарск-г превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I. . . . . 60 н.
„ II. . . . . 60 „
Велика катавасија . . . . . 1.— „
Мала катавасија . . . . . 20 н.

Ђимнастичке игре са сликама. Део I. 1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање 10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк. 10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље 20 н.
Нове метарске мере . . . . . 10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписаној накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

МАРИЈАЦЕЛСКЕ КАПЉИЦЕ ЗА СТОМАК

Schutzmarke.

најсрећно средство против свике болести у стомаку. Оне капљице су ненадмашно средство за оне који немају апетита, а највеће лече слаб стомак, гадан задах на уста, подригивање гадно колаику, катар у стомаку, лутању, камен, сувишне производање слузи, жутицу, гадљивост, главобољу свако доцнан од стомака), грчеве у стомаку, запаљење у отомаку, протеравши стомак једом и пићем, слепиву и дигерицу и лече од глиста и шкрбаву. Цена је флашици тих капљица заједно са упутством, како да се употребљују 40 н., а ко узме већу флашицу, која је двапут онолика колика она прва плаћа 70 новч.

Главно стоваришше тих капљица код Карла Брадије у Крајцеруку Carl Brady, Kremsier. (*Мађрска*).

Маријацелске капљице за стомак нису тајно средство. Састојци њихови могу се сазнати у упутству, које иде уз сваку флашицу, а могу се добити своре у свима апотекама.

ОПОМЕНА! Праве маријацелске капљице за стомак много се подражавају и лажне се подмећу као праве. Које су праве моја флашица биће увијена у црвен завој са горњим обележјем, и код сваког упутства, које се уз флашицу даје приложена је, да је штампано у штампарији Х. Гусека у Кромпериику.

Новоме Саду могу се оне капљице добити у апотеци код: Ј. Димитријевића и Гавре Плавшића; — у Илоку у апотеци Фрање Ласлов; у Нерлезу код Људевита Дедера, у Руми код Јосипа Хендла и Андрије Кецајка; у Митровици Чајлебергер; у Сомбору код Антона Салца. 1—36

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђе пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

1—10

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У ВЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не устају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

13—18

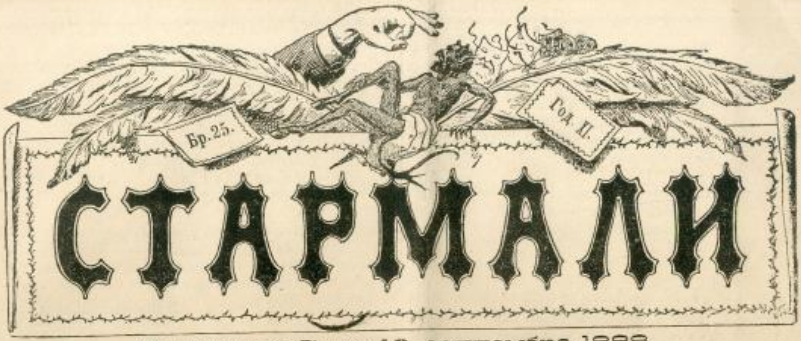

У Новоме Саду 10. септембра 1888.

„Стармали" излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — за 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду руковином се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse. Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, за Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ПРОСЛАВИ

стогодишњицу рођења

неумрлог препородитеља српске књижевности

ВУКА СТ. КАРАЏИЋА

придружујемо се

(ма и посљани)

са чустном најтоплије благодарности.

Истим чустном поздрављамо

дан откриња споменика врломе поборнику српском

ТОДОРУ ПАВЛОВИЋУ.

Процедура.

Што чекасмо тако дуго
Није нама на срамоту;
Али пак, једва једном
Изабрасмо себи проту.

И комесар ту је стој'о,
Прегледао, пиш'о, број'о,
И резултат беше красан:
Избор био једногласан.

Честитасмо, — за што не би? —
Честитасмо сами себи,
Честитасмо својој слози
И рекосмо „Бож' помози!"

А проти ће, мислијасмо,
Честитање пасти славе

Кад се мало у дужности
Новој нађе.

Све у реду, — ништа нисмо, —
У јајету нема длаке.
На владика неће рамат'
Та за ово има штаке.

Ал и јаје наједрије
Немилице кад се тресе,
Неочишћи кад се згреби
Разбије се.

Ко га тресе брадом мисе
— У бради је длакă сила,
Падне л' која седа, лака,
Тад се каже: „Та је длака
У јајету била“.

На ту длаку надовезат'
Може свашта, ко ј' у власти,
И онда се — чуј „Стармали“!
Преподобно може васти:

„Једногласност, то је спрдња,
То је варка, то су трице.
Потруд'те се још једаред,
Ми требамо цедуљице.

Е па добро, цедуљице!
Што ко не би на то приста'о!!
Нек вам буде по закеру
— Ал' ће бити исак исто.

Једнодушност кад је мало,
Једногласност кад не вреди,
Кад кроз протак прота мора,
Е па добро век се цеди.

Е па добро цедуљице;
Љубимо вам свету штаку.
Ал' ви ћете у јајету
Онда ваљи другу длаку.

Нек се праве нове сметње,
Дављубице и параде, —
(На тај посо смешкају се
Бискупи без браде).

Један Новосађанин.

Ћа ћу!

„Матица је још једина, где се слободно кретати можемо“, — рекао је новоизабрани г. председник Матице Српске. Не знамо да ли је једина Матица, о којој се то рећи може, али да се у њој прилично слободно кретати смемо, о томе нема сумње. Ено на пр. Др. Лаза Станојевић окретао се пуну годину дана, чекајући да дође потврда избору му за председника, — па нико му не брани да се још сто година у томе очекивању окреће. Ено на пр. секретар Матице Српске окретао се целе прошле године пред истражном комисијом да докаже невиност Матичину, која је дотле већ пет пута доказивана и доказана. Ено и. пр. славно познати г. Рајин нашалио се са малом тужбицом, па мал није целу Матицу тумбе

ПОДЛИСТАК.

Божји људи.*)

Приказано

Виђентију Бетиjеру,

честитом уреднику „Дрaшкова Рабоша“.

Давно је то било, то не знате живи,
Ал' се виде трагн црни, жалостиви.
Давно је то било — и не тако давно,
Колико је грешно, јадно и кукавно,
Јер век „мудре збиље“, кад изгуби главу,
Такве ситне ствари шаље заборaву.

Давно је то било — да продужим тиме.
Био неки човек и женица с њиме,
Па живели негде самохрани сами,
Живели у куту, али не у тами;
Закутак им био и убог и мали,
Ал' они га сами собом обасјали.
Он је био срчан, узорит и снео;
Она добра, лепа, као цветак бео;
А кандило срца пружало им моћи,
Да стварају себи дан од мрклe ноћи.

И у томе двојству, ко би дубље гледн'о,
Видео би двоје, ал' осећ'о једно:
Јер од када љубав људска срца згара,
Нигде такве везе, нигде така пара —
К'о удвојен одсев са једнога створа,
Као сунчев рођај и јутрења зора:
Узвишена љубав ван земаљског греја
Он се звао: човек, а она: идеја.

И живели они блажени и срећни,
И дани им били обасјани цветни,
И сневајућ' санак, к'о у рају свиван,
Изродили пород анђеоски диван,
Ал' остали негде — тамо, где су пали, —
Нит их људи чули нити за њих знали.

И то тако текло, док је могло тећи,
Док сићани пород не порасте већи,
Ал' кад им се деца опасаше пасом,
Пољуља се живот, пољуља таласом,
И отешња простор маленога кута.
А срцу се прохте, да се лати пута.
Није да је пусто, није да је бесно,
Ал' му нешто смета, нешто му је тесно;
А то уско „нешто“ само не зна шта је,
Нит зна куда тежи, у које ли краје.

И гле, неког дана човек из сна прену,
На крај себе скупи и децу и жену,

*) Ову песму одштампавамо из „Србобрана“. — јер „Србобран“ није тако распростр., како би заслужио, — а песма је ова вредна, да је што више читалаца чита. — Баш сад нам дође мила вест, која ће свагог обрадовати, да су се уредник и издавалац „Др. Рабоша“ опростили недужна тамновања Срећна им била слободa!

окренуо (тако је то окретање лако). — Од разних денунцијаната примају се најкретеновске подвале и нико их за то није фиснуо ленијром по зуби. Зар се на пр. Теокелијин фонд није из Матице слободно кренуо на пут и једва се у Пешти заустављо (јер ту је бедем уставу). И коме и ово не би било доста (а коме ово не би било доста?!) могли би му још пун калпак прилика нарећати, у доказ нашег слободног кретања у Матици.

Истина, жао нам је што се наш пошт. г. председник не може слободно кретати и на земаљском сабору; онде му можда смета имунитет, који, дабоме, као председнік Матице неће имати. Али ако на томе пољу нема слободног активног, он бар има слободног пасивног кретања. То најбоље зна он сам и они који су прекване, са употребом највеће слободе кренули из једнога среза у други.

Па кад је већ реч о Матици, и кад већ уживамо слободу кретања, ајде да се окренемо г. секретару Матице, да нам разјасни нешто, што наше умље не досиже. Како је то? Ти си, драги брате Тоно, у одборском извештају на главној скупштини прочитао ово:

„*Вел. Жупан прегледао је цело пословање и нашао га је у реду.*“

Али таки за тим јавља нам „Бранич“ (у свом 103. бр.) ово:

„*Секретар Матичин разложио је да је Матица у најкритичнијем положају — — — да се може (истрага) највеће сврнути, — и т. д.*“

Па сад, драги Тоно, не остављај нас да се у недоумљењу копрцамо. Наточи нам чашу бистре воде, па нам кажи, које је истина, а које није. Или је можда истина и једно и друго, — а то би био најновији доказ Матичиног и твог слободног кретања.

Што се тиче самога избора, нама је мило што је и ту једногласност избила неслогу. Што је др. Ст. Павловић са својим рођеним књижевником остао сам (и ако не *саморан*, јер има ко се стара да не остане гладан), — о г. Балти није било помена ни у предконференцији (а то је већ један корак унапред). — Мило нам је што у новом председнику видимо човека који је дорастао том задатку. Он је рекао: „Ја знам за што ви мене бирате. Ви хоћете да вам сачувам Матицу.“ Ако буде у опћности, то и хоћемо, и то да је сачуна не само *нама*, него и *себи*, јер ми у њему смемо рачунати на Србина, којег и ако је политичка струја завиорила у ону матицу, где мисли да се не може слободно кретати, ипак ће родољубиво српски порадити у овој Матици, где вели „да се можемо слободно кретати“.

Поздрављамо га, честитамо му, и желимо му нам добра успеха.

Али што се тиче оне зебње, да би се са изборим ма које дорасле и способне личности превела на Матицу политика, и да се неполитичност Матице Српске, само тако може доказати, ако бирамо политичну личност владине боје, — против тога се свечано ограђујемо.

Пуслице.

Ф. О Булајжеру се само то зна, да је отишао некуд на пут. На то су се све немачке новине ужурбале, па чепрестано вичу A Dieu! (А то се овако изговара: А ди је?)

И сваком по торбу и палицу дале,
Па им онда благо беседити стаде:
„Драга љубо моја, и дечице мила!
Дуго нам се срећа саможиво крила,
А истинска срећа пропада без цели,
Кад се међу браћом браћи не поделн.
У закутку нашем мириса је много,
Да би целу земљу окадити мог'о.
Спржиће нас сунце, ова срећа тија,
Ако ваздa тако само нама сија;
Јер дух свети рече, слазеh' у сну на ме,
Да толико сунце није за нас саме,
Кад у свету јада, помрчине прве,
И последњи жижак хоће да утрне.
Но чуј, љубо дична, моја душо драга!
Небо нам је дало и сувише блага,
А у нашем дому, где се смерно скрива,
Што се више троши, све то веће бива;
Већ хајдемо у свет, да се с мраком прémо,
Да патничкој браћи чиме помогнемо.
У деци нам божји благослов се таје,
Који суши сузе, гаси уздисаје,
А такав се дарак увек радо прим'о,
За то желим роду да га поклонимо.
Повесимо срца, наше среће кључе,
И тај свети огањ прометејске лúче,
Расветлимо роду издубљене стазе,
Упутимо бедне, што по глибу газе,
Покидајмо мреже саможивој злоћи,
А награда за то — доћиће нам, доћи! . . . .“
Збор зборио сложно и решио о'ма,
Да у ширем свету тражи шира дома.
Упртили торбе и слепачке штаке.
Раширили крила, жељице им лаке,
И кренули на пут широм света шарна,
У наручја људи, рода благодарна.
И од тога доба живели су свуда.
Њу крстили: глупост, њега звали: луда.

*

Аљ' они су пили. Пили својим грéхом,
И светлили свуда, и дизали редом,
И газили тако по трњу, по калу,
И примали подсмех за љубав, за шалу.
И то било тако — аљ' не било дуго,
Из усева њихов никло нешто друго.
Загледали се људи, какве су то луде,
Аљ' к'о вele: Нека! Хајде нек им буде.
И тако смо жељни новости са стране.
А рекли би, нису душе невалане —
Ако не донесу, неће ни однети,
А шит и њих време научи памети.
Но тај рáмёноселёр, гостољубље ово,

Ж. Дамокле је имао само један мач. А један мач не може висити свуда, где год би неки хтели. Ал за то је слободно плашити децу са фабулозним Дамокловим мачком, којом се смера на то, да се деца уплаше, па да у страху сама себе огребу.

О о. Кажу да је Бисмарк сад већ заиста жељан мира; ал не оног европског, у који ни сам не верује, већ оног личног, који му је много сигурнији.

Ѕ. И Гирс хоће да прослави свој јубилеј, па онда да седне у леништул, да запали лулу, па да фумигира своју политику. Многи су најгирсиг, ко ће за њим доћи, и волели би да он са свога леништула и даље управља.

□. Кр. Милан је придевао ордење гостионичару и портиру у Опатији (Абација). Мора бити да се кр. Милан оданде здраво журио, кад је заборавио на штафлиџера и на штумадлу.

Ѳ. Даклем Ћирић није потврђен за проту. (До сад је пословица увек говорила о протином маслу, — а сад се канда више истиче владичино масло).

Ѻ. „Вражје Доба“ једи се што „Браник“ и „Застава“ говоре о болести Анђелићевој. Међу тим „Вр. Доба“ је прво, које већ гуди и о могућој смрти његовој.

Ѽ. Не знамо да ли постоји какав љубавни уговор између Турске и Грчке. Али ако и постоји, сувишерско питање може га лако избрисати.

Ҁ. Ко хоће у ове збиљске дане грохотом да се насмеје нека купи 43. број „Турског Народа“. — Нема ти ту више: Анђелићу дико и славо, света душо, мудра главо, узор православља! — Него се ту Анђелићу шиљка под нос: „С главе риба смрди!“ — „Још пре две године сазрео си за пензију.“ Само што га не шчепа за браду, — ал и то је већ близу. Тако се свети судбина-јарац.

Ћира. Спиро брате, ја са више страна поштујем новоизбраног председника Матице, г. Милоша Димитријевића. Али ипак морам рећи што сам чуо. А то се не тиче његове личности, већ засеца много дубље.

Спира. Па шта си чуо.

Ћира. Чуо сам да је у очи избора телефонском струјом дошаптано из Пеште ово: „Ако хоћете да избор буде потврђен, можете бирати само или Мандића или Димитријевића.

Спира. Па то би онда била кандидација.

Ћира. Мало горе него кандидација. Јер кандидација обично пружа тројицу, ал ово слободно кретање сузило се само на двојици.

Спира. Аџде да ми то не верујемо.

Ћира. Е па хаја' да не верујемо. Ал ипак ваљда смемо главом махати.

Трајало је дотле, док је било ново;
Јер где на једанпут — зар промене ради?
Некако се људ'ма та љубав досади.
Подмигнуше тајом, изгледаше се гледом,
Шта да чине с овом с незидовном бедом!
Тад домаћини скочи столу са прочеља,
Као општа мис'о жеља свију жеља,
И наздрави чашу неког ниђа љута
Незванцима гладним за сретнога пута.
На довика слуге и напуђа псине —
И прекрши прутић изнад главе њине .....
Подигла се граја, комешај и вика
(Та у свакој цркви виси таква слика;
Ако није исто, прилично је слично,
Тако што се збива често, поновично),
А суседи дошли, пробуђени кајком:
Право, ред и правда са жељезним ликом,
И решили:
„Крив је продаваџија смели,
Крив је управ за то, што нам добра жели!
Та ми сами знамо, право добро где је,
Ал' само нам за сад за тим стало није.
Што он да се брине наше среће ради?
Хајд' до врага с њиме и са том дерлади!“
За мало то било, једна трепут ока,
Па се диже нека справа повисока .....

И ту међу земљом, прахом жито-сивим,
И међ' плавим небом, благим, милостивим
Залегла нешто, као сабласт нека,
Као мукли злочин, налик — на човека:
Нечовечан пример за потоње дане,
Који но се орли и гаврани хране — —
— — — — — — — — — —

Ископали раку, зарили га доле,
Претрпали њега и његове боле,
Поскидали капе и около стали,
Па га сваки редом по сузицом зали,
Јецајући горко:
„Ој, судбино тужна,
Где убисмо брата ни крива ни дужна!
Но извини'те, молим, ту ми криви нисмо.
Што нас није пов'но, ко смо и какви смо?
Та наша је савест чистија од злата,
Већма нег у нашег — у брата Пилата.
Но сад шта је, ту је — нек је заборавно!
Кајемо се, ето, кајемо се јавно,
А у такав покај тоне кривља свака.
Бог нека га прости! Земљица му лака!...“
И одоше дома, само правда оста
и загрме:
„Амин! То је за ме доста!

*

Ђука. Даклем за двадесет година, од како је Матица Српска у Новом Саду, прекужио је тај просветни завод пет истрага.

Шука. Јесте. На сваке четир године долази по једна истрага. — Ха! Сад тек знам зашто то тако бива.

Ђука. За што?

Шука У календару стоји, да је свака четврта година преступна. А пошто пештанска господа испред носа свога не виде никаквих преступа, то морају мислити, да су се сви преступи сакрили у Матицу Српску.

Ђука. Па за што увек преступе траже онде где их нема?

Шука. За то, јер им је тугаљиво тражити онде, где их има.

После високочашћег укора.

Што је круна рекла,
То је друга ствар.
И она не тражи
Ничи коментар.

Како је речено? —
Верзије су разне:
Најмиљастије су
Оне бркомазне.

Како је речено
Нисмо могли чути,
О тој важној ствари
Значајно се ћути.

Ал што круна рекне
Девотно се прима.
Но други је рачун
Са грдаковцима,

Што преплећу речи
Да направе замку,
И нах верним сином
Прекидају сламку.

Ти, који би опет
Муке дали Христу,
Не допуштају ти
Имат' савест чисту.

Та и оном, кога
На вешала прате,
Допушта се рећи:
Бог ми душу зваде.

А на тебе дижу
Хајку ка' на звера,
И владици једном
Та се реч замера.

Ал савест се не да
Ишчупат из груди,
Лавежа с' не боји.
Њој не суде људи.

Чисту савест круна
Већма штује, љуби,

Давно је то било, то не памте живи,
Ал' се виде трази црни, жалостиви.
Иструн'о је човек. А деца за њиме
Свиснула од туге, од глади и зиме,
Те их једном сироле нашла јадна мајка
Над зараслим гробом покојног бабајка.
Умила их зором и повила даном
Прелила их сузом крвавом и сланом,
Положила тела драгих самртника
Крај човека свога, свога мученика,
Па задела штаку чело главе њене,
Да им стражу стражи у часови тмине,
Докле лажи трипут не одноје петли
И нова се зора истине засветли.
Нестао је човек. Ал' још жена блуди,
К'о сумртва савест бесавесних људи;
Блуди широм земље, у прошњу се дала,
Лута преко трња, помрчине, кала:
Е да ја' игде плама у тој мрачној студи,
Да јој њене мртве згреје и пробуди . . . .
Још причају неки, који даље виде,
Да у глуво доба своме гробљу иде,
Па нариче, зове, опомиње, сећа
На времена боља, човечнија, већа;
И ту куне, тужи, прижељкује снива —
Али помоћ ћути, мрак се не одзива . . . . .

Но кад отуд пође, да се у свет врне,
— Као грдна сенка орлушине црне —
За њом иде време, па још дошаптава,
Да ће устат' човек из свог заборава
И узети штаку, не да милост проси,
Већ да бојак бије и победе носи.
Тад га више неће прогањати псима,
И чуће га сваки, који уши има,
Јер тад ће се знати — знаће се за цело —
Он се звати: доба, а она чело.

* * *

Да, слаби су људи, саломљиви, крти,
А разнолик живот, разнолике смрти.
Злоћа шиба бићем, па и буздованом,
А затире смрћу преком и лаганом;
Ал' имаде смрти, преко јада јада,
Кад се вера гаси, кад се духом пада,
Кад усахне срце на крвавом врелу,
Па изумре душа у живоме телу.
Има много људи, што би добра хтели,
Али мало кадрих, поузданих, смели',
Да ведрога чела сваки удар приме
И стотину љутих уједа за њиме,
Да их удес диже громовима новим
Високо над смрћу и животом овим,
Па да сав свет приме срдашцу на крило —

Нег сву живну дреку,
Новинара груби.

Стармали.

Са Вукове прославе у Београду.

Наши новинари, који тако жестоко нападају министра полиције Николу Христића, требали су доћи у Београд (макар да нису позвати), па би се уверили да немају право, што права и здрава човека дирају. Бавећи се као гост три дана на прослави у Београду, могу свакоме рећи да тамо ни у ком погледу не стоје ствари тако хрђаво, као што у новинама пише. На пр. читао сам вазда да је полиција према странима тако груба и неотесана, а мене ево на железничкој станици са „добро нам дошли“ најљубазније дочекаше жандари, до кола спроведоше и на ова посадише са узвиком кочијашу: Терај право код краља. Можете мислити како сам се од срца радовао путем што ћу бити гост краљев, и што су се обистиниле оне краљеве речи, које је још пре годину дана изговорио пред многима: да ће он у своме двору све стране госте угостити и почастити. Нема сумње дакле да мене право у двор возе, и био сам у толико ушпртљено што се писам томе кочачу вадао, те писам понео фрак, беле рукавице и друго што се пристоји да носе они, који у краљевом двору одседавају. Моја лепа машта одлети без трага кад се моја кочија заустависе пред познатом гостионицом „код краља“. Сад што му драго, примим благодарно врло лепу собу, коју су ми одборници наменули, па сиђем доле у гостионицу да разгледам неђу ли наћи кога пријатеља и на моје изненађење угледам за столом где ручају мој пријатељ са женом, којима сам имао намеру да се као гост наметнем. Седајући за њихов сто не могох да им не рекнем: Мећер се ви ђаволски позлачите, кад зовља госте дочекивати на своме дому, долазите сами у гостионицу на ручак. Ако су сви тако Београђани, онда гости зовља њих да позову у гостионице и својски их прочасте у славу Вукову. Кад смо лепо ручали и сваки свој ручак платили, мој пријатељ и пријатељица најљубазније позову ме на црну кафу да их кући одратим, а седели су чак на западном врачару дакле на сасвим другом крају Београда. Ја се још љубазније захвалим на гостољубивом позиву, бојећи се да не би тужан морао платити још и дукат за кола тамо и амо, те сватим у прву кафану, где се по турски кафа готови и која само 10 пара кошта.

Уморан од пута или обмане, која ме је двапута први дан почастила доћем у свој стан и легнем спавати. Сабајиље дигнем се и обучем што лепше, свечано, као што су одборници за госте прописали, те се упутим цркви на прославу. Али ај мени како сам се на првим корацима полазећи од мога краља стужио, читајући редом и десно и лево на затвореним дућанима чивутско шпанска имена: Албахари, Меворах Моше, Кохен, Пинте, и још других најмање педесет оваких имена до дубровачке улице близу саме саборне цркве, којој свакојако у будућности опасност прети од ове силесије окретних шпанских Чивута, међу којима српска влада баш сада и дивну палату зида и подиже да у њу смести „Народну Банку“, као вели добро је бити у близини и међу богатим Чивутима, који јој у невољи могу новцем са јефтиним интересом у помоћ притећи. И за то ми мало одахну кад минух ово насеље Мојсејевих потомака, те пођох даље улицама размишљајући о големом напредку (не мислите српског народа) напредњака и њиховој још лепшој будућности за (по њих) сретне владе пређега српскога краља од Косова.

Куће и палате у Београду све редом у свима улицама јамачно све су српске куће, иначе неби се без разлике на свакој весело и живо лепршале српске тробојнице, које се мило осмејкују и поздрављају госте речитије него многи домаћини. Народ на све стране врви и гамиже у свечаном руху свима улицама хитајући саборној цркви, у коју се пропуштају само гости са кокардама на леву, а министри, ђенерали и др. велика господа на десну страну, на коју несмедох много погледати да не покварим своје очи од силне светлости, која се разлеваше са њихових слабачких груди, испуњених небројеним и сваковрсним орденима. По неки од њих изгледаше, као да је дошао са неког бала, на којем се котиљона вредно играо и ордени задашно делили. Гледајући ово море од ордена, сетих се глајхенбершких кеднера и бечких собарица, које је такође требало на прославу позвати, кад су већ у „своје време“ тако сретне биле, да се окате српским орденима за „напредне“ своје заслуге и услуге учињене ако не баш српској држави, а оно „чови“ који ордене уз пут дели, те тиме им вредност код своје куће подиже.

Тако не стоји ни то, да је Никола Христић опак

Макар под тим срцем само гробље било....
И ко дотле стигне, на се не помете,
То је божји човек од главе до пете.

Па, мој драги Вајо, мој звонче ваљани
Из минулих дана срећом замеђљани!
Сашта ли је све то? — питаћеш се ја ли!
На што она прича? Шта се њоме жели?
Ништа. Не знам ни ја! — Тек дође ми где што,
На ме дави, гуши, притискује нешто;
Затишти ме срце, к'о да груди копње,
А душа се чисто у подгрлац попне,
На је пустим широм, да каже, шта уме,
Ал' да каже овом — који то разуме
Није ништа, брате, — тек загрљај худи,
Што се силом трза покојне да буди:
Утешније сузе, што се с душе сливе
Над прераним гробљем дечице ти миле...

Здрав да си ми, Србе као духом што си!
А будућност иде, да нам плода носи.
Утрено ли путе, брже ће нам ићи,
А с њоме ће, вађда, и награда стићи;
Путеви су њени: воља, рад, стрпљење,
А награда твоја — твоје уверење.

В. Кикинда, 1888. **С. Лукин Лазић.**

човек, напротив, то Вам је старчић врло благог и пријатног изгледа, с којим је лицем увек најљубазније предусретао стране госте — међутим београђани који га познају нађа боље, веле да је у то исто време држао стиснуту песницу у џепу и једва је чекао да прослава прође, како би се опростио неприродног и несносног стања, у којем се не може ни кретати слободно како је научио. А његови жандари од реда овом прилином били су тако меки, слатки и љубазни, да их човек чисто познати не могаше, према оном лепом гласу, који уопште они на све стране уживају. Они су Вам нарочито према странim гостима били сушта услужност и учтивост, које се врлине никад не могаху на њима овако видљиво приметити.

Ми гости не можемо се потужити ни на краљ. владу, односно екскутиван одбор, који су све могуће чинили да нас што боље угосте и почасте. Ту су падале части, као оно на шарова коље. Трећи дан славе, тешко да није који пукао од силне части. У подне даје министар просвете сјајни ручак у почаст странim гостима — међу којима су наравно и браћа Бугари да се покаже на делу солидарност Славена — од којих су неки били тако одушевљени да су се грлили и љубили са Бугарима. У вече опет даје држава још сјајнији и по свему много богатији и обилатији вечеру, такозвано подушје Вуку, на којем се најбоље могло приметити сложно држање свију партија без разлике, јер на томе пољу увек смо сложни и једнодушни, само кад се почело дизати од трпезе, многи најближег свог суседа није ни погледао, а камо ли да му је лаку ноћ казао.

Није ни то истина да се Црногорци у Београду прогоне. Ја сам својим очима видео и од срца се радовао и пљескао у позоришту призору, где се на отвореној позорници Србијанци са Црногорцима код пуне трпезе грле и љубе као рођена браћа. А да су и династије Петровића и Обреновића на доброј нози, видео сам по томе што је на самој општинској кући оно вече кад је бакљада давана горео велелепан и сјајан транспарената са златним речима владике Његуша: „Благо томе ко довека живи, имао се раштa и родити“.

Желети је да се и после светковине и даље тако у свему поступа, па би многи брат Србин добио вољу да четне у Београд тркне и с браћом се види и поразговори, па би нам многе јаване ствари на боље пошле.

А. П—вић.

Појас матере божије и прна штака.

Путник „Нашег Дома“ г. Хаџи Павле пл. Рибнички Скрибетшански опширно описује шта је све видео у светој гори Атонској. Једно му је жао, што у намастиру „Ватопеду“ није видио онај појас, који је „мати божија (својеручно) с неба на камен у Јерусалиму св. апостолу Томи бацила“. — Ми се томе ни мало не чудимо, јер тај је појас јамачно невидљив, као што се и сама мајка божија не показује телесним већ само духовним очима.

Али за то је путник „Н. Д“ добио у манастиру „Есфигени“ мало накнаде. Ту му је тамошњи игуман поклонио своју „црну штаку“. Шта ће мирском човеку штака? — Ми то не знамо: Али пошто је та штака црна јамачно је игуман шаље Анђелиђу; те безазлени Хаџи-Скрибетшански и не зна, какву пронију носи своме, по „Н. Добу“ (и по нар. фонду) сродном високом протектору.

Вубнуотека.

„Н. Доба“ у своме 60-ом броју доноси белешку, како зло стоје турске финанције, па је кубура већ загрдила и у самом Султановом двору; у доказ томе вели:

„Све кувариче и кухињска слушчад плету, јер не могу да добију плате.“

А знате ли за што баш плету? За то, јер је „Н. Д.“ ту потицу навадило из немачких новина, где стоји да кувариче и слушчад „*страјкују*“. А високоучено „Н. Д.“ мисли да је „*страјковати*“ и „*штрикати*“ све једно. И тако сад Султанове кувариче, хоћеш не ћеш — морају да плету, и у то плетиво заплео се и језикословни ауторитет „Нашег Доба“.

Одзив на позив.

Мени је велика част указала, што сам из Београда добио позив, да као рођак покојнога великана Вука Ст. Караџића, дођем на стогодишњу прославу његову.

Захваљујем лепо. Али доћи не могу; јер ја сам извините, умрло, — и то не скоро, него још пре Вука.

А да сам жив, будите уверени, да би врло радо дошао, т. ј. ако би ме и у том случају позвали.

Сада у небу, а негда у Пр. Гори.

† **Шујо Караџић.**

Деаков празан лист.

Но, но, — знамо већ како је тај лист исписан. Има он већ и своју предност. Од њега нам се дивно одсецају и добацују купони. Ено како изгледа најновији купон:

Овај се купон раздаје у сред Загреба.

Не разуму га, до душе, ни Хрвати ни Срби.

Али за то се почињу разумевати међу собом.

Молимо још више таквих купона, да се још боље у међусобном разумевању загрлимо!

Погодба.

Шта, није ти право, селе,
што ти руку стиском,
на пољубац што ти врели
на лице пратиском?.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Шта, криво ти, што ти рекох
да те љубим силно?
и да ми је тако драго
лице ти умилно?? . .

А ти, молим, натраг врати,
што ти ја позајми,
а камату израјмљску
за пољубац дај ми!

Др. Казбулбуц.

Што је тражио, то је и нашао.

Дошла два просјака пред кућу нашега грк-Адама и замолише га да им што удели.

Грк-Адам није никад марио просјацима делити, а сад је још и нешто љутит био, па им осорно одговори: „Маните ме до сто врага; немам ни сам шта да једем.

На то ће му један просјак рећи: кад је тако, а ти брате, хајд придружи се нама, па да заједно просимо.

Р.

Критичару Јови.

Мислиш да си други Лесинг
Критичару Јово!
Верујеш ниси . . . јер Лесинг је
По *савести* дела критиков'о!

Неверишанин.

Први календар за 1889. годину.

Сад је баш изишао из штампе:

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

који је богато уређен најновијим и најлепшим сликама уз најодабранији и разноврстан садржај, као и до сад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај највећи буде и за 1889. год. најбољи, најлепши и по томе најјефтинији српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојакошњим комисионарима, који нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ,
издавалац „Орла“ и „Царића“.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1888. до
од 22. марта даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне. **ОДПРАВНИШТВО.**

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Ботe синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ
2—10 звоноливци у Вршцу.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

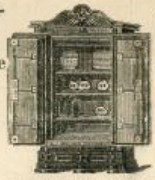

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У ВЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Вечу. Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

14—18

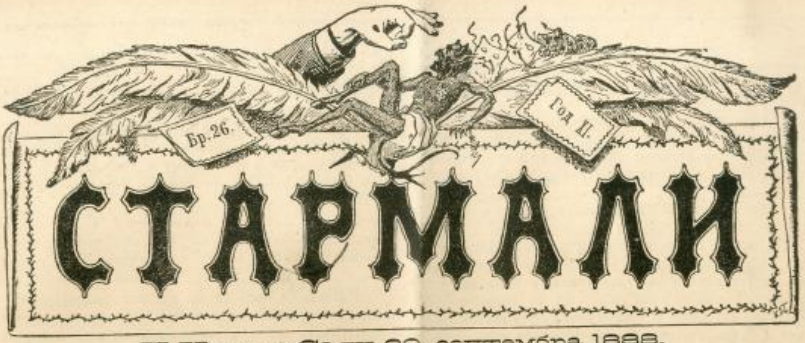

У Новоме Саду 20. септембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Властник и одговорни уредник Вмај. Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду 1888. — Писма се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

После рачунодавства Мориц Пала.

Сишао се Мориц Пали,
Долетео соко сиви
Да бираче повадледи:
Јесу л' још'те живи.

Сви су живи, — осим неких
Што су летос у гроб пали
Те пришество фторо, палско,
Нису онде дочекали.

Морицу је сад још дебља
Слапиница око шије,
(Ал за то је он бираче
Наш'о мало мршавије).

Беријетност тисовања
Он је прич'о врло живо
И за доказ својих речи
Свој је трбу показив'о.

Јесте, брате, то су факта.
Ко да трбух у лаж стера!
Патња ј' патња. — Ал ни трбух
Није баш химера.

Зборио је тако много,
Зборио је тако дуго.
И то му је рачун био
— Ама баш округ'о.

О захтеву српска бола
Баш ни једну речцу малу.
Ал и пису наши нади
У Морицу Палу.

Од Морица тако што год
И не тражи, и не пишти.
Од куд Мориц да разуме
Шта нас боли, шта нас тишти?!

Стојачковић, — он разуме
Уздисаје наших јада, —
Ал да сабор то не чује
Он је дао шест хиљада.

Срећан пут ти, Мориц Пале!
С тобом нема Срб ракама.
— — Ја се сећам шире торбе,
Што је сад већ пуна срама.

То је торба целе земље,
Њеног бића, њене части,
— — Којој неће ништ' помоћи
Што ће само Ормош' пасти.

С.

Вербански чланчић.

Жалосна је то берба кад се ни филоксера не весели. Јер она је пошила свој тал још пролетос (кад је лоза сузила), а гади је оставила да олиже празан чабар и суво муљало. А она сама, са закрљештеним очима завукла се у корен, као и неки манастир, па снева о американској лози, коју ће до године да коштa, ако јој бог да и несрећа јуначка. Ту се бар зна ко није а ко плаћа. Филоксера пије, а сирома газда плаћа порез, јер егзекутор, баш и ако је прави Мађар, не зна шта је то „*nincs*“, он тражи „*kincs*“, а сирома човек, ма да је пет мађарски школа свршио ипак не зна шта је то „*kincs*“. Ако овако потрје, бога ми зло ће бити и по егзекуторе, — мораћемо их послати у Америку, где је лоза једрија, лица ве-

дрија а сиротињска каса штедрија, — јесте мор.ћемо их послати у Америку. — па ако се одиде не врате, драго ће нам бити, јер ћемо пагађати да им је овде добро.

Тако ти ја почео са бербом а свршујем са егзекутором, на бар да је тако; ал није ни тако, са егзекутором још нисмо свршили, он ће тек сад да нам долази са оним чивутским поздравом: Имате л' што на продај?“

Имамо, има ли би још доста што на продај, ал која ајда!

Продали би ми врло радо. н. пр. Анђелића. Ал кад би га какав отресит народ (наравно у мраку) купио, други дан би нас таки тужио, још би нас можда изденето, издесето, — па би онда изгледали још горе него што сад изгледамо. (А Анђелић би се опет вратио на наш врат). И ми би морали покупити нос.

Продали би ми н. пр. и ону другу гимназију новосадску, — јер она је наша, нас ради је установљена; ал добошар од силног посла већ не зна ди му је глава, па би се могао збунити и у тој забуни могао би нам продати у место оне друге ону прву гимназију, па онда да плаћамо и ми и патрони, догод друге не добијемо. Опет покуљен нос.

Продали би ми радо н. пр. и наше „Доба“. Е ал ту би велика господа таки уложили veto. Рекли би: то се не може продати, јер то је већ продато. А ми би се морали тиме задовољити, јер они то боље знају. И ми би покуњили нос.

Продали би н. пр. и нашу новинарску заједницу, продали би врло јефтино, још би уз заједницу додали и ког заједничара, — та не да би је јефтино продали (ма да нас скупо стаје) него би је дали и бадава, — е ал није нико луд да је прими. И ми остајемо опет с покуњеним носом.

Продали би ми врло радо и „Српски Летопис“, — ал ди су купци? — Покуњен нос.

Продао би за цело и „Стармали“ своју вересију, — ал ако би је ко и купио не би је купио за готове новце него опет на вересију и „Стармали“ би онда имао у место једне, другу вересију (само мало мању). — Опет покуњен нос.

Продали би н. пр. и један сноп наших посланика. Ал кад би их изнели на вашар, вашарски суд би рекао: они нису наши него наши. И ми би опет морали покуњити нос.

Но како би било да ми продамо баш тај покуњен нос. А за то да набавимо ведро чело, мушки збор, јуначки оплоп, сложан крок, истрајан плашт, и друге такве ситнице, које би нам боље доликовале.

Но, — шта велите на то?

Ил да почекамо још док нам се покуњени нос тако не отегне, како подоба оној живинчи која нам је намењена.

Ћира. Из последњег процеса против Јанс Томића дознали смо много што-шта.

Спира. На пример?

Ћира. Ето на пример дознали смо да Јоту не треба за гушу, и да се оно „псето“ не односи на њега, него на другу достојнију адресу. Ал мањимо се тога до сто врага, та ће љубедостојност већ дати

ПОДЛИСТАК.

Чика Макса и његов „амбрел.“

Чика Макса је веома позната личност у Нерадинцима. Мало и велико поштовало је чика Максу као приповедача добричину и флегму прве класе са „одличјен“. . Тај вам се није знао наљутити; па ни онда, кад му је његова сада покојна (бог да јој душу прости!) супружница Тина, у часовима буре, грмљавине и хољде, (кућење) тако горопадну и велегласну молитву читала, да се око куће њихове обично више непобожних слушалаца скупило, него на смирену молитву попа Аце Модриносића . . . У кратко: чика Макса био је оличени *мир*, и да је срећом *он* био на *Видмарковом* месту, онда би тај, тако извикани *европски мир* са свим друго лице имао, а не би се ослањао и наслањао на — „пашговете“ и „оштре ђорде“. — Па иначе, (видите, ово „*иначе*“ игра свуда велику улогу,) доживеше присни пријатељи чика Максини, да га видеше не само љута и накосна, него што-но реч: помамна од срчбе, и то због чега?; — због свога сопственог, честог и памћатидостојног, великог, куненог, плавог, старог — „*амбрела*“ . . . .

— — — Чика Макса се нерадо сећа те епизоде, или како што он вели: тога прикљученија, али кад је добре воље, па га лепо замолите, хоће икад вам приповеди, шта је то његов „амбрел“ скривио, да му се госа на-ња тако озлоједи ти могао. Та прича гласи онда од прилике овако:

Е, децо моји, децо! Неће дуго овај свет! Нема ту више они стари, добри времена, кад се то до Пеште на тенани путовало, њих двадесетгора кола, па се крену, као сватови, уз пут се одмарајући и веселећи; а данас она хала хоће половини света вратове да поломи, тако се жури и лети, као да ће Пешта утећи! Полако синовче! полако! даље ћеш доћи!.. Па те нове мајсторије! Па тек та наша прашка мода! Ко је још видео, да *мушка* глава при најлепшем времену разапне над главом „амбрел“?!.. Та пађала ми ниси ми мушкарци — жене, па да се бојимо сунца?! Мој дед није амбрел носио ни кад киша пада, а некмоли кад сунце сија, е, ал прашка мода сто је и мене једаред закачила. Једаред и никад више! Ишао сам први пут у Пешту. Моја покојна Тина, враг да јој . . . хоћу реће: бог да јој душу прости, навалила на мене: како да се у тој великој вароши бајаги владам, да се не срамотим, и да не виде Пештанци да сам ја са села: па да је она научила, да је по моди соканом носити разапет амбрел, то и данас не знам, али ми је дотле чантрала, док јој нисам реч дао, да ћу се ја владати по варошки.

Кад у Пешту, збиља, видим, те овде, те онде раза-

повода новим љубведостојностима, чега смо ми сити. Него смо дознали и нешто смешно.

Спира. А то је?

Ћира. Дознали смо да је наш слатки текелијанац Соколовић већ у похвалној мери заборавио српски. Он реч „*клеветник*“ преводи са „*издајник*“.

Спира. А шта је управо више, — клеветник или издајник?

Ћира. За цело је *издајник* нешто више.

Спира. Е па видиш, он Србима даје ово што је више. Ипак се још није сасвим однародио.

П у с л и ц е.

□. Почело се говоркати да ће се кр. Милан *и з м и р и т и* са краљицом. Ал брзо смо се уверили да *и з м и р е* сто ђавола вире.

‡. Имамо да прибележимо још два јубилеја. Једно је 40-годишњи јубилеј како је пронађен хлороформ, а друго је 10-годишњи јубилеј од окупације Босне. Да би се уштедила два трошка, неки предлажу да се та два јубилеја просветкују уједно, и то под називом педесетогодишњи јубилеј успављивања свести.

♪. Красна је била светковина откривања споменика Тодору Павловићу. Али кад човек прочита натпис на споменику, кад види онај препотопни српски језик и стил, онда се тек сети каква је пропаст у томе, што се тај натпис осветао баш онога дана, кад се славила и Вукова стогодишњица.

§. Досада је гласно закон, да се нико не може осудити без обране. А да од сада и то може бити, мораће дотични параграф добити један *и з у з е т а к*, или боље рећи **Додатак**.

✠. „Србобрану“ јављају да је Анђелић у Беловарју бегао од крста. Ми то неверујемо. Јер одавно се народ крсти кад њега види, — а он досад још не побеже.

✕. У изложбу земљорадничку, која ће се скоро држати у Н. Саду, примаће се и вештачко ђубре. Ето лепе прилике да др. Павловић заслужи још једну кољачу.

⊙. И ми новог министра Ч а к и ј а предусретамо са неким лепшим надањем. Срби су у таким приликама врло предусретљиви. Ето и српско позориште, чим је чуло да је на министарску столицу сео г. Чаки, таки је оставило Кикинду и отишло у Ч а к о в о.

=. „На очима матичара је крајшут партајничности“ — тако вели „Вражје Доба“. — Ту крајшут до душе не може нико други видити, само онај који је непартајичан, као н. пр. др. Ст. Павловић.

ϛ. И савести кр. Милана причињана се да је у Србији *д о с а д н о с т а њ е*. То мисли тако да измени, што ће од *д о с а д н о г* направити *о п с а д н о* стање.

нео по неки свој, или боље рећи, ваљда своје жене *амбрел*, јер од мога плавог, великог амбрела изашли би онаких бар пет мали. — — Али за то је сваки и погледао зимном, кад тек ја разапех над главом читаву шатру! — То би све лепо било. — Али кад си у Пешти, хоћеш боље шта и да видиш. Прво одем у *музеум*. Улазак је био бесплатан, али ми портир рече, да се амбрел не сме унутра носити. Лепо. — Кад сте разгледах, пођем на поље, али у оној гунгули заборавих амбрел изискати, те кад већ бејах на другом крају Пеште, сетих га се, па хајд натраг по њега. — Кад тамо, подне, па затворен музеј. — Једино сам се мало јер сам морао читав сат, и дуже онуда да патролирам и тек у неке отвориште се двери музеја и ја унитах портира за мој амбрел. Овај се одмах сети и заиска 20 новчића за *чување*; дадох му без приговора; али кад ми сад хуља рече, да амбрел није више ту, него да је предан у полицију као ствар без госе, поче се у мени кувати. — Хајд даиле у полицију, и ту после млогог разглабања дођем до свога амбрела, али сам морао и оном жандару дати два сексера за *сачување*. — Онако срдит, наумим да се мало позабавим, па уђем у галерију слика и тамо ми одма узеше амбрел из руке, и кад га добих, морадох платити 10 новч. за *сачување*... Враг да носи то *сачување*, сад ме амбрел кошта већ 50 н. више. — Али што му драго. — Одем да прегледам библиотеку варошку; кад тамо, плати опет за *сачување* 10 н — Сад сам већ премишљао, шта да чиним. Да бацим амбрел, није право да се због њега кући враћам, није право, а да опет за сваки корак по сексер плаћам, није ни то право, еле, наумим тога дана не ићи више у музеје и подобне заводе; узмем дакле амбрел под руку, па хајд у шетњу. Тако дођем и у најлепшу улицу пештанску. Гура се свет по њој да све једно друго чепа. Али највише их се искупило пред неким излогом. Станем и ја да видим шта је. Мало по мало догурам се до самог излога. Заиста лепих ствари. — Почнем их из ближе разгледати, и тамам да изаберем себи неку ствар, којом би мојој немилој Тини бар за један сахат завезао језик, — — а неки сметењак гурну ме од остраг, — ја посрнем, и како сам амбрел држао испод пазуха, треснем овом гвозденом куком у излог и — *крррррр!!* — сниза се оно стакло доле! — — — Можете замислити мој страх, мој немир! — Напранила се око мене читава ларма, мађарају, боже, да ми уши заглупуше, и макар да ниесам разумевао, шта веле, ипак сам знао, да се све то тиче моје и мога амбрела судбине. — Дође и полиција, увукоше ме у онај дућан и бадава беше моје опирање, моје изговарање; удри, држи, недај, и — — ја оставих у томе несретном дућану лепих 20 фор. а понесох мој још несрећнији амбрел са собом!

*

Имам и ја неколико предлога!

Ево их:

I. Да Матица Српска набави једну белу заставу, а ту заставу да истакне у ретким приликама, кад се унутри не води комесарска истрага.

II. Могло би бити и обратно. Да се купи црна застава, а та да се виђе кроз прозор, до год унутри траје истрага. Но то би било много скупље. Ветар и киша заставу би оштетили. Те би морали често нову правити.

III. Да наши филолози и лексикографи запитају гдна Ил. Руварца шта значи та реч „вруљошиш“, који смо од њега први пут читали. (Ако он под тим именом мисли оне који топло пишу, — ти би онда требали да му in corpore дођу у госте, па да му захвале).

IV. Да се загребачка „Влашка улица“ даде пештанцима у промену за ону пештанску улицу, која се некад звала „Reizen Gasse“ а сад се лепо зове „Szerb utza“.

V. Да се Сомборцима поклоне на поклон пар нових пауча. Јер чујемо да су добили нове поне.

VI. Чујемо да у Матици Српској онде где је намештена галерија слика, баш поред Св. Саве стоји слика Бахусова. Предлажемо да се Бахус одатле скине, па да се метне поред друге које слике, н. пр. поред слике З. Ј. Јовановића (из млађег доба), — та Бахус тек боље доликује уз песника него уз светитеља.

Сад је већ мало фалило, те нисам мог верног пратиоца треснуо о калдрму, али сам опет мислио: сад си већ толико за њега платио, па још и њега да бациш, онда имаш дуплу штету. — Чврсто га зграбим за дршак, и замлатам неколико пута око себе и — збила трешим неког ћифту по сред калпака. Он т. ј. калпак слети доле, али и мене спопадоше, па ме стегоше као какво бесно псето, те у полицију. Браним се ја, да све пеним на уста, али у место да себи помогох са мојом дреком, начиних још горе зло. Доведоше и доктора, те овај мени пипај пулс, па испитуј, испитуј, да сам од једа сав позелено. — Шта мислите? Доктор рече, да нисам сасвим при себи и да ме морају у болницу одвести . . . Сво моје протестирање не помаже, и тако вам ја прав-здрав морадох 3 дана у болници лежати; док се мало не утишах; тек онда ме пустиште, али ми узеше неки 4 фор. за тај безвољни квартиљ. — Питате где сам амбрел оставио? . . . Везао сам за њега тежак неки камен, па сам га са ћуприје бурио у мутни Дунав! Камо среће, да то и пре урадих! . . . .

Др. Казбулбуц.

Тино, Тино!

Тино, Тино, ти се тућиш.
Ти презиреш љубав моју.
Утеха ми оста једна:
Имам још слику твоју.

Кад у вече дођем дома
Ја пред сликом твојом дубим;
Ја је скинем са дунара,
Загрлим је па је љубим.

Тако данас, тако сутра,
Тако бива од дан на дан;
Љубим твоју хладну слику,
Тужан, јадан.

И од силних пољубаца,
Драга Тино,
Слика твоја већ мирише
Сва — на вино.

Тиносав.

„Ти“ и „Ви“.

До сада је на угарском сабору био обичај да посланици са свим фамилијарно један другом говоре „Ти“. Из тога се обичаја није изузимао ни сам Деак ни Андраши ни други корифеји. Ал ево сад се гроф Карољи нашао увређен, што му је један супосланик рекао „Ти“. И тако ће канда оно дојакошње повер-љиво „Ти“ да изађе из моде.

То ће сад можда тако јако отети маха, да ће се и у сложеним речима морати сваки „Ти“ заменути са „Ви“.

Ми немамо ништа против тога. И радо пристајемо кад будемо апостровирали данашњег министра председника, да му некажемо: **Тиса**, — него **Виса**; па радо ћемо то написати и мађарски, ево овако: **vissza!**

Карслбадијаде.

(Сврштак.)

XXII.

Карсбаде драги
И то ти је дика
Што с' у теби чује
Сто'тина језика.
И доктори сваки
Језик разумеду,
Који пацијенти
Исплазити смеду.

XXIII.

Смеш и вина пити,
Ту је, — само реци.
Али не сме бити
Више од „*трм деци*“
Један Енглез сёди
Сваки дан се једи
Кад леже у кревет:

„За што немам деце више,
Него само девет!

XXIV.

Свака нобл дама
(макар и „хеп-хеп“)
Свака дама овде
Има подуг шлеп.
Ал' д мене није
То Артикајт леп,
Што им ево и у песми
Запињем за шлеп.

XXV.

Погледајте оног Чину
Како воду суче;
Бљутава му, несносна му
Па шточе и хуче.
Ал за оним новцем лепим,
Што га ту утуче,
Ко ли, бого, ко ли за њим
Плаче и јауче!

XXVI.

Многе слуге нешто знаду
Чистит' променаду, —
Гледам сваки дан.
Вешт је посо ваш;
Ал буђелар наш,
Он се чисти сам.

XXVII.

Дођох и у Pirkenhammer
Где порцелан граде,
Њим се очи паре
И старе и младе
Ни ја порцелану
Том не нађохману.
Да га купим, то би
Цену била туга,
Али нешто могу, —
Хајд', опеваћу га.

XXVIII.

„Faulenzerweg“ један пут се
Кроз шумицу зове,
Ал комодитету
Баш јако не гове;
Прођеш ли га два-три пута,
Требаш ноге нове.

XXIX.

Карлсбаде богодани
Свако ти се диви,
Изворима твојим топлим
Чуди е' свако живи.
Подземни су дуси сложни
Па заједно раде
Да напуне водом топлом
Твоје силне каде.
Благо теби, Карлсбаде,
Док су сложни дуси,
Ти си дотле међ' бањама
Први, на врху си.

Ал ако се дуси свађе,
Као браћа моја,
Онда оде, Карлсбаде
Цела слава твоја.

XXX.

Кад су оно вавилонску
Кулу дићи хтели,
Па због разних језика се
Збуниди, помели,
Нису знали да ће чути
Језика и више
Ево овде братац овај
Што вам ово пише.

XXXI.

Око „Pupp“-а скупимо се
Кад је мало хладно вече.
Макар да је хладно вече,
Он добро опече.

XXXII

И плзанско пиво
Овдена се лије,
Красно, да већ немож'
Бити плзанскије.
Али ено доктор
Из прикрајка гледи.
А рад једне чаше није
Вредно ни почети.

XXXIII.

„Ако хоћеш да ти здрављу
Овде прија боље,
Мораш увек весо бити,
Ружичасте воље.“
Овако ти непрестано
Придикују оде, —
И то говорећи
Пружају ти — воде.

XXXIV.

Због Карлсбаде
И хвала ти, хвала!
Кроз песнице моје
Провирује шала.
Сад шалу на страну,
Нек заврши збиља;
Та завршна збиља
Тебе благосиља.

Др. Казбулбуц.*)

*) Немојте нам замерити, што смо из овог низа изоставили једно десетак песама. Нека буде публици и што ново, ако кад ове „Карлсбадијаде“ у засебну књигу одштампате.

Ур.

Е па лепо.

„Мој шена се породио.“ Тако се хвалио Шваба кад је дочекао прву очиньску радост.

Комшија га запита: „Јели мушко?“

„Није.“

„Даклем женско?“

„Није.“

„Па који је онда ђаво?!“

На то Шваба весео одговори: „*Тефојка*“.

С. Ђ.

Има нешто...

Има нешто, што у школи
Ђак по десет пута чује,
Па ипак му тешко пада
Да верује;

Трезна глава тешко схвата
Ту истину.
После на њу сам наиђе
— Ал при вину.

Ту истину трезан чов ек
Хоће, неће.
Ал пијаном посве јасно ј':
Да с' земља окреће.

Ђанеља.

Цитати
са додатцима.

„*Шта се оно травник замаглио*“, — вели дуванџија е кад немају шверцована дувана.

„*Јади, јади, не вала шта ради*“, — вели сви поштени људи (али за сада још само у себи).

„*Лику ј дмс Сионе!*“ певају продана пера, кад им госа оде у Карловце по плату.

„*Mir nichts, dir nichts!*“ — рекоше карташи пред зору, кад им се сав новац сподобио у крчмареву пиклу.

„*Зар је тако, јело?* — певају тужним гласом карловачки благодејанци.

„*Зло је поћи а горе не поћи*“, — пише Кобург својој матери.

„*Не пита се ко се како крсти*“, — вели пештански Чивути, већ се пита како ће ко своје име помађарити.

„*Чудна ми илуска!*“ — рек'о неко у дамфбаду, кад је хтео да се душира, а није било воде.

„*Чудна ми купуса!*“ — воскликну често карловачки благохејанци.

„*Због ом грожђе, због ом виногради!*“ — певају тужни Сремци (у славу филоксери).

„*Не убиј!*“ — викнуо је један попа при преферанцу, кад је морао да избаци макову десетицу.

„*Сад бар знам на чему сам!*“ — рекао Цигањин кад су га после дуге истраге повалили на клупу да га батинају.

„*Беле су јој руке од ј уга*“ — рекао један шаљивчина о некој малој девојчици, кад ју је видео у пређавој кошуљи.

„*Не стоји кућа на земљи, већ на жени*“, — рекао Чивутин кад је хтео да банкротира, па преписао кућу на женино име.

„*Или грми ил се земља трese*“, — тако веле мољци, кад се у лето зимски капут чибука.

„*Узимам себи слободу*“ — рекао аришпанац кад је утекао из аришта.

„*Лучи ветре и ноћним сокаком*“, — говоре новосадски грађани, којима је суђено да станују у Размаринској улици.

„*Слава благотеријенцију твојему!*“ — вели кр. Милан, кад се случајно сети српскога народа.

„*Чим ти твоје соколове хранимо?*“ — питали Коломана Тису, кад се вајкао што му је каса празна.

„*Вуковар је лепа варош*“, — веле српски новинари, кад добију из Вуковара једног (новог) претплатника.

„*Искијавеш ти то!*“ — то би се могло написати на бурмутицу понеког министра.

„*Руконаси се не брабају*“ — рекао неки намастирски гост, кад је из архиве узајмио неке важне повеље.

„*Само слога Србина спасава*“, — признао је господин Лолић, кад се тражио у неком српском селу за натароша.

Сунце јарко....

Сунце јарко, сунце јарко,
не сијаш једнако!
Правдо, правдо! Не долазиш
сваком подједнако!
Јер док једне дижеш у облаке;
други пате муке свакојаке.

Сунце јарко, шаљи зраке
на све божје стране!
Правдо, правдо, гледни мало
у закутке тавне!
Пусти зраке да расветле тмину
која крије моју отаџбину.

Др. Казбулбуц.

Бог га је криво разумео.

Неки Цига нахват'о пуна кола рибе, па се поче овако Богу молити: „Помози ми Боже да сутра будем само ја на пијаци.“

Кад сутра дан, тако и би. Нит' кога да продаје рибу, нити пак кога осим њега да купује. А цига тад сасвим скромно уздахне и рече: „О мој Боже, баш си ме криво разумео.“

По баба Макревином причању ухватио у перо:

Кеверишанин.

Из Ирига.

У Иригу на вашару заиште један сељак од свога познаника једну форинту.

— Хоћеш ли у зајам?

— Нећу. Само да се послужим.

С. Ђ.

Жива сахрањена.

Био један сељак, поштен и вредан, ал' је био сиромашан и имао жену — у бога пијаницу! Срећом нису имали деце, ал' је човек ипак хтео, да му се жена тако не опија и да ради, па да му не троши у лудо оно, што он крвавом муком заради. Нису помагале ни батине, ни претње; она је увек пила с „прилико“ т. ј. кад је пила, наздрављала је „прилици“ (икона на дунару); прилика је остала трезна и на свом месту (на дунару), а жена се налазила често том приликом — чак и у наћвана, у којима је н. пр. замесила хлебац. Једног дана дође несрећни муж својој жени и рече; „Је с чула Нато, ако те још једаред пијану затечем живу ћу те сахранити!“ — Тог још дана затече несрећни муж, кад дома стиже, своју жену, где трештена пијана лежи у соби на земљи. Сети се своје претње, узме жену за ноге и одвуче је под један кревет. Ту је обуче и навести, као мртваца. Узме неколико дасака, па закује кревет свуде наоколо, да се под кревет није ни прста видело. За тим спусти завесе на прозорима узме столицу и седне крај кревета, да види шта ће му жена радити, кад се пробуди и види, да је закована као у гробу. Једва нестрпљиви муж дочека, да му се жена пробуди. Кад се пробуди, стаде на једну даску лупати, и сетив се ваљада претње, рече: „Ej, мртви, имате л шта пити, па да и мени дадете?!“

Јовилим.

На концерту.

А. Госпођице, ви сте музикална. Па како вам се допадао овај терцет.

Гђца. Не би рђав био. Само да их је више њих певало.

У неком друштву повео се разговор о тђци Н. како има трајање зубе.

Једна старија госпођа рећи ће на то: „Ја хвала богу, ма да сам од ње старија, имам још добре и јаке зубе. Ал ту се деси њен синчић, који јој покаже сву хвалу, рекавши: Е, ал моја мама штеди своје зубе; свако вече их извади и затвори у орман.

Добро чува.

Господар неки видећи у винограду колибу упита пудара:

— Је ли, пријако, не би ли ми знао казати: на што је та колиба у винограду?

— Молим повинно, ту ја спавам кад виноград чувам.

Кад има мира.

А. се тужио пријатељу Б. како му је живот већ досадан.

— Једва да се могу за трепутак-два одржати.

— Али после ручка се ипак ваљда мало одмориш?

— Онда јест, после ручка ми жена обично спава.

— Не питам те за твоју жену, него за тебе.

— Па кажем ти, после ручка ми обично жена спава и онда се могу два-три минута одморити.

То је тајна.

Дозове господар Пера собарицу и преда јој једно писмо да носи на пошту.

— Али молим господине нисте „затресирали“.

— Ти луцко, ово је тајна и нећу да зна ни поштар коме пишеш.

Једно му се не свиди.

Неки добро накашени браца кад се једном у зору враћао кући, рећи ће: — Што јест, јест. Баш ти је лепо годишње доба то лето, само једно ми се не свиди, тек што седне човек у кочу у крчму а оно већ свиће.

Одговорио му.

Један врло мали и један врло велики човек свађаху се због нечега.

— Ћути — рече последњи — јер ако те зграбим у џеп ћу те стрпати.

— Боље ме стрпај у главу тамо ти је већа празнина!

Дрско одрицање.

Арендаш Н. Н. много је већ натр'о рева под нос газди Миши, тако, да је овај једанпут већ прекипио, отишао арендашу и поштено га у његовој рођеној соби изгрдио назвавши га обешењаком, хунцутом, лолом, бекријом и т. д. окр'авши му неколико пута онако по рацки.

Арендаш прими то к срцу и боме тужи газда Мишу за увреду части.

Но сада је и газда Миша ушепртљено те је потражио каквог на гласу фишкала, да га из невоље избави.

— Па јеси ли за цело казао арендашу оне увредне речи? — упита га фишкал.

— А што да тајим, казао сам му боме а и заслужио је обешењак.

— Па је ли то чуо још когод?

— Није, господине, чуо то нико, а није ни нужно било да когод чује, та то и тако сви знају.

— Но онда је још добро, може се још и помоћи. Знаш шта? Кад те буду на суду питали — ти све порични, али порични слободно да ти ниси ни једном речи њега увредио.

— Захваљујем лепо, одрицаћу колико год могу.

Дође и заказани дан.

Кад је арендаш изрекао своју тужбу — окрене се судац газда Миши.

— Но, је си ли чуо зашто си оптужен? Је си ли дакле казао те речи г. арендашу?

Газда Миша се сети да му је фишкал казао да треба све да одриче, с тога промери арендаша од главе до пете и сасим поричући рече:

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

— Шта? ја то да сам казао? Никада у свом веку нисам ја овом обешењаку ни једну злу реч рекао.

Судија је после дуго главу: како да га осуде над је тако дрско одрицао?

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изъ Часослова оупражненїе къ чтенїи церковныхъ книгъ къ оупотребленїе къ нар. оучилищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — — —	16 „
Општа земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибарић, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свезка I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Гимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 22. марта 1888. даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне. **ОДПРАВНИШТВО.**

ОГЛАСИ.

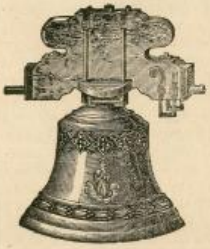

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

3—10

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У ВЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Нарудбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

15—18

Бр. 27. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 30. септембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Онај,
који се није само назвао тако
већ је и био:

САВ СРБИН

заслужује да га се

СВИ СРБИ

увек захвално сећају, а то је

ДИМИТРИЈЕ ДАВИДОВИЋ

од чијег рођења навршује се сад стотинита,
а од смрти му педесета година.

СЛАВА МУ!

„Панславизам“.

Кад помену „Панславизам“
Многи дрекну: „јух!“
Тако дрекну *потентати*
Тако *сунух*.
Нит' га виде очи које,
Нит' га чује чији слух:
Ипак га се многи боје —
Мора бити да је дух.

Ст!

Ово — оно.

Хоћете ли да почнем о кр. Милану?
„Нећемо.“
Хоћете ли да почнем о Анђелићу?
„Нећемо.“
А можда би да почнем што са владиком Василијаном?
„Нећемо.“
Е, онда би ја вама могао нарећати таких питања толико, да би за њих кратак био овај цео број ша ве

би могао ући ни позив на претплату а то би било као неко мало самоубиство, што нико од нас не тражи.

Ал знам ја већ, ви би хтели да вам почнем са чиме лепим; тога сте ви жељни. Е на потражњу и тога гдегод у свету.

Ето на пр. у Спахи бил је и прошла је изложба лепотица. О томе писам хтео пре да вам јавим, јер мог'о би који српски или грчки младожења онамо на лепак отићи па онде наденити. Даклем лепо је да те скромне лепотице ми сами себи представимо, него да се оне нама представљају. Лепше је да без њих, него да с њима уздишемо, а најлепше је, да их другима оставимо, него да оне после нас остане. Али кажу да је то било интересантно видити: једна од друге лепша, друга од треће, трећа од четврте, четврта од пете (до главе) и т. д. — Наравна ствар, ту се могла оцењивати само спољашња лепота, дивота и красота, ал кад је дошло да се награде деле и за се класификација прочита, онда те лепотице извирује и своју унутрашњу (душевну) лепоту: једна другој мал не почупаше прве и златне свилене косе, једна другој мал не изгребоше чарне, плаве, граорасте и ђаволасте очи. А која је добила прву кољајну, та је таки морала да побегне до сто прага — боље је и то него остати код њеђу прага, увређених и запостављених супарница.

На тој изложби, међу гледаоцима, који су парали очи, и очишћавали се од пара, кажу да су пиљали и неког дебелка, замотаног у штаубмантл. Да ли је то био заиста кр. Милан, не могу се заклети, — ал може лако бити, и то би га онда најлепше забавило, што није доспео на Вукову прославу, која се баш тих дана у Београду светковала. Но можда он на ту светковину није био ни позван, ил је можда и он био позван — па избрисан, или се можда само бојао ако дође да ће бити избрисан. Ко би то знао без врачаре; — а и врачара што зна још за сад не сме ником да каже.

Међу тим нису се све лепоте скупиле у Спахи. Нађе се по нешто лепо и на другом месту. Ето на пр. немачки цар Вилхем био је у Бечу, делио је црне и црвене орлиће, по своме рачуну и по својој правди, као да нам је хтео показати, кога треба наградити а кога не, — те тако сад све бечке новине морају лепо, на широко г на дугачко да доказују, да се немачки цар није ни најмање хтео мешати у нашу унутрашњу политику.

Лепо је и то што школски закон у Хрватској, који се тиче Срба, још ни сад није поднешен на потврду, — то ће можда г. Ђурђевића дирнути у овај последњи едеменат, за који је сам рекао да ће бити српски.

Лепо је и то, што је неки плебанош Вучетић у име пророка Исаије и у име бискупа Штросмајера писао писмо рим-папи, а писмо је запало у неке немачке новине и одонде потресло цео навинарски свет. Писмо је сад ту, — може га свако читати и то десет пута ако хоће, — ал плебанош Вучетића нема у целој ђаковачкој бискупији, — нема ни пророка Исаије на земљи па сад ако пештански журнали хоће кога да избрусе, не остаје им нико, него опет сирома владика Штросмајер.

Лепо је и то што у Тршићу, где се Вук родио нема још ни сада школе. Јер да ту има школе учитељ тршићки за цело не би дувао у рог данашње владе, а над то не би чинио, влада би се здраво једила, а над би се влада једила могло би јој шкодити. Даклем врло је лепо што у Тршићу до сада још нема школе. Но ако бог да на живи дочекамо сто и једну годину после Вуковог рођења, — онда све то може бити друкчије. А дај боже и да буде.

ПОДМЕТАК.

Ајне клајне ерфришунг;

или

како су фетери Михлови и Сеплови дочекали свога земљегосподара;

или

нов начин, како се ордени, колајне и пр. задобити — не могу;

или

дужи наслов, него приповетка.

Кажу, — ако т. ј. не лажу, — да је владајући фирст једне од најмањих немачких земаља, добио једаред вољу да усреће свој љубљени народ и да пропутује кроз сву своју земљу. Кажу, да је то путовање започео у 8 сахати из јутра, а довршио га око 5 сах. у вече истога дана. — Кажу да га је многобројни!! његов народ свуда одушевљено дочекивао, и да је у сви десет штација свога пространог фирстентума било скоро више народа, него на каквом темеришком вашару. Кажу још и то, да је његова висост била одушевљена оволиким доказом љубави и одановости према престолу и према њему и да је с тога наумила, дати видљиви знак свога благоволења, своме љубљеном народу, те је наредила, да једна стафета одмах пођури у последњу штацију, и да јави! како његова висост фирст Хаје-Вајс-Мајс-Лобенштајн, стиже тамо око 4 сахата и како жели да у томе месту узме: „ајне клајне ерфришунг“. —

И док је његова светлост уз пратњу свога ађутанта и два коњаника, била пут села, вароши, града, шта-ли је, (који се, рецимо „*Телиафолу*“ звао) дотле је у „Телиафолу“ владала граја и велика забуна. Није шала, књаз долази! Али шта виче: Фирст ће баш у „Телиафолу“ да ужина: „Ајне клајне ерфришунг“! Каква почаст за грађанство, каква слава!! Општинско веће, под председништвом свога вишпренога фетер Михла Сепљерба, одмах већ два сахата под општинском липом седи и саветује се, али никако да се довије, шта управо да ради! Колико су мудри иначе били заступници „Телиафола“, нико нису никако на чисто били са тим „Ерфришунгом“, шта је владалац управо мислио? *какав* „ерфришунг“? У коме смислу?... Лупали су главе, (али свака себи, јер да су то били од куд *моји*

Ћира. Зашто се бачки владика пише Василијан?

Спира. Да како би хтео да се пише.

Ћира. Требало би да се потписује Василије.

Спира. Па зашто?

Ћира. Јер онда би се могли направити жалосна песма од две речи.

Спира Како?

Ћира. Овако:

ВАСИЛИЈЕ —
Василије.

Спира. Све једно је, — та нам се песма пева и овако.

Спира. Мени је друго нешто на ум пало, за што се бачки владика пише Василијан.

Ћира. За што?

Спира. И Герман се свршује на ан, па хоће и он да се свршује на ан, — тако мисли да ће лакше постати патријар.

Ћира. Добро си се сетио. Ал ја знам једну реч која се почиње са ан, — а то је анатема.

Пуслице.

✱ Путовање немачког цара Вилхелма од Неве до Тибра подиже мало више пра, — и он ипак путује без „штаубмантла“. Но време је већ да се и кр. Милан врати кући, па да му се „штаубмантл“ испраши.

☉ Доктори доказују да дуван шкоди. Мин. Рашић вели: „Није то истина. Мени дуван не шкоди, а ето не шкоди ни Здравковићу.

⊙ Руски цар Александар може једном руком да дигне грумечак гвожђа од три центе. Хе, ал њега, кад је био мали, тата није водио Ронахеру.

≈ Ето сад се већ и Гарашанин дигао у немилост краљеву. У краља можда још има велики капитал немилости, али у Србији је сад већ мало људи, који нису свој тал из тога капитала извукли. И тако ће ее канда Милан угушити сам у својој немилости.

✕ У Бечу се већ помишља на то, да онај који у својој земљи све пријатеље изгуби, че може много важити, ни као пријатељ компанијама.

---

§. Хеј, хеј, хеј! Хрватски бан Хедервари зада је нам љуте ране. У невољи сетамо се каткад народног бана Мажуранића. Па како би лепо било, кад би нам бар помен његов могао да ране замаже. Ал не може, па не може. (Ми би му можда и опростили; ал он је сам рекао, да: *„без кајана нема опроштења.“*

---

‡‡ Каплар Никола забрањује у Србији „обзнокојавајуће гласове“, и млата својим спокојавајућим штапом.

✕ Због симпатија према краљици највише је било затварања у Шапцу. И наш уважени песник Милорад Шапчанин упућено се да не дође ред и на њега, па се и он уклоно. Ал да га не би нашли сакрио се тамо где никоме ни на крај памети не би пало да га тражи. Отишао — Анђелићу у госте.

земљаци, они би лупали главе један — другоме) па никако да буду са програмом на чисто. Све је друго готово. Деветнајест барјака вију се на главној, али и јединој улици „Телифола“, она крвава прангија, што сваки пут приликом „кирвај“ своју дужност чини, и сад је спремна, да својим громким гласом дочека високог гоета. Фетер Нацл, који је био уједно и тутор, и црквењак, и „шулдинер“, ено већ изгледа са торња црквеног, и у руци држи уже од ког једног звонцета, које зове и у цркву и у школу, па чека да се укаже прашина на другу, те да звоном огласи долазак њихове висости. . . Сви грађани и грађанке упоредо стоје и исчекивају знак од „пургермајстора“, па да као из једног грла повичу: Хох! хох! хох! . . . . Све је дакле у реду, али *како* ће да „Ерфри-шунг“ своме владаоцу да пруже?

Фетер Михл брише зној са великом плавом марамом, ширка, кија, и у осталом сасвим се држи оне Змајеве песме: „У шлофроку дивном створу“. . . само овог фетера расипњу са свим друге мисли, него оног његовог рођака. . . Најпосле се досети нечему одборник Вастл Думкопф, те запије: абер мајне либен лајтлн! Ви сте сви на холцвег, ако мислите, да његова милост, госп. Фирст хоће да има као „ерфришунг“ друго што, него један обични „ерфришунг“. Разумете ли? Т. ј. почем је данас ужасна врућина а наш милостиви госп. књаз цели дан по путу иде, па се озноино и загрејао, те он жели, да се овде код нас мало разлади!! Разумете ли? — Сви се згледаше! Ко би се од Вастла надао, да баш он потреби шта треба?! И збиља, ништа друго не ће бити, него баш то!

Брже боље извуку општински шврк, ваместе га на улаз у село, поставе добрих осам момака послуге, и упуте их, да на дани знак снажно повуку. . . . У тај мах фетер Нацл повуче за уже, прашина се диже, звркут каруца све се примицаше, . . . сад се указаше кочије, с десне стане владалац, са леве ађутант . . . примакоше се, а сад пургермајстор диже плаву марамy. . . момци на шврку сложно потегоше, . . . и . . . *шшшш!!! јуну млад ви младом на изненадноє, пријатноє књаз, напун му за час ка уже са водом, мекаси и него и мегову пратну*, док кочијаш не окрену кола, па стружи. . . стружи. . . а пургермајстор за њима у дреку: Хох! хох! хох! . . . . .

По једној причи.

Др. Казбулбуц.

Бука. Ја се још и сада чудим, што кр. Милан, не бегенише своју венчану жену.

Шука. Чудиш се!? а за што?

Бука. Та знаш, ја сам чуо да се краљица Наталија по породици својој зове кецко. — а кр. Милан никад није био непријатељ кецкања.

Бука. Ја знам за што ретко бива да се „Браник“ и „Застава“ почињају са „Нашим Добом“.

Шука. Јер су раздалеко са начелима, па не могу лако да се дохвате.

Бука. А за што се „Застава“ и „Браник“ тако често њушкају међу собом?

Шука. Та баш за то, што су на близу.

Бука. По тим твојим речима требало би да се „Стармали“ сваки дан потуче сам са собом, јер он је сам себи најближи.

Бука. Ми Новосађани још никако да удесимо где ће бити сенска пијаца.

Шука. Ја да сам сенатор, ја би наредио да буде пред мојом кућом.

Сирома Раша.

Ево подне опет сад избија,
А трбух ми песмице изнија,
И стомак се врло нешто дури,
Кад се цео свет на ручак жури.
А он један гладан броји дане,
Од кад није угледао ране.
Није шала, трећи дан је сада,
Па га увек преварила нада.
Али шта ћу, кад се новца нема,
Моја срећа већ одавно дрема.
Непрестано по џепови цућам,
Око једне механе се шућам:
Па помислим, да ми је ту ући,
На паприкаш какав настан пући,
Ал' би гут'о, нојо би и кости,
Зверали би знам на мене гости;
Али ја се не бих за то смео,
С „апетитом“ и даље би јео.
Шта је ово, је ли то на јави?
Па где збиља баш десетак прави.
Та како се задржао врага,
Кад сам и тог извртао шпага.
Но све једно, само кад си туђи,
Сад ће тебе мој стомак да суди.
Брже боље до механе ступим,
Па „кревширше“ наумим да купим.
Ал' ћу јести, ал' ће да ми пијa,
Ајој срећо како ми засија.
Сад десетак де да видим ди је;
Да се како изгубио није:
Ахо, ту је, погледах га боље — — —
Смрче ми се сунце добре воље.
Тај десетак — па сад се не љути,
То је био неки тантуз жути.

Рашић.

Хајде бар мало да поцрвенимо!

Било је време кад смо се смешкали, кад нам је ко певнуо ону песму:

Корак, корак, за коракем.
Србин мора за Словаком.

А ене шта сад би у среду Пеште на евангеличком конвенту. Сви се дигли као хале против неког уображеног панславизма, да тиме дотуку кукавни словачки народ. Али Мудрон и Дула боре се као лавови, и два човека против стотине израдише опет нешто, израдише да се бар свуда не морају црквени протоки на мађарском језику водити.

А камо српског Мудрона, камо српског Дуле, да у Пешти на збору дигне српску реч.

Ми имамо мудријаша, ал немамо Мудрона, имамо пуља ал немамо Дула. Имамо у Б. Пешти и „Српски Дневник“, — ал он је за то и створен да оправда наше мудријаше од пуле.

И тако рђајући се словачком знаку живота, и нас би требало бар мало да поцрвенимо.

Цитати са додатцима.

„*Крв није вода*“, — рекао је берберу Сима, кад је неком болеснику пустио крв, добио за то 30 новчића и за те новце купио литру вина.

„*Сваком своје*“ — рекао један адвокат, кад је неком сиромашку за 40 фор. дуга продао (и себи купио) кућу.

„*Ала умем, ала знам*“, — прошаптао доктор ✝, кад је некоме уместо једнога зуба извадио два.

„*Све старе ствари!*“ — рекао је Н. Н. кад је у својим новинама читао да треба платити вересију.

„*Горо, горо, висока си*“ — певају наши официри у цитаделама которским.

„*Све се канем да се дике манем*“ — она је песма (из политичких разлога) забрањена у Србији.

„*То је чињеница*“ — загрли један адвокат, кад су га послужили пенчованим вином.

„*Зазор мени у те погледаче*“ рекао је један муж својој жени, кад је у зору дошао кући.

„*Док трпје мех мајс*“ — рекао је један министар о свом потплаћеном журналистикеру.

„*То је моје немеродавно мнење*“ — рекао је неки учтиви господин, кад је једног безобразног уредника ћушио

„*Основа лепоте*“ — тако је написао један муж на кутију, у којој му жена држи своје белило и руменило.

„*Излив одушевљења*“ — тако је приметио неко, кад је цикало псетанце, јер су му одрезивали уши.

„*Тражи се сапутник*“ — такав ће огласе послати у званичне новине суседне државе Лаћман Кобург, у очи оног дана, кад науми путовати из Бугарске, да се више не врати.

Мудри Насрадин.

(Турска анегдота.)

Већ сте чули, да *Насрадин* луди, *мудрија* је од осталих људи. сад слушајте како нешто знаде, пред кадијом да одговор даде: Хтео једном *пекмеза* да скува, па да прода, а набави руза, с' тог му *Усо* добричина стара, знајућ хоћу, каква је „фукара“, позајмио „*орамију*“ своју, којој, вала, видиш неће по крају, да је у њој многи пекмеза врио, па је крпеж многу мајну крио, кувало се, па и сакувало, шљива доста, а пекмеза мало, ал' том није оранија крива, већем ватра *претерано* жива. (*Претераност* увек чини квара, неприлике и незгоде стварa; *умереност* свуд је добро дошла, и свуда је како треба прошла.) Кад *Насрадин* орамију врати, рече *Усу*: „Бог нека ти плати!“ с' тим извади неки *бакрач* мали, (озбиљан је, вала се не шали.) „Видиш *Усо! то бакраче мало*, ето од тог *великог* одвало. Неизам како, али тек се роди, ја се чудих тако смешној згоди!“ „Ал' тако је, бакраче је твоје, нећу туђе, а недам ни своје. *Орамијино сина* теби дајем, у руке га ево ти предајем“. — Знаде *Усо*, са ким посла има, на бакраче у руке узима: „хвала, хоџо, кад си добар био, *орамијног сина* прихватио!“ Прошло тоне годиница дана, опет време шљива и казана, те и опет *Усо* даде с' нова, орамију *новијега кова*. Кад се пекмеза куво и прекуво, овакав се „дивап“ онда чуо: „Шта је хоџа турскога ти дина, зар ни *мајке*, а некмо ли *сина*?“ — „*Орамију*?. Па ње нема више, грдне ватре ваљда ју убише, умре јадна, . . . сахраних је лепо, А од када *орамије мрёду*? . . Не навлачи на главу си беду, нег' је носи одмах мојој кући, или ћу те и пред суд повући.“ Реч по речу, . . . па ено их суду. — Тужи *Усо* ову главу луду; А кадија само гледи браду, (*Насрадина* сви судови знаду.) „Зашто, хоџо, болан ми не био, зашто би се по судови вио? . . . Подај *Усу*, што од њега доби, код „конџија“ нема места злоби. Сад *Насрадин* приповеди: „вала, орамија збиља је *кревала*, а лане се *породила* била, *сина роди* весела и чила. Кто, *Усо, узео је дете*, мог ми дина и Медине свете! а сад не знам шта од мене жели, реци *Усо*, беше л' тако, је ли?“ Слуша судац, па све главом мрда, а *Усо* се миголи и врда, признат' мора да је *бакрач мали збиља* узо', — ама тек у *шали*. „Е, мој *Усо!*“ — кадија ће рећи: „од правде се не може утећи! *Орамије кад рађају дете*, онда, вала, Медине ми свете“: „Није чудо, што и *мајети мора*, сваком дође вила *смртна хора!* А ви хајде, крећите се дому, па за *сина* је потражи *мому!*“ Тако *Усо* са хоџом настрада, од пакости све му дрхти брада, е, ал' ово што те самог боли, и другоме брајко, не посли!

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

Слуга. Господине! Ту је кројач. Хоће да му исплатите рачун.

Госп. Кажи му нека чека.

Слуга. Ал он вели да неће да чека.

Госп. Е! Па то је још боље. Кад неће да чека, а ти му реци нек иде.

Супруга. Хоћу да ме довече водиш у циркус.

Супруг. Та зар те нисам, куковаџ, јуче водио на бал, прекључе у позориште, — па зар и данас?!

Супруга. Ја хо у да ме до вече водиш у циркус.

Супруг. Имаш ли ти, жено, бога?

Супруга. Имам.

Супруг. Е па иди с богом.

Мајстор Лука био је глув. Па је уобичајио кад му млађи што говоре он им каже: вичи већма!

Једаред добије новог калфу. Овај дође да му нешто каже: А мајстор њему: Вичи већма!

Калфа поновн то исто само мало гласније.

Мајстор. Вичи већма!

Калфа. (Каже му то исто још гласније).

Мајстор. Вичи већма!

Калфа. Е, да богме да. Ако узморам тако викати онда ћу промукнути. Па онда нећете чути ни толико.

А. Ала бога ти, што ти твоме синчићу не тепаш другчије, него га увек зовеш мамлазом?

Б. Е знаш, име му је Лаза, а иначе је врло налик на маму — па куд ћеш онда згодније тепања него мамлаз.

Неко те неко наумио да штеди, па за то купи у ц. и кр. трафици кутију цигара од најефтиније сорте. Али други дан ево ти га у трафику и моли да те цигаре приме натраг.

Трафикант му рече да то не може бити, а уједно га запита зашто цигаре натраг доноси.

Одговор. Е знате, рекао ми је један пријатељ, ако те цигаре будем пушио, мораћу повратити. А ја к'о велим боље је и за вас, да вам их повратим сад, него после кад их испушим.

А. Је л' то ваша девојчица?

Б. Није. И то двапут није.

А.!!! — Како то да разумем?

Б. Ето тако: прво, није моја, — а друго није девојчица, него је мали момчић.

Н. Господине. Ви сте човек имућан.

Н. Н. Може бити.

Н. Ви сте човек увиђаван.

Н. Н. Може бити.

Н. Ви знате да сам ја човек поштен.

Н. Н. Може бити.

Н. Па узајмите ми сто форината.

Н. Н Не може бити.

Кад је Марко Шалић испросио девојку, замоли је да му се закуне да ће му бити верна.

— Ох хоћу, хоћу. Тако ми жива бога. Бићу ти верна до гроба.

— Стан'! То не приман. То ми је много.

— Како да ти је то много?!

— Мени је доста ако се закунеш, да ћеш ми бити верна до своје педесете године; а за даље верујем ти и без заклетве.

Милостив' допушта.

Са Тисине висине допушта се и нама нешто. Да се не каже, да смо одавде са свим мађијски заборављени.

А шта се допушта?

Допушта се, да се Разловићева задада сме заградити са покојном словачком Матицом.

Кајао би се.

Неки млад човек упао беше у неку неприлику и хтеде се због тога убити.

— Хе, видиш драги пријатељу, — тешко га је један старији познаник — не треба одмах у очајање пасти. Узми само н. пр. мене. И ја сам био млад, имао сам таке непридаке као и ти, па сам се и сам хтео убити, и да сам то урадио, веруј ми, и данас бих се за то кајао.

Није само у излогу.

Уђе неки госп. у трговину где су се дечије играчке продавале.

— Купио бих, молим вас, какву играчку моме малом сину. У излогу сам једног лепог магарца видео.

— О, молим вас, имамо и овде унутри магарца на избор.

— Хај, кад бих ја био краљ!! — уздануло је једно свињарче.

— Па шта би радио?

— На коњу би јахао кад бих чувао свиње!

Скупио **Рци—Т.**

СТАРМАЛИ

задаје данас овај ребус:

ко овај ребус реши (идеално и стварно) добијаће у награду наш лист **од 1. октобра до краја ове године.**

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун изравна, јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА ГОДИНУ 1889.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе најјефтинији српски календар, који је за ово четрнаест година распростр у више од 185,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године на лепој, углађеној артији.

Календарски део „Орла“ уредно је вешти зналац овога посла у нас **Светозар Шакрак-Нинић**. Овај део доноси: знамените године српске и опште годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небесне знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне по дому и у пољу, народне и земаљске свечковање, разне белешке, уз то **чисто изрубрициране листове за бележење.**

Забавно-поучни садржај „Орла“ за годину 1889. грана се на ове одељке:

1. НАРОДНИ ДОБРОТВОРИ: **Митрополит Ђорђе Николајевић**, од Тома Крстова Поповића. 2. ПРИПОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: **Јелка Божићева** од С. В. П. 3. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: а) **Детиљи плач и мајчина милост**, од Др. М. Јовановића-Батута. б) **Гимнастика плућа**, од Др. (=). 4. НАРОДНА ПРИВРЕДА: а) **О гајењу жита**, б) **О главници и рђи**, од М. Петровића. в) **Шта и како да радимо**, од Ж. В. г) **Керпсово сађе**, д) **Која је најбоља ђервонка**, од Јована Живановића. 5. НАРОДНА НАСТАВА: а) **Од куда су неваљалства на деци?** б) **Како се навикну деца на привреду.** Из бележака † Др. Ђорђа Натошевића. в) **Пијаница пропалица**, од Др. М. Јовановића-Батута. 6. ПОВЕСНИЦА: **Косово**, од Н. Ј—ћ. 7. ИЗ ПРИРОДЕ: **Прелетела звезда — утекао роб**, од С. М. 8. ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА: а) **Српска државна жељезница**, од Ф. Каница. б) **Манастир Врдник (Раваница) у Фрушкој Гори**, од Пантелејмона Јевтића. 9. ПЕСНИШТВО: а) **Учи ђеда свог унука**. б) **Кијевкиња**. в) **Оној цури што преде**. Све три од Змајована. 10. УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ. Уз овај садржај иду **Вашари и Огласи.**

Илустрације за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

I. **Насловну слику**: 1. Др. Јосиф Панчић. II. **Ликове**: 2. Митрополит Ђорђе Николајевић. 3. Димитрије Нешић. 4. Иван Гундулић. 5. Даворин Јенко. 6. Паја Јовановић. 7. Ђорђе Малетић. 8. Мита Поповић. 9. Велимир Валожић. 10. Др. Лаза Костић. 11. Светозар Милетић. III. **Слике из наших крајева**: 12. Црква Лазарица у Крушевцу. 13. Манастир Врдник у Фрушкој Гори. 14. Из старе Србије и Шумадије 15 Манастир Раваница и Љубостиња у Србији. 16. Ткање ћилимова. 17. Домаћа слава 18. Српске државне железнице. 19. Тунел на српској железници од Ниша до Пирота. 20. Мост на српској железници од Ниша до Пирота. 21. Назарет у Галилеји. 22. Зетски дом на Цетињу. 23. Учи деда свог унука. 24. Сремска преља. 25. Кијевкиња. 26. Крштење Руса пре 900 година. 27. Весела браћа.

„Орао“ за год. 1889 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница **Велимира Валожића** у Београду која рабатује 20—25%. **Из свију осталих крајева** упућују се наруџбине на потписану штампарију. Растуривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „ЦАРИЋ“ мали календар са сликама за год. 1889. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,
издавалац „Орла“ и „Царића.“

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изъ Часословца отпражнимїе къ чтенїи церковныхъ книгъ къ употребленїю къ нар. отчимцирахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибарић, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Гимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати поџписаној накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

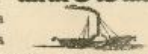

Пошт. лађа од 22. марта 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ: сваки дан у 5 и по сахати после подне.

Из НОВОГ САДА у ПОЖИСКЕ ШТАЦИЈЕ: изузимајући петак сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ сваки дан у 10 и по сахата пре подне. **ОДПРАВНИШТВО.**

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

3—10

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и квалићи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Нарудбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

15—18

Бр. 28. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. октобра 1898.

„Стармалић" излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или еранка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, за Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ТЕЛЕГРАМИ.

СА СВИЈУ СТРАНА СРПСКИХ. Молимо, јавите брзо кад се почиње четврта четврт претплатницима „Стармаловим", — да се не би закаснили са претплатом. Antwort bezahlt.

ОДГОВОР НА СВЕ СТРАНЕ. Почиње се баш сад, овај час, са изласком овог броја. Јавите, то молимо, и другима, који су заборавили да питају.

По други пут. . .

По други пут избор проте,
Са расцепним апаратом, —
Не би ли се раздвојио
Брат са братом.
Сада знамо ко неслогу
Сизом тражи,
Коме ј' мио пос'о клети,
Пос'о вражи.
Знамо ко у здраву ногу
Воли кивап три забости
(И то својски, подубоко,
Чак до кости).
Сада знамо чија ј' рука
Квару вичпа, —
Ал нећина ипак оста
Непомична.
Само двапајст семедента
Реву видно, —
То, до душе, није много
(Ал је стидно).
Победа се тим не кваре,
Тим не пречи — —

Ал из „светих" уста чујем
Ове речи:

„Кад већ писам више мог'о
(А то ми је врло жао)
Ал ипак сам српску слогу
Борем мало рачичкао."

† † †

А једна му така слава,
Тако дело!
А један му такп образ,
Тако чело!!

Један Новосађанин.

Ово — оно.

Кад се ономад у Бечу кр. Милан пажељно своје кућиште, своје сло-бодиште, и кад је већ сео у каруца да се одвезе на жељезницу, сети се он да је још нешто заборавио, — заустави се и скрпе и посластичару Дембелу, Демелу (како ли се зове) да напуни пуне џепове пекераја, да тиме у Београду послужи своје верне, т. ј. ако још кога верног нађе. — Јавољани су ти бечки новинари, те су и тај Миланов скок као нешто врло важно прибележили, те смо тако и ми дознали и томе се обрадовали. То је, додуше мало чудно да кр. Милан на посластице заборави, ал ипак је лепо што се и у последњем часу на њих сетио.

Ми сад можемо пагађати шта је коме купио.

Купио је за цело какве лепе мушкацоне за какве још лепше женскацоне.

Купио је пуну штаницлу брусцелтла, за своје карташке другове, који ће тако хтети да се играју пуништака па није у реду да им дође празних шака.

Купио је једну велику пишпигерторту за ове, који још и данас пишу по новинама како њему годи.

Купио је много фласа дуеста, — ал то је било залудно; у Београду је и без тога јако dunstig.

Купио је једно перо од чоколиде, за Перу Тодоровића, — кад га стане грасти, да му не буде са свим горко.

Пуслица није ни тражио, — тога је сит из „Стармалог.“

Понео је и хинеског пецива; — то је добро уз руски чај (ако би га случајно морао пити).

Понео је и малдобомбова; — јер може се наћи какна Малчика која је од живе жеље про (мал не рекох: од живе жене) промукла.

Понео је једног генерала од шећера; — јер они живи нису му здраво слатки.

А народу, њему је наравно понео мадуна од шипака, (но можда ће се предомислити пак ће га сам појести).

Збиља! Мал нисам главно заборавио. Николи Христићу понео је једну индијанску крофну. Ви знате како те крофне изгледају! као неке мале бомбе. Ту крофну моћи ће чича Пикола лепо употребити. Кад се буде Милан шетао по Калимегдану, Никола може ту крофну испустити испред краљевих ногу, па онда повикати: Атентат! Људи, атентат! Ево орсиницева бомба! петарда. Ту би бомбу он опет подигао и код куће појео; али та индијанска крофна из Беча оправдала би после свако ново насиље, стегу, изузетно и опсадно стање.

Ето тако мислимо ми о посластицама купљеним код бечког цукерпекера.

А како мисли кр. Милан? — то не знамо.

А како мисли народ у Србији — то опет он зна.

Но мањимо се посластица. Сетимо се и чега другога. Ето на пр. ја сам се сетио оне красне воне сале, што је скоро отворена у Панчеву, где је само на молерај потрошено 1,500 фор. — Лепо је то и красно. Кажу да та сала може за пример служити. Ал мени је милије оно време, кад су се негда ирли Панчевци у мање и немоловане собе збијали на пиcу салом већ собом другима за пример служили.

Сетио сам се и тога, да се бан Хедервариo вратио са свога тријумфалног пута из Загорја. Што је то био дочек, то дугари и жандари још никад нису запамтили. Народ га је већма запамтио, јер је цело одушевљење пошло из његовог срца. Било је и искрено, јер је многима сад цео искренут. Но опак је парада била велелепна; — веће и искреније параде само би онда могло бити, кад би се чуло да је бан изабран за цара у Хинеској, да се тога набора прими, и да сутра тамо одлази, да Хинезе усреће.

Кр. Милан у Синагоги.

Ја се шетам по широком Бечу
Да опружим своје танке ноге;
Наједаред пијакер дозврја,
И застаде баш код синагоге.

Двокрила се отворише врата,
У синагогу као да се смеши,
Из каруца краљ Милан изиђе,
И унутра, међ Јудеје сиђе.

Ту је тишина радовала света.
Уђем и ја с преподобним миром,
Ту бар могу — прилика је лепа —
Пред Миланом стојат' под шеширом,

ПОДЛИСТАК.

Како се чика Арса оженио.

(Ако није истина оно је лаж).

Чика Арса је био човек врло веселе нарави. Волео је друштва, и радо се бавио у друштву, али му је *слобост* била, што није марио за *слабо* пол, него се увек дрвао овејаних репрезената мушке снаге, мушке главе, и мушке врлине... Мрзио је на жене, јер је у свакој видео само: Еву....

Пријатељи његови трудише се, да га ожене, али залуду. *Браћа* Арса опирао се тој намери све дотле, док није постао *чика* Арса; и тако остаде и под седу главу „*благонадежни*...

Једно вече славила је нала, али одабрана дружиница, именадан једнога члана свога, у гостионици код „црвене шеве.“ Пило се, пило; певало, веселило... Чика Арса ноће весна — рано кући; „*ал' но пајлак позбувши*“...

Несигурном руком отвори врата од ходника, и пипајући десно-лево, доктура се до својих собних врата. Кроз пукотину једну светлуцаше неки сјај. Чика Арса застаде — „Хула једна, тај мој шмокљан Маша“, — прогуђа у браду, — „за цело је заборавио угасити лампу у соби“ — Љутито отвори врата, али остаде као скаменљен на прагу. Али ве с тога, што је велика лампа збиља горела на столу, јер „тај шмокљан Маша увек по нешто недотупавио уради“, — него због призора, који му и оно мало здраве свести помути. — Пред столу, седела је — — *женска врлинка*, и, као што се он, крај све буне у глави, могашно уперити, баш *красна, млада женска врлинка!* Лепотица је везла неки појас, што га новорођена деца обично као уздарја добијају. — На лицу се опажало, да је то красно чедо у некој тузи; чика Арса је видео чак и сузицу једну, која се низ лепи образ скотрља. — С тога му суну кроз памет, да је нађа натрапао на какву кућевну брачну сцену, која са сузама почиње, а са „сваи-Челинам придикама“ свршава. — У томе га још већма уверя грдна нека „штримфља“, која је на другој страни стола лежала, и чисто доказивала, да у овој брачној драми није „*режисер*“ не фали, и то у виду какве грдне „шлофкапе“, великих ногавица, кукуљавог носа у кратко: *слатке муштре?*... „Баш сам магаре“, — гуњево је чика Арса, — „да ја натрапам у туђу собу?“ — и лагано, нечујно, хтеле се повући натраг. — Али на његово дивно чудо, сад се лепојка диже, и погледом пуним срдачнога бола неће му на сусрет, чика Арси се поче соба око главе окретати. — На она се и не чуди, од куд ја да рупим у то доба амо!? ирмљаше сам у себи, и да би се он на фини начин извукао, започе извињавајући се:

Забрујаше оргуље грохорне
А уз пратњу харфа пеликозарни,
— Српска химна .... бечка свиагога —
Ех Жидн су људи благодарни!

Молебствује за српскога краља:
Да му бог да (рад Чивута) здравља.
Мичу с браде, рад веће параде
(Ја случајно писам нмо браде).

Мичу с' браде, рад веће параде.
Свака брада свој интерес циља,
А напокон диже се рабинер
На српскога краља благосиља.

Милану је годило, рек'о би,
Ма да му је лице било тавно; —
Благослова православне цркве
Он се није достојао давно.

Свршује се. Свира се; пева се.
Неким расту крила и окрила.
Милан скаче у каруце своје —
Рабинер га удиљ благосиља.

Ту је било разних рапортера;
Све новине то ће да раструбе, —
На што не би и ја „Стармаломе“
Без икакве приметбице грубе.

Краљ се Милан за тим враћа дома
С благословом свиагогогурним, —
За тај пртљаг не ће платит' ништа
Макар да се вози влаком журним.

Сад је Милан ено већем доле,
У Србији, у народа среди.
Сад нашимо шта благослов Жидски
За Србију вреди.

Ђаче Виндабонче.

Ђира. Кажи ти мени зашто у Србији учитеље премештају тако често, — и то баш у зиму.

Спира. Е, свако зашто има своје за то. Учитељска је плата мала. Два су скупа. Како могу да озебу. А премештање и претање (то зна г. Владан као доктор) људе загреје. Ето ти, за то се учитељи премештају зими.

Ђира. Имаш право. Загрејао би се и мало већи господин, кад би га зими са свога места крепули.

П у с л и ц е.

⊙. Кр. Милан се радо хвали да је он у Србији подигао краљевину до краљевине. На то би се могло одговорити са оним питањем: *А ко је краљевину поништио до краљарије?*

§. Кад какав велики Tausendkünstler направи какав чудноват кунст, онда се људи чуде и кажу: је ли тај сам?! — Кр. Милан је кинстлер друкчије феле; што више кунстова прави све се већма види да је сам.

„Опростите, милостива“....

— „„То се неда лако опростити,““ доби за одговор.

„Ја сам у кавани мало дуже остао“.....

— „„Та већ је скоро 2 сахата.““ —

„У овој журби, да куће дођем“....

— „„Лепа журба, до душе! У зору!““

„... погреших у вратима“....

— „„Какав је то разговор?““

— — — и ето дођох у тућ стан.“

— „„У тућ стан? Господине, ово је *моја стан*. Погледајте га мало боље.““ — —

.... *Његов стан?*... ах за бога. Та он је још *чудноватији!!!* Зар он *оженат?!!* — „Или сам ја луд, или ово *лепо дете*“, — промрмља чика А са кроз зубе. —

„Милостива“, поче сад у све већој забуни, „милостива госпођо! Ја се зовем Арса Арсеновић“....

— „„Па то ја нађа тек знам?!““

„А станујем у главној улици, број 17.

— „„А нашто тај говор? Ви сте *код своје куће*.““

..... Чика Арса се убезекну још нсћма, збила, *код своје куће!!* Погледа унаоколо: Бог и душа, то је његов стан, само мало дотеран, улепшан. Види се, да је женска рука овуда спремала. Али сад се у глави Арсиној породи нова мисао. Шта, зар ова лепа женска, ово, тако рећи. *дермите*, сме њега, чика Арсу, за нос кући?! Шта мисли ова с' тим?.. — И неки необични гњев обузе му главу. Требало би, да јој покаже, *ко је он*, како се с' њиме не сме *шала* сбијати, — и тако осорним гласом избрецну се на њу: „Па шта *ви* онда радите овде у *мојој* соби? *Шта ће те овде?*“

Млада женица погледа га најпре сузним очима, па онда се деси нешто, што се Арси још никада дотле десило није... Лепотица врисну, полети и *паде му на груди*. — Ручицама обгрлила му врат, па плаче, јеца, да би се камен смиловао. — Арси се коса накостреши, кожа најежи Шта ће сад? Шта да започне са оним лепим дететом, које му јецајући о врату виси? „Та.. та ово,.. знате.... писам ја баш тако мислио“... поче се извињавати. — Сад му лепојка притиште цело пољубац на његово и опако ужарено чело и неким гласом одноне: „Је ли, Арсо, је ли *мужићу* слатки, је ли, да се не срдиш више на твоју *женицу*? Ти си хтео да ме казниш, што сам тако дуго чекала на тебе, већу више никада! Али знаш, то је само због *маме*, знаш већ каква је, па сам хтела, да те дочекам. . . Али сад хајде, *слатки мужићу*, хајде у твој кревет, па се лепо испавај, а сутра кад устанеш, неће мама ни знати, да си тако дуго изостао. Хајде, душо, хајде! Лаку ноћ! Лаку ноћ“!

(Свршиће се.)

□. За госп. министра Ракића рђаво је казати да је о т е р а н. Лепше је, истинитије је кад се каже да је о - д у в а н.

≙. Знате ли каква је разлика између принца Кобурга и нашег Доситија Обрадовића. Доситија је скупио „*Собраније разних коленних ствичеј*“, а Кобург би сад да скупи *Собраније* разних полезних креатура.

+. Још и то. Доситеј се својим „*собранијем*“ прославио, а Кобург ће са својим „*собранијем*“ да наседне.

🚶. Кажу да руски цар без по муке једном руком може да дигне три центе. Даклем он се не би озбиљно кад би, н. пр. рад“ оникладе, подигао и најдебљег Србина.

🏇. Е, ал кр. Милан, он је још јачи. Он се сад вежба у томе да сам себе подигне и баци по километра далеко.

△. При другом избору проте нашла се једна цедуља празна. На тој цедуљи остало је ненаписано име: „*Павелъ Немецъ*“.

✱ Сара Бернардова, та најмршавија глумица овога века, спрема се да дође у Београд на неколико представа. За то време биће забрањено шкољивим листовима, да не смеду правити неслане виџеве, јер то ће правити публика и сама.

Ђука. Дакле Новосадска репрезентација није чекала нову годину, кад се обично честита, него је већ сад честитала министру Чакију.

Шука. Ћути, бога ти. Каква су данас времена, лакше је честитати министру док га још не познајемо, него онда кад га познамо.

Великодушност.

И у патру, и у волу,
за тобом ћу, душо, поћи;
само накит, што га тражиш,
тај купити нећу моћи.

За љубав ћу твоју, душо,
приносити жртву сваку,
само немој за хаљину,
да ми тражиш сакоу каку.

Што год срце теби жели,
реци само душо драга;
само шешир што си хтела, —
— мани души до сто врага!

Ако имаш још’те штогод,
што би хтела љубо млада;
драге воље! Само немој,
да ми кеса при том страда.

И у дану и у ноћи,
твоје су ми жеље свете;
само да се о њих, душо,
мој буџелар не заплете.

Све што имам, све је твоје,
свака брига нека паше;
само нази да у цену
која пара преостане!

(По немачком.) **Др. Казбулбуц.**

Тражи се.

Тражи се уредник, који би знао целом свету намесити колача.

Тражи се филоксера, која би била тако луда, да би загризла и у турске л о з (ов)е.

Тражи се хуљов, који се није никад хвалио својим поштењем.

Тражи се куга, која не иде у свој род. (Бар ми је Срби ретко виђамо).

Тражи се начело, коме не би каплар Никола служио.

Тражи се поштена жена од које се рђав муж не би радо растакао.

Тражи се урок, зашто се оном ад у Босни земља тресла. (Ал то не траже звањични метеоролози).

Тражи се поштен хазафи, који би Матицу Српску редовно денуцирао, и не тек онако дилентански, припадом.

Тражи се млад појетичић, који не опсује сто вера уреднику, кад му не штампа прво недоношче.

Тражи се школски надзорник, који не би смео погледати у очи господину Долги.

Тражи се песник, који би родољубиву штедроту г. Стојачковића опевао у 6.000 стихова. (На ово обраћамо пажњу господина Аце Зуба).

Добар Ловац.

Ловац Вам је грдан;
тај господар Неца:
још’ трви — у ваздух —
данас — „покрај“ зеца!

Др. Казбулбуц.

Владика и адвокат.

Вл. В — н. Даклем тако испаде други избор!

Адв. В — h. Тако богме. Ти баш као да вам пркосе.

Вл. В. — Даклем ја треба да им покажем рогове.

Адв. В — h. Или да им се поклоните.

Вл. В — н. Даклем да касирам и други избор.

Адв. В — h. Или да молите за опроштење.

Вл. В — н. Та знам, брате. Ја би радо касирао и овај други избор, само да ми је каквог поле поштеног или побожног повода или разлога за то.

Адв. В — h. Е па зваће шта?! Реците овако: *„Ја касирам и други избор; касирам га зато, јер тринаест бог помаже.“* — Зар то није побожан разлог.

(Нравоучење: Лепо је то имати уза се адвоката, који се у свакој неприлици опсети).

Мраша у Карловци.

Оноваде дође
Митрополит Мраша,
Дође да Германа
За савет вопраша:

„Како може затрт'
Савест чина свога“ —
(Јер то Герман уме
Боље од икога.)

—ц—.

Из наше торбице.

Свако правило има изнимака. Па тако се дешава да и муж жену држи у корди. Тако је у дому мајстор Тошином. Његова је жена тако „обриктована“, да му никад противословити не сме, — а та добра душа врло радо на то пристаје.

Ономад викне мајстор Тоша своју жену: „Јелена!“ Она му се из кујне одзове, рекавши: „чујем?“

Ал Тоша је баш у тај мах зевнуо, па није чуо да му се жена одазвала; зато се љутит продере: „Ти си, жено, глува!“

А добра душа утрча у собу, говорећи благо: „Јесам, јесам, глува сам!“.

Састали се **А.** и **Б.** на Вуковом вашару.

А. Одакле си, пријане?

Б. Из Новог Сада. — А одаклен си ти?

А. И ја сам из Новог Сада.

Б. Е, па то се онда ми одавна познајемо.

А. Ајде да се картамо.

Б. А шта?

А. Па фарбла.

Б. Ал ја не знам добро фарбла играти.

А. Па неморате ни знати. Само ако имате новаца.

Отац. Е, децо, сутра ће нам мама месити питу с месом.

Деца (радосна) Ође, ође!

Мати. А од куд ти то знаш?

Отац. Па сто деца кажу.

Наширванов одговор.

Питали су Наширвана
У мудрости цвету:
Који краљ је понајбољи
На овоме свету?
А Наширван рече:
Само онај то је,
Од кога се прави
И здрави не боје,
Пред ким дрхћу само
Хотимични крвници,
Ниске, подле душе,
Лаже и смутљивци.

Је ли то корак на боље.

Познато је да обољели митрополит Хаџи Сава Косанић већ одавна моли допуштење да се сме вратити у Босну, па ту у каквом путићу да мирно своје дане проводи, да се болан не потуца по туђини. Четир године како он то моли, а сад тек чујемо да је добио одговора. А какав је одговор? Ево овако: Висока Влада не би противна била да му то допусти, — али се томе противе сами Срби Бошњаци.

Е баш нам је мило што се и Срби у Босни за нешто питају (а јесу ли они овом приликом баш тога мишљења, то је друга ствар).

По примеру.

Кад сам био мало дете
Мој ме тата здраво вол'о;
Тепао ми ен' овако:
„Бубо мала, жуло, лоло!“

То је њему мило било
А меника још милије:
И ја мишљах да на свету
Лепших дана од тих није.

А сад сам се оженио,
Та ко не би жену вол'о —
Ја сад жени тепам тако:
„Бубо мала, жуло, лоло!“

Пророчанства,

какво ће преме бити у брачном животу.

Кад муж жени у октобру каже, да је неће водити на балове, — биће јака зима.

Кад муж у вече рано кући долази и не тражи забаве изван куће, — биће родна година.

Кад жена није болесна а ипак шаље слушкињу у апотеку, — биће сусњежице.

Кад жена заборави колика је мужењева плата, — биће гладна година.

Кад се женине очи замуте, а муж се не сећа да јој треба нова хаљина, онда се неће скоро изведрити.

Кад парница често долази у кућу, — може лако бити олује.

Шаран и жабац.

Познато је да се Срби радо шале; па и у највећој невољи шалом брату растерују. Тако је и у Банату. Ево шта сам у Банату чуо:

Кад се пролетос вода разгоропадила, немилице је топила куће и рушила села. Захватила је и једно немачко село, па ни њега није поштедила. Свог га је поплавила, побегло живо све што је ногу имало. Вода поврх кровова. Само се једна сувача још видила, која је била на малом брежуљку. Ту се у води наше један шаран, који је знао немачки; тај се шаран упути управо у сувачу и ту нађе једног жапца, који је дотле само немачки говорио. Шаран запита жапца: „Во ист тер фетер Никлас? во ист ти пезел Лизи? — А жабац му на то питање одговори: „Ист шон форт, ист шон форт, ист шон форт!“

Младмали.

„Сонет“.

Сонет се лако ствара.
Пазите, браћо млада,
Ја ћу га створит' сада,
Макар што немам дара.

Узме се форма стара:
Стих по стих у њу пада;
Крај се са крајем склада, —
И форми нема квара.

Још мало силом прегни,
А форму јаче стегни,
И — готова је сварка.

Сад, песмо, у свет иди!
„Сонет“ си, — то се види;
— Ал не види с' Петрарка.

У.

Огледало и жена.

Један супруг посматрао је своју жену три године дана, и дошао је до тог уверења, да његова жена (а можда и многе друге) не би могле живити без огледала.

Ево нешто из његових белешака:

„Моја жена, не само кад неће шешир на главу, него и кад га скида, гледа се у огледалу.

Огледа се и кад кецељу привезује; — огледа се кад пева, кад плаче, кад зева, — да види како јој то доликује, и ако што фали да поправи.

У огледало се погледа чим у јутру устане, а тако исто и кад пође да спава.

Кад ко куцне на врата, прво баци поглед на огледало па тек онда викне: „слободно!“

Кад је загрлим, она преко мог рамена погледи у огледало. Кад сам то приметио, у лутини разбио сам огледало. Ал не вајди ништа, — она је друго купила.“

За зној ење.

Ко ће да се зноји,
Томе има лека;
Тог је барем пуна
Свака апотека.

Ено тој од зове
— Красота од света —
А још фикусније је
Од липова цвета.

То су средства стара,
И знаде их свако,
Све то кожу тера
На зној ење *лако*.

Ал ко хоће да се
Окупа у зноју —
Нек завири у књигу
Порезницу своју.

Лимун (исцеђен).

Момак пише девојци.

Ово ми је писмо сама девојка дала уз молбу, да га „Стармалеи“ пошљем. Као увод морам приметити: да је дотичин момак оне године код девојчиног оца рис радио, па се тако у девојку заљубио — да се одважио на послетку да је запроси. Писмо од речи до речи овако гласи: Позадрављење од Ђере Шушкаловог да будиеш прија Персо поштена па да питаш твог Чичу и Нану можел доћи пријљ Штева наш да тебе проси за мене? Ти прија нећеш наћи боље нег у Банат никад. Мени су казали кад сам код вас рис радио, да си ти поштена и да твој отац има недесет лавада земље, а нема више деце, а ви у Бачку боље опстојавате, нег ми у Банат, а ја касти више и не тражим, та да. Ја рећи имам оца и матер, ал нећеду дуго живити, јер отац је сиђавин, а мати има јектик: брат ми старији није у кућу, а млађи касти служи код Дрмала на салаш, дакле касти бићемо сами. Како дале опстојавам и то ћу ти касти: кућа нам је баш до Шоралове. само што је наш плац већи два и по клоктора, дане смо и покошњиљ нов правили.

Кад сам био последњи пут код вас на вашар, кад сам до тебе у коло игро, кажу да си ти казала: да оно није био ни пруслук мој ни чизме, то лажеш и ти и ко ти је казо, дакле ето, ако ће ду на тако опстојавање пустити — небраним могу ова у суботу доћи, упрегнуђу нашу чилашу и пријљ Штепино оне, на ћу доћи. То вече мого би бити што нај казо претеп, а сутра-дан да се није јабука и могли би нас изјавити, а на крстов дан други

пут, поћа у недељу сватови, сто. И јави ћеш ми и то, кад да дођем по буље, моји злотворн ће се знам једити кад чују, ал нека, нек попуцу од једа. Сад сам срочио нову песму, код нас је већ сви певу: „Шта се оно бељаса, испод стрејом црно“, а тако је певу, когод оно „Баш зато је кер дека.“ А мислио сам и то, ја би дошо тебе у кући, зар ја баш морам у Банат живити. Сад паша воља код вас што 'нај каже. Сад поздрављам Чичу и Нану, и вашег кочијаша Петера и свињара Мишку, и притљ Бертулу ди сам био на квартиљ. Пиши само на мене ђера Шушкалов, мене знаду и кере наше, тамоме. Још и то ћу ти касти да разбереш шта код вас плаћу за венчање да знам кум Шуги касти, сам писо Ђ.

Промена

На свету је овоме
постојанство ретко,
што је данас пресатко,
сутра буде јетко!
Ено грожђе шећерно
и слатко и зрело,
а у крчми вино нам
увек накисело!

Др. Казбулбуц

Виша и његова Пела.

Виша Шопљански имао је жену, до зла бога љељу; таке љеље жене и љељости њене нема удес свачи, нити би много нађи у сто седам села, као што беше Пела.

Једном дође кући Виша, баш је лила јако киша, — лила ј' киша јака из мутна облака. Дочекаши с прага свога мужа драга, Пела зборит' поће: Е баш добро дође! Ја би јела из баште јабука; али ето мука, покиснућу док отидем тамо и вратим се амо. А ти си и тако већ покисн'о јако, па ти киша не ће шкодити одељу, — ајд' послужи Пелу.

Виша само ћути, нешто му се пути. Ха, ево му згоде! зграби кот'о воде, — поли своју Пелу по сувом одељу, поли је поштено: „Его, драга жено, сад си мокра и ти, не мож' боље бити. Не изгледаш више као каква дама; ето сад се можеш послужит' и сама.

У гостионици

Врло рђаво печење добио беше један гост, те ће на келнера:

— Но ова се риба не може јести. Кад је то печена?

— Не знам, молићу, јер ја сам овде тек од дне недеље.

Није тежак.

Поклизне благородни господин на улици и тако падне да се јако угрувао, те се није могао ни дићи. Неки доброга срца сељак сажали се, дигне га, метне га на леђа и понесе кући.

Је ли да сам тежак? — упита благородни господин.

— Шта, какво тежак! Носио сам ја брава од четири центе на своји леђи, а не тако као што су благородни господин

Ноћу.

А: Је ли, можам те, не би ли ми могао рећи колико је сати.

Доктор: Сад још, молим вас, не могу, аз' извол'те мало причекати, одмах ћу дудурикати 2 сата, па ћу вам онда већ моћи *рећи* колико је.

Хтео је само да зна

— Је ли, пришко, пошто ћеш ме однети до станице? упита путник фијакеристу, који је поред њега на празни кола седео.

Овај видећи га са великим паковима оптерећена, рече:

— За два форинта. Извол'те сести.

— Захваљујем. Хтео сам само да знам колико ћу уштедити кад пешке одем.

Одговори уредништва.

Новаку у К. и још неким. Ви сте решили ребус у броју 27-ом „Стармалог“, па иштете да вам се сад „Стармали“ шаље до краја године Али ви сте тај ребус решили само *идеално*, а ми смо јасно рекли, да га треба и *стварно* решити, па онда се добија „Стармали“. (Стварно су га решили сви они, који су послали претплату)

„Домаћин“ А ратос хумореске са толико расцопаних глава, разбијених носова, угануших руку и криминалних процеса.

Л. А Л. Извините. Нисмо се разумели.

САД ЈЕ БАШ ИЗИШАО И МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добиће комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читаном ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих завата-лијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изъ Часословца упражненіе къ чтенію церковныхъ книгъ къ употребленію ихъ нар. училищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референат — — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибарић, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Гимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписаној накладној штампарији од које ће добити најевтиније књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 3. октобра 1888. даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ и ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: средом, петком и недељом у $2^{7}/_{4}$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД-ОРШАВУ: средом, петком и недељом у $1^{1}/_{4}$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: понедељником, средом и суботом у $12^{1}/_{2}$ сахати по подне.

У НОВОМ САДУ 2. октобра 1888.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

4—10

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и квалитети израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Нарудбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, **Lazzenhof**, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

16—18

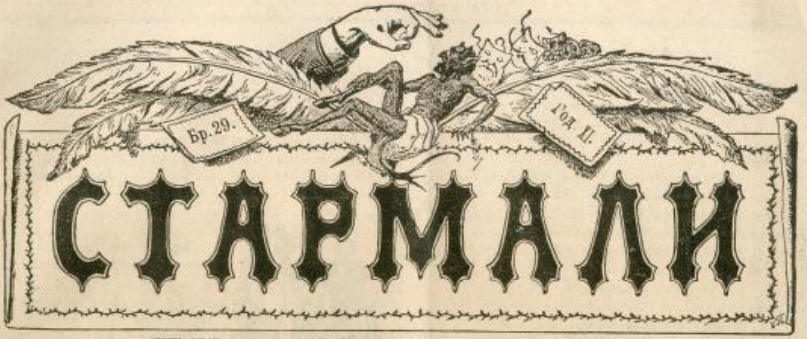

У Новоме Саду 20. октобра 1868.

„Стармали" излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или еронка. — Власник и одговорни уредник Вељ-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse. Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валежића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Најновије.

„Ко ће да ме разведе,
Од поштене жене,
Тај ће и раздрешит'
И обвезат' мене.
И неће му труд
Бити узалуд, —
Макар да сам краљ
Пристајем на суд."

Ал у људи још'те има
Осећаја божје правде,
Тешко им је да у силу
Против душе своје раде.

„Који не ће доле с њиме,
Стављам друге."

Ал ни други не ће да су
Греху слуге.

„Е кад не ће да крвнуда,
Онда мени нема суда;
И ја ево својом шаком
Кидам везу, дерем закон.
А ти, Мрашо, незаконе
Мом се чуду сад поклони
Прокламирај развод ови
И, бајаги, благослови."

Мраша чини покор тај
Ал још ствари није крај.

Ују сватова!

У Београду је дакле Мраша нарадио на чисто! Што конзисторија није смела, јер је грехота, а синод није хтео, јер је срамота, то је Мраша једним потезом пера и хтео и смео и извршио, јер он се не боји ни срамоте ни грехоте. Он само вели: „Христос је казао: што ти Мрашо саставиш на земљи, то ће бити састављено и на небу; а што ти раставиш на земљи, то ће бити и на небу растављено!"

На пример:

Кад Мраша у фарбљу састави три кеца као „кунштук", онда ће ти кецови и на небу бити састављени.

Кад Мраша на земљи растави пуну флашу шилера од садржаја јој, онда ће те флаше и на небу бити растављене од свога садржаја.

Кад Мраша растави Абердара са Чедом Мијатовићем, онда ће они и на небу имати „шперзиц" један од другог.

Кад Мраша растави Гарашанина од Милана, онда ће они и на небу бити растављени.

Даклем сад имамо у Београду младога удовца. То је врло интересантно. Ту још може бити сватова. Чујем да се девојке већ спремају, како ће краљу Милану певати сватовске песме.

Једна ће да пева:

„Терај куме логова!"

(Не знам само ко је тај *кум*, ко ли је тај *логов*).

Друга ће да удеса:

„Жалосни Мрашо шта си чинио" . . .

Трећа је већ научила:

„Одби се бисер крана од јоргована
И лети народ од свога краља..."

Четврта ће певати ону старинску:

„Зарањ' куме, зарањ' стари свате,

Зарана нам сиаху доведите —
На их после опет разведите.“

Пета ће певати:

„Сватови уранили пут изгубили
Абердар руком маше, да им пут каже,
Овамо свати Миланови, ово су *двори*...

Шеста:

„Лепи се Милан по *двору* шеће,
Ал' ни с овом другом баш дуго не ће!“

Сватови ће бити врло весели. Чисто гледам Абердара како заиграће у колу (као што заиграће и у политици) и говори подскочице, као:

„Шиљчићи, оваичићи,
С четир преста каишчићи...“

на онда:

„Како играм да играм,
Само да се наиграм,
Док се не *наиграм*... (као Гарашанин што се *наиграо*.)

Гајдаш ће бити уредник „Видела“; већ је одавно надувао мешине.

Мита Ракић ће бити кум, те ће бацати крајцаре, кад стану деца викати „*кеф' куме!*“, јер он је накупио доста крајцара, кад је оно био фелистар минанције, а за министре се уопште држи, да умеју *богати новце*.

Стари сват, биће *стари* министар поцоразбацања, Вукашин; не онај што је убио Уроша, него онај, што је убио српске финанције.

Девер би могао бити онај подлистчар „Виделов“, што се хвали да има свог кочијаша. поудано чељаде, *маљевичину*, или што-но веле *баѣола*. („*Баѣо* је био мој кочијаш“ — а ту се без сумње мисли шаљивчина, а тога треба у сватовима).

Пустосвати ће бити *чиновници* новинари и банкери (кредитори) а Мраша ће по обичају певати: *Изграјиле ликуј!*

А народ ће одговарати: „*и миле во чреве*! и све ће му се црева превртати од милине.

Како младожења воли кеца, то лако може бити, да ће и невеста бити Картаги-ница, хоћу рећи картаџи-ница.

Артаксерксес

Ћира. Хајде погоди, Спиро, ко је то: Нит' је *момак*, нити је *ожењен*, нити је *удован*, нити је *законито развенчан*? Погоди који је то човек?

Спира. Човек? То не може бити *човек*. Ти се само шалиш!

Кестење.

(За другог из патре пађено.)

+. Краљ Милан даје писмен налог митрополиту Мраши, да уведе у Србији полигамију (многоженство).

*

§. Мраша таки даје у званичне новине едикт, којим се уважа полигамија, и мотивира ту наредбу цитатом из светог писма: „еже ище Мраша умножаваетъ женщини на земли, сицеваго умножаваются и на небесѣхъ“.

*

△. Један муж даје оглас у званичне „Српске но-

ПОДЛИСТАК.

Како се чика Арса оженио.

(Ако није истина оно је лаж.)
(Сирмијски).

Око 9 сахати пробуди се чика Арса из првог, дубоког сна. Погледа сиуда око себе, протегли се, и зазвони. „Шмокљан Маша“ дође у собу. „Машо! *Је ли већ устала милостива госпођа?*“ Маша разрогачио очи, па не трепће. — „*А где је моја куштра?*“ Машино лице толико се разучи, да већ није могло „шмокљастије“ изгледати. „Шта?“ замуца на послетку, — „*наша куштра? Наша милостива госпођа?* На ми то све *намолю*. Ми *немо* Богу фала *ожењени*.“

„Лудове!“ раздера се сад Арса на њега, — „*али ја* имам и жену и „уницу, разумеш?“ — „Нека се зовем Максим ако разумем!“ одврати му слуга, — „толико знам, да су милостиви господин ноћас врло . . . врло . . . весели били“. . . . — Даље не дође; Чика Арса скочи из кревета, ћуши безобразног „шмокљана“, и ћурли у другу собу. Нигде никога! Обореним носом врати се у своју спаваћу собу. седне у наслоњачу и да се у дубоко размишљање: *да ли је он збиља ожењен или није?* Напослетку дође до закључка, да је „*ипноналеждник*“, и да је она лепа ноћашња слика, заједно са „појасом“ и оном огромном „штрифлом“ била само сан, коме је приношгило још и оно старо црно вино, што се ноћас онако немилосрно таманило. — Устане, и уздишући почне се облачити. Некако му се на жао дало, кад се сети оног красног „*дермитета*“, коме ни имена знао није, а које му ипак остави у његовом закорелом срду тако пријатну успомену, тако пријатну, да чика Арса прав пут у веску поче озбиљно размишљати о теми, коју је иначе толико мрзио. — Његов „шмокљан“ тек га по кад—и—кад погледи са страхе, на као да се насмеши. — Или је био на ћушке наникнут, или — — — — — Чика Арса ћутећи довршн облачење, седе за сто, попи своју кафу, припали цигару и опет се даде у дубоке мисли. Знао је, да неки од синоћних другова „торучкују“ заједнички у кавани, дигне се и науми, да оде и да им приповеди свој чудновати сан, узме шешир и већ да отвори врата, кад ал' на једној столици опази нешто покривено нарамом. Скочи тамо, ној столици опази нешто покривено нарамом. Скочи тамо, дигне мараму и мало се не скамени. На столици је лежала дечија „*фаћилија*“ и једна започета трдна велика „*штрумфла*,“ као бесомучан зграби те доказе своја, ноћашњег *живог* сна, и продера се: „Ха, ти угурсузе! Ти шмокљане! Шта је ово? Ха!?“ — —

Али од „шмокљана“ и „угурсуза“ ни трага ни гласа. — Тај очистио чувствија!... — Арса замота она два „кор-

вине", у којем јављa, да се тим огласом он раставаља од своје законите жене и изјављује брак за неважећи.

*

⊙. Него над се већ може брак развести путем неколико редака у званичним новинама, добро би и логично било, да се онда и венчање путем новина обавља. Уместо толиких трошкова око сватова, од сад би требало само неколико речи ставити у новине.

*

=. Него онда би ваљало, да слагачи штампарски, док слажу таква венчања, имају певати „Исајије лику!"

*

♂. А онај што окреће точак над се такви број званичних новина штампа, имао би у исто доба свирати у гајде.

*

×. Разносач новина морао би сокаком викати: кес' куме!

*

☰. Из целог излази, да су „Српске новине" београдске постале конзисторија и митрополитски савет, синод и архијерејски сабор, и поред новина су даклем све оне корпорације излишне.

Шоробоцкало.

„Ој весела браћо, жалосна вам мајка"!*)

Гледајте их добро, у нашему „Орлу,"
како их је цртач потрешно красно,
мислиш да им чујеш промукнута грла,
и гајда масних извијање јасно,

*) Са погледом на слику у догодишњем „броју," страна 122.

пус деликтa" у новине, на журним кораком оде у гостионицу. Чим отвори врата, захори се гласан смеј и са свију страна почеше га задиркивати: „Честитамо! Честитамо!!". . . . . Сад је тек Арса Арсеновић видео, да су му другови сви у *комплоту*, као што је и његов „шмоклан" био, и мало је фалило те им није о главу вурио онај завежљај, што је донео. — Најпосле се смири и пристане уз ту немилу шалу, па му сад испричају, да су, рачунајући на његову велику расејаност са сестричином једног пријатеља скројили план, који је тако добро за руком испао. Та дена госпођица била је нољна, да игра улогу Арсине бајаги жене, дочим је у другој соби њен рођак са мајком њеном чекао резултат заједничког комплота, напереног на Арсину равнодушност против жена. — —

Разуме се, да је и госпођица Меланија још истог дана упозната се са чика Арсом, коме се извињала због своје слободе, али за чудо, чика Арса није никако могао да се на њу и на њену расклапљивост расрди.....

— — — После неколико недеља седела је *госпођа* Меланија Арсеновић са *мајком* и својим добрим *супругом* у истој соби, а „*шмоклан*" је служио своју госпоштину „*достојанствено*" и „*енеси ено*!"

19/9. 1888. „По немачком."

Др. Назбулбуц.

Где, како се само тетурају браћа,
цео шор им тесан, а куће им криве;
док су *догле* дошли, продали су марву,
и жито и сено, и шуме и њиве,
па по шору сад се дигла цела хајка:
„Ој, весела браћо! жалосна Вам мајка"!!

Престолница српска црвени од стида;
камилавке црне наћеше јој ругу,
пред Европом целом осећаје наше,
запише нам оци у жалост и тугу.
Са подсмехом гледа туђинштина хола,
шта учини српска несмишљена сила,
а на гробу свести, праиде и поштења,
светитељски венац будућност је скрила,
дочим сваки од нас тужи се и вајка:
„Ој, весела браћо! жалосна вам мајка"!

Ова би се тема продужити дала,
ал' срце ми нешто необично куда,
на чији даље хоћу, а оно ми опет,
о срамоти *нашој* о поруги зуца. —
Верујте ми има, „штофа" и са стране,
где би исто тако *брисати* се дало,
само што се *мене* и илиог ми *вода*,
туђинштине злоћа не тиче ни мало,
с' тога и опет *браћи* вичем из прикрајка:
„Ој, весела браћо! жалосна вам мајка"!

Др. Назбулбуц.

Тражи се:

Тражи се мисао, која не би могла погинути, кад западне у наслеђе недостојном наследнику.

Тражи се јуриста, који би кр. Милану признао, да је законитим путем своју жену одјурио.

Тражи се филоксера, која би подгризла лозу Вука Бранковића.

Тражи се село весело, коме још није горчило веселе загорчио.

Тражи се ђаче самоуче, које само уче а не прекини, кад му Герман без узрока одузме оно мало народне помоћи.

Тражи се завод мрака, који не мами на развод брака.

Тражи се луда регемента, да се поклони пустом генералу.

Тражи се осми смртни грех, да га опроба онај, који је дојакошњих седам већ кроз и кроз опробао.

Тражи се дело, (или недело) које би Мрашу могло направити још мрашнијим.

*

Тражи се претплатник, који би желио да у Новом Саду излази још један белетристичан лист.

Тражи се кадило ијери и образ кротости, да му се даде consilium abeundi.

Тражи се луда, који би веровао, да је Марко Драговић за то затворен, што је „написао неколико песама против кнеза Николе.“

Тражи се педагог који би препоручивао да децу од 12 година треба водити Ронахеру на васпитање.

Тражи се црв, који има у себи толико хазафишага, да пева Szozat и онда, кад га газе чизмом и мамузом.

Тражи се да ја за данас прекинем, а у другом броју опет да наставим. — Јели тако?

Срећа и несрећа.

Није ласно гледати
своја ближњег беде!
С тога многи не радо
на страдалце гледе.

Ал неким је још теже
— од муке приближе,
Кад морају ближњег свог
да у срећи гледе.

(По немачком.) **Др. Казбулбуц.**

Разумјејте јазици!

У „Гласу Црногорца“ излази „овлаштен приједвод“ Золине приповетке „Снови“. У бр. 38. почиње четврта глава те приповетке овако:

При дну црква бјеше *преклољена, састрта тежином молитве*, са римским *часовнама* наоколо, гдје се још гледаху *мазила*, а на *голијем* прозорима танки *ступчићи*“.

Ово би било добро да нам који преведе ча наш језик, те да и ми разумемо шта се хоће да каже.

Бачванин.

Патњи крај.

Злопатник једва, кукавац,
Зајекнуо у муци:
Посадио се на кревет,
— А бријач му у руци.

„Овако с' даље не може!
Крај нек је патњи тој“.
Тако је јадник зборио
Оштрећи бријач свој.

Бријач је већем наоштрен.
На сад свршетак чуј:

— — — — — — — —
— — — — — — — —
Ено га, ено — заиста —
Ено га, — сече жуљ

(По немачком). **Бањеља.**

Или — или?

Покојни П. А. в. бачки, као сваки смртан човек, хтео је, али и умео, да се покадшто нашали. Тако се прича, да је неком згодом позвао своје пријатеље и поштоваоце на част. Кад су се гости искупили, рекнье домаћин:

— Е, сад рецте ми, господо моја, како желите да вас угостим. Хоћете ли свињски или волујски?

— Нека буде твоја воља, свети владико! одазваше се гости сложно, по чему се одмах могло познати, да су Срби.

— Аја! Нема ту моја воља никаква посла! рече владика. — Бирајте!

Гостима се то некако учинило зазорно, па се почеше згледати. Најпосле доконаше, да ће бити свакако боље и учтивије, ако му кажу волујски, на како им буде. Тако и учинише. Но кад је било око половине ручка, почеше се један по један обзирати; све им некако застаје залогаји у грлу. Ручак је био прекрасан, а послужитељи непрестано вуку јела, да им већ ни имена не можеш утувити, — јест, али вина ни од корова! (јер, као што је познато, волови и подобна животиња, никад не пију за време јела.) Владика је опазио, да су се гости нашли у запари, али је ћутао и смешио се. Но кад братија поштено загреше од оних масних јела, а од вина ни абера нема; досети се нека шаљивчина, па возопи гласом очајничким:

— „Већи јеси Господи и чудна јесу (д)јела твоја!“ на онда продужи: „Јадите, али и пите, јако то јест тјело и кров моја!“ Прости, свети владико, али ја мислим, да би сад већ могли почети мало — свињски. (Јер, као што и сами знате, — т. ј. ако се у „скотоводству“ разумете — свиње и човек, да не би дангубили, у једно исто време и једу и пију.)

Наравно, да не треба да вам причам, како се свршило; бар не вама, који сте имали прилике, да искусите сва добра и рђава својства српског гостољубља.

Прибележио **С. Л. Л—ић.**

У спомеиицу П. Т.

Не замерам змији
— Не тако ми бога,
Змија мора пузит',
Јербо нема ноге!

Човека се гадим
— Опрости ми, боже! —
Који у срам пузи, —
А побећи може.

„А—о“.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Мала Тина први пут видела „бициклисту“, како јури улицом, па се уплашила и почела викати:

— Мама! Јао, мама! Полудио „шлајфер“, па — узјашио на точак!

Смиљкина мајка добила неке гошће са стране, па како јој се у кући није нашло никаквог теста или других колача, на брзу руку купи за једну форинту од посластичара. Кад су гошће почеле јести, по обичају стадоше хвалити домаћицу, како су јој колачи изврсно испали за руком, да их је чисто грехота јести.

— Једите само — умеша се браоплета Смиљка — има још тамо њутра. Купила је мама за форинту.

Учитељ: Је ли, Стевице синко, кад ти имаш две јабуке, па поједеш једну — колико ти онда остаје?

Стевица: Једна.

Учитељ: Добро си погодио, Стевице! Али кад ти Иван да још две, колико ћеш онда имати?

Стевица: Молим, господине, та кола мени никад ништа не да.

У кући нашег пријатеља Паје сваке године принова. Његова кћи, Зора, већ је била огуглала, да редовно сваке године чује исте речи: „Донела рода бебу кроз прозор.“ Али кад јој летос опет поновише то исто, она забринуто ману главом и рече:

— Требало би тој роди осећи кућу, па да види, хоће ли онда моћи донети бебу.

Отац: Кад ти, Пајо имаш три земичке, па поједеш две — колико ти онда још остаје.

Паја (кроз плач): Јес, лако је теби говорити, али мени мама никад не да више од једне да поједем.

Мала Цоца: За што ти, мати, носиш сваки дан кратку косу (ошишану)?

Мати: Тако ми се допада.

Цоца: Али мени се не допада, јер овако се не зна, које је од нас двеју мати, које ли је кћи. Него или ти пусти косу или да пустим ја.

Брат Вајин Дејан први пут видео пун месец (јер у то време обично га повале у постељу), па му се та појава особито допала. Онако зачуђен запита мајку:

— Је ли, мама, шта је ово жлатно?

— То је месец, сине, — рече му мати.

— А је ли то твоје?

— То је свачије, које добар и послушан.

— Дај, болан, и мени мало, па ћу и ја бити добал.

— Е, чедо моје, то се не може дохватити; то је високо, чак код Бога.

— А ти узми шаму (шамлицу), па се попни чак код Боде!

Таса: Замисли ти, Спасо, једну тицу, па да ти погодим нешто; али немој да ми кажеш.

Спаса: Замислио сам већ.

Таса: Је ли врабац?

Спаса: Није.

Таса: Онда је ласта.

Спаса: Није.

Таса: Е, а шта би могло друго бити?

Спаса: Теле.

Ђурица Брашнарев чуо је више пута, кад се пита за какав лек: „шта је то?“ да се обично каже: „пре лек био, него што ти пит'о.“ Неком приликом остане он сам у соби, па како су на орману стајала стаклад са ушећереним воћем, дочепа једно и почне јести. На то уђе у собу његов отац и подвикне:

„Шта је то, Ђурице?“

„Пре лек био, него што ти пит'о!“ одговори синак и мирно настави свој посао.

Отац: Јеси л' чула, жено, ја више не ћу трпети те комедије. Кажем ти у брк, да је то већ безобразлук!

Син: Не љути се, тата, — јер мама нема бркова.

Послала мати Бранка, да купи две кифле за ужину, а он донео само једну.

— Шта је то, неваљалче? рече му мати. Где ти је друга кифла? Да те нису преварили?

— Нису, богме; ту је и она друга.

— А где је — ту?

— У трбуху! одговори Бранко сасвим задовољно.

Чика Сима.

Како одлане Којиној души.

Која Накрада
Врло много страда
У своме животу,
На своју сramоту.
Жена му је опшира,
Жена му је љута,
Њојзи увек мора
Да с' уклони с пута;
Она му чангриза
Она заповеда, —
А благоме мужу
То је права беда.
Њена реч је прва,
Ал и последња је;
Своју вољу шири,
Другу не познаје.
Каже л': „млеко ј' црно“,
Мора бити црно,
А Која се смаљи
К'о маково зрно.
Сачувај га, боже,
Кад би што год рек'о —

Да му викне: „клечи!“
Он би јадник клек'о.
Макар да је јачи
Од ње десет пута
Зазирати мора
И од њених сузта.
Мора?!! — Што да мора?!
Том се и сам чуди —
(Ал то већ разуму
Ожењени људи.)

Ето то су јади
Накараде Кôје
Које мора трпет'
Од слачајше своје.
Трпи, трпи, трпи
Тај удес проклети — —

Ви би хтели знати
Да л' се кад осети

Е, па молим, паз'те,
Читајте на знаџе!
То онако бива:
(Ал га не издајте)
Којивица слатка,
Врло тврдо спава,
И кад почне хркат'
Милина је права.
Тад се Која смело
Шета по собама
Ал изује чизме,
Па у папучама.
Шета, шета, шмрка
(Ал не сме да кине), —
Нека страшна мис'о
Кроз мозак му сине, —
Он папучу скине.
— И папучу своју
(Мало и са страном.)
Подржи, подржи
Над женином главом.
Весели се томе
И ужива у том;
Па овако збори:
(Наравно шапутом)
„Ти ли си, што мислиш
Да владаш над Кôјом!?
Ето ти си сада
Под папучом мојом . . .
Тако се помама
Пред јуначтвом скруши!!!..
И кад то изусти
Одлане му души.
(Ако још ко нати
Од Којивих јада,
Ето му леп пример,
Како да се влада.)

К. Л. М. Н. О.

Капа с рукави.

Путовала једном два Шијака. У путовању своме превезоше се преко једне реке, па тле! најђоше на обали њеној неке старе издрпане чакшире.

И један од њих не мога да се уздржи, а да у радости гласно не узвикне:

„Е, јес' видио, баш су сретни они што путују! Сваштa ти нађу у путу. Па ето видиш и нас срећа послужила! — Но, шта мислиш ти, шта је ово, што смо сад нашли? Ја се већ онишљам шта је, ал' хоћу да видим, да ли и ти то знаш.“

— „Хе — хе! Видиш ти њега, како би он мене да проба. Као да бајаги ја незнам да је ово капа с рукави“ — рече други Шијак смејући се, што првоме паје испала за руком његова проба.

„Бадава, морам казати да си паметан, јер си добро погодио,“ рече онај, што је мало пре питао. „Па знаш шта ћемо радити с њоме! Обоје смо је нашли те је једна половина њена моја, а друга твоја, али је ми не ћемо делити на поле, него ћу ја метити један рукав на главу а ти други, па нас бар неће сунце жећи.“

Пристаде други Шијак на ово, и они тако учиниште. Натакарише сваки по један „рукав“ на главу, а тур пустише да се климата између њих.

И крену се онда да даље путују.

Мало даље сретне их у путу један човек, па ће им рећи:

„А што се вас два Шијака уделачисте с тим чакширама на глави?“

— „Та, Бог с тобом,“ рекоше му Шијаци, „откуд да су ово чакшире, кад је то капа с рукави? Зар још ви то не видиш?“

Човек им је говорио да су то баш заиста чакшире, али они ни да се осоле, већ капа је.

А он кад виде, да са тим закретама не изађе ласно на крај, рече им:

„Но, ви сте баш прави Шијаци!“ и оде за тим својим путом.

А Шијаци, сваки с по једним „рукавом“ на глави, такође наставише свој пут, смејући се глупости тога човека.

Љ. Л.

Верни преводи са српског на немачки.

Тера мак на конац. = Er treibt den Mohn auf den Zwirn.

Боље с миром него с чиром. = Es ist besser mit dem Frieden, als mit dem Geschwür.

То је његово масло. = Das ist sein Butter.

Говори ко преко бундева. = Er spricht so wie über Kürbise.

То нема ни краја ни конца. = Das hat weder Ende noch Zwirn.

На њему се сломила кола. = An ihm ist der Wagen gebrochen.

Нема га ни од корова. = Es gibt ihn nichteinmal von Unkraut.

Неће гром у коприве. = Der Blitz will nicht in die Brennessel.

То му је кост у г ло. = Das ist ihm das Bein im Gurgel.

Враголан.

Фрајла Тина.

Ал' је лепа фрајла Тина,
па како је фина.
Ej, што немам за женидбу,
дораслога сина!
Али сам сам младожења,
то је накост права,
и самом ми кад-кад срце
живље поиграна.
— — — — — —
Питаће те, што се онда
толико премишљам?
Што за сина, кога немам,
таку срећу смишљам?
А не гледим што *за себе*,
ако бити може?!
Ја, и *жена*?!? Само од тог
саклони ме боже!

Др. Казбулбуц.

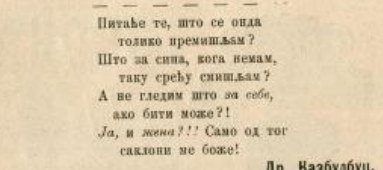

Малер.

— Изванредно! Данас сам на два места био и ноћаца у зајам искао. На једном месту рекоше ми да немогу дати јер ме добро не познају; на другом пак немогу јер ме врло добро познају. Но на нека се ту сад зна човек управљати шта да ради?

Гордост.

— Молим вас господине! — ослови неко једног надувеног господина на улици — ево овде је једна крајцара на земљи, нисте ли је ви можда изгубили?

— За кога држите ви мене кад ме тако што смете питати? Ја кад што изгубим — изгубим најмање сексер!

Леп сан.

Шегрт: Ју-у-у! господар мајсторе! Ала сам ноћас лепо сањао. Ја и ви, господар мајсторе, били смо до главе у неким буradима. У мом буretу је била смола а у вашем мед.

Мајстор: Но срећа твоја што си тако сањао јер да сам ја био у смоли заврио бих ти шију.

Шегрт: Е, ал' кад смо се извукли из буради а ми смо се лизали...

Мајстор: Сваки себе, је л'?

Шегрт: Не, — један другог!

Прића Фема. Чујем да си била јуче у позоришту. Но па како ти се допада нов комад.

Сека Милка. Врло добро. Напредно ми се допао. Представљали су једног трговца, који је имао седам кћери. На сви су се седам удале.

Припослано.*)

Учтива молба Чики Кузману!

Зима је на прагу а ми без обуће и нужна одела. Прошле године упропасти нас лед, а ове нас вода поплани. Милостиве душе знаше за јаде наше, и приредише забаву у корист нашу. И ви Чика-Кузмане угледасте се на дичне Србобранце и приредисте две позоришне претставе у корист виловачки псплављеника. Хвала вам на том топлом сећању.

Истина, нас теше и трпљивости уче наши родитељи и г. учитељ, али како зима не чека а у школу нам треба, не чека нам се више; зато Чика-Кузмане учтиво молимо: пошљите нам намењене милодаре, ваљда не ћете све Деда-Андрији дати? — Поручују нам другови из Шапца, да је вало за две претставе преко 100 фор., и кад се одбије нешто трошка око приређивања, требало би да добијемо 70—80 фор. Тако нам се поручује, а ви немојте нашу милошту колина била дуже задржавати, нити себе у сумњу доводите.**)

Још унапред радујући се поклону, и љубећи руке како вама тако исто и осталим члановима суделачима, слободни смо потписати се

У Вилову на поју тарије св. Тоне 1888

благодарна сирота деца

Виловачки поплављеника.

*) За овакве ствари уредништво не одговара. Ур.

**) Шта ће бити Чика-Кузмане са обећањем за српско народно позориште? Ја сам баш слагао онај попас, који сте обећали сваке претставе по 20 фор. шиљати. Беше већ 12 претстава по 20 фор. чини 240 фор. Лепа свотица, али где је рачун и новци? Позор Чика-Кузмане! да не будете лагач, међутим ја остајем и надаље ваш услужни

Слагач.

САД ЈЕ БАШ ИЗИШАО И МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изъ Часословца отправленій къ чтенію церковныхъ книгъ къ употребленію къ нар. училищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — — — —	16 „
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Гимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Ново метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Почт. лађа од 3. октобра 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ и ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: средом, петком и недељом у $1^1/_4$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД-ОРШАВУ: средом, петком и недељом у $1^1/_4$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: понедељником, средом и суботом у $12^1/_2$ сахати по подне.

У НОВОМ САДУ 2. октобра 1888.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

5—10

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

17—18

У Новом Саду 31. октобра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Најевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Најевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Српском НАРОДНОМ позоришту.

Хеј и ти си дочекало
Један топал дан;
Из Пеште те погледао
Министарски дан:
„*Одреци се свог имена,*
Пак ћеш добит' Хан.“

Но зар преде сви Ханови
Што их има свет,
Да им Србин прижртвује
Својих крила лет, —
Да се рад њи српско име
Баци у замет?!

То ти не ћеш; — аљ' не за то
Што си горд и хол.
За то само фластер шале
Меће на твој бол,
Ко ти вели: „*Nessze semmi,*
Hanem fogd meg jól.“

Ти се одсеј на шаљивост
Таких главова.
Гледај скупи фонду своме
Више чланова;
Доживићеш данак правде
И без — Ханова.

Аргус.

„Ја се срдим на тебе.“

Позната је она друштвена игрушица, у којој један на другог баци мараму, па му каже не само да се срди на њ, већ мора брзо наћи и узрока: зашто се срди. Овај за тим баци мараму тако исто даље; може погодити њоме кога и у главу, — аљ од мараме глава не боли; и тако вам је та игра врло невина. Ту шала има толико права, да се очеше често чак и о збиљу. Ал игра остаје игра, и нико неће да се покаже да је љут, јер што прими слободно ну је даље дати, и тако остане мирна Бачка, мирна Босна, мирни сви седам краљевина, а општи мир је сада у моди.

То се игра обично у мањем друштву; аљ пошто „Стармали“ има неограничену публику, то се у „Стармалом“ из те игре нико на свету не искључује, већ напротив узима се, као да су на близу.

Ајде даклем да почнемо:

I. Марама.

Један каплар. Извади мараму (можда баш ону, којом се Илка угушила) и баци је на Србију. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Зато што жандарима не даш каква велика посла.“

Србија. Баци мараму на Кобурга. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? „За то јер ти је ум за Македонијом а пут пред носом.“

Кобург. Баци мараму на арх. Радића. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер те нико не воли, као ни мене.“

Радић. Баци мараму на оца Илариона. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер због тебе чак нису реверзи изишли из моде.“

Иларион. Баци мараму на дијете Грујицу. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер си ме одучио писати шаљиво.

Дијете Грујица. Баци мараму на „Стармалог.“ „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер се играш непартаичности.“

„Стармали.“ Баци мараму на Абуказема. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер си ме са свим заборавио.“

Абуказем. Баци мараму на Сару Бернардову. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — Што нећеш да се угојиш.

Сара. Баци мараму на кр. Милана. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Што смо ја и ти најнећи контрасти.

Кр. Милан подере мараму.

(У идућем броју дозази: Марама друга).

Брачни разводи.

Кад човек баци своје наочаре по овоме свету, а он опажа на све стране неке разводе брачкова и ако су сви нечином такве природе (или неприроде,) да им не треба синод, ни конзисторија, и да им не помаже ни против ни поши благослов ни савет.

Ето на пример Германа хоће да се брачно разведе са Јотом Грујићем а уједно му је тесно у митрополији, кад се Емилијан Радић у њој хоће да шири. За њих двојицу завета и нема места. Они су као она два кабла на бунару: кад један унутра, онда други мора на поље. Тако се точак времена на светском бунару окреће.

Цар Вилем III. хоће брачно да се разведе са берлинским новинарима и градоначеником, те ни не питајући београдску конзисторију изгреди он депутацију грађана и градоначеника тако, да се чак и Мраша у Београду осврнао и заклонио за званичне „Српске новине.“

Железнички влак, на кои је недавно цар руски путовао, развео се брачно од својих шина, искочио на страну и ни сам Мраша не мога да га састави, тако се сав распао (т. ј. влак), ма да је Мраши Христос казао: „Што ти на земљи саставиш, биће састављено и на небу“ (Боље би било да је градитељима железнице строжије наложено, да боље и јаче састављају оне шине, а не тек онако Бонтуски и Лендербанчки.)

За време Мите Ракића, министра финанције у Београду, и каса државна се брачно разводила од попца, те је сад и та каса постала удова и распуштена као и краљ Милан.

Но и Мита Ракић се брачно развео са министарском столицом и изјављује у новинама да он није пијанац, карташ ни оно треће, но због тога је пао у немилост код краља Милана.

У Карловцима су многи благодејаници развели се брачно са благодејајицом; Герман им је био оно, што је Милану био Мраша, те је у званичним новинама изјавио Герман, да су га на то принудиле заповести, од којих једна гласи: „Гладног не нахранити, једног не напојити“ и т. д.

И бечки илустровани лист „Немања“ се брачно развео са српском публиком. Кад краљ Милан даје тригелта келнерима у Бечком хотелу 2000 фор, а српским уредницима на потпомагање српске књижевности ни пет пара динарских, онда је наравна ствар, да ће и српска књижевност клопута под Мрашиним благословом бракоразводским.

И тако видимо данас на све стране брачне разводе и разведене брачоке.

За то мањимо се пребацивања краљу Милану, кад је то данас дух времена.

Него збиља имаћемо опет велику скупштину, као ону од 1858., пре управо 30 година. И онда је била баш као и сада о пренешеном Андрији. Него она је скупштина извршила велику промену, па вальда ће и ова промену — устава (ради чега се и сазива).

Артаксерксес.

ПОДЛИСТАК.

Како је брица Сапуновић дошао код барона на бал.

У прчки „код макове седмице“ седели су једног лепог вечера редовни гости при чаши вина, и разговарали се о политици и кроипирима, када уђе око 11 сахата ноћу брица Сапуновић и заиште горде вина.

„Шта врага“, запита Вељаревић, „вальда си добио на лутрији?“

„То не!“ одговори уплашен, „него долазим управо с бала од барона, па сам с тога за данас аристократа.

„Ти с бала?“

„Дабогме! него шта ти мислиш! Кад је човек одважан свуда доспе! Преповедаћу вам како је било. Де те помакните се мало!“

Видите, то је било сасвим просто. Пођем ја вечерас у фраку и белом прслуку мојој тетци на шездесетогодишњи рођен дан, јер се надам, да ће ми што оставити, када умре, па када дођем до куће барокове, видим сијасет каруца пред вратима, а на једних каруца сиђе врло лепа госпођа са фризуром à la кошница, која је сада у моди, али тако лепа, да сам се сасвим занео, те станем да је посматрам, но она брзо прође поред мене, а ја ти не будем леђ, него пођем за њом! На једанпут, када се обазрем, видим, да сам у великој дворани међу многом господом, где ниси могао ништа видети осим ордена и крстова на прсима, генерала, француза и сваког ђавола. Још нисам од страха ни к себи дошао, кад ми се приближи послужитељ са свакојаким посластицама, а ја ти не будем леђ, него смажем неколико чаша шампањца, као да сам код своје куће.

Наједанпут ми се приближи неки гроф или херцег, шта ли је врага био и рече: „Bonsoir Monsieur le comte, нисмо ли се ми у Бечу видели?“

„Може бити,“ одговорим ја, „у Бечу сам био две године.“

„Ви се здраво коцкате,“ упита херцег.

„Онако!“ рекнем ја, „кад и кад по једну партију. Али шта радите? Од кад се нисмо видели?“

„Ја, ја!“ рече он, „ожењен сам са јенне venve, хоћете л' ми допустити, да вас мојој госпођи прикажем?“

„Драге воље!“ одговорим ја.

Он ме узме под руку, па ме одведе својој госпођи и

Ћира. Ја сам био пре тринаест година у београдској цркви кад се венчавао тадањи кнез Милан, и чуо сам како је тадањи митрополит рекао.

Спира. Но па како је рекао?

Ћира. Рекао је: „Венчајет сја раб божји Милан, рабје божјеј Наталији“, — а није рекао: „венчајет сја человјек са пазушетним положајем —“ и т. д.

Спира. Е ал то је рекао други правилни митрополит; за то је венчање и било правилно.

Ћира. Тако је, тако. Са свим је тако и то што си рекао, и то што си још хтео рећи.

Шиљчићи и опанчићи.

+. Ушли су у тућу собу, закључали за собом врата и навалили на човека . . . (Славна полицијо немој се плашити! Овде је говор само о Николи Христићу и Владану Ђорђевићу, како су навалили на Мрашу да потпише Миланову брачну слободу и „јунгселство“).

§. Ко може рећи да Герман није велики добротвор сиротиње: та ето он се и сада постарао да број сиромашних ђака буде што мањи (— у благодијејанију),

Ⓑ. Брошуру Јаше Томића „Народни пријатељ“ не могу пештанска господа да сваре, него је ето *но врабацу*.

⊙. Београдски „јунгсел“ посматрао је ону велику бакљаду и илуминацију са „*балкона*“. А кад ће гледати велико осветљење са *Балкана*?

△. Краљ Милан је најпре сам био захтевао и одредио, да се његова брачна ствар одложи до 1. децембра, па онда је ускорио још октобра. А то је сасвим наравно: Децембар пада у божићни *пост*, а тако *веселе ствари*, као што је *развод брака*, не ваља да се у пост обављају.

=. Да л' је чича-Никола и свој капларски штап понео, кад је оно ишао да изнуди потпис у закључаној соби?

⧗. Даклем је на поротном суду у Будимпешти опет сијнула „Луча Микрокозма!“

×. Новине су параз *јавног мњења*, новине су растављене краља Милана од краљице Наталије, дакле их је *јавно мњење* растављило. Па на што онда толика вика!

=. Герман је свршио своју мисију, па сад даје демисију. Иште пензију — плаветан табак. Ово је као враћати се на плаветан појас.

𝒦. Кажу да је Радић рекао, кад је чуо да га је Герман у **Месић** оправио: **умесићу** ја тебе!

𝒦. Касапин Фегер, Edler von Zehntausendguldenkraut, кажу да се вајкао и говорио, да је он крваво заслужио оних 10000 фор. А који *касапин* не заслужује свој новац *крваво*?

⁜. Види се да је „Српски Дневник“ *молак*, а да

рече: „Мадѣте, да вам прикажем мога пријатеља, грофа од Белолуковца!“

„Ах, господине грофе,“ рече ми госпа, „велика част!“

„Молим, молим!“ рекох ја, „Ви имате врло лепу косу! Ко вас чешља? Ако вам што устреба обратите се само на мене, ако смем молити.“

„Дивна досетка, господине грофе!“ рече госпа и нестане је у игри.

Хм, помислим ја, ако хоћете на силу да ме начините грофом, не бранио. Ал' онда ћу бар грофовски да се и наједем.

Одем дакле у трпезарију, па ти се наклопим на остриге, бордо, шампањац, швајцарски сир и тако даље, кад ал' ево ти мог непознатог херцега с бароном па ме представи њему.

„Велика част, господине грофе!“ рече барон и узме ме под руку. „Ви сте зацело у политичном посланству?“

„Ћутите“, одговорим ушапћено, „не говоримо овде о политици; све друго само то не.“

„Све којешта! одговори он. „Овде нас нико не слуша, господине грофе, шта мислите о Америци?“

„Но,“ рекох ја, „многе сам људе познавао, који су се тамо здраво обогатили.“

„Добар одговор!“ рече барон смешећи се. „Части ми, господине грофе, ви сте свршен дипломата.“

„Та“, одговорим ја, „мора и то човек да буде: хоћемо ли у трпезарију?“

Одемо дакле у трпезарију, а мој ти барон започне: „Господине грофе, молим вас, збаците образину, па ми отворено реците: Шта мислите о Америци и Енглеској?“

„Но“, рекох ја, Енглеска је велика нација, много је што шта проналца, па међу осталим и макарски зејтин.“

Мој вам се барон намршти и упита ме: „А шта мислите о Куби?“

„Но“, одговорим ја, „шта да мислим? Тамо роди добар дуван!“

Мој се барон још већма намршти па ме упита: „А шта мислите, господине грофе, о околностима у Паризу?“

„Да“, одговорим ја, „то ћу вам отворено признати, да су Парижлије први у фризурама!“

„Но, та с вама се не може разговарати! повиче барон, „хоћете ли, господине грофе, бити тако добри, да ми успете чашу вина?“

„Молим“, одговорим ја, „напротив, учините ви мени ту љубав“, и пружим му своју чашу.

није *жена*. Јер док *жене* раде *одговарају*, „Српски дневник“ ево никако да одговори на „Браниково“ питање, које овај већ четир пута понавља.

Шоробоцкало.

Ђука. Даклем кр. Милан морао се позвати на свој изузетан положај.

Шука. Тако је, ко не може да се позове на правилност мора да се позива на изузетност.

Ђука. Ал ако се народ изузме на њега, онда ће му бити положај још изузетнији.

Шука. За то су паметнији они људи, који своју будућност зидају на правилности, него они што се хватају за изузетности.

Епиграми.

I.

Некоме.

Ти си негда Србству доста обећав'о.
Тад је ћаво спав'о.
Сада ти је пос'о наузнака трудан,
— Сад је ћаво будан.

II.

Какво питање такав одговор.

Зашт' је небо пуно звезда?
Казаћу вам ома.
Јер иначе не би могло
Бити астронома.

III.

После нове сале.

Шта ће бит' са старом салом?
То би било згодно место
Да с' у њој сарани
Нотабилитетство.

Арги.

Из писма једног расејаног,

I.

Но и тај Јован Суботић с његовим „Кир-Јањом“ — баш сам се слатко насмејао! Купио сам га пре неколико дана у књежари браће Поповића и Јоцића у Београду, па сам га читао на лађи путујући на поворозу у Грегетег манастир, ту задужбину кнеза Лазара, који се покалуђерио и добио име св. Симеун. У Грегетегу ми даде штумадла лепу хотелску собу „№ 17. и ту сам добио и „Заставу“, што ју уређује Никола Јоксимовић и прочитао сам ју до краја. Шта вам ту нема! Кажу да је Јаша Томић подигао штампарску парницу против Козме због једног чланка у „Невену“. После пише у новинама и то, да се Мраша брачно развео са својом женом и да се намерава повући са политичког рада у своју воденицу у Гроцкој. И „Јавор“ су ми дали да читам. Врло ми се допадају песме од Илариона Руварца, а и уводни чланци дра Полита-Десанчића у „Голубу“ заиста су дивно написани. Из гореспоменутог манастира Бечина дошао сам на жељезници у Сентомаш; била је мала вода, па смо споро пловили. Кажу да је у Сентомашу увек мала вода. Сад како су наступили дужи дани, т. ј. зима, ради су Сентомашани да се постарају за боље осветљење и за то буше артески бунар, а улице калдрмишу са „Наше доба“, и добро се тази по њему, само се човек искаља. „Стармалог“ никад не читам, јер астрономија и хемија није моја струка.

„Ви сте одличан дипломата,“ рече барон, када ми је пашунио чашу шампањцем, „и мило ми је, што сам вас упознао; али једно ћете ми признати, да ли држите Русију за поштену или за неискрену?“

„То морам казати, одговорим ја, „да су сви Руси, које сам ја познавао, били здраво поштени људи!“

„Не“, повиче барон, „ја видим, господине грофе, да није вредно с вама разговарати се; препоручујем се!“

Он ме остави, а ја не будем лењ, него вам се наклоним на шампањац, па сучем као гуја! Једну боцу за другом, а када сам се мало угрејао, помислим: А зашто не бих и ја играо, као и други људи? На посао! Подигнем мало огрлицу у кис, па пређем најближој госпођици, која је била мени леђма окренута, и рекнем јој:

„Госпођице, смем ли молити за идућу ваљку?“

Ова се окрене, па када ме опази, стаде викати: „Пи! Какав безобразлук! Сапуновић, мој кудравчар!“

То је била кћи тајног саветника, коју ја сваки дан чешљам. Сад настане права хука-бука. Берберин? вичу грофови. Quelle horreur! вичу вајоткиње! Мој непознати херцег дође к мени и рече:

„Ви ћете ми рачуна дати! Ваше оружје?“

„Чешаљ и маказе,“ одговорим, ако хоћете, удаљите се три корака даље од мене. Будало једна, зашто сте мислили, да сам гроф? Ја сам берберин и кудравчар, и то мушки и женски, ако вам што устреба, ево моје атресе“

Завучем руку у џеп, извадим неколико мојих карата и бацим их међу њих. Сада се изроди општи смеј, само се барон није смејао, него приступи к мени озбиљно и рече: „Останите с места дворану.“

„Молим“, одговорим ја клањајући се, „немојте ме јести! Ја сам се здраво добро код вас провео, а ако би хтели, да ми вратите посету, ја сам свако вече „код макове седмице,“ где ћу вам с драге воље приповедати о политици, јер ја стојим са свима државама у дипломатском одношају. Из Италије добијам горку ракију, из Француске парфиме, из Енглеске „енглеско пиво“, из Кубе цигаре, из Русије вотку, а из Америке слободу.

Лаку ноћ господо моја!“

(По немачком.)

Враголан.

У Новом Саду сам хтео да наручим нове хаљине, али је тамо оскудица у штампаријама, које то израђују, и тако сам се морао задовољити уместо једног пара хаљина са два пара кобасица с реном, које сам појео у једној апотеци. Иначе сам сасвим здрав, само ми фали пустара Сириг са њених 4000 златних лана да и толико златних сатова. Био сам у Сомбору, да посетим патријарха Германа, који станује у редакцији „Бачванина“ и врло ме је лепо дочекао и поздравио по бачванској опанцији. Коста Р. уредник „Тајмса,“ гради Лондонце и назива их шиндлерима, а он је — вео“ — Новосађанин.

Ако сте ради за мене чути, ја сам хвала богу здрав, ма да сам прогутао читав један „Виделов“ чланак, што га је написао уредник „Самоуправе“ Пера Тодоровић, још кад је око у Београду живео као новосадски емигрант. Био сам и на аудијенцији код тикевног краља. Он баш чита „Србинове записнике,“ што их пише Абердар у својој штампарији у Вршцу и штампа их на својој врсној фотељи у будућем министарству хинеске просвете, а уз сарадништво игуманије Милеве из оне варошн, што се почиње са мађарском речи ф с н е, а то значи ђ а в о.

Иначе остајте ми здрави, а ако можете и весели! **Расејановић.**

У з д и с а ј.

Уздахн'о сам за тобом,
Девојчице бледа!
— Ту погрешку исправљам
С ова четир реда.

Т. Р.

Страшна претња.

Зар нисте чули да ја са персоналном унијом претим?! Сигурно сте чули кад се смејете.
Е па кад се сви смеју, смејем се и ја.

Pester Lloyd.

Како је постао први бирц.

Путовали једном Бог и свети Петар по свету. Стигали су у многа села и градове, али нигде да их приме на конак.

А св. Петар ће рећи Богу:

„Како то, Боже, не можеш ти да учиниш да људи постану гостољубиви, па да нам даду где год преноћишта?“

А Бог му одговори:

— „Ја сам њих махнуо, нека раде како год хоће. Али ћу за ово негостољубље ипак ди их казнин.“

„О, учини то, Боже, јер су баш заиста заслужили, да их стигне казан твоја,“ рече св. Петар.

Бог тада махну руком, и пред њима се створи велидана кућа, у коју како ућоше, одмах изађоше пред њих човек и жена и запиташе их, да ли хоће јела или пића? Они им одговорише, да би ту да преноће.

И они у кући драговољно их приме на конак, али за — новац!

То је био први бирц, а после тога се као указано прстом казни божје, подигоше они на све стране. А да су њима људи заиста кажњени, доказује овај велики број пропалица у свету, који је са њих испропадао.

Прибиљежио: **Љ. Л.**

Наседаније.

Неки старац, који је одвео свог јако одраслог мезимца у I. гим. разред у Н. Сад, затече свог „бити имајућег“ ђакелу, где се неђ упознао с неким ђаком, који је био растом много нижи од њега и разговара се. Старац запита презумптивног „колегу“ свог мезимца: „Је л' те, синко и Ви идете у I. разред?“

Запитани ђак увређено возопије: „Не идем ја у 1., него у 4.

Старац: „Е, где молим Вас, ко би то мислио, како сте мали!“

„Е“, рече стармали господин: „мали сам, ал' *много имам у глави.*“

„О“, молим Вас, рече старац. А зар се „синко, Ви не чешљате?“

Јовилим.

Укор из раја.

Је с' чуо, поп Панто, то није лепо од тебе, што нећеш да држиш кључ Ти бар, као парох п е т р о в а ч к и, требало би да се угледаш на мене:

Свети Петар.

Из позоришта.

Неки Србин, који је имао две добре ринтде, дође у неко немачко позориште на преставу. За све време преставе тако је тапшао и ногама и рукама, да је то свима упало у очи. Између чинова упита га његов сусед, такође Србин:

„Мора бити да вам се особито допада, кад толико лупате?“

„Јок, брате!“ одговори овај. „Незнам ти ја немачки ни беле; него ми је хладно, па сам као човек хтео мало да се — угрејем.

С. Л. Л—ић.

Није могао ни једно да поједе.

У сремском месту Е. био неки Шваба доктор, па дошао болеснику Србину, да му пренише нешто за чишћење стомака. Кад је написао рецепт рекн ће: Ово су пилиће (вилуше), па у јутра узиш' две, у подне две, а у вече опет две.“ „Добро“ рече болесник. Када сутра у јутру дошао доктор, а болесник као и пре. Доктор љутито повиче: „Што ниси јела пилиће?“ — „Не могу, господине“, одговори пацијенат, „ево моја ми Јула јуче у подне само једног *петлића* приредила, па га нисам могао појести, а камо ли два. Аратос ти такког лека.“

Јовилим.

Ухићено писмо.

Дивна госпођице и поштована комшинице!

Од како сам вас опонашај у плавој хаљини са прозора видео, моје срце нема мира, моја душа нема мира, моја мисао нема мира, мој сан нема мира, мој мир нема мира.

Ја сам одсео у хотелу „Европи“. — ви сте даклем и европски мир порушили.

Ако то не поправите; ако ми не дате прилике да се с вама познам, ја ћу вас тужити — Бисмарку.

У име европског мира молим за одговор.

Poste restante

Seladon.

Какве воде.

У мом селу букнула ватра једаред баш о покоћи. Свет поче јурити сокаком, вичући непрестано: „ватра!“—Неко повиче од светине: „Котлове амо, жене, воде!“ Ту је близу била кућа мога кума Аврама Буњкала, па како се његова сирота жена Јока синоћ мало више навукла, није чула да се звони на ватру, но кад тај неко баш под њеним прозором повика: „Жене, *воде!*“ тргне се испак изза зида, па онако буновна повиче: „какве воде, бог вас видио! — Дајте вина!“

Јовилим.

Начело једног лечника.

На некој забави састане се богата трговац М. са лечником Н.

Трг. О господине, ја сам се сад сетио да сам ваш дужник. Ама човече што ме нисте опоменули.

Лечн. Знате, то је моје начело, ја поштене људе никад не опомињем.

Трг Добро, добро, — али ако се деси да који поштен човек неће сам спољевољно да плати, — шта радите онда?

Лечн. Онда причекам још неколико месеци.

Трг. Ал ако ни онда не плати.

Лечн. Е, онда се уверим да није поштен човек, и — онда ми моје начело већ допушта да га тужим.

А.

Из школе.

Господин учитељ је баш о тројанском рату предавао и овако завршио:

— Немојте даклe заборавити да се јунак тројанског рата звао Хектор.

На ово је Перa Пајн рекао:

— Но, ово ће лако бити запамтити. И наше се псето тако зове.

На идућем часу упитаће г. учитељ Пају:

— Но, Пајо, би ли ми могао казати ко је био јунак тројанског рата?

Паја не могав се сетити имена рећи ће:

— Било је Перино псето.

Разговор.

А. Рђава смо времена дочекали.

Б. Имаш право, брате. Данас човек ако хоће не може поштено живети, ако не краде.

Питање и одговор.

— Кад погледиш горе изнад себе шта видиш?

— Небески свод.

— А кад је киша?

— Кишобран.

Не треба јој већа плата.

Госпођа Н. је више пута приметила да јој куварица затајива од новаца, које јој за пијацу даје. Једном ће јој рећи:

— Чујеш, Жужика! боље ћу ти дати месечно 2 фор. више плате само немој красти.

— То је немогуће, госпођо, онда бих ја бар 5 фор. штетовала сваког месеца.

У крчми.

— Шта? Ви тек другу чашу пива пијете? А ја већ шесту!

— Ја и не могу више од две попити.

— А ја могу десет!

— Хја, кад бих ја могао толико испити колико ви, ја бих могао испити двадесет!

Није му рекао да је украо.

Неко је тужио свога познаника:

— Овај ми је нанео увреду части, рекао је да сам га покрао.

— То ја нисам рекао — упадне оптужени. То је овако било: Ја сам изгубио бућелар и он ми је помогао тражити. Бућелар нисам нашао. Ја сам му онда рекао: Но, пријатељу, да ми ти ниси помогао тражити, ја бих био нашао свој бућелар.

Код адвоката Н. Н. била велика част. При растанку домаћин устане, да помогне гостима навлачити горње капуте и да их испрати. На то ће му рећи неко од гостију, кад га је доченао за јаку од капута:

— Та не трудите се, госп. докторе; није то нужно, помоћи ћу се већ и сам.

— Молим, молим, пријатељу, — одговори домаћин — дозволите само. Ја хоћу — и преко обичаја да вас уверим, да адвокати не знају само сплачити капуте, него и облачити.

ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА ГОДИНУ 1889.

уз сарадњу српских књижевника уређује Стеван В. Поповић.

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Овај највећи, најбољи, најлепши а по томе најјефтинији српски календар, који је за ово четрнаест година распростр у више од 185,000 комада по свима крајевима где год има Срба, штампан је и ове године на лепој, углађеној артији.

Календарски део „Орла“ уредио је вешти зналац овога посла у нас **Светозар Шакрак-Нинић**. Овај део доноси: знамените године српске и опште, годишња времена, помрачења сунца и месеца, црквено рачунање времена, пасхалију, небеске знакове, сунце и планете, брижљиво описану планету владарку. У сваком поједином лепим знацима урешеном месецу стари и нови календарион, мене месеца, гатање о времену, предзнаке о години, радње месечне на дому и у пољу, народне и земаљске светковине, разне белешке, уз то **чисто изрубрициране листове за бележење.**

Забавно-поучни садржај „Орла“ за годину 1889. грана се на ове одељке:

I. НАРОДНИ ДОБРОТВОРИ: **Митрополит Јорђе Николајевић**, од Тома Крстова Поповића. 2. ПРИПОВЕТКА ИЗ СРПСКОГ ЖИВОТА: **Јелка Божићева** од С. В. П. 3. НАРОДНО ЗДРАВЉЕ: а) **Детињи плач и мајчина милост**, од Др. М. Јовановића-Батута. б) **Гимнастика плућа**, од Др. (—). 4. НАРОДНА ПРИВРЕДА: а) **О гајењу жита**, б) **О главници и рђи**, од М. Петровића. в) **Шта и како да радимо**, од Ж. В. г) **Керпсово саће**, д) **Која је најбоља ђерзонка**, од Јована Живановића. 5. НАРОДНА НАСТАВА: а) **Од куда су невољаштва на деци?** б) **Како се навикну деца на привреду**. Из бележака † Др. Јорђа Натошевића. в) **Њиханица пропалица**, од Др. М. Јовановића-Батута. 6. ПОВЕСНИЦА: **Косово**, од Н. Ј—ћ. 7. ИЗ ПРИРОДЕ: **Прелетела звезда — утекао роб**, од С. М. 8. ИЗ НАШИХ КРАЈЕВА: а) **Српска државна железница**, од Ф. Каница. б) **Манастир Врдник** (Раваница) **у Фрушкој Гори**, од Пантелејмона Јеврића. 9. ПЕСНИШТВО: а) **Учи ђеда свог унука**. б) **Кијевкиња**. в) **Оној цури што преде**. Све три од Змајована. 10. УЗ НАШЕ ИЛУСТРАЦИЈЕ. Уз овај садржај иду **Нашари и Огласи.**

Илустрације за „Орла“ израђене су у првим уметничким заводима.

I, **Насловну слику**: 1. Др. Јосиф Панчић. II. **Ликове**: 2. Митрополит Јорђе Николајевић. 3. Димитрије Нешић. 4. Иван Гундулић. 5. Даворин Јенко. 6. Паја Јовановић. 7. Јорђе Малетић. 8. Мита Поповић. 9. Велимир Валожић. 10. Др. Лаза Костић. 11 Светозар Милетић. III. **Слике из наших крајева**: 12. Црква Лазарица у Крушевцу. 13. Манастир Врдник у Фрушкој Гори. 14. На старе Србије и Шумадије. 15 Манастир Раваница и Љубостиња у Србији. 16. Ткање ћилимова. 17. Домаћа слава 18. Српске државне железнице. 19. Тунел на српској железници од Ниша до Пирота. 20. Мост на српској железници од Ниша до Пирота. 21. Назарет у Галилеји. 22. Зетски дом на Цетињу. 23. Учи деда свог унука. 24. Сркљина преља. 25. Кијевкиња. 26. Крштење Руса пре 900 година. 27. Весела браћа.

„Орао“ за год. 1889 стоји само 50 новч. или 1 динар.

Наруџбине из Србије прима књижарница **Велимира Валожића** у Београду која рабатује 20—25% **Из свију осталих крајева** упућују се наруџбине на потписану штампарију. Растуривачима и купцима за готово дајемо највећи уобичајени рабат.

На „Орлови“ крили узлетио је „ЦАРИЋ“ мали календар са сликама за год. 1889. Цена му је 20 новч. или 2 гроша. Рабат и наруџбина као у „Орла.“

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду,
издавалиште „Орла“ и „Царића.“

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34 „
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90 „
Рачунски примери за уч. 3.-ког разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80 „
Наука из светог писма (за писање и на изуст учење) у основној школи — — — — — —	10 н.
Изъ Часослова отпражненіе къ чтенію церковныхъ книгъ къ употребленію къ нар. училищахъ	9 н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30 „
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски ревизенат — — — — — —	16 „
Општа земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. ревизенат са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25 „
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2 „
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибарић, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 н.
„ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 н.
Ђимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 н.
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа од 3. октобра 1888. до даље наредбе.

Из НОВОГ САДА у СЛАНКАМЕН, ТИТЕЛ и ПОТИСКЕ ШТАЦИЈЕ: средом, петком и недељом у $1^1/_4$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД-ОРШАВУ: средом, петком и недељом у $1^1/_4$ сахата по подне.

Из НОВОГ САДА у БУДИМПЕШТУ: понедељником, средом и суботом у $12^1/_2$ сахати по подне.

У НОВОМ САДУ 2. октобра 1888.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звонолиница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноликвци у Вршцу.

6—10

КАСЕ

по најновијој америкапској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

18—18

Бр. 31. Год. II.

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 10. новембр̧а 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse. Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Велика скупштина.

Велика скупштина сво ј' обећана
И то обећање нема других мана
Само што је пикло из намере худе
Да скандалу већем забашурка буде.

Велика скупштина сво ј' обећана;
Око ње се врзу мисли нових дана,
А врхунац гњева мало се прибуја,
— Е на куд ћеш лепше! цел је постигнуга.

Оће л' сада бити што од обећања?
О томе се мисли, о томе се сања,
И ако је буде, оће л' бити така
Да у њојзи седе јунак до јунака,

Ал ја боме сумњам као човек грешан,
Па ко човек грешан можда сам и смешан
Сумњам и о Милану и о каплар-чичи,
Да би смели пред таку скупштину изићи.

„Ја се срдим на тебе.“

II. марама.

Кр. Милан. Узме мараму (ону којом је негда пред олтаром био везат за краљицу Наталију) и баци је на бечког Ронахера: „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер не ћеш да отвориш и у Београду Филијал свога завода за филијусе мога развода.

Ронахер баци мараму на пок. Ђ. Рајковића (јер обим ове игре захвата не само све живе, велике и мале, него и све покојнике). „Ја се срдим на тебе!“ — За што? „Што си писао „Мед и Јед,“ што ниси писао „Мед и Мед“, да људи лакше нађу на лепак.“

† Ђ. Рајковић. Баци мараму на др. Ст. Павловића. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? „Што износиш свету, као да сам и ја био присталица твојих начела.“

Др. Ст. Павловић. Узме мараму, обрише зној са чела и баци је на портира у Абацији. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Јер још можеш од кр. Милана добити већи орден, него што га имаш ја.“

Портир из Абације. Баци мараму на барона Николића, ал не погоди њега, већ до њега Стеву В. Поповића. „Ја се срдим на тебе!“ — За што? — „Што си у свакој чорби мирођија.“

Ст. В Поповић. Баци мараму на Долгу. „Ја се срдим на тебе!“ — За што! — „Јер по теби свет суди све школске саветнике.“

Долга. Баци мараму натраг на Стеву В. Поповића, — ал се загрцне, па не мога да се сети за што се срди на њега. За то мораде дати фоту, чега ради ће, при крају игре бити казњен.

(Следује марама III.)

Нацрт устава за Србију.

(Онакав, какав би краљ Милан потврдио.)

Пошто је цељ устава, да устави слободу народа, то се установљава:

§. 1. Краљевина Србија звање се од сад Милановац.

§. 2. Укида се на вечита времена §. 19. грађанског законика, који наређује, да ће се у Србији у грађанским стварима судити сваком једнако, па и владару.

§. 3. Краљ ће с пролећа становати у Тоблаху, у лето по разним мађарским спахилуцима, с јесени у Глајхенбергу, у зиму ће чешће посећивати Беч и Пе-

шту. Но нема нико права критиковати, ако краљ дође по кад кад и у Србију.

§. 4. Владари Србије не смеју се женити са Словенкама, нит са православнима.

§. 5. За случај развода брака између краља и краљице, разрешаваће тај брак звонар саборне цркве београдске.

§. 6. Но да тај развод брака добије законску силу, мора бити штампан међу огласима „Видела“.

§. 7. За све краљевиће, чим наврше 12. годину, одређује се -навесна сума, која ће се употребити на то, да их њихов отац, краљ, води у Беч, код Ронахера, и по другим „интересантним забавиштима.“

§. 8. Гледе наслеђства престола, деца из другог краљевског брака, ићи ће коцку са децом из првог брака. Деца из трећег краљевског брака имају првенство на престо.

§. 9. Кад краљ љуто ожалости народ, мора народу што крупно обећати, и онда му је народ дужан приредити свечану бакљаду.

§. 10. У Србији и од сад, као и до сад, у интересу земље, не смеју бити паше, а од јако ни Пашићи.

§. 11. Србија као Христићанска држава, из љубави према Христу, мора веома поштовати и Христића.

§. 12. У интересу напретка, осигурава се влада најредњацима.

§. 13. Законодавна власт, биће подељена у три дома. Први је дом скупштина, други је дом сенат, а трећи и најглавнији дом је—краљевски двор.

Овај устав ступа у живот што пре, док се још народ не опамети.

Из писама једног расејаног.

II.

Кад сам синоћ устао из кревета и обукао се, одем у ковачницу да фрушткујем. Исперд фуруне узмем с гомиле „Наше доба“ и прочитавши у календару да ће од сада двапут на недељу бити блата и лапавице изићем на улицу и упутим се железничкој станици на отпутујем у Дуна-Сердахељ, где су свесни бирачи прострли своје поштење на уже да се суши, ма да га нису пре тога ни опрали, ал' за то је мађарски сабор ипак верификирао Сару Бернхардову и тако ће посланик Краус играти „даму са камелијама“ и „фру-фру“ на опште задовољство свију Енглеза, који су донели закон, да онај кандидат посланички, који буде бирач новцем митио, губи право кандидатуре на четрнаест година; но у Тунису и Триполису свашта је могуће, па тако можемо очекивати да ће се Ормошево писмо штампати у „Српском Дневнику“ и да ће се египетске мумије трести од смеха, кад стану православне консисторије купити преплату на Ормошевог љубимца и Фегеров касански „Лајбжурнал“, који је још у ућанској крви умочен. Из Карловаца чујем да је Герман поднео Емилијану Радићу оставку но овај неће да је узме, него захтева да се Герман покори — (све сами покори!) — и да га моли за опроштење, што је некадањи синодски операт обрао бостан и отишао под кус. За тим сам сео на „ајфт-балон“ и упутио се да на њему прођем кроз средину земље, што ми је и испало за руком и за ногом, и кад сам пробио на ону страну земље, дакле на противну, нашао сам онде код наших антипода некога краља, који би по примеру кнеза Милоша хтео да иде у Бесарабију, да се мало одмори од трудног посла за свој народ у Хини и Паризу. Онде у

ПОДЛИСТАК.

Стогодишња парница.

То вам је била напредна парница. Ту је било две стотине двадесет и осам тужилаца и један којег тужују. Ти силни тужиоци пукли су се клинца са цигним једним човеком, ал не могоше да га надвичу, јер он беше велики, моћан господин: то беше гроф Коротровски. А тужиоци беху слабо опасани, они беху близки или дални чланови породице, која се звала Бурецки де Буркопфалва.

Ако ћемо на што, сума око које се водила парница није била незнатна, — од прилике две стотине хиљада форината са акциденцијама. Али за бога шта је то, кад се раздели на 228 делова, а ти поједини делови кад се поделе на више наследника.

Породица Бурецки већ одавна тера тај процес; увек је бирао један инспектор из њихове средине, који је од чланова породице утеривао прилоге, да се подмире трошкови око парнице и да се плаћа адвокат.

Парница Бурецкове породице одуговлачила се преко сто година дана, и на последак дође у подсмех, у потпрд и та парница и та породица. Број тужилаца бивао је све већи, па иначе све је теже било инспектору, купити прилоге на подмиру трошкова. Људима је већ додијало сто година трошити, а ништа не добијати.

Породица Бурецкова прво је плодне природе, те после 30—40 година — а толико ће још зацело трајати та парница — може их бити на броју читава војска; — но шта ће онда бити? Онда и ако се парница добије, доћи ће на сваког тужитеља неких десет форината.

Еле тако је трајало ствар стајала кад се нађе један магнат, који је био тако исто моћан као и гроф Коротроки, а уз то, био је и страстан процесџија.

Он се знао барон Балаши. Био је онизак али здепаст и према кратком телу имао је врло велику главу. На његовом лицу јако су (и њему и другима. упадале у очи густе црне обрве, а косу је чешљао да су му на челу била заковрчена као два рога, с којим је рогонима претио сваконе да ће га убости.

И убо је многе. Као што рекосмо, био је страстан процесџија. Тај лукусуз могао је тератн, јер је био напредно богат човек. То је њему било као другима, који се радо играју тарока. Кад добије, то га приватно узрује, а кад изгуби, то га не боли. Он се тарокирао са парницама.

Једаред седе он са својим адвокатом да преброје колико су већ процеса терали; броје, броје, и набројаше управо деведесетидев. — Ни мање ни више.

Хотентотији, где се сада бавим, забрањено је бити директором сегединске опште штедионице, или другим речима забрањено је красти; изузимајући красти пољупце, но колико крађа по шпаркасама спада више у појезију, толико напротив крађа пољубаца, особито у помрчини, спада у минералогију. Герман се озбиљно баш срди на Радића и сад се тако разљутио на њега, да је скоро свима благодејанцима одузео благодејаније, изузимајући Стеву Павловића, он ће још који дан уживати га, а дотле ће му Герман и даље обећавати златна брда, а себи ће међутим задржати Бело Брдо, Борово и Даљ. Међутим има још неко брдо у Карловцима и на њему је јако цветао чкаљ. Дакле у Београд се појавила Естира Шољмошијева и завела је у синагогу неке шакгере, који су хтели на неком дечку Омеру да изврше неку операцију. Но ја ово не верујем, где би „Шестер Лојдови“ људи тако штогод могли предузети, кад то не доноси ни 100% интереса! У Београду се покреће нов лист, који у свом првом позиву на претплату вели, да не може излазити, јер због нехата српске публике не подноси тамошњу климу. Сад сам постао редовним сарадником код два новосадска листа: „Наше народ“ и „Турско доба“ и већ сам доказао, да су сви професори логике умоболни и да би их дакле требало послати у завод за малу децу, коју васпитавају калуђерице на острву Борнеу и Суматри.

Препоручујући Вас мојој наклоности, остајете мој

Расејановић.

Потуцања.

Прво по туцета.

I.

Старији су паметнији,
А млађи су ватреније.
Где с' то двоје споји,
Ту велико броји, —

Тог се душман и вајчи
Бар помалко боји.

II.

Живу се вуку не мери реп, —
Бар док му моћ не јења.
Ал за то и он мора
Да каткад плаћу мења.

III.

Златан кључ отвара
И гвоздена врата
Али сужник ретко кад
Има тог злата.

IV.

Политику многу
Ветар би одув'о —
Кад је не би лентер лажи
На пучини чув'о.

V.

Безобразлук његов
Заштита ј' голема.
Јер где да га ћушнеш
Кад образа нема.

VI.

Чудан је човек лаком:
Привућ' га можеш злаком;
Ал отерат' се не да
Ни батином ни шаком.

Деда Љ.

„Е, до сто врага! требало би још један процес да поведемо, па да буде пуна стотина.“ — Тако рече гроф Балаши.

Дуго је мислио и премишљао, али узалуд, не мога наћи за стотинити процес ни разлога, ни противника. Не мога се сетити да му је ко дужан, или да му је ко што закинуо, или да га је увредио. И племенити барон поче сад распитивати, да ли ко има какву парницу на продају, — он би је радо купио.

Неко га потсети на парницу породице Бурецкове.

„Ха! парница Бурецкова. Ја ћу је таки купити. То је парница. Траје ево већ преко сто година. Таке парнице нема у целој мојој збирци. То је прави раритет. Ја сам већ давно помишљао на то. Јест, купићу је, — само ако је усхтеду продати.

И он се својски зауze на ту ствар, као што се обично заузимају скупљачи реткости, кад се боје да им каква лепа прилика не утекне.

Телеграфисао је инспектору Бурецкове породице да је он вољан процес њихов купити, само ако им је на продају.

Инспектор, племенити господин Данило от Бурецки, поштована достојан старкеља са дугом седом брадом, седе одмах да му одговори; написа писмо, (све округла на коврчаста слова), а у писму јавља, да није противан предлогу барановом. Парниц је на продају, и даћеду је врло јефтино.

Барон, чим му је стигло писмо, таки телеграфом запита:

„Па шта иштете?“

И одговор је стигао још тога истога дана касно у вече и гласио је овако:

„Иштемо један царски дукат за сваку фунту парничких акта.“

Барон без много речи пристане на то и после неколико недеља преузме парницу. Акта се премере; — вагнула су управо 8 центата и 22 фунте.

Инспектор је хтео да се узму у рачун и оних 228 пуновођија, што је добио од чланова породице. И то при. пада међу парничка акта, а то би тегнуло најмање осам фуната. Ал на то потражињење барон се љуто наљути; те не хоте признати и пусти да га инспектор због отих осам ц. дуката тужи. Барон се у себи слатко смејао, јер сад је једним купом стекао два процеса. Даклем он је већ у добити.

(Свршиће се.)

Уштипци.

У Србији хоће да уведу два дома. Само штета, што та „два дома“ мање осигуравају грађанинов дом, него „један дом.“

* * *

У Србији бирају капетани повереннике ноћу. И ако тако устраје, боље је онда да ни скупштина не угледа бела дана.

* * *

Шаљемо бегу Кантаковићу ову нову народну пословицу: „Испуњава се, као тврдо задана реч краља Милана.“

* * *

Жандари бију на биралишту народ у Србији. — А да није народ то заслужио?

* * *

У ствари Германове оставке толико је сигурно, да је он оставио, и то оставио на страну, народ и цркву.

* * *

Германова оставка сигурна је и у томе, што ће оставити за собом клетву народа.

* * *

Дакле је избор Крауса потврђен. Да смо Немци ми би рекли: То није више Краус — него Graus.

* * *

Немац би можда рекао и то: Сад је са уставношћу — aus; а ми Срби доста је кад кажемо и — ау!

* * *

У осталом можда је одбор, који је потврдио Крауса, онако филозофирао: „Краусови бирачи имали су од свог посланика бар неке хасне, јер им је давао новаца, а има и таквих посланика, од којих њихови бирачи немају баш никакве хасне.

\+

Муж, који ведри и облачи.

У брачном животу
Потешко је наћи,
Така мужа, који
Ведри и облачи.

А таки је Тоша,
Па за то га штујем,
За то га и нама
Ево приказујем.

Кад му жена ћудљива
У маглу заједри,
Он ту њену зловољу
Својом шалом ведри.

А кад добру „штумадлу“
Не можеду наћи,
Тад, богами, деси се
Да је и облачи.

За то Тошу издижем
Ја на углед свачи: —
Ви се смејте. — али он
Ведри и облачи.

Мудрост са катедре.

Басни, то је народ, који се простире од Пиринејских планина све до половине деветнаестог столећа.

*

Лудост на овоме свету има замашну улогу, као што сам вам више пута практично доказао.

*

И онда је Ханибал са својом војском начинио полукруг, којим је Рим опколио.

*

Тачка се ставља онде, где незналице мећу запету.

*

Има звезда, које су од нас тако далеко, да им ни имена не знамо.

*

Ко није учио географију, тај ће остати до века хисторичан игноранат.

*

Што се тиче спаљивања мртваца, о томе има разних мишљења. Ал ја би рекао да ми то оставимо њима, — па како ко хоће.

*

Овај предмет можда вам нисам добро разјаснио. Али о томе ћете се уверети, кад код куће моју књигу на тенане проучите.

*

Господо моја! Кад би нас запитали: Ко је био већи, или Александар велики или Наполеон први, — ми би безусловно морали казати: Тако је.

*

Сад се зна, да је Статије ретко долазио у двор, па и онда не увек.

*

Прву ноћ после атентата провела је краљица у очајању. А другу ноћ у Нирнбергу.

*

Лелије дошао је у Спарту, где је познао Еурипида, који се у то време бавио у Македонији.

*

Вода учија у себе шкодљиве састојке дима. Кад не би било река, много би нам више шкодио дим, који излази из пародродских оџака.

*

Нема сумње да је Цицерон био највећи говорник старога доба. — али Демостен био је још већи.

Који је ово §...?

Читам, да је у француској земљи
одпочео неки процес сада,
што га води један женик нови,
и његова супружница млада.

Он је беше заволео јако,
  макар да је била по све нема,
(Љубав знате, да је врло чудна,
  код ње мане на љубавци нема).

Прође сватба! Младенци су сами,
  Он је љуби... она, шта ће, ћути.
У заносу младожења један
  „Шверашунг“ големи не слути....

Али „факт“ је: супруга му млада.
  У једаред прерадосно цикну,
па му пуна среће и весеља,
  грлећи га и љубећи, викну.

„Хвала Богу! Одреши се језик,
  што ми до сад к'о завезан стаја,
Ох, сада ћу говорити моћи,
  мом говору нек не буде краја“!
. . . . . .
. . . . . .

А супруг јој? . Од весеља грдна,
  и радосног ономе изненада;
шта учини, када зачу речи,
  што довикну супруга му млада?

Брже боље ено јури суду,
  да потражи одма развенчање;
Он се, вели, везао за „њему“
  јер не трпи женско ландарање!!
. . . . . .

Е, молим вас, господо од суда,
  имате ли који параграф красни,
да расправи овај процес чудни,
  мало смешни, а мало ужасни?!

Др. Казбулбуц.

Допис „Стармалом“ из Београда.

(Закашњено.)

Јесте, била је бакљада. Кр. Милана сам могао видети, јер је био на балкону. Али у оном смрдљивом диму доле, народ нисам могао видети, — шта више, у онај мах учинило ми се, као да српског народа (у Србији) и нема.

Очигледац Жмуровић.

Пасош.

Ишао жандар у потеру за неким касиром који је нешто проневерио. У једном селу сврне у гостионици и ту опази једног господина, који је журно ручао (а још није било ручано доба). Жандар помисли, то ће бити тај. Приступи му и запита га ко је.

Госп. Маните ме; немам ја каде да се сад с вама разговарам.

Жандар. Ви ми морате казати ко сте.

Госп. Питајте крчмара; он зна ко сам.

Жанд. Ал ја оћу и да видим ваш пасош.

Госп. (Зграби јеловник, који беше пред њим, па га пружи жандару).

Жандар, (Чита јеловник). „Јагњећа глава, Гушчије прси. Зечија леђа. Телеће ноге“. (Кад је прочитао а он рече): Све је у реду. Немојте ништа замерити. Збогом.

Ђ—а.

Натпис

на гробу једног славног лечника.

Овде лежи славни доктор
Липије Орести.
Умр'о је на пречац,
У сну, без болести.
Није умр'о као
Други људи слаби.
Смрт га се бојала,
Па га кришом зграби.

⊙
⊙ ⊙

Био је у друштву разговор о политици и то баш о помађаривању. Сви су говорили, само је брат Лука ћутао. Запитају и њега шта он мисли.

Лука. Та ја ко велим од двога биће једно: или ће нас помађарати, или ћемо доћи до својех права. Али помађарити нас не ће никако.

Чудан одговор.

Један младић напише писмо неком богаташу и замоли га да му узајми 100 фр. — Богаташ му одпише ово:

Млади господине!

Ви желите имати сто форината. То потпуно разумем. Само ми је нејасна ваша логичка логика, по којој ту своту морате имати баш од мене, а не од кога другог. У прочем ја сам готов да жељу вашу испуним, чим ми докажете, да вам само моја стотинарка може помоћи и ничија друга.

Вама на услузи

М. М.

Исповест.

Брбљавац један прича нашто;
  (А многи ће му вероват' већ)
„Лакше је држат' говора сто,
  Него задржат' једну реч.

(Fl. Bl.)

Услужност.

Један адвокат дође да посети месног судца. Своју горећиву цигару остави у ходнику на прозору.

Није се дуго унутри позабавио; а кад изиђе опази судчева синчића где његову цигару пуши.

Адвокат. А шта ти то радиш?

Синчић. Молим, господине, пазим да вам се цигара не угаси.

Фала Богу!...

Фала Богу, сад је д о б р о,
доживесмо „м о б н е“ дане,
па се ето башкаримо,
посред собе угрејане.

„Стармали“ је одлучио,
да м а р а м у редом дође,
да прекрати време свима,
да угуши уздисаје.

Али ево у сред игре,
м а р а н а је раздерана,
д р у г у шаља да донесе,
што је ј а ч е изаткана.

Јер кад буду „ф о т е“ пале,
по длану се онда „ж е ж е“,
а од тога многи играч,
радо пева: „н а ш и б е ж е“!

Де, „Стармали“, де, пожури,
па оплети 'нако „ф и н о“,
да не пређу ти дужници,
Тек онако поефтино.

Него нека длан забучи,
кад ожежеш 'нако пашки,
па макар се т а м о н е г д е,
наједили 'нако врашки!

Јер с р д њ е је доста било,
а са свију н а ш и х с т р а н а,
Сад је доба, да се позна,
ди је било ваше мана!

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Узео отац свог синчића на крило па га од милоште (и од дуга времена) гладi по челу и запиткује га, тек онако, ма шта.

Отац. Је си ли ти татино магаре?

Синчић. Нисам.

Отац. А је си ли ти мамино магаре?

Синчић. Нисам. — А је си ли ти?

Дошао мали Воја у дућан. Ту је био и господар трговац и његов млади помоћник. Воја и не гледа трговца већ се обрати таки помоћнику и запеса за крајцару једну поморанчу.

Помоћник (оштро.) Нема за крајцару поморанче.

Воја (још оштрије.) Нема за крајцару, јел' те! А нашој кумарици дали сте јуче за бадава.

Исти Воја гледа кроз прозор како пада први снег.

Ја њему: Гле, гле Војо, ено пада шећер.

А Воја мени: Ја једи га ја нећу да покварим зубе.

Други дан опет ја и Воја гледамо кроз прозор. (Снег се преко ноћи отопио. Онда ће Воја да започне разговор, и то онако: „А камо сад твој шећер? Зар си га свог појео?“

На царев дан лани био је и Воја у цркви. Кад се вратио из цркве кући, запитаће га отац, како је било.

Воја. Поша је био здраво весео. Певао је многаја лета.

Запитам истога Воју да ми каже шта ће бити кад нарасте.

Воја. Биће опачар.

Ја. Е да!

Воја. А да!!

Ја. Па хоћеш ли чистити и мој опак.

Воја. Нећу, у твом опаку нема сланине.

(N. B. Воја је здраво волео јести сланину.

Запитали малу Сојчицу девојчицу, да ли зна колико има у години дана.

— Знам.

— Па колико има?

— Пун календар. А кад је преступна онда има један дан више.

— Сојчице девојчице, ти си канда јела мацуна.

— Нисам.

— Па што су ти усне тако умељане?

— Само сам костала.

Сојчица девојчица молила матер да јој купи рукавице.

Мати. А шта ће тебе рукавице?

Сојчица. Не волем кад су ми босе руке.

Сојчица здраво воли пити млеко ал не може да трпи на њему скоруп. Једаред мати заборави, па стави пред њу шољу млека са скорупом. Сојчица је замоли, да јој о љ у ш т и млеко.

То се матери даде на смеј: бог с тобом дијете, како би се млеко могло љуштити!

Сојчица је било криво, што јој се мати смеје, досети се нечем да јој доскочи и рече: А како ти упек кажеш, да тата љ у ш т и вино, — па тако се може и млеко љуштати.“

Из школе.

Учитељ: Који су вас зли рећи од-а шта је срце?

Један малчић: Од кромпира.

Учитељ: Ко ти је то рекао?

Малчић: Мој отац увек говори мојој матери: во срце моје од кромпира!

Кеверишанин.

Гђица А. Но и ти официри немају душе.

Гђица Б. Како? За што?

Гђица А. Зар ниси видила лаћмана Гудицког, што је јало час туда пројахао.

Гђица Б. Видела сам га. Пак?

Гђица А. Пре месец дана умр'о му је отац; а он, несретник јаха на белом коњу.

Бечки студенат сукоби се на улици са својим кројачем. Кројач му се јави врло учтиво и љубазно. А кад је прошао студенат застоде па у себи рече: Е гле молим те! ја сам овом мазгову још можда и платио дуг. А, виш', ве могу да се сетим кад.

Умствованије Цинцар-Јанково.

То не могу да разумем. Људи обично траже пријатеља у невољи. А ја кад чујем да ми је који пријатељ у невољи, бежим од њега као ђаво од крста.

У школи.

Учитељ. Даклем, као што рекох, рептилије, то су мале животиње, које по земљи пузе. Ко ми зна именовати такву једну животињу?

Јак. То је моја мала сестра.

Муж и жена разговарају се о будућности.

Муж. Знаш, жено, ми смо смртни људи. Па ако се сачувај боже, деси, да које од нас умре, — ја ћу продати кућу па ћу се одселити у Срем.

Муж. Даклем шта волеш, кажи: или да узмем фијакера па да те провозам, или да идем довече у позориште.

Жена. Да узмеш фијакера, па да ме одвезеш у позориште.

Зликовац један дође к вешачу, па му рече: Мене савест тако гризе да више не могу издржати. Ево дођо к вама; обесите ме, и нека буде свему крај.

Вешач. То не иде тако, — ако немате што написмено.

Зликовац. Шта?! Зар човек данас без протекције не може ни на вешала доћи!?

Лекар: Но, како је дејствовао онај лек, што сам вам јуче на повраћање прописао?

Болесник: Ни најмање, госп. докторе! Морађу узети што драстичније.

Лекар: Но, но! Немојте само очајавати. Од сад ћете сваки дан, пре јела — ради штеђње — морати прочитати по један б ој „Вражјег Доба“, па ће све ићи својим током. Али ништо не заборавите: само један број. Иначе не јемчим ни за ваш драгоцени — живот.

Болесник: Ах, госп. докторе, ја то не ћу моћи издржати! Не биле се та доза могла смањити бар на половину? . . .

Мајстор: Е, драги пријашко, шта волијеш: или ручак без вина, или вино без ручка?

Калфа (пијанац): Та оно, знате, господар мајсторе, како је ко напикао. Ја обично највољијем вино после ручка.

Питали неку уседелицу, колико има година.

„Ни једне“ — одговори она — „све су прошле“.

Домаћин: Та јеј, човече божји, што се дајеш толико молити?

Гост: Хвала, брате, баш не могу више. Нај'о сам се, што но кажу, к'о прасе.

Домаћин: Та де олизи и то мало — и тако ће га ништо појести.

Судија: (који је случајно страсно волео пекмез): Но, дакле да чујемо, шта су вам то још украли ти обешењаци?

Тужилац. (пошто је и бројао сила ствари): Одведоше ми хуље још два коња и однеше једно ново новцато ћебе. Ништови једни! Требало би их обесити!

Судија: Хм, хм!. . Даље. . . Зар вам нису ништа више украли?

Тужилац: Ништа, хвала Богу!

Судија: Но, па то није ништа страшно, да би сте морали дизати толику хуку-буку.

Тужилац: Да! Мал' да нисам заборавио! Однели су ми и један велики ћуп, пун пунцат пекмеза.

Судија (скочи): Где, враг им матери! Та то су баш праве харамије! Господо колеге! Према величини злочина, ја држим, да би ове опасне лопове сместа ваљало — обесити!

Одговори администрације.

Г. Ј. М. у Бања-Луку. — Врло нам је жао што Вам не можемо нарубину извршити, осим ако у напред новац пошљете. Ваша част и поштење, али нас је томе научила нека хуља: *Димитрије Митровић сиџиџар из Д. Тузле*, коме смо по његовом наруџбеном писму послали рег Nachnahme календаре и др. књиге, на које хтео да подигне са поште, те нам је наруџбина натраг враћена за коју смо морали платити 3 ф. 20 н. поштарине. На тај исти Никоговић *Димитрије Митровић сиџиџар из Д. Тузле* обмахнуо је на исти начин и онд. књижару Враће М. Поповића која је такође морала 4 ф. 50 н. поштарине да плати ради тога *Николовића*. Ето ко убија кредит и поверење босанским трговцима. Такот треба жигосати као сваку другу стоку, да га се људи клоне.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

☞ Све дужнике наше, којима смо парочите карте разаслали, учтиво молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоће, те у корењу затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Дуб. Николајевић трг. из Гуме, сада у Војн. дугује	19.83
2.	Лука Ивошки, бележник у Качареву	„ 14.65
3.	Љубомир Т. Бурић, учитељ у Пренији	„ 6.25
4.	Н. Ј. ПОПОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ	„ 12.12
5.	Милан Теодоровић, парох. Кобан	„ 4.50
6.	Вујо Вирјевић, трговац, Бихаћ у Босни	„ 12.45
7.	Исидор Николић, свештеник Арад-Гај	„ 11.25
8.	Атанасије А. Николић парох у Шашинцима	„ 16.—
9.	Тодор Кољовић трговац у Мелену	„ 18.70
10.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„ 6.70
11.	Дане Бањанин, Шкаре код Огњишта	„ 7.50
12.	Ђорђе Јовановић, Бингула	„ 4.70
13.	Илија Марковић учитељ у Мошорину	„ 8.70
14.	Стеван Ристин у Срп. Црњи	„ 8.70
15.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„ 17.47
16.	Ј. К. Тијеркну, у Оравици	„ 2.25
17.	Ристо Ј. Перосић, Мостар	„ 79.65
18.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„ 50.—
19.	Ј. Трнавчевић, неђе у Босни	„ 21.30
20.	Јеша Бирра, трг. у Бошњаци	„ 4.66
21.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„ 16.17
22.	С. Д. Цицовић, сада у Срему	„ 13.88
23.	Платон Соларић, парох у Катинци	„ 10.80
24.	Књижара В. Шкипта на Ријеци	„ 34.51
25.	Јулијана Плашкић, учитељица у Баранји	„ 6.—
26.	Св. Савковић, учитељ у Ср. Цркви	„ 6.40
27.	Нико Радетић, трговац у Приједору	„ 20.50
28.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„ 17.16
29.	Љубомир Милић, трговац, Јасеново	„ 11.33
30.	Љубомир Тодосић, трговац, Мартинци	„ 14.50
31.	Спиро Будисављевић, Кореница	„ 20.14
32.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 19.20
33.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву	„ 8.70
34.	Н. К. Пудешић, Ст. Кањижа	„ 8.70
35.	Јово Поповић, учитељ, Бојнић	„ 8.80
36.	Ђаја Митровић, Сраковица	„ 7.30
37.	Стеван Урошевић, Шиид	„ 8.70
38.	Петар Милошев, На Ријеци	„ 12.65
39.	Гавра Грнихут у Загребу	„ 39.74
40.	И. Хамершмид у Вршцу	„ 14.48
41.	Д. Кнежевић, Медина	„ 6.12
42.	Св. В. Милић, Ст. Градиште	„ 6.—
43.	Јанићије Поповић, прот. у Сремци	„ 37.83
44.	К. Николић парох у Калаву	„ 35.—
45.	Вика Јовановић, свештеник. Сењ	„ 71.70
46.	М. Марјановић у Голубинци	„ 8.—
		„ 10.37

☞ Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе наложене, а доцније наложићемо уз ове још многе друге, са већим свотама, ако се међутим не пожурре те сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

КЊИЖАРНИЦУ Л. ВРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун исправна јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене нерадности имали многе неприлике са г г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ
звоноливци у Вршцу.

7—10

КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике
ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У ВЕЧУ

у солидности и квалоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Вечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

19—36

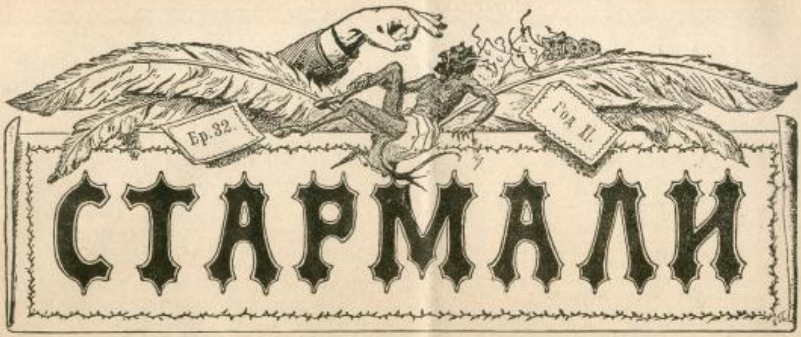

У Новоме Саду 20. новембра 1888.

„Стармали" излази уприлу месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге краљеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanovic, Wien Hernal-er Gürtelstrasse. Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

ПРИГОДОМ СЈАЈНЕ ПРОСЛАВЕ
ЧЕТРДЕСЕТГОДИШЊИЦЕ
НАШЕГА ДОБРОГ КРАЉА

ФРАНЦА ЈОСИФА I.

ПОДИЖЕМО И МИ СВОЈ ГЛАС
ИЗ ДУБИНЕ ДЕВОТНОСТИ
И ПРИДРУЖУЈЕМО ГА СКЛАДУ
ОГРОМНОГ УСКЛИКА:

ЖИВИО ДУГО И СРЕТНО

ЗАКРИЛНИК ПРАВДЕ, ЗАШТИТНИК СРЕЋЕ
СВИЈУ СИНОВА
РАЗНЕ ВЕРЕ И НАРОДНОСТИ.

Марку Драговићу.

Марко Драговићу,
Тебе јако криве, —
Спашио си важне списе
Домаће архиве.

Што те само *криве*
То нек враги носе, —
Али то је ђаво:
И доказало се.

Њути, — само кад је
Ост'о цео тур.
А сад се пожури
У свој Грможур.

Грможур је станак,
Што с' не даје сваком,

А тебе га поклања
И правда и закон.

Ту можеш и певат'
Из свих гласа свој,
Јер твојих песама
Нико се не боји.

Гриожур се теби
Срдачно хвалио,
Ма да мислиш да си
За тај одлик мали.

Ти си пуно заслужан
Тај уживат стан,
Ма да нисi, ма да нисi
Хедервари бан.

Л.

С брда с дола.

Док су се у Србији Шурдиловићи и комп. у пријатним ципелама шетали по краљевој свечано заданој речи, све у славу слободних избора, дотле су званичне новине певале а „Видело“ им секундирало:

„Нема веће слободе
Него што је овде“.

а кад онемад и пештански чорнали признаше, да је радикалима већина осигурана, тада пр. Милан утера у лаж и Звав. Новине и „Видело“ и загрми да „избори неваљају“,—уже сунђер избрисa рђав рачун и напред: пик, Јово, на ново! (Пик је у картама зелена боја, која се молује црно, — даклем сад можемо нагађати какве ће боје бити нов адут, што га је краљ народу своме избацио).

Краљ је био тако милостив да је збрисао не само дојакошње изборе, већ је збрисао и цео изборни закон и она карта коју је избацио то је тројка (некарташи је зову ок-тројком).

Срећа је што краљ Милан има пуну сањурицу празних речи, па ако се једна погази, он може другу да заложи, за другом трећу, четврту, пету, и тако даље (као љубитељ реда), још само ако и народ има пуну шубару вере, онда ћемо знати и име тој комедији, — зваће се „Сањурица и Шубара“., у којој слепци играју главне улоге.

Но како му било основ је положен, нов изборни закон је надложен, поштена реч је заложена и што је најглавније, скупштина је одложена.

Јесте скупштина је одложена; а и шта ће краљу Милану жена! Ваљда опет да дође до развеснчавања!

Но фашанке су дугачке, — ко зна каква ћемо још дочекати весеља.

* * *

На Загребачком сабору ћирилска азбука врло лепо напредује, барем јој је почетак леп. Хоћеш ли А, — ту ти је Амбруш. Хоћеш ли Б. — ту та је Брлић. Хоћеш ли В, — ту ти је Врбанчић. — Само, молим вас, немојте ме терати да то набрајање наставим, — јер у тој азбуци има и чудних писмена, као н. пр. кси, пси и т. д.

* * *

Кад би продужили почето набрајање брзо би дошли и до слова Е, — а ту би вам на ум пао г. Egersdorfer, који се изразио да је љубитељ батина. Но ми нећемо да војујемо против оправданих жеља

ПОДЛИСТАК.

Стогодишња парница.

(Свршетак).

Е па сад да наставимо.

Познато је да на овоме свету каткад и највеће луђорије имају добра успеха.

Барон је овако умствовао: стари адвокати нису ни за шта, или: они су добри тек за кратке парнице. А за дугу парницу ваља тражити млада адвоката.

И он потражи адвоката млада. И нађе млада, још слабо коме и позната адвоката, др-а Мих. Гарабу, и њему повери своју парницу.

Др. Мих. Гараба захука се свом снагом, свом вољом и целим даром и пештином својом. Проучио је тачно ток парнице, информирао се о свему, није штедио ногу ни фијакера, ишао је на све стране, частио се са судијама, „правио кур“ њиховим супругама, — и гле, ко би то мислио, — једног дана млади адвокат доби парницу — стогодишњу парницу породице Буречкове.

Барон ће на то пун радости рећи: „Е то је прави створат, тај млади др. Гараба. Тог морамо потпомоћи. Од тога ће бити човек.“

Али пре свега седе у каруца и одвезе се у онај крај где је живела породица Буречка; хоће да се деси и он ту, па да гледи како ће их редом ударати „плотови“, кад чују да је њихов стари, њихов стогодишњи процес добијен, — ал га је добио други. То уживање, ту сладост није хтео себи да ускрати.

Кад се са тога уживања дому вратио, прати му је посао био да је у своме дворцу приредио свечан банкет у почаст адвокату др-у Мих. Гараби.

Банкет је испао „превзрјадно“, шампањац је био „комифо“, јелима није било замерке, а сви су се гости трудили да младога адвоката увере о своме дубоком поштовању — (а колеге су му у себи и завиделе.)

У толико већима морао се зачудити г. барон кад други дан после банкета од адвоката — кога је још пре тога за парницу лепо хонорирао — доби рачун ево овај:

За долазак на банкет	ф. 40.—
За отрцавање салонског одела	ф. 5.—
За ресумирање парнице	ф. 200.—
За лично предавање	ф. 50.—
Фијакер на банкет и одавде кући	ф. 4.—
Напојница и хаузмајстору за отварање врата .	ф. 3.10
Свега	ф. 302·10

„Е то је већ крајњи безобразлук!“ продера се барон. „Ја њему у почаст приређујем сопре, а он хоће да

ни једног посланика, — за то нећемо ни да дођемо до г. Egersdorfera.

* * *

Врло је занимљиво што орган Фегерове партије не уме ништа да одговори на питања „Бранкова“. На шест питања ћути. Али ако га „Бранак“ запита још једаред „Едник“ ће морати одговорити наседам. (Али већ је и овако насео.)

Ђира. Знаш ли ти, море, да је универзитет Гисенски дипломирао Бисмарка почасним доктором богословије?

Спира. Е лепо, лепо. А за какве богословске заслуге, — ако смем питати?

Ђира. А зар ти не знаш да се *том* немачки зове „*капоне*“?

Спира. Знам.

Ђира. На онда што питаш! Бисмарк се спрема да изнуди нов зајам ради утврђења немачког *канонског права*. Зар то нису богословске заслуге.“

Спира. Али зашто баш да добије диплому из Гисенз.

Ђира. Теби мора човек све престом да покаже. Die Kanonen muss man giessen. На за то треба Бисмарк да буде доктор Гисенски.

Спира. Е баш си монак. Без твојих калембура не би Европа нашла смисла ни разлога тој новој Бисмарковој дипломи.

Ђира. Зоиља! Кад је већ реч о топовима и о таким стварима, јеси ли ти што чуо о неким Леблановим пушкама, што се праве у Француској?

Спира. Те се пушке не чују.

Ђира. А од кога си чуо да се не чују?

Спира. Рекао ми један Француз који није доктор богословије. — ал је случајно доктор техниче:

Ђира. Хм! хм! хм!

Ђира. Да ли је већ Анђелић приступио покајању? Крајње би време било томе.

Спира. Не знам да ли се каје у опште, али за једно знам да се каје.

Ђира. А за што?

Спира. Што је на Јоту потрошио силан новац, од кога му се сад интерес уједима плаћа.

П у с л и ц е.

✠. У Роваховој комедији пао је и мал није спр'ао врат један пеливан, који је вешто ишао по ужету, па за то су га и звали краљем свију пеливана. Штета што се кр. Милан није ту десио са наследником, јер та је сцена била врло поучна.

⊙. Слобода избора у Србији пружа се чак до Готе. И г. Ђаја је послан у Готу да види, да ли је тој слободи онде крај или треба још и даље ићи.

⚓. Моја је куварица искусила да калај на калајисаној тепсији траје највише десет година, — па му још платим што је дошао. Е добро, кад је тако. . . .“ И он извади из буњелара 302 фор и то посла адвокату.

„Поздравите г. адвоката и предајте му што је искао.“

Кад су ови новци дошли у руке г. Мих. Гараби, он пребледи тако се уплашио.

„Који је то хандрк?! Барон ми плаћа овај рачун!“

Забринуо се. Јер у ствари он је само хтео да барону радост учини, и тиме да му се на банкету захвали; мислио је, барон не ће хтети платити, него ће ми поручити: „из тога ће се излећи парница, мој млади пријане!“

Ал да се ствар онако окрене, то је посве неприродно. Па дабогме, на томе није остало, јер тога истог дана донесе баронов лакеј адвокату дугачак рачун, — рачун за јело и пиће, за цигаре, за свеће, за све што је потрошено на банкету. Сума сумарум 500 фор.

Гараба мирно тури руку у џеп, извади 500 фор. и преда их баронову слузи:

„Поздрављам најљубазније господина барона, и ево исплаћујем рачун, који ми је послао.“

Кад слуга донесе кући новце, сад се опет барон уплашио.

„Тај мој адвокат, то је неки препреден мајстор. Исплатио ми рачун, — али, али ту ће извирити неки клин из вреће. Хм, хм, хм!

Тако је и било.

Други дан буде барон позван на полицију.

Копкало га да дозна чега ради га позивају, — оде, пријави се дотичном комесару и запита га шта желе од њега.

„Е богме то је важна ствар“ рече му комесар. „Ви немате дозволу за точење пића, — ја се бар не сећам...“

„А нашто мени така дозвола! та ја нисам крчмар ни гостионичар“ — опираше се увређени барон.

Комесар пречете неке списе на столу и извади онај рачун за јело, пиће и т. д. што га је барон јуче послао адвокату.

„А шта је ово, молим покорно? Ево вашом руком написан гостионичарски рачун, — то тек не можете бајати. За то ћете бити осуђени да платите велику казну.“

„Е на добро!“ одговори барон разљућен, ал у себи додаде: „е то је генијалан човек, тај др. Гараба. А, тога ја не упуштам. Узећу га за свог сталног адвоката и за управитеља свију мојих добара.“ — И он без даљих речи исплати знатну своту, којом су га оглобили.

Тако се доконала парница бурецкова. Гараба је постао сталним адвокатом барановим и управитељем свију његових добара. Барон је с њиме врло задовољан, јер сад ничу парнице као печурке, све нове и нове, — красота, дивота за сваког, ко у томе ужива.

(С мађарског, из „Р. Н.“)

се онда истроши. (Не знам какво искуство имају Босанске кувариде).

Ш. Улазимо већ у божићни пост. Наш јединац Радић радује се, што ће га провести у Месићу.

. Познато је да кр. Милан велики део године проведе у иноземству и то бива здравља ради (т. ј. његова) а кад дође у Србију, то бива болести ради (т. ј. Србијине).

Ж. „Е хвала богу, сад се у карловачком благодјејанију поштење кува!“ — Ал од тог поштења две трећине дојакошњи благодјејанаца од глади скапавају.

Ч. Чудни су ти Немци. Кад Сара Бернардова дође у Беч, онда је хвале и честитају јој. А кад оде Чесима, онда се вече не ња и где ју.

О. Свака је пушма немила. Пушма може каткад и да нам напкоди. Ето н. пр. Беочинци, мал пису пукли од смеја, кад их је пештански ветар проголицао својим Хирлановим.

Шука и Ђука.

Шука: Море Ђуко, из твог оџака куља дим као поманан, па дођох да видим, шта то радиш?

Ђука: Ето брате, бацам банке у фуруну, па ваљда за то и куља дим као луд на ње.

Шука: Море Ђуко, ако баш и није луд, ти си баш за цело! А како би ти банке у вуруну бацио! Јеси ли поманитио?

Ђука: Нисам, вере ми, него ето је хладно до зла Бога, па морам ваљда загрејати пећ?

Шука: На други свет ложи дрвима или угљеном, а ти ложиш са банкама, Бог те видео.

Ђука: Да како, јер сам за дрва дао банке а сад вурам комад по комад у вуруну, па један ђаво, или казао: ложим дрвима или са банкама...

Шука: Наложио роми даба своју фуруну са тобом, да бог да!

Др. **Казбулбуџ.**

Из писама једног расејаног.

III.

Од како се кр. Милан развенчао са Ронахером у Бечу и од како је Сарица Бернхардова сазвала велику св. авдријску скупштину у Чудапештанском српском нар. позоришту, од тога доба мења Германи сваког акта другу тоалету, искићену серби-бисером, драгим каменьем и народним благословом, те сви исквариотски листови хвале и до неба дижу његов шлеп и врло им се допада карловачки бермет и Ронахеров педагогајум у Бечу, основан за калуђерску децу од 12 година, која се васпитају (нас не питају) како ће савремено и својим правом улазити у нар. скупштине са цигаром у зубима, како ће волети кеца него свеца и како ће свој брачни живот растављати у званичним и чивутским новинама. — Читам, да је Бечким „штацанвалтима“ забрањено писати о мраљу Килину и да не смеју излагати карике тура српског устава, иначе биће осуђени да пишу оду др-у Стеви Павловићу, што неће да прими одма тице и под руги пут на граду за своју „Малу по етику“, коју јео пет поднео под нас ловом „Est-етике“. — Тишлери су сви о свима селима нашли уве ликом послу, јер морају да оправља ју школске прагове, што су их обили школски референти продавајући брашно и пиш уњи чли кеза „Српски Ноћник“, старајући се да се име Буланжерово рослиани и да нас брашно постави пред богом. — Сад како се „Матица“ преселила у Суботицу у своју кућу, мора ће се и њени чиновници настанити у Ново Месаду и дозвати „шлосера“ да поотвара врата од канцеларије и од ормана Саре Бернхад ове, како би већ једанпут странци кад дођу у Загреб (или из Загреба) могли видети како изгледа и изнутра та Матица српска, коју Мађари тако во ле и јед ваческу да чују што добро о њој и да се не вуче за њом шлеп, који смо ми сами Сари Бернардовој и другим Будапештанским глумицима скројили. — Сад како сусе Аполеон велики и Емилијан Радић у изгнанству остриди на острву Јелени, добро биби ло пост арати секо ће сад умесати у Месићу пов синодски операт (или неоперат), у ком ће се донети и тај закључак да Емилијан Радић има бити патријар за вечита времена, докле је света и века, и калуђерске „Силетке и љубави“ од немачког Шилера и од нашег шилерца. — Ја, овако бастар као што сам, судим да су м—ски рачуни врло чиста и прено ручујем дотичне рачунџије за професоре математике на шатриначком универзитету или (ако им није далеко) у афричанској пеште ри Казаси, са њеним „несоћењеним локотом“. — У Србији су слободни избори, то јест, допуштено је начеоницима, капетанима и жандарима да могу радити што хоће, у колико се то слаже са миењем капларског штапа, а како је нас тупило зимње доба (које опет излази двапут на недељу), то сад људи доспевају да иду у рит, те да секу трску и капларске штапове за расписане изборе будућих ђакона, који ће умети добро кадити.

И тако остајем Ваше благоутробија

покорни слуга (ако ме платите)

Расејановић.

Потуцања.

Друго по туцета.

VII.

Живом се пуку не мери реп,
Бар док му моћ не јења.
Ал за то и он мора
Да каткад длаку мења.

VIII.

Много може мала снага
Кад је зауздана.
— Али узда не сме бити
Туђој њуди дана.

IX.

Омладина. — Остарина. —
То обоје вреди.
Али дива, али цина
Нађи ћеш у среди.

X.

(Овако вели Викт. Иго.)

Чаробна је сила
У права песника.
Не извире она
Из срока из слика.
Питај повеснике
И старе и нове —
Тај се његов извор
„Независност“ зове.

XI.

Знате л' којим топом
Злотвори нам прете?
Топом на ком пише:
„Ви с' не разумете.“

XII.

Знате л' који отров
Душмани нам сладе?
„Ела, један другом
Ишчупајте браде.

Деба Љ.

Ђока и Прока.

Ђока. Тај пештански „Српски Бедник“ каже увек Бранковцима да су „чисти“; па какви су онда они, т. ј. „Дневниковци“?

Прока. На то је лако погодити. Они су противници Бранковцима, дакле су онда нечисти.

Ђока. А „Обзору“ кажу да је смеран, — па какви су онда Дневниковци?

Прока. На противно од смерни, — а то је безобразни.

Не може се из свачег свашта извести.

Неки Јеврем Миковић учитељ из Сентомаша подигао је парницу против „Бранника“ пред мађарским судом.

То је факат, и то факат сакат. Јер о шта је нама да се у садашњем стању нашем повлачимо пред пештанске судове, на радост противника нашег споразума. Зар није доста прокошкати се пред нашом читајућом публиком, па нек нам суди наше јавно мнење. Зар је време (Јевреме!) да наше домаће рубље перемо у кориту случајних пештанских поротника?! Зар није време (Јевреме!) да се манемо несташна протеривања, бар онда, кад нам нико ни имена поменуо није.

Из тога се даје извести, да Јеврем Миковић (ма и племић био) не ради племенито ни коректно, што тужује „Бранник“ пештанској пороти.

Али кад већ има пасија да „Бранник“ тужује, онда ми не схватамо, одкуда је то доказ: *„како је ниско пала негда сјајна Милетићева „Застава“.*

Верујте, браћо, не да се из свачега свашта извести.

С.

Неверни.

Ој неверо љута,
шта учини мени?!
срце ми украде
поглед ти милени,
а сад остави ме,
да у јаду тонем!
у Тису ћу хладну
јадник да утонем!

Ох, неверо љута,
тешко мени с тебе,
у Тису ћу мутну
да загњурим себе. — —
Ал' остати нећу
у тој хладној води,
врелијавку мрско,
то ми боље годи!

Др. Казбулбуц.

Дечије згодно сравнење.

Опомад је у Н. С. изгорео несретним случајем један дућан.

Мала Ивана је баш тога дана пре подне била у томе дућану код своје добре стрине и пошав кући заборави онде своје мало плетиво са клупчетом.

Те ноћи беше пожар у дућану и нешто есапа изгоре, а нешто би надимљено.

Сутра дан међу надимљеним стварима нађоше и Иванино плетиво и клупче, — и то јој донесоше.

Кад Ивана узе у руку плетиво, а она ће намргођена рећи:

— Ху! ала смрди на кобасице.

Из Херцеговине.

Магарашевић. Ето видите, упражњена је столица митрополитска. Ја се за извесно надам, да ћу сад на ту столицу сести.

Један Херцеговац. Ја сумњам. Али се ви тако извесно надате, — би ли се смели опкладити.

Магарашевић. (Мисли се.) Е, — опкладити се баш не смем. Али ако хоћете, могу се заклети.

Г. Д. Руварцу.

Лепо је то, драги и поштовани господине, што ви умете тако оштро и надугачко да утерате у лаж и вечити календар и г. Шакрака. Ми вам се клањамо.

Но знате ли шта.

Пустите ви нека прође и та кобна година: 1889. — Па ћемо онда *ми вама* најпоузданије казати, јели владало *сунце*, или онај лажни бог *Уштер, Јупитер*, како ли се зове.

Српска Фукара.

„Нећеш бити — „лаћман.“

Обучавали регруте у јахању. Све саме најчиче катане! Вахтмајстор строг човек. Прати сваког јахача, и кад се на коња пење и кад јаши и кад слази. Падају катане доле као мухе, али не смеду ни писнути; које од стра, које од срамоте, које од подсмеха осталих а највише г. вахтмајстора.

Можете дакле мислити, како је сирома Аћим Несретниковић доле слетио, кад се г. вахтмајстор смилостивио, да му рекне:

„Е, мој брајко, *ако још једаред* овако *боснеш*, — нећеш бити — — *лаћман!*“

Др. Казбулбуц.

Притисак од доле.

„Притисак од доле“ —
То сад можеш чути.
Тога још нема, —
А Он на то слути.

Циганске досетке и лагарије.

Прибележио их Љ. Ј—ћ.

I. КОЛО.

Цига као доносач новина.

Неки страстан читалац новина пошље Цигана, да му донесе новине с поште. Цига се завукао у крчму и тек доцне у вече оде кући.

„А зар се, лоло, толико чека за новинама?“ продере се нестрпљиви господин.

— „Молим, милостиви господине, никако нисам могао раније доћи; јер баш сад су их писали“ — одговори Цига са свим невино.

Цига иште „смртни случај.“

— Молим те, милостиви господине, да ми даш писмено, да сам већ умро — молио је Цига солгабирова.

— Даћу ти врло радо — одговори солгабиров — но иди најпре господину попи, па донеси писмено, да те је он већ сарањо.

Ту упаде у очи солгабирову жеља Цигина, те га запита:

— А шта ће теби тако писмено?

— Па да га однесем у Пешту, да ме већ не зовкају толико у катане — одговори Цига.

Зашто хвали да је коњ добар.

Продао Цига неком господину коња по добру цену али сутра доведе му господин коња натраг.

— Ђаволу треба твој коњ, кад је ћорав на оба ока; једна једина јама има на улици, па и на ту једну наиде.

— Молим, милостиви господине, баш то показује да коњ има добре очи, јер кад би био слеп, неби видио јаму па би поред ње прошао.

Избељено сунце.

Једног страшног зимњег дана, по када је напак сунце сјало, рече неко Цигани:

— Је ли да је данас лепо сунце?

— Лепо, лепо — одговори Цига сав се тресући од хладноће — само је здраво избелило. — За тим из дубине уздаху: „Господе Боже, могао би већ ново сунце створити, а то би било добро за месец.

На једном хлебу.

При прописивању пореза пита солгабиров матерог Цигу:

— Јеси ли на једном хлебу са твојим сином?

— Јесам врага; та нема ту ни трага од целога хлеба, већ се ту милостиви господине, само комаће глође.

Цига као причасник.

Наумио Цига да се причести, па оде попу и јави му то. Поп му рече да за недељу дана сваког дана чита по двадесет оченаша, те да покаје тако старе грехе, и онда ће га причестити.

— А зар неће бити много двадесет оченаша? — запита причасник.

— Мање не може бити — одговори поп.

Цига се више није погађао, него сутра дан дође опет попу и поздрави га:

— Добро и срећно јутро желим, господин-попо.

— Бог ти добро дао — одговори поп.

— Добро и срећно јутро желим — понови Цига.

— Да Бог да — одговори поп опет.

— Добро и срећно јутро желим — настави Цига.

— Бог ти добро дао — одговори поп опет.

— Добро и срећно јутро желим — настави Цига даље.

— Та јеси л' полудио? — рече му поп, изгубив свако стрпљење. — та већ четврти пут говориш.

— Ено га на! — насмеја се Цига. Теби милостиви господин попо само четир „добро ј' тра“ су много, а зар неће бити Богу млого оних двадесет оченаша? —

У берберници.

Уђе Цига у берберницу да се обрије. Бербер је био велик шаљивчина, те узме неки тупи бријач, што га већ одавно није употребљивао, па је њиме стругао Цигу.

— Од чега ти је тај бријач куме? — запита Цига.

— Од најбољег челика — одговори бербер.

— За то онда мени тако гадно лете варнице из очију — одрати му сав зној Цига.

Мајсторија — дуван шверцује.

Приповедају, да је Ловрa Хуљановић из Шашинаца био најпрепреденији шверцер, во времја оно... Пазило се на њега са свију страна на никако да га укебају. Је-

дарец је натоварио био пун „сиц“ дувана и дошао до Митровице, али се бојао да га врат не однесе кад пође даље за Нови Сад, јер је била стража при излазу из варошки намештена, која је имала свака кола претрести.

Он тако у мислима, а један госп. финанц, који Лову још познавао није, на пред њега. Лови заста дре срце, али се брзо окуражи... „Тражите ли кирије, господине“ упитаће финанца, нашто му овај рече да би збиља у Варадин, али нема кола.

„Па сто моја кола,“ вели Лова, — „ћу нешок' бити бољи, а ја ћу те јефтино возити!...“ Збиља се погоде. Финанц седне на „ћи,“ т. ј. на дућан, и нешто страже није имала повода, да визитира кола, у којима „финанц“ седи, то је и Лова сретно са дуваном прошао, и ваљда се већ и по други вратио.

Др. Казбулбуц.

„Муштерија козе пасе“

или:

Како је гајдаш Ђура и његов друг Гавра лакшим начином дошао до грошића.

Гајдаш Ђура и његов пријатељ Гавра мислише како би што лакшим начином и поштенијим начином дошли до грошића. Све мислише, на једно смислише.

Уговорише да Ђура понесе гајде на да оде међ младеж, која винограде чува. Младеж ће ко младеж одма да га моли да им што год одсвира. А док он буде свирао-дотле ће Гавра по винограду „израђивати.“ Тако и учинише.

Једнога вечера крену се њих двоје да уговорени план и изврше.

Кад су већ били у винограде, Ђура оде са гајдама где је највеће друштво било, а Гавра кришом за њим.

Ђуру одма салетише да свира, макар само једно „коло.“ Он се испочетка — бајаги — заневађао, ал' напослетку надува гајде и поче свирати. Младеж се сва затим ухвати у коло. Ђура се више пута осврнао да види да ли Гавра врши своју дужност, као и он своју. Видећи да Гавра по виногради крстари, често је — пустивши дуваљ из уста — узвикивао: „Ил белине Гавро!“ — јер је већ мало волео но црно грожђе. Затим кад је осетио да ће скоро сустати узвикну: „Севај Гаиро сусто сам!“ а Гавра разумевши га, оде на оно место, где су уговорили да се после извршеног плана састану. И тако вам они доцније лакшим начином до грошића.

По причању једног „Фаркаждинца“ ухватио у перо:

Неверишанин.

Не тражи од лука.

Тужио ага кмета у Мостару — е му не даје трећине. Чекао је и чекао кад ће му доћи осуда, али осуде нема. Дошла му се већ чекати, па оде у суд да пита. Судија му на то рече: „*Чекај ага, док ти дође одлука!*“ А ага му одговори: „*Ама' не тражим ја од лука господине — нек он мени да од жита и од воћа, а нека га ност било с луком, и нема га много.*

Варјача.

Одговори уреднишгва.

Г. Кузману Миловановићу у Ковиљ. Извод из вашег писма штампаћемо у идућем броју.

М. Д. За сад вам не можемо о томе ништа одговорити Кокиш. Нешто ће се употребити у другом облику

Новије књиге

шаљите уредништву на приказ.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић. Књига 155. за 1888 свеска трећа. У Н. Саду. Српска штампарија дра Свет. Милетића. Цена 70 н.

Шала и лакрдија. Књига за оне, који се воле смејати него плакати. Торба прва. Издање срп. књижаре и штампарије Браће М Поповића у Н. Саду. Цена 50 н.

Дечије радости. I. II. III. и IV. свешчица. Издање књижаре Милив. Каракашевића у Сомбору. Цена свакој свешчици 10 новч. — или 20 пара дин.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине на неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоље, те у корену затиру ону радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војни дугује	19 83
2.	Јуха Иринки, бележник у Кричеци	14.65
3.	Љубомир Т. Бурић, учитељ у Кремпаји	6.25
4.	Н. Ј. НОЊОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ.	12.12
5.	Милан Теодоровић, парох. Кобаш	4.50
6.	Вујо Ђирјевић, трговац, Бихаћ у Босни	12.45
7.	Исидор Николић, свештеник Арад-Гај	11.25
8.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци	16.—
9.	Тодор Ковинић трговац у Мохачу	18.70
10.	Коста Пихајловић трговац у Жомбору	5.70
11.	Дане Бошњин, шкпарс код Фточића	7.50
12.	Ђорђе Јовановић, Бингула	4.70
13.	Илија Марковић учитељ у Мошорину	8.70
14.	Стеван Ристин у Срп. Црња	8.70
15.	*Buchhandlung J. Reich Karlsstadt*	17.47
16.	Ј. К. Тијсрану, у Оравици	2.25
17.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	79.65
18.	Младен Зорбенић, књижар у Београду	56.—
19.	Ј. Трнавчевић, месде у Босни	21.30
20.	Лесн Кирра, трг. у Бешкапи	4.66
21.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Гушићуну	16.17
22.	С. Д. Цвиковић, сада у Сремску	13.88
23.	Платон Солдарић, парох у Катинци	10.80
24.	Књижара В. Шкита на Ријеци	34.51
25.	Јулијана Плавшић, учитељица у Баранји	6.—
26.	Св. Сакоповић, учитељ у Ирк. Крави	4.40
27.	Нико Радетић, трговац у Приједору	20.50
28.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	17.16
29.	Љубомир Милић, трговац, Јасеново	11.33
30.	Љубомир Тодесић, трговац, Нарегатина	14.59
31.	Спиро Будисављевић, Кореница	20.14
32.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	19.20
33.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву	8.70
34.	И. К. Иудевић, Ст. Бановци	8.70
35.	Јово Поповић, учитељ, Вејић	8.90
36.	Маја Митровић, Орловница	7.30
37.	Стеван Урошевић, Шид	8.70
38.	Петар Милошев, На Ријеци	12.65
39.	Гавра Гршкух у Загребу	39.74
40.	И. Хамершмид у Вршцу	14.48
41.	Д. Кнежевић, Медина	6.12
42.	Св. В. Милић, Ст. Градишке	6.—
43.	Јанићије Поповић, проф. у Србији	37.63
44.	К. Николић парох у Калазу	35.—
45.	К. Поповић трг. у Сланки	71.70
46.	Васа Јовановић, официјал. Сеш	8.—
47.	М. Марјановић у Голубинци	10.37

Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправна.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Све дужнике наше, којима смо наручите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

КЊИЖАРНИЦУ Л. ВРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун исправна јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г. г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добиће комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

Свеска X. Година I.

НОВИ ВАСПИТАЧ

ОРГАН ЗА ПЕДАГОШКУ КЊИЖЕВНОСТ

уређује и издаје

Мита Нешковић.

САДРЖИНА: О народном образовању. — Утицај хигијене на школску дисциплину. — Из педагошког света. — Самоук методичар. — Грађа за историју школарства. — Књижевни преглед Новог Васпитача.

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

8—10

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У ВЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Вечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

20—36

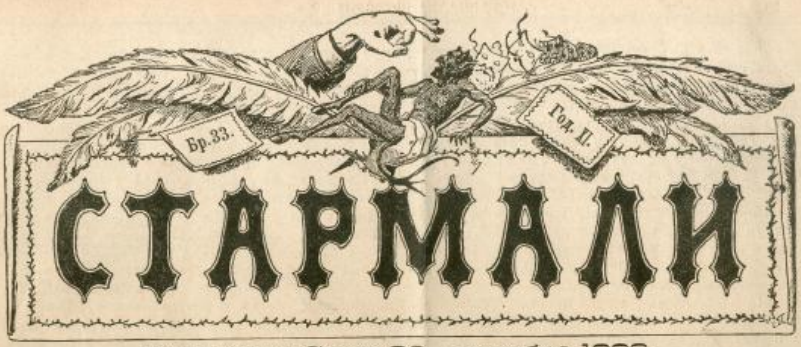

У Новоме Саду 30. новембра 1868.

„Стармали“ излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10 — 5, — 2½ динара или еванка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanovic, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, на Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Скончао је, отишао је пред вечни суд Г'ерман Аџелић, први (а дај боже и последњи) који је згазивши право народно мимо воље народа сео на столицу карловачке патрријаршије.

Смрт усамљеничка и грижа самртних часова његових неће никога примамити да његовим путем пође.

БОГ ЈЕ МИЛОСТИВ, —

ал су и ране у грудима народа предубоке.

Нелицемерним ћутањем слушамо потмули глас великих и малих звона, која ипак тако разумљиво говоре, као да опомињу архијереје наше на

последњаја своја.

„Madame Keško.“

Кога се не тиче
Тај би се и смешк'о.
Краљица се титулира
Просто: „*Madame Keško*!“

Титула је кратка —
Ал је дуга злоба,
Разуздана обест,
Подлост и грдоба.

Гнусно изгнаној
Из права и двора
Пишу: „*Madame Keško*!“
— То је болет' мора.

А шта синак мисли
Кад ту ругу види?
На кога се гади?
Кога ли се стиди?

Да л' му с' капље жучи
У подгрлац пену
Гледећ' таку награду
Мајчином поштењу!

Ох да чудне хране
За млада му века!
То краљицу боли,
— Али нека, нека...

Јер кад тако пати
Краљевића мати,
То се може догодити
И његовом тати.

За неправдом увек
Одмаздице лете,
— Ох несретни народ!
— Ох кукавно дете!

С.

С брда с дола.

Ако је истинита она немачка пословица, која вели: „Was sich liebt das neckt sich“, — онда смо читајући у последње (та ваљда још није са свим последње) време берлинске и бечко-пештанске новине, морали у себи помислити: нека-те, нека, нек се некују, — јер кад се после распра на добро искрене бе ње им полубаџ у толико искрењи. То је нековање ишло тако далеко, да нам је Бисмарк

наго-вестио и оно своје друго гвожђе, које не кује, већ га само у ватри држи, — јер кад се разједнемо, падне и нама добра мисао ча памет, подбочили смо се па смо му рекли, да у Берлину није крај света, да би ми и мимо њега могли наћи поштена савезника. Тим смо трганицима послужили господина Бисмарка и он се од њих заиста тргнуо натраг

И кад буду звезде изашли
Трагт љубави казаће.

Но сад је опет све у реду; време је да се опет рукује и цурукује, и ми смо опет све заборавили, и то тако заборавили као да смо се напили бистре воде са извора Лете, или као да смо се најели печурака — холштајнских.

Ми писмо лисице, — јер лисица се боји и једних гвожђа, — а ми, уздајући се у своје поштење, не бојимо се ни два бисмаркова гвожђа, — само нпак не би желели да до те нужде дође, да се морамо хватати и за врело гвожђе.

Значајно је то, што је том приликом пештанска „Лоја“ већма кресао него његове бечке колеге. Шта је Фалка тако осоколило, у ту тајну још нисмо завирили (можда ће кадгод изварити и само).

Из Србије имамо слабо извештаја, — мора да се нису још добро извештили. Последње што смо чули, завршује се са неким реном — т. ј. похвалили су нам се са сутереном народног позоришта где ће се држати велика скупштина. У том сутерену као да се спрема нека мала касарница (нека нам коректор да не напље; касарница — јер то би била неопростива штампарска погрешка), и ту би се онда могло наслутити оно, чега до сад није било, што је до сада свио „видело“ видело; т. ј. притисак од доле. Тајна врата су већ постала јавна. У сутерену би се, вели, сместила војска (али не више него што може стати). Стајаће би војска кроз патос промолила бајонете, да слободни скупштинари имају на што сести. И онда би се дигла завеса и на сребрном дворском служавнику изнео би се готов печен (или скуван) устав, — и зачуо би се глас из једне ложе: „Ево, ово имате да примите, па онда се торњајте од куда сте дошли!“ — Али ако би се на то одговорило, — „Молимо понизно, ми немамо овде ништа да примамо, него да дајемо. Ми писмо законопримна, него смо законодавна скупштина.“ — Ако би се тако рекло, шта би онда било? То не питајте мене, ја сам далеко од сваког нагађања. Али без ма какве представе би се из позоришта тешко разишло. — Или би се дао Рабагас у попуњеном издању (што би још тога дана читали у вечерњим листовима бечких и пештанских шорнала) — или би се представио какав нов комад, који у народном позоришту још није представљан, (што би ми тек после неколико дана чули). — Но то су за сада све само празне речи, пошто је велика скупштина тек само обећана, а још није на окуп дошла.

У Загребу је сасвим друкчије. Ту и није била велика скупштина ал је била велика дангуба. (Дангуба, тако се у нашем народу зове она тица, што на дугачким ногама чеп, дугачким кљуном воду мути и у мутној води рибе лови). Та се скупштина разишла да код куће у миру божићне празнике проведе. А могла се још пре разићи и то „*са миром духом и са одушевљењем*“ (по класичном изразу

ПОДЛИСТАК.

Како ли су лепо наместили!

Написао Јосиф Хевешиј.

Кратко и некако промукнуто звижну железнички строј кроз широки димњак свој и на брзо за тим стао код оне мале железничке станице, места мојега путовања.

Кондуктер викну име тога сеоцета, у коме сам ја у више маха преко године бавио се ради одмора по неколико седмица дана, и камо сам и сада дошао опет ради тога, да се мало одморим.

Држећи у руци бунду, штап и шпиг од сунца, гледао сам кроз прозор од железничких кола. За јамачно сам се надао, да ће се из прикрајка којега осмехивати на мене какво познато лице; јер сам писао родбини да долазим, па је за цело изишао пред мене брат ми од тетке као што је то до сад сваком приликом чинио.

Железнички воз беше већ у велико стао, а ја још нигди да угледам братовљева лица.

Једино сам ја изишао овде из железничких кола, и тако је онај будмасти возач који је стојао пред колодвором, и без распитивања могао знати, да сам ја тај кога он чека са својим „колегама.“

С прва сам одбио позив возачев да седам у кола, јер су редовно шиљали по мене каруце са бесним хатима; али кад возач спомену име мојега рођака, велећи, да га је он послао, и када нигде не угледах каруце, несам имао куда, већ седнем у оклепане и рескиматане тиљиге, у којима беху упрегнуте неке дне магере и мртве раге.

— Ваљда није код куће господин Емил, рекох возачу. Емил је име мојему брату од тетке. Са овим питањем хтео сам да дознам узрок, зашто није изишао пред мене.

— Господин је код куће молим понизно — беше возачев одговор.

— Хм! — помислим — па што онда није изишао пред мене?

— А они паради коњи ваљда су гдегод на путу? — наставим даље искушавање.

— А не молим, код куће су у кошари.

— Е, онда је то бар најпаче чудновато! — На што онда несу послали каруце и те коње као што су до сад увек чинили? Или не зар сада не чекају тако радо као до сада? Али, та ево сам тек прошле седмице добио од њих писмо, где ме сви редом, па и сама Ленка, најсрдније позивају у госте.

* * *

Већ је у велико било вече, када се наш екипаж дотандркао до добра мога тетка.

Пређе кад сам долазио, увек је Ленка још из дале-

г. Васе Ђурђевића), јер ту баш није никога преварио. он је верно одржао сваку реч, коју је при поласку у Загреб задао свемоћноме јупитеру Тиси.

Ћира. О господину Стојачковићу са Мартинова брда сви се слажу у томе, да је постао ungefähr'lich.

Спира. Верујем да је ungefährlich, — али још није unfägerlich.

Пуслице.

⁂. Кажу да Русија креће велики зајам. Томе би требало да се радују њени непријатељи, „дуг је зао друг“. — Само што се тих зли другова налази свуде, — више него добри и поуздани.

⁂. У Србији се говори о притиску од горе, о притиску од доле, о притиску са стране Арнаута, сад још да је мало притиску бечко-пештанске порваласти, — па ето кандезације, од које да је милостиви бог сачува.

⁂. На хрватском сабору пориче се општинама право петиције. Тако им треба. За што су општине, за што нису посланици, пак би сваки дан имали сигурних петиција.

⁂. Милан Грозни отрчао је на брзу руку на реку Нил, да од кога кроводила узајми неколико суа.

⁂. Рацковићева заклада је жртва рђава тумачења. И ако Срби мисле да имају какво право на ту закладу, препоручује им се да оживе Рацковића, па да своју вољу боље растумачи.

⁂. Рацковић неће оживити ни очи отворити. Али они, који од сада буду родољубиве тестаменте писали, нека добро очи отворе.

⁂. Истина је цела да у Бечкереку још нема мађарске школе за мађарску децу, која ће се ту можда родити. Даклем вика на Бечкерек мало је и оправдана. Но можда ће се баш пожурити да у Бечкереку буде пре мађарске школе него мађарске деце.

⁂. „Српски Бедник“ као да неком прети, јер сваки час каже: „бој се!“ „бој се!“ — Ал он се сам кажда највише боји да загризе у киселу јабуку касана Фегера, којом га је „Бранник“ већ шест пута понудио.

⁂. Очекује се нова хемија да нам осветли Ђурђевићеве српске елементе. Донде у томе обзиру мора ћемо тумарати по мраку.

ка махала рупцем на мене, но сад је био мрак, те није могла то да чини.

Кад сам се сишао са кола, нико од родбине није изишао пред мене, само ми собарица приступила са хладним извештајем, да су њихова благородија и госпођица већ легли, а млади господин Емил, да је одјахао на суседну одају, дакле тешко да ће се и вратити вечерас; но и ако се буде вратио, учиниће то тек доцне у ноћ.

— Но ово је заиста дивна дочек. гуњао сам у себи кад сам остао сам у соби, што ми беше одређена за спаване.

Да ми несу били у памети они свагда срдачни пријами из прошлих година, богме бих одмах био отишао одавде. Но хајде да доченкамо јутро, па ћемо онда видети, шта је и како је.

За пола часа већ сам био у постељи, те како сам био добро искрхан и натрукан од онога нервознога пута и воженьа са колодвора, то сам на брзо слатко заспао, па можда и захркао.

* * *

Сунце је већ високо било одскочило, кад сам се сутра дан пробудио.

Заогрнем огртач, и пожурим се к' прозору, са којега је био врло леп изглед у врт.

Прекашњи година кад год сам долазио овамо, увек сам са тога места довикивао Лепици: добро јутро!

Ово умиљато и дивно девојче већ за раног јутра прохођаше се кроз своје цветне леје, које је једино она подизала и неговала. Али данас сам у залуд вребао где ће ми се указати који крајичак јутарњег руха њезина, у залуд сам ослушкивао одакле ће најпре чути њен мили, њен сребрни глас.

— Доцкан сам устао — корео сам себе. Она је јамачно већ била овде, но је можда због припеке отишла унутра. Та сто сунце је баш подобро високо.

Брзо се почнем облачити, и кроз један четврт часа био сам са свим салонски обучен.

Хтедох ићи у тетково и тачније одељење за стан, које беше од моје собе тек на неких 40—50 корачаја у засебној згради.

Али пред вратима дочека ме јучерања собарица, и нешто званично ми рече, да је за мене постављено у сеници, па да идем тамо да доручкујем.

— А њихова благородија зар су већ доручковали?

— О, већ одавно!

— И на мене нису ни чекали — оте ми се и нехотично из уста.

— И стари и млади господин још су рано у зору отишли к жетеоцима.

— А благородна госпођа?

— Она има велике севотиње у глави, па данас не ће ни доручковати.

*

6. Кажу да се један финанс-министер у Србији боји свога сена, т. ј. оног трулог сена што га је за време рата куповао за дунђе новце.

---

7. Знате ли за што је била преметачина код г. Милоша Грабовачког у Земуну? Мислили су да је он игуман манастира Грабовца, који је пређашњих година тако јако осакаћен. — Иначе није било никаквих разлога за преметачину.

⊙. Наш драги Мита Поповић сахрањен је у Будиму. Негдашњи његов друг Соколовић жив у Пешти. Ал Соколовић ипак осећа да је здраво далеко од Мите, јер кад се Мити дизао споменик, Соколовић није могао лично доћи, него му је венац — послао.

Ђука. Мени се од свега, што сам у последње време чуо из Србије, само једно допада.

Шука. А шта је то? кажи и мени да се и ја радујем.

Ђука. Велика скупштина држаће се у позоришту.

Шука. Но — пак?

Ђука. А у позоришту је забрањено пушити.

Шука. Но — пак?

Ђука. И тако бар имамо изгледа да кр. Милан неће ући са цигаром у руци.

Шука. Па фала ти и на томе, — кад ми не знаш што лепше казати!

— А госпођица Ленка.

— Купила је ново рухо, па јој сад дошла шиваља.

— Све ми је оно собарица тако тачно говорила као да је говорила неку задаћу.

Почео сам увиђати колико је сахати.

Ја сам онде сувишан гост.

У сваког другог пријатеља бих после свакога дочека лепо пожунио своје пређење, и отишао без с Богом и без опроштаја. Но сада сам се уздржао због прошлих лепих им гостопримстава. А слутио сам, да онде мора да постоји какво неспоразумљење.

— Пријавите ме госпођи, — рекох собарици, која удаљ стојаше преда мном и дукаво ме посматраше.

— Не могу вас пријавити, јер је благородној госпођи врло зло.

— Пријав'те ме и реците ј ј д. одмах хоћу да говорим с њоме.

— Ни пошто не смем то учинити, јер благородна госпођа оштро ми заповедила, да никога не пуштам к њој

Видех да се ол оне бојне не ћу помоћи.

Оставим је даклс тамо где је, и крупним корацима се упутим четкином стану.

Да је онде неко велико неспоразумљење, о томе сам био на чисто; па да бих довео ствари у ред, одлучио сам се, да се латим и последњега начина.

(Свршиће се.)

Германијаде.

Данас је постало свима јасно, колико је Герман био обољубљен. То се види по оној трци, по оном усиљавању многих да дођу до каквог спомена од њега.

По себи се разуме, да је највећу љубав у томе показао Германов брат Стева. Он је за спомен однео око 20 буради вина, читаве вагоне дрвеварија, силну марву. Мало је неделикатно, што је баш то однео заправ сећања, ал љубав не бира много и није напоследку свакоме дато онолико нежности, да изабере какву златну ситницу, сат, или томе подобно.

Но ипак зато има на многом сребру у двору и Дању Стевин жиг; има га на марви и т. д. а да је било могуће г. Стева би ударио свој жиг и на патријаршески двор, па и тај однео, разуме се ради сећања.

Толика братинска љубав заслужује већ напредну почаст. Мало ће бити ако тог човека, који је умео толико да љуби, једаред само балсамују, њега би требало у своје време оставити на сохраненије у — шпиритусу.

* * *

Читам где се много о томе говори, које су биле последње Германове речи. Но из свега тога видим, да то нико не зна, ал ја знам бар нешто. Знам то, које би биле Германове речи, да се случајно пробудио, после по сата од оног времена, кад се није више пробудио.

Кад је један српски владика издисао, имао је преко на дунару златан сат. И он је имао око себе љубљену околину. И кад је та околина мислила, да је агонија већ прошла и наступила смрт, устумарала се нешто.

Кад се у суседној соби почеше да отварају орманови, онај шкрипут пробудио је из агоније епископа. Погледа му паде на дунар, хтео је да види колико је сати. Сата истина не беше на дунару, ал је ипак видео колико је сати.

И кад у оном часу уђе неко у собу, владика се усили те рече слабим гласом: „Зар већ сад? Зар тако рано? Та ја још писам умр'о.“

И да се Герман још једном пробудио из агоније, нема сумње, да би се и његов поглед задржао на дунару те би по свој придици и он рекао: „Зар већ тако рано.“

И да је те речи ко чуо, онда би се оне тумачиле тако, као да Герман жали, што умире тако рано.

* * *

Поп Стева Анђелић однео је из Карловаца и Дања сво вино. Но и без тог би знали, да је он велики — виновник.

* * *

Поп Стева је сву марву у Дању жигосао на свом имену. После толиког жигосања, неће остати ни он — нежигосан.

* * *

Не зна се тачно кад је Герман умр'о. Јер кад је Германов послужитељ хтео да гледа на сат, сата није било више на месту.

* * *

Герман је заиста показао великодушност. Та чак је и кошуље дао сиротињи.

* * *

Поп Стева је однео из Даља читаве сандуке сапуна. — Сумњамо да ће бити довољно да се — опере.

* * *

За Германом су нашли само три форинта у двору. Но остало је тамо још неколико „бугера,“ и те сигурно нису урачунали, пошто нису од бакра.

* * *

Герман је поклонио на задање карловачке гимназије: — натпис.

* * *

Боље да је на ту цељ дао довући ма само једна кола песка, но што нам овако сипа песак у очи.

* * *

„Српски Народ“ вели, да је Герман био у последњим годинама као Сатурн, који је јео своју рођену децу.

* * *

Тако вели, а у себи мисли: Био је у последње време као оно Хаџић-Светић; — јер да је могао, он би био прогутао „јоту.“

* * *

Највећа је иронија, што је суд држао за нужно, да у карловачком двору печати ормановс.

* * *

Онај жиг, с којим је поп Стева спе „паштетловао,“ сувише је велики, а да би још могли мали судски печати што сачувати.

\+

Енунцијације.

Само да сам ја нешто онда био у опозицији над је бан Мажуранић гонио Србе и сриство, — показао би већ ја њему. Али кад нисам могао онда, сад сам се диг'о да му се осветим.

Васа Ђурђевић

P. S. Молим, још нешто. Само ако падне бан Хедервари, видићете ви шта ћу ја о њему рећи.

Потуцања.

Треће по туцета.

XIII.

Између екстрема
Граница се губи.
Има који љубав мрзи
Има који мржњу љуби.

XIV.

Ракија и шећер
Порезом нас плаши.
Две порезе уједаред дају
Карапампулаши.

XV.

Најлакше се онда позна
Је л' ко велик ил' је мали,
Кад га когод куди, —
Или кад га хвали.

XVI.

Многи лажан дукат
Пословицу лажном чини,
Пословицу ону
О златној средини.

Јер има дуката —
Спољашност им златозарна,
А среда — бакарна.

XVII.

Ко од Бога помоћ има
Тај је има и од свеца,
Тај је има и од краља,
На чак и од кеца.

XVIII.

Знате ли шта ради
Мој комшија Мела
Кад га киша стигне,
А нема амбрела?

Он у крчму сврне
— За бога, да шта ће! —
Само што у крчми
Покисне још јаче.

Деда Љ.

„Треба ли народу политика.“

Тако се зове књижица, коју је новосадска власт затомила и пештански суд није нашао у њој никаква греха.

Сад би ваљало да се та књига распрода као алва, па би онда ниже власти од сада више полагале на светињу штампарског закона, него на ревност свога уображеног задатка, кад би видили да забранама својим не убијају слободну реч, него је тиме још већма шире.

Из наше торбице.

Муж. (Дошавши из крчме) Жено, данас сам добре воље. Хајде да се помиримо.

Жена. Што да се миримо, бог с тобом?! Та нисмо се ни свадили.

Муж. Јес', јес', имаш право! Е па хајде да се прво свадимо.

Јоја. Знаш ли шта је ново, драги пријатељу.

Моја. А шта?

Јоја. Ти знаш да сам ја увек пио само бело вино.

Моја. Знам.
Јоја. Ал ево месец дана како сам га оставио.
Моја. Ал од тог доба горопадно љуштиш шиљер.
Јоја. (Зачуђен) Од куд знаш.
Моја. Познајем ти по носу.

Господичић. Хајде да се окладимо, госпођице, да ћете ви још бити моја жена, макар да ме увек пецкате и исмевате.

Госпођица. Хахаха! Све ће бити, ал то никад неће.

Господичић. Па хајде да се опкладимо, ако смете.

Госпођица. Хахаха! Смем.

Господичић. Па дајте руку.

Госпођица. Ево руке.

Господичић. (Свечано) Примам руку вашу, — и ево пред сведоцима проглашујем, да смо заручени.

Госпођица. Е, враг вам баби, кад сте тако досетљив, онда заслужујете награду. Па кад ћемо држати сватове.

Љубавне шљокице.

I.

Ој девојко, браго материна,
Све се бринеш удати се нећеш
И моја се слутња тога боји: —
Зар не играт' у сватови твоји!

II.

Ветар дува, ал не дува јако,
Већ полако, готово никако;
Око беле Јањице се шуља,
Па јој шишке поп'р чела љуља.
Она мисли, — ал другима таји —
Мисли то су моји уздисаји.
Тако мисли млада луда Јања.
— Није мени још до уздисања.
Па и да би уздисати знао,
Ваљда не би, убила ме тама,
Уздисао за њеним шишкама.

III.

Девојчица плава
На срцу ми спава;
А ја чисто стрепим
Да се не пробуди,
Јер — за бога људи —
Не знам какве ј' људи.

IV.

Девојчица плава
На срцу ми спава.
Нек јој је на здравље!
— Ал могла би пући
И друго узглавље.

Шатријан.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(Увек отворена рубрика.)

Кад је Ленкин брат јуриста, о феријама дошао кући из Беча, много је приповедао о разним стварима, а највише о Wettrennen-у, како је то дивна забава.

Ленка. А сме ли, брато на тај Wettrennen свако да иде?

Брата. Сме.

Ленка. Па је си ли и ти био ветрењак?

(Волем ово да вам сам јавим, него да чујете од другог.) **Брата.**

* * *

Онномад за вечеру имали смо јагњећу главу. Ленка се загледала у мозак, па нешто премишља.

— Ја шта ти то премишљаш? запитам је ја.

Ленка. Је ли у човека мозак тако густ.

Ја. Јесте.

Ленка. Па како онда може врана да га попије?

(Молим, одговорите јој ви на то питање, јер ја нисам умео да јој одговорим.)

Брата.

* * *

Било је прекрасно вече, а ми са једног брежуљка посматрасмо залазак сунца. Отац ће рећи Ленки:

— Где Ленка! гледај тамо. Сад ће сунце да седне.

Ленка. А ди му је столица?

Брата.

* * *

Ленка. Је ли, отац, има ли и у Бечу новаца.

Отац. Хоћхој! Има у Бечу више новаца, него у целом Срему.

Ленка. Па за што онда шиљеш брати у Беч сваког првог сто форината? **Брата.**

Трунка истине.

Ка'но што је увек тешко било
Мале људе к истини привести,
Тако ј' исто увек лако било
Великане лажијом завести.

(Fl. Bl.)

Циганске досетке и лагарије.

Прибележио их Љ. Л—ћ.

II. КОЛО.

Први пут на мацку.

Некакав Цига још није био навикнут на музикање по туру, јер га је сад први пут дао солгабиров на мацку тиме угостити. Зато се горко дерао са мацка, а у један пут тужно повиче с њега:

— Тако ти Бога, милостиви благородни господине солгабирове, заповеди да затворе капију.

— Зашто? — запита солгабиров с чуђењем, не мо-

гући схватити у каквој свези стоји капија са Цигином чашћу на мацку.

— Та да ми не побегне душа кроз њу — одговори Цига.

Цигани не воле пилиће.

Био Цига у авлији неког господина, а кад је полазио одande, спази једно пиле, и сакриле га под огртач. Но опази га кувариде, истрчи пред њега, подигне огртач и показујући на пиле, горопадно се продере на њега:

— А шта је то?

— Молим понизно, уватио сам једну врану — одговори Цига.

— Није то врана, него је то пиле.

— Није богме, него баш права врана — одговори крадљивац.

— Откуд да је врана, кад је пиле?

— Баш за цело је пиле?

— Пиле — да!

— Е, па кад није врана, онда на част ти; Цигани не воле пилиће — и за тим гордо баци пиле испод огртача у авлију.

Млада чаша.

Даде неки господин Цигани једну малу чашу врло добра стара вина. Кад је Цига попио вино, запитаће га господин:

— Је ли да је добро ово моје старо вино?

— Старо вино је — одговори Цига — врло добро, само је чаша још здраво, здраво — млада.

Хтети, то је као и урадити.

Између осталих питања запитаће попа Цигана, који је дошао да се причести, још и то, да није можда крао.

— Писан крао, — одговори Цига — само сам хтео, и то баш од тебе, оче попо кукуруза.

— Кад си, сине, *хтео*, то је толико, као да си и учинио — опомене га поп, и рече му колико времена треба да пости и да се каје.

Цигании је био и суботама сеоски, па кад кроз неколико дана види попове коње главе окренуте према житу, а он их одмах похвата, отера их попу и искаше да плати штету за потрицу.

— Па кад сам велиш — рече му поп — да нису били у житу, што онда да платим?

— Али они су хтели да уђу у жито — одговори Цига лукаво — а хтети је толико, као да су се и напели од њега.

Јако тело Исусово.

Већ од више година није се неки Цига — римокатолик причестио, а није ни дечу своју водио на причешће. Побоји се да не буде тужен, а затим је дуго премишљао шта да ради. Пошто никако није сам могао да дође на какву спасоносну мисао увиди на послетку, да мора запитати каквог мудрог човека за савет. Камо ће и куда ће, неће скупи своју памоглан, па хајд' с њима кантору. Изјада му своју невољу, а за тим га запита: шта ће и како ће?

— На кад није ништа веће — одговори му кантор — ту ћемо ти лако помоћи.

— Бог ће те наградити, господин-канторе — рече мало умирени Цига — а и ја ћу ти вратити једном доброту, па ћу ти забадава направити и клинце за — мртвачки сандук, кад будеш умро.

— Ако ти је но ноћи, могу те и ја причестити — рече му кантор.

Цига с радошћу прима понуду.

Враголан кантор изиде из собе и од најљућег рена нареже више кришки у облику опће, приправив за мајстор Цигу мало подебље крипке. Дада се у мал не угуши од љутога рена, но које како га је претрућкао кроз једњак, а за тим ће сав у сузама од ренове љутине, рећи кантору:

— Молим те господине канторе, овим пуцорањима овде (показујући на дечу) немој дати тако велику парчад од овог јакот тела Исусовог, јер богме ће отегнути папке од њега.

Писмени Цига.

— Знаш ти врага, а не писати — рече неки врки свирач добре воље своме другу, који се с њиме надметао.

— А како не бих знао — кроз сред лакта ти глува изашла —, а да ко ли је оно однео велико писмо са три печата на пошту? Зар нисам ја, хај? — одговори овај са презирањем гледајући овог прног.

☛ Све дужнике наше, којима смо нарочите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

КЊИЖАРНИЦУ Л. ВРАШОВАНА У ВРШЦУ

позивамо да свој трогодишњи рачун исправна јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г. г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине па неће да плате или узму да растурају књиге, па никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поименце износимо, па нека српски свет види који су

то што филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоље, те у кореву затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	П. Марјановић, трг. Чуруг	хугље 14.45
2.	Јока Поповић „ Дољ	„ 6.87
3.	Јован Крајновић, учит. Бело брдо	„ 6.75
4.	Милан М. Предановић, Накрад	„ 4.95
5.	Ника Николић, парох Бајша	„ 4.60
6.	Живојин Предратовић учит. Баваниште	„ 15.—
7.	Гавра Радивојевић, бележник, Сокологај	„ 4.50
8.	Коста Змејановић, парох, Грк	„ 8.20
9.	Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војки.	„ 19.83
10.	Лука Иришки, бележник у Крчедину	„ 14.65
11.	Љубомир Т. Вуркн, учитељ у Пресаци	„ 6.25
12.	К. Ј. ПОПОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ	„ 12.12
13.	Милан Теодоровић, парох, Кобилє	„ 4.50
14.	Вујо Вирјевић, трговац, Бихаћ у Босни	„ 12.45
15.	Исидор Николић, свештеник Арад-Гај	„ 11.25
16.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци	„ 16.—
17.	Тодор Кољовић трговац у Мохолу	„ 18.70
18.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„ 6.70
19.	Дане Бањашки, Шикаре код Отоџаца	„ 7.50
20.	Ђорђе Јовановић, Бингула	„ 4.70
21.	Илија Марковић учитељ у Мошорину	„ 8.70
22.	Стеван Ристин у Срем. Ирваи	„ 8.70
23.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„ 17.47
24.	Ј. Е. Тиферану, у Оравици	„ 2.25
25.	Ристо Ј. Перотић, Мостар	„ 79.65
26.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„ 50.—
27.	Ј. Трнокуловић, негде у Босни	„ 21.30
28.	Јеси Бирра, трг. у Бешкеку	„ 4.06
29.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Гушчуку	„ 16.17
30.	С. Д. Николић, сада у Срему	„ 13.88
31.	Платон Солајић, парох у Катинци	„ 10.80
32.	Књижара Б. Шкита на Ријеци	„ 34.31
33.	Јулијана Плавшић, учитељица у Бараји	„ 6.—
34.	Св. Савковић, учитељ у Ора Цркви	„ 6.40
35.	Нико Радетић, трговац у Приједору	„ 20.50
36.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„ 17.14
37.	Љубомир Милић, трговац, Јасеново	„ 11.35
38.	Љубомир Тодосић, трговац, Мартинци	„ 14.59
39.	Спиро Будисављевић, Кореница	„ 19.14
40.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 19.20
41.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву	„ 8.70
42.	Н. К. Пудешић, Ст. Бановци	„ 8.70
43.	Јово Поповић, учитељ, Војвић	„ 8.90
44.	Паја Митровић, Ораховица	„ 7.30
45.	Стеван Урошевић, Шид	„ 8.70
46.	Петар Милошев, На Ријеци	„ 12.05
47.	Гавра Гршкић у Загребу	„ 39.74
48.	И. Хавершмих у Вршцу	„ 14.48
49.	Д. Кнежевић, Медина	„ 6.12
50.	Св. В. Милић, Ст. Градиште	„ 6.—
51.	Јанићије Поповић, проф. у Србији	„ 57.65
52.	К. Николић парох у Калачу	„ 35.—
53.	К. Поповић трг. у Сплитни	„ 71.70
54.	Васа Јовановић, општинск. Сеч.	„ 8.—
55.	М. Марјановић у Голубинци	„ 10.37

☞ Ко од горњих дужника и сад неби хтео да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе наложене, а доцније наложићемо уз ове још многе друге, са већим свотама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправа.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наруџбине ваља упућивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл БОТЕ СИНОВИ

9—10 звоноливци у Вршцу.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА У ВЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Вечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

21—36

У Новоме Саду 10. децембра 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јовин Јовановић; Издаје штампарија А. Најденића у Новом Саду. Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse. Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, шиље се штампарији А. Најденића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 нов. од реда.

Две-три речи

о нацрту новога устава за Србију.

„*Краљ се Милан ближи своме народу милом,*“
Таке вести туткају у уши нам шилом,
Оним истим шилом, они исти смели,
Који су нам често очи бости хтели.
Ал сад очи тремо,
С ухом даље гремо,
Питамо да л' смемо
То да верујемо?!

„*Краљ се Милан ближи своме народу драгом*“.
Тако пишу целом пера свога снагом.
„*Он народу пружа од слободе дара*“, —
(Ено му сведока — Николе каплара!).
„Милан, он је само у слободи вес'о“ —
(Стегу ирви, — за то ј' брачне везе стрес'о).
„*Па шта још'те шустн сумничари шшу?*
Нов ће устав да им дâ — (у позоришту).
„Тог устава нацрт већ је штампан цео“ —
(Само се још чеди по декоји део).
Ако томе краљу вероваш се неће“ —
(Онда да коме ће!?).

Поменуше нацрт. — Тачака је много; —
Ко би их на брзо све прозрети мог'о.
Али једна тачка истиче се сама
Баш као салама међ кобасицама.
„Ако кад год“, чујте, тако тачка гласи
„Ако кад год лија бумбара опраси,
Ил се слично што год у Европи роди,
Милановo ј' право, да Србију води, —
Викне ли он: „у рат!“ — па ма у сред мира,
Сва Србија мора то да респектира.
Викне ли он: у **мир**! — па ма ћорнут био,
Душанова крв се мора скунит' тио — —“

Ја ту тачку и сад гледим, гледим, гледим.
Хтео би да је штедим, да је не увредим;
Али она на ме тако очи бечи,
Да ја, мален' човек, морам нешто рећи:

Има, има таких држава, земаља,
Које упру очи у свог врлог краља;
У њему им вера — његова у њима —
— Е тако се што год и прима и штима.

Ал Милану краљу ја би друго рек'о.
Ја га питам: где је он то право стек'о?
— Аха, чујем, чујем грло недалеко:
„То је право Милан на Сливници стек'о.“

Стармалчић.

„De mortuis nihil nisi bene.“

Уважавајући стару пословицу ми би сад одговорили: „Е на bene!“ — и ништа више.

Али, ту пословицу употребљују противници наше аутономије тако јако, да им бенетању већ нема краја. А на ту бескрајност тек се морамо осврнути. „Српски Дневник“ утркује се са „Нашим Добом“, ко ће лоја(л)нију свећу да прижеже на гробу Германову, ко ће у ширу и дрљу оквир да утутка име и славу покојн"кову (јер се ширина тих оквира у Пешти на центиметре мери — а пештанске меродавнике није добро вређати). Но пештански „Лојд“ је ипак далеко одмакао од њих, — јер его ми на пример, а и сви прави Срби мислили смо да Герман треба да иде пред вечни суд онакав какав је, дакле без покрова, — али његов стари **покровитељ** „Лојд“ нашао је да је добро да му и **покров** отка, и то од чега, од мрежице целог Сриства, јер, по естетици „Лојдовој,“ то је „најлепши покров за мртвог патријарха **српског**.“

Даклем „Ллојд“ је адјустирао Германа за пут на онај свет; он му је огрнуо покров народне мржње, јер мисли да ће и богу мио бити онај, који се умео народу свом тако својски омразити. Но можда он мисли да је тако и мржњу нашу саранио. Ту смо га преварили. Јер ми нисмо мрзили, и не мрзимо Анђелића, него дела и неделa његова, и на њих ће падати све вика и вика мржња, догод их очима гледамо, — па ко хоће да сарани и мржњу нашу, боље би било да скине са лица земље и дубоко закопа све оно, што је Герман тако обилато расасуо.

Види се да су пештански Чивути читали старе српске привилегије, — али нису све добро запамтили. Сећају се да онде стоји: „Licеatque vobis“ etc, па мисле да је то њима речено, ма да им нико не смета кад свога оберрабинера бирају, — то им није доста, — него су сво већ нашли свога кандидата и за упражњену столицу патријаршије српске. Ми мислимо да се они бадава труде, — али опет кад узмемо ствар са друге стране, тешко је веровати да се бадава труде. јер кшефтелеси своје услуге никад ником бадава не пружају, höchstens на вересију — ал и то на сигурну меницу. Та за бога, кад је могао касапин Фегер за 8.000 фор. постати немеш, за што да се Чивути не мешају у ствари даљског спаљивања, који мало више доноси. —

На инак ми се надамо да ће се избор патријарха свршити vortrefflich, — а не трефорих.

Али сад, да нам ко не замери што тако много говоримо о Герману, ајде да видимо шта би се могло рећи о њима, који су иза њега остали а његови се звали.

Нема их много, па нам неће посао бити тежак.

О брату Германовом Стевану. О њему се може рећи нешто врло лепо. „Он више неће пуцати на народ.“ — Па зар то није лепо.

О Кушевићу. Он је први почео грдити Анђелића, споминући његово благо и његову неблагодарност.

О уреднику Нашег Доба. Не треба се ни мало чудити ако се тај верник од презљене радости завуче у своју кућу, па опет само једанпут на недељу поче излазити.

О поп Пашти. Он за то није дошао да целива свету десницу, јер су покојникове руке сад биле на прсима преврштене. А он тако не целива.

О Лемајићу. Он као да се није сувише ожалостио. Јер је таки после смрти Германове двапут скочио у (чину).

О неким берберима које је Герман патронизирао. Они ће се сад сигурно у Митровицу одселити, јер је тамо премештен сав сапун, који је иза Германа остао.

О Милану Грозном. Difficile est САТирам non scribere. Многи се чуде од куда у тако малог човека толико суза, кад је још за живота Германова исплакао пензију.

Како певају немачки Немци о својим царевима.

Wilchelm I. — das war der greise Kaiser.
Friedrich III. — das war der weise Kaiser.
Wilchelm II. — das ist der Reise-Kaiser. („H. L.“)

ПОДЛИСТАК.

Како ли су лепо наместили!

Написао Јосиф Хевеши.

(Свршетак.)

Већ кроз један минут сам закуцао сам на тегкиним вратима.

Несам ни чекао одговора, него одмах руним унутра.

Мислио сам да ћу затећи тетку са облогама на глави, где лежи на дивану и јауче од бола.

Пренарно сам се.

Она сећаше поред стола, а преко од ње Ленка, и ге чине се занимале! — картале се.

Ако се не варам, играле су пикета.

Моја појава врло их изненадила. Изгледале су некако чудновато, као да их је ко полно хладном водом. Та није шала — ући без пријаве.

— Извините молим, — почнем ја најсвечанијим гласом, али тетка, која је заједно са Ленком скочила од стола није ни допустила да настанем.

— Тиме, што сте ви — плане она на мене у потпуном смислу те речи —, тако без пријаве упали у нашу собу, тиме сад крунишете ова своја лепа дела, која су већ и нама дошла до ушију. У осталом не бранин, што се тако десило, бар ћу вам у очи казати, какво мишљење имам о вама, поштовани господичићу мој!

— Драга тетка, — почнем ја по ново, али једним тоном више, да ме не би опет као оно мало час „надгласала“ —, верујте ми, да сам горим у жељи да дознам, шта сам ја то могао учинити, што би отргло од мене вашу драгу љубав, и због чега сам и јуче и данас тако тужински дочекан у дому вашем. Да вас не волим толико, као што вас заиста волим и поштујем, да се не сећам свих оних срдачних дочека, кад год сам вам прече долазио, кажем вам заиста бих до сада већ био отишао од вас: али пошто сам тврдо уверен, да овде мора да постоји неко велико неспоразумљење, то сам, и макар ме у први мах и за нагртача сматрали, желео, да ма по коју цену изиђем пред вас, да ово неспоразумљење расчистим, и да вас замолим, да ме не осудите, пре него што ме испитате.

— Неспоразумљење! — насмеја се тетка подругљиво, док је Ленка за све време док сам ја говорио, оборене главе ћутала. — И сувише поуздане податке имам, а да бих могла поверовати, е је то неко неспоразумљење.

— Чак и податке имате!? Па имате ли бар о свему? — запитам ја.

— О свему да, — одговори тетка, све већма улазећи у такат, — јер ако хоћете да знате, ево ћу вам казати, ја вас цео ваш град познаје као човека, који воли да прави шкандале, а сада и ја сама увиђам, да је наш отац имао право кад се тужио на вас, да не можете, по-

Ћира. Знаш ли како се зове нов министар комуникације у Русији?

Спира. Не знам. Али ако ми кажеш знаћу.

Ћира. Зове се Паокер.

Спира. Хм! То баш није згодно име за министра, који долази. Обично се за министра који одлази каже: Пао нер.

Ћира. Јеси ли чуо да шах персијски Наср' Един сам себи још за живота свога диже споменик?

Спира. А хоће ли ту бити урезано, да је он тај споменик сам себи подигао.

Ћира. То јамачно неће бити урезано.

Спира. Е, то је лепо. Бар је остављено и потомству, да нешто на споменику његовом допуни.

Пуслице.

. Сад тек знамо за што је Бисмарк обријао браду. Надао се да ће постати почасни богослов. То се и догодило, али на срећу не у Карловцима, него у Гизеву.

. Русија се ваканула да подигне зајам од 50 милијона рубаља. На ту њену накану канула у Француској таки прин дан пет пута толико. Те капоне Бизмарк не воли, — макар да је богослов.

. Око зграде нар. позоришта у Београду, где ће се држати велика скупштина, плете се сад мрежа — телефонска. (Кад би се плела мрежа рибарска, ми би слутили да ће се уловити каква риба. Али кад се плете мрежа телефонска, можда ће се уловити какво теле).

. Кажу да на великој скупштини неће бити краљевих посланика. Молим, а да шта је „установотворни баталијон.“ Јер тога до сада при стварању устава нит је икад игде било, тешко ће га икад игде и бити.

. „Установотворни баталијон“? — то је само ради вечитог спомена, да је устав донешен под капларством Николе Христића.

. „Установотворни баталијон?“ — да то није притисак од горе? „Видело“ каже да није. — Притисак од доле за цело није; па овда да шта је. То је само притисак унапред.

. Добро је рекао владика Теофан: „*Да је било друкчије, било би друкчије.*“ — Томе имамо још само ово да додамо: „*кад буде друкчије, биће друкчије.*“

. У Бечу је један занатлија проиграо 5.000 ф. на „*малој лутрији.*“ — Срећа његова што се то

ред свих лепих прихода својих, да изнајмите на крај, него још непрестано ишћете од њега новаца.

— Ова последња оптужба – што јесте јесте — није баш лажна, мислио сам ја у себи. Али још није дошла како ми се чини, она главна на среду, а ја бих ту волео да чујем; ту ће када бан лежати зец.

— Ја човек од шкандала!? А какве сам шкандале ја чинио? Ко може шта рећи за мене?

— О, молим, знамо ми све; бадава се препемижете.

— Али за ime Бога, тетка, реците ми већ да и ја дознам то.

— Добро дакле, — рече она с неком победном позадовољњу; — рећи ћу ти, поштовани господине сестрићу: ко се оно недавно тукао на улици на очиглед стотини гледалаца, да се на пословету и жандари морали умешати. Ко ли је оно у сред дана трчао за неком непознатом женском, и на обесне опкладе, полубично је пред толиким светом? На ко ли је онда водио после ту женску у више трговина и накуповао јој назад ствари, само да би добио од ње опроштај за ону шкандалозну увреду? И рећите ми, поштовани господичићу, ко оно даје доносити у свој стан најскупља вина? Ха? Молим сад одговора.

Одговор беше гласно смејање од моје стране, што је довело тетку у забуну, и она са неким чудним изразом на лицу нетрепимице гледаше у мене, као да би што пре да извуче из мене одговор.

— Одмах сам знао да ће тако што бити — рекох ја, кад сам мало дошао себи од смејања. – Пре свега једно питање, драга тетка: од кога знате ви све ово?

— Но, дакле не ћу да тајим — рече она, а видело се, да моја мирноћа није остала без утицаја на њу, — чула сам од твога пријатеља Станића, који је пре неки дан био код нас и све нам искрено приповедио.

— Од мога пријатеља, — рекох са подсмехом —, а то вам зар није приповедио, како сам убио једног богатог банкара.

— Иди, не говори којекакве будалаштине — рече тетка, већ са свим заборавив, да ме је мало час частовала са ни.

— Е, драга тетка, кад је то све, онда не само и на даље задржите у љубави и доброј вољи; јер будите уверени, још сам заслужан тога. Но да не би изгледало, е само тако олако хоћу да се изучем испод оних оптужба, ево вам на свако питање одговора... Јесте, ја сам пре неки дан ударио по лицу једног — крадљивца, који је баш почео да тарака по моме шпагу, и за тим сам га предао жандару; јесте, ја сам у по дана трчао улицом за — мојом сестром, која је баш тога дана дошла нам у госте, и ја сам је тада први пут видео, из далека познао, стигао је, полубично се два три пута са њоме и за тим смо ишли у више трговина, где је она куповала разне ствари, што су јој биле потребне; јесте, ја сам тај, који дајем доносити све најскупља вина, и за тим их пошљем оцу, који је у последње време нешто болестан.

зове мала лутрија, — иначе би проиграо још коју пљаду (т. ј. да је имао).

⁂. Кад је Аћелић умр'о, његов је сат још ишао. Сад већ и он стоји. Али не стоји у цену Милана грозног, — него под печатом надлежности.

☞. „Пакрачки декрет“ може кадгод многе људе да обрадује. Ето на пример: цео се илочки срез обрадовао, што је Богуновић добио декрет да иде у Пакрац. (Само не знамо да ли ће и Пакрачани скакати од радости на глас богуновства тог).

∞. Ми давно опажамо да се око наших државних и званичних каса ухватило коло разбојника. Неки нас терају у лаж, велећи: „какво коло?! — нема кола без кокана!“ — Ал ево сад је и Кокан ту.

✂. Ова је зима заиста блага. Али вара се ко мисли да само у Шиду цвета шипоњажа.

□ У Пешти је, кажу, сада ужасно рђава пијаћа вода. Није ни чудо. Јер у Пешти пере Германова недеља. И те лажније не просипају на њубре, него се разлива кроз канале разних новина.

δ. Од нове године курзираће нове банке. На њима ће као и до сада писати само: „Egy forint“ и „Ein Gulden.“ Али зато ће их порезна звања примати и на српских руку.

При овим последњим речима већ сам био у тетчину паруčују, која ме је најсвесрдније загрлила и у чело пољубила.

У том истом трепутку отворила се и врата од суседне собе, и на њих уђоше тетак и Емил.

Сви ме редом грлише.

— А зар ви, течо, нисте код жетелаца?

— Несам, да богме да несам. Све смо слушали из суседне собе, и заиста се радујем, што си тако лепо доказао, да си лажно био окаљан. У осталом ја и тако несам веровао у те гласове.

На послетку сам приступио Ленчици, која ми је тако раширила руке у сестрински загрљај. Но зашто сам мало.

— Дакле и ти си зар веровала, да сам починио толика зла?

— Не, она никако није — умеша се тетка — већ те је баш једино она бранила, и свима нам је непрестано говорила, да су то најподлије клевете и лажи, што нам је твој „пријатељ“ наговорио о теби.

Кад сам то чуо, братски сам је загрлио и искрено сам се пољубио са њоме.

— Хвала, сестро!

С мађарског: **Љуб. Лотић.**

=. Не зна се колико ће трајати до избора новог патријарха, али два месеца је најмање потребно, да се изабере нова скупштина, и да се стара столица испрати и дезинфицира.

+. Што јесте, јесте. Признати се мора да се Аћелић у последње време почео морално поправљати. Јер у првом тестаменту његовом стоји, да своју библиотеку поклања карл. гимназији. А у другом те стаменту призваје, да то није његова библиотека, и да је не оставља што му се тако мили, већ зато, што је тако наредио пок. Шероглић.

A. Даклем знате ли шта су показали последњи избори у Србији? — Показали су да у народу напредњака нема. И то је једино незнање, којим би се искуство увиђавна краља могло обогатити (т. ј. ако се није увиђао његову увиђавност).

Ђука. Чивуцке новине најрадије доказују, да ми Мађарима не желимо добра. А то је лаж.

Шука. Тако ми бога, то је лаж.

Ђука. Ми од срца желимо, да Мађарима падне секира у мед, — и то тако дубоко, да је ни Тиса не могне домаћити, кад му се прокте да подесца стабло нашег народног права.

„Парламентер.“

„Парламентер“ је једини полит. лист у Бечу којем је главна цел да заступа словенске интересе, — па кад је једини, има права да нас кадгод и наједи. И опомад, у своме 51. броју послужио је нас Србе са врло једнистевним саветом, измаслившим барут, којим би ми могли сачувати своју аутономију и право на избор патријара. „Парламентер“ вели да није то главно, ко ће и какав ће бити патријар, већ је главно да се сачува право избора. Даклем шта треба да радимо. Треба да распитамо, која је та личност, коју би нам влада потврдила — то је почетак избора, а свршетак би био тај: да ту личност једногласно наберемо. Па ако нам та личност буде крхала врат, ми да се смејемо као неки победиоци, јер смо спасли право на избор.

„Парламентер“ можда не зна да ми таке савете већ одавно добијамо четир за грош. И то из врло солидних дућана, почевши од Пешт. „Лојда“, па све до Турског народа. Разлика је само у томе, што ти кнефемани кад нам таке савете одмерају увек даду и мало проније пређе (проније уз тај еспап врло доликује), а наиван „Парламентер“ пружа нам ту исту робу са цубаком пријатељске обзиљности.

Даклем, драги „Парламентеру“, ако нам и од

сада будеш што саветовао, нека испипекулирам што мудрије и достојанственије, иначе боље ће бити и по тебе и по нас, да о нашим стварима ћутиш као заливен.

Nichts für Ungut

Стармали.

Потуцања.

Четврто по туцета.

XIX.

Самоћа је света;
Али знате л' коме?
Ко се уме племенито
Позабавит' њоме.

XX.

Речено је давно веће:
„Свако ј' ковач своје среће“.
Али кад је једном скујеш,
Ваља стати, —
Не куј даље, не куј даље,
Јер је можеш расковати.

XXI.

Зло је када здрава нога
Од зла страда:
Кад се у њу отуд, одуд,
Три забада.
Ал и од тог још је горе
— Јест', тако ми бога —
Кад је пуно забадача
— Али нема здравих нога.

XXII.

Пијанац мисли једно.
Крчмар мисли друго;
Ал разномишлиџа
Не траје ни дуго.

XXIII.

Сиротиња помиње
„Наше богаташе“,
Ал ипак је далеко
Од „коха“ до каше.

XXIV.

За паора кажу
Има *десет* ножа.
Ал порезно звање
Има *десет* ножа.

Деда Љоша.

Захваљујемо и молимо у име сиротиње.

Захваљујемо дворској управи удове архидијецезе, што је последњу вољу Германову тако човечанска и благодетно превачила, те прилепчивим отровом заражене кошуље није међу сиротињу поделила. Јер ма да је голој и гладној сиротињи сваки дарак добро дошао, ипак јој је јектика излишна.

Само још једно молимо: да се те кошуље спаде. Јер ако се Чивутима прозаду, — онда може још горе испасти по сиротињу, т. ј. у место јектику да на поклон добије, може је још у незнању своме и куповати.

Стармали.

Љубавне шљокице.

V.

Нешто ћу да призвам,
Удовице стара.
У очима твојим
Има пуно жара, —
Камо среће да отако гори
И моја цигара,
Коју плаћам у трафици
Комад по шест пара.

VI.

Ти ме питаш зашто самац
Шећем гором,
Зашто више непролазим
Вашим шором?

На то ће ти одговорит'
Глас мој тужан:
У ваш шор се доселио
Кројач —
Ком сам много дужан.

VII.

Медени колачи
Нису тако скупи;
Би л', душице, да ти браца
Срце једно купи?

Па ако га примиш
Пун ћу бити среће,
И кад га загризеш
— Болети ме неће.

VIII.

Јеси лепа, то признајем
И опрезно срце моје.
Па каква су твоја уста,
На какве су очи твоје!
На твој миг би човек срн'о
У поворе адске тмуше;
Али мени једно смета
— Ја не волим памигуше.

Шатријан.

Из ваздуха.

У бечким новинама читамо овај телеграм:

Belgrad. Die von den Blättern colportirte Nachricht, dass der Kronprinz seine Mutter in Bukarest besuchen wird, ist völlig aus der **Luft gegriffen.**

(А то значи српски: *Вест, да ће престолона-*

следник своју матер походити у Букурешту, косве је **из ваздуха** *извабена*).

Ако је истина, да је та вест извађена из српског ваздуха, то је знак да у Србији још има здравља и чистија ваздуха, него што је срце извесних родитеља.

Из „Бачванина.“

Сомборски „Бачванин“ (бр. 47) укорава нашу „слободну штампу“ (т. ј. новине) због тона, којим још једнако говоре о Анђелићу.

Разлози: 1. *Јер то вређа достојанство штампе.* — 2. *Што ми нисмо у овој земљи сами и нису око нас сами наши пријатељи.* — 3. *Што је Гермаи био српски патријарх.*

Таки иза тога, у томе истом чланку, позива се „Бачванин“ на Германа да „ова наша аутономија није за нас“, и вели да смо т. ми „сами доказали“, и да „саборски одбор ради унаточ закону, суди силом и из прокоса.“

Разлози: 1. Такав говор не вређа достојанство штампе. 2., Ми смо у овој земљи сами и око нас су сами наши пријатељи. То није српска аутономија и није одбор српскога сабора.

Обећање.

Да се више женит' неће,
Обећ'о је већ. —
(Многе секе волеле би
Да одржи реч).

— ц —

Питање и одговори.

За што се у наше браће Хрвата не одржава дуго ни један сатиричан лист?

= За то што преузв. бан уме боље сатирати, — али не оне што треба, него слободну штампу и самосвојну Хрватску.

За што се негда говорило да је Босна „поносна?“

= Јер је онда није могло свако чипуче цивилизаторски зврцати по носу.

За што је Анђелић оставио по милиона своме брату?

= На то има два одговора. Или је за то, што није могао ни по паре понети на онај свет. Или за то, што су њени измислили, да је при скончању своме молио бога да благослови народ српски. — А благослов божји више вреди но све таште благо овога света.

Кад се ја оженим — —

К д се ја оженим
— А то је бар лако —
Е онда ће у мом дому
Бити ев' овако:

Жена ће ми служит'
И пиво и пиво.
Жена ће ми варит'
Пасуљ и сочиво.

Жена ће ми куват'
Чорбе и пилаве.
Жена ће ми сладит'
Шољу црне каве.

Њени мали прстићи
Умеће и знаће
Месити ми пите
Баглаве, колаче.

Она ће ми сарму
Завијати сама;
Пржиће ми пилиће
Својим ручицама.

Она ће ми правит'
Рибље аспикате,
И сосове фине,
И разне салате.

Само једно не треба
Да ми ради жена:
Никада је молит' нећу
Да ми — натре рена.

Бимбаша.

Цитати са додатцима.

„*Ето ти блаже!*“ — рекао један супруг, кад је први пут опазио да му се жена *бели*.

„*Бе аферим, од Добруја Мујо, и ми коња за трку имамо!*“ — Тим би се речима могла почети адреса велике скупштине у Србији. (т. ј. ако се скупштинари не сете каквом бољем почетку).

„*Многајаета!*“ — Тако пева моја стара кума, кад храни своје кокошке.

„*Без старца нема ударца*“,* — (кажу да је то девиза Чичи-Николе Христића, који је дочекао да се под његовим штапом засниива слободнији устав).

„*Ништа лепше од слободе!*“ — Певају Чивути у Босни, кад виде да сиеду сваке године бар по једанпут банкротирати.

„*Докле ћемо, побратиме, бит' у окови?*“ — Питају слободни Срби Стеву Влад. Каћанског (а он, патник, не може ништа да им одговори).

Изјава.

На „Учтиву молбу Чика Кузману“, што је била штампана у 29. бр. „Стармалог“ имам да изјавим ово: Ја сам без одобрења срп. дил. позор. дружине, објавио, да ће се једна (а не две претставе, као што то нели писац „учтиве молбе“) претстава држати у корист виловчана. На представи је пало 58 фор. и кад су одбијени трошкови, остало је чистих 38 фор. (а не 70—80, као што се у „учтивој молби“ вели). Ја сам те новце хтео одмах да пошљем виловачкој општини за њене потоњење, али ми неки чланови дружине то недозволише, него ме шта више тако жестоко нападоше, да сам ја новац на сто бацио и отишао. Новац је за тим употребљен за исплату дуга за даске, платно и др., јер нас бина са патосањем сале, доиста огромна трошка стаје. Друштво је дакле за то, да се најпре исплате дугови, на онда да се чине милостиње. — Но што је главно, ја нисам крив, што виловачки потоњењци не дођоше до својих „милодара.“ Ја сам шта више и јаван предлог у „Застави“ учинио у једном допису „Из Шајкашке“, да се не дели само Кикиндањима, него и др. невољницима, а нарочито пострадалим виловчанима, на сам од своје стране приложио 1 фор. јер ми моја учитељска сиротиња не допушташе да више приложим.

На примедбу слатчеву под звездицом, имам да приметим, да сам и опет — као неки управитељ дружине — без одобрења дружине послао г Тони Хаџићу 20 фор. као прилог дружине, за „задање срп. нар. позоришта у Новом Саду“ с обећањем, да ћу на тај смер слати од сваке претставе толику суму. Но кад се доцније повела препирка по нашој журналистици, да ли да се зида или не зида позориште; кад је овд. позор. дружина дознала, да се зграда не сме звати срп. народно позориште, није ми допустило, да и једне паре више на тај смер пошљем. И ту дакле нисам ја крив. — Што сам пак, одушевљен, у први мах успехом овд. позор. дружине, без одобрења исте, објавио да ће се држати претстава у корист пострадали виловчана, и што сам обећао — и опет без одобрења дружине — на задање нар. позоришта од сваке претставе 20 фор. — за то тек нисам заслужио, да не јавно сумњиче да ја друштвени новац на своје сврхе палда употребљујем, — док — као што и напред рекох — појединче ово, мене стаје и велика трудa, једа — а и трошка из сопственог мог и онако сиромашног учитељског џепа.

Молећи вас и т. д.

Ковиљ 10. нов. 1888.

Са поштовањем

Кузман Миловановић

учитељ.

Добили смо још једну Изјаву, и то од г. Јеврема Миковића учитеља у Сентомашу. Изјава је та сувише опширна а да би је могли у нашем малом листу целу штампати, за то вадимо и штампамо на ње само што је главно. Г. Ј. Миковић вели, да он није тужио лист „Браник“ него Браниковог дописника из Сентомаша, „који је много пута потрзао по „Бр.“ туђе поштење и играо се њиме као деца лоптом,“ па је и његову част увредио.

Г. Миковић разлаже за што га је тужио и вели да ће пред судом доказати лажност увредљивих тврдња тога дописника.

Уредништво „Стармалог.“

Исправак. У 32. броју овога листа, под песном „Невери“ случајно је изостала белешка, да је та песма превод са мађарског. Ово сада исправљамо по молби самога г. преводиоца.

Све дужнике наше, којима смо нарочите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер немо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгрижају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАЧЕСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Књижарско-издавалачка филоксера

зовемо оне дужнике, који читају новине на неће да плате или узму да растурају књиге, на никад ни књига, ни новаца. Много пута смо их писмено позивали да плате што су дужни. Сад их ево јавно поменуте износимо, да нека српски свет види који су то ти филоксерски исисавају књижарско-издавалачко чокоље, те у корењу затиру ову радњу у нас. Ево њихова славна имена:

		ф. н.
1.	Н. Марјановић, трг. Чуруг	дугује 14.45
2.	Вука Поповић „ Дал	„ 6.07
3.	Јован Крајишник, учит. Бело брдо	„ 6.75
4.	Милан М. Продановић, Пакрац	„ 4.85
5.	Ника Николић, парох Бајша	„ 4.80
6.	Живојин Предратовић учит. Баваниште	„ 15.—
7.	Гавра Радмиловић, бележник, Соколовац	„ 4.50
8.	Коста Змејановић, парох Грк	„ 8.20
9.	Љуб. Николајевић трг. из Руме, сада у Војки	„ 19.83
10.	Лука Иришкић, бележник у Крчедину	„ 14.45
11.	Љубомир Ч. Вуркић, учитељ у Церовцу	„ 6.25
12.	Н. Д. ЈАНКОВИЋ, ТРГОВАЦ У АДИ	„ 12.12
13.	Милан Теодоровић, парох. Кобац	„ 4.50
14.	Вујо Вирјенић, трговац, Бихаћ у Босни	„ 12.45
15.	Исидор Николић, епештански Арад-Гај	„ 11.25
16.	Атанасије А. Николић парох у Шашинци	„ 16.—
17.	Тодор Ковиновић трговац у Мохову	„ 18.70
18.	Коста Михајловић, трговац у Жабљу	„ 6.70
19.	Даке Бањанин, Шкире код Оточца	„ 7.50
20.	Ђорђе Јовановић, Бингула	„ 4.70
21.	Илија Марковић учитељ у Мошорину	„ 8.70
22.	Стеван Ристић у Срп. Црњи	„ 8.70
23.	*Buchhandlung J. Reich Karlstadt*	„ 17.47
24.	Ј. Е. Тијерану, у Орашници	„ 2.25
25.	Ристе Ј. Перетић, Мостар	„ 79.65
26.	Младен Ђорђевић, књижар у Београду	„ 50.—
27.	Ј. Трифуновић, негде у Босни	„ 21.30
28.	Леон Кирра, трг. у Босанци	„ 4.66
29.	Аксентије Ј. Аксентијевић, сада у Рушчуку	„ 16.17
30.	С. Д. Ивковић, сада у Срему	„ 13.88
31.	Платон Селаквић, парох у Катинци	„ 10.80
32.	Књижара В. Шкита на Ријеци	„ 34.31
33.	Јулијана Плашнић, учитељица у Баранји	„ 6 —
34.	Св. Савковић, учитељ у Срп. Црњи	„ 6.40
35.	Нино Радетић, трговац у Приједору	„ 20.50
36.	Љуб. Дмитрић, учитељ негде у Босни	„ 17.16
37.	Љубомир Милин, трговац, Јасеново	„ 11.35
38.	Љубомир Тодосић, трговац, Мартинска	„ 14.50
39.	Спиро Будисављевић, Керменица	„ 20 14
40.	Милош Белеслијин, учитељ у В. Кикинди	„ 19.20
41.	Душан Петровић, учитељ у Врањеву	„ 8.70
42.	И. К. Пудешић, Ст. Бановци	„ 8.70
43.	Јово Поповић, учитељ, Војнић	„ 8.90
44.	Ђаја Митровић, Орахозица	„ 7.30
45.	Стеван Урошевић, Шид	„ 8.70
46.	Петар Малошев, На Ријеци	„ 12.65
47.	Гавра Грикшут у Загребу	„ 39.74
48.	И. Хамершмих у Вршцу	„ 14 48
49.	Д. Кнежевић, Медина	„ 6.12
50.	Св. В. Милић, Ст. Градиште	„ 6.—
51.	Јанићије Поповић, проф. у Србији	„ 37.63
52.	К. Николић парох у Кољеву	„ 35.—
53.	К. Поповић трг. у Сплитни	„ 71 70
54.	Васа Јовановић, општинал. Сеч.	„ 8.—
55.	М. Марјановић у Голубинци	„ 10 37

Ко од горњих дужника и сад неби хтео

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

да свој дуг подмири, тога ћемо тужити суду. За сада износимо на јавност само горе изложене, а доцније изложићемо уз ове **још многе друге**, са њеним сводама, ако се међутим не пожуре те сваки свој дуг исправи.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

Нове књиге.

Позоришна библиотека. Под овим насловом издаје накладна штампарија у Вел. Кикинди збирку краћих позоришних игара, и до сада је изишло 6 свезака. Цена је свакој свесци 20 новчића. Те свеске доносе овај садржај:

Свеска 1. Клин Клином. Лакрција у једном чину. Написао Кишфалуди К. С мађар. превео Милан Петровић.

Свеска 2. Љубоморна жена. Шаљива игра у 2 чина. Написао А. Коцебу. Превео Иван Мартиновић.

Свеска 3. Заборављен штит од кише. Шала о певању и играњем у 1 чину. Написао Арнолд Шредер. Превео Милан Петровић.

Свеска 4. За чашицу. . . Слика из обичног живота у 1 чину. Написао Б. Р. Шиглевъ С руског превео Милан Петровић.

Свеска 5. Страх од радости. Позоришна игра у једном чину. Написала госпођа Емилија Жирарденова. С немачке прераде Хајнриха Лаубе превео М. Петровић.

Свеска 6. Лежов и лежић. Лакрција у једном чину. Написао Арнолд Шредер. Превео Милан Петровић.

Венеција. Успомене с пута у Италију. Написао Марко Цар. У Задру. Печатња И. Водичке 1888. Цена 50 н.

Дечије забаве. I. II. III и IV свесчица. Издање књижаре Милив. Караклашевића у Сомбору. Цена свакој свесчици 4 и или 10 пара дин.

Пут на Синај. Написао: Хаџи Сава Косановић, бивши Д. б. митрополит. Издање „Добро-босанског источника“. 1888. Цена?

Свеска XI. Година I.

НОВИ ВАСПИТАЧ

ОРГАН ЗА НЕДАГОШКУ КЊИЖЕВНОСТ

уређује и издаје

Мита Нешковић.

САДРЖИНА: О народном образовању. — Утицај хигијене на школску дисциплину. — Из педагошког света. — Набарци. — Грађа за историју школарства. — Књижевни преглед Новог Васпитача.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ КЊИГА:

КЊИЖЕВНА ЗРНЦА

од

ЈАШЕ ТОМИЋА

(одштампано из разних листова.)

КЊИГА ПРВА.

ИЗ ЗАТОЧЕНИЧКОГ СВЕТА.

Садржај је овај: Из мога познанства. I. Стари попов П. Како постају од коњошара разбојници? III. Украо девојку. — Милетић и Напчић у затвору. — Робијашке школе. — Робијашке радионице. — Јер боље слободном човеку на заточенику? — Робијашка црква и моја придика.

Књига је штампана у штампарији др. Свет. Милетић-а; износи 5 штампаних табака на финој хартији. (80 страна) а цена јој је 20 новч. Препродавци добијају уобичајени рабат.

Поручбине се шиљу на администрацију „Заставе“.

Књига се може добити и у свима књижарама.

ОГЛАСИ.

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђа пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

ЂОРЂА пл БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

10—10

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

22—36

У Новоме Саду 20. децембр̧а 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Зиај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације њихе се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Предбожићна.

Падни снеже, падни снеже, —
Без тебе је празна зима;
Падни снеже, барем сада
О божићним празницима.

Покри сваку црну пегу,
Застри сваку нашу брљу,
Сузби крила врапац' нашим,
Успут стреси коју крљу.

Падни снеже, падни снеже
По градови и по сели;
Нек се нашем сузном оку,
Нек се божић барем бели.

Падни снеже, падни снеже
И завеј нам странпутице;
Падни снеже, нек занеме
Телеграфске ситне жице.

Да нам божић не осучи
Какав одзив пуван јада
Из средишта српског нада
Из српскога Београда.

Падни снеже, падни снеже,
Па расклади пламен жести,
Пламен, који није нико
Ни из ума, ни из свести.

Падај снеже, два три дана,
И застри нам трулеж цео, —
Нека нашем искушењу,
Нек бар божић буде бео.

Ох божић је празник мира.
Падај снеже, падај с неба, —
Сад нек нам се барем чини
Као да смо — какви треба.

Ст.

Из писама једног расејаног.

IV.

Ја сам, чини ми се, у „Нашем Добу“ написао уводни чланак, у коме сам, ако се не варам (ил ако друге не варам) од прилике ово казо: Кад је оно умр'о митрополит Исајије Ђаковић, онда је владика Стојковић постао архимандритом. Но како је темишварски сабор од г. 1790. изабрао Маширевића за митрополита, то је Стева Павловић написао чланак у „Српском Колу.“ у којем је доказивао, да у смислу декларације не сме бити изабран за митрополита, који се још није родио, на што му је Милан Грозни у „Србобрану“ одговорио и доказао, да је то повреда автономије, кад се бира ко други, а не Герман Анђелић. Овај мој чланак звекнуо је тако као да је ишо са какве високе крушке (на теме) и учинио је велику сензацију код свију сродних брата, који из искуства знају какво је то блаженство кад се падне са крушке.

Најновији појав у српској књижевности то је резултат скупштинских избора у Србији, где од преко 600 посланика влада напредњачка није добила ни једнога, чега се отвањила, прво за то, што је грожђе кисело, и друго за то, што гада неће чварака. Из свега тога јасно се види како „Виделовца“ имају корена у народу, који живи у централној Африци, те кад би крокодили и носорози бирали посланике, нема сумње да би били изабрана све сами капларски штапови од бамбуса. Иначе смо сви здрави, само у-

правитељ канцеларије у угарском министарству трговине Кокан пати он затвора, те је с тога ушао и затворио се уВертхајмону касу, у којој су пре њега биле 42.000 фор. те се сада дописује оданде са неким књиговођама и директорима илочке, инђијске, сегединске, кулске и т. д. штетионице и сви скупа декламују песму: „Куд се деде Немањино благо?“ Добро би било да се у Америци оснује завод за потпомагање и осигурање пребеглих Европејаца, који почешће дотрче у Америку, управо ређи докасају, јер они не трче с галопом, него с касом.

У Модошу је калуђер хтео да удави учитељеву жену. То је заиста редак пример љубави једног духовника према своме духовноме чеду; воли га да га удави! Него је канда већ дошло до пропасти света, до Содоме и Гоморе, та и тај Модош кад читам по моме обичају унатрашке, а оно изиђе Шодом, дакле Содом!

Чујем да је дошло у моду спајање листова. „Јавор“ се спојио са „Стражиловом.“ Само не знам како ће се звати тај претопљени лист. Најбоље би било спојити им досадање име, полутину и полутину. „Ја—вор“ и „Стражи—лово“ било би онда или „Страживор“ но може бити да ће боље пасовати оне друге две половине „Ја-лово,“ а подужене ће и бити „јалово,“ ако публика српска остане себи конзеквентна у досадањем свом немару.

Сад сам тако расејан, да сам заборавио шта сам оно још хтео овде да натрукујем, па да слагачи у штампарији препишу за „Стармали.“

Ваш (како се оно зовем?)

Расејановић с. р.

Ђука. Ја не знам што људи тако хвале тај гас, те ето га и Новосађани увеђоше.

Шука. На зар то није добро осветљење?

Ђука. Богме су улице много боље осветљене онда, кад тај гас не гори, него кад су лампе запаљене.

Шука. Како можеш то рећи!

Ђука. Па ето н. пр. данју, кад лампе не гору, много се боље види, него ноћу, кад су лампе запаљене!

Ђука. Вили ти мени знао казати, Шуко, шта човеку прво упада у очи кад уђе у новосадску српску читаоницу?

Шука. Прво му упада у очи онај густ дим од дувана.

Пуслице.

△. Из Турина јављају брзојав, да је онде преминуо принц Евген Савојски.

Чудновато је, да је Евген Савојски опет (као и пре) умро баш после — кардовачког мира.

⊙. Ако је истина да „мајсторија коже пасе“ онда благо си га козама кр. Милана. Али опет, ако је истина, да „њуња донде иде на студенац док се не разбије“ — е онда је алтера коза.

ПОДЛИСТАК.

Бадње вече.

(Приповетка.)

Сунце се спремало да зађе. Покушало је још да озлати врхунац снегом покривене куле у вароши Н. ал тај посао данас му нешто није ишао од руке, па се махну и западе за облак. Неколико звезда провириваху кроз своје прозоре, ал магла што се дизала од оближњих планина, сметала им јасним погледу, за то звезде затворише прозоре и одоше да спавају. Али ове вечери баш није ни потребе било сијукању звездица, то је сад било излишно јер још за један сат пак ће побожни људи запалити тисуће и тисуће свећица, које ће да зазраче кроз хладну децембарску ноћ. Та ово је бадње вече, ово је оно божићствено вече, кад невидљиви анђели лете свуде по хришћанском свету, носећи на крили радост и мир. — ти анђели пролетају већ и кроз узане улице старе вароши Н.

Близину анђела само осећамо, ал људе по улицама видимо, — све се то ужурбало. Сваки носи нешто под пазухом, чиме ће за који час да обрадује своју и малише своје. Свако се жури кући. Улице се већ осамљују, врата се на дућанима затварају, а прозори постају све светлији. Овде онде чујеш већ из поneке куће весео усклик обрадоване деце.

Један висок човек иде још улицом. Он се не жури. На глави му шешир са широким ободом, а огрнут је другим плаштом. Он уђе у једну повелику кућу, у једну двокатницу. Кад се попео на први спрат, отвори врата, на којима је било написано једно име и презиме а испод тога „академични сликар,“ у предсобљу запали свећу и с њоме уђе у лепу велику собу. Велики мачак подиже се са столице, на којој је лежао поред топле пећи, маукну полугласно према господину човеку, који је у собу ушао. Истом учтивошћу поздрави и пудлицу, која је са тим господином дошла, на онда опет леже да почива. Пудлица и мачак познају се већ од више година и живели су не као што обично жиле пас и мачак, већ су се слагали као два ваљана друга, који су заједно у школу ишли.

Господин човек, кога смо ево у собу му доратили и ајде да га назовемо Самком, он скиде шешир са главе и плашт са леђа па приступа ка прозору. Гледао је како се светле прозори у кућа преко пута му. Ту се баш познаје да је бадње вече; на једи је горело пуно танких свећица, а на белим завесама видели су се живахни покрети малих и великих сенка, сенка радосне, сретне и задовољне чељади. Дуго је Самко гледао у те прозоре, па им онда окрену леђа, превуче длаком преко свог чела и прошапута „Ја сам сам.“

Пудлица као да хтеде да га утеша у лаж, приближи му се и дирну му руку својом хладном њушком, — ал Самко је и не погледа. „Ја сам сам,“ рече поново. И онда седе у наслоњачу преданши се мислима својим.

△. Код кр. Милана је сад пала књига (т. ј. управо пала престолна беседа) на два слова, — на „ук“ и на „аз“. — Ми смо тај ребус решили и значи: УКАЗ. Милан је почео ревизију устава са великим (х)уком, — а свршује га са „аз,“ (т. ј. Ја.) — ко се томе није над'о, тај се даје варат' радо.

✠. Све се говорило да је расцелу либерала и радикала крив Радивој Милојковић. Али сада, ако је он то смрћу својом хтео да поправи, онда му и ми признајемо, да је заиста свој живот најрадикалнијим либерализмом завршио.

☙. Није то давно било, кад је кр. Милан почастио скупштинаре са „хладним бруштуком“ сад је друкчије, сад их части топлим вареником. (Тако је то на божић, — а како ће бити на ускрс!)

□. Даклем не иште се више ни мање него да вел. скупштина предложени устав без икакве измене прими. — Ал скупштина ће сада показати, је ли заиста тако примитивна, као што краљ о њој мисли.

§. За што ли се, боже, баш Пера Тодоровић тако живо заузима за смртну казну?! — Хе, он можда овако мисли: Да ме је стигла, као што ме је већ за јаку ухватила била, ја би платно главом — ал не би дошао до ове срамоте.

⁂. Ко је у Београду полупао прозоре на конзулату комшијске државе, тај би био кадар отворити и врата и комшијској војсци. А то за цело нису ни либерали ни радикали.

✠. Арнаути *обесветише* гроб краља Стевана Дечанског. На шта ће сад бити? — (Не знамо шта ће сада бити, али знамо шта би требало да буде. А то је ствар сасвим проста и невина. Што је *обесвећено* треба наново *осветити*.)

□. Кад је краљ Милан да учини да заборавимо како је поступао са краљицом сазвао народну скупштину, шта ће сада учинити, па да заборавимо како је поступао са скупштином?

Рачунски задаци.

1.

Кад прости калуђери, н. пр. у Модошу, дају жене; какав степен калуђерски мора получити онај, који је рад да дави целу автономију?

2.

Кад од преко 600 посланика не добише при избору напредњаци ни једнога, колико би онда напредњака село на министарску столицу, кад би народ бирао министре (којих има свега 5—6)?

Нису то биле ведре слике, са којима се забављао. Излазили су му пред очи мутни дани детињства, без родитеља, у туђој кући; на онда дани ђакијског доба, дани патње, борбе и понеког разуверења. Сад је трудом својим стекао лепо знање, стекао је лепо име и признање, али која радја, многе патње као да су му срце отупиле, а он као да се више и не уме радовати. Младост му је на измаку, кроз прне му власи проврује и поденоја седа, — први знаци јесени, а он је још сам.

Прекинуљајући тако зачује у близини глас: „Хај пријане, ајде да се разговарамо. Наш је госа заспао.“

„Драге воље“ одговори на то други глас. „Хајде почни ти“.

— Аха, мој мачак хоће да се разговара са пудлицом, — помисли у себи Сања, — а ја сам задремао па сад нешто сневам. У очи божића и животиње умеју да говоре; то ми је причала баба једна још кад сам био дете. Само да се не пробудим док не чујем шта ће да говоре. Јамачно имају какву тајну једно другом да кажу.

„Знаш ли ти, Мацане“ тако започе пудлица, „знаш ли ти да се мени од неког доба наш госа не свиди. Са свим ме је занемарио. Што ме летос није дао ошишати, то би му још и опростила, — али што ме сад ретко кад и помилује, то ме боли.“

„Имаш право“ одговори мачак, „наш се госа јако изменуо. Помисли само, јуче је заборавио да ми да доручак. Још ћу под старе дане морати нишене хватати. Но, лепа радост!“

„А знаш ли, браце,“ настави пудлица „шта би било најбоље и по нас и по њега? Најбоље би било да добијемо домаћицу, газдарицу, па да нам кућа оживи, па да буде једаред реда у кући.“

„Мијао!“ прихвати мачак. „Ко зна биле то тако добро било. Не треба се жеравицом играти. Могао би нам довести какву пакосницу, која би нас мучила и кињила, а напоследак и из куће избацила. Сачувај нас боже таке нове младе, — а таких има доста.“

„Ја би знао за њега другу прилику,“ рече пудлица, „и ти ју добро познаеш.“

А мачак као да се наспеши, и пружи десну предњу ногу према једној слици, која висаше на зиду. „Ти мислиш ону, је ли?“

Пудлица. Да, ту, и никоју другу. То би била женица за нашег госу. Она ме радо гледи, то сам опазио, а ни тебе не мрзи, јер знаш, онамад кад си на тавану мишеве ловио, на си се дошуњао и до њена прозора, она те је послужила са чањком млека. А што се тиче нашег госе —

Мачак. Она и њега воле. То ја знам. Јер кад седи поред свог прозора, па кад види нашег господара, она извије свој бели врат, да га се боље нагледи; а кад он то опази, она поруменн. А кад девојке порумене, то нешто значи.

*

3.

Кад Српска Матица има свега око 100 чланова, а Хрватска Матица преко 6000; колико би онда пута требало да има Хрвата више на свету него Срба?

„Земан“ или време.

Познато је, да се „Н. Доба“ радо намеће свакоме за поправљача у српском језику. А и само се труди да у што чистију српску одећу обуче онај нечисти дух, који му се из Пеште додувује (да нас лакше обмане). Али кад је говор о новом избору патријарха, онда нас „Н. Д.“ упућује да чекамо док дође земан“ томе (бр. 79.)

Ми знамо да Турци време зову „земан.“ Али се надамо да је са смрћу Германовом прошао земан турковању и њему наше аутономије.

То би требало већ једаред да увиди и поменути лист. Ал кад неће, — онда бар нек се не зове „Наше Доба“ — него „Наш (тамо његов) Земан.“

Ђачка омашица.

Нишко „Ђаче“ вели само о себи:

„Ђаче“ је најјефтинији и једини дечији лист у Србији.

(Па наравно да је најјефтинији, — ако нема скупљег. Али тако исто могао би се похвалити да је и најскупљи, — кад је једини, па нема скупљег.)

Нишлија.

Незаконитост и легалност.

„Бачванин“ вели (у бр. 47.): „Герман је незаконитим путем дошао до патријаршког престола, али је на легалан начин сео на њега.“

То је баш као кад би ко рекао:

„Шегрт је незаконитим путем украо јабуку, али ју је сасвим легалним начином појео.“

Последње речи.

„Наше Доба“ непрестано доказује, да су Германове последње речи биле: „Боже благослови народ српски!“ а овамо је доказано, да нико није ни био код њега кад је умро, него га је послужитељ мртва затекао.

Но има „Наше Доба“ ипак и право!

Оне је речи архијереј заиста и изустио на самрти, само не Герман, него владика Платон Атанацковић. (Види Поменик М. Ђ. Милићевића, стр. 24.)*)

*) Али као за што да се не би могле и Германове последње речи тицати народа, кад се зна да му је и за живота народ био последња брига.

Узбуркане страсти.

„Наше Доба“ говорећи о упражњеној столици после Германа, сећа се и новог избора, па нас тешi велећи: „Биће доста времена („док опет не дође земан“) да се стишају узбуркане страсти и да се — — — приступи — — — акту избора.“

Пудлица. Тако је, имаш право. Даклем нас двоје сложено се у томе. Тз треба да буде наша газдарица.

Пудлица. Лепо. Али шта мисли наш господар?

Мачак. Ако има мозга и њему мора та месо доћи. Али ст! Ено га; буди се.

Само се трже из сна, скочи са столице и онако испод очију погледа мачка и пудлицу. Али ови су мирно лежали, завили се као пуж, и баш као да тврдо спавају. А он је дуго шетао по соби горе, доле. Мора да је нешто важно премишљао.

Кад човек што важно премишља, онда га ваља оставити на миру, не треба му сметати. Оставимо и ми нашег дичног сликара Самка, па отшетајмо се у истој кући горе, на последњи највиши спрат.

Ту, у једној малој, али чистој и брижљиво спремљеној собици седеле су две женскиње, једна стара, друга млада. Пред њима су стајале две шоље вареника, једна погача, и неђ посна јела, као што га има свака кућа на бадњи дан. Девојка је имала благо, али нешто бледо лице, црне али умиљате очи, очи жене, али не раскалашне. Девојка је била шваља, а она стара жена то беше њена стрина, а по занату прања. Стрина која је негде у прњавору становала и сиротовала а никог уза се није имала дошла је својој нећаци, да код ње поседи ове вечери, а и да прими неке дарове, што јој ова сваког божића доје — кило и пе, два-три кила шећера, и топле чарапе, које јој је нећака сама оплела, и које је сад баш у руци држала и често их гладила. Погача је бивала све мања, јер стрина је јела као да је цео божићни пост строжајше обдржавала; а кад је већ била сита, није јој било неправо, што јој је онај остатак нећака у ручку кесу метнула.

„Е сад, Милице,“ рече стрина „ја треба да идем кући. А и ти ваља раније да легнеш; јер у бадњој ноћи дешавају се чудества, — а ти си сама. Збиља, — зар се не бојиш у самоћи?“

Милица је вртела главом. „А чега би се имала бојати?“

„Зар ти ниси слушала да је бадња ноћ чудотворна. Али не, не, — нећу да ти уврtим у главу којешта. Но то тек знаш да девојке те ноћи врачају, на онда дознају за кога ће се удати. Али то је опасна работа. Нисам ти требала то ни помињати.“

Милица је је пажљиво слушала и запита ће: Па како се то врача?“

„Ето ти је на! Ти би ваљда и покушала!“

„Не, не, ја не би; ал тек би волела знати како друге раде.“

Стрина опет седе на столицу и поче да износи своју мудрост. „Која је девојка ове ноћи сама у својој соби, та постави астал лепо, али за две персоне. Па кад избије двanаест сати, онда јој дође у госте њен суђеник. Али не дође баш он сам, него његова прилодоба; а кад петао први пут кукурекне, онда гост ишчезне, нестане гг. За то је у таквој прилици добро кад девојка има уза се у каквој кеси везана петла, па ако је од тога вињења ухва-

Али ми и сви они којима врана „Нашег Доба“ није попила мозак, уверени смо да су сада страсти најстрашније; сад рани нашој треба што пре права лека а не нових експеримената; треба нам законита реда, а не администраторски фластера.

Ко друкчије саветује, томе можда иде у рачун да се страсти узбуркају. А данас нема узбурканих страсти, већ само силне и оправдане жеље, да се једаред дође до поштена и редовна стања.

Логика.

Ја све штудирам о томе да изнађем ко је крив томе, што је овај калуђер у Модошу хтео да удави ону жену.

И дошао сам до тога резултата, да је сама жена крива.

Јер да нема жена, не би морали калуђери завештати се, да се неће никад женити.

А кад се не би они на то завештали, онда би се могли и смели женити, дакле кад неби било жена' онда би се калуђери смели женити!

Ето дакле да су жене криве!

Каврга.

De gustibus non est disputandum.

Мала Добрила слушала једнога јутра, како мати старијој својој кћери, добрилиној сестри, наређује шта ће се кувати за ручак.

Мати је међу осталим и ово рекла:

— Имамо много мрва од земичака, те би могли умесити торту од мрва — „семлпрезла...“

Добрила ће на то брзо упасти матери у реч:

— Немој мати торту, умеси ми мени боље пржених пилића!

(Она је знала да и пржени пилићи дођу у мрве од земичака.)

Љубавне шљокице.

IX.

Променада красна,
По њој шеће Лела;
Из далека види се —
Јер је здраво бела.

Кад јој дођеш близу
А ти си се уги'о,
И гледајућ' белило на лицу
Ти би одмах — стругн'о.

X.

Кад се чаше дижу
И другови моји
Наздрављају „сунцу
Младих дана својих“,
У кућање њихово
И ја се упутим, —
Не наздрављам никоме,
Ћутим, само ћутим.

Ћутање је злато. —
На ако што патим,

ти страх, она само ушпине петла, петао кукурекне. — и виђење одма умине. Неки кажу да је то, буди бог с нама, ђаво, што се прикаже у облику суђеникоом, — ја то не вер јем. Али тек је боље седети с миром. Ја сам — али давно је то било — претрпила ужасни страха, кад сам једаред то покушала. —“

„Е! дакле покушали сте и ви, стрина! Но, па је ли вам се јавио суђеник?“

„Није Нико ми се није јавио. И ја сам онда знала да ћу плести седе, да се њему никад ни удати; па тако је и било. — Него ја се сад луго којем што сно о томе заметнули дивап. — Је ли Милице, ти то нећеш покушати. — Немој, немој. — Али сад зашта због и лаку ноћ! Хвала ти на твојим даровима, — па де посветли ми мало, да се не спотрешташ на тим твојим прачким степеницама“.

Милица испрати стрину са свећом у руци и врати се у своју собицу. Лице јој (њежда од варенике) било сад руменије. Спремала је са стола посуђе и то лепо, мирно, пажљиво, — да је то ко видео, милина би му била гледати то уредно чељаде. Али не беше никога да се погледом тим наслађује. Она беше сама.

Стрина јој је својим гатањем напунила пуну собу; али нешто од тога остало је и у њеној глави. Испрва се смејала у себи на таке бесмислице; — после је о томе мислила али се није смејала, — напокон — па то је само шале ради — изађи нов чист стожик, разастре га по столу, стави два тањира, две чаше и све по двоје, као да ће двоје вечерати. — Тако; сад може доћи ако му је воља! Петла до душе није имала, али има она мали крстић што јој увек виси ово врата, па кад крст извади, пред њиме мора нобећи свака маштанија. Па сад седне на столицу, састави руке на крилу и пропусти да јој испред мисли дефилирају разне мушке главе, које је познавала. Сети се оног плавог трговачког помоћника, који јој шећер и кафу тако поштено мери Сети се оног наредника, кога је неколико пута на променади срела, па јој је увек тако лепо поздравио. Сети се оног писара преко пута, што свако вече уз тамбуру свира, а увек заврши оном песмом: „Није благо ни сребро ни злато; већ је благо што је срцу драго.“ — Сви су ти сад прошетали испред њени мисли, али ни један се не такну њена срца, према свима била је подједнако равнодушна. На последак сети се још једног, — хе, ал то је врло „отмен“ господин, врло озбиљан човек, тај кад би се хтео женити, за цело не би тражио пивању, која станује у таванској собици.

Пре две године, онда је још и њена мати била жива, сусрела се Милица једаред са тим господином на степеницама, а он је онда застао и погледао јој је врло меким погледом. Други дан је он сам дошао к њима и замолио да му неколико часова жртвује, он би волео студије ради да је портретује. Она је премишљала би ли то било у реду, ал он је тако лепо молио и она је неколико пута са покојном мајком својом одлазила к њему и

Моје тајне патње
Ја ћутањем златим.

XI.

Мене нешто боцка,
Ту на левој страни,
Ал се нећу тужит'
Комшиници Ани.
Нећу скидат' звезде,
Ни призиват' небо, —
Можда су протисли, —
Можда сам назебо.

Волем да се жалим
С боловима малим,
Нег да љуто грешан
Свету будем смешан.

XII.

Теби, теби велим,
Виловита Соко,
Ако ме кад рапиш,
Рани ме дубоко;

Да на пречац умрем
Од устрела твога,
Да у гроб понесем
Песме бола свога.

Рањен песник бити,
То је худо стање, —
Свет ми песме разумео не би,
— А ти попајмање.

Шатријан.

Цитати са додатцима.

„*Себат ли се оног сата*“. = певају неки праголани под прозором Милана Грозног.

„*Одустајем од речи*“. = Вели мајстор Трива, кад са женом не може да изиђе на крај.

„*Ја волем што је реално*“. = Рекла врајла Луца, кад се заљубила у једног реалца.

„*Што куј то муј*“. = Вели се о веселом Шћеви, који се у друштву сваки час *куја*, а кад наздрави он *мује*.

„*Ви сте ме јако обавезали*“. = Рекла мува у мрежи пауковој.

„*Ја сам с малим задовољи*“. = Рекао Цигански пред судом кад је очекивао пресуду.

„*Тако би и ја знао*“. = Рекао један списатељ кад му је неко украо неку књигу.

„*Носим здраву мишицу*“. = Певала мачка, кад је уловила удовицу мишеву.

седила је мирно док ју је он сликао. Видела је и готову ту слику. На тој слици био је насликан старац са харфом у руци, а поред њега сеђаше млада девојка, а та девојка била је она, сасна лепо погођена. За то јој сликар послао једну велику банкноту, коју је она хтела да врати, али онда се мати њена била разболела, па су велику оскудицу трпели, — мати јој за неколико дана и умре, и тим је новцем матер сахранила и плочу јој на гроб ставила. Од тога доба никад више се није састала са господином сликаром, на да га је сваки дан виђала. Но познала се боље са његовом пудлицом и са његовим мачком, које је већ неколико пута са којим залогајем почастила.

Лампа на столу поче да врска и Милица се тже из својих сањарија. Погледа уза се намештен стол за две персоне, па се и насмеја а крај смешкања канда и уздахну. „Баш сам ти ја нека лудојла!“ прошапута полугласно и пође да сто распреми. Али —

Али наједаред неко закуца на врати. — А јао, боже, ако се врајбина оствари! — Врата се отворише и прилика која кроз отвор провири беаше тако налик на господина сликара. А Милици клецнуше ноге, покри лице са оба длана и седе на столицу.

„Добро вече!“ загласи дух, вампир (шта ли је). То је рекао крупним обичним гласом. Па се онда приближи, посади се на столицу до Милице и ухвати је за руку. Духови требало би да имају хладну руку, али ова рука беше топла, у њој је жива крв кружила.

Сад поче дух и даље говорити. Говорио је о тужном самовању свом, које му је данас наутеже; говорио је о љубави, о верности, а Милица га је слушала, а срце јој у грудима јако лупало. — Ако то можда и није дух! — И она се сети на трже крстић, што га је о врату носила. Крст ће разбити сваку маштанију. — Са уздрхталом руком принесе крст пред поноћњег госта.

Али гост не побеже, — он се насмеши, он се маши за крст и рече: „Јадно дете! ти не верујеш мојим речима. Добро, — ево ја ти се кунем пред крстом овим, кунем се да ти писам ништа лагао, кунем се да су ми намере најпоштеније, најсветије? Хоћеш ли поћи за мене?“

Миличина душа затрепта као да је сунце у њу грануло. Даклем то није дух! то је жив гост! то је суђеник њен. И он је још једаред пита: „хоћеш ли ми бити верна љуба?“ И она одговара „хоћу!“ и врео пољубац споји усне заручника и заручнице.

Слава на вишњих богу и на земљи мир!

Али сад наједаред зачепрка нешто с поља на вратима. Отвориште да виде ко је, шта је, а у собу скочи пудлица а за њоме мачак. Они дођоше да честитају заручницима. Пудлица је скакала час на свога господара а час на добру Милицу, а мачак је надигао велику гуру на леђи, и све је гребао предњим шапама по патосу. Што се данашње бадње вече тако срећно свршило, то је њихова заслуга. И они су се поносили тиме, али о томе нису ништа говорили, јер добро дело награђује се само собом.

(По немачком.)

„*Или грми или се земља тресе?*“ = Тако су се питали мољци у једној буџи, кад су буџу чибукали.

„*Што бутиш, Србине тужни?*“ = Рекао директор на испиту ђаку, који није знао да одговори на питање.

„*Данас јесмо, сутра нисмо*“. = Певају касири кад се спремају у Америку.

У Босни се и вјерски корача напријед.

Митрополит Николајевић има у својој близини двије духовне личности којима се имена почињу са П. Ђ. Поп Петар Ђенић и поп Ђорђе Петровић. Први је катихета на комуналној школи у Сарајеву, а други је управни члан у конзисторији, те обадва проповједници о њеним празницима.

Који је од њих двојице говорио ону бесједу на „Успеније Богоматере“ (види „Гласе Истине“ бр. 18) чини се да то незна ни сам Митрополит Николајевић или можда је у то доба био „уснио“ — од старости! Свакако би требало да он мало боље протаре своје очи и уши, пак да чује и да зна каква се наука предаја православној деци на комуналним школама и какве се новости приповједају (у духу римске догме) сабраном народу у сарајевској катедрали, а митрополиту под носом и под оком.

Вељко.

Зар нема право!?

Чика Мата љутио се
на његову Кату:
„Никада ти доста није
свађа и инату!
А да *твоја* кадгод не би
и *последња* била,
пресвисла би, макар да си
и сунце — чила!“
„„Па то барем““, — она вели,
„„није кривња моја!
То је, видиш, бог и душа,
све кривица твоја.
Јер од куда, реци само,
могу ја то знати,
да ти после *моје* пословке
с молбама ћеш стати““?!

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

А. А што си ти данас тако рано дошао у крчму?

Б. Уклонио сам се од куће. Бојао сам се да се са женом не потучем.

А. А зар је било дотле дошло, да се потучете?

Б. Богме близу је било. Већ ме је и ћушила.

— А је ли ти, дечко, шта је твој отац?
— Ја не знам управо шта је!
— Како да не знаш? како то може бити!
— Па он каже да је неки сеновал, а мати му увек каже да је жепртља. Па сад бог би знао шта је.
— Е нека, нека.

„Кажи Лази нека пази . . .“

(Крајкача.)

Милостива фрау фон Н. Н.
удварача има доста.
„Не услишам“ од њих свију
тешко да и један оста;
А муж слатки, тај ужива,
што му жена није „проста“,
па на њене *мистаплуке*
ни најмање да припази. . .
. . . . . .

„*Кажи Лази*
мека пази,
ко кроз деру пролази“!

У Србији избори су
За скупштину одпочели.
Бирају се боје разне,
једни црни, једни бели,
са народом стару песму
већ су *неку* започели.
А народ је . . . народ само
збиралишту вољно слази . . . .
. . . . . .

„*Кажи Лази*
мека пази
ко кроз деру пролази“!

По Француској мувају се,
и прође непрестано.
Једни вичу: *већ је време!*
другима је опет рано. —
„Булажер“ је млогом уву,
тајно, кришом допришао:
„Амо! замном! Ја вас водим,
будућности лепше стази!“ . . .
. . . . . .

„*Кажи Лази*
мека пази
ко кроз деру пролази“!

Од Немачке . . . Италије . . .
за нас боља друштва нема.
Једна само војску множи,
а и друга баш не дрема.
(Али то је, молим лепо
тугаљива за ме трема;
Ено тамо *параграф* се
неки чудно на ме плази) . . .
. . . . . .

„*Кажи Лази*
мека пази
ко кроз деру пр слази!“

Др. Казбулбуц.

У весељу.

Јоја, кад је здраво веч'о,
Чашу о зид хити.
(Та за бога, што се не би могло
И из флаше пити!)

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Савет материн.

Кад су Аврама Силберштајна узели у војнике, морао је и он да измашира далеко на границу. При поласку, мати га је свето вала овако: Сињко, ако би се случајно зачео рат, молим те као мати, да се ти онде ни у што не мешаш.

„Ходи овамо“, рече отац своме сину, који се на улици играо. А када му овај не дође, повиси отац своју заповест с додатком: „Да сам ја свога оца тако слушао — —“ „И ти си ми морао лепог оца имати!“ Одговори дечак. „Заиста бољег, пег' ти!“ повиче отац.

Један певач буде ноћу из кревета позван, да једну серенаду отпева. Он отвори прозор и повиче доле: „Ни за хиљаду форинта!“ — „Ах, немојте бити луди,“, одговоре му другови, који су доле стојали, „сваки когод суделује добија петицу!“ — „А тако, то је што друго!“ и за тили час био је доле.

Здраво подозриво.

Професор: У каквом односају стоји месец према земљи?

Ђак: У здраво подозривом.

Професор: Како то?

Ђак: Јер је само ноћу похађа.

Сликар: Купујете ли ви сликарска платна?

Ритар: Ако није ништа на њему насликано.

„Господице, у вашим очима читам, шта о мени мислите.“

„Тако? — — онда не појими, како ме још увек похађате.“

Све дужнике наше, којима смо нарочите карте разаслали, учтиво молимо да сваки свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо при крају године штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Нове књиге.

Књижевна зрнца. Од Јаше Томића. Књига прва. Из заточеничког света. У Н. Саду. Српска штампарија др. Светоз. Милетића 1888. Цена 20 новч.

Из природе. Сабрани списи М. Петровића. I. књига. У В. Кикинди. издање накладне штампарије 1889. Цена (?)

Свилени рубац. Шаљива игра у 3 чина. Написао Вожидар Борђошки. Ову је шаљиву игру наградила „Матица Српска“ из фонда Јована пл. Наке са 100 ф. Издање накладне штампарије у В. Кикинди. 1889. г. Цена (?)

Из српскога живота приповетке С. В. Поповића, свеска друга. Шумарева Јерка, приповетка из српског живота написао С. В. Поповић. Издање српске књижаре и штампарије Браће М. Поповића у Новом Саду. 1888. Цена 85 новч.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889 ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ОГЛАСИ.

КАСЕ

по најновијој американској системи сигурне од ватре и хар

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У ВЕЧУ

у солидности и квалоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

23—36

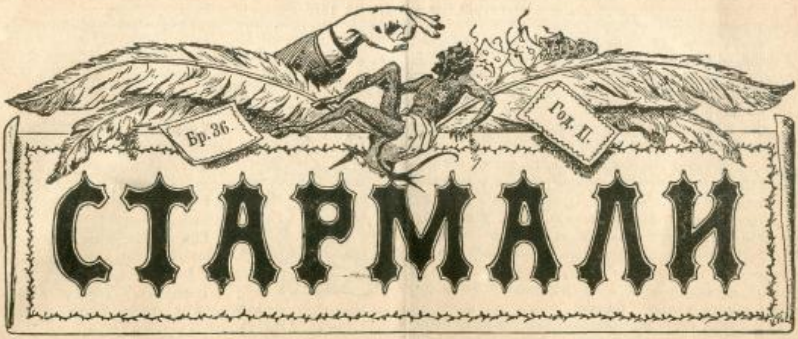

У Новоме Саду 31. децембра 1888.

„Стармали" излази тринут месечно. Годишња цена 4 ф. — полугодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге краје 10 — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду Рукописи се шиљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, шиље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

Искрени опроштај са годином 1888-ом.

И опет једна година
У вечни пада гроб.
И ко за њоме зажали
Тај воли бити роб.

Роб — или свога слепила,
Или туђег бича злог.
Роб пустолове замаме
И „мира" тако тешког.

Роб — или страсти несретне,
Или своје слабости;
Или туђег златног телета,
Или туђе накости.

Роб, којем цеде сокове,
Ма да је сузи глог.
Ил што је још страшније:
Робовог роба роб.

Та ова пуста година
Беше к'о поган чир,
Чир, који није сазрео,
На да већ буде прави мир.

Јер ако ратни терети
Наставе тисак свој,
Онда је црку милији
И најочајнији бој.

Торњај се пуста годино!
— Ал само то је враг,
Што иза тебе остаје
Проклетства твога траг.

За то ти свет довикује,
Авети недрага:
Торњај се, стара годино,
Торњај се — без трага!

О ономе, што је сад на дневном реду.

Давнашњи је обичај да се на данашњи дан честита.

Ја бих тако радо сваком брату Србину, сваком српском друштву и српској установи што лепо честитао, само кад бих могао. На пример како би то лепо било кад би се могло честитати:

Српском изгубљеном скоку повратак здравља Милетића са његовим благим и оштрим саветом, на где он мигне ту да се слога дигне.

Српској Матици толико хиљада нових чланова, колико су пута владини комесари тражили код ње длаку у јајету.

Наследнику Анђелићевом мање жига а више поднига (бар у корист карловачке гимназије.)

Александру Стојачковићу повратак на оне старе путе, на којима подмитљиви касапи не добијају немешаге.

Емидијану Радићу декрет за патријарха у Трансилванији (или где год још даље.) И т. д. и т. д. А најрадије би честитали драгој нам Србији, — јер сад би могла бити и прилика, да није уз прилику и неприлика. Неприлика је то, што не знамо управо шта да јој честитамо, или нову годину, нов устав, или стару владу, која на нов устав тако пасује као песница на око.

Кад се у једну руку узме, нов је устав много бољи од стара устава. Али човек има две руке, па кад се у другу руку узме да ли по старом уставу

није било слободно титрање са најсветијим правом народа, а тога је ипак било пуних седам година, — избија као шило кроз врећу да новом уставу нешто фали, — а то што му фали почиње се са Гара-—, а то што се почиње са Гара- није Гаршанин, него Гаранција, а та Гаранција ако лежи у краљу Милану, у његовој прошлости, у његовом опробаном уставољубљу, у његовом мудром војевању, у његовом јогунастом схватању, онда је то све врло згодно да се од тога направи љуљушкава колевка, у којој би лудо дете могло мирно спавати. Али пошто је народ српски већ нарастао из дечијских чакширица, то се он неће дати тако лако уљуљати, па баш ако се и учини да спава, он ће испод трепавица жмирити и гледаће куд та и чему га воде.

Како сада стоје ствари већ и сам каплар Никола види да му уз нови устав нема станка, па је већ спаковао своје андромуље, али кр. Милан хоће да се покаже како је уставан, па га је заустављао бар још за коју недељу (теже му је растављати се са Николом, него са рођеном женом својом.)

Радикали ће ипак доћи на власт, — тим се колачом већ и бечка „Преса“ измирује. Већина је примила устав без претреса, јер су на позоришту била врата затворена на није било друга изласка. Скоро ће се почети нова ера, па сад би рано било да им се замера. А буде ли ко хтео да их поведе на танак лед, они ће знати одскочити и њега самог на танком леду оставити.

Надокнада.

Слободу збора
Где год су стисли,
Ту јаче буја
Слобода мисли.

Ст.

Ђира. Има јунака над јунацима. Оно надгробно слово Анђелићу, које Милан Грозни није смео да говори, то је „Н. Доба“ грозно и јуначки смело да штампа.

Спира. Па шта има тако страшно у тој небесећеној беседи?

Ђира. Хе, брате, ту ти Милан доказује да Анђелић није умр'о, а таки за тим прети, да ће Анђелић тек да оживи.

Спира. Што се тиче претње, од ње се не бојимо, — али логика је ипак грозна.

Пуслице.

⊙. А шта би било да велика скупштина није примила устав? — Било би то исто што и сад: остао би на власти каплар Никола.

⊙. Неки кажу да се у Србији неће мењати министри, догод не дође Пашић да се увери о озбиљности амнестије.

⊙. Кр. Милан вели да је сретнији од кнеза Ла-

ПОДЛИСТАК.

Измирителан лек.

Е није друкче већ су му баш додијале те две опајдаре.

Коме су додијале? — Господину суцу.

А које су те две опајдаре, што су г. суду тако додијале? — Једна је сваш' Ева, а друга сваш' Арга, — две сусединке.

Те две сваше као да нису ни имале друга посла, него да се од понедељника у зору, па до суботе у мрак свађају, грде, записују и једна другој поклима у очи зелењу, — а кад сване света недеља, ево их, као наручене, у судницу да им судац суди, да им правду дели.

Суцу би се таки смучило чим би их из далека опазио. Он је с почетка покушавао да их измири, — али вељe труд. Па онда би једне недеље стрпао у бувару сваш' Еву, а друге недеље, промене ради, сваш' Аргу; али Ева остаде Ева, а Агра остаде Агра, а судац остаде мученик њихове редовне досаде.

Није их више ни затварао; пуштао их је да се пред њим изланђају, шат их језик заболи. Оне се пред њим изланђају, изгрде се, наруже се, можда их и језик заболи, — ал кад се са почишта врате једна чекају да опет понедељак сване, да на ново почну: „кучко и бештијо! „Бубо и лепштино!“ „Стокуљо и гладнице! „Губо и нештицо!“ и т. д. и т. д. —

Колико су пута већ пред суца излазиле тоне броја није лако наћи; али ево их, опет дођоше. Судац их опази кроз провор и рече пандури: Ено их — ено мојих слатких госпођа. Али данас их нећеш пустити пред-а-ме догод се све друге партије не изређају.“

Пандур је ту заповест врло радо извршио.

Сваш' Ева и сваш' Агри мучно је било тако дуго чекати. Оне су обадве још код куће наизуст научиле како ће своје тужбе пред судца изнети, — па у дугом чекању могле би од тога што и заборавити, — а то би грдна штета била. Али ко чека дочека. Дочекаше и оне да их пандур пред суца изведе.

Чим уђоше у судницу судац их врло љубазно дочека: „Е нека, нека, само кад сте ту; а већ сам мислио да ме ове недеље нећете походити. Изволите сести!“ Па онда брзо изађе на побочна врата као да има нешто да донесе из друге собе.

Сваш' Ева и сваш' Агра посадише се и чекаше. Чекаше четврт сата. Чекаше по сата. Чекаше пун сат. Подне је већ давно одзвонило. Црева им крче; глад се појављује, — али судац се још не враћа. У њима је жуч узврела, а ни језик им није свикао на тако дуге почиваке, — мука жива. А једна с другом да проговоре — ни то не иде. Но ипак се Ева поче мигољити на столици.

зара. То сад тек вели. Ал кад се враћао са Славнице, онда је то заборавио да каже.

□. По нашем мишљењу добар устав требао би да је као и добро вино, — т. ј. да га смеш и трести и претресати, па опет да се не замути.

△. Зна и кр. Милан шта је добро вино. Али народ канда ипак боље зна — шта је добар устав.

⏢. Кр. Милан радо држи дугачке беседе; — то је уставно. Али другима не да да држе ни кратке беседе; — то је можда још (за)уставније.

&. „Срп. Бедник“ запитао се, шта је сад најглавније да се ради после смрти Анђелићеве? па тако сам и одговара, — најглавније је „да се саберемо.“ — На што не каже јасно: сабор, — ако не мисли какво друго сабирање.

§. Хвала богу и Новом Саду је нешто сијнуло, — т. ј. гасно осветленје. И сад се бар види да ни фењери нису подједнако подељени. У футошком сокаку је knopf, knopf, knopf, — а на темеришком другу: knopf, wort a pisl, — knopf, wort a pisl.

≡. И уредник „Нашег Доба“ издао је позив на претплату. Чудимо се како се и ту није сетио, да му супруга тај позив потпише (као н. пр. на соаре) — можда би се онда више претплатника одазвало.

Θ. Чудан је тај наш свет. Надзорнику Текелијанума С. В. П. замера „што много путује,“ — а школском референту С. В. П. „што мало путује.“ — Па ко ће том свету да угоди.

Витија чтеније.

Кад је оно пролетос у Србији радикална странка дошла на власт, одшкрипуле су се врата и многим овостраним листовима, који до онда не смеђоше прелазити у Србију. Један пријатељ усуди се кр. Милану предложити да се та слобода простре чак и до „Стармалог.“ Том приликом прочита он краљу песму, којом је „Стармали“ нову власт поздравио па онда рече: Нема разлога, Ваше Величанство, да се само „Стармалом“ прелаз забрањује, јер ето, као што видите, он се поправља.

На то је краљ проничнo одговорио: „*Е па ајстемо га, нек се поправља! — ал му пардона нема, док се са свим не поправи.*“

Ми смо то још онда од једног случајног сведока дознали, ал смо то већ и заборавили били.

Кад ал онамад дође нам (случајно или намерно) један познаник и онако узгред рече: Драги „Стармали“, ти си већ доста натрљо рена краљу Милану под нос, али ево да ти прочитам устав, који он на-

---

Агра се није мигољила само се мало ракољила и накашљала се.

Ева се почела бранити ноктом иза ува.

Агра стаде престима крцкати.

Опет кратка почивка — ал судац се још не враћа.

Кад ува засврби, ува се почеше. Али кад језик засврби ту не помаже чешање, — већ ил проговори или пукни.

Ева није ни погледала Агру, само је онако полугласно проговорила, сама са себе: „Тај мора бити да је зашао у другој соби. Виле га кидале!“

„Но, и то ми је судија! Тај само плату бере; а посао му девета брига!“ Прогунђа Агра.

Ева. Какав је то ред!? Убио га часни крст!

Агра. Та ту би човек могао скапати од глади, код таквог угурсуза.

Ева. Мени је већ довде. Имам ја своју кућу и свога посла; није мени до чекања.

Агра. Имам и ја своју кућу. А судац нека тражи себи другу луду.

И као што наговестише тако и учинише. Устадоше гурнуше столице од себе, залупише вратима и пођоше кући. Ишле су најпре као гуске, једна за другом, а после случајно, дођоше у ред, једна уз другу. Уз пут су говориле о суцу, а шта су све наговориле, то ни пас маслом не би појео. Судац је свему крив; он је крив и њиховој свађи, он подржава њихово непријатељство, он баш силом хоће да се оне не измире. Тако олакшавајући своме узурјаном срцу пређоше и поред куће сучеве; ту баците око кроз прозор и опазите суца где за трпезом седи и са свим на тенане неко печење трацира.

„Пресело му, да бог да!“ рећи ће Ева,

„Загушио се, да бог да!“ довикну Агра.

Судац је то све чуо и томе се тако слатко насмејао да му се све тресло широко благоутробије. Још је и на прозор стао, и одавде је очима пратио своја два огорчена клијента. И њихове су куће биле на крају исте улице, једна до друге. Ту сваше стадоше, зажеље једна другој: „добар апетит!“ и то не једаред, него најмање пет пута и растадоше се као две најприснije пријатељице.

А шта је судац на то рекао у томе лежи и напроучење ове наше приповетке. Судац је рекао ово: „Тако је то, да. Кад се две кавгаџије зарате увек им ваља наћи неког трећег, против којег ће се здружити и гњев свој искалити.“

Да је судац имао право, најбољи је доказ томе, што му од тога доба никад више ни сваш' Ева ни сваш' Агра нису долазиле на тужбу.

То би ваљало увек покушати. А у нашем добу увек се лако наће трећи, који заслужује, да се двојица против њега сложе.

(По немачком)

роду „поклања“. Сад би ваљало да и ти окренеш други лист; јер ето видиш, краљ се поправља.

Шта смо ми, сињушни створови, на то одговорили, то није вредно бележити; али нема сумње, да нам наши читаоци замерају, ако нисмо и ми одговорили овако и овако:

„Е па пустимо га, нека се поправља! — али му пардона нема, док се сасвим не поправи“.

Ст.

Побри Стеви Кањанском.

Добро дош'о, Стево,
Испод мрачна свода!
Добро дош'о у слободу —
Ако је слобода;

Ако ј' само мања,
Да заблешти очи, —
Ка' и друга мања:
Мора брзо проћи.

А велика Србија
Није мис'о иртва,
Јера већем сада
Има својих жртва.

Ст.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

—. А шта је радила, Милице, твоја мати данас пре подне?

—. Пекла ручак.

—. Хахаха! Зар се тако каже? Та ваљда је кувала ручак!

—. А што се смејеш. Не могу ја теби лагати да је кувала, кад није ништа кувала. Имали смо само печено пиле.

Питали малог Тошу, шта је добио на оцене.

А он опружи један прст десне руке, стави га на свој округли трбух и достојанствено рече: „ту је све!“

— Јели, Тошо, ти канда радо једеш ваље?

Тоша. А што питаш, кад знам да немаш!

Тева, као суботичко дете, наравно (или ненаравно) пошла је прво у мађарску школу.

После недеље дана, запита је стрина: „А што си се ти, чедо моје тако спуждила?“

Тева уздахну па рече: „Ух, стрина, ала би ја волела да већ једаред научим мађарски!“

— А зашто, чедо моје?

— Да не морам више учити.

Тева. Је ли, мати, је ли дукат од стакла?

Мати. Ха, ха, ха! А од куд ти то дође и да помислиш, да је дукат од стакла?!

Тева. Па за то, јер је јутрос баба казао да мора ићи да разбије један дукат.

— Волеш ли ти снег? — запитао ја ових дана нашу Тесу (која је још пре два месеца спремила мале санице за санкање).

Не волем га. — Одговори ова отресито.

— А зашто да га не волеш?

— За то, што неће да пада.

Тева је била у дворишту. Дође просијак на проси. — Мати из кујне вичe: „Реци му нека иде с богом. Немам новаца.“

А добродушна Тева се снужди па просијаку поверљиво рече: Мајка каже да нема новаца. Ал она се само шали.

Идемо ми, ја и мали Јоца, па се шетамо пољаном, где опазимо једног малог магарца, па смо о њему и разговарали. Наједаред запитаће Јоца:

„Јел те, ујо, кад то магаре нарасте, хоће ли бити паметније него што је сад?“

„Па дабогме“ одговорим му ја, „свака животиња бива с годинама и паметнија.“

„Хм! то је мени чудно,“ доскочи ми Јоца „како да велики магарац буде паметнији од малог магарца?“

Љубавне шљокице.

XIII.

Ево младе Леве,
Ево млада мене,
А ево лозинке
Мудре и поштене:
„Хајде, душо, да будемо срећни,
Ја без тебе, ти без мене!“

XIV.

Не кажем ти као што је
Хамлет драгој говорио,
Не кажем ти, не кажем ти:
„Иђ' у клостер, Офелијо!“

Јер баш то је незгода,
Офелијо мила,
Што си више година
У клостеру била.

XV.

Светује ме мати:
„Ожени се сине!“
Ал ја памтим речи
Покојне ми стрине,
Да се то не живи
Баш ка'но у рају,
Кад се двоје узму,
Па се после кају.

XVI.

Милка ј' тако послушна,
Оданост је сама.
Ух, а како командира
Њена слатка мама!

Милка ј' тако праведна,
Племенитост сама.
Ух, а каква ј' сплеткуша
Њена слатка мама!

Милка ј' тако тија,
Та благост је сама.
Ух, а каква ј' оштрокоња
Њена слатка мама!

Ја би Милку просио, —
Али стра ми, стра ми,
Да се така добра Ћерка
После — не помами.

Шатријан.

Из наше торбице.

А. Госпођице, ви треба што пре да оћелавите.

Гђица. А за што?

А. Јер онда ћете бити сигурни да никад нећете плести седе.

Весело срце кудељу преде.

Деда Гаја је био веома честита старина. Једну је махну имао, што је већма волио — ракију-мученицу, него — боже прости — своју рођену бабу Насту. Него се одма и знало, ако је деда Гаја мало — *гушчо*. Таки му се крв пољади, срце разигра, па се са старачких уста растолегне, као у младо доба: „*Хој Јелена, моје миловање!*“... Ракија се није могла у њега затајати, одма се старцу пева!... Баба Наста, домаћица његова, звајући му — *паре*, и да човек има ту, — да простите, — *валинку*, крила је, колико је могла и буренце, и чутуру, и флашу, догод је у њима било ракије, али све узалуд; деда Гаја дотле се мувао, цуњао, и завиривао по бупаци, док није нашао на „мученицу,“ па неће кроји ни неколико минута, а тек се зачује из ваната, из качаре, или из ког му драго краја, весела песма: „*Хој Јелена, моје миловање!*“...

Испред благих дана сакрије баба Наста велику чутуру добре шљивовке, чак на таван, па је претрпа којекаквим старудијама.

Празници пред вратима; доћи ће пријатељи, својта, комшије; али ако деда Гаја одкуд нађе чутуру, неће гости имати су чим напијати... Тражи сирома деда, тражи да му све зној са старачког чела лони; за луду! Турио је, што-но вели нос, у сваки бупак, али нигде ракије, ка' да су је, — недај боже — Турци попили!... Видио га мали унук Раде, који је са „Нањом“ чутур сакривао, па ће деду упитати, шта тражи. „Ма, тражим сине, ово, знаш онако зрбушасто, на каквима оплетено, што-но зову „чутура!“ „„Е, па то је Наја онамадне на таване оставила,““ вели безазлено дете, и већ је са дедом на тавану, и већ је деда по други пут — *гушчо* и рекао: „*само још једаред!*“... Кад и трећи пут рече: *помози боже!* и обриса своје сеђе брке, шапну он дегету: „*сине, ја би мало да поједнам!*“ А кад га дете са разрогаченим очима погледа, не сећајући се „*зашто* деда и небн певао кад му се пева,“ додаће он, сетивши се своје баке и остале деце: „*ала, знаш, ја ћу тек само онако најлак, кроз шале,*“ — и склони руке око уста, па громким гласом запева: „*Хој Јелена, моје миловање!*“...

Дабогме, да је баба Наста одма знала, колико је чутури одзвонило, али шта ће: „*весело срце кудељу преде!*“

(По казивању деда Илије.)

Др. Казбулбуц.
(Љубисав.)

На гробу „Јагер Јоце.“

У овом тавном гробу лежи
наш јагер Јоца.
Од њег никад није било
још бољег ловца.
Ловио је лисице и зечеве
на сву меру
Ал данас та зверад још се
по њоју веру.

У Вршцу **5 ко.**

„А ди је моја четворка.“

Наша мала Милица красно је девојче. Ко је год види са њеном дивном прном косицом, која јој обично преко лепих очиј падне, кад се у журном трку за каквом другарицом залети, — тај и нехотице помисли: „нека је жива и здрава“; ал' ће многом мушкарцу мозак пореметити!“...

Ужива у игри, али не као њене другарице, са лутками и крпицама, него са мушкарцима, бацајући лопту, хватајући „шверцере,“ „ексципријући солдате, и т. д. Она је увек душа сваке игре, па већ сад сви мушкарци приликом каквог малог неспоразума, вele: како *Милче* наређи! Како *Милче* хоће!..

Да ли ће и *доцније* тако бити? Нисам пророк, али гледећи њене дивне питице, натрене очице и зажарене обрашчиће, чисто би и сам казао, *да хоће!*...

Једног дана играло се „*мачака*.“ Ову је игру такође мала Милица увела, и распоредила је „*мачке*“ на крон њене (у виду балкона уједног дома) а „*мачковић*“, међу којима је она „наравно била најлепши *мачков*, стајали су испод балкона. И тако су уједи њеном удесили дивну мачију, музику, која би са мало псовке од стране уједне прошла, да једна од немирних *мачака* није уједаред срушила са балкона лонац цвећа, па управо на главу лепом *Мачкову Милици*!... Цика и врева дечија дозвуку и ујака и ују, и они уједоше онесвешћену *Милицу*, у кућу, те хладном водом праше рушену крв, која је за час сву лепу гаразу косицу, црвено обојадисала... Сад се видило, да је *Милица* прави јунак... *Ни боле!*... Само јој је, шта ће „мама“ на ово казати!.. Уједа узме једну *четворку*, претисне је на ону рањаду, из које је крв

ишла, и тако поведе „рањеника“ кући. . . Једна мати скамењила се или шта ће. . . Мала јунакиња претекла ручицом четворку, па ћути . . . ћути . . док се у једаред не сруши доле. — Млога ври, што је одмила, ослаби лепо детенце. Лекар дође, нареди што треба и тако мала *Мајчица* мирно заспи. — — Кад се пробудила, била јој је прва реч: „*а где је моја четворка*“? . . .

Ей срећно време детињства. Камо ли си??

Др. Казбулбуц.
(Љубисав.)

Критика.

А. Како се теби допада Вуков речник?

В. Та лепо, лепо. Ал ја му замерам само двоје.

А. А шта му замераш.

Б. Прво, што је здраво дебео; а друго, што нема остраг „Где је што“, као што има у другим Вуковим књигама.

Јеловник

у гостионици „код великог суњера.“

Супе би ће сваки дан,
Био ручни ил' свечан,
А у супи ко што нађе,
Ил тргањца, ил комаће.
Од коприве ситна цвета
Донећемо Асијета.
Леб ће бити добро куван,
Мириса ће и на дуван.
И ракијица биће доста:
Повелика једна кост.
Иза тога пушајзова:
Ту је багрен, ту је зова,
Ту лободе широк лист, —
(Сваког лета салвет чист.)
За тим друга јела лепа:
Осушена шаргарепа;
Од бундеве бута по, —
Од мркуше фрикандо.
На тек дивљач — ердегата! —
Зец, што живе мише хвата,
Са салатом врло фином:
— „Наше Доба“ са рицином.
За стомаке здраво слабе
Већ се пр:е ситне жабе.
За стомаке мало јаче
Од мевиња савијаче,
Са њускама од ораја,
Оковане с оба краја,
Макарина од бургија
И пишкота од њускија.
Пацованих шестопера,
Посољених револвера,
И шунака са потковом.
И шљунака са подковом.
На па ражњу печен кит —
Желим добар апетит!

5-ко у Вршцу.

Шарени шљунци.

Пише за „Стармали“ 5-ко у Вршцу.

Учитељ: (ђаку) Море Јово а што ниси купио пропис?

Ђак: Молим ја немам новаца.

Учитељ: А камо ти осам новчића што си јуче од два потреба добио.

Ђак: Јест, ајме, а ни ми узо Лала па купио дувана. (Жалосно ал истинито.)

*

„Ал је баш права свиња овај мој комшија; попије сатљик ракије на на једанпут, а ја једна холбу у дванут.“

*

Е, баш добро те нађо мој „Notizbuch“ од пре десет година Још од босанске окупације, забележио сам у Броду што сам вид'о један чивутски излог грдно велики а ево како је био сортиран: На среди излога стојао је велики џак дреженог угља а на њиме леп „тебих“ за кревет. — с десне стране џак са пасуљом, а на пасуљу „иеглаја“, — с леве стране џак кромпира, а на кромпиру млин за кафу. Између угљеног и кромпирног џака стојале су лепе велике чизме за лов, а између угљеног и пасуљног џака, метла од прућа, метла од сирка, и дрвене виле; још поред ови џакова било је, земичака и кифала, официрска сабља, црвени атласки сунцобран, шунка и револвер за шест персона, што дванајест пути пуца. Над средњим џаком висиле су велике ченгеле, на којима су позакачиване биле ове ствари:

једна дивна од слонове кости и пауновог перја израђена лепеза, једна цигерњача кобасица, један „оперпгукер“, једна мистрија за зидаре, једне плаве са белим пругама чарапе, једна чешагија, један брус, ал ону осму ствар нисам мого да распознам шта је, била је на форму мумаказе, — на онда паочаре „цвикер“ (шта ли тако нешто) а те ченгеле биле су удешене да се са тим стварима окрећу. С једне и с друге стране излога полице и рафови, а на њима је било: сачме, пиринча, галипе, роткве, мушмуле, шећера, варзила, путера, цигаре, кремење. Том су Чивутину муштерије много долазиле. Ал он је пиак за то банкротирао. (Ал за то није осиромашио).

*

Каплар Попа увек се хвали: Без мене нису могли да одрже окупацију Босне. А како то, запитаће га неко. „Па тако, јер да су они без мене могли зацело би ме код куће оставили.

*

Није овај расејан што тумара које куд и тражи лулу а лула му у уста, нит је овај расејан што тражи свог коња, а на њему јаше, већ онај је расејан, који у вече кући дође, кишобран у кревет стрпа, а сам стане иза врата, па до зоре, као што је се то неком овде догодило.

*

Баба Тала дозове лечника да јој прегледа старца који се непрестано тужи да га болу леђа. Кад га је лечник прегледао напише рецепт, да га баби ве-

леки: идите, нека вам апотекар овај лек зготови, па са њиме старцу добро истрљајте леђа; па ако видите да му је то помогло, ја вас лепо молим да ми то јавите, да и ја то употребим, јер и ја од леђа страдам.

*

Истом баба-талином старцу, које каз'о, каз'о, да је добро да се изатре са „Franzbrandwein“-ом, и он купи флашицу тога, но можда је хтео да крваво разуме јер бо је „Franzbrandwein“ попио, а са стаклетом је трљао леђа, и сад се још хвали како му је то помогло.

*

О вашару рекли ће мали Јоцка својој мајци: Мати да ми купиш коња, но не од дрвета него од меса, а деда ми је каз'о да ће ми купити „калуце“ па ћемо да се возамо, ти и отац да седите натаг, а ја и Олга напред, ја ћу да телам, — а после мале почивке рекнће сасвим забринут: е — а коње да отворли капију — кад смо сви на кола.

*

Прве недеље ових поста када се причешћивали, стајао је црквењак пред двери поред свештеника, и питао сваку жену за име, те да он каже попу да може сваког по имењце при причешћу споменути, црквењак је редом рекао: Перса, Агница, Марија, Соса, — „кума Ката“ (то је била црквењакова кума.) На шта је он пофално, ништа, ал ево и свештеник је тако и спомен'о: „Кума Ката.“ (Таке ситније погрешке раде праштамо и звонарима и свештеницима.)

*

Код овдашњег столара Ј. Кешанског дође пре неки дан један 70-то годишњи старац и рече му: Мајсшор Јоцо ја дођо до тебе да те замолим и да ти јавим да сам дао налог мом унуку, кад умрем да од тебе сандук уме, но молим те њемој на сандуку писати оно обично „Поживио 70 година“ него или „Робовао 70 г.“ или „Аргатовао 70 година.“ Какво поживио, зар сам ја поживио. Мајстор Јоца га удивительно погледо, па се насмејо, а и ја с њим заједно, који сам се у тај пар ту десно.

*

„Деда бели“ (тако га сва деца на ове улице зову) приповеда, да у стара времена нису стављали ваљиси на сандуку самртничком, као сад, а сад се стављају зато, што св. Петар неће више да сваког запиткује како му је име, јербо дође по који од њих мутав, глув, суманут; а онако још издалека види име на га у тефтер упише.

Натписи.

Једног сиротог обућара саране без параде, без сандука без игде цвећа и то чак на крају гробља. Спазја Ф. који је баш тај пар туд пролазно, стане да види и да га бар он сажали. Но није при том остало, — он после неког времена да подигнути леп споменик са овим надписом:

Овде, баш где је гробљанска Ивица
Лежи сарањен Поповић Живица,
Он је био сирома обућар
Другом је мајстору радио на пар,
Сирома је био — јео леба и лука —
А сирома је и сарањен
И то без сандука.
Но када једном дође, суђења час
Те над завапи свемогућега глас:
„Устајте мртви“
Сви ће остали проваљиват сандуке,
Живица пак, устат ће без муке.

5-ко у Вршцу.

И „СТАРМАЛИ“ ПОКЛАЊА СВОМЕ НАРОДУ НОВ УСТАВ. ТАЈ СЕ УСТАВ ЗОВЕ:

ПОЗИВ НА ПРЕДПЛАТУ.

и тај се устав има примити од корице до корице. На једној корици пише: „Србима треба „Стармали“, — а на другој корици пише: „Стармали“ не може излазити без довољна одзива“.

Сад ћемо тек видити, ко је вера, а ко је невера.

Ми се уздамо у веру и верујемо да ће нам нова година ојачати поверење у народу, које нам је најмилија награда.

А оно је друго ситница, која не засеца дубоко ни и чији џеп: Т. ј. 4 фр. на годину, 2 фр. на по године, а једна фр. на три месеца у Аустро-Угарској. (За иностранство 25% више).

Ситни докази поверења шаљу се на администрацију Стармалог у Н. Сад.

„Стармали“.

Све дужнике наше, којима смо нарочите карте разаслали, учтиво молимо да свако свој дуг у најкраћем року подмирити изволи, јер ћемо за кратко време штампати имена свију оних, који нам што дугују за ову и за прошле године. Вересија је утукла многе листове, па нећемо ни ми моћи још дуго овако да нам листу дужници корен подгризају. Зато нека сваки свој дуг одужи, кад ми своју дужност савесно чинимо издавајући овај лист без икакве користи своје.

ИЗДАВАТЕЉСТВО „СТАРМАЛОГ.“

Новије књиге

послате уредништву на приказ.

Последња трофија Бранковићка. Написао И К. Свпроп. С неначког пренео и на свет издао проф. Мојо Медић. У Земуну штампарија Сопронова 1889. Цена 60 н.

Uspomene na stari Brod. Zabilježio J. A. Brlić a izdao sin mu Dr. Ignj. Brlić. Djakovo 1888.

Време је новац, приповетка Фр. Хофмана. Српски приповедио Голубан. Издање књижаре Мил. Јов. Караџића у Сомбору 1888. Цена 30 новч. или 60 пара дин.

4-та књига „Друштва Светога Саве“ „Братство“ је мио, које њере био.“ И. Уредио и штампање надгледао I. тајник Друштва Св. Саве: Пера Ђорђевић. У Београду краљевско-српска државна штампарија 1888. Цена је за нечланове 2 динара.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас!

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ПЕТНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати **издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Сад.**

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Препродавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ

НА КЊИЖЕВНИ ЛИСТ

„НОВА ЗЕТА.“

Одлучио сам, да од нове године покренем књижевни лист „Нову Зету“.

Кад би узимао у обзир узрок, с ког је била „Зета“ престала излазити, трудно би се могао наћи, да је опет покренем; али ја не могу вјеровати, да у српској читалачкој публици неће наћи читаоци лист, који хоће, да корена уфати у јужноме Србству, у сусједству Тундулићеве колијевке, на подножју Српског Парнаса и на огњишту Његошеве појезије.

Да ово књижевно подузеће и слабо буде, као што су сви почетци трудни и скромни, ја мислим да би га у нашим књижевним круговима жуљеви, пријатељски дочекали и очински потомагали и препоручали, ако ништа као неку свезу између нас тако раскомаданих, — на кромне жеље, да се бар на књижевном нашем пољу стане радити, да се оствари она дивна мисо Бранкова, коју „Нова Зета“ узимље за праву тачку свога програма.

Служећи тој мисли, „Нова Зета“ ће је проучавати, тумачити, његовати; доносиће из Црне Горе и сусједних јој крајева умјетне и народне умотворине, земљописне и народописне слике, историчке црте; и пратиће појаве особито на пољу српске лијепе књижевности, приказујући их и претресајући, и чега се умољавају сви наши књижевници и књижарници, да шиљу „Н. Зети“ по један истисак својих дјела. Осим тога уздам се, да ће „Н. Зети“ у Поморје шиљати по који прилог кад и кад и наши књижевници из Подунавља, што ће „Нова Зета“ радо доносила баш ради неке српске узајамности и јединства књижевнога.

За то се овим обраћам на све моје знанце и пријатеље, и на све пријатеље опће српске књижевности, да ми наклоне по кога предбројника у своју околину, те тако да ме охрабре и потомогну у овоме моме подузећу.

„Нова Зета“ ће излазити у мјесечним свескама од три табака, формата биографске „Отаџбине“ а цијена ће јој бити годишња за Црну Гору ф: 2 а за све остале српске крајеве ф: 3; и односно на по и на четврт године. Скупљачима претплатника уступам сваког шестога на дар. Претплата и сва писма шиљати на г. Пера Рамадановића, „ригорског агента у Котору; а из Црне Горе уредништву „Нове Зете“.

Цетиње, 20 Децембра 1888.

Др. Л. Томановић.

ДРУГА ГОДИНА

„НОВИ ВАСПИТАЧ“

ОРГАН ЗА ПЕДАГОШКУ КЊИЖЕВНОСТ.

Охрабрен дојакошњим одзивом, продужићу издавање листа и на даље. Позивајући данас овим све пријатеље школе учитеља и педагошке књижевности на претплату, позивам и све књижевнике наше по тој струци, да својим умним радовима потпомогну и усавршe овај млади лист. А уважавајући трудбу око књижевна рада, одлучио сам, да, према слабим средствима овог листа и наградим те књижевне радове.

Тако, за најбољу педагошку расправу одређујем награду од 30 фор. аир. Примећујем, да та расправа ваља да буде по својој тенденцији и целој садржини прикладна васпитним тежњама у духу нашег народног унапређења.

Друга награда од 5 фор. аир, припашће ономе, који напише најбољу оцену „на које ново — у првом реду педагошко дело.

Писци ових радова не само да не ће казати уреднику своја имена, него се захтева, да и те своје радове даду преписати туђом руком. А за завршетку године замоліће се наше угледне педагошке снаге, да о приспелим и штампаним у листу радовима, изрекну свој суд.

Овде одмах примећујем то, да уредник придржава себи право, да и не штампа оне приспеле радове, за које држи, да не могу издржати конкуренцију за те награде. Такови радови ће се сходним путем вратити писцима.

Осим тога издаће се још једна награда од 5 фор, А ову ће добити један од оних, који буду, ма и под својим именом слали за штампу разне чланке овоме листу. Ко ће пак ту награду добити, решиће већина стручних претплатника. Одавде се, наравно, изузима све оно, што буде уредник написао.

Годишња претплата листу је 3 фор. аир., погодишња 1 ф. 50 н. а на три месеца 80 новч. — За Србију и Црну Гору (ради скупље поштарине) годишња је цена 3 ф. 50 н. погодишња 1 фор. 75 новч. у нашем новцу.

Лист ће и одјако излазити на крају *сваког месеца* у обиму од два табака дојакошњег формата и $^1/_4$ табака за педагошко-књижевне оцене.

Претплата и сва писма шиљу се на адресу

М. НЕШКОВИЋ (Irregh — Syrmien)

ОГЛАСИ.

КАСЕ

по најновијој американској системи

сигурне од ватре и хар

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

24—36

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наруџбине прима и одправља госп. **Ђорђе Миличевић**, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

ШТАМПАРИЛА А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ.